

Книгата на Псалмите ВЪВЕДЕНИЕ

1. Заглавие. Книгата Псалми, или Псалтирът, взема английското си заглавие от заглавието LXX от сборника, Псалмои, множественото число на псалмос, което обозначава песен, която се пее с музикален акомпанимент на струнни инструменти. Един ръкопис носи заглавието Псалтирион, от което произлиза думата „Псалтир“. Псалмос е гръцкият превод на еврейското „мизмор“, техническо обозначение за много от псалмите. Коренът на „мизмор“ е замар, което означава „да пееш с инструментален съпровод“ или просто „да пееш“ или „да хвалиш“. В еврейската Библия заглавието на книгата е Техилим, „хвали“, а в равинската литература Сефер Техилим, „книга на хвали“. Техилим произлиза от корена халал, „да хваля“. Халал е позната на английските читатели под формата на думата „алелуя“.

Евреите разделяли своите свещени писания (нашият Стар завет) на три части: Законът (Тора), Пророците (Небиим) и Писанията (Кетубим) (вижте том I, стр. 37). Частта, наречена Писания, включвала трите поетични книги – Псалми, Притчи и Йов; Петте свитъка (Мегилот), Песен на песните, Рут, Плачът на Еремиев, Екlesiаст и Естир; и историческите книги на Даниил, Ездра, Неемия и Летописи. Тъй като Псалмите се смятали за най-важните от Писанията, това заглавие често се е използвало като символ на групата (чрез фигуративното слово, наречено синекдоха); по този начин евреите често са говорили за трите части на своите свещени писания като „Законът, Пророците и Псалмите“ (вижте Лука 24:44).

2. Авторство. Псалмите са вдъхновени произведения на редица автори, цялата колекция е била събрана в окончателния си вид вероятно от Ездра, Неемия или някои от книжниците непосредствено след техния период. Относно редакторската дейност на Ездра вижте EGW, Допълнителни материали, върху Ездра 7:6–10. Най-старите ни индикации относно произхода на Псалтира са представени в заглавията или надписите, които се появяват в началото на две трети от псалмите. На еврейски език тези надписи се появяват като част от текста. Въпреки че тези надписи са по-стари от LXX, много учени смятат, че те са били добавени към псалмите след като са били съставени оригиналните псалми и следователно поставят под въпрос тяхната валидност и автентичност. Тези учени изтъкват като свои аргументи: (1) че произходът на тези надписи е несигурен; (2) че съдържанието им понякога е двусмислено или неясно; и (3) че изглежда трудно да се съгласува съдържанието и стилът на някои от псалмите с твърденията или значенията на надписите.

По-консервативните изследователи на псалмите са склонни да приемат изричните твърдения в надписите за автентични: (1) защото тяхната древност може да се докаже, че датира поне от втори век пр.н.е. чрез присъствието им в LXX (всъщност те трябва да са се върнали към време, далеч предхождащо датата на тази версия, защото преводачите на LXX не са разбирали много от изразите); (2) защото са достигнали до нас като част от самия еврейски текст; (3) защото еврейските текстове от най-ранни времена са имали прикрепени към тях надписи; и (4) защото надписите предоставят определена полезна информация за по-пълно разбиране на

значението и посланието на псалмите, въведени по този начин. Този коментар приема консервативната гледна точка.

Осем имена на хора, срещащи се в надписите към псалмите, изглежда са имена на автори, сътрудници, съставители, музиканти или други лица, свързани със съставянето, компилирането и използването на свещените текстове. Имената са Давид, Асаф, Корей, Моисей, Еман, Етан, Соломон и Едутун.

Най-важното сред тези имена е това на Давид. Въпреки че някои съвременни учени отричат, че Давид е бил главният автор на книгата Псалми и основният сътрудник в сборника, могат да се посочат много причини в подкрепа на традиционното схващане. Давид е бил поет и музикант сам по себе си (1 Царе 16:15–23; 2 Царе 23:1; Амос 6:5). Той е бил човек с дълбока привързаност, с изключителна щедрост (2 Царе 1:19–27; 3:33, 34), с голяма вяра и дълбоки чувства, които са намирали израз в ентузиазирано поклонение на Йехова.

Под неговото мъдро и благосклонно ръководство музиката процъфтява в Израел. Превземането на езическата крепост Йевус и поставянето на ковчега на завета върху височините на Сион увеличава значението на публичното богослужение и насърчава композирането на химни и музика за свещения ритуал.

Познаването на Давид със света на природата, познанието му за закона, обучението му в училището на негодите, скръбта и изкушенията, годините му на близко общение с Бога, пъстрият му живот като цар в Израел, уверението му от Бога, че Той ще въздигне вечен Цар на трона на Давид – тези преживявания подготвиха царя-пастира, сина на Йесей, да пее най-сладките и най-тъжни песни на човешката душа в жаждата ѝ за Бога. Нещо повече, в псалмите изобилстват препратки и алюзии към живота на Давид и доказателства за личността и майсторството на Давид. Връзката на името на Давид с псалмите и с части от псалми, цитирани във 2 Царе 22 и 1 Лет. 16:1–36, представлява силна подкрепа за авторството. Новозаветните доказателства за използването на името на Давид в Матей 22:43–45; Марк 12:36, 37; Лука 20:42–44; Деяния 2:25; 4:25; Рим.

4:6–8; 11:9, 10; Евр. 4:7 добавя тежест към аргумента. Трудностите на Елън Г. Уайт също предоставят съществени свидетелства (виж PP 642–754; Ed 164, 165).

Седемдесет и три псалма носят в надписа си фразата „на Давид“ (евр. ledawid): 37 в първа книга, 18 във втора книга, 1 в трета книга, 2 в четвърта книга и 15 в пета книга (вижте стр. 626 за разделянето на псалмите на книги). Тези 73 псалма обикновено се наричат Давидова колекция. Изразът ledawid, „на Давид“, обаче сам по себе си не е достатъчно доказателство за приписване на авторството на Давид за псалма, в който се появява изразът. Еврейският предлог le изразява редица взаимоотношения, от които авторството е само едно. Понякога le изразява идеята за „принадлежност към“; следователно ledawid може да означава „принадлежащ към колекцията“. Въпреки това други доказателства се комбинират, за да покажат, че Давид е написал поне много от тези псалми. По отношение на употребата на предлога le във връзка със собствени имена, Барнс казва: „Такова заглавие не предполага, още по-малко доказва, че всички произведения в сборника са дело на Давид, но подсказва, че най-изтъкнатият сред авторите е бил великият цар на Израел.“

В надписа на 12-те псалма се появява изразът „на Асаф“ (леасаф) (Пс. 50, 73–83). Както и при израза ледавид, леасаф не е положително доказателство за авторство.

Няколко от псалмите в тази колекция очевидно са написани от Давид (вижте въведения към Пс. 73, 77, 80). Асаф е бил левит, един от водачите на хора на Давид. Подобно на Давид, Асаф е бил гледач и музикален композитор (вижте 1 Лет. 6:39; 2 Лет. 29:30; Неем. 12:46). В списъка на пленниците, завърнали се в Йерусалим, децата на Асаф са единствените споменати певци (Ездра 2:41).

В надписа на 11 псалма се появява изразът „за синовете на Корей“ (Пс. 42, 44–49, 84, 85, 87, 88). Еврейската дума, преведена като „защото“, е *le*, предлогът, преведен като „на“ във фразата „Псалом на Давид“ (виж стр. 616). Децата на Корей избегнали наказанието, наложено заради бунта на баща им срещу властта на Моисей (виж Числа 16:1–35), а потомците им станали водачи в храмовото богослужение (виж 1 Лет. 6:22; 9:19).

Един псалом (Пс. 88), обозначен като „за синовете на Корей“, е обозначен и като „Maschil of „Еман от Езрахит.“ Еман беше син на Йоил и внук на Самуил (Евр. Самуил), каатец от племето на Леви и водач в храмовата музика (1 Лет. 6:33; 15:17; 16:41, 42).

Заглавията на три псалма (Пс. 39, 62 и 77) съдържат името на Едутун, който е бил ръководител на трупата храмови музиканти (виж 1 Лет. 16:41, 42) и вероятно аранжор и съставител на храмова музика. Тези заглавия обаче съдържат други имена освен това на Едутун и е вероятно трите псалма да не са написани от Едутун, а евентуално да са били предназначени да се пеят на мелодии, композирани от него.

Един псалом (Пс. 89) е озаглавен „Масхил на езрахита Итан“ (виж 1 Царе 4:31).

В заглавията на два псалма (Пс. 72, 127) фразата „за Соломон [лишломох]“ се появява.

Един псалом (Пс. 90) е озаглавен „Молитва на Мойсей [лемоше]“.

Около една трета от псалмите нямат никакъв надпис и следователно са напълно анонимни (те се наричат сирачески псалми). Предполага се, че сред композиторите на псалмите е имало и други старозаветни личности като Ездра, Исаия, Йеремия, Езекиил и Агей.

3. Историческа обстановка. Съвременните опити за откриване на авторството и датирането на псалмите започват около средата на 19 век с изучаване на препратките, съдържащи се в надписите. През последните сто години учените поставят състава на псалмите в период от повече от хиляда години, започвайки с Моисей и завършвайки с Александър Яней (починал 78 г. пр.н.е.), с постоянно разширяващо се несъответствие в техните възгледи. Евалд (англ. превод 1880) отдава 13 псалма на времето на Давид и смята по-голямата част от останалите псалми за следпленнически. Чейн (1888, 1891) отдава 16 псалма на времената преди изгнанието (главно по време на управлението на Йосия) и смята всички останали за следпленнически – 30 Макавейски. С нарастването на критиките сред библейските учени от този период, съществува обща тенденция само няколко от псалмите да се датират като принадлежащи на Давид и неговото време, докато повечето от тях се считат за продукт на пост-пленническите времена, главно персийския и гръцкия период, а някои са отчетливо макавейски. В началото на века обаче общата тенденция е да се стигне до среден подход и да се датират повечето псалми в средния или персийския период. По-новите познания за псалмодията сред народите, граничещи с Израел, са склонни да датират много от псалмите като предпленнически; а най-новите археологически открития, особено разкопаването на плочите Рас Шамра (Угарит) (от 1929 г. нататък), са склонни да доказват, че много от псалмите ид

обратно към ранна дата в палестинската история (вж. Х. Х. Роули, изд., Старият завет и съвременни изследвания). Бътенвизер (1938) датира псалмите от Исус Навин до гръцкия период, като никой от тях не е по-късно от 312 г. пр.н.е.

Консервативният учен като цяло смята, че псалмите са съставени на фона на исторически период от хиляда години. Въпреки че много отделни псалми не могат да бъдат поставени категорично в който и да е конкретен момент от историята на еврейския народ от Моисей и Давид до годините непосредствено след изгнанието, може спокойно да се заключи, че времето на тяхното съставяне се намира в тези граници.

Хипотезите, които се стремят да установят авторството и датата на много от псалмите, често са изключително изобретателни и често интересни, но много от тях в никакъв случай не са убедителни. Причините, които са накарали много съвременни учени да отхвърлят изцяло или частично авторитета на надписите към псалмите, са довели до такива различия в мненията, че въпросът е почти безнадеждно объркване. Този коментар следва плана, че когато авторството и историческият фон са сигурни или разумни, тези данни се появяват във въвеждащите бележки към няколко псалма, предхождащи коментара върху самия текст. Когато думата „псалмист“ се използва в тези бележки, тя не винаги означава конкретен композитор, като Давид или един от асафитите, или един от корахите, а може да се използва, за да обхване общо авторство.

Въпреки че авторството и историческият контекст на редица псалми не са известни, това по никакъв начин не ни пречи да приемем целия Псалтир като плод на човеци, които „говорят, водени от Светия Дух“ (Петър 1:21).

Сред забележителните археологически находки през последните години, тези, които са допринесли най-много за по-доброто разбиране на псалмите, са открити в северната част на Сирия, наричан в древността Угарит. Разкопките на това място, започнали през 1929 г., са разкрили стотици глинени плочки. Те са написани с клинопис, неизвестен по време на откриването им, но който оттогава е дешифриран, до голяма степен благодарение на умелите усилия на проф. Ханс Бауер и П. Дорме. Плочките съдържат митологични текстове, отнасящи се до религията на древните ханаанци (виж том I, стр. 128, 129). Изучаването на тези документи се е превърнало в специална наука, наречена угаритски, име, дадено и на езика и писмеността, на които са написани тези документи.

Угаритският е ханаански диалект, говорен от населението на северозападна Сирия през средата на второто хилядолетие пр.н.е. Тъй като еврейският език се различава малко от древния ханаански, угаритската религиозна литература е хвърлила много светлина върху много неясни фрази и думи от Старият завет, особено от Псалмите. Терминологията и речникът на угаритската религиозна литература се различават само леко от тези, открити в Библията.

Освен че хвърля светлина върху много неясни пасажии в Псалмите, изучаването на угаритската литература показва също, че библейските псалми са с много по-голяма древност, отколкото много съвременни учени са склонни да признаят. Многобройни псалми, които по-висши критици са датирали в епохата на Макавеите, сега се оказват доказано, че съдържат фрази, които са били широко използвани през второто хилядолетие пр.н.е., но не са били такива през елинистическия период. Това потвърждава ранните дати, предложени за много от псалмите от съответните им заглавия.

Най-големият принос на угаритския език по отношение на псалмите обаче е в областта на речника и фразеологията. Много пасажии, които преди са били неясни, защото значението на думите е било изгубено и е можело само да се гадае,

сега, чрез изучаване на угаритските еквиваленти, са станали ясни и смислени. В други случаи угаритският език е потвърдил традиционното разбиране и превод на текста, който се намира в нашата английска Библия.

Когато угаритският език е допринесъл съществено за по-доброто разбиране на определен текст или дума, това ще бъде отбелязано в коментарите към съответните пасажии. Само в няколко изключителни случая ще бъде отбелязан фактът, че угаритският език подкрепя традиционното четене. Бележките върху угаритския език дължат много на следните учени, които са извършили пионерска работа в демонстрирането на значението на угаритския език върху изучаването на Псалмите: WF Олбрайт, Х. Л. Гинсбург, Ч. Х. Гордън, У. Касуто и Дж. Х. Патън. С настоящото се изразява задължението на автора към работата на тези мъже и неговата благодарност.

4. Тема. Човекът е в беда – Бог дава облекчение. Това е темата – универсална в своята привлекателност – на книгата Псалми. В тези свещени стихотворения чуваме вика не само на евреите, но и на универсалния човек, възнасящ се към Бога за помощ, и виждаме ръката на Всемогъщия, която се протяга надолу, за да донесе облекчение. Не е чудно, че в продължение на векове, както за евреи, така и за езичници, Псалтирът е предоставял материал за лична молитва и за публично благочестие; той е служил с еднакво удовлетворение като официална литургия за еврейския храм и синагога, като сборник с химни на християнската църква и като молитвеник на самотното Божие дете, независимо от раса или вероизповедание.

Разказът за употребата на Псалтира сред евреите е пълен с интерес. Псалмите рано се превръщат в израз на предаността на хората както в личния живот, така и в публичното богослужение.

Важна част от богослужението в Храма е било пеенето или скандирането на псалми от антифонни хорове или от хора и събранието в отзивчив стил. За това Давид е дал пример, като е поверил псалм „за да благодарим на Господа“ в ръцете на Асаф и братята му, когато е внесъл ковчега в новопостроената шатра в Йерусалим (виж 1 Лет. 16:7–36). Според Мишна и Талмуда за всеки ден от седмицата е бил определен псалм, който да се пее след ежедневната жертва, когато се е изливяло възлиянието.

Специални псалми бяха избрани като подходящи за големите празници: Пс. 113–118 за Пасха; Пс. 118 за Петдесетница, Разпъването на скини и Освещаването; Пс. 135 за Пасха; Пс. 30 за Освещаването; Пс. 81 за Новолунието, с Пс. 29 за вечерната жертва на този ден; и Пс. 120–134 за първата нощ на Разпъването на скини.

В синагогата ежедневните молитви заменили жертвоприношенията на Храма, като ежедневната служба била направена така, че да съответства максимално на тази на Храма. След разрушаването на Храма, псалмите били използвани като молитви заедно с четенето на Закона и Пророците, като по този начин осигурявали постоянно общение с Бога в публичното поклонение. За специални поводи започнали да се използват специални псалми: Пс. 7 за Пурим; Пс. 12 за осмия ден на Шатороразпъването; Пс. 47 за Новата година; Пс. 98 и 104 за Новолунието; Пс. 103 и 130 за Изкуплението. Хората знаели наизуст големите халели, или „алилуи“: Пс. 104–106, 111–113, 115–117, 135 и 145–150, които били използвани като общи изрази на благодарност.

В съвременната синагога употребата на псалмите варира в зависимост от следвания обред (източноевропейски, испано-португалски, йеменски, италиански и др.), но псалмите заемат почетно място във всички ритуали.

По същия начин е и в живота на ортодоксалния евреин, от първия момент на събуждане до последния Миг преди началото на нощната почивка, псалмите съставляват съществена част от ежедневните молитви на поклонника.

Християните до известна степен са следвали модела, зададен от юдаизма. Исус от Назарет е цитирал често от Псалми и от Исая, отколкото от която и да е друга старозаветна книга. Някоя друга старозаветна книга не е толкова често цитирана в Новия завет, колкото книгата Псалми, с евентуалното изключение на Исая. Ранните християни са включили псалмите в своето богослужение (виж 1 Кор. 14:26; Еф. 5:19; Кол. 3:16; Яков 5:13) и църквите, които са го последвали, са продължили практиката през вековете. Златоуст (ок. 347–407) свидетелства за разпространението на псалмите във всички форми на богослужение. В средновековната църква духовенството е рецитирало целия Псалтир всяка седмица. Твърди се, че Свети Патрик е рецитирал цялата книга Псалми ежедневно.

Псалмите са неразделна част от католическия ритуал – както римския, така и източния – и продължават да заемат съществено място в богослужението както на англиканския, така и на евангелския клон на християнската църква, както потвърждават настоящите наблюдения и опит.

В разглеждането на темата за човешкото бедствие и Божието облекчение, псалмите черпят своите материали от личния и националния живот на хора, преживели много скръб и радост, разочарование и удовлетворение, разочарование и удовлетворение; от реакциите на хора, които са усещали дълбоко трогателността на своите преживявания и са се изразявали с емоционална свобода. Следователно псалмите отразяват почти всяко преживяване, възможно за ограничения човек, и дават израз на практически всяка човешка емоция. Елън Г. Уайт казва: „Псалмите на Давид преминават през целия диапазон от преживявания, от дълбините на съзнателната вина и самоосъждането до най-възвишената вяра и най-възвишеното общение с Бога“ (PP 754). Те се занимават с болест и възстановяване, грях и прошка, скръб и утеха, слабост и сила, мимолетност и постоянство, безсмислие и целенасоченост.

Има псалми за всяко настроение, за всяка нужда: псалми за разочарованите, за обезсърчени, за възрастните, за отчаяните, за болните, за грешника; и псалми за младите, за енергичните, за обнадеждаващите, за верните, вярващи Божии деца, за тържествувания светец. Има псалм с едва доловима нотка на надежда в тона си на униние; и от друга страна, има хвалебствен псалм, който не съдържа нито една дума на молба. Има псалми, в които грешникът пребивава „в тайната“ на Божието „присъствие“ „под сянката“ на Неговите „крила“ и излива душата си сам; и има псалми, в които Божият светец се присъединява към огромното събрание от поклонници във великото събрание и, под акомпанимента на всякакви инструменти, възхвалява Бога. И в цялата колекция Бог е възвеличен като решение на всички човешки проблеми, върховното Всичко във всичко: нашата надежда, нашата увереност, нашата сила, нашият триумф – въплътени в Месията, чието идване носи изкупление и въвежда всеобщото и вечно царуване на праведността. Христос се движи чрез псалмите; в тях ние долавяме пророчески проглясъци на Неговата божественост (Пс. 45:6; 110:1), синовство (Пс. 2:7), въплъщение (Пс. 40:6, 7), свещенство (Пс. 110:4), предателство (Пс. 41:9), отхвърляне (Пс. 118:22), възкресение (Пс. 16:9, 10) и възнесение (Пс. 68:18). „Златният ключ на Псалтира е в прободена ръка“ (Александър).

Сред многото фази на развитие в тълкуването на псалмиста за неговия велик темата, следните твърдения се предлагат като особено важни:

1. Благочестивата душа не може да си представи по-голяма благословия от това да бъде в Божието присъствие, нито по-голямо бедствие от това да бъде отлъчена от Неговото присъствие.

2. Богът, който е създателят и суверенният владетел на вселената, е едновременно любящ баща на децата Си, нежният пастир на човешките Си овце.
3. Истинската религия е изключително радостно преживяване, изобилстващо от всякакви начини на изразяване, изискващо посвещаване на всички човешки ценности на хвала на Бога. „Ще Те хваля, Господи, с цялото си сърце“ (Пс. 9:1).
4. Молбата и благодарността трябва да вървят ръка за ръка. Молитвата и хвалението са партньори. Когато псалмистът моли Бога за благословия, той Го хвали за изобилието от Неговите благословии и Му благодари за благословиите, сякаш вече е получена.
5. Съзерцанието на природата винаги води благочестивата душа към възхвала на Бога като Създател – то никога не е самоцел.
6. Тъй като историята на Божия народ показва, че Бог ги е благославял изобилно в миналото, може уверено да се очаква, че Той ще продължи да ги благославя сега и в бъдеще.
7. Праведността – праведните дела – в крайна сметка има своите награди. Като цяло, благочестивият живот на земята е значително по-задоволителен от пътя на светския човек; и в крайна сметка носи вечно удовлетворение. И обратно, нечестието – злодеянията – носи страдание и крайна смърт. Въпреки че нечестивите изглеждат проспериращи за известно време, справедливостта на Божието управление в крайна сметка ще покаже глупостта на техния път и ще им даде логичния резултат от тяхното нечестие.
8. Привилегия и отговорност на Божието дете е да споделя своя опит с другите. Очевидният национализъм в някои от псалмите отстъпва място в други на признанието на псалмиста за вселенската църква.
9. Проблемите, болката и болестите са част от Божия изкупителен план и трябва да бъдат приети като напътствия и предупреждения. Всички житейски проблеми ще бъдат решени в крайна сметка с идването на Месията и установяването на Неговото вечно царство на праведност.
10. В Божието управление „милост и истина се срещат“ (Пс. 85:10) – законът и евангелието са съединени в съвършен съюз.

За изразяване на обширната тема на Псалмите в многобройните ѝ фази, псалмистите избират литературната форма на лирическата поезия като най-подходящото средство за изразяване на най-дълбоките прозрения и най-висшите стремежи на човека в желанието му за общение с Бога. Псалмите са „съвършенството на лирическата поезия“ (Моултън). Но за обикновения читател, свикнал с метричните форми на английската поезия, псалмите не представят облика на поезия. В тях той не открива редовно повтарящия се акцент и римата, които съставляват типичните метрични характеристики на голяма част от поезията на западните езици. Еврейската поезия, която достига най-високото си съвършенство в Псалмите, е напълно различна по природа от поезията на Запада. Нейният ритъм не се състои в редовно повтаряне на ударени и неударени срички, с рима в края на редовете и понякога в рамките на редовете, както е в голяма част от английската поезия. Изглежда, че неравномерното появяване на акцент е характеристика на формата на еврейската поезия, но нейната природа е предизвикателство за научните изследвания и не е напълно разбрана (виж стр. 27). Рядката поява на подобни звуци в края на съседни стихове не е задължително доказателство за римуван замисъл от страна на поета. Нито един от тези елементи не се появява в обичайните английски преводи.

Важно е да се отбележи, че метричната основа на еврейската поезия, както и на други езици от Близкия изток, е много по-еластична от метричната основа на конвенционалната английска поезия. Тя е толкова еластична, че разкрива във вътрешната си структура развитието и връзката на съставните мисли на цялостната композиция.

Значителната черта на еврейската поезия е ритъмът на мисълта, наречен паралелизъм, или балансирана структура, подреждането на редове в разнообразни модели. Тази своеобразна структура е оприличавана на прилива и отлива, а на езика на един немски писател - на „въздигането и потъването на разтревоженото сърце“. Има нещо в нея, което надхвърля националността. Изглежда е присъщо на човешкото сърце. И читателят на Библията може да се задоволи с факта, че тази ориенталска метрична форма губи малко, ако изобщо губи, от своята валидност и красота в английския език на KJV, тъй като свиква с повтарянето на фраза след фраза, подредени според широк диапазон от вариации в баланса.

Паралелизмът е от три основни вида: 1.

Синонимичен паралелизъм, при който мисълта се повтаря незабавно в различни

думи и образи в следващия ред, като двата реда образуват куплет от обединени идеи; например „Адските мъки ме обгърнаха:

„примките на смъртта ме спряха“ (Пс. 18:5).

„Не ме отхвърляй в старостта;“

„Не ме оставяй, когато силата ми отслабне“ (Пс. 71:9).

2. Антитетичен паралелизъм, при който мисълта е противопоставена или обърната в следващия ред;

две мисли са противопоставени една на друга; например,

„Аз съм като чудо за мнозина;“

но Ти си моето силно прибежище“ (Пс. 71:7).

„Някои се уповават на колесници, а други на коне:

но ние ще помним името на Господа, нашия Бог“ (Пс. 20:7).

3. Синтетичен паралелизъм, при който вторият член на куплета добавя мисъл, подобна на тази на първия член, или допълва мисълта на първия член; например „Ще призова Господа, Който е достоен за хвала:

така ще бъда спасен от враговете си“ (Пс. 18:3).

„Защото, както небето е високо над земята,

толкова голяма е Неговата милост към онези, които Му се боят“ (Пс. 103:11).

Това използване на паралелизъм има множество сложни развития, които са обяснени по-подробно в статията „Поезията на Библията“, стр. 24–27.

Въпреки че този мисловен ритъм, или паралелизъм, се появява до известна степен в KJV,

Прозаичната форма, в която е отпечатана тази версия, има тенденция да замъглява поетичната структура.

Следователно, в този коментар текстът е отпечатан в обичайната типографска форма на английски стих, в опит да представи до известна степен метричната основа на псалмите.

5. Очертание.

А. Класификация. Многобройни класификации на псалмите според темата

и целта са били предложени. Барнс разграничава пет вида: (1) Химни в хвала на Бога, (2) Национални химни на евреите, (3) Храмови песни, (4) Псалми по теми за национални и индивидуални изпитания и бедствия и (5) Религиозни и морални псалми. Кент изброява следните видове: (1) Любов и брак, (2) Хвала и благодарност, (3)

Преклонение и доверие, (4) Молитва и (5) Размисъл и дидактика. Макфейдън е подредил псалмите според единадесет теми: (1) Преклонение, (2) Всемирното царуване на Йехова, (3)

Кралят, (4) Размисъл, (5) Благодарност, (6) Поклонение, (7) История, (8) Проклятие, (9)

Покаяние, (10) Прощение и (11) Подреждане по азбучен ред.

Въз основа на своето проучване на литературни композиции под формата на религиозни текстове не само в Израел и Юдея, но и в ранните и съвременни култури на съседните народи от Близкия изток, Гункел открива пет вида: (1) Химни, включително Песни на Сион и Псалми за възкачване на трона, (2) Общински оплаквания, (3) Царски псалми, (4) Индивидуални

Плачове и (5) Отделни песни на благодарността, с група псалми, които той нарича Смесени псалми. Класифицирайки според литературната форма и цел, Моултън определя псалмите като (1) Въведение, (2) Драматични монолози, (3) Акrostихи, (4) Драматични химни, (5) Химни за откриването на Йерусалим, (6) Литургии, (7) Празнични химни, (8) оброчни химни, (9) ектении, (10) национални елегии, (11) случайни химни и (12) празнични химни.

За целите на този коментар следната класификация, с бележки чрез дефиниции и типични примери за всеки клас, ще послужи за показване на разнообразието от идеи и обхвата на темите в Псалтира:

- а. Природа. Пс. 8, 19, 29, 104. Евреите, живеещи близо до земята, са били любители на природата. Въпреки това, тяхната любов към природата никога не е била самоцел, а винаги е сочела към Бога на природата и ги е водила до възхвала на силата и величието на Създателя. Стихотворението на Самюъл Тейлър Колридж „Химн преди изгрев слънце в долината Хамуни“ е изключителен пример за това еврейско трактовка на природата в английската литература. В него съзерцанието на поета върху природата води до възхвала на Бога.
 - б. Историческо и национално. Пс. 46, 68, 79, 105, 106, 114. От богатите преживявания на миналото, колкото и депресиращи или вълнуващи да са били, еврейските псалмисти са черпили предупреждения относно ежедневно поведение и вдъхновение за бъдещето. Тяхната лоялност към Бога винаги е била фокусната точка на техния патриотизъм. Именно Той е дал вдъхновението, необходимо по време на национална криза.
 - в. Дидактични. Пс. 1, 15, 34, 71. Псалмите изобилстват от морални, етични и религиозни съвети. г. Месиански. Пс. 2, 22, 69, 72, 110. Месията е представен в Своя божествен характер и човешки произход, в Своето смирение и възвисяване, в Своето страдание и слава, в Своето свещеническо служение и царско достойнство, и в крайния триумф и благословение на Своето вечно царуване. Новозаветният образ на Христос като Пророк, Свещеник, Изкупител и Цар е предсказан в Псалтира. Казано е, че систематичен трактат за Месията почти би могъл да бъде съставен от Псалми. Едва ли е необходимо да се добавя, че да се каже, че има месиански псалми, означава също да се каже, че има пророчески псалми. Давид не е бил само сладък певец, той е бил и пророк (Деяния 2:29, 30).
 - д. Покаяние. Пс. 6, 32, 38, 51, 102, 130, 143. Давид се откроява като един от великите изповедници в Библията. Съгрешавайки енергично, той също толкова енергично се отрече от греха си, падайки в скръб и разкаяние в нозете на своя Спасител. Показателно е, че от седемте покаяни псалма пет се приписват на поета-цар, който, когато е изправен пред притчата на пророка за агнето, веднага признава: „Съгреших против Господа“ (2 Царе 12:1–13). е. Проклинателен. Пс. 35, 52, 69, 83, 109. Редица псалми осъждат враговете на Бога и Неговия народ и стоварват проклетия върху главите им. Тонът на тези псалми изглежда противоречи на духа, който Христос е заявил, че трябва да управлява отношението ни към врага (Мат. 5:44). Следните предложения, с различна стойност, предложени от широк кръг тълкуватели, могат да помогнат колективно да хвърлят светлина върху проблема:
1. Изразът на осъждане може да се разбира по-скоро като предсказващ, отколкото като императивен. Наказанието е предвидено от псалмиста; то не идва в отговор на неговата молба. Глаголите на проклятие могат да се считат по-скоро за предупреждение, отколкото за израз на желание.
 2. Конкретността на еврейската мисъл и изразяване е имала тенденция да свързва греха и грешник като един. Еврейският ум трудно приемаше абстрактната идея за грях, освен

както го виждаше олицетворен в грешника. Грехът и грешникът не бяха отделни същности, а неразделни съпътстващи елементи. За да се унищожи грехът, се изискваше унищожението на грешника.

3. Признавайки ролята си на избрани представители на Бога сред езичниците, Евреите смятали атаката, извършена срещу тях от езичниците, за грях срещу Бога и се чувствали задължени да наложат наказание за такава атака. Псалмистът осъзнава, че е помазан от Бога. Когато говори, той говори от името на Бога. Когато врагът го преследва, той преследва Бога. В тази връзка може да се отбележи, че Моисей, в страстната интензивност на ораторската си беседа във Второзаконие, понякога се отказва от използването на местоимението от трето лице и, без преход или обяснителна фраза, говори, така да се каже, директно от устата на Бога (виж Втор. 11:13–15; 29:5, 6). Псалмистът е писал под божествено вдъхновение и по този начин е имал правото не само да осъжда греха, но и да произнесе присъда срещу грешника. С тези проклетия срещу врага могат да се сравнят проклетията срещу самите израилтяни за това, че са паднали в грях, както е записано в Лев. 26, Втор. 27 и 28, осъжданията от Ис. 5:24, 25; 8:14, 15; Йер. 6:21; 7:32–34, силният език, използван от Исус, за да осъди книжниците и фарисеите (Мат. 23), и думите на новозаветните писатели в Деяния 5:3, 9; Галат. 1:8, 9; 5:12; Яков 5:1–3.

Както показват тези препратки, проклетията в Библията не се ограничават само до псалмите, нито дори до Стария завет. Те се срещат и в Новия завет.

4. Осъжданията на грешника трябва да се разбират на фона на времената, в които са били написани. В онези дни хората са се изразявали със силни думи и енергични образи. Библейските писатели са излагали идеите си на човешки език и в стил, познат на хората. „Библията е написана от вдъхновени мъже, но тя не е Божият начин на мислене и изразяване. Тя е този на човечеството. Бог, като писател, не е представен. Хората често казват, че подобен израз не е подобен на Бога. Но Бог не се е изправил пред съд в Библията с думи, с логика, с реторика“ (EGW MS 24, 1886). г. Молитва, хвала и обожание. Пс. 16, 55, 65, 86, 89, 90, 95–100, 103, 104, 107, 142,

143, 145–150. Гласът на псалмиста се чува непрекъснато в молитва: „Извиках към Господа“ (Пс. 3:4), „Чуй молитвата ми, Господи“ (Пс. 39:12); и в хвала и обожание: „Ще Те превъзнасям, Боже мой, Царю“ (Пс. 145:1), „Благославяй Господа, душо моя, и всичко, което е в мен, нека благославя свящото Му име“ (Пс. 103:1). Всички житейски преживявания са издигнати над обстановката си и направени обект на хвала.

- з. Пилигрим. Пс. 120–134. По същество народни песни, наричани „Песен на степените“ в надпис. Тези песни вероятно са били пеени от поклонници по пътя им към големите празници в Йерусалим.

На еврейски тези псалми се наричат шир хама'алот (Пс. 121 е обозначен като шир лама'алот).

Ма'ала произлиза от корена 'алах, който означава „да се изкачвам“. Ма'ала се използва за изкачване или връщане у дома от Вавилон (Ездра 7:9), за „стъпала“ или „стълби“ (Исх. 20:26; 1 Царе 10:19) и за „стъпала на слънчев часовник“ (4 Царе 20:9). В заглавието на тези псалми, ма'ала вероятно се отнася до поклоненията към празниците в Йерусалим (вж. употребата му в Ездра 7:9). Мишна се отнася до традиционна употреба на тези 15 псалма в Храма, както следва: „Свети мъже... повтаряха песни и хваления... и левити стояха с арфи на петнадесетте стъпала, които слизаха от двора на Израел до двора на жените, съответстващи по брой на петнадесетте песни на Маалот, които са в книгата на Псалмите.“ Преданието също така потвърждава, че тези псалми са били пеени от левитите по време на целonoщния празник на първата нощ на Шатрите на 15-те стъпала между двора на Израел

и Женският двор, докато Женският двор беше ярко осветен със свещници.

- i. Азбучни или акростихични псалми. Пс. 9, 10, 25, 34, 37, 111, 112, 119, 145 в еврейския текст разкриват азбучна последователност в началните букви на стиховете, неразпозната в обикновените английски преводи, освен отчасти в KJV на Пс. 119, където еврейската буква се появява в началото на всяка строфа. Акростихичните псалми са три вида: 1. Такива, в които първата буква на всеки стих е буква от азбуката по ред (Пс. 25, 34, 111, 112, 145, с няколко малки изключения в Пс. 25 и 34).
2. Тези, в които буквите от азбуката започват редуващи се стихове (Пс. 37) или се появяват в началото на стиховете на по-широки интервали в псалма (Пс. 9 и 10).
3. Псалм (119), който е разделен на 22 строфи от по 8 стиха, като всеки ред от всяка строфа започва с една и съща буква от азбуката, а строфите продължават в нормалния ред на азбуката.

Това акростихично средство несъмнено е било използвано, за да подпомогне паметта на читателя, като по този начин е изпреварило съвременните ни азбучници с повече от 2000 години. Акростихичните псалми, като правило, не показват активно развитие на темата, а по-скоро повторение с различни думи и с разнообразни илюстрации. Стилистично те се характеризират с богатство на изразителност.

В този коментар акростихичният характер на псалмите в поетична форма е обозначен с букви от еврейската азбука в полето. 22-те букви от азбуката са изброени по ред на стр. 14.

Б. Подредба. Още от много ранни времена книгата Псалми е била разделена на пет книги, вероятно в имитация на петте книги на Мойсей. Коментирайки Псалм 1, Мидраш казва: „Мойсей даде на израилтяните петте книги на Закона и за да съответства на тях, Давид им даде Книгата на Псалмите в пет книги.“ Това петкратно разделение, което вероятно е по-старо от LXX, е показано от вмъкването на доксология и „Амин“ в края на всяка книга, с изключение на Пета книга, която, като разширена и завършваща доксология, служи като заключение на целия Псалтир.

Тези основни раздели са следните: Книга

първа, Пс. 1–41, завършваща с доксология и двойно „Амин“ (Пс. 41:13).

Книга втора, Пс. 42–72, завършваща с двойна доксология, двойно „Амин“ и надпис „Молитвите на Давид, сина на Есей, се свършиха“ (Пс. 72:18–20).

Книга трета, Пс. 73–89, завършваща, както и първа книга, с доксология и двойно „Амин“ (Пс. 89:52).

Книга четвърта, Пс. 90–106, завършваща с доксология, „Амин“ и алилуя („Хвалете Господа“, Пс. 106:48).

Книга пета, Пс. 107–150, завършваща с Пс. 150, който започва и завършва с алилуя („Хвалете Господа“) и самото по себе си е разширено алилуя.

В рамките на Псалмите, освен Давидовия, Асафическия и Корейския сборниците, споменати по-горе, няколко други сборника се появяват като малки псалтири.

Пс. 51–72 се наричат „Молитвите на Давид, син на Йесей“ (виж Пс. 72:20). Пс. 52–55 са сборник от машили (виж стр. 628); Пс. 56–60 – от михтами (виж стр. 627); Пс. 57–59 – от ал-тасхити (виж стр. 629). Пс. 113–118 съставляват египетския Халел, наречен така от първата фраза в Пс. 114: „Когато Израил излезе от Египет“. Според еврейската традиция египетският Халел е бил използван като част от пасхалния ритуал в Храма. Казва се, че няколкото псалма от сборника са били пеени, докато съдовете, съдържащи кръвта на

Пасхални агнета се разнасяха нагоре-надолу по редовете свещеници, по пътя им към изливането им в подножието на олтара от служещия свещеник. Хората се включваха устно в церемонията, викайки „Алилуя“ и повтаряйки определени стихове от псалмите на интервали. Псалм 119 може да се разглежда като сборник от 22 кратки псалма, образуващи гениално акростихово размишление върху закона. Псалми 120–134 се наричат „Песни на степените“ и са сборник от поклоннически народни песни (виж стр. 625). Псалми 145–150 представляват един последен великолепен хор „Алилуя“. На благочестивата душа се предлага поредица от псалтири в Псалтира.

Когато се позовава на стихове в Псалмите, използвайки обичайния метод на текстова справка, човек трябва да отбележи текста или версията, към която се отнася, тъй като номерирането на стиховете варира в различните текстове и версии. Специално внимание се обръща на текстовата номерация на еврейския текст, KJV и RSV, в сравнение с текстовата номерация на гръцкия LXX, латинската Vulgate и английския Douay Version.

Английската Библия (KJV, RSV и др.), следвайки еврейската, наброява 150 псалма. LXX наброява 151 псалма, а Vulgate - 150 псалма, но тези версии са номерирани по различен начин. Те комбинират Пс. 9 и 10 в един псалм, както и Пс. 114 и 115; и разделят Пс. 116 на два псалма: Пс. 116:1–9; Пс. 116:10–19; и Пс. 147 на два псалма: Пс. 147:1–11, Пс. 147:12–20. По този начин само Пс. 1–9 и 148–150 са номерирани еднакво на еврейски, гръцки и латински език. С изключение на Пс. 9, 10, 114–116 и 147, в останалите псалми еврейската номерация е с едно по-висока от тази на LXX и Вулгата. Важно е да се разпознае тази разлика в номерацията, когато се цитират препратки към LXX или Вулгата. Тази разлика в номерацията на отделните псалми се вижда в следната таблица: Еврейски, KJV, RSV Пс. 1-8

LXX, Вулгата, Две Пс. 1-8

9, 10	9
11-113	10-112
114, 115	113
116:1-9	114
116:10-9	115
117-146	116-145
147:1-11	146
147:12-20	147
148-150	148-150

151 (само в LXX)

Освен това, в еврейския текст, заглавието или надписът на псалм представлява стих 1, в изцяло или отчасти. Това изисква допълнително внимание при цитирането на стихове от еврейския текст. Например, Пс. 4:1 (KJV) е Пс. 4:2 на еврейски, като надписът е номериран като стих 1. Следователно еврейският текст на Пс. 4 има девет стиха вместо осем, както в KJV.

В. Надписи. Вижте също стр. 615–617. Надписите на псалмите посочете сборници с псалми, видове псалми, музикални мелодии, инструментален съпровод и факти за авторство и повод.

- а. Сборници. Препратките в надписите на много от псалмите към Давид, към Асаф и синовете на Асаф, както и към синовете на Корей, изглежда показват по-малки сборници от псалми в рамките на Псалтира от 150 псалма. В Давидовия сборник има 73 псалма,

12 в Асафическия сборник и 11 в Кораховия сборник. Надписите към 55 от псалмите съдържат фразата „До главния музикант“, евр. ламнашеах; „До диригента на хора“ (RSV), сякаш този сборник е посветен или поверен на „надзирателя“ на хора (вижте 2 Лет. 2:2, 18; 34:13 за употребата на менашеах като „надзирател“).

Ламнашшах е преведено „до главния певец“ (KJV), „до диригента на хора“ (RSV) в Ав. 3:19. Някои предлагат определението „за литургични цели“.

6. Видове. Ключовите думи или фрази в надписите на множество псалми сякаш показват естеството или вида на така въведения псалом. Те са следните:

1. Псалом. Евр. *mizmor*, песен, която се пее под акомпанимента на струнни инструменти.

Среща се в надписите на 57 псалма, винаги уточнено с други думи, като „на Давид“. *Mizmor* произлиза от корена *zamar*, което означава „да пея“, „да хваля“, „да свиря на инструмент“. LXX превежда *mizmor* като *psalmos* (от *psallein*, „да скубем“).

2. Песен. Евр. шир. Тази дума се появява в надписа на 29 псалма. В

В надписа на Пс. 18 думата „песен“ е преведена от *shirah*, женската форма на *shir*. Изразът „Песен на любовта“ (KJV), „любовна песен“ (RSV), въвежда Пс. 45. В надписите на Пс. 120–134 думата „песен“ е последвана от израза „на степени“ (виж стр. 625).

3. Михтам. Транслитерация на еврейската дума миктам. Тази дума се появява в

надписи на шест псалма (16, 56–60). Значението му е неизвестно. Едно предположение произлиза от думата от академски корен, *katami*, „покривам“, и предполага, че така обозначените псалми могат да се считат за изкупителни псалми, т.е. псалми, занимаващи се с покриване на грехове. Думата може да е музикално заглавие.

4. *Maschil*. Транслитерация на еврейската дума *maškil*, произлизаща от корена *šakal*, „да бъдеш“ „благоразумен.“ Присъствието му в надписите на 13 псалма (32, 42, 44, 45, 52–55, 74, 78, 88, 89 и 142) изглежда показва, че тези псалми са поучителни или дидактически стихотворения.

Машкил е преведено „с разбиране“ в Пс. 47:7. Тъй като обаче идеята за наставление, прилагано стриктно, не е подходяща за всички тези псалми, маскил може да означава вид музикално изпълнение.

5. Молитва. Евр. тефила. Тази дума се появява в надписите на Пс. 17, 86, 90, 102, и 142 (виж Авак. 3:1).

6. Хвала. Евр. тешила. Тези думи се срещат в надписа на Псалом 145, единственият

поява в надпис в Псалтира. Мъжки род множествено число тешилим е еврейското заглавие на целия сборник (виж стр. 615).

7. Шигаюн. Евр. шигаюн. Тази дума се появява в надписа на Пс. 7 (и

другаде в множествено число, в Авак. 3:1). Значението му е неясно. Обяснено е като неправилна ода с дива и страстна природа. Еврейският корен вероятно е *shagah*, „скитам се“, „отклонявам се“, „залитам се“, което предполага екстатичен ритъм с честа промяна.

8. Да поучавам. Евр. леламед. Фразата се среща в надписа на Пс. 60 и предполага, че псалмът е бил предназначен за поучителни цели. Може би на левитите е била поверена отговорността да го преподават на хората.
 9. Да напомням. Евр. lehazkir. Фразата се появява в надписа на Пс. 38 и 70. От евр. „азкара“, „приношение на тамян“, някои предполагат, че този израз показва, че тези псалми са били предназначени да се пеят, докато се извършва тази част от жертвоприношението. В 1 Лет. 16:4 думата „записвам“, „призовавам“ (RSV) е преведена от евр. лехазкир.
 10. На хвала. Евр. летодах. Тази фраза се появява в надписа на Псалом 100. Вероятно този псалом е бил предназначен да се пее по време на благодарствената жертва (Левит 7:11–15). Пс. 100 е псалом на благодарност. в.
- Мелодии. Няколко фрази в надписите предполагат мелодии, които да съпътстват псалми, вероятно мелодии, добре познати в първоначалната им употреба. Популярните мелодии може да са били адаптирани за публично богослужение.
1. Мут-лабен (Пс. 9). Значението му е неясно. Някои еврейски ръкописи комбинират 'ал, преведено като „върху“ (KJV), с мут, като по този начин се получава думата 'алмут. Но дори тази комбинация остава необяснима техническа бележка. LXX следва тази комбинация и превежда фразата 'алмут лабен като „относно скритите неща на сина“. Някои предполагат, че фразата е заглавието или първата фраза на мелодия и я превеждат като „Умри за сина“.
 2. Шошани (Пс. 45 и 69). Буквално „лилии“, вероятно заглавието или ключовата дума на мелодия. Надписът на Пс. 60 включва фразата „Шушанедут“, буквално „лилия на свидетелството“, а надписът на Пс. 80 „Шошаним-Едут“, буквално „лилии, свидетелят“. Вероятно всички тези фрази предполагат едни и същи добре познати любовни мелодии. Лилията е анемоната на Палестина. Или Едут може да е топоним.
 3. Айелет Шахар (Пс. 22). Буквално „сърната [на елен лопатар] на зората“. „Кошутата на зората“ (RSV). Според Таргумите този псалм се е пял по време на принасянето на агнето по време на сутрешното жертвоприношение, но не е известно колко рано е въведен този обичай.
 4. Йонат-елем-рехоким (Пс. 56). Значението на този израз е неизвестно. Чрез Предполагайки, че текстът се поправя, като се чете „алим “ вместо „елем“, RSV превежда израза като „Гълъбът върху далечни теревинти“. Някои предполагат, че може да има цитат от или препратка към песента, цитирана в Пс. 55:6, 7. Други пък предполагат алюзия към годините на скитане на Давид.
 5. Ал-тасхит (Пс. 57–59, 75). Буквално „Не погубвай“. Вероятно първите думи на старинната песен, цитирана отчасти в Ис. 65:8. г. Няколко фрази в надписите сякаш показват вида оркестрови инструменти, използвани за съпровод на пеенето или скандирането на псалмите.
 1. Върху Негинот (Пс. 4, 6, 54, 55, 67, 76). Вероятно означава „сър струнни инструменти“ (RSV). Думата е използвана в единствено число в надписа на Пс. 61. Негинот е преведен като „струнни инструменти“ в Ис. 38:20 и Ав. 3:19. Евреите са имали три

видове струнни инструменти, арфа (евр. nebel), лира (евр. kinnor) и цитра (евр. 'ašor). За тези инструменти вижте стр. 33–37.

2. Върху Нехилот (Пс. 5). Вероятно означава „за флейтите“ (RSV).
3. Върху Семинит (Пс. 6, 12). Фраза с неясно значение. Маргинално четене „на осмина“, срещана в някои издания на KJV, ако „осмина“ е предназначена да се отнася до октавата, е безсмислена, защото няма доказателства, че евреите са познавали октавата. В 1 Летописи 15:21 фразата се използва във връзка с арфи. Йосиф Флавий казва, че арфата (евр. nebel) е имала осем струни.
4. Върху Гитит (Пс. 8, 81, 84). Музикален термин, чието точно значение е неизвестно. Еврейската традиция казва, че се отнася до арфа, която Давид донесъл от Гет. Формата на думата може да означава „по гитски начин“, тоест по начин, заимстван от гитците, както говорим за музика по италиански начин или по китайски и т.н. Но вероятно по-добро значение произлиза от еврейската дума gath, „винов прес“, като в този случай „върху Гет“ може би се отнася до мелодия от винтидж.
5. Върху Аламот (Пс. 46). Значението на фразата е неизвестно. Преводът „за девойките“ (установен от Акила и Йероним) изглежда неправдоподобен, тъй като жените очевидно не са участвали в службите в Храма. В 1 Лет. 15:20 фразата се появява във връзка с псалтири. Възможно е арфите да са били настроени така, че да следват звуците на лирите.
6. Върху Махалат (Пс. 53, 88). Значението е неясно, въпреки че предположението псалмът да се пее по тъжен, траурен начин е в съответствие с настроението на тези псалми, особено на последния, определен от някои като най-мрачния в Псалтира. д. Авторство и повод. Надписите на 14 от псалмите (3, 7, 18, 30, 34, 51, 52, 54, 56, 57, 59, 60, 63, 142) се отнасят до епизоди или обстоятелства от живота на Давид. За обсъждане на тези надписи вижте стр. 617 и въведенията към няколкото псалма.

Г. Селах Транслитерация на еврейската дума селах. Тази дума се появява 71 пъти в Псалтира: 17 пъти в първа книга, 30 пъти във втора книга, 20 пъти в трета книга и 4 пъти в пета книга. В четвърта книга няма срещания. Селах се появява само в 39 от 150-те псалма; 28 от тези псалми имат за надпис „До първия музикант“. Думата е с неясно значение и е била тълкувана по различен начин, за да обозначи пауза в четенето, интерлюдия за струнни инструменти, промяна на мелодията, ударение (като „Амин“) и др. LXX превежда термина диапсалма („интерлюдия“), което предполага музикално известие в литургичната редакция на псалма. Въпреки многото предположения, думата е със съмнително значение. „Села“ се среща в псалми с отчетливо химноподобен характер и обикновено се появява в края на раздел от мисълта.

ПЪРВА КНИГА

ПСАЛМ 1

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 1, един от дидактическите или мъдрите псалми (виж стр. 623), подобен на гномическата поезия на Притчи, представлява (заедно с Пс. 2) въведение към цялата книга Псалми и особено към Първа книга от Псалтира. Като такъв, той е наречен „Псалом на прага“. Поради липсата на заглавие или друг надпис и произтичащата от това липса на външна улика относно авторството или повода за написването, псалмът

е известен като „сиротски“ псалм. Съдържанието на псалма може би му дава подходящо заглавие „Двата пътя“.

Псалмът е кратък поетичен израз на духовния закон, срещан често в Псалмите, че правдата успява, а неправдата проваля. Това е старозаветна проповед за щастието на човека, който живее живот, изцяло посветен на Бога, и за пълното унищожение, което очаква човека, който изоставя Бога от живота си. Това убеждение е сигурност в Псалм 1; то не е проблем, с който трябва да се борим, както е в някои други псалми.

Внимателно написан като сонет, този уводен псалм е разделен на две контрастни строфи. Стихове 1–3 описват щастието на добрия човек, който умишлено избягва злото и умишлено изповядва насладата си от Божия закон; и живо изобразяват резултатите от добрия живот, като сравняват добрия човек с дърво, което дава плодовете на праведността. Стихове 4–6 описват нещастieto на злия човек под образа на плявата, посочват резултата от такъв живот и заключават, че Бог е загрижен за крайния успех на добрия човек, докато краят на лошия човек е унищожение.

1. Благословен. Евр. „ашре“, използвано 25 пъти в Псалмите; преведено като „блажен“ 19 пъти и „щастлив“ 6 пъти. В настоящата употреба силата му изглежда е тази на междуметие: „О, щастието на човека!“ Щастието обхваща материални и духовни благословии, и двете от които идват в резултат на следване на Божия път. Думата „блажен“, използвана в Блаженствата в Нагорната проповед (Мат. 5:3–11), е превод на същата дума [гр. makarios], която се използва в LXX за превод на „блажен“ от Псалм 1. Книгата Псалми започва с блаженство и завършва с алилуя (виж Псалм 150).

Ходи, ... стои, ... седи. Трите думи изобразяват в кулминационен ред последователните стъпки в живота на злото: (1) тръгване в общата посока на онези, които са чужди на Бога, съобразявайки се със светските обичаи (виж 4Т 587); (2) спиране да общува с бунтовници под влиянието на греха, забавлявайки се с изкушението; (3) окончателно присъединяване към групата на грешниците, установяване в пренебрегване на светлината. Един равин е казал: „Ако двама седят заедно и не се кажат помежду им думи от Тората [закона], те са сборище на присмивачи, за които се казва: „[Добрият човек] не сяда в компанията на присмивачи.““

Животът на благочестивия човек е описан първо в отрицателна светлина. Той избягва общуването със злодеи, за да избегне замърсяване със злото. Казва „не“ на злото. В живота му има определени ограничения.

Безбожен. Евр. решаим, често срещан термин за безбожие, за разлика от седек, „Праведност“. Това предполага умишлено, упорито нарушаване на Божиите заповеди.

Грешници. Евр. chaṭṭa'im, от корена chaṭa', „да пропусна целта“, или по невежество или от липса на морални качества.

Седалище на присмивателите. Благочестивият човек няма да се намери в компанията на онези, които, умишлено избирайки злото, намират удоволствие в упражняването на пагубното си влияние върху другите.

Този стих е типичен пример за синтетичен паралелизъм (виж стр. 24).

2. Наслада. Евр. sherêṣ, дума, използвана както за „удоволствие“, така и за „желание“. Изглежда, че изданието на Библията на Ковърдейл (16 век) се е опитало да комбинира тези две идеи в превода си „копнеж, наслада“. Животът на благочестивия човек сега е описан с позитиви (виж стих 1). Истинският светец казва „Да“ на праведността. Той намира постоянно удоволствие в размишленията върху Божия закон. Изучаването на Божието Слово е обичайно и редовно; то не е

досадно. Личното преживяване на насладата на псалмиста е изразено в Пс. 119:16, 35, 47 и др.

Закон. Евр. *тора*, което означава основно „инструкция“ или „предписание“; след това „заповед“ или „закон“ в обичайния смисъл на думата. Като цяло, *тора* означава писмено откровение на Божията воля.

Размишлявам. Евр. *hagah*, буквално „мърморя“, от което произлизат идеите „чета наум“, „разсъждавам“, „размишлявам“. Личният опит на псалмиста в размишлението е изразен в Пс. 119:15, 148, въпреки че тук е използван синоним на *hagah* (виж също МН 503, 504; 4Т 539). Сравнете съвета на Моисей към Израел във второто му прощално слово (Втор. 6:6–9) и Божия съвет към Исус Навин в началото на неговия път (Исус Навин 1:8). С такава загриженост на ума не е чудно, че благочестивият човек изпитва резултатите, описани в Пс. 1:3. Няма по-добър начин да се запълнят часовете на безсънна нощ от това да се размишлява върху Божието Слово (виж Пс. 17:3; Пс. 42:8; 119:55; и др.).

3. Като дърво. В образа на плододаващо дърво (не просто декоративно дърво) Псалмистът показва резултатите от благочестивия живот. Подобни образи се намират в Йеремиа 17:8.

Засадено. Фигурата внушава целенасоченост. Дървото е засадено на благоприятно място и е внимателно обработено.

Реки. Евр. *relagim*, което показва напоителни канавки, изкуствени водни течения, което допълнително подсказва за грижите, полагани за дървото (виж Езекиил 31:3, 4).

Ражда. Несвършеното време на еврейския глагол предполага повтарящо се действие.

Няма да увехне. Има три благословии, дарени на благочестивия човек в резултат на неговата преданост към Божието Слово: (1) той живее полезен живот, произвеждайки плодове на Духа (вижте Галатяни 5:22, 23; Евреи 12:11); (2) той е вечно свеж и енергичен (Пс. 92:12, 13); (3) в крайна сметка той успява в начинанията си. Както дървото е вкоренено в твърдата земя и черпи влагата си от вечно течащия поток, така и благочестивият човек пуска корените си и черпи храна от водните извори на спасението. Той е непоколебим, закотвен.

Така, макар че може да бъде нападат от трудности и изкушения, той стои твърдо; и колкото по-голямо е изпитанието, толкова по-дълбок е коренът и толкова по-силна е хватката му за Бога.

Каквото и да прави, ще просперира. Или: „Във всичко, което прави, ще просперира.“ В каквото и начинание да се заеме добрият човек, той просперира. Независимо от успеха или неуспеха на начинанието, неговото упование в Бог му дава сила да черпи живот от вечния Източник и в крайна сметка да постигне целта си.

4. Не е така. В LXX идеята е подчертана с двойно отрицание. Тази версия гласи: „Не така нечестивите, не така.“

Като плявата. В образа на плявата псалмистът показва резултата от един нечестив живот. Подобни образи се намират в Йов 21:18 и Исаия 17:13. За разлика от дървото, плявата няма корен, няма постоянно място. Мъртва, суха, безпомощна, тя е на милостта на стихииите. Нечестивите не са привързани към нищо; липсва им стабилност и не могат да издържат. В Палестина зърното се е вършело на равно, открито парче земя, често на ветровит хълм. Скъпоценното зърно е оставало, докато плявата е била отнасяна. Ако псалмистът е живял в други части на света, той би могъл да използва образа на превъртащата се плевела.

Прогонва. Има парадокс в употребата на двете фигури на речта. Външно, Дървото изглежда сякаш е държано в затвор; в действителност то е свободно, расте и дава плодове. Външно плявата изглежда свободна; в действителност тя е роб на околната среда. Християнинът, привързан към Бога, неговия източник на живот и сила, расте и дава плод; плявата, непривързана, откъсната от източника на силата си, не произвежда нищо. Тя има свобода, която не си струва да се притежава. Сравнете образа на Исус за двете къщи (Матей 7:24–27).

5. Няма да устоят. Това ще бъде особено вярно в Страшния съд, когато нечестивите бъдат отделени от праведните в края на съответните им пътища (вж. Матей 25:31–46).

6. Господ знае. Бог се грижи за праведните. Затова те преуспяват. Последният стих на псалма дава окончателната причина за различия край на двата пътя. Тъй като Бог знае, Той прави разлика и одобрява или осъжда според вечните стандарти.

„Един урок и само една история може да се каже, че се повтарят с отчетливост: че светът е изграден по някакъв начин върху морални основи; че в дългосрочен план е добре с добрите: в дългосрочен план е зле с нечестивите“ (Фруд, цитиран в Сончино, върху Псалмите).

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1 ТМ 90; 2Т 711; 3Т 58; 4Т 587 1–3GC 478;
8Т 328 2 CSW 44; ML 50;
4Т 526; 5Т 220 3 СН 368; GW 115; ML 50; 4Т
539; 5Т 423 4 5Т 81

ПСАЛМ 2

ВЪВЕДЕНИЕ.— Първият от месианските псалми, Пс. 2, е уместно наречен „Песен на Господния помазаник“. Пс. 1 и 2 се допълват взаимно. Както Пс. 1 възхвалява благословието на живота на добрия човек в размисъл върху Божия закон и крайния провал на нечестивите, така и Пс. 2 показва безполезността на всеобщия бунт срещу Господа и благословието на народите, които се уповават на Божия Син. Пс. 1 описва двата пътя за отделните хора; Пс. 2 – двата пътя за народите. Пс. 1 започва с блаженство; Пс. 2 завършва с такова. „Човек замисля, Бог нарежда“ може да се даде като тема на Пс. 2. Това, че Пс. 2 има месианско значение, е засвидетелствано в Деяния 4:25–27 (вижте ДА 778).

Структурно псалмът се разделя на четири части, като всяка строфа съдържа почти еднакъв брой думи. Първата строфа (ст. 1–3) представя картина на високопоставените и могъщите на земята, които се противопоставят на Владетеля на вселената и Неговия Месия; втората строфа (ст. 4–6), в контрастна картина, показва презрението на Господа към техните подигравки и утвърждава Месията за Цар в Сион. Третата строфа (ст. 7–9) представя Божия Син, размишляващ върху постановлението, което Го е направило законен собственик на света; четвъртата строфа (ст. 10–12) съветва за подчинение на Господния Помазаник. Благословия завършва псалма (ст. 12).

Че Давид е авторът на Псалм 2, е засвидетелствано в Деяния 4:25. Заслужава да се отбележи, че Ранната църква е определила псалма като „втори псалом“ (Деяния 13:33).

В ораторията си „Месията“, втора част, Хендел използва стихове 1–4, 9 от Псалм 2 като думи във въздуха за бас, хор и речитатив и въздух за тенор, непосредствено предхождащи хора „Алилуя“.

1. Защо езичниците? Псалмът започва внезапно с картина на бурно объркване. Думата за „езичници“ означава точно „народи“; тя е била прилагана към

идолопоклоннически народи около Израел. Лутер перифразира въпроса на псалмиста така: „Как могат да успеят онези, които се противопоставят на Йехова и на Неговия Христос?“

Ярост. Евр. рагаш. Тази дума се среща само тук (арамейската форма се среща в Дан. 6:6, 11, 15) и означава „да бъдеш в смут“.

Хората. Според законите на еврейския паралелизъм, думата изразява същата идея като „езичниците“.

Представете си. Евр. ага (вижте върху Пс. 1:2). Тези грешници обмислят нещо, което не може да бъде постигнато. Всичките им намерения срещу Божието управление със сигурност ще се провалят.

2. Царете на земята. Фразата придава специфична форма на обобщението на стиха.

1. „Царе“ е в противовес на „моят цар“ от стих 6. Отношението, изразено в „поставят се“, е това на решителна съпротива.

Помазан. Евр. mashiach, откъдето произлиза думата „Месия“. Буквално означава „помазан“.

Mashiach е преведено два пъти като „Месия“ (Дан. 9:25, 26).

Според древния обичай, масло се е изливало върху главите на свещениците и царете, когато тези служители са били посвещавани за службата си (виж Изх. 28:41; 1 Царе 10:1).

Давид често наричал Саул „помазаник Господен“ (1 Царе 24:6-10; 26:9; и др.).

Че псалмът има месианско значение, е видно от Деяния 4:25-27; виж също Мат. 26:63; Йоан 1:49; Деяния 13:33; Рим. 1:4; Кол. 1:18; Евр. 1:2-5.

3. Скъсайте връзките им. Бунтовниците срещу Бога са представени като говорещи, изразяващи желанието си да скъсат ограниченията, наложени от властта на Йехова. Вместо да описва действието, поетът представя бунтовниците предизвикателно да заявяват намеренията си.

4. Ще се смеят. За разлика от бурната картина на народите, Йехова е изобразен да седи спокойно, безмълвно на небесата (виж Ед. 17:3; Мх 417), смеейки се на напразните опити на бунтовниците. Всевластното Провидение пресича планове на хора с покварени сърца и превръща пътя им в глупост (виж 2 Царе 15:31). Бог е замислен или образно описан като притежаващ човешки качества: Той ще се „смее“ (виж Пс. 37:13; 59:8; и др.). Талмудът казва: „Тората [законът] говори на езика на човешките чада.“

Вдъхновеният писател изразява характеристиките и отношението на Божеството на езика на човешките същества, за да могат хората да ги разберат. Сравнете неспособността на Елън Г. Уайт да изрази славата на небето, защото не е могла да използва „езика на Ханаан“ (EW 19). Идеята, внушена в „смях“, е допълнително изразена с думите „присмех“, „гняв“ и „недоволство“ (ст. 4, 5) – всички от които показват божественото презрение към бунта.

5. Тогава ще проговори. Привидното безразличие на Бог няма да трае вечно. Думата „тогава“ предполага, че Бог в крайна сметка ще обяви Своята цел.

6. И все пак поставих царя си. „И все пак“ е преводът на еврейския съюз, обикновено превеждан като „и“, но който тук има силата на въвеждане в цитат. Местоимението „аз“ е емфатично и е в рязък контраст с „тях“ (ст. 5), отнасящо се до онези, които заговорничат срещу Йехова.

Моят свят хълм Сион. Вижте Пс. 48:2. Сион, името на южния хълм в града Йерусалим става неговото поетично име.

7. Ще заявя. Исус, Помазаникът, Словото, Божият говорител, говори на свой ред, тълкувайки великото Божие заявление за Неговата синовност. Той не е узурпатор; Той заема поста Си на Месия по постановлението на Своя Отец. Това постановление предполага (1), че Исус трябва да бъде

признат за Божи Син и (2) че Неговото царуване ще бъде всеобщо (ст. 8–9; вж. Езекиил 21:27).

Сине мой. Виж Евр. 1:2, 5; срв. Мат. 14:33; 16:16; Деяния 8:37; 1 Йоан 4:15.

Роден от Тебе. Това твърдение не трябва да се тълкува като предполагащо първоначално поколение на Сина. „В Христос е живот, първоначален, незаимстван, непроизведен“ (Деян. 530). Библията е най-добрият си тълкувател. На вдъхновените писатели трябва да бъде позволено да прилагат точно старозаветните пророчества. Всички други приложения са човешко мнение и като такива нямат ясното „Така казва Господ“ (вижте върху Втор. 18:15). Коментарът на вдъхновения апостол върху пророчеството на този текст прави думите на псалмиста предсказание за възкресението на Исус (Деян. 13:30–33). Възкресението от мъртвите по уникален начин провъзгласи Исус за Божия Син (Рим. 1:4).

8. Попитай ме. Връзката между Йехова и Месията е такава, че всяка молба на Сина ще бъде удовлетворена. Подчертава се пълната безполезност на всеки опит на бунтовниците да свалят управлението на Помазаника. Като наследник, Синът наследява всички неща и по този начин е в състояние да ги сподели с нас като наследници заедно с Него (вижте Рим. 8:17).

9. Железен жезъл. Символ на скиптър на управлението, враговете на Месията ще бъдат напълно покорени.

Разбий ги на парчета. Сравни Откр. 2:27; 12:5; 19:15.

10. Бъдете мъдри сега. Пред бунтовниците стоят два пътя: или да продължат бунта, който ще доведе до разрушение или да се подчини на божествената воля, което ще означава вечно щастие. Псалмистът, като брат, умоляващ своите събратя, тържествено призовава водачите на бунта да се подчинят. Глупаво е да се бунтуваш.

Бъдете инструктирани. Буквално „бъдете увещавани“, „бъдете дисциплинирани“. Лидерите са съветвани да осъзнаят дълга си към Йехова и Неговия Месия и да окажат влиянието си за неговото насърчаване.

11. Със страх. Този израз и изразът „с трепет“ внушават смирено благоговение. примесено със страхопочитание от осъзнаването на ужасните последици от бунта срещу Божиите цели. Думата „радвайте се“ предполага, че има радост в поклонението пред Бога.

12. Целунете Сина. Тоест, отдайте почит на Месията, когото Йехова е обявил за Свой Син. Думата „целувам“ подсказва за ориенталския обичай да се отдава почит на хора с по-висш ранг (виж 1 Царе 10:1). Псалмистът съветва онези, които биха се разбунтували срещу Месията, да Го признаят за Цар и да се подчинят на Неговото царуване (виж Йоан 5:23).

Въпреки че преводът „целуни Сина“ представлява изцяло естествен превод на еврейския език, версиите, както древни, така и съвременни, показват разнообразни преводи. LXX превежда изречението като „хвани се за наставлението“, което е и тълкуването на Вулгата.

Тези преводи изглежда се основават на еврейското определение на думата за „син“, тук не еврейското *ben*, а арамейското *bar*, което евреите след изгнанието прилагали и към наставленията на Тората. Думата за „целувка“, *nashaq*, също означава „да се присъединя“ (виж Езекиил 3:13, където *nashaq* е преведено като „докоснат“). Комбинацията от двете идеи води до превода на LXX. Вместо „целувка“ няколко версии четат „отдай почит“ (Moffatt, Ray, преводът на Jewish Publications Society of America). „Отдай почит“ е просто интерпретативен превод на думата за „целувка“.

Въпреки че ранната църква е приписвала Псалм 2 на Давид (Деяния 4:25), критичните учени обикновено датират псалма в периода след изгнанието. Те изтъкват като аргумент факта, че еврейската дума „бен“ и арамейската дума „бар“, и двете със значение „син“, се появяват взаимозаменяемо в

псалмът. Този аргумент вече не е валиден. Същите две думи се използват взаимозаменяемо в угаритско писмо от 14 век пр.н.е. Това ясно показва, че наличието на арамейски думи в която и да е библейска книга не е доказателство за късен произход.

Преводът на RSV, „целувам краката му“, се основава на реконструкция на еврейския текст, включващ пренареждане на редица букви в текста. В светлината на факта, че еврейският текст в сегашния си вид е лесно преводим и дава контекстуално правилен превод, предложената промяна е толкова драстична, че трябва да бъде отхвърлена. За пълно обсъждане на проблемите с превода на този текст вижте „Проблеми в превода на Библията“, стр. 144–147.

Погинете от пътя. В светлината на безкрайната любов (Йоан 3:16), Божият гняв в крайна сметка трябва да пламне срещу греха и да погълне онези, които отказват да приемат Месията. Но Божието сърце, изпълнено с любов, копнее за спасението на Израел (виж Езекиил 18:30, 31) и Той няма удоволствие в погибелта на грешниците (ст. 32).

Блажени са всички те. Псалмът завършва с блаженство, произнесено към всички, които се уповават в Царя на Йехова. Всички хора, от всички възрасти, климати и народи, са съгрешили и се нуждаят от Спасител. Благословени са онези, които осъзнават нуждата си и се уповават на Месията. Тържествен дълг на християнина е да призовава хората да се покаят за греховете си и да се подчинят на управлението на Исус, Божия помазан Син. Пс. 2 е наречен „Мисионерският химн на Месията“.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1–4DA 778

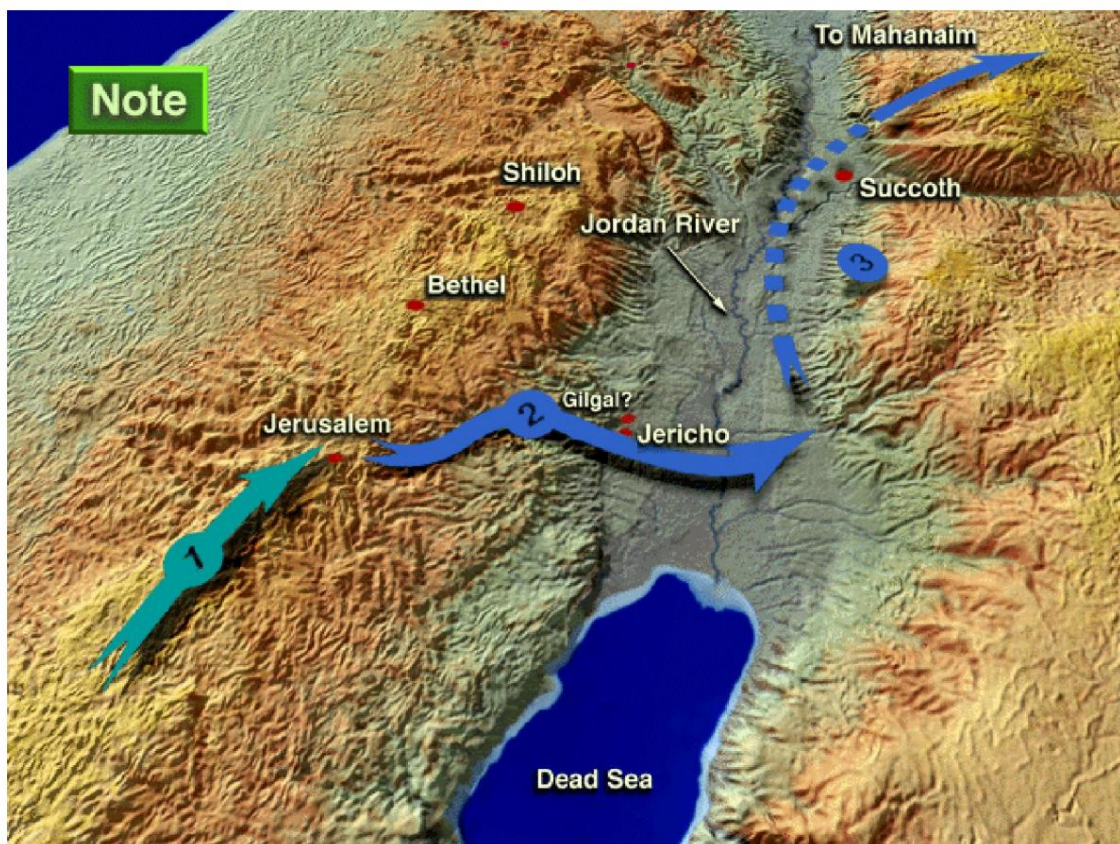
4 ПП 739

12 ДА 414

Божествена утеха във времена на несправедливо потисничество

1

¹ Никол, Ф. Д. (1978). Коментар на Библията на адвентистите от седмия ден: Светата Библия с екзегетични и обяснителни коментари. Серия с коментарни справки (Пс. 1:1). Вашингтон, окръг Колумбия: Асоциация на издателствата „Ревю енд Хералд“.

След ден на страх, породен от насилието на тълпата, водено от предателски син, прибързано напускане на дома и отдавна установения ред, изморително бягство през рядко населени гори, опит за нощно лагеруване край коритото на бързотечащ поток, внезапен призив за незабавно бягство, нощно прекосяване на потока – ето защо дойде сутрешната песен, не на униние, а на хваление. Победата в такива моменти идва само чрез доверие в Божията грижа. Псалми 3

2

Исторически контекст за 2 Царе 15–17.

ПСАЛМ 3

ВЪВЕДЕНИЕ.—Според надписа, Пс. 3 е съставен от Давид, когато бяга от сина си Авесалом. „Изтощен от скръб и умора от бягството си, той със своята дружина се беше задържал край Йордан за няколко часа почивка. Събуди се от призива за незабавно бягство. В тъмнината преминаването на дълбокия и бързотечащ поток трябваше да бъде извършено от цялата тази дружина от мъже, жени и малки деца; защото силите на сина-предател ги преследваха“ (Изд. 164, 165). В часовете на най-мрачно изпитание Давид изпя този възвишен химн на доверие в Бога пред лицето на врага (виж ПП 741, 742). Псалмът е наречен Утринна молитва. Той е викът на душата в присъствието на опасност; на беда, облекчена от отминаващата нощ. Той е тясно свързан с Пс. 4, Вечерна молитва, който може да се счита за негово продължение. Има четири строфи:

² Никол, Ф. Д. (1978). Коментар на Библията на адвентистите от седмия ден: Светата Библия с екзегетични и обяснителни коментари. Серия с коментарни справки (Битие 1:1). Вашингтон, окръг Колумбия: Асоциация на издателствата „Ревю енд Хералд“.

(1) настоящата опасност (ст. 1, 2), (2) споменът за помощ в миналото (ст. 3, 4), (3) чувството за сигурност сред настоящата опасност (ст. 5, 6) и (4) молитвата за триумф над враговете (ст. 7). Възклицание на увереност с молитва за Божията благословия върху Неговия народ завършва поемата (ст. 8). В средата на поемата има внезапна драматична промяна от умората и депресията на нощта към доверието и победоносната вяра на новата утрин. Казва се, че хугенотите в армията на Конде по време на френските религиозни войни са пели този псалм по време на смяната на часовия.

За историческото повествование вижте Царе 15–17. Относно надписа вижте стр. 616, 627.

1. Колко са се умножили! Авесалом имаше много последователи. Почти целият Израел имаше разбунтуваха се (виж 2 Царе 15–17, особено 15:6, 13; виж също РР 727–745).

Които се вдигат срещу мен. Подобно на израза, използван от кушита, който донесе вестта до Давид за неуспеха на Авесаломовата дезертъорство (виж 2 Царе 18:31, 32).

2. Душа. Евр. нефеш, тук, както често в псалмите, идиом за личното местоимение. „Които казват за душата ми“ е еквивалентно на казването „които казват за мен“.

Няма помощ за него. Състоянието на Давид е толкова отчаяно, че враговете му го представят ситуация като отвъд Божията помощ (виж Пс. 71:10, 11).

Села. Вижте стр. 629. В този псалм „Села“ изглежда отбелязва разделение между строфи.

3. За мен. Или „около мен“. Бог беше уверил Авраам, че ще бъде негов щит (Бит. 15:1; срв. Втор. 33:29; 2 Царе 22:3; Пс. 28:7; 119:114).

Повдигачият. Когато Давид избяга, той беше превит под унижението си (2 Царе 15:30). Сега Бог му дава възможност отново да държи главата си изправена. (виж Пс. 27:6).

4. Плаках. Така преведената форма на еврейския глагол често изразява повтарящи се, обичайни действия. Стихът може да се разбира като наблюдение, че когато Давид вика към Бога, Бог отговаря. „Молитвата променя нещата.“

Неговият свят хълм. Сион (вижте Пс. 2:6). Давид беше преместил ковчега в свещения град и естествено беше той да смята тази крепост за своеобразно обиталище на Бога.

Еврейската дума *har*, „хълм“, за предпочитане е да се превежда като „планина“. В угаритската литература (виж стр. 618) „свята планина“ често обозначава небесното обиталище на тяхното божество (виж Исая 14:13).

5. Положих се. Местоимението „аз“ е емфатично. Давид се представя като човек, който е в опасност от нападение във всеки един момент през нощта, преследван и прокълнат от враговете си, въпреки това способен да легне в мир и да спи, толкова голяма беше неговата вяра в Бога. Тъй като всичко беше в Божиите ръце, той имаше чувство за пълна защита. Сънят му не беше просто умора, леност или самонадеяност; той беше акт на вяра. Вътрешното спокойствие го зареди за битката на следващия ден.

Господ ме подкрепи. Първата мисъл, когато се събужда, е мисъл за осъзнаване, че Бог е уважил доверието, гласувано в Него, дори когато последната му мисъл, когато заспива, е била мисъл за пълно доверие. Псалмистът е укрепен, за да посрещне нуждите на деня. Последните мисли за нощта често са първите мисли за деня. Обърнете внимание на внезапната драматична промяна от депресия към триумф. Такова е благословението на нощта и обещанието за новия ден (вижте Плач Иеремиев 3:22, 23).

6. Десет хиляди. С Бог за помощник, Давид не се смущавал от численото превъзходство на враговете си (виж Пс. 27:3; срв. Втор. 32:30).

7. Стани. Бог е призван да се притече на помощ на псалмиста. Сравнете паролата на Израел, когато лагерът тръгнал (Чис. 10:35; вж. Пс. 68:1; 132:8).

Ти си поразил. Еврейската глаголна форма тук може да се разглежда като перфект на сигурност или пророчески перфект. В първия случай събития, които се очакват с увереност, са

замислено и описано като случило се. Последното описва бъдещо събитие като действително случило се. Псалмистът изразява увереността си, че Бог ще смаже враговете си; резултатът тук се разглежда като свършен факт.

8. Към Господа. Псалмистът не твърди, че може да се спаси сам. На врага, който подигравателно заявява: „Няма помощ за него в Бога“, Давид отговаря съсъщност: „Само на Бога принадлежи моята помощ, по всяко време и при всички обстоятелства.“

Върху твоя народ. В великодушието си Давид отвърща мислите си от себе си. и собствената му опасност за състоянието на неговия народ, неговата нация, не само на онези, които му бяха останали верни, но и на онези, които се бяха разбунтували. Какъв възвишен завършек на химн на доверието!

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1-8ПП 742

4-8 Изд. 165

8 РК 269

ПСАЛМ 4

ВЪВЕДЕНИЕ. — Пс. 4 е наречен „Вечерна молитва“ и се смята за продължение на Пс. 3. Привечер псалмистът преглежда проблемите на деня и е доволен.

Чувство на сладък мир и спокойствие го обзема, защото осъзнава, че както Бог е бил негова подкрепа в часовете на бедствие, Той ще го пази и през нощта. Предложено е Пс. 5 също да се чете заедно с Пс. 4, защото Пс. 4 е молитва, подходяща за вечерни размишления, а Пс. 5 е молба, подходяща за периода на сутрешното богослужение. Същият тон сякаш пронизва и двата псалма.

За надписа вижте стр. 616, 629.

1. Чуй ме. Буквално „отговори ми“, което предполага очакван, благоприятен отговор.

Бог на моята правда. Този израз не се среща другаде в Стария завет.

Ти си ме разширил. Буквално, „в теснотата си направил голямо място за „мен.“ Преди това обграден от преследвачите си, псалмистът сега чувства свобода да се движи.

Смили се над мен. Или „бъди милостив към мен“. Почти всяка дума от този стих на еврейски завършва с гласната и, произнасяна като ии, вероятно сякаш изразява продължителен вик.

2. Синове човешки. Евр. бене 'иш. По-често срещаният израз, преведен по този начин, е бене „адам“, което обозначава човечеството като цяло. За разлика от това, „бене“ „иш“ може да се отнася до изтъкнати хора. Давид се обръща от молитвата си към Бога, за да се обърне към преследвачите си, сякаш те присъстват.

Славата ми се срамува. Ако това се отнася до бунта по времето на Авесалом (вижте въведенията към Пс. 3 и 4), алюзията най-очевидно би била към факта, че Давид е бил лишен от царското си достойнство и е бил сведен до фактическа просия и крайна нужда.

Лизинг. Евр. kazaб, „лъжа“. „Leasing“ на староанглийски означава „лъжа“. Бунтовниците следваха курс, който в крайна сметка трябваше да се окаже само заблуда; той трябваше напълно да се провали. Обещанията, че трайното щастие може да бъде постигнато чрез материално удоволствие и светски амбиции, трябва да се окажат лъжливи; те са просто лъжа.

Села. Вижте стр. 629.

3. Но знай. Тъй като Йехова е отделил псалмиста за специална работа, усилията на враговете му да осуетят тази цел трябва да се окажат напразни.

Благочестив. Евр. хасид, този, който показва любовта си към Бога чрез благочестивия си начин на живот (виж Допълнителна бележка върху Пс. 36).

Господ ще чуе. Тъй като е благочестив и съответно вярно изпълнява службата, за която Бог му е отредил, той е уверен, че Бог ще го чуе и ще го избави. Ето истинска основа за увереност: ако християнинът вярно изпълнява Божия план за него, той може да очаква Бог да го подкрепя, докато не завърши делото, което Небето е предназначило за него.

4. Стойте в страхопочитание. Евр. ragaz, буквално „треперя“, „смуствам се“. Враговете (ст. 2) са увещани да треперят при мисълта за резултатите от бунтовния си път и съответно да се въздържат.

Не съгрешавай. Не продължавай да грешиш, като упорстваш в злите си планове.

Общувайте със сърцето си. Буквално „говорете със сърцето си“. Днес бихме могли да кажем „допитвайте се до по-добрата си преценка“; или „обръщайте се към по-добрата си природа, по-добрите си чувства, вроденото си чувство за право, щедрите си емоции, вместо да разчитате на интелекта, волята си или страстите си“.

Бъдете тихи. „Само в застояла вода се утаява тинята, а в тихи нощи се образува роса. През нощта, когато окото е затворено за целия свят, нека се отвори за самоанализ“ (Ф. Б. Майер). В тишината на нощта, когато човек е сам и само Божието око го гледа, човек е свободен да обмисли плановите си в светлината на Божието одобрение и да стигне до валидни заключения. Тук се крие рецепта за душевно безпокойство и рецепта за грешниците (вижте Йов 33:14–17).

Села. Вижте стр. 629.

5. Жертви на праведност. Жертви, подтикнати от прави мотиви, от искрено сърце (виж Втор. 33:19; Пс. 51:19), за разлика от суетните приноси (виж Ис. 1:13; Йер. 6:20; Михей 6:7, 8).

6. Много хора казват: „Кой ще ни покаже добро? Къде може да се намери истинско щастие? Какво е истинско щастие?“ Това са циничните въпроси на безбожния материалист. Те намират отговор само в живота на предания последовател на Бога (виж Пс. 16:11).

Господи, възвиси се. Сравни думите на Аароновото благословение (Числа 6:26). За разлика от плановите на враговете си, псалмистът желае само Божията благосклонност – това е върховното благо. Истинското Божие дете намира трайно удовлетворение не в материалните неща и чувствените удоволствия на света, а в съзнанието, че има небесното одобрение, докато се радва на общение с Бога.

7. Радост в сърцето ми. Не така нареченото щастие от вещите и светските притежания, а щастieto, изложено в стих 6, щастieto да се наслаждаваш на Божията усмивка. Тази радост е по-голяма от радостта на земеделците, които се радват на изобилната реколта. Сред евреите, както и сред повечето хора, времето на жътвата е било време за особена радост.

Царевица. Евр. daḡan, „зърнени храни като цяло“. Daḡan не бива да се бърка с индийската царевица. Основните зърнени култури в Палестина са били пшеница, ечемик, лимец и просо. Изразът „царевица и вино“ изглежда понякога е бил използван за цялата земеделска култура на полето.

Вино. Евр. тирош, буквално „ново вино“, както е преведена думата в Исаия 65:8.

8. И двете. Буквално „заедно“ или „в същото време“. Тъй като умът на псалмиста е в мир, той може да легне и да спи спокойно. Увереността в Бог дава увереност за сън. Двете вървят ръка за ръка. Това състояние е еквивалент на преживяването, описано в Пс. 3:5, в което псалмистът сутрин размишлява, че Бог му е позволил да спи, въпреки че е обкръжен от страшни врагове; сега, вечер, той отива още една крачка напред и си ляга спокойно със съзнанието, че въпреки че все още е обкръжен от враговете си, Бог ще му даде дара на тихия и спокоен сън (виж Притчи 3:24).

Живейте в безопасност. Псалмистът изразява осъзнаването си, че единствено на Бога е задължен за безопасността си през нощта. Каква увереност: да знае, че ще бъде пазен в безопасност и да осъзнава, че дължи тази безопасност изцяло на своя Бог. Християнинът, който споделя увереността на псалмиста, не трябва да се страхува нито по време на нощния сън, нито по време на дневните задължения. Мисълта на стих 8 е ключовата нота на стих 121.

Съществува предположение, че като част от публичното богослужение този псалм може да е бил изпълняван в Храма, както следва: стихове 1–4 по време на подготовката за жертвоприношението; стихове 5, 6 по време на приношението; стихове 7, 8 след жертвоприношението като уверение за приемане.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

4 МУР 122; 7Т 251

ПСАЛМ 5

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 5 е сутрешна молитва, написана в същия дух като Пс. 4, вечерна молитва. обстоятелствата, при които са написани двата псалма, вероятно са били сходни. След нощ на спокоен сън, псалмистът изрича тази молитва, преди да влезе в Божия дом (ст. 7). Той е уверен, че Бог, който няма да позволи на нечестивите хора да надделаят, със сигурност ще накара онези, които Му се уповават, да имат пълнота от радост. Псалмът започва с молитва към Бога, след това изразява непоколебимо доверие в Бога, моли за Божието ръководство в житейските трудности и накрая призовава всички да се уповават на Бога.

За надписа вижте стр. 616, 627, 629.

1. Медитация. Псалмистът се моли Бог да обърне внимание не само на думите му, но и на тяхното намерение, на тайните и неизразени желания на сърцето му. Думата за „медитация“, *hagig*, се среща само тук и в Пс. 39:3, където е преведена като „размишляване“. Изглежда, че означава „стънене“ или „въздишка“. Под *hagig* псалмистът може би е имал предвид това, което Павел нарича *stenagmoi*, „стънене“ (Рим. 8:26). „Молитвата е искреното желание на душата, неизказано или не изразено.“

2. Царят ми и Бог мой. Заслужава да се отбележи, че Давид, цар, признава подчинението си на Царя на царете, своя Бог. „Бог“ тук е превод на „Елохим“ (виж том 1, стр. 170, 171). Псалмистът признава всемогъществуването на Бог. Угаритската литература показва много примери за обозначението „цар“ за „ел“.

3. Сутрин. Псалмистът редовно издига гласа си в молитва, сутрин след сутрин, но особено по това време, когато е обсаден от враговете си (виж Пс. 55:17; 59:16; 88:13). Няма по-добър навик от навика за сутрешна молитва, когато насаме с Бога душата се подготвя да изпълни задълженията си и да се справи с проблемите на непознатия ден.

„Миг сутрин — миг, ако не повече — е по-добър от час, когато трудният ден е свършил.“

Добре е да култивираме навика да предлагаме първите плодове на нашето съзнание като сутрешно приношение на Бога.

Директно. Евр. „арак“, буквално „подреден“. Думата се използва за подреждането на дървата върху олтара в Бит. 22:9 и за подреждането на присъдените хлябове на масата (Изм. 40:23). Молитвата на псалмиста е вид добре организирана сутрешна жертва; тя не се извършва безразсъдно.

Погледни нагоре. Псалмистът гледа нагоре за знак на Божията благосклонност, за отговор на Неговия молитва. Сравнете заповедта на Спасителя с „бдете и се молете“ (Матей 26:41).

4. Удоволствие от нечестия. Бог е твърде свят и чист, за да участва в осъществяването на плановете на нечестивите хора. Ако Той им прояви благоволение, това би било все едно да ги приеме в Своето жилище.

Да живея. Евр. *gig*, буквално „странно пребивавам“. Злото е олицетворено като способно да обитава жилище. Тези, които могат да живеят с Бога, са описани в Пс. 15.

5. Глупавите. Евр. *holelim*, „хвалколюбци“, горделивите, наглите, грешниците.

Няма да устои. Бог няма да одобри делото на хвалещите се (виж Пс. 1:5). Той мрази всички форми на беззаконие; в псалмите „вършещите беззаконие“ непрекъснато са наричани конкретно възплъщение на принципа на злото.

6. Лизинг. Вижте Пс. 4:2. Тази староанглийска дума за „лъжа“ се среща само в тези два стиха в КJV.

Отврати се. Бог счита греха за такава мерзост, че не може да пренебрегне присъствието му в грешника. Тези, които Бог отвращава, са буквално „кръвни и измамни мъже“. Формата за множествено число „кръв“ се отнася до кръвна вина или убийство (виж Битие 4:10). Враговете на Давид се отличават с измама и убийство.

7. Но аз... Силен контраст. За разлика от нечестивите, псалмистът се чувства спокоен увереност при влизане в Божия дом. Това е негово право.

Многобройност на Твоята милост. Божието дете е толкова добре дошло в Божия дом, колкото присъствието на нечестивия човек би било нежелано там. То е сигурно в Божието гостоприемство. Това е наистина детско доверие в небесен Родител.

Страх. Този израз предполага дълбоко благоговение в поклонението.

Поклонение. Буквално „падам на земята“. На поклонниците не е било позволено да влизат в светилището, но, независимо дали са близо или далеч, се покланяват към него като към обиталище на Бога.

Храм. Евр. *hekal*, дворец, както в Исаия 39:7; Дан. 1:4; или храм, където Бог може да обитава. *hekal* се използва за обозначаване на скинията, предшестваша построяването на Храма (1 Царе 1:9; 3:3; 2 Царе 22:7), както и на Соломоновия храм (4 Царе 18:16; 23:4; и др.). Следователно употребата на думата *hekal* в този стих не е аргумент, както твърдят някои критици, че псалмът е с пост-Давидов произход. Обърнете внимание също, че в 27 светилището е обозначено едновременно като „храм“ (*hekal*) (ст. 4) и „скиния“ (*ohel*) (ст. 6).

Освен това е важно да се отбележи, че паралелните изрази „дом“ (*bayith*) и храм (*hekal*) , появяващи се в този стих, се срещат често в угаритската литература (виж стр. 618) като синоними на обиталището на божество. Следва типичен пример: „Тогавата Анах отиде в дома си (bt), богинята продължи към храма си (hkl).“

В съвременния еврейски ритуал Пс. 5:7 е избран за рецитиране, когато поклонникът влиза в синагогата.

9. Верност. Евр. *nekonah*, от *kip*, което означава „да бъдеш здраво установен“, „да бъдеш „доверен.“ Враговете са напълно ненадеждни; те са напълно лъжливи и коварни. Авесалом беше отишъл в Хеврон под фалшив претекст (вижте 2 Царе 15:7–10).

Нечестие. Буквално „унищожение“. Нещо повече, гърлата им, като отворени гробове, са готови да погълнат щастието на другите. Павел използва този пасаж, за да характеризира всеобщата поквара на човека (Римляни 3:13). Освен това, псалмистът говори за друг член на тялото, езика, като също толкова покварен (виж Яков 3:5–9). Това описание изглежда уместно за предателството на Авесалом и неговите събунтовници (виж 2 Царе 15:1–6).

10. Унищожавам. Евр. „ашам“, „да бъдеш виновен“. Във формата, използвана тук, думата „Ашам“ означава „да се признае за виновен“. Псалмистът желае Бог да се отнася към враговете си като към виновни, което несъмнено е така. Той моли те да „паднат в собствените си съвети“, тоест собствените им планове да бъдат средство за тяхното унищожение (виж Пс. 7:15, 16; Прит. 1:14). 26:27; Притчи 28:10). Тази идея е често срещана в Стария завет. Грехът в крайна сметка поглъща сам себе си.

11. Радвайте се. Вижте Пс. 2:12. Тези, които се уповават на Бога, винаги имат повод за радост. Тяхната радост се изразява във викове. Те се радват, защото Бог ги защитава. Псалмистът разширява собствената си радост, за да включи всички, които се уповават на Бога.

Име. Често е синоним на „човек“.

Радвай се в себе си. Благочестивият християнин ще се радва на всичко, което Бог е разкрил за Себе Си. Той намира радостта си в Бога, в съзерцанието на Неговите качества и доказателствата за Неговата любов, в общуването с Него и в любящото Му служене.

12. Обгърнете го с комплимент. Или „увенчайте го“.

Щит. Евр. *sinnah*, голям щит, за който се казва, че е покривал цялото тяло (не (магенът от Пс. 3:3). Както щитът е хвърлен около войника в деня на битката, така Бог дава пълна защита на праведните. Псалмът завършва с признанието на псалмиста за съвършено доверие в пълната Божия защита. Книгата с псалми от Залива перифразира стиха: „И ще го коронясат като с щит, с благоволение.“

С подобна сутрешна молитва псалмистът е готов да посрещне атаките на враговете на деня. Спърджън уместно е отбелязал: „Нека дадем на Бог утрините на нашите дни и утрините на нашия живот. Молитвата трябва да бъде ключът на деня и ключалката на нощта. Предаността трябва да бъде едновременно утринната звезда и вечерната звезда. Ако започнем деня правилно, ще осъзнаваме по-добре Божието присъствие през неговите часове и ще бъдем по-сигурни да си лягаме вечер с тишина и увереност в сърцата си.“

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

3 ML 15; 1T 397

4, 5 2T 351

ПСАЛМ 6

ВЪВЕДЕНИЕ.— Първият от седемте покаяни псалма (6, 32, 38, 51, 102, 130 и 143; виж стр. 624), Псалом 6, е дълбоко личен. Макларън казва: „Ако някога пулсът на лична мъка е намирал сълзи и глас, това се случва в този Псалом.“ Лутер го нарича „покаяна молитва за здравето на тялото и душата“. В него псалмистът изразява телесната си агония и мъките на душата, докато е подиграван от онези, които твърдят, че Бог го е изоставил. Въпреки че е на ръба на смъртта, той пламенно се моли за облекчение и настоява Бог да чуе молитвата му и да го изкупи. Подобно на Псалом 3, този псалом показва внезапна драматична

промяна: в стихове 8–10 дълбоката меланхолия се превръща в ликуване. За описание на подобно трогателно преживяване вижте Пс. 30.

За коментар върху надписа вижте стр. 616, 627, 629.

1. Не ме избличавай. Бедствието и болестта в древността често са били смятани за божествено наказание за грях. В мъката си псалмистът приема, че Бог е недоволен от него и затова го наказва. Псалмистът умолява заслуженото му укор да бъде в милост, а не в гняв (виж Йер. 10:24). Както често в Стария завет, вдъхновеният писател характеризира отношението и действията на Божеството с езика на хората (виж върху Пс. 2:4). На еврейски език последната дума от стих 1 завършва с дългия звук „и“. Този звук преобладава в целия псалм, особено в края на много от стиховете, и представлява интересна прилика на звуци, наречена асонанс, която придава покаен тон на псалма (виж стр. 624).

2. Аз съм слаб. Буквално „Аз вехна“. Глаголът често се прилага за изсъхване на растенията (Исая 16:8; Исая 24:4, 7; Йоил 1:12).

Изцели ме. Директна молба за физическо изцеление, въпреки че не се споменава конкретна болест. Костите му са „измъчвани“. Това твърдение показва силната агония на телесното му тяло; цялото му тяло е измъчвано от болка.

3. Душата ми също е силно измъчвана. По-голяма от телесната болка е мъката на ума. Псалмистът не е в състояние да изчисти ума си от мисълта, че страда от Божието неодобрение. Той избухва с пронизителния възкликание: „Господи, докога?“, сякаш, търсейки да изрази лъч надежда в Божията способност да изцелява, внезапно осъзнава в своята човечност безнадеждността на своето положение и сякаш вместо това извиква: „Докога ще продължи тази агония, докато намеря облекчение?“ (виж Йов 7:2–4). Струва му се, че Бог го е изоставил в болестта му. Християнинът може да намери утеха в мисълта, че земните страдания са незначителни в сравнение с радостта на небето (виж Рим. 8:18; 2 Кор. 4:17, 18).

4. Върни се, Господи. Псалмистът сега моли за избавление. „Душата ми“ е идиоматично за личното местоимение „аз“. Апелът е към Божията милост, като едно от качествата на Неговия характер (виж Изх. 34:6; Числа 14:18; Пс. 86:15).

5. Няма спомен. Този стих представлява доказателство срещу доктрината за съзнателно междинно състояние между смъртта и възкресението (виж Пс. 88:10; 146:4; Ис. 38:18).

6. Поставям си леглото, за да плувам. Псалмистът, неспособен да заспи, плаче „цяла нощ“ (или „всяка нощ“) заради страданията си. Поетът се отдава на крайната хипербола на стихове 6, 7, за да изрази интензивността на мъката си. Изглежда, че не само физическа болка, но и дълбока психическа мъка го е изтощила. Ако псалмът е произлязъл от бедата, съществуваща заради бунта на Авесалом, лесно е да се разбере мъката на бащата, лишен от син, зашеметен от осъзнаването на долната неблагодарност на потомството си (виж плача на Давид за Авесалом, 2 Царе 18:33; 19:1–4).

Сравнете с живописния израз на Давид следния, взет от угаритска (виж стр. 618) религиозна поема: „Вечер той се хвана за леглото си, докато плачеше и заспа в сълзи.“

7. Всички мои врагове. Вероятно Авесалом и неговите сътрудници.

8. Махай се от мен. Преходът от беда към облекчение не е постепенен, а незабавен. Светлина проблясва внезапно в тъмнината, сякаш слънцето е изгряло в тъмнината на безлунна полунощ. Вярата триумфира; и чрез вяра, виждайки враговете си разпръснати,

Псалмистът им заповядва да си тръгнат. Това е вяра в действие. Бог понякога отговаря на молитвите ни, преди да спрем да се молим (виж Исая 65:24).

Господ чу. Бог чува вика на бедствието и го счита за искрена молитва на душата. Думите не са същността на молитвата. Сълзите могат да изразят неизразимата мъка на човешката душа.

9. Господ чу. Колко естествено е за благочестивата душа да добавя сила към силата си, като повтаря мисли за увереност и радост. Псалмистът подчертава радостта от стих 8.

Ще приеме. Тъй като Бог е чул молитвата му, псалмистът си почива без страх, знаейки, че Бог ще чуе.

10. Раздразнен. Евр. *bahal*, думата, преведена като „раздразнен“ в стихове 2, 3. Псалмистът се моли враговете му – враговете на Бога – да бъдат объркани в плановете си. Уместно е да се молим машинаците на злите хора да се провалят.

Внезапно. Колкото по-скоро плановете на злите хора бъдат разбити, толкова по-добре. Псалмистът се моли враговете му да се обърнат назад при осуetyаването на надеждите им.

Пс. 6 би трябвало да донесе особена утеха на този, който е измъчван от интензивно, привидно нелечимо физическо или психическо страдание. „Молитвата променя нещата.“

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

5 ГК 546

8 4Т 514

ПСАЛМ 7

ВЪВЕДЕНИЕ.— Казано е, че подходящо мотото за Псалм 7 може да бъде: „Няма ли Съдията на цялата земя да постъпи справедливо?“ Псалмистът се моли за защита срещу атаката на враговете си, с пълна увереност, че неизменният Божи закон спасява праведните и наказва нечестивите. Той не признава греха си – всъщност, ако е съгрешил, го е направил несъзнателно – докато враговете му са съгрешили, като са кроили заговор срещу него. Той се моли за собственото си избавление и унищожението на враговете си и завършва с уверено очакване на отговора на молитвата си като оправдание за Божието морално управление. Псалмът се пее на еврейския празник Пурим, защото възхвалява отмъщението срещу противник (виж Естир 9:13–32).

Върху надписа вижте стр. 616, 628. От съдържанието и тона на псалма става ясно, че е бил изпят с оглед на нещо, което е било казано или направено, за да нарани тежко чувствата на псалмиста и да разруши душевния му мир. Кой е бил Куш, не е известно.

Талмудът казва, че вениаминецът Хуш означава Саул, като по този начин напомня за враждата между Давид и Саул. Изглежда малко вероятно обаче щедрият Давид, който е написал изящните стихове от 2 Царе 1:17–27, да е използвал езика от Пс. 7:14–

16 по отношение на Саул. Може би този вениаминец е принадлежал към племето на Саул и е бил един от онези, които са взели активно участие срещу Давид.

1. Доверявам се. Буквално „търся убежище“. Псалмът започва с изповед на увереност (виж Пс. 11:1; 16:1; 31:1; 71:1). В това убежище, по-безопасно от планинска пещера, псалмистът почива в обятията на Бог, молейки се за избавление от преследвачите си.

2. Да не би. Може би вениаминецът Куш (вижте въведението към Псалм 7).

Като лъв. Сляпата, неразумна ярост на преследвача на псалмиста е сравнена с инстинктивна свирепост на лъв. Овчарите и земеделците в Израел били запознати с нападенията на дивите зверове (вж. 1 Царе 17:34–37).

3. Ако съм направил това. Сравнете стихове 3–5 с продължителната клетва в Йов 31. Псалмистът страстно защитава своята невинност. Думите му са разбити от интензивността на емоциите му. Врагът може да е обвинил псалмиста, че е откраднал безразсъдно нещо с голяма ценност, принадлежащо на друг (вижте стих 4); изглежда, че това е обвинение в груба клевета, в уронване на характера (вижте 1 Царе 24:12; 26:18).

4. Избавил съм. Евр. *chalaš*, което според някои източници във формата, използвана тук, може да означава и „да ограбя“, „да ограбя“. Ако това е предназначеният му смисъл, тогава тук има препратка към атаката на врага (вижте на стих 3). По-често срещаното значение на *chalaš* обаче е „да избавя“ (вижте 2 Царе 22:20; Йов 36:15; Пс. 34:7; и др.) и следователно е за предпочитане четенето на KJV. Според този превод псалмистът протестира, че вместо да се възползва от този, „който беше в мир“ с него, той е направил точно обратното: той е спасил човека, който беше във война с него (вижте 1 Царе 24:4–7).

5. Нека врагът преследва. Езикът на проклятието, отправено върху главата на самия псалмиста, е езикът на невинен човек, най-жестоко неоправдан. Обвиненият би предпочел да бъде унищожен, отколкото да живее под тежестта на толкова голямо осъждане. Акцентът е краен: „преследвайте душата ми [мен]“, „стъпчете живота ми“, „поставете честта ми в прахта“.

Села. Вижте стр. 629. Думата може да е подходяща в единствено число тук. Интервал от някои тип може да се случи между горното отричане и последващата молитва.

6. Стани. Господ е призван да се яви като съдия, готов да накаже онези които преследват псалмиста (виж Пс. 3:7). Той е помолен да седне публично като съдия.

Врагове. Идеята за един-единствен враг се разширява, за да включва тези, които са свързани с него, или може би всички врагове на Давид.

Съдът. Давид призовава Бог да наложи наказанието върху тези конкретни врагове, което Неговият вечен закон изисква да бъде изпълнено върху всички, които престъпват този закон. Говорейки, така да се каже, човек на човек, Давид моли Бог да защити принципите на Неговото морално управление (виж Битие 18:25). Колко склонен е човекът да се опитва да ускори Всемогъщия в изпълнението на Неговите планове. Сравнете опита на Авакум (гл. 1:1 до 2:4).

7. Заради тях. Божието оправдание на Неговия закон би вдъхнало увереност в Него, и Неговият народ ще се събере около Него, за да изрази своята благодарност и хвала.

8. Според моята праведност. Това може да се разбира като отнасящо се до конкретния случай. Въпреки че би трябвало непрекъснато да се чувстваме недостойни за спасение, е уместно, когато сме несправедливо обвинени, да се молим, според Своята воля, Бог да ни оправдае в конкретен случай и да ни обяви за невинни по лъжливи обвинения. Думата „почтеност“ (евр. *tom*, от корена *tamam*, „да бъдеш пълен“) е паралелна на „праведност“ и по подобен начин може да се разбира като отнасяща се до този конкретен случай.

9. Злоба. Когато човек види греховността на греха в един случай, той желае всички грехът може да свърши. Правилно е да се молим за край на злото.

Сърцата. В древността изразът „сърце“ се е използвал за обозначаване на седалището на мислите.

Юзди. Евр. *kelayoth*, „бъбреци“, използвано в древността за обозначаване на седалището на емоциите, внушавайки най-съкровени чувства, цели, мотиви на душата. Използваният тук израз – за изпитване на сърцата и юздите – често се използва, за да опише Божието всезнание (виж Йеремия 11:20; Пс. 26:2; Откр. 2:23).

10. Защита. Евр. *maḡen*, буквално „щит“. Защитата на псалмиста е неговата надежда към Бога като защитник на невинните.

В угаритски (виж стр. 618, 619) коренът *mgn* се използва в смисъла на „умолявам“ или „да“ „умолявам.“ Следователно *maḡinī*, „моята защита“, вероятно би трябвало да се преведе като „моята молба“, което прави изречението да гласи „молбата ми е към Бога“.

11. Бог съди праведните. Това изречение може да се преведе и като „Бог е праведен съдия.“ Стихове 11–16 живо изобразяват Божиите отношения с нечестивите.

Всеки ден. Сякаш искаше да поправи погрешното впечатление, че Бог е бил безразличен към тежкото му положение и че е призовал Бог да го защити, след като Бог не е успял да го направи. Псалмистът сега ясно заявява, че Божието неодобрение към нечестивите е постоянно. Той вижда Божията единна справедливост по всяко време, въпреки временните привидности, които показват обратното. Християнинът трябва да внимава да не позволи на единичен случай на очевидна несправедливост да създаде обобщение, което поставя под въпрос последователните Божии цели.

12. Ако не се обърне. Законът, че наказанието неизбежно сполетява непокаялия се грешник, е изяснен чрез представянето на Бог като могъщ воин, подготвящ оръжията Си за наказание на нечестивите (виж Втор. 32:41–43).

13. Инструменти на смъртта. Средства за наказание.

Преследвачи. Евр. *doleqim*, от корена *dalaq*, „подпалвам“. Оттук вероятно е алюзия към древния обичай да се изстрелват огнени стрели по врага с цел да се подпалят лагерите му и да се нанесат по-тежки телесни наранявания. Предвиденото унищожение е сигурно.

14. Той ражда. Тоест, нечестивият човек е бременен с беззаконие. Глаголът включва двете действия, обозначени със следните глаголи: „зачена“ и „роди“. Извършването на зло е описано в метафората за раждането (виж Ис. 33:11; Яков 1:15).

15. Той направи яма. Можем да си представим човек, който копае яма, като рохкавата почва се разпада, докато копае, като по този начин самият той попада в нея, вместо дивото животно, което се надява да хване. Грехът обърква грешника. Злото е бумеранг. Поразителен старозаветен пример за този принцип се намира в живота на Аман (виж Естир 5–7; Притчи 26:27; Екл. 10:8).

16. Неговата пакост. Тоест, пакостта, която е възнамерявал да причини на другите. Това твърдение е повторение в друга форма на идеята, изразена в стихове 14, 15 (виж Пс. 9:15; 35:8; 37:15).

Теме. Самата глава или горната част или темето на главата. Идеята е, че това, което нечестивият човек е замислил за другите, ще дойде върху него самия. Двете изречения в този стих са пример за синонимичен паралелизъм. Думите за „глава“ и „теме“ се появяват многократно като паралели в угаритската литература (виж стр. 618, 619).

17. Неговата праведност. Божествената праведност се проявява в Божието оправдание и избавление на невинните.

Име. Тук, както често в Стария завет, „име“ представлява човека, понякога с акцент върху същността или характера на човека.

Всевишни. Евр. „Елион“, „възвишен“ (виж том I, стр. 173). Давид хвали Йехова, който, чрез упражняването на справедливост, се е показал възвишен над всички останали същества.

Заключителна доксология от тази форма е типична за много псалми. Добре е, че размишленията завършват с хвала.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

9 ГК 605; ЗТ 191

ПСАЛМ 8

ВЪВЕДЕНИЕ.—Този псалм е първият от псалмите за природата (виж Пс. 19, 29, 104 и др.) и е откровение за Божието величие в природата и в човешкия живот. Тази песен на звездната нощ, както е уместно наречена поемата, е свидетелство за факта, че еврейският поет не е виждал природата като самоцел, а винаги е гледал отвъд природата към нейния Бог. Псалмът е наричан още Псалм в хвала на достойнството на човека. В него поетът стои под открития балдахин на осветеното от луна и звезди небе, поразен от съзерцанието си на Божието дело в природата. В присъствието на цялата тази необятност го обзема внезапно осъзнаване на нищожния човек. Веднага щом обаче това чувство бъде обзето от съзнанието му за истинското достойнство на човека, който е Божият представител на земята, по природа малко по-малко от божествена, с всичко подчинено под нозете му. Не е чудно, че псалмистът, впечатлен от достойното положение, което човекът заема във вселената, възхвалява превъзходството на своя Създател. Пс. 8 представя очарователна литературна фигура, наречена „структура на плика“, в която началната мисъл се повтаря или завършва в края на поемата (ст. 1, 9; вж. Пс. 103 и 104), а междинните стихове трябва да се тълкуват в светлината на тази обгръщаща мисъл.

Въпреки че обстоятелствата на композирането му не са известни, не е трудно да си представим, че Давид е написал тази изящна лирична стихотворение през една от онези нощи в ранния си пастирски живот, когато, сам с овцете си, е гледал към звездното небе и е чувствал достойнството на родството със своя Създател; или че по-късно в живота си го е композирал в спомен за екстаза от подобни ранни преживявания.

За подписа вижте стр. 616, 629.

1. Господи. Евр. Яхве, божественото име. „Елохим“ (Бог) и „Адонай“ (Господ) са титли, а не имена (виж том I, стр. 171, 172).

Господ. Евр. „Адонай“ – „господар“, „владетел“ (виж том I, стр. 173). Комбинация от двете формите определят Яхве като законен господар на Неговите творения.

Име. Вижте върху Пс. 7:17. Първата половина на този стих се повтаря като стих 9 в края на псалма.

Цялата земя. Псалмистът се обръща към Бога не като към национално божество, а като към Господ на вселената. Говорейки от името на народа, свързвайки се с братята си, той казва „наш“ вместо „мой“ (виж Мат. 6:9). Отделният човек е забравен в съзерцанието на Божието величие в небесата.

Заложил си. Евр. танах, чието точно значение е неясно. Някои предполагат значението „да разказвам“. Преводът в RSV на „възпяваше“ не може да се получи от еврейския такъв, какъвто е сега. LXX гласи „беше възвисен“. Идеята изглежда е, че Божията слава е възхвалявана от небесните същества. Защо тогава смъртните не трябва да пеят хвала на Бога, докато съзерцават величието на Неговите сътворени дела?

2. Млади. От еврейската дума „олел“, „дете“, отнасяща се тук до момче или дете, или нещо подобно на дете.

Кърмачета. От еврейската дума *uoneq*, „кърмаче“ или „като неотбито бебе“.

Предопределена сила. Бог е използвал като инструменти на Своята сила онези, които иначе са слаби като малки деца и бебета. Чрез тях Той е показал силата Си, като е усмирил „врага и отмъстителя“.

И все пак. Евр. шабат, „да почивам“, от което произлиза нашата дума „събота“. Използваната тук форма означава „да накарам да починеш“, „да се въздържиш“. Врагът е накаран да се въздържи от плановете си.

Исус цитира този пасаж (Матей 21:16), за да защити възгласа „осанна“ на децата в храма срещу възраженията на книжниците и фарисеите. Някои тълкуватели виждат в този стих ключът към целия псалм. Според тях смисълът е, че дребният, малък човек е бебето на творението, но Бог му е дал сила да управлява света, от който е толкова незначителна част, и по този начин му е дал достойнство и чест, далеч надхвърлящи тези на останалата част от творението, което Той управлява.

3. Луната и звездите. Този псалм е резултат от съзерцанието на псалмиста за небето през нощта. Луната и звездите светят. Няма споменаване на слънцето. Вероятно е взирането в звездното небе през нощта да поражда в сърцето на човека по-голямо страхопочитание и удивление, отколкото гледането нагоре към осветените от слънцето небеса, когато гледките и звуците на земята разсейват от уединението на съзерцанието.

4. Какво е човек? „Човек“ произлиза от еврейската дума „енош“, която обозначава човека в неговата крехкост и слабост. Когато човек застане пред необятността, мистерията, славата на небесата, както се виждат през нощта, и започне да размишлява върху безкрайността на пространството и безбройните небесни тела, той трябва да почувства, че човекът е незначителна малка точка във вселената. Ако това е реакцията на обикновените необразовани смъртни, колко по-вярно трябва да е за този, който гледа небесата с помощта на съвременния телескоп, в светлината на постоянно развиващите се знания на съвременната астрономия.

Син човешки. Евр. бен-адам, вероятно подчертаващ земната природа на човека, както е била оформена от земята (вижте върху Бит. 1:26; 2:7).

Посещение. Евр. raqad, дума, описваща не само акта на посещение, но и това, което посетителят постига чрез посещението си. Следователно тук думата показва Божията грижа за човешкото същество, Неговата благосклонност и внимание, проявени към човека (виж Бит. 21:1). Защо безкрайният Бог, който има вселена от светове, за да претендира за Неговото внимание, трябва да „запомни“ крайния човек? Защо трябва да почита човека, като го прави наместник на земята? Само осъзнавайки ценността на човешката душа, създадена по Божие подобие, човек може да отговори на тези въпроси. Това осъзнаване идва само чрез оценяване на смъртта на Спасителя на кръста. „Ценността на човека се познава само чрез отиване на Голгота. В тайната на Христовия кръст можем да дадем оценка на човека“ (2Т 634, 635).

Колкото и важно да е откровението на Бог във външната природа, откровението на Бог в Човешкият живот е по-важен. Размерът и обхватът не са критерии за ценност. Казано е, че окото и мозъкът, които виждат физическите небеса, са по-чудесни от небесата, които се виждат през най-мощния телескоп.

5. От ангелите. Евр. me'elohim, буквално „отколкото Бог“. Таргумите, LXX, сирийският превод и цитатът на този стих в Евр. 2:7 четат „ангели“ вместо „Бог“. Въпреки това, гръцките версии на Акила, Симаха и Теодотиона, както и Вулгата, запазват превода „Бог“. Предполага се, че „Елохим“ може да се прилага за хора или ангели (виж Изх. 21:6; Пс. 82:1; Том I, стр. 171). Гезений предава текста: „Ти

„направил си го да не се нуждае от Бога“, тоест, „направил си го малко по-долен от Бога“ (виж Бит. 1:26). Независимо дали четем „от ангелите“ (виж ГС 511) или „от Бога“, човекът е показан на много по-високо ниво от животинското царство, поради родството си с Бога. Въпреки това, в най-добрия си вид, ограниченият човек е далеч по-нисш от безкрайния Бог. Вижте по-нататък Евр. 2:7.

Слава и чест. Като цар и владетел на земята, човекът участва в качествата на Бога (виж Пс. 29:1; 104:1; 145:5), който е цар на вселената.

6. Господство. Вижте Бит. 1:26, 28. Човекът е земен цар, с територия и поданици. Това господство, дадено му при сътворението, никога не е било напълно загубено. Сатана обаче временно е узурпирал господството си и ще се откаже от него само когато бъде принуден да го направи в края на времето (виж Откр. 11:15; срв. Дан. 7:13, 14, 18, 22, 27).

Всички неща. Това е обяснено в стихове 7, 8 (виж Бит. 1). Павел разширява значението на „всички неща“, за да покаже, че отново, чрез победата на Исус Христос, човекът ще си възвърне господството, което е загубил (Евр. 2:6–18). Чрез Христос човекът е способен да господства над себе си, над по-нисшите порядки на творението и над своите близки, във взаимно подчинение на господството на Христос.

7. Овце и волове. Стада и говеда, подчинени като товарни и селскостопански животни (Битие 1:26).

Полски зверове. Животни, които се скитат на свобода; много от съвременните ни домашни животни животните някога са били диви. Тяхното покоряване и опитомяване чрез човешката сила е важно доказателство, че Бог е поставил „всичко под краката си“.

8. Птици. Вижте Бит. 1:26; 9:2.

Риба. Вижте Бит. 1:26; 9:2.

Пътища на моретата. Изследване на океанографията разкрива контури на океанското дъно, които са подсказващи магистрали за преминаване от морските създания.

9. Колко превъзходно! Твърдението от стих 1 е повторено. Съзерцанието на Божието величие и човешкото достойнство като Негов представител води до обожание. Стихове 1 и 9 заедно образуват двете части на поетична структура, наречена обвивка, защото обгръща междинната мисъл.

Стихове 2–8 илюстрират чувството, изразено в стихове 1 и 9.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

3 ML 39; 2T 580

3, 4 3T 377

5 GK 511; 3C 50, 568; 4C 416

5, 6 PP 50

6 KC 17

6–8 стр. 45

9 3T 377

ПСАЛМ 9

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 9 е наречен „Песен на благодарността“. Стихотворението възхвалява Бога като праведен съдия, който наказва нечестивите и защитава потиснатите. Само един стих (ст. 13) прекъсва със зловещ звук поредицата от триумфални ноти, които съставляват тази песен. Този псалм е първият от акростиха, или азбучните, псалми (Пс. 9, 10, 25, 34, 37, 111, 112, 119, 145), въпреки че в него акростихът не се спазва толкова стриктно, както в някои други от групата.

Всеки ред от първата строфа започва с „алеф“, първата буква от еврейската азбука. След това само първият ред на всяка строфа спазва закона и дори тогава има известно отклонение от правилото. Абсолютно правилен в своята

разделения, псалмът се състои от десет равни строфи. Както е обичайно в акростихичните псалми, мисълта е подчертана чрез повторение в различните си аспекти, без забележимо развитие или последователност в организацията на идеите. Някои предполагат, че 2 Царе 8 предоставя подходящ фон за псалма, въпреки че псалмът не съдържа конкретна препратка към някакво историческо събитие. Някои еврейски ръкописи, LXX и Вулгата, обединяват Псалми 9 и 10 в един псалм. Вижте стр. 625.

За надписа вижте стр. 616, 628.

1. От все сърце. Псалмът започва с настроение на най-дълбока благодарност. Ето там Няма разделена обич. Всички сили на псалмиста са използвани за хвалене на Бога. Нещо повече, изразът на благодарност е от все сърце и искрен, намирайки отдушник в много повече от просто думи.

Всички Твои чудни дела. Псалмистът винаги е нетърпелив да хвали Бога за всички Божии благословии към него, не само за избавленията, които представляват непосредствената причина за хвала. Конкретните божествени намеси са споменати в стихове 3–5.

2. Пейте хвалебствени песни. Евр. *zamar*, коренът на съществителното *mizmor*, „псалм“. *Zamar* означава както „да пееш“, така и „да свириш на инструмент“.

Всевишни. Евр. „Елион“ (вижте върху Пс. 7:17). Бог е суверенът на света.

3. В твоето присъствие. Когато Бог се яви, врагът пада. Това е проявлението на Божията сила, която носи победата.

4. Моето право и моята кауза. Бог беше защитил праведната кауза. Той е отстоятел.

Ти седна. Архаична форма на „ти седна“. Изображението е на съдията, седнал на трон (виж стих 7), решаващ по същество на делото. Решението му е в полза на псалмиста.

5. Езичници. Евр. *goyim*, „народи“ (вижте върху Пс. 2:1).

Известете името им. Когато един народ бъде покорен, името му престава да се записва сред царствата на земята.

6. О, врагове. Първият ред на стиха гласи буквално: „Враговете – те ще да бъдат завършени [погълнати] – вечни опустошения.“ Стихът е картина на пълното унищожение на врага.

7. Но Господ. В еврейския текст стих 6 завършва с хема. Думата остава непреведено в повечето версии, защото значението му „те“ не може да се впише в контекста. От угаритски доказателства (виж стр. 618) сега знаем, че хема е имало и значението „ето“ или „виж“. Ако значението му е такова, тук хема би трябвало да стои в началото на стих 7, което прави първата част на стиха да гласи: „Ето, Господ ще пребъде довека“. Чрез поставянето на препинателния знак, който не е съществувал по времето на псалмиста, преди хема, вместо след него, акростихът на псалма се подобрява. Пренастройката кара стих 7 да започва с еврейската буква „хе“, което не е така в настоящия еврейски текст.

Ще пребъде. Буквално „седи“. В силен контраст с опустошението от стих 6, Бог остава завинаги седнал на трона на съда, съдейки справедливо. „Виждам промяна и разпад навсякъде; о, Ти, който не се променяш, пребъди с мен!“

8. Съди света. Сравни Откр. 20:12, 13. Както Бог се беше показал като праведен съдия в случая, който е в основата на псалма, така ще постъпи и в Страшния съд. Стихове 7, 8, които съставляват четвъртата строфа, не следват акростиха.

9. Убежище. Евр. *mišgab*, „сигурна височина“ (виж Пс. 18:2; 46:7; 48:3).

10. Познай името си. Вижте Пс. 5:11; 7:17. Да знаеш Божието име означава да си запознат с Неговия характер.

Доверете им се. Като Бог на закона, на Бог може да се има доверие, че ще действа справедливо (вижте Пс. 62:8; 64:10; 111:5).

Не си изоставил. Хората могат да изоставят Бога; Той никога не изоставя децата Си.

11. Пейте хвалебствия. С оглед на святия характер на Бога и Неговата доброта към хората, псалмистът призовава другите да хвалят Бога с него.

Сион. Вижте върху Пс. 2:6; вж. Пс. 3:4; 5:7.

Сред хората. Чудните Божии пътища към Израел трябва да бъдат провъзгласени на всички народи, за да могат и тези народи да признаят Бога и да се радват на Неговата защита. Божията милост не е била предназначена само за Израел (виж Пс. 105:1). Това чувство се среща в целия псалм.

Ако Израел беше научил този урок, твърдата изключителност, практикувана от фарисеите, никога нямаше да съществува.

12. Прави разпит. Сравнете Бит. 9:5, където еврейският глагол за „прави разпит“ е преведен като „изисквам“. Бог е представен като палач, който излиза да накаже виновните. Убийството е отвратително престъпление в очите на небето. Бог, Отмъстителят за кръвта, не може да пренебрегне отнемането на човешки живот (вижте Бит. 4:10). Той е най-близкият роднина на Израел, обещал да отмъсти за проливането на невинна кръв (вижте върху Рут 2:20).

Смирен. Или „измъчван“.

13. Порти на смъртта. Евреите свързвали смъртта с шеол, фигуративното обиталище на мъртвите, замислени в поетична образност като място, чийто вход е бил охраняван от порти (Ис. 38:10). Във вавилонската концепция шеол е бил град, ограден от седем стени със седем двойни залостени порти, за да се предотврати завръщането на мъртвите в земята на живите. Псалмистът е чувствал, че е стигнал толкова близо до портата на смъртта, че само Бог може да го спаси; така че сега, в настоящата опасност, той се обръща към Него за избавление. Фразата „порти на смъртта“ се появява и в Пс. 107:18. В целия Пс. 9 само стих 13 прекъсва поредицата от триумфални декларации.

14. Покажете. Тъй като мъртвите не могат да хвалят Бога (Пс. 88:10–12; 115:17), Псалмистът призовава Бога да го спаси, за да може да Го хвали сред живите.

Порти. За разлика от „портите на смъртта“ (ст. 13), тези порти са на входа на града, където събралите се хора са обменяли новини (древен заместител на ежедневния вестник). Това е било удобно място за публичност (агората на гърците, форумът на римляните).

Дъщеря на Сион. Жителите на Йерусалим; Сион, или Йерусалим, се счита за град-майка. Появата на името „Сион“ тук и в стих 11 по-горе показва, че този псалм трябва да е бил съставен, след като Сион, или Йерусалим, става столица на царството и седалище на поклонение.

15. Езичници. Идолопоклонническите народи се обединиха срещу псалмопевеца (виж върху Пс. 2:1; 9:5).

В ямата. Този и следващият израз изразяват същата мисъл като Пс. 7:15. Два метода за улавяне на дивеч са използвани като фигуративен израз. Мисълта е повторена в стих 16 по-долу. Наказанието съответства на престъплението.

16. Чрез съда. Чрез това, че Той е позволил злото на народите да дойде обратно върху собствените им глави, Божията спасителна сила е била изявена пред всички. От собствените си ръце. Сравнете стих 15, също Пс. 7:15.

Игеон. Думата се среща другаде в Псалмите само в Пс. 19:14, където е преведена като „размишление“, и Пс. 92:3, където е преведена като „тържествен звук“. Значението на думата е съмнително и е трудно да се обясни вмъкването на термина в този момент от стихотворението. Възможно е това да е индикация или за музикален звук, или за интерлюдия в публичното му изпълнение.

Села. Вижте стр. 629.

17. Ще се обърнат. Буквално „ще се върнат“. Същият еврейски глагол е преведен като „ще се обърнат назад“ в стих 3.

18. Нуждаещи се. Тази дума и думата „бедни“ във втората половина на стиха означават не само тези, които страдат от бедност, но и тези, които са жертви на потисничество (вижте стих 12). Това, че Бог се грижи особено за бедните и нуждаещите се, е една от великите истини на Стария завет.

Забравен. Игра на думите „забравя“ от стих 17. Бог няма да забрави онези, които се нуждаят от Неговото избавление и защита.

Очакване. Искрено желание за избавление. Бедните и нуждаещите се не винаги ще бъдат разочаровани.

19. Стани, Господи. Псалмистът тържествено призовава Бога да заеме Неговото място като съдия на земята (вижте върху Пс. 3:7).

Човек. Евр. 'енoш, „човек“ в неговата крехкост и безсилие; в ярък контраст с Бога като могъщ съдия (виж върху Пс. 8:4).

Зрение. От еврейската дума рапeћ, буквално „лице“. Угаритската (виж стр. 618) дума рп също означава лице, но освен това се използва със значението „воля“ или „цел“, определение, което споделя с ханаанското rāpu от Амарнските писма (виж том I, стр. 105, 106). Следователно тук и в някои други пасажи (Пс. 21:9, където е преведено като „гняв“; Пс. 80:16, където е преведено като „лице“; и Пс. 82:2, където е преведено като „лица“) рапeћ вероятно би трябвало да се преведе като „воля“. Такъв превод би накарал текста да гласи: „Нека народите бъдат съдени според Твоята воля“.

20. Страх. Евр. morah, чиито съгласни представляват думата за „учител“.

LXX и сирийският превод следват това тълкуване. Други смятат, че morah е неправилно изписана думата mora', „страх“ (KJV, RSV); трети пък е неправилно изписана думата me'erah, „проклятие“, което води до превода „да ги прокълна“.

Мъже. Евр. „енoш“, същата дума като в стих 19. Стихотворението завършва с акцент върху идеята за човешката крехкост в очите на Съдията на цялата земя.

Села. Вижте стр. 629.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

9, 10, Изд. 257
15 ПП 456
20 РК 429

ПСАЛМ 10

ВЪВЕДЕНИЕ.—В четири еврейски ръкописа, версията LXX и Vulgate, Пс. 9 и 10 са обединени в един псалом, който е номериран Пс. 9. Двата псалма са сходни по отношение на изобразяването на враговете на Бога, но в Пс. 10 враговете потискат по-слабите си братя в народа на Израел. И докато Пс. 9 изобилства от хвала и благодарност, Пс. 10 изразява апел към Бога да отмъсти на потиснатите и да унищожи техните потисници. Псалмът показва известна акростихична организация. Подобно на Пс. 9, десетият е правилен в своите деления; има десет строфи, като първите шест характеризират враговете, а последните четири призовават Бога за избавление (виж стр. 625).

1. Отдалеч. Псалмът започва с драматичната картина на привидното безразличие на Бог към бедата на псалмиста точно в момента, когато Неговата намеса е най-очаквана.

2. Гордост. Стихове 2–11 представят внушителен набор от характеристики на враговете.

Преследвам. Евр. *dalaq*, преведено като „преследван горещо“ в Бит. 31:36 и „преследван“ в Плач 4:19. Второто изречение на стиха е молба да се възтържествува справедливост (виж върху Пс. 7:15, 16). Разширената молба за Божията намеса започва в стих 12.

3. Желанието на сърцето му. Той се хвали със злите желания на сърцето си. Той се хвали, че получава всичко, което желае.

Благославя сребролюбивия. Трудно е да се преведе този стих на еврейски. RSV предава този ред като „алчният за печалба проклина и се отрича от Господа“. Думата за „благославя“ понякога означава „да проклинам“ (вижте Йов 1:5), но е съмнително дали има това значение тук. Думата, преведена като „сребролюбив“, идва от еврейския корен, означаващ „да отсека“, следователно „да печеля много“. Исус предупреди: „Пазете се от сребролюбието“ (Лука 12:15). Склонни сме да наблюдаваме на греховете на плътта, забравяйки, че инстинктът за придобиване може да стане толкова зъл или извратен и необуздан, колкото плътската похот. Сребролюбието е идолопоклонство (Кол. 3:5; вж. Изх. 20:17). Презрението на злия човек към Бога е показано в следващите стихове.

4. Изражение на лицето. Гордост се чете по лицето.

Бог не е във всичките му мисли. Буквално, „нищото на Бога, всичките му мисли“. RSV превежда изречението „всичките му мисли са: „Няма Бог.“ Идеята, изразена тук, не е непременно, че нечестивият отрича съществуването на Бог, а че той не взема предвид Бог. Днес обаче е вярно, че нечестивият се опитва да се накара да повярва, че няма Бог. Постоянното самоутвърждаване на тази идея на практика го прави атеист, въпреки че е под въпрос дали наистина е възможно някой човек да бъде абсолютен атеист. Нечестивият човек действа така, сякаш няма Бог, като по този начин на практика отрича Неговото съществуване. Стих 11 показва, че той има някои мисли за Бог.

5. Винаги са скърбящи. Еврейският глагол може също да означава „да издържам“. Поради неговата Въпреки успеха си в злодеянията, нечестивият си въобразява, че успехът му ще продължи така и че може да продължи злодеянията си безнаказано. Твърде често онези, които го наблюдават, мислят същото (вижте Йов 12:6; Йеремия 12:1). Това е един от големите проблеми, обсъждани от старозаветните писатели.

Много по-горе. Той смята, че Бог е твърде далечен, за да се тревожи за наказанието му.

7. Под езика му. Тоест, готови да бъдат изговорени. Псалмистът сега продължава да назовава явните дела на нечестивите.

Суета. Или „нечестие“.

8. Села. Те могат да се отнасят до неограничени селища, като къщи и стопански постройки, построени около открито място; или лагери на номадски племена, открити за атака (виж Лев. 25:31). Нечестивите дебнат близо до такива места, за да ограбят и тормозят нещастния човек, който влиза или излиза.

9. Като лъв. Нечестивият човек крие намеренията си и внезапно се нахвърля върху тях. жертва, когато няма надежда за бягство.

Мрежа. Фигурата се променя в тази на ловец, който поставя примката си и внезапно хвърля мрежата си върху нещастната си жертва. Тази склонност към внезапно преминаване от образ на образ е характерна черта на еврейската литература.

11. Той каза. Нечестивият човек действа така, сякаш Бог не му обръща внимание (вижте на стих 4). Признанието, което Бог вижда, трябва да бъде една от най-силните предпазни мерки на човека срещу злото. Стихове 1-11 не следват редовно акростиха, започнат в Пс. 9. Стихове 12-18 вземете последните четири букви от азбуката.

12. Забрави. Тази дума допълва идеята „е забравил“ от стих 11. В стих 12 оплакването от стихове 1-11 отстъпва място на нотка на благодарност, триумф и тиха увереност в Бога.

13. Защо? Борейки се за Божията чест като съдия, псалмистът умолява Господа да отговори на гордостта на нечестивите (вижте върху Пс. 7:15, 16).

Няма да се нуждае от това. Вярата, че няма да има окончателна равностойност, обяснява много. на злото в света. Убеждението, че ще дойде денят на страшния съд, в който Бог ще председателства като съдия, само по себе си е възпиращ фактор за злото.

14. Видял си. Арогантната вяра на нечестивия човек, който отрича Божието наблюдение на злите човешки пътища, е категорично отричана от псалмиста. Следователно, бедният човек може спокойно да остави делото си на Бога, с пълна увереност, че справедливостта ще възтържествува.

Без баща. Символично за онези, които стават лесна плячка на алчните хора и затова се нуждаят от Божията помощ. Думата се появява в тази символична употреба, особено във Второзаконие, Йов и Псалми.

15. Ръка. Чрез метонимията, символ на сила.

Докато не намериш никой. Докато дори Бог, в Своето божествено изследване, не може да открие и следа от зло. Бог е помолен да накаже престъплението, за да не се повтори.

16. Господ е Цар. Като Цар, Бог трябва да раздава справедливост. Той причини поражението на езичниците (Пс. 9); нечестивите в Израел също ще бъдат наказани. Стихът е ясен пример за антитетичен паралелизъм (виж стр. 24).

17. На смирените. Желанието на смирените е да бъдат освободени от потисничество.

Подготви се. Евр. кун, „да бъдеш твърд“, „да бъдеш здраво установен“.

18. Без сираче. Вижте стих 14.

човек евр. 'енош (виж Пс. 8:4; 9:19).

На земята. Има игра на думи, като на иврит думите за „потискам“ и „земя“ имат две от трите си съгласни еднакви. Защо едно земно създание би потъпквало правата на своите събратя или би претендираше за превъзходство над равните си?

Псалмът завършва с нотка на абсолютна увереност в Божията защита на потиснатите. Вярата счита нещото за свършено.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

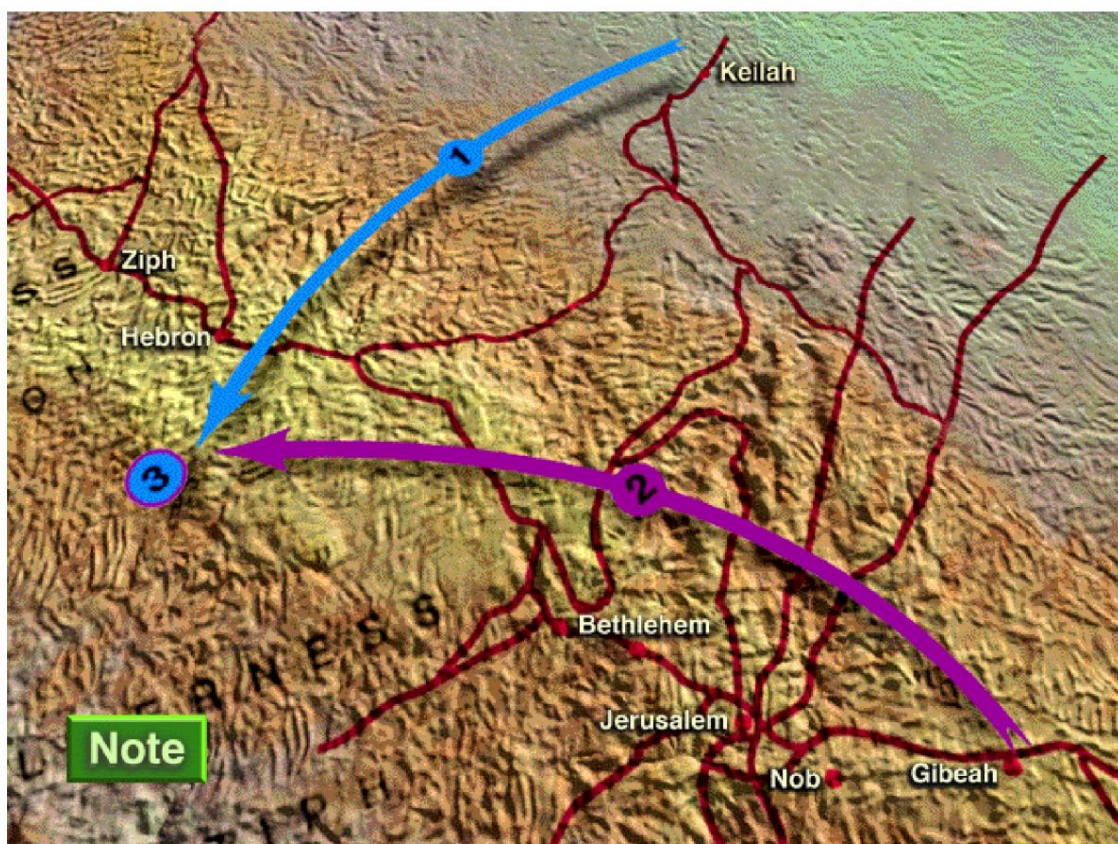
3 КС 26

4 СТ 64; FE 414; 1Т 496; 2Т 144; 5Т 402; 9Т 12

9 АН 72; EW 105

Когато основите се поддават

3

Понякога, когато основите сякаш се разклащат, помощта идва от най-неочаквани места. Божията всевластна сила е толкова сигурна днес, колкото и в дните на Давид. Бог разкрива любовта Си към онези, които са изкушени да предприемат безразсъдни действия, като ги насърчава да се доверят на божествената грижа и да се заемат с проблема за възстановяване на пукнатината в разрушената стена. Тогава ще дойде времето, когато онези, които победят по този начин, ще се възкачат по високите места на земята. Псалм 11:1-4, 6

4

Исторически контекст на 1 Царе 23:9-18

ПСАЛМ 11

³Никол, Ф. Д. (1978). Коментар на Библията на адвентистите от седмия ден: Светата Библия с екзегетични и обяснителни коментари. Серия с коментарни справки (Пс. 3:1). Вашингтон, окръг Колумбия: Асоциация на издателствата „Ревю енд Хералд“.

⁴Никол, Ф. Д. (1978). Коментар на Библията на адвентистите от седмия ден: Светата Библия с екзегетични и обяснителни коментари. Серия с коментарни справки (Битие 1:1). Вашингтон, окръг Колумбия: Асоциация на издателствата „Ревю енд Хералд“.

ВЪВЕДЕНИЕ. — Беглец в пустинята Зиф, Давид бил насърчен от неочаквано посещение от Йонатан. Двамата мъже свободно разговаряли помежду си и „склучили завет пред Господа“ (Царе 23:16–18). След посещението Давид изпял Псалом 11 (виж РР 660, 661). С този псалом Давид изразил абсолютната си увереност в Божията защита в момент, когато животът му бил застрашен и бил подтикнат да продължи да бяга. По форма псалмът показва интересен пример за прекъсване. Основната тема е изповядването на доверието на псалмиста в Божията грижа. Това е прекъснато от заплахите на неверните (Пс.

11:1–3). Еврейският език на този кратък псалм е ярък, силен и директен; в него асонансът се използва свободно, като доминиращите гласни звуци в края на стиховете варират от стих на стих. Казва се, че Мария, кралица на Шотландия, рецитирала Псалм 11, докато коленичила на ешафода в очакване на екзекуция. В часа на изпитанието той може също да изрази нашето доверие в Бога.

За надписа вижте стр. 616.

1. Доверие. Евр. хаса, „търси убежище“. Псалмът започва с израз на абсолютна увереност и завършва (ст. 7) в същото настроение. Мисълта е прекъсната по средата на стиха.

Как казвате? Как можете да ми дадете този съвет, когато се уповавам на Бога? Съветът продължава до края на стих 3.

Душата ми. Или „аз“ (вижте Пс. 16:10).

Бягай като птица. Вероятно поговорка, използвана за предупреждение към човек да търси единствената си безопасност в полет. Кой може да намери малката птичка, която търси безопасност в гъсталаците и пукнатините на скалите? Картина може да е била много силна за евреите, които несъмнено понякога са се укривали в пещери. Давид живее спокойно, защото се укрива в Бога. Идеята е често срещана в Псалмите.

2. Тайно. Буквално „в тъмнина“, следователно тайно, коварно, когато жертвата е неподготвена.

3. Основи. Тук те могат да се разглеждат като принципите, върху които се гради доброто управление: уважение към истината и праведността. Ако те бъдат разрушени, какво още могат да направят праведните? Ако царят и неговите съветници проявят презрение към това, което би трябвало да отстояват, колапсът е неизбежен. Праведните, безпомощни в такъв случай, могат да търсят спасение само в бягство. Но псалмистът не приема такъв съвет. Стихове 4–6 са неговият отговор.

4. На небето. Сравнете Авак. 2:20. Тъй като Бог е на небето, псалмистът няма какво да прави страх. Преследваните имат Защитник, към когото винаги могат да се обърнат. Псалмистът отговаря на своите съветници с недвусмислено убеждение. Той познава своя Бог.

Клепачите Му се опитват. Въпреки че Бог е на небето, Той внимателно наблюдава действията на Своите деца на земята. Божието наблюдение не бива да тревожи; в Своята любов и справедливост Той вижда в самата същност на истината. Няма нищо несъвместимо в това Бог да е на небето, но въпреки това да е загрижен за земното си творение (виж Исая 57:15).

5. Изпитва праведните. Бог изпитва всички хора, дори праведните, но когато одобрява праведните, грижата Му е гарантирана.

Мрази. Поради Своята природа Бог намира злото за омразно. Съществуването му в хората е отвратително. Идеята е изразена на човешки език, в който грехът и грешникът се считат за идентични (виж Исая 1:14; виж върху Пс. 2:4).

6. Примки. Евр. пахим, „капани“. Преводът „огнени въглени и жупел“ (RSV)

се получава чрез промяна на еврейския текст, като се чете пахаме вместо пахим. Такова

промените са просто предположение. В този случай LXX подкрепя еврейския превод. Възможно е да има алюзия към съдбата на Содом и Гомор (Бит. 19:24, 28). Сравнете унищожението на нечестивите при идването на Христос (Лука 17:29, 30).

Чаша. Образно, Бог подава на нечестивите чаша, за да пият. В древна Гърция наказанието често се е прилагало, като се изисква от жертвата да изпие отровна напитка. В Писанието чашата често представлява съдбата на нечестивите (виж Пс. 75:8; Откр. 14:10; 16:19).

7. Обича правдата. Праведните нямат от какво да се боят; те могат спокойно да се уповават на Бога. Така Давид възобновява мисълта, започната в стих 1.

Лицето Му гледа праведните. Това твърдение може да се преведе и като „праведните ще гледат лицето Му“ (виж RSV). Благочестивите ще бъдат допуснати в самото Божие присъствие (виж върху Пс. 4:6; виж също 1 Йоан 3:2; Откр. 22:4).

„Лице в лице ще Го видя, далеч

отвъд звездното небе; лице

в лице в цялата Му слава, ще

Го видя скоро!“

Именно тази увереност в окончателното общение с Бога на небето е подкрепяла

доверието на псалмиста в ежедневната Божия грижа.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1–5ПП 661

4 Ед 132; МН 438; 8Т 285

6 GC 672; SR 428

ПСАЛМ 12

ВЪВЕДЕНИЕ.— Подобно на Илия, който се оплака, че „аз, само аз, „останах“ (1 Царе 19:10), Псалом 12 започва с осъждане на общото зло в обществото.

Молитвата на псалмиста за избавление е бързо отговорена и Бог се намесва, за да защити Своите. Осемте стиха на псалма образуват четири правилни строфи.

За надписа вижте стр. 616, 629.

1. Помогни, Господи. Или „Спаси, Йехова“. Отговорът на молитвата на псалмиста е даден в стих. 5.

Престава. Подобно на Илия, псалмистът смята, че никой в земята освен него не е верен на Бога (виж 1 Царе 19:10; вж. Михей 7:2). „Верен“ е паралелно по значение на „благочестив“. За момента националната дегенерация изглежда почти повсеместна и псалмистът забравя „останалата“, „малкото стадо“, за което говори в стихове 5, 7. Трябва да внимаваме да не пренаблягаме на идеята, че благочестивите винаги са малко малцинство. Исус заявява: „Имам и други овце, които не са от тази кошара“ (Йоан 10:16). Той има много верни, за които може би не знаем нищо. Сравнете Божието изявление към Илия (1 Царе 19:18).

2. Суета. Или „лъжа“.

Двойно сърце. Буквално „сърце и сърце“. Те мислят едно, а казват друго.

Не може да се има доверие на човек, който има едно сърце, за да говори думите си, и друго сърце, за да крие намеренията си.

3. Горди неща. Буквално „велики неща“. Стих 4 съобщава за тези горди думи.

4. Език. Те използват речта, за да постигнат злите си цели. Те се въоръжават с лъжи и измами. Вместо да използват открито насилие, те разчитат на силата си на убеждаване и използват за ниски цели дара, който Бог е замислил да донесе само благословия на човечеството. „От всички дарове, които сме получили от Бога, никой не е способен да

бидейки по-голяма благословия от това [дарът на словото]" (COL 335). В този дар човек трябва да разпознае една от най-големите си отговорности.

Наши собствени. Буквално „с нас“; на наша страна, като сили на наше разположение.

Господ над нас. Да контролираме употребата на речта си, така че да ни държи отговорни за нещата което казваме. Много хора, които признават отговорност за действията си, не желаят да поемат каквато и да е отговорност за думите си. Такива трябва да се вслушат в заповедта на Спасителя (Матей 12:37).

5. Защото. Или „поради“, „поради“. Бог сега отговаря на молитвата на псалмиста.

Стани. Когато дойде подходящият момент Бог да се намеси, след като потисниците са имали достатъчно възможност да разкрият злите си намерения, Бог утвърждава Своя божествен съд (виж Изх. 2:24). Думата „стани“, говореща за идването на Бог на съд, за да се намеси от името на Своите страдащи деца, е често срещана в псалмите (виж Пс. 3:7; Пс. 9:19; 10:12).

Пуфет. Сравнете употребата на думата в Пс. 10:5.

6. Чисти думи. Това е типична мъдра поговорка. За разлика от лъжите на нечестивите, за които се говори в стихове 2–4, Божиите думи са изречени без никаква примес на лъжа.

Като сребро. Идеята е, че Божиите думи са съвършено чисти, сякаш, подобно на среброто, са имали прекаран през огъня седем пъти. Подобно на употребата му в други ориенталски езици, „седем“ е символ на съвършенство, на завършеност. О, дано думите на хората бъдат като тези на техния Създател (виж Притчи 10:20; 25:11).

7. Ще ги пазят. Тези, за които се говори в стих 5, тези, които са преследвани от измамници мъже. Бог ще пази и защитава Своите светии (виж Пс. 37).

Пази ги. Буквално „опази ни“ или „опази него“, като двете форми са идентични в еврейската писменост без гласни. Ако псалмистът е имал предвид единствено число, той е поставял ясно ударение върху индивида.

Поколение. Псалмистът тук говори за расата от ласкатели, потисници, лъжци, които са били толкова многобройни, че създават впечатлението, предадено в стих 1.

8. Хора. Злодеите изобилстват, когато онези, които управляват над тях, са корумпирани. Корупцията прониква от владетелите към онези, които са управлявани от тях. Въпреки тази реалистична близост до поемата, общият тон на псалма е този на увереност, че Бог ще защити невинните.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1 5Т 80

6 Изд. 244; CG 539; 1Т 431

ПСАЛМ 13

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 13 започва с протест (ст. 1, 2), преминава през молитва (ст. 3, 4) и завършва с хвала (ст. 5, 6). В него псалмистът, привидно изоставен от Бога, се отчайва от ежедневното си преследване от ръцете на врага, моли се искрено Бог да му помогне и осъзнава отговора на молитвата си с нова доза вяра и надежда. Драматичният преход от стъпка на стъпка прави това кратко стихотворение забележително. Вероятно Давид е съставил този псалм от постоянното изпитание, което е претърпял от ръцете на Саул. Псалмът е окуражаващ пример за факта, че когато добрите хора се чувстват изоставени от Бога, тяхна е привилегията да извикат към Него и да осъзнаят сладкото уверение на Неговата

грижа.

За надписа вижте стр. 616, 627.

1. Докога? В разгара на своите проблеми псалмистът избухва в този човешки вик.

Струва му се, че проблемите му никога няма да свършат. Това е естественият вик на християнина, който е страдал дълго време безропотно и накрая стига дотам, че в своята човечност чувства, че не може да понася повече страданието. Именно при такива обстоятелства човек може да очаква да изпита удовлетворението, което псалмистът изразява в края на този псалм (ст. 5, 6).

Съобщава се, че Лутер е казал: „Надеждата се отчайва, а отчаянието се надява.“ Първата фаза от бедствието на псалмиста е чувството му, че Бог го е забравил (виж Пс. 42:9; 44:24). В забързаната си реч той извиква: „Може ли това да продължава вечно?“ Фразата „докога“ се появява четири пъти в стихове 1, 2, въвеждайки четири фази от бедствието на псалмиста. Втората фаза е чувството му, че Бог е скрил лицето Си от него (виж Пс. 30:7). Не можем да имаме по-голяма благословия от светлината на Божието лице; когато тя изглежда отдръпната, ние потъваме в отчаяние. Сравнете второто изречение на Аароновата благословия, Числа 6:25.

2. Посъветвайте се. Отнасяйки се до методите, които псалмистът продължава да измисля, за да избяга от врага си, вероятно Саул. Това е третата фаза на неговото бедствие: докога трябва да продължава да крои планове, без да има друг край освен скръб?

Скръб. Тежестта и тревогата на сърце, смазано от собствените си мисли.

Бъдете възвишени. Това е четвъртата фаза от бедата на псалмиста. Псалмистът сега се обръща от вика на отчаянието към молитва за облекчение. Когато гледаме навън в тъмнината, тогава трябва да погледнем нагоре към светлината. Нека внимаваме душевната мъка да се изроди в нетърпение. Не е добре да позволяваме на проблемите ни да заемат цялото ни внимание. Аналогично, Бънян отбелязва: „Смятам, че е стар номер на дявола да накара човек да мисли твърде много за греховете си.“

3. Разгледай и чуй. „И“-то не е в еврейския език. По-категорично е да се каже: „Виж, чуй ме.“ За разлика от стих 1, псалмистът, макар и да чувства, че Бог го е забравил, въпреки това Го нарича „мой Бог“.

Освети очите ми. „Око е светлината на душата.“ То отразява вътрешните ни чувства. Молитвата е телескопът на душата. Тя дава истинско прозрение.

Сън на смъртта. Буквално „спи смъртта“. Смъртта често се описва като сън. (Йов 3:13; 7:21; 14:12; Дан. 12:2; вж. Йоан 11:11; 1 Сол. 4:13, 14).

4. Тези, които създават проблеми. Псалмистът разширява молитвата си, за да включи избавление от враговете си като цяло, не само от този, чието преследване е предмет на псалма. Молитвата сега отстъпва място на упованието.

5. Доверих се. Вярната молитва побеждава депресията от стихове 1, 2.

Спасение. Има се предвид преди всичко спасението от настоящите проблеми.

6. Ще пея. Сърце, изпълнено с хвала, трябва да намери израз. За отчаяните „Как „дълго?“ от стихове 1, 2, псалмистът разменя хвалебствена песен. От тъга, чрез молба, той излиза, пеейки. Златната нишка на благодарността преминава през цялата тъкан на псалмите.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

6 GW 385; ML 170

ПСАЛМ 14

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 14 представя силно сбита картина на общия морален упадък в един безбожен свят, с уверението, че Бог е с праведните. Псалмът се появява отново с леки вариации като Пс. 53 (вижте коментарите там).

За надписа вижте стр. 616.

1. Глупак. Евр. Навал, човек, който е непълноценен морално или интелектуално, или и двете.

Навал тук изглежда е човек, на когото му липсва мъдрост, познания за морални ценности, духовна проникателност – човек, който е сляп за морални и религиозни ценности – човек, който е материалист, съдейки ценностите по размер и сила. Най-добрият коментар за „глупак“ е книгата Притчи.

Няма Бог. Глупакът може да изповядва, че има Бог за социални и бизнес цели, но „в сърцето му“ няма място за вяра в Бог (виж Рим. 1:20, 21).

Никой, който не прави добро. Картината е на пълна поквара, подчертана от следващите стихове. Части от стихове 1-3 са цитирани от Павел, за да докаже, че както юдеите, така и езичниците са под грях (Римляни 3:10-12).

2. Погледна надолу. Образ на Бог, противно на твърденията на безумния (ст. 1), наведен над небесните стени, за да изследва действията на смъртните (виж Пс. 102:19). Светът изглежда узрял за съд, както по времето на Ной (виж Бит. 6:12; вж. Бит. 11:5; 18:21).

3. Отклонил се. Тоест, от правилния път.

Омърсявам се. Евр. „алах“, свързан с арабски корен, използван за вкисване на мляко.

Коренната дума се използва другаде само в Йов 15:16 и в паралела на Пс. 53:3. Стих 3 е паралелен със стих 1.

4. Няма знание. Въпросът в този стих е вложен в устата на Бог. Възможно ли е хората да са толкова нискоразбиращи, че да мислят, че Бог може да пренебрегне тяхната поквара и да не ги накаже?

Моят народ. Остатъкът, „поколение на праведните“ от стих 5. Псалмистът отъждествява се с Божия народ, със собственото си семейство, със собствените си приятели.

Не призовавайте Господа. Те не признават Бога. Тъй като не вярват в Него, как могат да Го призовават (виж Рим. 10:14)? Стих 4 е успореден на стих 2.

5. Там. Тоест, на мястото, където бяха в разгара на злото си. Когато Бог се издигне като Бог на съда, ужас ги обзема.

Поколение на праведните. Бог помага и защитава онези, които са праведни в Неговите очи. Относно „поколение“ вижте Пс. 12:7; вж. Пс. 24:6; 73:15. В угаритски (вижте стр. 618) думата, преведена по този начин, също има значението „събиране“ или „обитание“. Такова може да е значението тук.

6. Бедните. Нечестивите, които не вярват в Бог, са се подигравали, са се подигравали на плановете и целите на бедните, които Му се уповават.

7. Сион. Вижте върху Пс. 2:6. За Сион често се говори като за обиталище на Бога, от който Той управлява като суверен на света.

Връща пленничеството. Тази фраза не се отнася непременно до конкретен буквален плен. Евреите често са били в състояние на изгнание (виж Съдии) и този език се е превърнал в обичаен метод за изразяване на възстановяване от състояние на потисничество или ниско състояние на религиозни ценности (виж Йов 42:10; Езекиил 16:53; Осия 6:11; Амос 9:14).

Яков. Това име често се комбинира с „Израил“ (виж Пс. 78:21, 71; 105:23).

„Яков“ е друго име за еврейския народ, срещащо се в целия Стар завет (виж Исая.

2:3; Амос 7:2). Относно „Израил“ вижте Бит. 32:28. Започвайки с картина на всеобщо безбожие, псалмът завършва с изявление за надежда в окончателното спасение на Израел.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1 КОЛ 258; ГК 275

ПСАЛМ 15

ВЪВЕДЕНИЕ. — Вероятно до Псалм 23, Псалм 15 е най-известният и най-общо оценяваният от псалмите. Той се нарича „Добрият гражданин и Божият благородник“ и е най-пълното описание на идеалния човек, което може да се намери в Псалтира. Талмудът казва, че 613-те заповеди от Петокнижието са обобщени в този псалм. По структура първият стих и второто изречение на стих 5 представляват един вид обвивка, в която добродетелите на идеалния човек са обхванати в конкретни детайли.

За надписа вижте стр. 616, 627.

1. Господ. Псалмът започва с идеята за Бог като домакин. Какви гости иска Бог в дома Си? Единадесет подробности са дадени в отговор на въпроса (виж Пс. 24:3-5; Иса. 33:13-16; Зах. 8:16, 17).

Пребивавам. Буквално „пребивавам“. Думата означава не престой, а пребиваване само за малко, като гост.

Да пребиваваме. Втората половина на стиха пренася временната идея в тази за трайност. Кой гост е квалифициран да стане постоянна част от Божието домакинство?

Твоят свят хълм. Вижте Пс. 2:6. Извисяването, внушено от фразата, предполага издигане на съвършения характер над ниските места на обикновения характер. Характерът, угоден на Бога и човека, трябва да се издигне над обикновеното.

2. Ходи праведно. Стихове 2-5 отговарят на паралелните въпроси от стих 1 в конкретни случаи; първо положително (ст. 2); след това отрицателно (ст. 3-5). Евр. „тамим“, преведено като „прав“, означава „завършен“, „цял“, „без недостатък“. Бог заповяда на Авраам, един от идеалните персонажи на Стария завет, да бъде „тамим“ (Бит. 17:1). Бог има същата висока цел пред христианина (Мат. 5:48) и обещава помощ за осъществяването на целта (виж Ед. 18, 19).

Върши правда. Вижте 1 Йоан 3:6-10.

В сърцето си. Истинският христианин е абсолютно искрен в езика, който използва. Неговата религия е в сърцето му и говори истина от устата му (виж Притчи 4:23).

Този стих е общ отговор на въпроса от стих 1. Отговорът не се крие във формите. и церемонии, но по характер, демонстриран чрез благородни действия.

3. Клеветничество. Евр. рагал, „клеветя“. Сравнете Яков 3:2-11. Юдейската традиция смята клеветника за някой, който отрича съществуването на Бог. Талмудът казва: „Аз [Бог] и той [клеветникът] не можем да живеем заедно в света.“

Нито върши зло. Той не вреди на ближния си. „Ближ“ може да се отнася за всеки. с кого имаме работа.

Приема укор. Той не отправя укор срещу ближния си, бави се да повярва в зло за него и отказва да разпространява обвинения срещу характера му. Той живее според златното правило (Лев. 19:18; Мат. 7:12). Този стих дава три конкретни примера в отрицателен смисъл, следвайки положителните обобщения на стих 2.

4. Презиран. Означава „презиран“; да не се бърка с „осъден“, което означава „признат за виновен“. Идеалният мъж правилно оценява другите, разчитайки истинската им природа. Той не омаловажава злото. Макар че не се обвинява лъжливо в зло срещу човека (ст. 3), той е склонен да отдаде справедливост на всички. Той е трезв в преценките си. „Каква революция би се създала във всяко общество чрез прилагането на такива принципи!“ (Дейвисън).

Той почита. Независимо от ранг, цвят на кожата или други условия, които отличават мъжете, Той почита истинските последователи на Бога. Той поставя истинската религия у ближния над случайностите на раждането или положението.

Страх. Евр. яра', „проявявам благоговение към“. Този „страх“ е началото на мъдростта (Пс. 111:10; Притчи 9:10).

В негова вреда. Когато е дал обещание или е сключил договор, който може да се окаже в негова вреда, той все пак остава верен на дадената си дума. „Думата му е толкова силна, колкото и гаранцията му.“

5. Лихварство. Евр. neshek, „лихва“, но не незаконна или прекомерна лихва, т.е. „лихва“, както бихме казали ние. На евреите е било забранено да вземат лихва от бедните, особено от бедните израилтяни (Изм. 22:25; Лев. 25:35–37; Втор. 23:19), но им е било позволено да вземат лихва от непознати (виж Втор. 23:20). Това разграничение изглежда е било направено, защото евреите са били считани за братя в един народ. Би било небратско да се начислява лихва на брат. Подчинението на този етичен идеал представлява високо ниво на характер.

Нито приема подкупи. Тоест, той не приема подкупи. Той не се обогатява за сметка на нещастните. Вземането на подкуп е забранено (виж Изм. 23:8; Втор. 16:19; вж. (Притчи 17:23). Добро управление съществува само там, където има безпристрастно правосъдие. Подкупът разрушава доброто управление.

Никога не се поклащай. Това е краткият и окончателен отговор на въпросите от стих 1. Човекът, който притежава чертите на характера, показани в стихове 2–5, е годен да бъде гост на Бога. Стойки на сигурна основа, той „никога не може да се поклати“. „Колко здрава основа!“ (вж. Мат. 7:24, 25; вж. Пс. 16:8).

Такива са качествата на истинския християнин в очите на Бога и хората.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1–52Т 307; 5Т 615; 8Т 84 1, 2 МЛ
265; FE 402 1–35Т 58 2, 3 Изд.
236 2–4Изд.
141 3 2Т 466 4 РР
506 5 АА 475;
Изд. 229; РК 83

ПСАЛМ 16

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 16 е израз на пълно щастие, каквото произтича от пълното подчинение на Бога. Псалмистът преминава от мисълта за Бога като негов единствен защитник към декларация за вяра във вечния живот, декларация, рядко изразена толкова ясно в Стария завет. Последните стихове на псалма имат месианско значение. Шест сравнително правилни строфи изграждат структурата на поемата. Някои предполагат, че като специален повод за фона на псалма е преживяването, записано в 1 Царе 26:19, но това е само спекулация. Относно Давидовото авторство на псалма виж Деяния 2:25; вж. АА 227.

За надписа вижте стр. 616, 627.

1. Пази ме. Псалмът започва със сериозна, изпълнена с доверие молитва. Псалмистът не вика за помощ във време на опасност. Той просто се моли за продължаващи грижи.

Довери ми се. Или „потърси убежище“.

2. О, душо моя. Фразата не се появява в еврейския език. Въмъкната е, защото в еврейския език глаголът за „ти си казал“ е от женски род. Ако глаголната форма е правилна, трябва да се разбира „женски род на обръщение“. Няколко еврейски ръкописа обаче, подкрепени от

LXX, имат глагола в първо лице, което позволява опростен превод „Казах на Господа“ и т.н.

Господи мой. Еврейската дума, използвана тук, не е Яхве, а „Адонай“, „моят Господар“ (виж том I, стр. 35).

Моята доброта не се простира до теб. Буквално, „моята благодат не е върху теб“. Значението на така преведения еврейски израз не е ясен. Преводът в RSV, „Нямам друго добро освен теб“, се основава на тълкувателния превод на Таргумите и Йероним.

Може би псалмистът е имал предвид: „Бог е източникът на цялото ми добро и следователно единственият обект на моето доверие и преданост.“

3. Светии. Евр. кедошим, буквално „светии“. Святостта е богоподобие (виж Лев. 19:2). Божият народ, послушен на Неговия закон и облечен в дрехата на Христовата праведност, трябва да се радва, че Бог ги нарича Свои светии. Давид се наслаждава да общува със светиите. Те са Божиите превъзходни мъже – истинското Божие благородство. Любовта към Бога е най-сигурната връзка на единство сред Божия народ (виж Пс. 55:14; 133).

4. Скърби. Тези, които избират друг бог освен Йехова, ще имат продължителна скръб, докато псалмистът получава само добро от единствения истински Бог.

Приноси за възлияние от кръв. Докато виното се е използвало като „принос за възлияние“ в поклонението на Йехова (Изм. 29:40; Числа 15:5, 7), този израз сякаш предполага, че кръвта на животните е била използвана за подобна цел от езичниците. За евреите това е била отблъскваща идея (виж Бит. 9:4; Лев. 3:17; 7:26). Давид не би участвал по никакъв начин в поклонението на езически богове. Той дори не би осквернил устните си, като споменава имената им.

5. Наследство. Сравнете Числа 18:20. По същия начин, както Бог беше наследство на Леви, а не земя, когато Ханаанската земя беше разпределена на племената, така и псалмистът твърди, че Бог е неговото наследство. С право християнинът може да се уповава на Бога. Нека нашата молитва бъде: „Никой на земята освен Теб.“

Моята чаша. Моят жребий или състояние в живота (виж Пс. 11:6). В угаритската литература (виж стр. 618) „чаша“ има значението „съдба“ или „предопределение“. Жаждата на псалмиста намира удовлетворение само в Бога.

Поддържам. Вероятно от еврейската дума tatak, „да държа здраво“.

Моят жребий. Сравни Числа 26:55. Псалмистът може би е имал предвид разпределението от Ханаанската земя чрез жребий.

6. Линии. Евр. chabalam, „дължини въжета за измерване и разпределяне на нива“. Тъй като Бог беше избрал удела на псалмиста, той беше най-отбраният.

Добро наследство. „Наследството“ от стих 5. Това осъзнаване кара псалмиста да избухне в благодарността на следващите стихове.

7. Юзди. Вижте Пс. 7:9. Най-съкровените чувства говорят за Бога.

През нощта. В тишината на нощта Бог говори на човешкото сърце с особена сладост (виж Пс. 4:4).

8. Поставих. Петър тълкува стихове 8–10 и Павел стих 10 като пророчески за възкресението. на Христос в плът (Деяния 2:25–31; 13:35–37). Като такава, тази част от псалма определено е месианска. В избавлението на Христос от гроба и в Неговото възкресение пълното значение на тези стихове става ясно. Относно възкресението на Исус вижте Лука 24:39; Йоан 20:27.

Винаги пред мен. В очите на Давид Бог не беше просто абстракция, а Личност, която действително беше до него. Енох ходеше с Бога (Бит. 5:22; виж 5С 596; 8С 329–331). Моисей

пазеше видение за Бога пред себе си (виж 5Т 652). Нуждаем се от съзнание за постоянното присъствие на Бог. Чувството за Божието присъствие не само ще бъде възпиращ фактор срещу греха, но и ще радва сърцето, ще озари живота и ще придаде смисъл на обстоятелствата.

От дясната ми ръка. Фразата, прилагана както към човека, така и към Бога, е особено често срещана в Псалмите. Позицията е на чест и достойнство, защита и защита. Тук се има предвид последното.

Няма да се поклати. Вижте Пс. 15:5. Християнинът може да се радва, защото стои на Скалата на Вековете.

9. Слава. Евр. kabod, „чест“, „репутация“. LXX чете „език“, което е и четенето на Деяния 2:26. Давид е най-експлозивният от певците. Всяка фибра от съществото му хвали Бога. Животът му на земята е предвкушане на бъдещия му живот, на небето. „Мелодията на хвалението е атмосферата на небето“ (Изд. 161).

Почивка. Евр. shakan, „установявам се“, „обитавам“, „установявам се, за да пребивавам“.

10. Оставям. Евр. 'azab, „изоставям“. Изречението гласи буквално „Няма да оставям душата си в преизподнята.“

Душа. Евр. нефеш, дума, срещаща се 755 пъти в Стария завет, 144 пъти в псалмите, най-често превеждана като „душа“. Този превод е неудачен, защото „душа“ предава на много английски читатели идеи, които не принадлежат правилно на нефеш. Кратък анализ на еврейската дума ще помогне да се изясни какво са имали предвид библейските писатели, когато са използвали тази дума.

Нефеш произлиза от корена нафаш, глагол, който се среща само три пъти в Стария завет (Исх. 23:12; 31:17; 2 Царе 16:14), като всеки път означава „съживявам се“ или „освежавам се“. Глаголът сякаш се връща към основното значение на дишането.

Определение за нефеш може да се извлече от библейския разказ за сътворението на човека (Битие 2:7). В него се казва, че когато Бог даде живот на тялото, което беше създал, човекът буквално „стана душа на живота“. „Душата“ не е съществувала преди това, а е възникнала при сътворението на Адам. Нова душа възниква всеки път, когато се роди дете. Всяко раждане представлява нова единица живот, уникално различна и отделна от други подобни единици. Новата единица никога не може да се слее с друга единица. Тя винаги ще бъде себе си. Може да има безброй подобни индивиди, но никой не е действително тази единица. Тази уникалност на индивидуалността изглежда е идеята, подчертана в еврейския термин нефеш.

Нефеш се прилага не само за хората, но и за животните. Изречението „нека водите произведат изобилно движещи се същества, които имат живот“ (Битие 1:20) буквално е „нека водите гъмжат от души на живот [животни индивиди]“. Зверове и птици се наричат буквално „живи същества“, „души на живот“, по-точно „животни индивиди“ (Битие 2:19). Следователно животните, както и хората, са „души“.

Тази основна идея, че „душата“ е индивидът, а не съставна част от индивида, изглежда е в основата на различните случаи на нефеш. Следователно е по-добре да се каже, че определен човек или определено животно е душа, отколкото да се каже, че то има душа.

От основната идея, че нефеш е индивид или личност, произтича идиоматичната употреба на нефеш за лично местоимение. Изрази като „моята душа“ са идиоматични за „аз“, „мен“; „твоята душа“ за „ти“; „тяхната душа“ за „те“, „тях“.

Тъй като всеки нов нефеш представлява нова единица живот, нефеш често се използва синоним на „живот“. В 119 случая KJV превежда nephesh като „живот“, а има и други случаи, в които „живот“ би бил по-точен превод (вижте 1 Царе 17:21).

По-голямата част от случаите на нефеш могат да бъдат преведени по подходящ начин като „лице“, „индивид“, „живот“ или с подходящото лично местоимение. „Душите, които бяха придобили в Харан“ (Битие 12:5) е просто „хората, които бяха придобили в Харан“. „Душата ми ще живее чрез теб“ (Битие 12:13) е просто „Аз ще живея чрез теб“. „Тази душа ще бъде отсечена“ (Левит 19:8) е просто „той ще бъде отсечен“.

Ад. Евр. she'ol, фигуративното обиталище на мъртвите, където онези, които са напуснали този живот, са представени като спящи заедно (вижте върху Притчи 15:11). Вижте изпълнението на това предсказание във възкресението на Христос (Деяния 2:25–31). Относно принципите на старозаветното пророческо тълкуване, вижте върху Втор. 18:15.

Свети. Евр. хасид, често превеждан като „светец“ (виж Пс. 30:4; 31:23; 50:5; 79:2; и т.н.; вижте Допълнителна бележка към Пс. 36).

Поквара. Евр. шахат. „Яма“, както често се превежда думата (Йов 33:18, 24, 28, 30; и др.); шахат се превежда още като „ров“ (Йов 9:31), „поквара“ (Йов 17:14), „гроб“ (Йов 33:22), „унищожение“ (Пс. 55:23).

11. Покажи ми. Буквално „накарай ме да узная“.

Пътят на живота. Пътят, който води към живота.

Пълнота на радостта. Достатъчно и повече от достатъчно, за да задоволи Божието дете (виж Еф. 3:20).

От дясната Ти страна. Или „в Твоята дясната [ръка]“. Божията ръка е пълна, готова да дари вечни удоволствия на Своето дете. Този запас от удоволствия никога няма да се изчерпи. Той е съвечен с Безкрайния (виж 1 Кор. 2:9; ВБ 674–678; БГ 301–309).

Този псалм е прекрасен израз на избора на душата към Бога, на нейната наслада в Него, на нейното отричането на други богове, утехата му в жребия, който Бог отрежда, и спокойната му увереност в Неговата помощ сега и завинаги.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

4 ГК 310

6 МЛ 359

8 СН 424; GW 258, 417; МН 510; SC 74
7Т 213

8, 9 МЛ 153

9, 10 АА 227

11 хиджра 513; МЛ 5, 32, 211, 292, 349; 2Т 480

ПСАЛМ 17

ВЪВЕДЕНИЕ. — Често обсаден от врагове, псалмистът често изливал душата си в искрена молба към Бога. Пс. 17 е една от тези молитви за оправдание на праведните. В

Давид (виж РР 452; 5Т 397) твърди увереност в неговия призив, моли се да бъде запазен в зъл свят и размишлява върху крайното си удовлетворение от срещата с Бога лице в лице.

За надписа вижте стр. 616.

1. Правото. Или „справедливост“. Тъй като Давид е уверен, че правото е на негова страна, той може да помоли Бог за помощ.

Плач. Евр. *ginnah*, използвано както за вик на радост (Ис. 14:7; 35:10; 44:23; и др.), така и за вик на молба (1 Царе 8:28; Ис. 43:14; Ер. 7:16).

Престорени устни. Буквално „устни на измама“.

2. Изречение. Давид се обръща към Бог, за да го защити от враговете му.

Неща, които са равни. Или „праведност“. Като справедлив съдия, Бог разпознава справедливостта във всички хора, светци и грешници.

3. Доказан. Или „изпитан“, „изпитан“. Тук Давид твърди, че Бог го е изпитал и го намери за невинен.

През нощта. Под прикритието на нощта, хората кроят зло (виж Пс. 36:4).

Опитах. Евр. *saḡarh*, „да пречистя“, „да разтопя“, „да претопя“, както металът се пречиства в огъня.

Уста. Вижте Яков 3:2. Решението на Давид повлияло както на мислите, така и на делата.

4. Словото на устните ти. Не със собствена сила, а като се вслушва в Божието Слово, Давид се е пазил от грях (виж Пс. 119:9).

5. Твоите пътища. За разлика от „пътеките на погубителя“ (ст. 4).

Не се подхлъзвайте. Или „бъдете разклатени“. Когато се окажем в тежко положение като това на псалмиста, е добре да се молим да бъдем „твърди, непоклатими“ (1 Кор. 15:58). Един обичан грях може да ни подхлъзне (виж РР 452). Само чистите принципи могат да ни държат (виж 5Т 397).

6. Ще чуеш. С пълна вяра Давид продължава молитвата си. Той знае, че Бог чува.

Реч. Устна, не мислена молитва. Искреността на тази молитва е доказателство, че първата част на псалма не е просто самодоволно хвалене.

7. Покажи Твоята чудна милост. Или „направи Твоите благоволения забележителни“.

О, Ти, Който спасяваш. Невъзможно е да се четат псалмите, без да се усеща присъствието на Спасителя в молитвите на псалмиста (виж Пс. 106:21; срв. Ис. 19:20; 49:26). Давид познаваше своя Изкупител.

8. Зеница на окото. Евр. *'ishon*, буквално „малък човек“. Терминът се прилага за зеницата на окото, вероятно защото, както в огледало, човек вижда мъничък образ на себе си. Молитвата е Бог да пази псалмиста, както човек пази зрението си. Сравнете подобна фигура във Втор. 32:10 и Прит. 7:2.

Сянка на крилете ти. Тази фраза, често срещана в псалмите, внушава птица майка защитавайки малките си. Сравнете подобна фигура във Втор. 32:11, 12 и Мат. 23:37.

10. Мазнина. Евр. *sheleb*, вероятно първоначално мазнината на корема, от предполагаем корен халаб, „да покрива“. От това някои предполагат, че халаб тук представлява седалището на емоциите. Оттук и преводът в RSV „те затварят сърцата си за съжаление“. Себеугаждането закоравява чувствата на мъжете, правейки ги безразлични към човешкото страдание.

11. Те са се заселили. Клаузата буквално гласи „очите си са се заселили да хвърлят в земята“. Може да се види паралел със Саул и неговите спътници, които, подобно на мъже, ловуващи плячката си, не откъсваха поглед от пътеките, по които Давид и неговите спътници бяха поели.

12. Като лъв. Преследвачите на псалмиста бяха като лъвов, готови да се нахвърлят върху тях плячка (виж върху Пс. 10:8, 9). Стихът е важен пример за синонимичен паралелизъм, като втората половина повтаря и разкрсява мисълта от първата половина.

13. Разочаровай го. Вместо това, „конфронтирай се с него“.

Свали го. Буквално „накарай го да се поклони“.

Душа. Вижте Пс. 16:10.

Който е твоят меч. Граматическата конструкция позволява превода „с твоя меч“.

14. Които са твоята ръка. Граматическата конструкция позволява превода „от ръката“.

В този живот. Такива мъже намират края на съществуването си в материално удоволствие. Чувствени Насладата е върхът на тяхната амбиция и единствената им надежда за награда (виж Лука 6:24; 16:25). Затова те подчиняват всичко на настоящите си интереси и напълно изключват Бога от размислите си.

Напълнете се със скритото си съкровище. По отношение на целта, заради която живеят, нечестивите са успешни. Те живеят само за този свят и преуспяват в нещата на този свят. Бъдещият живот не е в техните мисли. Те са се отказали от вечното удовлетворение заради просто временно удоволствие. Тук се крие частичен отговор на един от най-дълбоките въпроси на философията: „Защо нечестивите преуспяват?“ Техният просперитет е само за миг от този мимолетен живот; следователно е незначителен в сравнение с вечния просперитет на праведните.

Деца. Ориенталците смятали децата за благословия – колкото по-голям е броят им, толкова по-голяма е благословията (виж Пс. 127:3–5). Обратно, нямало по-голямо нещастие от това да нямаш деца (виж Бит. 30:1).

Останалата част от имуществото им. Те имат достатъчно за себе си и да оставят като наследство на децата си. За картина на светския просперитет вижте Йов 21:7–11.

15. Що се отнася до мен. В рязък контраст със светското мислене. Вместо да завижда на преходните удоволствия на нечестивите, псалмистът копнее за радостта да види Бога лице в лице (виж върху Пс. 16:10, 11; виж също върху Пс. 13:1). Общението с Бога, общуването с Твореца е най-висшето удовлетворение на благочестивата душа. Да бъдеш като Бога по морална природа е най-висшата надежда на човека (виж 1 Йоан 3:2). Елементите на 1 Йоан 3:2 се намират в Пс. 17:15— върховно удовлетворение, голяма трансформация, разширено зрение (виж Мат. 5:8; Рим. 8:29; Фил. 3:21; Откр. 22:4). С това твърдение псалмистът предоставя неоспоримо доказателство, че вярва в учението за възкресението на мъртвите и реалността на бъдещия живот.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

4 СТ 121; DA 123; Ed 190; MH 181; Te 107; 6T 259 5 PP 452; 5T 397; 7T 210 15 MM 244; PK 264

ПСАЛМ 18

ВЪВЕДЕНИЕ. — В величествената ода на благодарността, която се появява в Псалтира В Пс. 18 Давид разказва в общи линии историята за чудните избавления и победи, които Бог му е дал. Тази възпоменателна песен на триумфа е история на сърцето, история за човешко сърце, винаги отдадено на Бога и искрено в своята почтеност в Божиите неща. Че химнът е композиран от Давид, се потвърждава от разказа във 2 Царе 22, където се появява и стихотворението, с някои вариации.

Върху надписа „До главния музикант, Псалом на Давид, слугата Господен, който говори на Господа думите на тази песен в деня, когато Господ го избави от ръката на всичките му врагове и от ръката на Саул: И той каза“, виж стр. 616; виж също PP 715, 716. Фразата „слуга Господен“ (намира се и в надписа на Пс. 36) не се среща във 2 Царе 22. За целия псалм сравните коментарите към 2 Царе 22.

1. Ще обичам. Евр. рахам, означаващо дълбока и пламенна обич. На други места рахам не се използва за любовта на човека към Бога, а често за любовта на Бога към човека. Твърдението е подходящо въведение към този триумфален псалм на радостта. Този стих не се появява във 2 Царе 22. Сравнете Пс. 116:1–4.

Сила. Бог е бил източникът на силата на псалмиста (виж Пс. 27:1; 28:8).

2. Скала. Евр. sela', „планинска скала“, „отвесна стена“. Давид някога е намерил убежище в такава скала, когато е бил преследван от Саул (виж 1 Царе 23:25). Тук той прилага думата към Бога, сигурното убежище.

Крепост. Евр. мешуда, „място, до което е трудно да се стигне“ или „крепост“ (виж 1 Царе 22:4).

Сила. Евр. šur, „голяма скала“, използвана описателно за Бог пет пъти във Втор. 32 (ст. 4, 15, 18, 30, 31).

Щит. Евр. maḡen, преведено като „щит“ в Пс. 3:3 и в паралелния пасаж от 2 Царе 22:3.

Рог. Символ на сила (виж Втор. 33:17).

Висока кула. 2 Царе 22:3 добавя „спасител мой; Ти ме избавяш от насилие“. Чрез това Пляда от фигури, взети от непрестанните борби на живота му, Давид се стреми да изобрази всичко, което Бог е бил за него в земното му поклонение. За подобно изобилие от образи в обръщенията към Бога вижте Пс. 31:1–3; 71:1–7. Давид е преизпълнен с възхвала.

4. Скърби. Евр. chabalim, „въжета“, „корпуси“. 2 Царе 22:5 има „вълни“.

За смъртта. Давид каза на Йонатан: „Само една крачка ме дели от смъртта“ (1 Царе 20:3).

Нечестиви мъже. Евр. beliyu'a'al, което означава „безполезност“, но често се превежда като „Belial“. „Синове на Belial“ е често срещан библейски израз, обозначаващ мъже с нисък характер, които прибягват до насилие (вижте Съдии 19:22; 1 Царе 2:12).

5. Скърби. Евр. chabalim, „връвчини“, както в стих 4.

Ад. Евр. she'ol. Вижте върху Пс. 16:10; Прит. 15:11.

Примки. Евр. мокшим, „капани за птици“.

Предотвратен. Евр. qadam, „сблъскан“, оригиналното значение на нашата английска дума (от латински: praе, „преди“ и venio, „идвам“).

6. Храм. Небе (виж Пс. 11:4).

В ушите му. Бог чу вика му.

7. Земята се разтресе. Божествената намеса, в отговор на молитвата на Давид, е изобразена във великолепно описание на природни катаклизми, чиито подробности несъмнено са взети от спомена на псалмиста за много бури, които е виждал в опасните периоди от живота си. В богатството си от яростни образи, почиващи силно върху

Образът на избавлението при Червено море и даването на закона при Синай е едно от най-възвишените описания в литературата. Сравнете Изх. 19:16–18; Пс. 144:5–7; Авак. 3:3–6, но обърнете внимание, че никъде образът не е изпълнен толкова пълно, колкото в Пс. 18. Описанието започва със земетресението, продължава с мънии, облаци, вятър и тъмнина и завършва с пълния изблик на буря, в разгара на която Йехова се разкрива в цялата Си слава и сила, за да смути враговете Си и да спаси доверчивия Си слуга. Както Бог показва величието на Своята сила в природните катаклизми, така Той слезе в пълнотата на Своята сила, за да се намеси във времето на опасността на Своя слуга.

Гняв. Вижте Пс. 2:4.

8. Дим. Димът, огънят и въглените описват облаци и светкавиците. Не бива да се стремим да оформяме тези фигури в конкретна форма, сякаш Бог се появява по видим начин. По-скоро целта на поета е живо да впечатли хората с дълбоко чувство на страхопочитание, сякаш са в присъствието на Всемогъщия (виж Пс. 74:1; 97:2; 140:10; вж. Ав. 3:5).

9. Слезе. Бог сякаш слезе в бурята, за да разследва и да извърши съд (виж Битие 11:5; 18:21).

Тъмнина. Вижте Втор. 4:11; 3 Царе 8:12.

10. Херувими. Херувими пазели входа на Едем (виж Бит. 3:24), а техни фигури засенчвали престола на милостивата (Изх. 25:18).

Криле на вятъра. Израз, обозначаващ голяма бързина.

11. Тъмни води. Буквално „мрак на водите“. Черни облаци, предвещаващи обилни валежи.

Гъсти облаци в небето. Фразата може да се перифразира като „облаци от облаци“, сякаш внушава различни видове облаци, свити заедно, търкалящи се и натрупани един върху друг – всички съставляващи Божия павилион.

12. При яркостта. Когато светкавиците проблеснаха, облациите сякаш изчезнаха и цялото небе сякаш беше обхванато от пламъци.

13. В небесата. Предлогът „в“, евр. бѣде, тук трябва да се преведе като „от“, според употреба, демонстрирана в угаритската литература (виж стр. 618, 619).

Даде гласа си. Гръмотевицата представлява гласа на Бог, както се подсказва от паралелната структура на стиха (виж Пс. 29, особено стих 3; вж. Йов 40:9).

Градушка и огнени въглени. Повтаря се от стих 12, сякаш чрез повторение, за да се подчертае ужасното впечатление.

14. Стрели. Светкавици, както е посочено от паралелизма на стиха.

Тях. Вероятно се отнася до враговете на псалмиста, като първото нахлуване на човешкия елемент в ужасното описание, припомняйки ни за миг темата на поемата.

15. Канали. Сравнете картинката в Изх. 15:8.

16. Той изпрати отгоре. Всички проявления на божествена намеса дойдоха от Бога.

Той ме измъкна. Еврейският глагол, използван тук, се използва за спасяването на Моисей и вероятно е коренът на името Моисей (вижте Изх. 2:10). Възможно е по този начин Давид да е сравнил преживяването си да бъде избавен от враговете си с това на Моисей, измъкнат от ръката на дъщерята на фараона. Той е изтеглен като давец се от водата.

Много води. Тук поетът вероятно се връща към образа от стих 4, където е изобразил себе си като тероризиран от „потоците на нечестивите човеци“. Водите често се използват като символ на опасност (виж Пс. 32:6).

17. Враг. Саул. Псалмистът едновременно включва и поддръжниците на Саул, които се присъединили към преследването.

18. Предотвратено. Вижте стих 5.

Стой. Евр. mish'an, „подкрепа“. Тясно свързана дума, mish'eneth, се превежда „тояга“ в Пс. 23:4 (виж коментара там).

19. Голямо място. Вместо да бъде обграден от враговете си, Давид има достатъчно място да се движи безпрепятствено (вижте Пс. 4:1).

Той се радваше в мен. Първият намек за причината за избавлението на псалмиста. Мисълта е разширена в стихове 20-30.

20. Според моята праведност. Бог се намеси, защото Давид не заслужаваше отношението, което получаваше от ръцете на Саул и другите му врагове. Бог възнаграждава и възнаграждава според вечния Си закон. Стихове 20-30 разглеждат подробно причината за Божието избавление на Давид.

22. Пред мен. Давид твърди, че винаги е имал Божия закон пред себе си и е регулирал поведението си според неговите изисквания (виж Пс. 119:97; виж върху Пс. 1:2; вж. Втор. 6:6-9; 11:18-21).

23. Прав. Евр. тамим, „завършен“, „свършен“. Вижте Пс. 15:2, където същото думата е преведена като „праведно“. В Йов 1:1 сродна дума, там, е преведена като „свършен“.

Въпреки че е много силно твърдение, Давид изглежда, в светлината на стих 22, има предвид, че се стреми да избягва всички известни грях. Помислете за свидетелството на Давид за себе си (1 Царе 26:23, 24), Божието свидетелство (3 Царе 14:8) и свидетелството на историка (3 Царе 15:5).

За да е вярно твърдението на Давид за невинност от познатия грях, псалмът трябва да е бил написан преди греха му с Витсавее и престъплението му да заповяда смъртта на Урия.

24. Според моята праведност. Този стих е почти повторение на стих 20.

25. С милостивите. Стихове 25, 26 показват характеристиките на пословиците. Те изразяват обобщението, че вечният Бог се отнася с хората според техния характер. Божието „отношение към хората е и трябва да бъде обусловено от тяхното отношение към Него“ (Къркпатрик). С Бога грехът никога не остава ненаказан (виж Матей 18:35).

26. Непокорният. Кривият, перверзният (думата не е „напреднал“).

27. Високомерни погледи. Гордостта проправя пътя към погибел (виж Пс. 101:5; Притчи 6:16, 17).

Еквивалентът на тази част от стиха във 2 Царе 22:28 е „очите Ти са насочени към горделивите, за да ги смириш“.

29. Войска. Вижте върху 2 Царе 22:30.

Прескочи стена. Вижте 2 Царе 22:30.

30. Съвършено. Това, което Бог прави, е правилно (виж Втор. 32:4).

Изпитан. Рафиниран, като метал; изпитан (вижте на Пс. 12:6).

Бъклър. Вижте Пс. 3:3; 18:2. Бог защитава онези, които Му се уповават. Никой друг няма право да претендира за Неговата защита.

31. Кой е Бог? Започвайки с този стих, Давид се спира на победите и успехите, които Бог му е дал. Мисълта продължава до стих 45. Въпросът „Кой е Бог?“ не е въпрос на неверие, а риторичен въпрос, който внушава реалността на израилевия Бог в сравнение с фалшивите богове на езичниците около тях.

Скала. Евр. sug, думата, преведена като „сила“ в стих 2 (вижте коментарите там).

33. Като краката на кошутите. Кошутите са известни с бързината и увереността си (вижте 2 Царе 22:34).

34. Учи ръцете ми на война. Вижте 2 Царе 22:35. Относно общия проблем на За участието на Израел във война вижте Допълнителна бележка върху Исус Навин 6, том II, стр. 199–204.

Стоманен лък. Буквално „бронзов лък“. Този вид лък се споменава и в Йов 20:24. Бог е дал на Давид изключителна сила.

35. Щит. По-ефективна от стоманения лък (ст. 34) е защитата на щита. на Бога. Давид осъзнава важността на обединението на човешките и божествените усилия. Бог въоръжава Своя слуга с материални средства за защита и след това му дава подкрепа, докато той използва тези средства. Припомняме си стария пуритански съвет: „Уповавай се на Бога и дръж барута си сух.“ Давид не може да познае поражението, когато Божията десница го подкрепя, докато държи лъка.

Кротост. Евр. 'анава, буквално „смирение“. Тази характеристика намери своя върховен израз във възплъщението и смъртта на кръста (Фил. 2:7, 8). „Царят на славата се сниши, за да вземе човечеството“ (Жан. 43). Човек никога не се изкачва по-високо и по-близо до Бога, отколкото когато се сниши в смирение. Това е истинско величие.

36. Разшири стъпките ми. Сравни стих 19.

Подхлъзване. Вижте Пс. 17:5; вж. Притчи 4:12. Важно е да имате здрава хватка, когато се борите с враг.

37. Преследван. Сравни Изх. 15:9. Глаголите в стихове 37 и 38 са в несвършено време, което позволява превод на английския сегашно време. По този начин картините стават графични: „Аз преследвам...“ и т.н. Последователността от действия в стихове 37–45 създава впечатление за пълна победа. Благодарение на Божията намеса, врагът е окончателно и напълно победен.

38. Ранен. Евр. machas, което според угаритски (виж стр. 618, 619) може да означава и „да поразя“, „да смачкам“.

41. Дори към Господа. Като последна инстанция, те извикаха към Бога на Израел. Хората се обръщат към всичко друго, преди да се обърнат към Бога. Тъй като такъв зов произтича от ужас и не идва от искрено сърце, той не може да бъде чул.

42. Разбийте ги на ситно. Врагът е напълно смазан (вижте 4 Царе 13:7) и изхвърлен настрана като боклук.

43. Главата на езичниците. Давид е бил признат за най-висок цар сред народите в тази част на света (2 Царе 8). Водещата позиция на Израел сред народите се вижда по-ясно в описанията на царството, наследено от Давид от сина му Соломон (3 Царе 4:21, 24).

45. Увяхват. Повехват като растения (виж Исаия 40:7).

Близи места. Укрепени градове или крепости. Други народи ще дойдат треперещи и ще се предадат на Давид по свой избор, като по този начин ще осигурят окончателна сигурност на царството и окончателно избавление от враговете. Победата е пълна.

46. Господ е жив. Стихове 46–50 са тържествено приписване на хвала и благодарност на Йехова, който донесе победата на Давид (виж РР 715, 716). С оглед на всичко, което Бог е направил, псалмистът има достатъчно основания да твърди, че има жив Бог, за разлика от безжизнените богове на езичниците. Божият живот е източникът на човешкия живот.

Скала. Евр. шур (виж върху стихове 2, 31).

Бог на моето спасение. Любим израз в псалмите (виж Пс. 25:5; 27:9; 51:14; вж. Пс. 38:22; 88:1).

48. Насилникът. Вероятно Саул, но Давид може би говори за враговете си като цяло.

49. Езичници. Евр. *goyim*, „народи“ (виж върху Пс. 2:1; 9:59). Завоеванията на Давид възвеличи името на Израилевия Бог пред народите.

Този стих е цитиран от Павел (Римляни 15:9) като доказателство, че спасението от Бога е както за езичници, така и за юдеи. Поради провала на потомците на Давид, предсказанията от стихове 49, 50 ще видят своето изпълнение само в духовното царство на Христос, което никога няма да се сбъдне.

престанавам.

50. Освобождение. На еврейски език думата е в множествено число и се отнася до многото дела на спасението, изброено в псалма.

На своя цар. Царят, избран от Бога да управлява Израел, както беше Давид, Божият помазаник (вижте Пс. 2:2).

Неговото потомство. Относно евентуалното изпълнение на тези обещания в живота на Христос вижте 2 Царе 7:12-16.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

6 Те 41

35 АН 34; COL 235; DA 437; Ev 639; FE 284; ML 53; TM 104

46-50 ПП 715

ПСАЛМ 19

ВЪВЕДЕНИЕ.—„Природата и откровението свидетелстват за Божията любов“ (SC 9). Това твърдение би могло да бъде мотото на Псалм 19. Псалмът е може би най-известният и най-популярен от псалмите за природата. Той е благодарен размисъл за Божието откровение за Себе Си в света на природата и в Неговия закон. В първите шест стиха на псалма Давид (виж 4Т 15) говори за Божията слава, както се вижда в Неговите сътворени дела; в стихове 7-10 той говори за Божията слава, както е показана в закона; в стихове 11-13 той обсъжда влиянието на тези истини върху характера и поведението; а в стих 14 той се моли да бъде опазен от греха. Човек почти може да си представи автора да стои под открито небе при изгрев слънце, хвалейки Йехова във възвишените мелодии на този псалм. Философът Кант може би е мислил за Псалм 19, когато е писал: „Има две неща, които изпълват душата ми със свято благоговение и постоянно нарастващо удивление –

„зрелището на звездното небе, което на практика ни унищожава като физически същества, и моралният закон, който ни издига до безкрайно достойнство като интелигентни агенти.“ Химнът за сътворението на Джоузеф Адисън, „Просторният свод“, е свободен разширен перифраз на идеите от Псалм 19. Първите стихове на псалма са темата на хора „Небесата разказват“ от вдъхновената оратория на Хайдн „Сътворението“ в края на първа част.

За надписа вижте стр. 616, 627.

1. Небеса. Материалните небеса, както изглеждат за нашите очи – областта на слънцето, луната и звездите (виж Бит. 1:1, 8, 9, 14, 16, 17, 20).

Слава. Мъдрост, сила, умение, доброжелателност – нещата, които съставляват Божията слава. Един поглед към откритото небе с просто око е достатъчен, за да впечатли наблюдателя в усещането за Божията слава. Колко по-велико е това откровение, когато небесата бъдат изследвани през съвременни мощни телескопи.

Бог. евр. Ел (виж том I, стр. 171).

Твърдение. Евр. *gakia'* (виж върху Бит. 1:6). Английската дума „твърдежа“ произлиза от латинското *firmentum*, преводът на Вулгата на *rakia'*. *Firmentum*, буквално, „един „подпора“, съответства на гръцката стереома, преводът на LXX на „*gaqia'*“. Преводът „стереома“ може да произлиза от древната идея, че небесата са твърда, стабилна основа.

вдлъбнати. Чрез своя блясък и ред небесата опровергават еволюцията. Те не са дело на случайността, а творение на Бог. Тяхната красота и подредба доказват Божието съществуване. Чрез тях Бог може да бъде разпознат дори от езичниците, „така че те нямат извинение“ (Римляни 1:19, 20). Чрез Своите сътворени дела Бог говори на езическите сърца (Жан Жаклин 638). Тази мисъл е засилена в стихове 2–4.

2. Ден след ден. Всеки ден предава на следващия историята за Божията мощ. Човек е впечатлен от безкрайната продължителност на свидетелството: без пауза или промяна, прекрасната история продължава.

Утерет. Буквално „причина да изригне“.

Нощ след нощ. Във втората половина на паралелизма на този стих идеята за Подчертава се безкрайността. Относно кълбата на нощното небе вижте Пс. 8:3.

3. Където гласът им не се чува. Вместо това, пропуснете предоставената дума „където“. Идеята е, че въпреки факта, че небесата имат свой собствен език (вижте стихове 1, 2), гласът им е нечул; той не говори на ухото, а на разбиращото сърце. Адисън пях: „Какво, макар че в тържествена тишина всички

Да се движа около тази тъмна земна топка? ...

В ухото на разума всички се радват

И издай славен глас.“

4. Линия. Евр. *qaw*, „измервателна линия“, използвана за определяне на граници. LXX има *phthoggos*, „звук“ или „реч“, вероятно четено като *qol* вместо *qaw*; оттук и преводът в RSV „глас“. Ако първото значение се приеме, редът обозначава само световния обхват на посланието за Божието творение. Ако се приеме второто значение, както подсказва паралелизмът на *qaw* с еврейската дума, преведена като „думи“ във втората част на стиха, се подчертава нечленоразделният, но ясно разбираем глас от стих 3. „За евреина светът изглеждаше изпълнен с музиката на могъщ оркестър, чиято музика беше един вид нечленоразделен *Te Deum* на хвала на Създателя и Пазителя на живота му.“

(Болдуин). Павел цитира този стих отчасти, за да илюстрира световния напредък на евангелието (Римляни 10:18).

Чрез. Евр. „бъда“, преведено като „до“ в следващата фраза. И в двата случая би трябвало вероятно се превежда като „от“ в хармония с угаритската употреба (виж стр. 618, 619). Целият пасаж може да се преведе като „От цялата земя излиза викът им, от края на света думите им“.

В тях. В небесата.

Скиния. Евр. „оел“, „шатра“. Тук псалмистът въвежда слънцето в своята великолепно картина на небесата, не като обект на поклонение, а като едно от нещата, които Бог е създал. Образно, той олицетворява слънцето като великолепно същество, прекарващо деня си в небесната шатра, която неговият Създател е осигурил. Последното изречение от стих 4 всъщност принадлежи към стих 5. Сравни Ав. 3:11.

5. Младоженец. Фигурата на слънцето, излизащо от покоите си като младоженец, внушава върховната жизненост, яркост и щастие (виж Исая 61:10; Исая 62:5). Слънцето излиза от покоите си (под хоризонта), където прекарва нощта, и изгрива на разсъмване, осветявайки славното си „обиталище“.

Силен мъж. Фигурата се променя. Докато „силният мъж“ се впуска с нетърпение в състезанието, слънцето изгрива на разсъмване, за да измине дългия ден път (виж 1 Кор. 9:24–27).

6. Излизане. С поетичен език Давид изобразява движението на слънцето такова, каквото е то за него. Той не пише просто научен трактат. Стихът се опитва да опише обхвата и пълнотата на движенията на слънцето от зори до вечер.

Нищо не се скри. Въпреки че много неща може да са скрити от светлината на слънцето, неговата топлина (жизнената сила, от която земята получава живота и енергията си) прониква навсякъде.

7. Законът Господен. В този момент Давид се отвръща от съзерцанието си за природата, разкривайки в своето величие, трайност и цел славата на Бог, към съзерцанието на още по-ясното откровение на Бог в закона. Колкото и красиви да са проявленията на Божията слава в небесата; колкото и великолепен да изглежда блясъкът на слънцето, луната и звездите; още по-красив, по-величествен е образът на характер, ръководен от Божия закон. „Славата на Бог се вижда най-пълно в един съвършено хармоничен характер“ (Чейн).

Тук е въведена промяна в размера на еврейските стихове. Стиховете са по-дълги от тези в стихове 1–6 и, подобно на размера на Плачът на Йеремиа, всеки от тях съдържа две части, първата по-дълга от втората, под формата на дълго крещендо в музиката, последвано от по-кратко и по-бързо декрещендо; например „Законът Господен е съвършен“ (дълъг), „обръща душата“ (кратък). „Свидетелството Господне е вярно“ (дълъг), „прави мъдри простите“ (кратък). Впечатлението е за почти бездъхава бързина, забавяща се до пауза, докато стихотворението провъзгласява радостта и сладостта на закона и обявява факта, че послушанието носи „голяма награда“ (ст. 11).

Трудно би било да се намерят по-близки до перфектни примери за еврейски паралелизъм от тези от стихове 7–10. Както в граматическата, така и в логическата структура съставните части на паралелните изречения на няколкото куплета са забележително подредени. Преводът KJV почти перфектно предава на английския читател красотата и подредбата на оригиналната еврейска структура.

Следната таблица показва приобщаването на мисълта в стихове 7–10:
Наименование за нейните ефекти

закон	перфектен	обръщане,
закон	сигурен	правене на
свидетелски показания	мъдър, правилно, радост, заповед, чист,	
закони	просветляващ, страх, чист [издръжлив], съдби [праведни]	
закон	вярно	

Обърнете внимание на различните термини, използвани за описание на разнообразните аспекти на божественото откровение и сравни Пс. 119. Стихове 7–10 се появяват по същество в целия Пс. 119.

„Закон“ произлиза от еврейската дума torah, която означава „учение“, „наставление“, „насока“ (вижте на Втор. 31:9; виж също Притчи 3:1). Както слънцето осветява и дава живот на материалната земя, така законът осветява и зарежда духовния свят. Вижте също Пс. 1:2.

„Господ“ е превод на еврейската дума Яхве (виж том I, стр. 171, 172). За разлика от нея С титлата „Ел“ , използвана за Божеството в стих 1, божественото име Яхве се използва изключително в останалата част на псалма (седем пъти).

Съвършено. Сравнете Рим. 7:12.

Преображдане. От еврейската дума shub, която означава също „да възстановя“ (преведена като „облекчавам“, Плач 1:11, 16, 19). Законът освежава и ободрява.

Свидетелство. Евр. „едут“, често използвано в Декалога (виж Изх. 25:16, 21, 22).

Едут идва от уд, „да свидетелствам“. Откровението на Бог е Божието свидетелство или доказателство, защото е Неговото собствено потвърждение относно Неговата природа, качества и произтичащи от тях заповеди.

Разбира се. Евр. „амин“, от която дума произлиза нашето „амин“. „Амин“ означава „да бъдеш“ верен“, „да бъде траен“, „да бъде здраво утвърден“.

Просто. Евр. rethi, „младият, неопитен; и лесен за съблазняване“. Детински духът е първото необходимо условие за придобиване на мъдрост (виж Матей 11:25).

В съвременната синагогална служба, четецът произнася Пс. 19:7, 8, докато разгъва Тората по време на съботната сутрешна служба.

8. Устави. Евр. riqqudim, „заповеди“, „предписания“. Думата се среща 24 пъти в Стария завет и се превежда като „заповеди“ във всеки случай с изключение на 3.

Радост. Божиите заповеди не са строги; чистата съвест ражда радост.

Заповед. Евр. miswah, от sawah, „да назначавам“, „да давам заповед“ (виж Втор. 6:1; 7:11; Пс. 119:6, 10, 19, 21, 32, 35, 47 и т.н.).

Чист. Използва се за сърцето (Пс. 24:4; Пс. 73:1), за човека (Йов 11:4) и за слънцето (С. на (Сол. 6:10). Както слънцето дава светлина на света, така и Божиите заповеди осветяват пътя на човека в търсенето му на истината.

9. Страх. Евр. йира, „страх“, „ужас“, както в Йона 1:10; след това „благоговение“ или „святост“ страх“, както в Пс. 2:11; 5:7. В техническата употреба йира става почти еквивалентно на „служение“ или „поклонение“. Хората могат да изоставят „страха от Всемогъщия“ (Йов 6:14). „Страхът от Господа“ може да бъде преподаван (Пс. 34:11). Това е „наставление на мъдростта“ (Притчи 34:11). 15:33). Човекът, който се бои от Бога, ще уважава и спазва Неговите заповеди.

Чисто. Поклонението пред Бога е свободно от оскверняващите обреди, които характеризираха ханаанските религии.

Съдби. Правила за праведно управление. Бог е отсъдил, определил е законите Си за правилни (виж Изх. 21:1; Пс. 9:7, 16; ПП 364).

Вярно. Буквално „истина“.

10. Чисто злато. Евр. raz, „чисто злато“. Идеята, изразена в първата употреба на думата „Златото“ се засилва. Златото се счита за предмет с голяма стойност сред хората, но духовните богатства, придобити чрез следване на Божиите заповеди, са далеч по-висши от материалното богатство.

Пчелната пита. По-добре казано, „медът от питите“. Медът е едно от най-сладките от всички природни вещества и наслажда за вкуса. За евреите той е бил символ на всичко, което е приятно за небцето. Още по-сладки за душата са Божиите заповеди. „Вкусете и вижте, че Господ е благ“ (Пс. 34:8). Човек може да се насити с мед, но никога с радостните резултати от послушанието на Божията воля. За псалмиста Божият закон не е бил тежък, не е бил иго.

11. Тоят слуга. В стихове 11–14 Давид прилага истините от по-ранната част на псалма към собствения си характер и поведение.

12. Разбирам. Или „разпознавам“.

Грешки. Евр. shegi'oth, дума, срещаща се само тук. Коренът е shaga', което подобно на shagah означава „да грешиш неволно“. С оглед на широкообхватните изисквания на Божия закон, е вероятно да направим много грешки, за които не осъзнаваме. Това са тайните (буквално „скрити“) грешки от втората половина на паралелизма (виж Пс. 139:23, 24). Те могат да бъдат скрити както от този, който греши, така и от света. Псалмистът се моли за избавление от „тайни грешки“ (Пс. 19:12), „дръзки грехове“ (ст. 13) и грехове на слово и мисъл (ст. 14). Наблюдавано е, че когато разпознаем греха в друг, често нашият собствен дремещ или скрит грях ни дразни .

13. Самонадеяни грехове. Това са греховете, извършвани, когато знаем, че постъпваме погрешно. Те са противопоставени на „грешки“, „тайни недостатъци“.

Господство. Сравнете Пс. 119:133; Йоан 8:32, 36; Рим. 6:14; Гал. 5:1.

Голямото прегрешение. В еврейския превод няма член.

14. Бъди приемлив. Псалмът завършва с молитва, която едновременно иска приемане на думите и мислите, изречени от псалмопевеца, и представлява неговата обща молба за чистота на словото и мисълта в преживяванията на всеки ден. В общ план молитвата е универсална и като такава е модел за всички хора.

Сила. Буквално „скала“. Вижте Пс. 18:1.

Изкупител. Евр. go'el, „избавям“ (вижте върху Рут 2:20). Бог е моят Изкупител, избавящ ме от силата и вината на греха (виж Пс. 78:35; Ис. 14; 41:14; 43; и др.).

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1 AA 572; CS 17; CT 54; Ed 21, 101; ML 294; MYP 366; PP 116; SC 90; 4T 581; 5T 312 1, 2 ML 214; PP 48; SL 52; TM 137 1-3COL 22; CT 453; ML 112, 175; 3T 333;
8T 257 2-4MH 412 3 SL 53 7 COL 286; DA 308, 505; GC 468; MB 80, 118; ML 160, 163,
250; PK 623; TM 120, 247; 4T 15; 5T 329; 6T 221, 365; 8T 207 7, 8 6T 259 8 AA 475; Ed 229; PK 83; 4T 27 9 4T 336 9-11CT 31; FE 185 10, 11 Ed 252 11 4T 27; 6T 304; 9T 115 14
ML 83; PP 413

ПСАЛМ 20

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 20, 21 са съпътстващи псалми от литургичен тип, като първият несъмнено е бил пеен от името на царя, когато той е щял да отиде на война; вторият е бил пеен при победоносното му завръщане. Пс. 20 предлага антифонна подредба за ритуала на службата: стихове 1–5 да се пеят от събранието, стихове 6–8 от царя или може би левит, стих 9 от народа. Надписът на сирийската версия казва, че е бил съставен по време на войната на Давид със сирийците и амонците (2 Цар 10). Относно авторството на псалма вижте стр. 716.

За надписа вижте стр. 616, 627.

1. Господ да те чуе. Стихове 1–5 представляват молитвата за ходатайство за царя като Той е на път да излезе на бой. Вероятно са били скандирани, докато димът от жертвоприношението се е издигал към небето.

Проблем. Евр. сара, „утеснение“, „теснота“.

Име. Истинското име на Бог е представено от еврейските букви ЙХВХ, транслитерира се с гласните точки Яхве (виж Изх. 6:3). Смята се, че думата произлиза от корена *hayah*, който означава „да бъде“ или „да стана“. Въз основа на древнофиникийската употреба, формата Яхве се разбира като глаголна форма, която може да се преведе като „Първопричинителят на съществуването“ или „Поддържащият“. Следователно името Яхве обозначава Бог като първата причина за съществуването. Името представлява всичко, което Божеството представлява. Вижте по-нататък Пс. 7:17.

Бог на Яков. Вероятно косвена препратка към преживяването от Бит. 35:3.

2. Укрепвам. Буквално „подкрепям“, „опорядявам“.

Сион. Вижте Пс. 2:6.

3. Приноси. Евр. *minchoth*, в левитския закон, отнасящ се до зърнени приноси (виж на Лев. 2:1). В по-общ смисъл минха означава „дар“ и се използва за приноса на Авел (Бит. 4:3, 4) и за дара на Яков за умилоствение (Бит. 32:13).

Всеизгаряне. Евр. „олах“ - жертвоприношение, при което жертвата е била напълно изгаряна (виж том I, стр. 698; виж върху Лев. 1:3).

Села. Вижте стр. 629.

4. Всички твои съвети. Хората се молят всички планове на царя и мерките, които той предприема във война, да бъдат успешни.

5. Име. Вижте Пс. 7:17.

Развейте нашите знамена. В знак на признание за победата от ръцете на Бог. Това затваря общата народна петиция.

6. Сега знам, че аз. Стихове 6–8 представляват отговора на царя или може би на левит. говорейки сам. Промяната на местоимението от „теб“ и „ние“ в стихове 1–5 на „аз“ се обяснява най-добре по този начин. Това, на което се надявах в молбата на събранието, вече е установен факт.

Помазан. Вижте Пс. 2:2.

Чуй. Буквално „отговори“.

Неговото свято небе. Буквално „небе на Неговата святост“.

7. Колесници. Бойни колесници, за превозване на войници в битка и осигуряване на съоръжения за бой. Фараонът се е доверявал на колесници (Изх. 14:7). Северните врагове на Давид, сирийците, са били особено страховити заради използването на колесници и конници (виж 1 Лет. 18:4; 19:18); собствените му войски изглежда са се състояли изцяло от пехота. По-късно Соломон е развил голяма постоянна армия от колесници и конница (виж 3 Царе 10:26–29). Божият план никога не е бил Неговият народ да разчита на груба сила за победа (виж Втор. 17:16). Този стих е прекрасно изповедание на вяра в правото, а не на увереност в силата.

8. Те са свалени. Глаголите в този стих могат да се разглеждат като пророчески перфекти, т.е. в очакване царят вижда враговете си победени и

описва събитието като вече състояло се. Този стих е пример за антитетичен паралелизъм.

9. Спаси, Господи. LXX превежда този стих така: „Господи, спаси Царя Си и ни чуй в деня, в който те призоваваме.“

Преводът на KJV изглежда съответства на началото на псалма и изразява пълно доверие в небесния Цар. Този стих вероятно е бил изпят от събранието в отговор на самостоятелния глас на стихове 6–8.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

5 6Т 395

7 ПП 510, 716

ПСАЛМ 21

ВЪВЕДЕНИЕ.—Подобно на Пс. 20, неговият съпътстващ Пс. 21 е литургичен псалом, предназначен за употреба в обществената служба. Това е псалом на благодарност за успеха на кампанията, за която предходният псалом е бил молба. Той има три части: пряка благодарност към Бога от името на царя (ст. 1–7), обръщение към царя (ст. 8–12) и последно възкличание на хвала (ст. 13). Псаломът представя великолепна картина на царя: достоен, славен, непобедим в Божията мощ.

За надписа вижте стр. 616, 627.

1. Царят. Стихове 1–7 изразяват благодарността на събранието за победата, която Бог е дал на царя. Винаги е подобаващо да се прави публично признание за отговорената молитва.

Царят вероятно е Давид. Тук изразът *ledavid*, „от Давид“ или „за Давид“ (виж стр. 616), вероятно би трябвало да се преведе като „относно Давид“.

В твоята сила. Колесниците и конете бяха безсилни срещу Божията сила (виж Пс. 20:7). Обръщането на реда на идеите в паралелизма е любимо риторично средство: „радост... сила“; „спасение... радвай се“. Божието спасение е било очаквано и преди (Пс. 20:5, 6, 9). Сега то е осъществено. Древната еврейска традиция е смятала псалма за месиански, както се вижда от свободния превод на Таргума: „Господи, в Твоята сила ще се радва Цар Месия.“

2. Желание. Молитвата за царя (Пс. 20:4) е била изпълнена. Изразът „желание на сърцето“ е станал част от английския просторечие. Отговори на молитви могат да се очакват, когато човешките желания съответстват на Божиите желания и когато волята е подчинена на Него (вижте ДА 668).

Задържано. „Отказано.“

Села. Вижте стр. 629.

3. Предотвратявам. Буквално „противопоставям се“. Вижте Пс. 18:5. Бог показва Своето благоволение към царя, като дойде да го посрещне с благословии (вижте Втор. 28:2).

Корона. Да се разбира метафорично, като Божието признание на правото на царя да управлява (виж 2 Царе 7:12–16).

4. Завинаги и завинаги. Сравнете формулата, използвана в молитвата за царя (вижте 1 Царе 1:31; Неем. 2:3). Клаузата сочи към неограниченото продължение на царската династия.

6. Направил го най-благословен. Или „поставил го да бъде благословия“. По този начин Авраам бил „поставен“ да бъде благословия (виж Бит. 12:2). Бог е възнамерявал царят – и всеки Божий син – да бъде не само получателят, но и разпределителят на благословии (виж също Ис. 19:24; Ез. 34:26).

Радвам се на лицето ти. Вижте Пс. 4:6; 16:11.

7. Няма да се поклати. Вижте върху Пс. 15:5; вж. Пс. 16:8.

8. Всички твои врагове. В стихове 8–12 събранието се обръща към царя. В стихове 1–7 „ти“ се отнася до Бог; в тези стихове „ти“ означава царят. Псалмистът очаква пълна победа над всички врагове, както и настоящата победа дава такова обещание.

9. Огнена пещ. Някои еврейски пещи вероятно са били отоплявани чрез изгаряне на дърва вътре тях; по този начин те биха имали вида на пещ (вижте Малахия 4:1). Окончателното унищожение на нечестивите ще бъде пълно (вижте Откр. 20:14, 15).

Гняв. От еврейската дума рапех, буквално „лице“, но която може да означава и „воля“, както Угаритските текстове (виж стр. 618, 619) показват (виж върху Пс. 9:20). Следователно пасаждът може да се преведе като „Ще ги направиш като огнена пещ по времето, когато пожелаеш“, тоест, по времето, когато Бог сметне за добре да го направи.

10. Плод. Тоест, техните деца (виж Бит. 30:2; Плач 2:20).

11. Неспособен. Най-добрите човешки планове се провалят, ако Бог е против тях.

12. Срещу лицето. Това е графично изображение на враговете, прогонени от преследвачите, които ги изпреварват и насочват стрелите си към лицата им.

13. Възвисявай се. Подобно на Пс. 20, псалмът завършва с молитва. Псалмистът е завършил, от устата на събранието, своите добри пожелания и пророчества за царя. Сега той се обръща към Йехова и Го моли да разкрие Себе Си като източник на силата на целия Си народ (както в стих 1). Ето една последна картина на всеобщата хвала (виж Откр. 7:10–12; 12:10; 19:1–3).

ПСАЛМ 22

ВЪВЕДЕНИЕ. – Този псалм е наречен пророчески и месиански псалм на най-голям патос и понякога е наричан Псаломът на кръста, заради препратките в него, които новозаветните писатели прилагат към страданията на безгрешния Божи Син по време на Неговите страсти, когато въпреки доверието Му в Бога, изглежда, че Бог Го е изоставил. В целия псалм няма изповед за грях или следа от горчивина. Образите са на Давид и псалмът изобилства от изрази, които се появяват в псалми, обикновено приписвани на Давид. Въпреки че псалмистът изглежда разказва за собствения си опит, честите препратки в Новия завет свидетелстват за месианския характер поне на части от този псалм (Матей 27:35, 39, 43, 46; Марк 15:24, 34; Лука 23:34, 35; Йоан 19:24, 28). Относно принципа на смесеното и двойно приложение вижте Втор. 18:15.

Псалмът се състои от две части, първите 21 стиха, състоящи се от оплакването и молитвата на страдащия; последните десет стиха (ст. 22–31) – от благодарност след освобождението. Няма преход между двете части: драматичната внезапност бележи промяната от униние към хваление. Вижте DA 741–757 за ценна помощ при разбирането на месианските характеристики на този псалм. Не бива да се отвърждаме от Пс. 22, без да прочетем химна „О, свята Главо, сега ранена, с мъка и срам обременена“ (вижте Църковният химнал, № 130), в който хармониите на благородния хорал на Й. С. Бах са съчетани с трогателните думи на химна.

За надписа вижте стр. 616, 628.

1. Боже мой. Евр. „Елий. Относно силата на думата, използвана тук за „Бог“, вижте том I, стр. 171. „Моята“ сякаш добавя нотка на любяща вяра към привидното отчаяние на останалата част от стиха. Вярата се бори със страха.

Защо? Плачът на отчаяно дете, което не може да разбере защо баща му го е изоставил.

Изостави ме. Евр. „азабтани“. Формата сабахтани е гръцката транслитерация на арамейският, на който Исус изрече Своя вик (виж Матей 27:46; Марк 15:34).

От това, че ми помага. Буквално „от моето спасение“.

Рев. Евр. шеага, използвано за описание на рева на лъв (Йов 4:10; Исаия 5:29; Езек. 19:7; Зах. 11:3). Както е използвано за човешко същество, силен вик (виж Пс. 32:3). Вижте още ДА 753–756.

2. Не мълча. Бог чу всеки вик, но Христос нямаше доказателства за отговор (виж ДА 753).

3. Но. Страдащият е озадачен от изпитанието, през което преминава. Как може неговият Бог, който е свят и пълен със състрадание, да се отнася с него по този начин?

Обитава хваленията. Може би фигура на Бог, обитаваща в светилището, заобиколена от онези, които пеят Неговата хвала.

4. Бащите ни са се доверили. Страдащият сякаш се позовава на аргумента, че щом Бог е избавил бащите, които са Му се доверили, със сигурност ще избави и него. Когато сме в тъмнина, виждането на други спасени може да направи съдбата ни да изглежда по-горчива.

5. Не са засрамени. По-скоро „не са засрамени“. Когато хората се доверяват и установят, че доверието им е предадено, те се чувстват засрамени, сякаш са били глупави да се доверят (вижте Йеремиа 14:3). Но Бог винаги е доказвал, че е надежден.

6. Червей. Той се чувстваше пренебрегнат от Бог, сякаш беше само подъл червей отдолу Божието внимание. Сравнете Исаия 41:14; 49:7; 52:14; 53:3. За разликата между „човек“ (евр. 'иш) и „мъже“ ('адам) вижте Пс. 4:2; 8:4.

7. Присмивайте ми се. От еврейската дума la'ag, „присмивам се“, „подигравам се“, както в Пс. 2:4 (вижте Марк 15:29).

Изпъни устната. Тоест, нарисуй устата презрително (виж Пс. 35:21).

Поклати глава. Като презрение (виж Пс. 44:14). Това, което казват, следва в Пс. 22:8.

8. Доверен. Буквално „търкалял се“; тоест, предал се, поверил себе си (виж Пс. 37:5; Прит. 16:3). Тази подигравка всъщност е цитирана от книжниците и старейшините, които са наблюдавали разпятието, и е приложена към унижението на Христос на кръста (виж Мат. 27:43).

9. Извън утробата. Докато може да си спомни. Подигравките на враговете се превръщат в аргумент за избавление. От обмислянето на подигравките на враговете си, той сега се обръща към насието на техните действия срещу него.

Даде ми надежда. Чувството за надежда му беше внушено от ранно детство.

12. Бикове. Фигура за свирепи мъже, решени на своето унищожение.

Силни бикове. Евр. „абирим“, което в няколко угаритски текста (виж стр. 618, 619) означава „бивол“. Някога това означава митологична фигура, родена от бога Ваал от сестра му Анат.

Башан. Регион на изток от Йордан, известен със своите богати пасища и големи и силен добитък (виж Втор. 32:14; Ез. 39:18; Амос 4:1).

13. Зяпнах ме с уста. Или „отвори хва уста срещу мен“.

картината е тази на див звяр, който е на път да скочи върху плячката си и да я разкъса на парчета.

Ревящ лъв. Сякаш алчността на бикове не беше достатъчна, псалмистът сега засилва концепцията, като въвежда фигурата на лъва, жаден за плячката си и вдигащ мощна врява.

14. Изля се като вода. Сравнете Исус Навин 7:5. Цифрата сякаш показва загубата на сила (2 Царе 14:14).

Разтопен. Сърцето му вече не беше твърдо. Жизнените му сили бяха изчерпани (виж Плач 2:11).

15. Грънчарски фрагмент. Фрагмент от счупен глинен съд. Силата му не беше жизнена като растящо дърво, а суха и крехка като чупливо парче глинен съд.

Езикът ми се цепва. Вероятно от силна жажда.

Прахът на смъртта. Образен начин за описание на смъртта. Смъртта се свързва с праха на гроба.

16. Кучета. Мъже, наподобяващи свирепи, ръмжащи кучета, са го обградили, сякаш в glutница, съсредоточени върху живота му. Източните градове са били известни с glutниците си от гладни кучета, които често са се угощавали с непогребани тела на мъртвите (виж 1 Царе 14:11; вж. Пс. 59:6, 14, 15). Псалмистът допълнително засилва свирепостта на обстоятелствата, като добавя кучета към лъва и бикове на Васан (виж ст. 12, 13).

Те прободоха. Евр. ke'ari, което може да се преведе „като лъв“, както в Исая 38:13, единственото друго срещане на формата в Стария завет. Мисълта на изречението тогава става: „Като лъв обгръщат ръцете и краката ми“. Ke'ari не може правилно да се преведе като „те прободоха“. Възможно е думата да е с правописна грешка и преводачите на древните преводи, LXX, сирийския и Вулгата, да са запазили истинското четене в превода си „те прободоха“. С тези думи Спасителят предсказал отношението, което трябвало да получи (вижте DA 746). Сравнете Йоан 20:25–27.

17. Разказвам. Буквално „броя“. Той можел да ги преброи поради измършавяването им. За подобна употреба на глагола „разказвам“ вижте Пс. 147:4.

18. Част. „Разделям“, „разпределям“.

Хвърлете жребий. Вижте изпълнението на това предсказание в Матей 27:35; Лука 23:34; Йоан 19:23, 24.

19. Ти. Поставено първо в еврейския език за ударение. „Ти“ е в контраст с гонителите. Молитвата от стих 11 се повтаря с по-голяма неотложност, отколкото първия път, когато е била отправена.

20. Душа. Вижте върху Пс. 3:2; 16:10.

Скъпа. Евр. йехида, „единствена“, като единствена дъщеря (Съдии 11:34). Формата е от женски род, защото йехида е паралел на „душа“, което на еврейски е от женски род. LXX превежда йехида с моногенес, което е прилагателното, преведено като „единороден“ в Йоан 3:16.

Куче. Сравни стих 16.

21. Лъвска уста. Сравни стих 13.

„Ти си ме чул.“ Молбата на псалмиста завършва с чувство на пълно облекчение.

Той знае, че Господ е близо, за да помогне. Тази бърза промяна на чувствата по средата на стиха е типична за голяма група псалми (виж Пс. 3; 6; 12; 28; и др.). Може би този псалм показва най-поразителния пример в Псалтира за тази уникална черта на еврейския драматичен монолог.

Еднорози. Евр. ремим, „диви волове“ (виж върху Йов 39:9). Този стих дава на лъва и еднорога към британския герб. Вижте върху Числа 22:22.

Въпреки че е заобиколен от „кучета“, „лъвово“, „бикове“, „диви волове“, страдащият знае, че не е изоставен. Униинето и мрачността отстъпват място на доверие, мир и радост

хвала. Стихове 22–31 са триумфална хвалебствена песен. В хоровата обстановка на Псалм 22 от Феликс Менделсон, на този етап от композицията има внезапна драматична промяна от минорна към мажорна тоналност, изобразяваща пълната промяна в чувствата.

22. Събранието. Той ще предложи свидетелството Си на хвала сред събралите се поклонници (виж Пс. 1:5; Ис. 38:19, 20).

23. Хвалете Го. Целият Израел, целият Божий народ, е призван да се присъедини към възхвалата Му.

25. От теб. Буквално „от с Теб“. Бог е дал волята и силата да хвали както и освобождението, което е причината за похвала.

Събор. Сравнете стих 22.

Обещания. Жертвоприношенията, обещани като израз на благодарност за избавлението.

26. Яхте. Част от жертвите на обетите се изяжда от принасящия (вижте Лев. 7:16). В Израел пиршеството, като израз на благодарност, било част от поклонението. Кротките ще споделят тази храна и като се хранят заедно, ще бъдат обединени.

Твоят. Внезапната промяна от „кротките“, „те“ (трето лице) към „твоят“ (второ лице) лице) е типично еврейско и подчертава директността на обръщението.

27. Краят на света. Перспективата се разширява от онези, които „се боят от Господа“ и „потомството на Яков“ и „потомството на Израил“ (ст. 23), за да включва всички народи (вижте Божието обещание към Авраам, Бит. 12:3).

28. Царство. По-скоро „царска позиция“, „царство“. Сравни Зах. 14:9; Откр. 11:15.

29. Всички те. Този стих трябва да бъде свързан с предходното. Йехова е цар над Народите, а богатите и проспериращите сред тях са представени като идващи в светилището, за да принасят жертви и да се поклонят. По същия начин по-слабите, разлагащи се народи, представени като „онези, които слизат в прахта“, идват да се поклонят.

Никой не може да опази жива душата си. По-скоро „онзи, който не пази душата си жива“. Това може да се разбира като допълнително засилване на мисълта за по-слабите народи. LXX превежда това изречение като „и душата ми живее с него“, което предполага различно тълкуване, но еврейският текст изглежда по-прост.

30. Семе. Евр. зера', „потомци“. В резултат на разпространението на евангелието мнозина щяха да се обърнат, за да служат на Бога.

Ще бъде отчетено. Или „ще бъде преразказано“. Едно поколение ще предаде на следващото поколение благата вест за спасението (вижте 2 Тим. 2:2).

Господи евр. Адонай (виж том I, стр. 173).

31. Известявайте Неговата правда. Сравнете Рим. 3:21–26.

Че Той е направил това. Че Бог е извършил всичко, което е казано в псалма.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

6–8AA 225

16–18DA 746; PK 691

16, 18 CP 224

17, 18 AA 225

22–269T 279

27 PK 370

30 DA 828

ПСАЛМ 23

ВЪВЕДЕНИЕ.—Вероятно най-известният и най-обичаният от всички псалми е Пс. 23, всеобщо известен като „Пастирският псалом“. Той е едновременно наслаждата на детството и утехата на старостта. Наричан е по различен начин като „Перлата на псалмите“, „Славейският псалом“, „Пастирската песен за неговия пастир“ и др. Августин отбелязва, че този псалом е химнът на мъчениците. Несъмнено повече книги и статии са написани върху този псалом и повече стихотворения и химни, съставени по негова тема, отколкото върху който и да е друг от псалмите. Той има послание за мъже от всички възрасти.

Но това е повече от Псаломът на Пастиря. Той рисува не само картината на нежния Пастир, водещ стадото Си да си почива и да се храни „в зелени пасища“ „край тихите води“ и защитаващ ги от опасностите на пустинята, но и картината на милостивия Домакин, осигуряващ изобилие от храна и грижовна грижа за Своя гост. Псалмът завършва с изповядване на абсолютна увереност в Йехова, че ще води детето Си с любов през този живот и ще го забавлява като Свой гост до края на дните му.

Стихотворението е разделено на три строфи. Първите две (ст. 1–3 и ст. 4) представят идеите на любящо напътствие и защита; третият (ст. 5, 6) представя идеята за гостоприемство, оказвано от домакина.

Псалом 23 няма никакъв национализъм. Той е универсален в своята привлекателност. Преживяванията на Давид като пастир в суровите юдейски хълмове, а по-късно и като царски войн в разкоша на ориенталския двор в столицата, със сигурност са го подготвили да напише тази най-сладка свещена лирика.

За надписа вижте Ed 164; DA 476, 477; PP 413.

1. Моят пастир. Фигурата, представяща Йехова като пастир и Неговия народ като овце, е често срещана в Писанията. Най-ранното срещане на образа е в Бит. 48:15, където „Богът, който ме е хранил“ е буквално „мой пастир“ (виж Бит. 49:24).

На други места този образ се среща в Псалми (78:52; 80:1; 119:176), в пророците (Ис. 40:11; Езек. 34; Михей 7:14) и в Новия завет (Лука 15:3–7; Йоан 10:1–18; 21:15–17; Евр. 13:20; 1 Петрово 2:25; 1 Петрово 5:4). За да разбере и оцени красотата и значението на образите, човек трябва да познава опасната природа на Юдейската пустиня и интимния живот на пастира и неговите овце, особено предаността, която възниква между тях по време на многото часове на самота, които прекарват заедно.

Няма да имам нужда от нищо. Изявление за абсолютно доверие в Бога. Този параграф е основната нота на псалма.

2. Зелени пасища. Буквално „пасища с прясна, нова трева“.

Тихи води. Буквално „води на места за почивка“, тоест места за почивка с вода, като край река, поток, кладенец или езеро. Каква картина на Божията благодат е дадена тук (виж PP 413)! Добрият Пастир води овцете Си „край тихите води“, само за да ги подготви по-добре за напрегнатите дейности на открития път. Бог дава часове освежение, за да даде възможност на хората по-добре да се справят с трудните битки на ежедневните дела.

3. Възстановява. евр. шуб (виж на Пс. 19:7).

⁵ Никол, Ф. Д. (1978). Коментар на Библията на адвентистите от седмия ден: Светата Библия с екзегетични и обяснителни коментари. Серия с коментарни справки (Пс. 11:1). Вашингтон, окръг Колумбия: Асоциация на издателствата „Ревю енд Хералд“.

Душа. евр. нефеш (вж. Пс. 3:2; 16:10).

Пътища на праведността. Запознатите с пресечения терен на Юдея знаят колко лесно е да се загуби време и да се претърпят сериозни злополуки, когато се преминава през планините, просечени от дълбоки вади, ако не се намери правилният път. Ако му позволим, Бог винаги ни води по правилния път, въпреки че в даден момент този път може да не изглежда лесен.

Заради Неговото име. Божието ръководство е откровение за хората за Неговия характер (виж Изх. 33:19; виж върху Пс. 31:3).

4. Сянката на смъртта. Евр. *šalmaweth*, според популярната етимология от *šel*, „сянка“, и *maweth*, „смърт“. И двете думи са много често срещани в Стария завет, като *šel* се среща 49 пъти, 45 пъти преведена като „сянка“, а *maweth* се среща 157 пъти, 128 пъти преведена като „смърт“. Някои съвременни учени извеждат *šalmaweth* от акадски корен *šalamu*, което означава „да почернея“, и следователно превеждат *šalmaweth* като „мрак“. Традиционният произход се подкрепя от LXX. Угаритският превод (виж стр. 618, 619) не хвърля светлина върху *šalmaweth*. В съществуващата литература на този език думата се среща само веднъж в неясен пасаж. Бънян е направил фразата „сянката на смъртта“ особено ценна за читателите на неговата велика алегория, „Пътуването на поклонника“.

Ти си с мен. Това е достатъчно. Християнинът не се нуждае от нищо повече от съзнанието за Божието присъствие. „Само Ти, само Ти, никой на земята освен Теб.“

Род. Евр. *shebet*, използван за овчарски жезъл или тояга (Лев. 27:32); за учителски жезъл (2 Царе 7:14; Притчи 13:24); и на владетелски скиптер (Бит. 49:10; Ис. 14:5). Понякога е бил използван като оръжие (2 Царе 23:21) и подобна функция вероятно е мисълта в Пс. 23:4, като жезълът е бил използван като оръжие за отблъскване на ненаситни зверове, които са нападали пасищата.

Жезъл. Евр. *mish'eneth*, „жезъл“, „подпора“, например за болни и възрастни, на която да се облягат (Изх. 21:19; Зах. 8:4).

Те утешават. „Те“ е категорично, сякаш казва: „Те са тези, които ме утешават.“ Пръчката и жезълът са знаци за присъствието на Пастиря и показват, че Пастирът е готов да помогне във всеки един момент.

Пастирът осигурява почивка, освежаване, храна, възстановяване, общение, напътствие, избавление от страх, утеха, сигурност, победа над врагове. Какво повече може да иска християнинът? Въпреки това, псалмистът продължава да подчертава тези доказателства за добротата на Йехова и ги допълва, като използва различен образ – този на милостивия Домакин.

5. Приготвя трапеза. Давид сега се представя като гост в Божията банкетна зала. Йехова е дори повече от пастир – Той е цар, който щедро обсипва гостите Си с изобилието на трапезата Си. Сравнете притчата за сватбата на царския син (Мат. 22:1–14). Изразът „приготвям трапеза“ е идиоматичен за приготвяне на храна (вижте Притчи 9:2).

На моите врагове. Тъй като Бог е войнство, плановите на враговете да навредят трябва да се провалят.

Чашата ми прелива. Сравнете Еф. 3:20. Тук Давид мисли предимно, ако не и изцяло, за чашата на радостта Господня. Бог дава щедро от Своите милости, натъпкани и преливащи. Във вторичен смисъл образът може да описва благословиите на материалния просперитет. Давид се е радвал на такива благословии. Той също така се е учил чрез трудности

преживяват, че просперитетът е опасен за духовния живот. „Чашата, която най-трудно се носи, е... чашата, която е пълна догоре“ (МН 212). Още по-трудно, ако е възможно, е да се носи чашата, която „прелива“.

6. Милост. Материалните и духовните благословии са персонифицирани като следващи Давид през целия му живот. Езикът му показва пълно доверие в Божието ръководство през настоящите житейски превратности и с радост очаква това ръководство в бъдеще.

Домът Господен. Псалмиста е сигурен, че ще остане гост в Божия дом.
(виж Пс. 15:1; срв. Пс. 27:4; 65:4; Пс. 84:4).

Завинаги. Буквално „до дълги дни“, което означава, докато е жив. Но вярващото Божие дете гледа отвъд общението си с Бога в този живот към вечното общение в идния свят. Псалмът завършва с настроение на безкрайна радост.

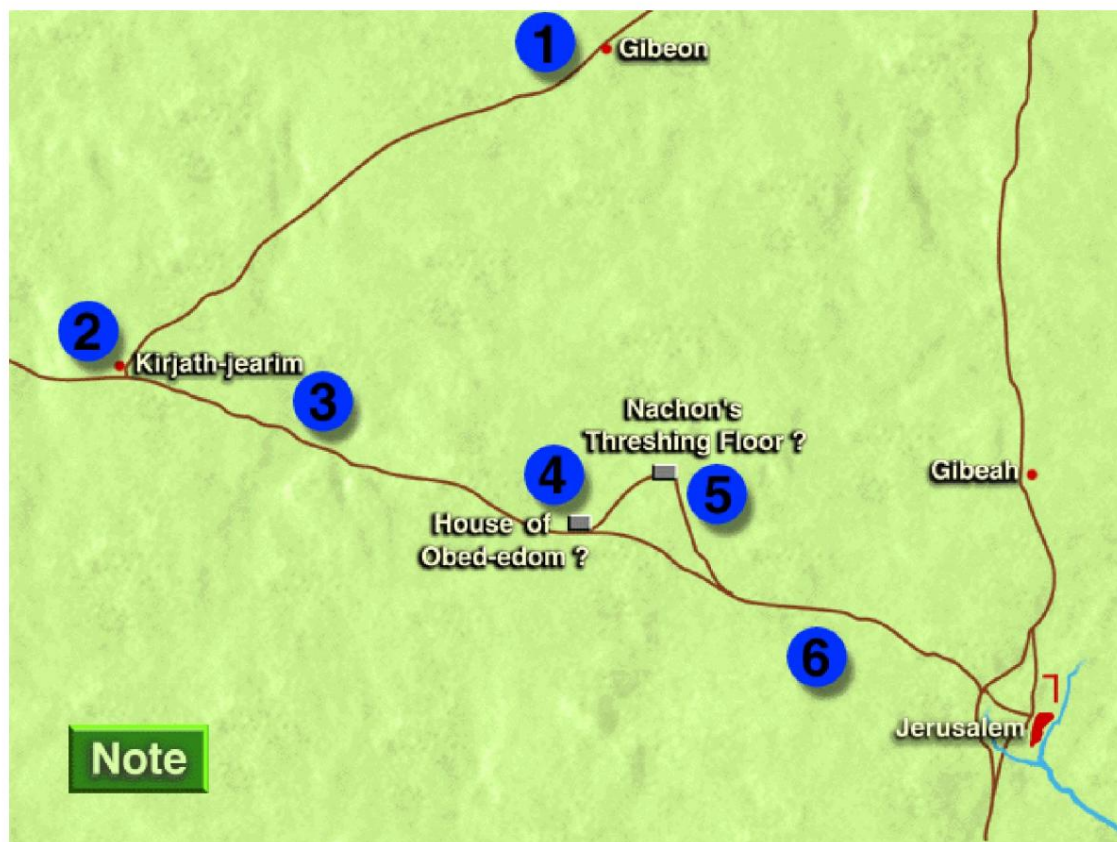
КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1 DA 476; LS 39; 1T 31; 8T 10, 39 1-4Ed 164 2 PP
413 2, 3 ML
206 4 MN 268;
7T 87 5 LS 171 6 CS
18; 4T 328; 6T 367

Светостта на Божието призвание

6

⁶ Никол, Ф. Д. (1978). Коментар на Библията на адвентистите от седмия ден: Светата Библия с ексегетични и обяснителни коментари. Серия с коментарни справки (Пс. 23:1). Вашингтон, окръг Колумбия: Асоциация на издателствата „Ревю енд Хералд“.

Бог приема хората такива, каквито ги намира, и ги стреми постоянно да ги води към нови представи за Неговото величие и сила. Филистимците не бяха поразени от гняв за това, че са пренесли ковчега противно на божествените указания, но когато Израел следваше филистимския метод, Бог допусна поражение. Когато израилтяните се подчиниха на божествените инструкции, те преуспяха. Псалмистът изтъква основните изисквания на характера, към които Бог се стреми да води всички онези, които желаят да бъдат граждани на Неговите царства на благодат и слава.

7

ПСАЛМ 24

ВЪВЕДЕНИЕ. — Пс. 24, един от химните за установяването на Йерусалим като градът на великия Цар (виж Пс. 30; 101; 132:1–9), изглежда има исторически контекст в събитията от 2 Царе 6 и 1 Лет. 15. Давид беше превзел евусейската крепост Сион (2 Царе 5:6–10) и сега беше решен да пренесе ковчега от временното му място за почивка в дома на Овид-Едом в Кириатиарим до шатрата, която беше приготвил за него в град Йерусалим. Съответно, той организира церемония за случая, на която Пс. 24 беше изпят като част от високия ритуал (виж РР 707, 708). Някои смятат, че Давид е написал псалма специално за този случай. Това обаче не е посочено. Думите от стихове 7–10 на псалма бяха изпяти от два ангелски хора, когато небето приветства истинския Син на Давид обратно в небесния Йерусалим (виж DA 833; EW 187, 190, 191).

⁷ Никол, Ф. Д. (1978). Коментар на Библията на адвентистите от седмия ден: Светата Библия с ексегетични и обяснителни коментари. Серия с коментарни справки (Битие 1:1).

Вашингтон, окръг Колумбия: Асоциация на издателствата „Ревю енд Хералд“.

Химнът има две части. В първоначалната си употреба първата част несъмнено е била изпълнена на подножието на хълма, на който се е намирал Йерусалим, преди процесията да започне да се изкачва по височините (ст. 1–6); а втората част е била изпята пред портите на града непосредствено преди тържественото влизане (ст. 7–10). Двете строфи на първата част може да са били изпяти от редуващи се хорове; призивите, предизвикателствата и отговорите на втората част – от два хора в антифонен стил. Стихове 7–10 се появяват във вдъхновяващия хор „Вдигнете главите си, порти“ в ораторията на Хендел „Месията“, втора част, която интерпретира антифонния характер на псалма с голямо задоволство.

Това сложно изписано стихотворение е наречено старозаветно разширение на мисълта, залегнала в основата на изказването на Исус: „Блажени чистите по сърце, защото те ще видят Бога“ (Матей. 5:8). Основното изискване за гражданство в Божието царство е чистотата. Само чистите по сърце ще влязат в горния Йерусалим. Праведността отваря вход през небесните порти (виж Пс. 118:19, 20).

Според преданието, Пс. 24 е бил пеен като част от сутрешното богослужение в Храма в първия ден от седмицата. Това се предполага от LXX, който за заглавие на псалма има „Псалом на Давид, за първия ден от седмицата“. Думите на този псалм се използват и в съботните сутрешни и следобедни служби на съвременната синагога, преди Тората да бъде върната в ковчега. За надписа вижте стр. 616, 627.

1. Земята е Господня. Бог има право върху земята, върху всичко, което тя съдържа, и върху всички нейни жители, тъй като Той е Създател и Господ на цялата земя. Тази концепция унищожава изключителността на юдеите или езичниците. Стихът е перфектен пример за синонимичен паралелизъм, като втората половина балансира, повтаря и разширява мисълта на първата половина.

2. Върху моретата. Фигура, вероятно извлечена от разказа за сътворението. Земята първоначално е била изцяло покрита с вода (Битие 1:2). Тогава гласът на Създателя заповядал на водите да се съберат на едно място и да се появи сушата (Битие 1:9). Сравнете израза „вода под земята“ (Изм. 20:4).

3. Кой ще се възнесе? Сравни Пс. 15.

4. Чисти ръце. Неопетнени от беззаконие. Тъй като ръцете са инструменти на дейност, да имаш чисти ръце означава да бъдеш праведен (виж Йов 17:9; Пс. 18:24).

Чисто сърце. Истинската религия не се състои само във външно спазване на религиозните церемонии; тя контролира сърцето и поражда чистота на мислите и искреност на мотивите.

Възвиси душата си. „Душа“ означава „аз“ (вижте върху Пс. 3:2; Пс. 16:10).

Суета. Евр. шау, „безполезност“; понякога се използва за идоли като безполезни (Йеремия 18:15); също и за лъжливи мнения, лъжливо клетвене или изговаряне на Божието име напразно (Изм. 20:7). Благочестивият човек цени само това, което е истинско и реално.

Нито да се кълне лъжливо. Сравнете деветата заповед (Изм. 20:16).

5. Благословия от Господа. Божието приятелство и благоволение са право на този, който притежава споменатия характер.

Праведност. Той получава Божието одобрение като праведен човек, като с него се отнасят според истинския му характер.

6. Поколение. Еврейската дума означава „хора“, „раса“ или „вид човек“ (виж Пс. 14:5). Изразът „да търсим Бога“ се използва, за да опише истинската сърдечна религия (виж Пс. 9:10; Пс. 14:2; Пс. 63:1). Той включва искрено желание да познаваме Бога.

О, Якове. LXX преводът превежда това изречение като „които търсят лицето на Бога на Яков“.

7. Повдигнете главите си. Шествието се приближава към портите на Сион, на път да влезе в града и отправя призив да се приеме Царят на славата. Вижте Марк 16:19.

Вечни врати. Внушаващи трайност. Йерусалим ще бъде постоянното място за пребиваване на ковчега.

8. Кой е този Цар на славата? Този въпрос беше изпят в отговор на онези, които бяха поискал от стражите по стените да отворят градските порти (виж РР 707). Отговорът е следният. Царят на славата е Йехова, силен и могъщ, Бог на силата, Създател и Собственик на земята, който показва силата Си, като побеждава враговете Си.

9. Повдигнете главите си. Повторението на призивите придава сила на изреченото и засилва формалния ритуализъм на стихотворението. В ход е церемония. Еврейската поезия се наслаждава на повторението или почти повторението с цел акцент (вижте стих 7).

10. Кой е този Цар? Вижте стих 8.

Господ на Силите. Бог управлява над вселена от творения и сътворени неща, строени или подредени като армии за битка. Неговото царуване е всеобщо. Жителите на вселената, от всички рангове и порадки, признават Неговото управление. „Войнства“ се използва по време на небесните тела (виж Бит. 2:1; Втор. 17:3), по време на ангелите (Исус Навин 5:14; Пс. 103:21; Пс. 148:2). При първия отговор на носачите на ковчега (Пс. 24:8), портите сякаш са останали затворени пред чакащата процесия. При този втори отговор „Господ на Силите“, вместо „Господ, силният и могъщият, Господ, могъщият в битка“, изглежда е един вид славна парола, която отключва града. Ритуалистичният ефект е засилен. Вижте също 1 Царе 17:45; 2 Царе 6:2; Ис. 1:9.

Псалмът завършва в пълно съответствие с началната мисъл: Само Бог е владетел на вселената; Само Той трябва да бъде всеобщо признат. Церемонията по поставянето на ковчега на хълма Господен предоставя подходящ повод за това провъзгласяване.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1 ChS 168; CS 72, 186; TM 198; 1T 536; 2T 652; 3T 549; 5T 311; 7T 212; WM 278

3 ПП 506

3, 4 CH 82, 101; LS 66; ML 72, 129; 2T 307, 459

4 EW 16, 58; ML 341; TM 426, 443; 1T 60; 2T 552; 3T 207; 7T 212

7 EW 187, 190

7-9PP 476; SR 236

7-10AA 38; DA 833; PP 707; SR 239

8 EW 190

9, 10 EW 191

ПСАЛМ 25

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 25 е вторият от акростиха, или азбучния, псалм (виж стр. 625). Това е молитва, възплаваща такива настроения на преданост като молба, изповядване на вяра и покаяние. Подобно на други акростихични псалми, тя не показва логическо развитие на мисълта, а по-скоро се състои от сборник от независими изрази на преданост, подредени по азбучен ред, главно на темата, че Бог ръководи и учи онези, които са със смирен и податлив на учене дух.

В псалма има толкова стихове, колкото са буквите в еврейската азбука (22), като първата буква стои в началото на всеки стих. Очевидни са обаче следните отклонения от строгия модел: Първите два стиха започват с първата буква от азбуката; 2-ра, 6-та и 19-та букви не се появяват; стихове 18 и 19 започват с

20-то писмо; и стих 22 започва със 17-то писмо. Пс. 34 е подреден по донякъде подобен начин начин.

Относно авторството на псалма виж 5Т 630.

За надписа вижте стр. 616.

1. Към теб. Настроението за размисъл е зададено в първия стих (виж Пс. 86:4; 143:8). В

На иврит стихът започва с „алеф“, първата буква от еврейската азбука.

2. Не се срамувай. Псалмистът се е уповавал на Бога. Враговете му биха имали причина да ликуват, ако той бъде разочарован от доверието му. Стихът започва с „алеф“. Втората буква, бет, не се появява в акростиха. Втората дума от този стих обаче започва с бет. Някои учени смятат, че първата дума принадлежи на недовършен ред в стих 1.

3. Чакай Те. Сравни Пс. 27:14; 37:34. Изречението предполага, че очакваме от Бога напътствия и благодат, за да ги следваме. Псалмистът разширява молитвата си, за да включи всички благочестиви вярващи.

4. Покажи. Староанглийска дума за „покажи“. Липсвайки духовно разбиране, ние се нуждаем от Божията светлина, която да огрява пътя ни. Моисей се е молил за такава светлина (виж Изх. 33:13). Псалмистът е постоянно наясно с тази нужда (виж Пс. 27:11; Пс. 86:11; Пс. 119:33).

„Води, блага светлина“ (Нюман) е красив молитвен химн, изразяващ тази идея. Когато се молим да разберем Божиите пътища, ние искаме разбиране на Неговите цели, за да можем интелигентно да регулираме поведението си.

5. Твоята истина. Божията истина, различна от това, което ние, като хора, можем погрешно да считаме за истина (виж Пс. 36:1–3; Пс. 86:11).

Да чакам ли? Вижте стих 3.

6. Запомнете. Миналите благословения съставляват основата за очакването на Давид за бъдещи благословии. „Исус Христос е същият вчера, днес и довека“ (Евр. 13:8). Една от най-сладките черти на Давид е постоянното му спомняне за Божиите благоволения.

От древни времена. Божиите дела на доброта никога не са се провалили. Бог винаги е добър. Буквата „waw“ не се появява в акростиха; този стих започва с буквата, следваща „waw“ в азбуката, а именно „zayin“.

7. Греховете на младостта ми. Вероятно осъзнавайки склонността на земния баща да прощава глупостите на младостта на сина си, псалмистът умолява небесния си Отец да забрави младежките му неблагодарумия (виж Йов 13:26, където Йов обвинява Бог, че го е накарал да страда за греховете на младостта си). Молитвата за прошка в този стих следва осъзнаването на псалмиста, че грехът ще попречи на Божията милост, за която се е молил в стих 6.

Прегрешения. Евр. pasha'im, „бунтове“, „бунтове“, което означава умишлени грехове.

Заради твоята доброта. Не заради някаква своя доброта, а защото Бог е добър.

Псалмът продължава, като възхвалява безграничната Божия доброта.

Когато в зряла възраст осъзнаем тежестта на греховете си, тогава се уповаваме на степента на Божията любов, изразена в следните думи: „нежни милости“, „любящи доброты“, „милост“, „доброта“ (ст. 6, 7). Стихът подсказва, че псалмистът е написал това стихотворение в по-късните си години.

8. Добър и праведен. От молитвата псалмистът се насочва към размисъл върху Божия характер и начините Му на общуване с хората. Тъй като Той е добър и справедлив, Бог ще изобличи, ще накаже, ще напътства правилно, като добър учител.

9. Кротки. Тези, които са податливи на учене, желаят да учат. Смирението е първото стъпало на стълба на християнския растеж (виж Матей 18:3).

В преценката. В правилната оценка на истината, на дълга и на правилния начин на живот. Неговият път. „Не моят път, а Твоят, Господи!“ трябва да бъде молитвата на смирения последовател на Бога.

10. Милост и истина. Синоним на състрадание и вяност, две качества за Божия характер (виж Пс. 85:10; вж. „благодатта и истината“ от Йоан 1:17). Свидетелства. Вижте върху Пс. 19:7.

11. Заради Твоето име. Заради честта на Божието име. Псалмистът се отказва от размисъл за Божията доброта и си спомня греховете си. Той е принуден да вика за прошка, за да се проявят благодат и истина в собствената му душа (виж стих 10). Той се страхува, че може да е нарушил завета.

Чудесно е. Псалмистът чувства, че грехът му е толкова голям (виж Рим. 5:15–21), че се нуждае от прошката, която само един добър Бог може да даде. Безкрайната любов е осигурила начин греховете да бъдат простени безвъзмездно.

12. Учи по пътя. Бог е способен да извърши велики неща за човека, който Му се бои. Такъв човек ще се научи от Бога на правилния път. На него Бог ще открие пътя на Своите заповеди (виж Пс. 119:30, 173; Йоан 7:17).

Че той ще избира. Бог ще го научи така, че да избере правилния път. Човекът не е автомат. Той има силата на избор. Но когато човек се бои от Бога, силата му на избор се упражнява в правилната посока: той избира Божия път (виж DA 668). Започвайки с този стих, е дадена друга поредица от размисли.

13. Ще пребивава. Буквално „прекара нощта“.

Спокойно. Буквално „в доброта“; в безопасно състояние, за разлика от тежкото положение на някой, който се скита без водач. Обърнатият човек е като човек, който се чувства удобно и спокойно в собствения си дом (виж Пс. 34:11; 37:25).

Неговото потомство. Неговите потомци.

Ще наследят. Вижте Изх. 20:12; Лев. 26:3–13. Вечната цел праведните да наследят земята се възпрепятства само от случайни и временни обстоятелства (вижте Рим. 8:19–24; Мат. 5:5).

14. Тайна. Евр. *sod*, „доверителен разговор“, „интимен специален приятел“, „група от близки хора“. „Приятелство“ може да изразява намерението тук (виж RSV). Праведните се радват на интимно приятелство с Бога. Той им споделя тайните Си (виж върху Притчи 3:32). Авраам беше приятел на Бога (виж 2 Лет. 20:7; вж. Бит. 18:17).

Завет. Вижте стих 10. Бог кара децата Си да разбират каквото и да е в Неговия договор с тях, за да допринесе за тяхното щастие и спасение.

15. Към Господа. Сравнете Пс. 141:8. Добре е духовната далновидност да се превърне в обичайно състояние на ума. Очите ми винаги към Господа ли са насочени или към мен самия?

Извън мрежата. Вижте Пс. 9:15; 10:19; 31:4. Бог не ни пази от примката, ако ние умислено се стремим да се оплетем, но Той обещава да ни избави и спаси.

18. Прощавам. Евр. *paša'*, което има като едно от основните си значения „да издигна“, също и „да премахвам“ и „да отнеса“. Използва се за прошка в редица пасажи (Бит.

50:17; Изх. 10:17; 32:32; и др.). „Наша“ се използва и за заместващо носене на грях. Свещениците е трябвало да носят беззаконието на израилтяните (Лев. 10:17). Има прост преход от идеята за заместващо носене на грях към идеята за прошка. Един от

Съответните гръцки думи, аіго, се появяват в Йоан 1:29 в изказването „който взема греха на света“.

Вместо qoph, с който би трябвало да започва този стих, ако се следваше правилният акростих, този стих започва с resh, буквата, която следва непосредствено в еврейската азбука. В същото време resh се появява на правилното си място в началото на стих 19.

19. Врагове. Вижте Пс. 3:6, 7; 5:8; 6:7, 10; 7:1, 6; 17:9 и др.

Жестока омраза. Враговете на Давид непрекъснато се стремяха към неговото унищожение.

20. Душата ми. Тоест, „аз“ (вижте върху Пс. 3:2; 16:10).

Не се срамувай. Вижте стих 2.

21. Честност и праведност. Чрез Божията благодат той се надява да постигне характеристиките на съвършенство. По-рано той е осъждал величието на греха си. (ст. 11).

Този стих започва с тав, последната буква от еврейската азбука.

22. Израел. Божият народ. Докато псалмът е бил силно личен, псалмистът сега разширява молбата си, за да включи всички Божии деца, които се намират в подобни обстоятелства. Естествено е било псалмиста да добави молитва за своя народ към изливането на собственото си сърце. От гледна точка на публичното богослужение, този стих прави целия псалм подходящ за събрание от поклонници.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

7-95T 630

9 AA 279; LS 92; ML 56; PP 384; SL 12; TM 502; 3T 449; 7T 213; 4T 653

10 GK 354

14 DA 412; FE 374; GC 312; PP 139, 329; TM 269

ПСАЛМ 26

ВЪВЕДЕНИЕ. — В Пс. 26 авторът се обръща към Изследователя на сърцата да стане свидетел на неговите непорочност и да го предпази от съдбата на нечестивите, и завършва молитвата си с декларация за целта си да бъде намерен сред приятелите на Бога. Псалмът е подходяща молитва в подготовка за публично богослужение. Той започва в минорна тоналност и завършва с мажорна част от всеотдайна хвала към Бога за божествено ръководство.

За надписа вижте стр. 616.

1. Осъди ме. Псалмистът моли Бог да разгледа и защити неговия случай.

Честност. Признанието за невинност при лъжливо обвинение не изключва разумно на грях. Псалмистът осъзнава нуждата си от божествено изкупление и милост (ст. 11).

Няма да се подхлъзна. Ако имам целостта, която пазя, не мога да се подхлъзна, няма да се поклатя (вижте Пс. 15:5; 16:8).

2. Изпитай ме. Псалмистът моли Бог да изследва поведението му. Идеята е повторена и подчертана в глаголите „изпитвам“ и „опитвам“.

Доказвам. Евр. *nasah*, „да изпитам“, „да опитам“. *Nasah* е преведено като „изкушавам“ в Битие 22:1. В древността „изкушавам“ е означавало „да изпитам“, „да изпитам“.

Юзди. Буквално „бъбреци“. Думата е била използвана в древността, за да обозначи седалището на емоциите (вижте Пс. 7:9).

3. Пред очите ми. Защото псалмистът пази Божията милост пред себе си като пътеводна звезда, той е пазен от злото и ходи по пътя на истината (вижте Пс. 1:1).

Ходил съм. Този стих посочва причината за молитвата от стихове 1, 2.

4. Не съм седнал. Вижте Пс. 1:1.

Суетни хора. Буквално „суетни хора“, хора, които преследват безполезни цели вместо истински идеали (виж Йов 11:11; виж върху Пс. 24:4).

Ще вляза ли? Вижте Пс. 1:1. Промяната на времето в бъдеще време подсказва, че той ще продължи да се пази чист. Същата значителна промяна на времето се появява и в стих 5.

5. Събрание от злодеи. Промяната на времето в този стих е аналогична по значение на промяната на времето в стих 4. Тези стихове силно подсказват мисълта от Пс. 1:1.

6. Измий си ръцете. Измиването на ръцете понякога се е извършвало като символ на чистота (виж Втор. 21:6; Мат. 27:24). Псалмистът обещава да запази душата си в невинност, за да може да се приближи до Божия олтар.

„Очистете се вие, които носите съдовете Господни“ (Исая 52:11).

Компас. Псалмистът желае да бъде чист, за да може да се присъедини към поклонниците в Храма.

7. За да мога да публикувам. Буквално „за да направя да бъде чуто“. Истински искреното Божие дете е нетърпеливо да разказва на другите за Божията доброта (вижте Пс. 9:1). Сърдечният глас, изпълнен с хвала, е едно от най-сигурните доказателства за обръщане във вярата.

8. Обичах. Добре е да се отклоняваш от злото, но ако религиозната дейност свършва дотук, преживяването е негативно; по-добре е да отидеш на мястото, където е Бог – това е позитивно (вижте върху Пс. 27:4).

Чест. Евр. kabod, или „чест“, или „слава“. В светилището, където разсейващите фактори на света са отстранени, хората могат да осъзнаят Божията слава.

9. Съберете се. Псалмистът не желае да бъде причислен към грешниците и отнесен с тях към окончателното унищожение.

Моята душа. Тоест, „аз“ (вижте Пс. 3:2; 16:10).

Кървави мъже. Буквално „кървави мъже“, тоест убийци.

11. Ще ходя. Псалмистът е решен да продължи да върви по пътя, който е извървял досега. Това решение е основата за молитвата във втората част на стих.

Целост. Евр. tom, „пълнота“ (вижте Притчи 2:7; 10:9; 28:6 за други случаи на tom).

Изкупи ме. Самият факт, че псалмистът се моли за избавление от греха, показва, че той не твърди, че е съвършен в абсолютния смисъл.

Бъди милостив. Като чуеш молитвата ми (виж Пс. 4:1).

12. Кракът ми стои здраво. Псалмистът претендира за отговор на молитвата си: с окото на вяра, той вижда себе си буквално вече стоящ „на равно място“ (виж Пс. 40:2; вж. Ис. 40:4). След като е изминал груби и опасни пътеки, нагоре и надолу, през камъни и скални блокове, през къпини и храсти, той въздъхва с облекчение, че е намерил опора „на равно място“. Това е ценната привилегия на всяко Божие дете.

Ще благословя ли. По този начин се изпълнява решението от стих 7 (виж Пс. 22:22).

Псалмът трябва да ни води към изследване на доказателствата за нашата лоялност към Бога и когато сме намерили ниво на християнски опит, да благодарим на Бога за доказателствата за нашето спасение. Трябва да развием навика да мислим добри неща, да избягваме лоша компания, да се наслаждаваме на присъствието на публично богослужение; тогава ще можем да благославяме Йехова в събранието на праведните.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

4 FE 294

7 KC 115

ПСАЛМ 27

ВЪВЕДЕНИЕ. — Този псалм е написан от Давид, когато е бил „преследван беглец, „намирайки убежище в скалите и пещерите на пустинята“ (Изд. 164). Той разкрива духа на псалмиста на абсолютна увереност в Бога сред опасностите на бягството. Наричан е Тоничният псалм. В никой друг псалм копнежът на Давид за службата в светилището не е изразен толкова силно, колкото тук. Някои предполагат 1 Царе 22:22 като фон на псалма.

Псалмът има три части: стихове 1–6 изразяват уверената увереност на поета в Бог, въпреки заплахите на врага; стихове 7–12 жално викат за помощ; и стихове 13, 14, като заключение, намират сигурно облекчение в надеждата и доверието в Бог. В съвременния еврейски ритуал Пс. 27 се рецитира ежедневно през шестия месец в подготовка за Новата година и Деня на изкуплението.

За надписа вижте стр. 616.

1. Господ е моята светлина. Тоест, Йехова е светлината, която осветява тъмнината около мен, като ми разяснява пътя. Този израз, срещан често в Новия завет (виж Йоан 1:7–9; 12:46; 1 Йоан 1:5), не е толкова често срещан в Стария завет. Сравнете Аароновата благословия (Числа 6:25).

Спасение. Вижте Пс. 18:2; 62:2, 6.

От кого да се боя? Нито от други богове, защото са лъжливи, нито от бесове, нито от човеци (виж Рим. 8:31).

Сила. Буквално „място на безопасност“, „крепост“ (виж Пс. 28:8). Калвин нарече тройния щит на Давид срещу всички заплахи „Светлина, Спасение, Крепост“. Псалмът започва с нотка на абсолютно безстрашие. Увереността на псалмиста в Бога не търпи страх.

2. Изяж плътта ми. Псалмистът често сравнява враговете си с грабващи зверове (виж Пс. 22:13, 16, 21).

Спънаха се и паднаха. Те се провалиха в целите си. Езикът на този стих сякаш отнасят се до някакъв конкретен инцидент, при който Давид е бил спасен от нападението на враговете си.

3. В това отношение увереността на Давид достига нова висота на пламенен израз (вижте върху Пс. 3:6).

4. Едно нещо. Копнежът на Давид да бъде постоянно ангажиран в служба на Бога, да бъде вечен гост на небесното войнство, е прекрасно изразено в този псалм (виж Пс. 15, 23, 65).

Красота. Евр. но'ам, „благодат“, „доброта“.

Попитайте в Неговия храм. В християнското светилище умовете ни са просветлени, съмненията ни са премахнати и сърцата ни са утешени от Божиата истина.

5. Павилион. Евр. сок, „скривалище“, използвано за скривалището на лъв в Пс. 10:9; Йер. 25:38; следователно скривалище. Сок е преведено като „скиния“ в Пс. 76:2, което е описано като намиращо се в Салим. Езикът на Пс. 27:5 е преносен за място на защита. Буквалният Божи дом в Йерусалим не може да се има предвид тук, защото той е възникнал едва много години по-късно.

В тайната. Буквално „в скривалището“. Най-уединената част на жилището. В На еврейски думата за „тайна“ е съществителната форма на глагола, преведен като „ще се скрие ли“.

6. Бъдете издигнати. Символ на победата над враговете му.

Радост. Евр. *teru'ah*, буквално „вик на радост“. Думата се използва за вика, който е съпътствал падането на стените на Йерихон (Исус Навин 6:5, 20). За други случаи на *teru'ah* вижте Числа 23:21; 1 Царе 4:5; 2 Царе 6:15; Пс. 33:3; 150:5.

Пейте хвалебствия. Тази мярка за хваление идва от пълно сърце, толкова пълно, че псалмистът избира да изрази решимостта си, като повтаря и размишлява върху идеята.

7. Чуй, Господи. В този момент от псалма има пълна промяна в тона от имплицитно доверие към жален вик за помощ. Тази промяна довежда една школа от критици до заключението, че псалмът всъщност е съставен от два отделни псалма. Такова заключение изобщо не е необходимо, когато се приеме, че въпреки доверието на псалмиста в Бога, силата на действителните обстоятелства го кара да вика към Бога за помощ в един съвсем реален свят.

Дори когато сме уверени в Божията благосклонност, ние трябва непрекъснато да осъзнаваме нуждата си от Него и да молим за Неговата помощ.

8. Търсете лицето Ми. Този стих е диалогът за едно прекрасно общуване между Давид и неговия Бог. Бог му беше казал: „Търсете лицето Ми.“ Давид напомня на Бога за Неговата заповед и от дълбините на сърцето си отговаря: „Ще търся лицето Ти.“ Това наистина е интимност, наподобяваща приятелството, което е съществувало между Моисей и Бог (виж Изх. 33:11). Скъпоценно е онова общение с Бога, което във време на нужда заварва душата да говори със себе си Божия съвет. Скъпоценността на Божията благосклонност, показана в лицето Му, гледащо към децата Си, е една от най-богатите концепции в Псалтира. Сравнете Числа 6:25.

9. Не се крийте. Вижте Пс. 4:6.

Не слагай. Давид се моли за продължаващо общение с Бога.

Боже на моето спасение. Миналите милости винаги са причина за продължаващи благословии. Като Бог ни е спасявал досега, можем да се позоваваме на продължаването на Неговата спасителна сила.

10. Остави ме. Понякога родителите изоставят децата си, но Бог никога не изоставя Своите (виж Исая 49:14, 15; 63:16). Стихът е вид поговорка.

Вдигни ме. От еврейската дума „асаф“, буквално „събирам“. Думата „Асаф“ се използва за гостоприемник (виж Исус Навин 20:4; Съдии 19:15, 18).

11. Път. Сравни Пс. 25:4, 5.

Равен път. Или „равен път“ (виж Пс. 26:12).

12. Воля. Евр. *nefesh*, обикновено превеждано като „душа“ (виж върху Пс. 16:10), но тук почти еквивалентно на „воля“. Паралел може да се намери в угаритски (виж стр. 618, 619), където *prsh* означава не само „душа“, но и „желание“ или „воля“.

Лъжесвидетели. Давид често е бил лъжливо обвиняван (виж върху Пс. 7:3; срв. 1 Царе 24:12; 26:18).

Излъчвайте жестокост. Сравнете израза, описващ яростната ревност и преследване на Савел: „А Савел все още излъчваше заплахи и убийства срещу учениците на Господа“ (Деяния 9:1).

13. Бях припаднал. Тези думи не се срещат в оригинала. Те са вмъкнати, за да допълнят очевидното значение на псалмиста: „Какво щеше да стане с мен, ако не бях повярвал в Божията благодат!“ Толкова много и страховити са неговите врагове, че той би се сринал, ако не беше твърдата му вяра, че в крайна сметка ще види откровение за Божията доброта на земята (виж Йов 19:25–27). Това бележи възвишеността на вярата, отдадена предано на

да бъде желано от всяко едно от Божиите деца. Вярата може да се превърне в страх, ако надеждата не продължава да гори.

14. Чакай Господа. Псалмистът увещава предимно себе си. По-силното му „аз“ насърчава по-слабото му естество да не се отчайва (вижте Пс. 25:3).

За смелостта. Вижте Пс. 31:24. Сравнете съвета на Моисей с този на Исус Навин (Втор. 31:7); Божият съвет към Исус Навин (Исус Навин 1:6).

Псалмът завършва с повторение на заповедта: „Чакай, казвам, на Господа“, сякаш Псалмистът би запечатал дълбоко в съзнанието ни идеята, че във всяко време на съмнение и опасност, вместо да се отчайваме, трябва да вървим напред „в силата на Господа Бога“ (вижте Пс. 71:16).

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1 Изд. 164; МЗ 255

5 ГК 634; ПП 110; 1Т 125; 6Т 393

5, 6 МХ 255

8 СТ 457

11 7Т 252

14 АН 343; ТМ 490; 7Т 243

ПСАЛМ 28

ВЪВЕДЕНИЕ. — Псалм 28 очевидно е създаден, когато псалмистът е бил подложен на силно изкушение да бъде отвлечен от нечестивите. Псалмът има две контрастни части. Промяната от воля за избавление от беда от стихове 1-5 към израз на благодарност за облекчение в стихове 6-9 е направена с драматична рязкост. Молитвата е особено подходяща за християнина, който се чувства привлечен от навици, които са го държали преди обръщането му във вярата.

За надписа вижте стр. 616.

1. Не мълчи. Буквално „не бъди глух“. За псалмиста е озадачаваща мисълта, че Бог мълчи.

Яма. Евр. бор, използвано за водна яма или щерна (виж Бит. 37:20; Изх. 21:34) и следователно символ на гроба. Умиращите са представени буквално като „слизащи в бора“ (Пс. 30:3; 88:4; 143:7; Пр. 1:12; Ис. 38:18; Ез. 26:20 и т.н.).

2. Молби. Обърнете внимание на множественото число: молбите му са много.

Вдигам ръцете си. Често срещано отношение в молитва (виж Плач 3:41).

Оракул. Евр. *debir*, „светая светих“. Ние протягаме ръце към Божието обиталище в небесата.

3. Не ме привличай. Сравни Пс. 26:9. Псалмистът се моли да не бъде привлечен в компанията на нечестивите (вижте молитвата на Спасителя, Матей 6:13) и следователно заедно с тях и наказанието.

Които говорят за мир. Описаният клас са лицемерни (виж Пс. 26:4; вж. Пс. 12:2).

4. Дай им. Относно смисъла на стихове 4, 5 виж Исаия 1:20; 3:8–11; 5:18, 19; виж също дискусия върху проклинателните псалми, стр. 624.

5. Дела. Божиите дела в творението и в Неговите провидения (виж Рим. 1:18–20). Нечестивите ще бъдат унищожени не заради злобата си към псалмиста, а заради злобата си към Бога, която се разкрива в пренебрегването им на доказателствата за Неговия суверенитет в естествения свят и в Неговите отношения с хората (виж Пс. 8).

Унищожавам. Евр. харас, „събарям“, „събарям“ (виж Йер. 24:6).

6. Благословен да е Господ. Псалмистът вече е получил отговора в сърцето си на молитвата му и сега, с поразителна внезапност, избухва в радостно възхваляване. Тази внезапна промяна от молба към благодарност е типична за много от псалмите (виж Пс. 6, 12, 22 и др.).

Глас на моите молби. Повтаряйки стих 2 и подчертавайки отговора на молбата.

7. Щит. Вижте Пс. 3:3; вж. Пс. 33:20; 59:11.

Песен. Сърцето, което се уповава на Бога, не може да не пее гласовито.

8. Тяхната сила. Псалмистът завършва псалма с мисъл за благополучието на хората (виж Пс. 3:8).

Спасяваща сила. Буквално „крепост на спасенията“.

Неговият помазаник. Особено царят, избран от Бога. Всички Божии хора, както посветени на Неговата служба, са в известен смисъл Негови помазаници (вижте 1 Петрово 2:5, 9).

9. Твоето наследство. Народът на Израел (виж Втор. 4:20; 9:26, 29). Силата на Привлекателността на псалмиста се крие в местоименията „твой“ и „твоят“. Как е възможно Бог да не успее да спаси Своите?

Храни ги. Или „паси ги“. Краят на псалма внушава нежния пастир от Пс. 80:1; Ис. 40:11; вж. Втор. 1:31; 32:11, 12.

Повдигам. Евр. *paša'*, което също означава „да нося“, както в 4 Царе 4:19.

Последните думи на псалма носят в себе си благословията на мира, който превъзхожда всяко разбиране.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

7 МН 256; ТМ 148

ПСАЛМ 29

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 29 е озаглавен „Песента на гръмотевичната буря“, „Песента на седемте гръмотевици“. Той е типичен за всички еврейски псалми за природата. Еврейският поет никога не се задоволява само с рисуване на словесни картини на природата. Той винаги вижда в природата силата и славата на нейния Създател (Божие име [Яхве] се появява 18 пъти в псалма). В този псалм бурята е вълнуващо описана от началото ѝ, през пика на нейната интензивност, докато не утихне. Структурата на стихотворението показва сложна симетрия, която се проявява в прелюдията (ст. 1, 2), в описанието на бурята със седемкратното повторение на фразата „гласът Господен“ (ст. 3–9) и в заключението (ст. 10, 11). Това е словесна камея.

Псалмът описва яростта на голяма буря, зараждаща се над морето, придружена от бурни ветрове, гръмотевици и огнени светкавици, идваща от Средиземно море и преминаваща над планините Ливан и Антиливан, преди да загуби силата си в източната пустиня. Стихотворението намира множество подробни паралели на угаритски език (виж стр. 618, 619). От тях могат да се споменат триколонните букви от стихове 1 и 2 (давам) и от стихове 4 и 5 (глас), както и имената „Ливан“ и „Сирион“ (виж върху Втор. 3:9) от стих.

6. Угаритският език също е изяснил няколко неясноти (вижте стихове 6, 8).

Преданието разказва, че във Втория храм този псалм е бил изпълнен в последния ден от Празника на шатрите. Псалмът сега е част от синагогалната служба в първия ден на Петдесетница и е включен в съботната литургия.

За надписа вижте стр. 616, 627.

1. Могъщ. Евр. *bene 'elim*, чийто превод е несигурен. LXX гласи „синове Божи“, с което вероятно се имат предвид ангелите (виж върху Йов 1:6). Паралелизмът на Пс. 89:6 (единственото друго срещане на фразата в псалмите) изглежда подкрепя тази идея.

Слава. Псалмистът признава Бога като Бог на славата и мощта. Думата „слава“ е използвана като кулминация в стих 9 (виж Пс. 68:34).

2. Красотата на святостта. Буквално „в свята украса“. Този израз се появява отново в Пс. 96:9. Отвъд облеклото на тялото е украсението на душата. Никаква външна красота не може да се сравни с красотата на светия характер (виж 1 Петрово 3:3, 4). В този прелюдий, ако под фразата „могъщ“ се имат предвид ангели (виж върху Пс. 29:1), псалмистът ни издига от земята към небето, като призовава ангелите да хвалят Този, чиято сила се проявява в гръмотевичната буря, която предстои да бъде описана.

3. Гласът на Господа. В словесната симфония от стихове 3–9 псалмистът описва това, което очевидно е неговият собствен спомен за гръмотевична буря, идваща от Средиземно море, разразила се яростно над Ливан и след това заглъхнала на изток, оставяйки пустинята топла и спокойна. За него гръмотевицата е „гласът Господен“ (виж Пс. 18:13). Фразата е използвана седем пъти в стихове 3–9.

Бог на славата. Сравнете израза „Цар на славата“ (Пс. 24:7–10). Думата „слава“ се повтаря три пъти в Пс. 29:1–3.

Много води. Или „големи води“.

4. Могъщ. Буквално „със сила“. Псалмистът вижда някои от Божиите качества показани в бурята.

Пълен с величие. Буквално „във величие“. Гръмотевиците започват да гърмят над земята.

5. Чупи кедрите. Бурята се спуска върху Ливанските планини, известни със своите кедри, и силният вятър чупи могъщите дървета. Светкавицата също може да е допринесла за разрушението, като е счупила много величествени кедри.

6. Тях. В еврейския език това местоимение се появява като наставка към глагола във формата -ет. Формата всъщност е архаична граматическа (енклитична) форма, неразбрана от еврейските учени, които са добавили произношението към текста без гласни от 7-ми век сл. Хр. и нататък. Угаритският език (виж стр. 618) показва, че окончанието -ет трябва да остане непреведено, така че пасажът да бъде предаден така: „Той кара Ливан да подскача като теле, а Сирион – като млад див вол“ (RSV). Има се предвид самите планини Ливан и Сирион, които сякаш подскачат под удара на бурята.

Подскачай като теле. Вижте Пс. 68:16; 114:4.

Сирион. Сидонското име на планината Хермон, най-високата планина в Античността.

Ливанската планинска верига, извисяваща се на 9 232 фута над морското равнище (виж Втор. 3:9).

Еднорог. По-скоро „див вол“ (вижте на Пс. 22:21).

7. Разделя. Буквално „изрязва“, „издълбава“. Стихът описва ярките, зигзагообразни, змиевидни проблясъци на мълнии.

8. Пустинята Кадес. Преди откриването на угаритските текстове се е смятало, че бурята е изобразена като преминаваща над цяла Палестина, от Ливан на север до Кадес на южната граница, на около 70,4 км югозападно от Вирсавия (виж Числа 20:16). Кадес е бил отъждествяван с Кадес-варни, мястото, от което евреите са изпратили шпионите в Ханаан (Числа 13:17–20) и откъдето хората са били

принудени да се оттеглят в пустинята поради роптането им (Числа 14). Изследване на угаритските текстове (виж стр. 618) обаче показва, че терминът „пустиня Кадес“ е било име за Сирийската пустиня (виж на стих 3).

9. Кошуте да се отелят. Очевидно поради страх, предизвикан от гръмотевичната буря. Определено Арабски поети, както и Плутарх и Плиний, са документирали това явление.

Преводът в RSV „дъбове“ вместо „кошуте“ предлага по-добър паралелизъм. Но е спорно дали еврейската дума „айалот“ („кошуте“ в KJV) може правилно да се счита за множествено число на „айил“, „дъб“. Обичайното множествено число на „айил“ е „елим“ (виж Исая 1:29).

Открива. Евр. *sha'arh*, „да съблека“, „да разголи“.

Неговият храм. Вероятно тук не е скинията, а светът на природата.

Всеки един. Или „всичко“. Всички неща – гръмотевиците, светкавиците, трясъкът на дърветата, треперенето на пустошта, листата, белени от дърветата – оповестяват силата и славата на Бог. „Земята с хилядите си гласове хвали Бога“ (Колридж).

Сравнете Пс. 19:2. Добре е за нас да се възхищаваме на буйните природни явления и след това да въздигнем сърцата си в хвала към Бога на величието и силата. Всеобщият хор на хваления ни напомня за непрестанното обожание на серафимите във видението на Исая (вижте Ис. 6:2, 3). С кулминационното описание на този стих бурята утихва и псалмистът се обръща към тих размисъл и към декларация за Божия суверенитет и Неговия прекрасен дар на мира.

10. Потоп. Някои виждат тук препратка към Ноевия потоп, но изглежда по-естествено да продължат описанието на гръмотевичната буря и да видят в потопа картина на проливния дъжд, съпътстващ бурята, и нейните резултати.

Цар завинаги. Както Бог беше в бурята, която вече отмина, така Той ще председателства като абсолютен суверен завинаги. В декларацията има окончателност, която носи спокойствие и увереност на душата след суматохата и ужаса на бурята.

11. Сила. Богът, чиято мощ се вижда толкова поразително в бурята, е в изобилие способен да подкрепи Своя народ (вж. Исая 40:29–31).

Мир. Най-благодатният дар, който Небето може да даде на смъртните (виж Пс. 85:8, 10; Йоан 14:27; Фил. 4:7; 1 Сол. 5:23). Няма по-сладка дума на никой език.

Чърчил е казал: „Навън бурите на войната може да бушуват и земите да бъдат бичувани от яростта на нейните ветрове, но в нашите сърца... има мир.“ Така симфонията от Псалом 29, която е нараснала до оглушително крещендо, завършва с най-мекото пианисимо (Сончино, върху Псалмите). „Мир вам“ (Йоан 20:21, 26), казва Князът на мира.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1, 2 6Т 366

2 СТ 245; 4Т 555; 6Т 363

9 Изд. 308; МБ 70; 9Ц 30

ПСАЛМ 30

ВЪВЕДЕНИЕ. — Пс. 30 е благодарствен псалм, в който се отбелязва възстановяването от голяма опасност, вероятно сериозно заболяване. Значението на думите в надписа „освещаването на Давидовия дом“ не е ясно. Възможно е Псалм 30 да е съставен от Давид за освещаването на двореца му или за освещаването на олтара на бъдещото място на Храма на гумното на йевусееца Орна след избухването на мор (1 Лет. 21:14 до 22:1). Псалмът е отчетливо личен.

Поетът изразява дълбоката си благодарност към Бог за Неговата доброта и описва преживяванията си по време на болестта си. Псалмът сега се чете на празника на освещаването (Ханука).

За надписа вижте стр. 616, 627.

1. Възвеличавам. Възвеличавам, правим върховен в мисли и обич.

Издигна ме. Евр. дилитани, от корена дала, използван за извличане на вода от кладенец (виж Изх.

2:16, 19). Псалмистът възвеличава Бога за това, че го е извел от опасностите, споменати в стихове 2, 3.

2. Плачеше. Посланието на неговия вик е дадено в стихове 8–10.

Изцелен. Въпреки че думата може да се използва метафорично за премахване на психическия стрес (виж Пс. 41:4), тук тя може да включва както психическо, така и телесно страдание. Скръбта на Давид, когато видя страданията на народа си по време на чумата, изглежда го е обзела (виж 2 Царе 24:13–17; виж Въведение към Пс. 30).

3. Душата ми. Или „мен“ (вижте върху Пс. 16:10).

Гроб. Евр. she'ol, фигуративното обиталище на мъртвите (виж върху Притчи 15:11). Най-естественото обяснение е да се приеме, че псалмистът е бил толкова тежко болен, че е чувствал, че е на прага на смъртта.

Яма. Вижте Пс. 28:1.

4. Пейте. Когато сме благословени от Бога, ние желаем другите да се присъединят към нас в хваленето Му (вижте Пс. 9:11; 34:3).

Светии. Евр. хасидими (вижте Допълнителна бележка към Пс. 36).

Спомен. Или „възпоменание“. Божието име или характер се разкрива в спомена за Неговите отношения с хората.

5. Но един момент. Божият гняв е много кратък в случая с този, който съгрешава, разкайва се, изповядва и се моли за милост (ст. 8–10).

В Негова благосклонност. За разлика от Неговия гняв, Неговата благосклонност е трайна; тя трае през целия живот на хората (вижте Пс. 16:11).

Може да издържи. Евр. лин, „да пренощува“. Идеята, изразена от еврейския текст, е „Вечер идва плач, за да пренощува, а сутрин има радост.“

Радост. Евр. ринна, „вик на радост“. Внезапността на радостта сутрин е представена на еврейски с простото „на разсъмване, вик на радост“, без глагол. Както слънцето в тропическите земи, без дълъг период на здрач, сякаш избухва в пълна слава над хоризонта, така и светлината на Божията любов внезапно разсейва тъмнината на тъгата (виж Исая.

26:20; 54:7, 8). Ако имаме приятелството с Бога, нощта на скръбта винаги ще отстъпи място на утрото на радостта. Паралелизмът е внимателно запазен в двойките думи: „гняв“ — „благоволение“; „миг“ — „живот“; „нощ“ — „утро“; „плач“ — „радост“.

6. В моето благополучие. Псалмистът сравнява настоящите и предишните си преживявания и разказва какво е научил чрез опита. Когато започнем да се чувстваме уверени в себе си, Бог може да се намеси и чрез страдание и скръб да ни покаже, че трайната сигурност се намира само в Него. Щастлив е човекът, който научава урока, без да се налага да страда от загуба на приятели, имущество или здраве.

Никога не се помръдвайте. Графичен израз на изключителната самоувереност, която псалмистът е почувствал в един момент от живота си.

7. Да устоиш силно. Това изречение буквално гласи: „Яхве, в Твоята благосклонност Ти си утвърдил крепост [или сила] за моята планина.“ Значението не е напълно ясно,

но изглежда има намек за самодостатъчността на псалмиста във време на голям просперитет, когато той е забравил, че Божията благосклонност го е направила силен.

Скрий лицето си. Болестта или опасността на псалмиста е била за него знак за оттеглянето му Божията благосклонност (вижте Пс. 13:1).

Разтревожен. Евр. *baḥal*, „да бъдеш обезпокоен“, „да бъдеш ужасен“. Сравнете употребата му в Изх. 15:15; Съдии 20:41; 1 Царе 28:21 и др.

9. Каква полза? Стихове 9, 10 записват молитвата на псалмиста. Каква би била тя за безкрайният Бог, ако псалмистът умре (виж Пс. 6:5; 88:10–12; Ис. 38:18, 19)? Аргументът „предлага трогателна картина на детската интимност и общение на псалмиста с Бога“ (Остерли). Такъв тип молба е типично еврейска.

10. Бъди мой помощник. Чрез страданието си той е научил, че единствената му помощ е в Бога.

11. Ти си се обърнал. Обърнете внимание на резкия контраст: „жалост... танци“, „вретиче... радост“ (вижте Исая 61:3).

Танцуване. Доказателство за радост. Малки деца, без задръжки, танцуват, когато са... щастливи и благодарни (виж Изх. 15:20; Йер. 31:4, 13; виж върху 2 Царе 6:14).

Вретиче. Дрехата на опечаления (виж Йов 16:15; Исая 3:24).

12. Завинаги. Буквално „до век“, тоест, докато е жив псалмиста. Псалмистът си е поставил за цел в сърцето си да благодари на Бога във всички дейности в живота си. Той е научил урока на несполуките, който ще му помогне да преживее просперитет.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1–46Т 366

4, 5 МЛ 338

5 ГК 350

ПСАЛМ 31

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 31 е искрена молитва за избавление от беда, оживена от искрено доверие в Божията способност да избавя. Характеризира се с плеяда от богати фигури, описващи страданието на преследваните и надеждата, която идва във време на беда. Някои предполагат като неин фон преживяването на Давид в пустинята Маон (виж 1 Царе 23:19–26), въпреки че темата би могла да се приложи към много подобни случаи. Псалмът е бил любим на Хус, Лутер и Меланхтон.

За надписа вижте стр. 616, 627.

1. Уповавам се. Вижте Пс. 7:1. Стихове 1–3 от Пс. 31 са подобни на Пс. 71:1–3.

Засрами се. Сравни Пс. 25:2.

2. Приклони ухото си. Вижте Пс. 17:6.

Скала. Евр. *шур* (вижте на Пс. 18:2).

3. Скала. Евр. *села'* (виж върху Пс. 18:2).

Заради името си. Тоест, заради репутацията си или заради твоя... характер. Тази фраза е пълна със смисъл. Искрено изречена, тя показва, че молещият се прекланя пред божествената воля и е готов личните проблеми на живота си да се слейт с по-голямата Божия програма. Той осъзнава, че честта на Бог е заложена на карта във всички действия на божественото управление и вярва, че Бог ще бъде опозорен, ако настоящата молба бъде отхвърлена. Бог е обещал да отговори на такава молитва, но само по начин, който е в хармония с божествената воля, тъй като каквото и да прави Бог, е откровение за Неговия непроменим характер.

Да се молим „заради Твоето име“, когато елементите за отговорена молитва не са били изпълнени изпълнено, е презумпция. Всъщност това е молба към Бог да не отговаря на молитва. Благоприятен отговор при такива обстоятелства би донесъл позор на Божието име и би отрекъл Неговото слово.

4. Тайно. Беше поставена примка за животно, за да не може дивото животно да види капана, поставен за него.

5. Дух. Евр. руах, оживяващият принцип на живота; енергията, която идва от Бога и оживява тялото. При смъртта духът е описан като отиващ при Бога (виж Екл. 12:7; Деяния 7:59). В това състояние обаче няма съзнание (Пс. 146:4).

Думите на псалмиста са последните думи на Исус на кръста (виж Лука 23:46; вж. Деяния 7:59); казва се, че са били последните думи на Бернард, Хус, Лутер, Меланхтон и много други Божии служители. И ние, в час на крайна нужда, можем спокойно да поверим случая си на Бога.

Ти си изкупил. Свидетел на миналото, уверение на настоящето, залог на бъдещето.

6. Мразех. В ръкописите на LXX, сирийски и един еврейски гласи „ти си намразил“.

Лъжливи суети. Може би се имат предвид идоли, като понятия за суета. За разлика от това, псалмистът се уповава на Бога (ст. 5).

7. Душата ми. Използва се идиоматично за личното местоимение „аз“ (вижте върху Пс. 16:10).

8. Накарай ме да млъкна. Вижте Второзаконие 32:30.

В голяма стая. По-добре „просторно място“ (виж Пс. 4:1; 18:19).

9. Смили се над мене. В стихове 9–13 псалмистът се отвърща от силното си твърдение за вярата в Бога до трогателен израз на настоящите му страдания. В страданието си той е лутан между надежда и униние. Сякаш казва: „Моят случай е специален“ (виж Пс. 6).

Корем. Препратка към физическо страдание. „Душа“ предполага психически стрес. Изглежда има поне частично признание за взаимовръзката между ума и тялото. Сравнете нашия съвременен психосоматичен акцент в диагностиката и лечението на болестите и съвременния акцент върху психиатрията.

11. Укор. Сравнете описанието на отхвърлянето от обществото в стихове 11, 12 Йов 16:20; 19:13–19; виж върху Пс. 22:7.

12. Като мъртвец. Той е напълно излязъл от съзнанието на своите съмишленици. Може би да бъдеш напълно забравен е дори по-лошо от това да бъдеш презиран (виж Пс. 88:4, 5).

13. Клевета. Или „шепнене“ или „зъл слух“.

Страх. Евр. *тагор*, „ужас“ (сравнете употребата на *тагор* в Ис. 31:9; Йер. 6:25; 20:3–10; 46:5). Възклицание, показващо силния страх на псалмиста от всеки и всичко, което среща (виж Йер. 20:10).

14. Доверих се. Стихове 14–18 са израз на голямо доверие, в което, въпреки мъката, изразена в стихове 9–13, псалмистът казва: „Ти си мой Бог.“ Това е триумфът на вярата.

15. Моите времена. Всички разнообразни събития от живота.
„Времената ни са в Неговата ръка, Който казва: „Цяло съм планирал, младостта показва само половината; довери се на Бога: виж всичко, не се страхувай!“

—РОБЪРТ БРАУНИНГ, „Равин Бен Езра“.

Молитвата обновява нашата вяра и доверие. Примирението поставя нашия случай изцяло в ръцете на Бог.

16. Накарай лицето си да сияе. Сравнете с Аароновото благословение (вижте Числа 6:25; вижте върху Пс. 4:6).

17. Засрамете се. Сравнете Пс. 25:2.

Мълчи. Тоест, „бъди мъртъв“. Идеята е продължена в стих 18.

Гроб. Евр. шеол (вижте Притчи 15:11).

19. Колко чудесно. В стихове 19–24 надеждата, която се появява като златна нишка през страданието, изобразено в псалма, сега разцъфтява в триумфална увереност и псалмистът се издига до висините на хвалението.

Преди. Или „пред очите на“.

20. В тайната. Буквално „в скривалището“ (вижте върху Пс. 27:5). Фразата на Милтън, „тъмно с прекомерна яркост“ обяснява как човек може да бъде скрит в светлината.

Препирнята на езиките. Клевета (вижте на стих 13).

21. Силен град. Или „укрепен град“.

22. Бързана. Евр. *chaphaz*, обикновено означаващо „бързам“, като тревога или страх.

Сравнете употребата му във Втор. 20:3; 2 Царе 4:4. В един-единствен момент на объркване псалмистът се отчаял, викайки, че е на прага на смъртта. Сатана се възползва от такива възможности, за да ни повлече надолу.

23. Обичайте Господа. Псалмистът призовава всички Божии деца да се обединят с Него в преданост към Бога. Той основава призива си на опита си в уповаването на Бога във времена на несгоди (вижте Пс. 30:4).

24. Смелост. Вижте Пс. 27:14.

Надявай се на Господа. Буквално „чакай Господа“. Надеждата и чакането вървят ръка за ръка. по християнския път. Надеждата е тоник за християнското преживяване.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

2 SL 54

20 MX 90; 6T 393

ПСАЛМ 32

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 32 е покаян псалм (виж стр. 624). Той съчетава личното покаяние с наставление към другите. Псалмът има дълбоката цел да покаже благословията на прощката на греха. Той е съставен, след като Давид е извършил тежкия си грях с Витсавее (виж стр. 724) и е запис на неговата изповед и прощката, която е получил (виж 2 Царе 11; 12). Стихове 1–5 се занимават с личния опит на Давид; стихове 6–11 дават съвет. Съобщава се, че псалмът е бил любим на Августин до момента на смъртта му. Богословът е написал псалма на стената, за да може да го вижда от болничното си легло.

За надписа вижте стр. 616, 628.

1. Благословен. Евр. „ашре“ (виж върху Пс. 1:1). Стихове 1, 2 описват греха под три имена: престъпление, грях, беззаконие (виж Изх. 34:7) и обсъждат по-нататък принципа на оправдание чрез вяра.

Прегрешение. Евр. *пеша'*, означаващо „бунт“, отклонение от Бога и следователно предполагащо умишлен грях.

Простено. Евр. *наша'*; за коментар вижте Пс. 25:18.

Грях. Евр. *хата'ах*. Грях от гледна точка на пропускане на целта, неизпълнение на дълга.

Покрито. Следователно скрито, вече не може да бъде насочено срещу грешника (виж Пс. 85:2). Грехът не е покрит в смисъл, че е пренебрегнат. Има само едно основание за прошка на греха, а именно покаянието. Изповедта (1 Йоан 1:9) е ценна само когато е придружена от покаяние. Някои християни бъркат двата процеса и претендират за прошка само въз основа на признаването на вината. Но Бог се интересува от практическите аспекти на случая. Освен скръбта за греха, покаянието включва и изгонването на греха от живота. Такова изгонване е акт на самата душа (DA 466), подхранена от сила отгоре. Прощката автоматично следва такова преживяване. Бог може да прости всички грехове, които са прогонени от живота.

Много християни изглежда са по-загрижени за получаването на прошка за греховете си, отколкото за избавянето на душата от всички известни грехове. Те се стремят да поддържат греховете си „актуални“ – благородна цел, но такава, която има смисъл само ако изповедта във всеки случай е била придружена от изгонване на греха.

„Праведността на Христос няма да покрие нито един скъпоценен грях“ (COL 316). Преди това скъпоценен дар може да бъде вменен, старите, дрипави дрехи от наследени и придобити грехове трябва да бъдат оставени настрана. Това беше преживяването на Давид. Именно на тази основа той получи прошка за големия си грях. Покаянието му беше искрено. Той отврати греха, за който беше виновен (виж SC 28, 29).

2. Не вменява. Тоест, Бог не вменява греха на грешника. Бог не само прощава греха, но и приема истински разкаялия се, сякаш никога не е съгрешавал (SC 67). Грехът е бил възложен на Исус, нашият заместник, в резултат на което „не трябва да се тревожим за това какво мислят Христос и Бог за нас, а за това какво мисли Бог за Христос, нашият заместник“ (EGW GCB 23 април 1901 г., стр. 420).

Беззаконие. Евр. „awon“ означава „морално изкривяване“, „кривота“, „вина“.

Хитрост. Евр. ремия, „измама“. Нямахте лъжа в себе си, за която да знаеше, и никаква в пред другите или пред Бога. Неговата изповед е искрена. Сравни Откр. 14:5.

3. Замълчах. Давид отказа да признае греха си дори пред себе си. Цяла година след греха си по отношение на Урия и Витсавее, Давид живееше в привидна безопасност (виж PP 723). Но той не беше свободен от тежки психически конфликти и произтичащи от тях физически страдания (виж Пс. 6:2, 3; 31:9).

Ревящ. Евр. шеага (виж на Пс. 22:1).

4. Ръката ти тежеше. Давид говори за угризенията на гузната съвест.

Влага. Жизнени сили. Еврейският текст на това изречение е неясен. LXX представя много различно тълкуване, „Станах напълно нещастен, докато трън се заби в мен“.

Села. Вижте стр. 629.

5. Признах греха си. С признанието и изповедта дойде и прошката. Относно трите думи за грях, използвани в този стих, вижте стихове 1, 2.

Казах. За по-пълно разбиране на този пасаж вижте 2 Царе 12:1–14; вж. Лука 15:18.

Ти. Емфатично на еврейски. Твърди се, че Августин е казал: „Гласът не е но толкова много на устните, когато... раната е заздравяла.“

6. Заради това. Или „поради това“. Прощката дарява на този, на когото е простено, божественото. принуда да казваш на другите (виж Деяния 5:42).

Когато можеш да бъдеш намерен. Твърдението на псалмиста предполага, че ще има време, когато хората ще търсят прошка и няма да я намерят. Как може това да е истина, ако Бог е

„милостив и благодатен, дълготърпелив“ (Исх. 34:6) и готов да „прощава щедро“ (Исая 55:7)? Естествено, в края на човешкото благодатно време такова състояние ще съществува (виж Амос 8:11, 12; Откровение 22:11). Но преживяването може да дойде по-рано за отделните грешници. Мнозина смятат, че могат да се отдадат на грях, поне за известно време, без сериозни последици за себе си, а след това, в удобен момент, да се покаят и да получат прошка. Но трагедията на греха е, че той се закрепва толкова здраво за душата и става толкова здраво част от житейския модел, особено когато е извършен в светлината на пълното познание, че често няма желание по-късно да се откажем от него. Без такова основно желание не може да има прошка. В много такива случаи може да възникне външно желание за спасение и привидно искрена молба за избавяне от греха, но ако по същество няма желание да се откажем от скъпите грехове на сърцето, търсенето на спасение е напразно.

Понякога страхът от последствията кара грешника да търси прошка, както беше в случая с Юда (Мат. 27:3–5); или целта за материална изгода го примамава, както е направила с Исав (Евр. 12:16, 17). Но ако заплашените последици бяха премахнати от Юда или първородството беше възстановено на Исав, всеки от тези мъже щеше да продължи стария си грешен път. Такова търсене Бог не може да почете (вижте върху Пс. 32:1).

Грешникът обаче може да бъде уверен, че Бог няма да остави ухото си глухо за никой искрен молейки за прошка. В същото време нека бъде предупреден, че умишленият грях, ако в него продължава, може да доведе до състояние, в което вече няма желание да се очисти от омърсяването. Именно такъв вид състояние е описано в Евреи 10:26, където времето на глагола позволява следния превод: „Ако упорстваме в умишления грях... не остава вече жертва за грехове.“

В наводненията. Простената душа ще стои в безопасност, високо върху скалата на Божието спасение. Цифрата е била впечатляваща за евреина, който е бил запознат с внезапното покачване на водата в дерета и долини след проливен дъжд и съпътстващия го ужас за жителите.

7. Скривалище. Вижте Пс. 9:9; 27:5.

Песни на избавлението. Простеният човек не може да мълчи. „Как мога да се въздържа да не пея?“ Сравнете песента на Мойсей и Мириам (Исх. 15). Когато християнинът пее, другите около него се присъединяват към неговата радост.

Села. Вижте стр. 629.

8. Наставлявай. Евр. *šakal*, коренът на думата „*maschil*“, появяваща се в надписа към този псалм. За обсъждане на „*maschil*“ вижте стр. 628.

Някои разглеждат стихове 8, 9 като изявление на обещанието на псалмиста да изпълни обета си да „учи престъпниците“ на Божиите пътища (Пс. 51:13). Изглежда обаче по-естествено да се считат тези стихове за Божия отговор на преживяването на псалмиста, описано в стихове 1–8. Давид се е отклонил от пътя, защото се е отклонил от Божия път и е изоставил Божието ръководство. За да предотврати бъдещо повторение на трагичното си преживяване или морален падение от каквото и да е естество, той най-много се е нуждаел от повторно посвещаване на целта си, че отсега нататък ще позволи на Бог да го води. Божието благодатно обещание е дало необходимата увереност за бъдеща победа и по този начин е вдъхнало надежда.

Защита срещу морални грешки се намира в описания тук курс. Християнинът трябва постоянно да бъде наставляван в божествените пътища, за да може ясно да различава доброто от злото. Той трябва да познава божествената воля във всеки въпрос, иначе няма да може да разпознае прикритието на неговия нрав. Поради сложността на живота и безбройните начини, по които противникът може да въведе своите фалшиви разсъждения, е...

Необходимо е да се получават нови наставления ежедневно. Това се постига чрез молитвено и целенасочено четене на Библията. Християнин, обучен по този начин, който е решил в сърцето си да не прави нищо, което би било неудобно на Бога, ще знае точно какъв курс да следва по всеки въпрос (виж ДА 668; вж. Ед 282; СТ 17, 18).

9. Като коня. Псалмистът противопоставя животното, което, нямайки разум, трябва да бъде обуздано със сила, на човека, на когото Бог е дал разум (виж Исая 1:3; Йеремиа 8:6).

10. Скърби. Или „болки“. Стихът е прекрасен пример за антитетичен паралелизъм (виж стр. 24).

11. Викайте от радост. Псалмистът се радва да привлече и другите в хора на хвалението (виж Пс. 64:10).

Псалмът е историята на сърцето на някой, който е съгрешил, за известно време е отказвал да се изповяда, е издържал мъките на вината, накрая е признал и изповядал греха си и е получил прошка. Може да се нарече псалмът за оправдание чрез вяра.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1, 2 СК 28

1–4 ПП 724

5–7 ПП 725

8 Ед 282;7С 94;9С 202

9 ФЕ 207

ПСАЛМ 33

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 33 е празничен химн, възхваляващ Йехова като Създател, Върховен Суверен и Верен Даряващ на онези, които Му се боят. Вероятно е съставен по повод на национална победа. Въпреки че не е акростих псалм, поемата се състои от 22 стиха, колкото са буквите в еврейската азбука. Името на Божеството в целия псалм е Яхве и псалмът представя голям набор от качества на Бог. Относно авторството на псалма вижте стр. 716.

1. Радвайте се. Евр. ранан, „да възкликнете звънливо от радост“. Стихове 1–3 образуват въведението към псалма и са покана към праведните да хвалят Йехова с музикални инструменти.

Красив. Евр. na'wah, „подобавашо“, „прилично“. Благодатта на благодарността подобава на праведните.

2. Арфа. Евр. kinnor, буквално „лира“ (виж стр. 34).

Псалтир. Евр. nebel, инструмент като арфа (виж стр. 33). Думата „и“ не се срещат в еврейския текст. По-естествено е фразата да се преведе като „с арфа с десет струни“. Само най-доброто е достатъчно добро за поклонението на Йехова. За общо обсъждане на инструментите, използвани в службата в древния храм, вижте стр. 29–42.

3. Нова песен. Новите дарове изискват нова признателност и нови химни на хвала (вижте Пс. 40:3; 96:1). Не бива винаги да се ограничаваме до употребата на това, което е било използвано непрекъснато. Променените обстоятелства изискват подходящо и навременно изразяване в думи на молитва и хвала.

4. Господ е прав. Стихове 4–21 посочват причините за хвала на Йехова. Сред тези причини е фактът, че Йехова е праведен и милостив (ст. 4, 5, 18; виж Пс. 25:10; 26:3; 36:5, 6).

6. Чрез словото. Втората причина за хвала (вижте стих 4) е, че Йехова е създал всички неща. Исус е обявен за „Словото“ (Йоан 1:1), което е създало „всичко“ (Йоан 1:3).

Множество от тях. Небесните тела, както е посочено от паралелната структура на стиха.

7. Граница. Евр. *ped*, думата, използвана за описание на водите в Изх. 15:8 и Исус Навин 3:13–16 в разказа за преминаването на Червено море и Йордан. Някои преводачи разглеждат *ped* като по-кратка форма на *po'd*, „мех“ (виж RSV). *No'd* се появява в изречението „Сложи сълзите ми в меха си“ (Пс. 56:8). Това тълкуване се подкрепя от няколко древни версии.

В хранилищата. Сравнете Йов 38:8–11; Йеремия 5:22.

9. Той каза и стана. Или просто „той каза и стана“, като думата „стана“ е добавена; или може би по-добре „той каза и стана“. „Той“ е емфатично, както е показано в еврейския език чрез употребата на местоимението; Бог е представен като Създател, в рязък контраст с всеки бог, който би могъл да претендира за творчески способности. Възвишеността на езика, използван за описание на творческите действия на Бог, е ненадмината в литературата (виж Битие 1:3, 6, 9, 11, 14, 20, 24, 26).

Стоеше здраво. Или „стоеше напред“, или просто „стоеше“, което подчертава възвишената простота на синонимния паралелизъм на този стих (виж стр. 622).

10. Господ донася. Третата причина за хвала (вижте стихове 4, 6) е, че Йехова е суверен (ст. 10, 11).

11. Престои довека. Обърнете внимание на контраста между фразите от стихове 10, 11: „съветът на езичниците“, „съветът на Господа“; „замислите на народа“, „мислите на сърцето Му“.

12. Благословен. Вижте върху Пс. 1:1. Този стих предвижда стихове 18–20, въвеждайки идеята за Специалните отношения на Бог с Израел.

13. Гледа от небето. Вижте Пс. 11:4. Четвъртата причина за хвала (вижте стихове 4, 6, 10) е, че Йехова е вездесъщ и всезнаещ.

Всички синове. Йехова е Бог на всички хора, въпреки че не всички хора може да осъзнават своята вяроност към Него (виж Матей 5:45).

15. Подобно. Евр. *яхад*, „цялото число“. Значението е, че Бог създава сърцата на всички хора, не че сърцата са оформени по един и същи начин. Думата за „мода“, *ясар*, се използва, за да опише сътворението на човека и животното (Бит. 2:7, 8, 19). Използва се и за пренаталното развитие на човека (Ер. 1:5; вж. Ис. 44:2). Следователно псалмистът може тук да говори за създаването на човешкия ум. Или може да е имал предвид последващото влияние и оформяне на човешката мисъл.

16. Няма спасен цар. Петата причина за хвала (вижте стихове 4, 6, 10, 13) е, че Йехова е всемогъщ. Използвайки препратки към относителната безсилие на владетелите, силните мъже и конницата, псалмистът внушава, че единствено Йехова е всемогъщ. Това е изключителен поетичен похват, чието подразбиращо се значение е различимо само от внимателния читател.

18. Окоето Господне. Вижте върху Пс. 32:8. Шестата причина за хвала (вижте върху стихове 4, 6, 10, 13, 16) е, че може да се разчита на Йехова да защити избрания си народ.

19. Глад. Жителите на Палестина често са били изложени на глад.

20. Чака. Вижте върху Пс. 27:14.

21. Сърце. Вижте Пс. 13:5.

Име. Вижте Пс. 7:17.

22. Според нашата надежда. Жален заключителен апел, за да може Израел бързо да осъзнае изпълнението на своите надежди и да се наслади на доказателство за нежното внимание на Йехова. Яков даде на Израел урок за надежда и пълно с доверие чакане посред последните думи, изречени на смъртния му одър (виж Бит. 49:18).

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

4, 5 8Т 271
5 МН 418; SC 92
6 МХ 415; ПП 44, 112
6–9 8Т 259
8 МХ 438; 8Т 285
9 COL 81; DA 270; Изд. 129, 254; МН 77, 414; РР 44, 112
10 АА 574
10, 11 ПП 124
12 8Т 271
12–14РК 50
13 РК 265
13, 14 ПП 124
14, 15 МХ 166, 438; 8Т 285
16, 17 ПП 716
18 МХ 229; 5Т 424
18, 19 МХ 417
18–218Т 271
20 СР 102

ПСАЛМ 34

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 34 е друг от азбучните или акростихичните псалми (виж стр. 625). Той слива личната благодарност с общата благодарност. Темата за Божията грижа за страдащите е представена в различни аспекти, а не с ясно замислено логическо развитие. Псалмът има 22 стиха (23 на еврейски, който има надпис като стих 1), всеки от които започва с буква от еврейската азбука в обичайния ред, със следните изключения: буквата вав е пропусната, а буквата пе' се появява като начална буква на последния стих.

За надписа вижте стр. 616; вижте също 1 Царе 21:10, 13.

1. По всяко време. Вижте Еф. 5:20. Псалмистът започва псалма с личен тон.

Душа. Тоест, „аз“ (вижте на Пс. 16:10).

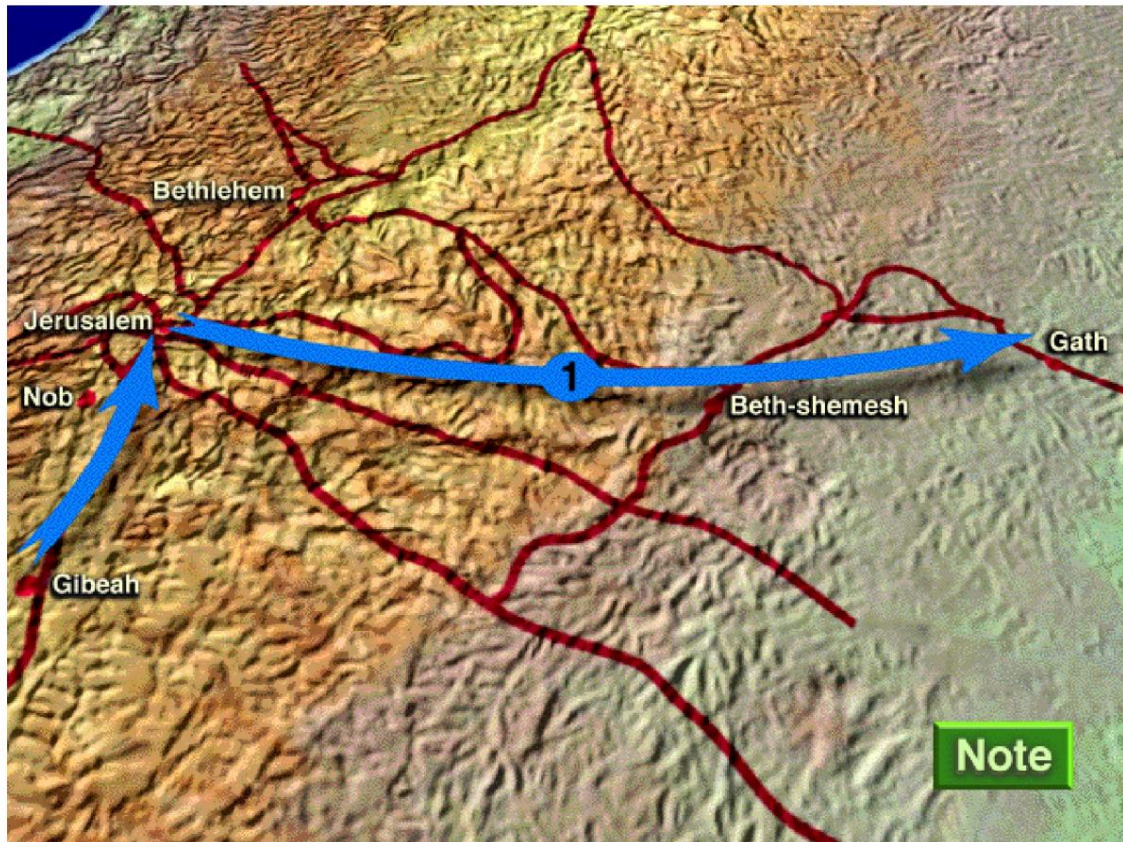
3. С мен. Псалмистът кани „смирениите“ да се присъединят към хваленето на Йехова. Ние „възвеличаваме“ Бога, когато Му „отдаваме... величие“ (виж Втор. 32:3). „Всички да приветстват силата на името на Исус.“ „Нека изкупените от Господа кажат така“ (Пс. 107:2). В съвременната синагогална служба Пс. 34:3 се произнася от четящия, докато вади Тората от ковчега. Име. Вижте Пс. 7:17.

4. Той ме чу. Тук започва изразът на псалмиста за тайната на неговата благодарност. Той е благодарен за това, което Бог е направил за него, за това, което е направил за другите, и за уроците, които Бог му е дал чрез опита си.

5. Те погледнаха. Вероятно „смирениите“ от стих 2; евентуално мъже като цяло, които са изпитали Божията нежност, както е изпитал псалмиста. Редица еврейски ръкописи, както и версиите на Акила и Йероним, и сирийският, имат глагола в повелително наклонение „погледнете“.

Експериментална религия: Бог е добър

8

Бягайки от врагове, видими и невидими, ние сякаш сме сами, изоставени, водени напред през мрачен мрак към нови затруднения, които заплашват с унищожение както тялото, така и душата. Тогава внезапно от неочаквани страни идва бързо избавление. Осъзнаваме, че Невидимото Присъствие отново е превърнало миналите грешки в стъпала към победата. Сърцето се изпълва с благодарност и хвала и се издига още един важен стълб от опит, който да служи като насърчение в бъдещи изпитания. Наистина Господ е добър!

Псалм 34:4-8

9

Исторически контекст на 1 Царе 21:10, ако „Авимелех“ е Анхус от Гет.

Бяха просветлени. Или „просветлени“ (вижте 2 Кор. 3:18). „Обърнете очите си към Исус, вижте право в Неговото чудно лице.“ Няма нищо по-красиво от сияйното лице

⁸Никол, Ф. Д. (1978). Коментар на Библията на адвентистите от седмия ден: Светата Библия с екзегетични и обяснителни коментари. Серия с коментарни справки (Пс. 24:1).

Вашингтон, окръг Колумбия: Асоциация на издателствата „Ревю енд Хералд“.

⁹Никол, Ф. Д. (1978). Коментар на Библията на адвентистите от седмия ден: Светата Библия с екзегетични и обяснителни коментари. Серия с коментарни справки (Битие 1:1).

Вашингтон, окръг Колумбия: Асоциация на издателствата „Ревю енд Хералд“.

на истински християнин. Когато Бог погледне към нас, целият свят е огрян от слънце. Лека промяна в посочването прави глагола повелителен (вижте „те погледнаха“, стих 5), което се превежда като „сияйте [от радост]“. LXX също има глагола в повелителен начин.

6. Този беден човек. Вероятно псалмистът говори за себе си в трето лице, като по този начин представяме трогателна картина за нашето наблюдение.

Този стих, според акростиха, трябва да започва с „вав“; вместо това,

Следващата буква, заин, е началната буква.

7. Ангелът Господен. Относно служението на небесните ангели вижте AA 153, 154; GC 511–513, 631, 632.

Енкампет. Вижте Бит. 32:1, 2; 4 Царе 6:16, 17. Непрекъснатото присъствие на ангели хранители е едно от най-сладките уверения на християнина.

8. О, вкусете и вижте. Псалмистът кани другите да не приемат думите му, а сами да изпитат въпроса.

„Вкус“ произлиза от еврейската дума та'ам, „да опитам вкуса на“, тук означава „да изпитам“ (вижте Евр. 6:5; 1 Петрово 2:3). Най-сигурното доказателство за религия се намира в личния опит. Без християнски опит религията на Христос е само теория и като просто теория тя няма спасителна сила.

Добър. Евр. tov, дума, обхващаща широк спектър от качества, като „милостив“, „любезен“, „приятелски настроен“. Размишлението върху това Божие качество би трябвало да ни послужи за коригиране на чувството ни за студена справедливост. Трябва да бъдем чувствителни към по-нежните елементи на Божия характер. Когато сме изкушени да забравим нежността в отношенията си с мъжете, трябва да помислим за това качество на Божеството.

Благословен. Вижте Пс. 1:1.

Човек. Евр.geber, „младият, енергичен човек“. Никой не е извън нуждата на божественото помощ. В божествения план самодостатъчността е невъзможна. Човекът се нуждае от Бог.

9. Светии. Евр. qedoshim, „светии“ (виж върху Пс. 16:3; Лев. 19:2).

Няма нужда. Вижте Пс. 23:1.

10. Лъвовете. Въпреки цялата си сила, младите лъвовете гладуват, но онези, които почитат Бога, не страдат от липса на нещо съществено добро.

11. Деца. Подобно на учител, псалмистът предлага напътствия. Стихове 11–14 представляват единна част от напътствията в разнообразния материал на псалма.

Страх от Господа. За коментар вижте Пс. 19:9.

12. Желаете живот. Въпросът засяга първичните психологически „стремежи“ на човека. мъжете искат да живеят дълго и щастливо.

13. Пази езика си. Вижте Пс. 15:2, 3; 39:1–3; Притчи 18:21; 1 Петрово 3:10–12; Яков 3:2–10. Стихове 13 и 14 отговарят на въпроса от стих 12. Съвременната еврейска литургия за ежедневна употреба включва този стих.

хитрост. евр. migmah, „измама“.

14. Отклонявайте се от злото. Вижте Пс. 37:27; Ис. 1:16, 17. Християнският живот е едновременно негативен и положителен; трябва да се отклоняваме от злото и трябва да вършим добро. Самото въздържане от злото не е достатъчно. Трябва да бъдем активни в вършенето на добро.

15. Очите Господни. Вижте Пс. 32:8.

16. Лицето Господне. Както праведните са под „очите на Господа“, така и нечестивите намират Божието лице обърнато срещу тях. Както праведните, така и нечестивите са еднакво виждани от Бога.

Споменът. Сравни Притчи 10:7.

17. Избавя. Често в този живот и напълно в идния. Обещанието не гарантира пълно избавление тук; но в случая на всеки праведен човек, небето ще означава избавление от всички беди.

18. За разбито сърце. Сърце, смазано от скръб или страдание, подготвя човека да се учи. най-важните уроци, които Бог има да ни научи (виж Пс. 119:71). Идеята за „съкрушеното сърце“ е често срещана в Библията (виж Пс. 51:17; Ис. 61:1; 66:2).

19. Много са страданията. Вижте стих 17. Да бъдеш християнин не означава непременно, че човек е извлякъл от страдания, но му дава сила да издържи. Наблюдавано е обаче, че страданията на християнина са по-малки от тези на невярващия, който също страда от последиците на невъздържанието, престъпленията, злите навици. Някои от наградите за правилния живот се ползват в този живот.

20. Пази всичките му кости. Бог защитава праведните от враговете им и бди над тях (вж. върху Матей 10:28–30).

Нито един от тях. Общият принцип е, че праведните са под божествена закрила. В Библията общите принципи често са изразени с конкретен език (виж Матей 10:30, 31). В изпълнение на Писанието костите на Исус не бяха счупени (виж Йоан 19:36; вж. Изх. 12:46; Числа 9:12; ДВ 771, 772).

21. Злото ще убие. Грехът се самопоглъща. Смъртта е естествената и неизбежна последица от греха.

Ще бъде пуст. По-точно казано, „ще бъде признат за виновен“ (виж Пс. 5:10).

22. Изкупва. Мисълта на този стих е в контраст с тази на стих 21.

Душа. Вижте Пс. 16:10.

Ще бъде пуст. Вижте стих 21. Повторението на глагола в стихове 21, 22 подчертава контрастът между съдбата на нечестивите и окончателното избавление на онези, които се уповават на Бога.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

3 РК 70 4–

108Т 271 5

МВ 126 6, 7

ТМ 250 7 АА 153;

CG 42; Ed 255; EW 189; GC 513, 632; ML 303; PK 176; PP 537; SR 406; 2Т 272; 3Т 373; 5Т 475 (вижте под Пс. 91:11)

8 МН 461; SC 117; 5Т 221; 8Т 321

9 10 МҮР 124

11 2С 398; 4С 140; 5С 324

12–14 ПП 600

12–17СН 628

13 КТ 238

13–15МҮР 97

13–18МҮР 124

15 GC 621; LS 271; ML 176; 4Т 598; 5Т 177

15, 16 5Т 212

17 ML 297

17, 18 СН 367; 8Т 271

18 DA 300; FE 371, 451; ML 98; PK 436; SC 43; TM 250; 3T 240, 533; 4T 178, 259; 5T
173, 339, 474, 637 (вижте под Пс. 51:17; Ис. 57:15)
22 MX 250; 8T 272

ПСАЛМ 35

ВЪВЕДЕНИЕ.—Псалм 35 е един от проклинателните псалми (виж стр. 624). Това е викът на псалмиста, когато е преследван от мъже, които преди са били негови приятели и сега му отвръщат с интензивна омраза на любовта. Псалмът има три основни части, всяка от които завършва с обет за благодарност: (а) стихове 1–10, молитва; (б) стихове 11–18, описание на враговете; и (в) стихове 19–28, апел за божествена намеса. Някои предполагат възможен исторически контекст в заговора на Авесалом, като Ахитофел и неговите сътрудници са на видно място в картината.

За надписа вижте стр. 616, 627.

1. Пледирам. Евр. ребро, „да се боря“ или „да водя дело срещу“. Ребро е също коренът на Еврейската дума, преведена като „онези, които се борят“. За да разберем силата на това, трябва да преведем изречението като „Спори се, Господи, с онези, които се борят против мен“. Вижте Пс. 43:1; 1 Царе 24:15 за други случаи на ребро. Псалмистът призовава Бог да го защити срещу онези, които го обвиняват лъжливо. Стихът е пример за синонимно паралелизъм.

2. Щит и броня. Както по-малкият щит от Пс. 3:3, така и по-големият, по-здрав щит от Пс. 5:12 (виж също Пс. 18:2); тук се използва, за да предаде идеята за пълна защита.

3. Спрете пътя. Еврейската форма, преведена с тази фраза, е сегор. Промяна в гласната, сочеща към saḡar, ни дава съществително име, което е тълкувано като двуостър меч, наричан на гръцки saḡaris. Четенето на KJV се подкрепя от LXX. Стихът изобразява Бог, на човешки език, като воин, сражаващ се редом с псалмиста.

Душа. Или „мен“ (вижте върху Пс. 16:10).

4. Смутете се. В псалмите на проклятието причината за псалмиста често е отъждествява се с каузата на праведния Бог (виж Пс. 40:14, 15; виж стр. 624).

5. Като плява. Вижте върху Пс. 1:4.

Ангелът Господен. Сравнете 4 Царе 19:35.

6. Тъмно и хлъзгаво. Буквално „мрак и хлъзгаво място“. Враговете щяха да бягат надолу по тъмни и хлъзгави хълмове.

7. Тяхната мрежа. За коментар вижте Пс. 7:15; 9:15.

8. Него. Единственото число може да се използва тук за враговете на псалмиста колективно. Вижте по-нататък Пс. 9:15, 16.

9. Душата ми. Или просто „аз“ (вижте върху Пс. 16:10). Псалмистът ще се радва, а не на унищожение на нечестивите, но с Божията намеса.

10. Всичките ми кости. Цялото ми тяло ликува.

11. Лъжесвидетели. Буквално „свидетели на насилие“. Стихове 11–18 описват природата на враговете на псалмиста.

Те ме обвиниха. По-скоро „питат ме“.

12. Разглезване. Буквално „загуба на деца“, трогателна картина на човек, който е напълно опечален. Псалмистът се чувства сам в света (виж върху Пс. 38:11).

13. Вретище. Облеклото на опечалените.

Смирих душата си. Псалмистът скърбеше, молеше се и постеше за онези, които бяха сега негови врагове. Неговото приятелско поведение в миналото сега е отплатено с тяхната враждебност.

Молитвата ми се върна в пазвата ми. По-скоро „молитвата ми – нека се върне в пазвата ми!“ Псалмистът моли молитвата му за враговете му да бъде изпълнена, като доказателство за искреността на отношението му към тях.

14. Тежко се поклониха. Външните форми на траур сред евреите включваха ходене немити и с неподстригана брада (виж 2 Царе 19:24). Траурът на псалмиста беше толкова пълен, колкото този за най-близък роднина.

15. Неблагоприятно положение. Буквално „препъване“. Когато псалмистът се препъвал, враговете му се зарадваха и се обединиха срещу него, за да му попречат да се издигне отново.

Унижените. Евр. неким, „поразени“, отнасящи се може би до онези, които са по-слаби от псалмиста, които се присъединяват към клеветата, внушена в стиха.

Разкъса. Клеветническите езици са като остри зъби на дивите зверове, които разкъсват плячката си.

16. С лицемерни присмехулници на пиршества. Този израз е неясен на еврейски. LXX гласи: „те ме изкушаваха, подиграваха ми се с подигравки“.

Скърцаше със зъби. Вижте Йов 16:9; Матей 13:42, 50.

17. Колко дълго? Вижте Пс. 13:1.

скъпа. евр. йехида (виж Пс. 22:20).

Лъвовете. Псалмистът често сравнява враговете с лъвовете (виж Пс. 10:9; 17:12; 22:13).

18. Благодаря Ти. Втората част на псалма, подобно на първата (виж стих 10), завършва с тържествен и впечатляващ обет за благодарност.

19. Без причина. В целия псалм авторът заявява пълната си невинност. Някои смятат, че това е фразата, към която Исус се е обърнал, когато е казал: „Намразиха ме без причина“ (Йоан 15:25). Същата мисъл обаче се появява отново в Пс. 69:4. Тъй като Пс. 35 не е строго месиански, а Пс. 69 очевидно е такъв, може би е по-логично да се предположи, че Исус е имал предвид последното.

21. Аха. Враговете са изобразени как виждат изпълнението на желанието си в пълното падение на псалмиста.

22. Видял си. Сравнете изречението „докога ще гледаш?“ (ст. 17). От Оттук нататък псалмът е по-спокоен.

Не мълчи. Буквално „не бъди глух“ (виж Пс. 28:1).

25. Ах, така бихме искали и ние. Буквално „Аха, душата ни!“ е идиоматичен израз за идеята „Аха, ние имаме желанието на сърцето си“ (RSV).

27. Викайте от радост, защото делото на псалмиста е оправдано.

Просперитет. Евр. шалом, „мир“. Завършекът на псалма е насочен към победата, което е далеч от тона на началото.

28. Ще говоря. Евр. hagar. Този глагол предава идеята за говорене с тих глас, като някой, който размишлява върху нежна мисъл. В Пс. 1:2 е преведено като „размишлявам“.

Твоето. Божието спасение, а не избавлението на псалмиста. Съзерцание на Божието Добротата отвлича мислите ни от самите нас.

През целия ден. Непрекъснато. „Верната работа е хвала и молитва“ (Хенри ван Дайк).

ПСАЛМ 36

ВЪВЕДЕНИЕ. — В Пс. 36 псалмистът възхвалява любящата доброта на Бога срещу фон на покварата на нечестивите. Стихове 1–4 са общо описание на човешкото нечестие; стихове 5–9 дават израз на красотата на Божиите качества; а стихове 10–12 представляват молитва на вяра, че Бог ще разкрие Своята доброта на всички с право сърце. Езикът на псалма е изключително красив.

Стихове 1–4 са сбита картина на един нечестив човек. Моралният упадък преминава през три етапа: (1) грях в неподчинение на съвестта, (2) грях без осъждане от съвестта и (3) грях, подтикнат от напълно покварена съвест (Моултън).

Грехът на сърцето (ст. 1, 2) е последван от греха на езика (ст. 3) и след това от греха на ръката (ст. 4) – кулминационен анализ на нечестието.

За надписа вижте стр. 616. Обърнете внимание, че псалмистът е наречен „негов слуга“ в Пс. 35:27; виж също надписа към Пс. 18.

1. Сайт. Евр. не'им, „изказване“. Думата се среща общо 361 пъти и другаде се използва изключително за божествени изказвания, обикновено в израза „казва Господ“ (Бит. 22:16; и др.). Понякога пророкът е представен като говорещ (Чис. 24:3, 15; Прит. 30:1). В разглеждания стих е налице най-необичайна употреба на думата.

Прегрешението е персонифицирано и представено като повтаряне на божествен оракул. Грехът идва да говори на грешника, сякаш е гласът на Бог.

Сърцето ми. Няколко еврейски ръкописа, LXX и сирийският, гласят „неговото сърце“. Това тълкуване изглежда е по-в хармония с контекста. Първото изречение тогава става буквално „изречение за прегрешение [или „прегрешение казва“] на нечестивия в сърцето му“.

Страх. Евр. *rachad*, „треперене“, „страх“. Това не е думата за „страх“, която обикновено се среща в израза „страх от Господа“ (виж върху Пс. 19:9). *Rachad* не е „страх“ в смисъл на „благоговение“ или „поклонение“, а „страх“ в смисъл на „ужас“, като „страх от врага“ (Пс. 64:1) или „страх от злото“ (Притчи 1:33). Павел цитира второто изречение на Пс. 36:1 в подкрепа на тезата си за покварата на нечестивите (Рим. 3:18).

2. Да бъдеш намерен за омразен. Еврейският текст на този стих е много неясен. Той буквално гласи: „Защото той се ласкае в очите си, за да намери беззаконието си, което да мрази.“ Може би псалмистът има предвид, че нечестивият се заблуждава с идеята, че няма да бъде разкрит в греха си и затова наказан.

3. Да бъдеш мъдър. Стихове 3, 4 представят прогресията в злото: оставяне на доброто, обмисляне на злото, решаване да вършиш зло, вършене на зло без осъждане на съвестта.

4. Палочинство. Или „суета“.

Той не се отвращава от злото. За безнадеждно покварения грешник греховността на греха не е възпиращ фактор за действие. Той не разпознава неморалното качество на греховното деяние.

5. Твоята милост. Евр. *hesed* (виж на стих 7). С поразителна внезапност и поразително За разлика от стихове 1–4, псалмистът се обръща към възхваля на милостта и верността на Бога (виж върху Пс. 33:4). Такъв рязък преход е типично еврейски.

В небесата. Псалмистът сякаш внезапно се извисява нагоре, над покварата на човечеството, към безграничните пространства, където обитават качествата на Бог. Тъй като еврейският предлог „бъди“ – „в“ – може да означава и „от“, както е показано от угаритските паралели (виж стр. 618, 619; виж върху Пс. 18:13), този пасаж вероятно трябва да се разбира като твърдение, че Божията любяща доброта идва „от небесата“.

6. Великите планини. Буквално „планини на Бога“.

Дълбочинен. Евр. техом, думата, използвана за обозначаване на първичния океан (виж върху Бит. 1:2).

Псалмистът изобразява Божиите съдби като неизчерпаеми и непостижими.

Човек и звяр. От човека, коронясващият акт на Божието творение, до дивия звяр. Бог се грижи за всички създания на ръката Си (виж Пс. 145:9). Обърнете внимание на Божиата грижа за немите животни, както е изразена в Пс. 104 (виж също Йона 4:11). Християнинът трябва да се отнася мило с немите животни (виж РР 443).

7. Отличен. Евр. уагаг, „скъпоценен“, „скъпоценен“.

Любяща доброта. Евр. chesed, преведено като „милост“ в стих 5. Вижте допълнителната бележка към този псалм.

Сянка на крилете ти. Вижте върху Пс. 17:8; вж. Втор. 32:11, 12.

8. Те ще бъдат изобилно наситени. Евр. gawah, буквално, „да се напие до насита“.

Божието осигуряване на човека удовлетворява, тъй като той намира в Бога това, от което се нуждае, и намира това удовлетворение в изобилие (виж Еф. 3:20; срв. Лука 6:38). Бог е благодатният Домакин (виж върху Пс. 23:5).

Река. Цифрата е била особено въздействаща за жителите на Палестина, където водата често е оскъдна.

За твоите удоволствия. Божиите удоволствия, а не тези, които човекът лъжливо цени. Барнс намира следните учения в този стих: (1) Бог е щастлив; (2) религията прави човека щастлив; (3) това щастие е от същото естество като Божието; (4) това щастие отговаря на нуждите на душата; (5) не оставя никоя нужда на душата незадоволена; и (6) това щастие е особено свързано с поклонението в Божи дом. Сравни РР 413.

9. Изворът на живота. Живот буквално и духовно; живот тук и отвъд. Бог е източникът не само на живота, но и на всичко, което му придава смисъл (виж Пс. 34:12; Йоан 1:4; 4:10; 5:26; Ед. 197, 198; виж върху Притчи 9:11).

В твоята светлина. Тъй като Бог е източникът на светлина, само в Него можем да видим светлина. Отделно от Бога, цялото ни разбиране е само тъмнина. Молитвата ни трябва да бъде: „Освети ме, що е тъмно в мен“ (Милтън). Вижте Йоан 3:19, 20; 1 Йоан 1:5–7; 1 Петрово 2:9.

10. Продължете. Псалмистът моли Божиата благосклонност да бъде вечна.

Милост. Евр. hesed, трети път в този псалм (виж на стих 7; вж. стих 5).

Познай себе си. Бог възнамерява познанието за Него да доведе до спасение (виж Йоан 17:3; виж върху Притчи 1:2).

11. Премахни ме. Псалмистът се моли да не бъде стъпкан от гордия грешник, нито помръднат от мястото, където Бог го е поставил.

12. Ето. Псалмистът вижда, че молитвата му вече е отговорена и насочва вниманието ни към картината на откровението на Божиата праведност в пълното поражение на нечестивите. Псалмът започва с депресия и завършва с триумф.

ДОПЪЛНИТЕЛНА БЕЛЕЖКА КЪМ ПСАЛМ 36

Хесед е еврейска дума, която е най-трудна за адекватен превод на английски. Думата се среща 245 пъти в еврейския Стар завет. Кралският превод на Короля Джеймс (KJV) я предава по следните начини: „благоволение“ 3 пъти, „добро дело“ веднъж, „благочестие“ веднъж, „доброта“ 12 пъти, „милостивост“ 38 пъти, „любяща доброта“ 30 пъти, „милостива доброта“ два пъти, „милост“ 151 пъти, „съжаление“ веднъж, „милостиво“ 5 пъти и „милостив“ веднъж. LXX превежда „ хесед “ от Елеос,

„милост“ 135 пъти, а в други случаи от *dikaion*, „праведност“, *eleemosune*, „съжаление“ или „милост“, *elpis*, „надежда“ и *doxa*, „слава“. Следователно е очевидно, че преводачите са виждали в *chesed* широк спектър от качества.

Думата „Хесед“ се използва (1), за да опише връзката между отделните хора и (2) връзката между Бог и човешкото семейство. За първите са цитирани следните примери: (1) между син и умиращия му баща (Бит. 47:29), (2) между съпруг и съпруга (Бит. 20:13), (3) между роднини (Рут 2:20), (4) между гости (Бит. 19:19), между приятели (1 Царе 20:8), (6) между цар и неговите поданици (2 Царе 3:8).

Примери за хесед, описващ връзката между Бог и човек, са многобройни, като разглежданият текст е един от примерите.

В общ смисъл може да се отбележи, че хесед описва: (1) когато се прилага към Бог, Неговите нагласи, взаимоотношения и отношения по отношение на хората и (2) когато се прилага към хората, нагласите, взаимоотношенията и отношенията на хората един към друг. Изглежда няма нито една английска дума, която да предава на английския читател точно същата идея, която хесед предава на еврейския читател. „Милост“, „съжаление“ и „доброта“ правилно описват различни аспекти на значението, но никоя не обхваща пълния обхват на значението, поне когато хесед описва атрибут на Бог.

Що се отнася до хесед като атрибут на Бог, е забележимо, че думата „любов“, т.е. видно представен в Новия завет като характеристика на (1 Йоан 4:7, 8; и др.), се появява рядко в Стария завет (еврейското съществително „*ahabah*“ се използва за Бог само десет пъти, Втор. 7:8; 3 Царе 10:9; 2 Лет. 2:11; 9:8; Ис. 63:9; Йер. 31:3; Осия 3:1; 9:15; 11:4; Соф. 3:17; глаголет също е рядък, с два случая в Петокнижието, Втор. 7:13; Втор. 23:5, и само спорадични появления другаде). Следователно не бива да заключаваме, че това качество на Бог е било почти напълно непознато на светците от Стария завет и рядко е било възхвалявано. По-скоро изглежда, че до голяма степен това, което писателите на Новия завет са описали като агапе, „любов“ (вижте на

Мат. 5:43), старозаветните писатели са наричали „хесед“. За съжаление, думата „любов“ в английския език се използва, за да обхване целия спектър от преживявания - от чувствена влюбеност и страст до нежните и благотворителни отношения на Бог с Неговия народ. Следователно за мнозина преводът „любов“ предава само частична или дори неправилна идея, когато се използва за описание на характера на Бог. Въпреки това, поради липса на по-добра дума, „любов“ е запазена в Новия завет като един от преводите на агапе (в 26 случая KJV превежда агапе с „милосърдие“; думата е била подходяща по онова време, когато е включвала по-ясно значението на любовта в нейното съвършенство; в днешно време „милосърдие“ е толкова силно свързана с добра воля към бедните и нуждаещите се, че използването ѝ като превод на агапе е подвеждащо). Ако обаче под „любов“ разбираме божествена любов от естество, каквото библейските писатели са се опитали да ни предадат, и ако освободим „любов“ от онези нежелани идеи, които понякога се свързват с нея в английски, но които не са пребиваващи в гръцката дума агапе, имаме доста точна определение на хесед, доколкото хесед описва атрибут на Бог.

Когато хесед се прилага към връзката между индивиди, определението „любов“ е по-малко подходящо. „Любовта“ обикновено се разглежда като абстрактен термин и като принцип, управляващ живота. Когато „любовта“ се превежда в конкретен опит, нейните разнообразни проявления често вече не се наричат „любов“, а получават свои собствени специфични определения (виж 1 Кор. 13). От друга страна, хесед се използва не само за абстрактния принцип на любовта, но и за разнообразните ѝ проявления. Така Йосиф помолил виночерпеца да му покаже хесед (Бит. 40:14). „Доброта“, съставна част на хесед, тук би била по-подходящ превод от „любов“. Делото на Раав за скриване на шпионите е описано като акт на хесед (Исус Навин 2:12). Като награда за тайна информация мъжете от дома на Йосиф предложили да покажат хесед на човека от Ветил (Съдии 1:24). „Добрите дела“ на Неемия за Божия дом се наричат хасадим (множествено число на хесед, Неем. 13:14). Йов говори за необходимостта да се покаже зло на оскърбления (Йов 6:14). В антитетичен паралелизъм мъдрецът противопоставя злобата (Притчи 1:2).

11:17). Следователно, думата „хесед“, когато се използва за човешки взаимоотношения, обикновено се превежда най-добре като специфична характеристика на общия принцип на любовта, който се проявява. Това правило се следва както от древните, така и от съвременните версии. Пример за човешки хесед В Михей 6:8 е описан по-общ принцип. Тук основите на истинската религия са определени като състоящи се от праведни действия, любов и смирение.

Същото правило може да се следва, когато хесед описва Божии дела, които са проявления на специфични черти на „любовта“. Например, когато слугата на Авраам се моли за хесед, той е мислил за конкретен аспект на божествения хесед, необходим за решаване на разглеждания проблем. Следователно „милост“ или „благоволение“, а не „любов“, би изглеждал подходящ превод. От друга страна, когато хесед се разбира в общите му аспекти, определението „любов“ е много подходящо. Когато псалмистът казва: „Колко е превъзходна Твоята милост [хесед], Боже!“, той е имал предвид: „Колко е превъзходна Твоята любов, Боже!“ (Пс. 36:7), а с „милостта Му [хесед] е вечна“ (Пс. 136:1, 2, 3 и т.н.) той е имал предвид: „Любовта Му е вечна“.

Прилагателното хасид, от същия корен като хесед, буквално означава „този, който упражнява хесед.“ Превежда се веднъж като „благочестив човек“, веднъж като „добър“, 4 пъти като „свят“, веднъж като „Свят“, 3 пъти като „милостив“, 19 пъти като „светец“, два пъти като „благочестив“ и веднъж с отрицание като „нечестив“. В 22 случая LXX предава chasid с hosios, „свят“ или „благочестив“. Тъй като chasid е забележително качество на Бог, този, който е chasid, е богоподобен или „светец“. Разглеждано в тази светлина, chasid става тясно свързано с идеята, изразена в агаре, „любов“, в Новия завет (1 Кор. 13; 1 Йоан 2:5; 4:7, 8; 5:3). Прилагателното често се среща в множествено число chasidim.

В обобщение, можем да приемем като работен принцип превода „любов“ за хесед когато божествената любов се разглежда в нейните общи аспекти. Когато се разглеждат конкретни черти

подчертани или когато се дефинират човешки взаимоотношения, контекстът трябва да ръководи при определянето на правилния превод.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1 CP 109

4 EW 123

5–7МН 463

6 МБ 80

7 МХ 417

7–9МН 463

8, 9 ПП 413

9 Ed 197; FE 415; МН 465; ML 12; ЗТ 433; 8Т 322; 9Т 41

ПСАЛМ 37

ВЪВЕДЕНИЕ. — За Пс. 37 Лутер казва: „Тук е търпението на светиите.“ В него Псалмистът е загрижен за проблема с привидния триумф на нечестивите. Проблемът е решен в съзнанието на псалмиста чрез неговото осъзнаване на преходността на привидния просперитет. Той ни съветва, от зряла възраст (виж стих 25), да се уповаваме на Бог, Който в Своето време ще накаже грешниците и ще възнагради праведните. Псалмът е разширение в акростих (виж стр. 625) на учението от първия си стих. Акростихът е сравнително правилен, като всяка еврейска буква обикновено въвежда два стиха. В стихове 7, 20, 34 писмото въвежда само един стих: в стих 29 се среща „саде“ вместо „айин“.

Някои обаче твърдят, че „айин“ има своето редовно място в началото на последната част на стих 28, въвеждаща изречението „Те ще бъдат запазени завинаги, но потомството на нечестивите ще бъде изстребено“. „айин“ обаче е предшестван от представката „ламед“, което не е обичайно в акростихите. Подобно на други акростихи (виж Пс. 25), в псалма няма толкова развитие на мисълта, колкото разширяване на централната тема в различни аспекти. Учението е ефективно благодарение на кумулативната сила на итерацията. Темата на Пс. 37 е подобна на тази на Пс. 73 и на посланието на книгата Йов. И двете са свързани със справедливостта на Бог в Неговите отношения с онези, които Му служат, и с онези, които не го правят.

За надписа вижте стр. 616.

1. Не се ядосвай. Буквално „не се разпалвай [от раздразнение]“. Не се тревожи и не се дразни заради привидния триумф на нечестивите (виж Притчи 24:19). Като християни ние трябва да преодолеем ядосването, защото в ядосването губим перспектива и яснота на зрението. Нещо повече, когато сме ядосани на грешника, не сме в състояние да му помогнем и освен това се поставяме в несправедливо положение.

Нито завиждай. Виж Притчи 3:31; 23:17; 24:1, 19; вж. Пс. 73:3. Псалмът започва в стила на Притчите и продължава така през по-голямата част от своето протичане.

2. Като тревата. Често срещан стилистичен израз (виж Пс. 90:5, 6; 103:15).

3. Доверие. Най-добрите противоотрови за безпокойството са доверието в Бог и непрекъснатото вършене на това, което е ценно за Бог и човека.

Ще живееш ли. Буквално „живей“, заповед. Божията заповед гарантира пребиваване в земята; няма нужда да се търси сигурност в бягство.

Ще бъдеш нахранен. Буквално „храни“ или „паси“, също в повелително наклонение. Някои предпочитат да превеждат изречението като „храни се с вярънст“. Този стих предлага четири правила, за да запазим ума си спокоен, когато сме объркани от привидния просперитет на

нечестиви: (а) уповаваме се на Бога, (б) сме заети да вършим добро, (в) живеем спокойно там, където Бог ни поставя, и (г) търсим Божиата вяност.

4. Наслаждавай се. Ако избираме и обичаме това, което Бог обича, ще се радваме на желанията (буквално „молбите“) на сърцата си. Относно отъждествяването на нашите мисли и цели с Божиите планове за нас, вижте ДА 668.

5. Предай пътя си. Буквално „прехвърли пътя си“ (виж върху Пс. 22:8; вж. 1 Петрово 5:7). Бремето, което е твърде тежко за нас, можем просто да прехвърлим върху Господа. Твърди се, че Дейвид Ливингстън е отбелязал, че този стих го е подкрепял на всеки завой от живота му в Африка, както и в Англия.

Доверие. Вижте стих 3.

Той ще го осъществи. Евр. „аша“ означава просто „той ще изпълни“ или „той ще действа“.
(RSV). Въпросът, по който Той ще действа, е изложен в стих 6.

6. Праведност. Ако, когато сме клеветени, се уповаваме на Бога, Той ще накара облаците да се разсеят, така че истинският ни характер и мотиви да бъдат ясни като слънцето по пладне (вижте Йеремиа 51:10).

7. Почивайте. Буквално „мълчете“. Ако можехме да останем неподвижни известно време, щяхме да чуем в тишина - гласът на Бог, говорещ спокойствие на душите ни.

Чакай търпеливо. Вижте Пс. 25:3; 27:14.
Не се тревожи. Вижте стих 1.

8. Престанете да се гневите. Псалмистът продължава да дава съвети относно проблема с отношението ни към злите хора. Не си позволявайте да таите чувства на гняв срещу тях или срещу Бог, че им е позволил да продължат известно време. В Него е тяхната крайна цел.

Не се тревожете. Повторение на ключовата фраза (вижте на стих 1).

Да вършиш зло. Изречението гласи буквално: „Не се ядосвай, само за да вършиш зло.“ Гневът и ядосването водят до вършене на зло. Злото, таено в сърцето, е грях и води до явно съгрешаване.

9. Чакай. Сравни стих 7. Стихове 9–15 се занимават главно с участта на безбожните.

Ще наследят земята. Вижте стихове 3, 11, 22, 29, 34. Тази златна нишка на утеха преминава през целия псалм. Вижте също Пс. 25:13; Ис. 57:13; Мат. 5:5.

10. Няма да бъде. Тези думи ще имат уникално изпълнение в окончателното унищожение на злодеите и изчезването на греха от вселената (вижте ДА 763; GC 544, 545).

11. Наследете земята. Вижте стихове 3, 9.

Изобилие от мир. Това ще бъде особено вярно, когато грехът и грешниците вече няма да ги има.

12. Гнашет. Сравни Пс. 35:16.

13. Господ ще се смее. Вижте Пс. 2:4. Псалмистът използва човешки език.

Неговото време. Сравнете 1 Царе 26:10; Йов 18:20; Йеремиа 50:27, 31.

14. Бедните и нуждаещите се. Вижте Пс. 9:18.

За праведен разговор. Буквално „праведният път“. Редица еврейски ръкописи и LXX използват израза „праведният по сърце“. По времето, когато е преведен KJV, думата „разговор“ е означавала цялостния начин на живот на човека (вижте Пс. 50:23; Гал. 1:13; Еф. 4:22; и др.).

15. В собственото им сърце. Злото е бумеранг – то се връща върху злодея (виж Пс. 7:15, 16; 9:15; вж. Естир 7:10).

16. По-добре. Вижте Притчи 15:16. Стихове 16–34 се занимават главно с крайната участ на благочестивите.

Богатство. Или „изобилие“.

17. Оръжия. Пословичният стих е пример за прост антитетичен паралелизъм (виж стр. 24).

18. Знае. Вижте Пс. 1:6.

Дните. Това, което се случва с праведните ден след ден (фигурата на метонимията).
Вижте Пс. 31:15.

20. Като тлъстината на агнетата. Евр. кикар карим, чието значение не е ясно. Якар буквално означава „скъпоценност“. Идеята за „тлъстина“ произлиза от наблюдението, че ценните части на агнетата са тлъстите части. Карим може да се преведе и като „пасища“, както в Исаия 30:23. Следователно мнозина превеждат фразата „като превъзходството на пасищата“ – неподходящ символ в земя, където богатите пасища са били погълнати от лятната жегла. Някои предполагат лека промяна в посоката на гласните и промяна от „r“ на „d“, две букви, които лесно се бъркат в еврейския език. Това води до превода „като пламък на пещи“. LXX има много различно тълкуване, предавайки втората част на стиха като „и враговете на Господа в момента, в който бъдат почетени и възвеличени, изчезнаха напълно като дим“.

В дим. Вижте Пс. 102:3.

21. Праведният показва милост. Стихове 21 и 22 са два куплета на антитетичен паралелизъм (виж стр. 24), противопоставящи характера и състоянието на нечестивите и праведните. Нечестивите не могат да платят дълговете си; праведните имат достатъчно за благотворителни цели (виж обещанието от Втор. 15:6; Втор. 28:12, 44).

24. Въпреки че падне. Може би псалмистът има предвид предимно падането в нещастие, разочарование или бедствие (вижте върху Пс. 34:19). Възможно е да е имал предвид и падането в грях. Праведният човек не е без грях, но когато направи грешка, той предприема незабавни стъпки, за да я поправи. „Когато се облечем в правдата Христова, няма да имаме удоволствие от греха; защото Христос ще работи с нас. Може да правим грешки, но ще мразим греха, който е причинил страданията на Божия Син“ (EGW RH 18 март 1890 г.; цитирано в МЯР 338).

Поддържа го с ръката си. Буквално „поддържа ръката му“. Бог държи ръката му, да не би да се срути съвсем, когато падне (виж Исаия 41:13; 43:2).

25. Сега съм стар. Свидетелство на самия псалмист от живот на внимателни наблюдения и опит. Стихът показва, че псалмистът е написал псалма в последните си години. Той не може да има предвид, че праведните нямат лишения, а по-скоро, че не са изоставени от Бога, когато преминават през времена на страдание. В крайна сметка те преуспяват, защото потомците им са осигурени. Псалмистът изрича една обща истина: истинската религия прави хората трудолюбиви и независими и ги спасява от необходимостта да просят за препитание. За обратната картина вижте Йов 15:20, 23.

26. Винаги. Буквално „през целия ден“.

Лендет. Докато нечестивият взема назаем (вижте на стих 21).

27. Отклонявай се от злото. Този стих изразява поука от псалма (виж Пс. 34:14).

28. Съд. В този момент не се появява стих, започващ с „айн“; обаче, „Айн“ е втората буква в изречението, преведено като „те са запазени завинаги“ (виж стр. 722).

29. Наследете земята. Вижте стихове 3, 9, 11, 22, 34.

Завинаги. Обърнете внимание на повторението на идеята (вижте стихове 27–29).

30. Говори. Евр. *hagah*, „мърморя“, „размишлявам“ (вижте Пс. 1:2, където „хага“ се превежда като „размишлявам“; вижте върху Пс. 35:28).

31. Закон. Евр. Тора (виж върху Притчи 3:1).

В сърцето му. Вижте Втор. 6:6; Пс. 40:8. Преживяване на нов завет (вижте Евр. 8:8–13).

33. Напускам. Или „изоставям“.

В ръката му. Еврейски идиом, означаващ „в неговата власт“.

Осъждам. Когато хората лъжливо осъдят праведен човек, Бог ще го оправдае (вижте 1 Кор. 4:3, 4).

34. Чакай. Сравни Пс. 27:14.

Ще го видиш. В крайна сметка ще дойде оправдание на правото и светиите ще видят триумфът на истината. Изказването на псалмиста не е нужно да се разбира като израз на отмъстителност, а по-скоро като предсказване на крайния триумф на Божията справедливост и любов (вижте Малахия 4:3).

35. Видях. Свидетел от лични наблюдения (виж стих 25).

Зелено дафиново дърво. Евр. „езрах раанан“, чието значение не е ясно. „Езрах“ буквално означава „местен жител на дадено място“, „гражданин, притежаващ пълните граждански права“ (Изх. 12:49; Лев. 16:29 и т.н.). Раанан означава „пищен“, „пълнен с листа“. Вероятно LXX е запазил правилния превод в своето четене „ливанските кедри“. Някои предполагат значението „дърво, което никога не е било пресаждано“.

36. Той. Нечестивият човек (вижте на стих 10; вижте също 8Т 127).

37. Край. Евр. „ахарит“, дума с различни значения, като например „краят, до който някой е стигнал“ (виж Числа 23:10; Притчи 1:19; и др.) или „последният“, „останалото“, „бъдещето“ (Притчи 23:18; Йеремиа 29:11). Псалмистът мисли за крайния резултат на праведния човек и този резултат е триумф, за разлика от крайния резултат на нечестивите, както е изразено в следващия стих.

38. Заедно. По-добре „напълно“.

Краят на нечестивите. Или „бъдещето на нечестивите“ (вижте на стих 37). Контрастът с вертикалното положение е завършено.

39. Сила. Или „място за убежище“, „крепост“. Въпреки привидния триумф на нечестивите, Бог е място за убежище на праведните и онези, които Му се уповават, в крайна сметка ще бъдат избавени.

40. Защото те вярват. Вижте стих 3. Когато изучаваме този псалм, е добре да имаме предвид, че този живот е училище, което ни подготвя за отвъдния живот, прелюдия към драмата на вечния живот. В крайна сметка праведните ще бъдат добре.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1, 2 1Т 96

3 МВ 163; МН 189; МЛ 168; СС 126; 6Т 307

5 Ед 267; МҮР 98; 2Т 227; 3Т 482

5, 6 Изд. 257; МЗ 486

6 КОЛ 175

7 РК 174; СС 75; 3Т 327; 8Т 130

10 ДА 763; ГС 544

10, 11 2Т 448

11 МБ 33; ПП 170

18 ПП 118
18, 19, Изд. 141
19 DA 122; MB 163; 1T 173
21 MX 188
23 3T 466; 4T 522
25 MB 163
26 ПП 118
29 хиджра 540; Ед 271; GC 674; PK 682; PP 65, 67; SR 430
31 1T 355
35, 36 8T 127
35–37ТМ 336
37 ПП 237
38 ГК 541
40 4T 163

ПСАЛМ 38

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 38 е покаятелна молитва (виж Пс. 6; виж стр. 624). Псалмистът изобразява интензивно страдание както в тялото, така и в ума. Той описва тялото си като измъчвано от болка, а ума си – като мъчение, отчасти поради чувството си за осъждане, а отчасти поради страх от враговете си. Страданията се засилват от осъзнаването, че онези, които би трябвало да са му приятели, са го изоставили, когато той най-много се нуждае от тяхното разбиране и утеха. Псалмът има три части, всяка от които започва с апел към Бога: стихове 1–8, мащабът на страданието му; стихове 9–14, търпението на страдащия; стихове 15–22, молба за помощ, за да не би нечестивият да има причина да се хвали с бедствието си.

Псалмът се характеризира с необичайни глаголни форми, спретнати паралелизми, игра на думи и внимателно балансирани ритми.

За надписа вижте стр. 616, 627.

1. Не ме укорявай. Сравни Пс. 6:1.

2. Твоите стрели. Символи на Божието наказание (виж Пс. 7:13).

Притиска ме силно. Виж Пс. 32:4.

3. Здраве. Вижте Исая 1:6. Симптомите, изобразени тук, съчетани с факта, че приятелите на болния го оставили сам (вижте стихове 7, 11), предават идеята, че болестта е била изключително отвратителна.

Покой. Евр. шалом, „мир“, прекратяване на страданието.

Заради моя грях. Псалмистът чувства, че страданието му е наказание за греха му. Всички страданията е резултат от навлизането на греха във вселената, а личното страдание често е пряк резултат от злодеяния. „Каквото посее човек, това ще и пожъне“

(Гал. 6:7). Бог не върши чудо, за да предпази хората от страданията от последствията от нарушаването на природните закони (виж CD 29). Ако хората бяха защитени от катастрофалните резултати от своите грехове, грешниците щяха да се окуражат значително в беззаконието си.

Обаче, не всяко страдание е пряк резултат от личен грях от страна на страдалец. Много от древните са смятали всяко страдание за наказание за някакво злодеяние, било то у страдащия, било у неговите родители (виж Йоан 9:2). И обратно, те са преценявали степента на човешката вина по количеството страдание. „Сатана, авторът на греха и всички негови последици, е накарал хората да гледат на болестта и смъртта като на произтичащи от Бога – като наказание, произволно наложено заради греха“ (Жан Жаклин 471). Поради това

погрешно схващане, че небесният Отец е строг и взискателен изпълнител на справедливостта.

Много християни са подложени на същото погрешно схващане. Въпреки уроците от книгата Йов и уроците, преподавани от Исус (виж Лука 13:16; Деяния 10:38; срв. 1 Кор. 5:5; 2 Кор. 12:7), тези християни гледат на Бог като на този, който донася болести.

Ето истинската философия на страданието: „Страданието се причинява от Сатана и се отменя от Бог с цел милост“ (Животът и смъртта, 471). Причината Бог да не защитава винаги децата Си от болести и страдания е, че ако го направи, Сатана би повдигнал същите обвинения срещу Бога, както направи в случая с Йов – че Бог несправедливо поставя преграда около слугата Си (Йов 1:10). Бог трябва да позволи на Сатана възможността да измъчва праведните, така че всички обвинения в несправедливост в крайна сметка да се окажат неоснователни.

Страдащият може да намери утеха в мисълта, че макар „пратеник на Сатана“ да го удря (виж 2 Кор. 12:7), Бог отменя това с цел милост и ще накара страданието да работи за доброто на индивида (виж Рим. 8:28).

4. Моите беззакония. Подчертаване на значението на стих 3.

Твърде тежка. Внезапната промяна на фигурата от идеята за грях, преминаващ над главата, например, подобно на морските вълни, идеята за непоносимото бреме на греха може да подсказва объркване на мисълта в резултат на болестта (вижте стихове 8, 10).

5. Корумпирани са. Буквално „гният“, „гният“.

6. Отивам жалеейки. Сравни Йов 1:20; 2:8; Пс. 35:14.

7. Отвратителна болест. Симптомите сякаш показват отвратителна болест с интензивно възпаление.

Здравина. Вижте стих 3.

8. Аз съм слаб. Или „Аз съм вцепенен“.

Ревях. Сравнете Пс. 22:1. Гласът дава израз на по-дълбоката мъка на душата. С този стих псалмистът завършва основната част от обсъждането на физическите симптоми на своето страдание.

9. Пред Тебе. Псалмистът признава, че Бог знае желанието му за прошка и изцеление и че няма нужда да повтаря молитвата си. Той трябва да остави случая си пред Бога. Най-слабата молитва се чува на небето. Ние не сме чути заради многото ни говорене, а според намеренията на сърцето и пълнотата на нашата преданост. „Истинската молитва ангажира силите на душата и влияе на живота“ (4Т 535).

Този стих е единственият лъч утеха в стихове 1-14. Достатъчно е за псалмиста да осъзнава, че може да разтовари сърцето си пред Бог, който знае и се грижи.

10. Сърцето ми се свива. Усложненията на болестта включват сърцебиене, слабост и частична слепота. Страдащият е изтощен от агонията на страданието си и е практически на прага на смъртта.

11. Моите любовници. Сравнете Пс. 31:11. Те не желаят да се приближат до болния, вероятно от страх от зараза (вижте Йов 19:13–20). Може би това отчуждение е било една от стрелите на стих 2.

Болка. Евр. пега', „удар“, „чума“, използвано за бедствие или съдба (виж Бит. 12:17; Изх. 11:1).

Тук псалмистът се обръща от страданието, произтичащо от собственото му състояние на тялото и ума, към страданието, което се утежнява от поведението на приятелите му, които са го изоставили, и на враговете му, които са кроели заговор срещу него.

13. Глух човек. Псалмистът не обърна внимание на клеветите на враговете си и мълчаха под преследване.

15. В теб. Третият директен апел към Бога (виж стихове 1, 9).

18. Ще заявя. Пълно изповядване на греха. Псалмистът не укрива нищо.

Страданието е било спасително (вижте на стих 3). Псалмистът познава удовлетворението от истинското покаяние.

19. Но моите врагове. Псалмистът е озадачен от наблюдението, че нечестивите продължават да бъдат проспериращи и в добро здраве.

20. Защото. Основната причина за поведението на враговете му беше, че той беше добрият човек, който прави добро. Грехът не може да търпи добротата. Пълната поквара се отвращава от правдата (вижте 1 Йоан 3:12).

21. Не ме оставяй. Виж Пс. 22:11, 19.

22. Моето спасение. Вижте Пс. 27:1. Заключениените думи на псалма показват благотворните последици от страданието на псалмиста. Испитанията накараха псалмиста да извика искрено към Бога, в когото единствено той разпозна надеждата си за спасение.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

2 AA 45; PK 435

9 4T 535

ПСАЛМ 39

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 39 е покаяна елегия, която Евалд нарича „най-красивата от всички елегии в Псалтира“. Това е трогателният израз на душа, която първоначално не е способна да изрази мъката си. Неспособен да потисне емоциите си завинаги, псалмистът най-накрая излива сърцето си пред Бога. В този псалм има само един лъч светлина, изповядването на вярата: „На Тебе се уповавам“ (ст. 7). Подобно на Йов, псалмистът е загрижен за проблема със страданието под управлението на добрия Бог.

За надписа вижте стр. 616, 627.

1. Казах. Давид реши да не съгрешава с реч (виж Яков 3:2; срв. Йов 2:10).

Юзда. Евр. *machsom*, „намуцуна“, от корена *chasam*, преведено като „намуцуна“ на

Втор. 25:4. Сравнете с Яков 3:2–4.

Пред мен. Псалмистът не искаше оплакването му да укрепи нечестивите в враждебност към Бога (виж Пс. 73:15). Злите хора злоупотребяват и погрешно тълкуват нашите съмнения.

2. Нъм. Сравни Пс. 38:13.

Беше развълнуван. Потиснатите чувства може да се засилят (вижте Йер. 20:9). Изразяването им носи облекчение.

3. Тогава проговорих аз. Накрая огънят на потиснатите му чувства пламна и той наруши тишината. Стихове 4–13 са израз на неговите чувства, към които стихове 1–3 са само въведение.

4. Край. Същността на тревожните мисли на псалмиста е изразена в първия клауза от този стих. Псалмистът иска да има правилно чувство за краткостта и несигурността на човешкия живот, за да може да почива в съзнанието за Божията грижа.

Колко съм крехък. Сравни Йов 3.

5. Като длан. Буквално „като длан“, което очевидно означава няколко.

Дланта беше една от по-малките мерки, равна на 1/6 куб. см., или приблизително 2,9 инча или 7,4 см (виж том I, стр. 165).

Възраст. Евр. *heled*, тук продължителността на живота. Сравни Пс. 90:4–6.

В най-доброто си състояние. Буквално „стои непоколебимо“. Животът е толкова кратък и ние постигаме толкова малко през краткия си живот, че е естествено всички ние понякога да се питаме защо Бог е създал нас така.

Села. Вижте стр. 629.

6. Суетен образ. Евр. selem, „образ“, тук преходен образ.

Напразно безпокоен. Човекът е неспокоен, изпълнен с тревога, активен, но какво прави той? постигне (вижте Яков 4:13, 14)?

Трупа богатства. Псалмистът вижда призраците, наречени мъже, които изразходват по-голямата част от енергията си за натрупване на богатство, като същевременно осъзнават, че нямат контрол над богатството си след смъртта (вижте Йов 27:16–19; Екл. 2:18, 21).

7. И сега. Има внезапен обрат от размишленията за суетата на настоящия човешки живот към мисълта за Бог като източник на човешката надежда. Това е единственият лъч светлина в елегията.

8. От всичките ми прегрешения. Псалмистът вярва, че прошката ще донесе избавление от беда, защото смята бедата си за резултат от прегрешение.

Глупав. Евр. Навал, често превеждан като „глупак“ (2 Царе 3:33; Пс. 14:1; 53:1; и др.).

Псалмистът ревнува за Божията чест. Той вярва, че ако Бог не го избави, ще бъде осмиван от безбожните, които ще се радват на видимото доказателство, че Бог не се интересува от човека.

9. Тъп. Сравни стих 2.

Защото ти го направи. Псалмистът се опита да реши проблема си чрез сляпо подчинение на Божията воля. Мнозина се опитват да решат проблема със страданието по същия начин. Те се опитват да се убедят, че ако Бог изпраща наказанието, то трябва да е правилно и добро. Подобно на псалмиста, те не разбират истинската философия на страданието (виж върху Пс. 38:3). Вместо да признаят Сатана за истинския автор на болестите и страданията, а Бог за този, който изработва хитростите на врага за доброто на страдащия (виж ДА 471), те виждат болестта и смъртта като произтичащи от Бога, като наказание, произволно наложено поради прегрешение.

10. Премахване. Правилно е да се молим ударът на врага да бъде премахнат (виж 2 Кор. 12:8), но молителят трябва напълно да се подчини на божествената воля (виж Лука 22:42). Само Бог може да прецени случая в светлината на всички въпроси, свързани с великата борба. Нашата работа е да премахнем всички пречки пред това, което Небето би искало да постигне за нас, след което да оставим резултатите на Бога. Ако ударът не бъде отстранен, трябва да кажем заедно с Павел: „Затова с най-голяма радост ще се хваля с немощите си, за да почива в мен силата Христова“ (2 Кор. 12:9).

Инсулт. евр. педа' (виж на Пс. 38:11).

11. С укори. Вижте върху Пс. 38:3.

Като молец. Вижте Исая 51:8; Осия 5:12.

Села. Вижте стр. 629.

12. При сълзите ми. Стихове 12, 13 описват последната молба на псалмиста.

Непознат. Сравни Бит. 15:13; Изх. 2:22.

Пришълец. Евр. тошаб, „този, който се установява за известно време в дадена страна, но не е неин гражданин“ от него“ (вижте 1 Лет. 29:15).

Както всичките ми бащи. Виж Бит. 47:9; Евр. 11:13–15.

13. Пощади ме. Буквално „отвърни погледа си от мен“. Не продължавай да ме измъчваш. В За разлика от обичайната молитва Бог да погледне към него и да му помогне, псалмистът сега се моли Бог да отвърне от него това, което за псалмиста е Неговият наказващ поглед.

Възвърни силите си. Буквално „озари се“.

Няма да те има. Сравнете Пс. 6:5; Йов 14:1–12. Псалмът завършва с тон на дълбока скръб, поддържайки почти ненарушимото единство на мисълта на елегията (виж ст. 7).

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

3 CS 18; MB 69; 2T 504 6 COL
258 11 FE 331

ПСАЛМ 40

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 40 е комбинация от хвала и молба. В него псалмистът с благодарност си спомня Божиите милости, които са ни избавили от минали беди (ст. 1–10), и вика за ново избавление пред лицето на ново бедствие (ст. 11–17). Първата част разказва какво е направил Бог (ст. 1–5) и каква е била наградата на псалмиста (ст. 6–10). Втората част се обръща към Бога от дълбините на страданието на псалмиста (ст. 11, 12), обръща се към Бога срещу силата на Неговите врагове (ст. 13–15) и в заключение изразява увереността на псалмиста в Бога (ст. 16, 17). Част от псалма (ст. 6–8) е с месиански характер (виж Евр. 10:7–9). Стихове 13–17 от този псалм също се появяват, с много леки промени, като Пс. 70 (вижте).

За надписа вижте стр. 616, 627.

1. Чакахме търпеливо. Тук еврейският език използва идиом, чиято сила е да подсили идеята за чакане. Псалмистът е упорствал в молитва. Ние „пускаме ръката Господня твърде рано“ (вижте Пс. 27:14).

Склонен към мен. Може да си представим следната картина: Отначало Бог сякаш не обръщаше внимание на псалмиста; след това се наведе напред и се вслуша във вика му (виж Пс. 31:2; ДА 356). Това е изящна фигура, представяща нежната бащинска грижа на нашия Бог.

2. Ужасна яма. Буквално „яма с шум“. Псалмистът вероятно е имал предвид тъмна, дълбока пещера, в която водите бучат, изпълвайки я с ужасни звуци, и от която няма надежда за избавление. Божията ръка беше достатъчно дълга, за да се протегне надолу и да го избави.

Кална глина. Или „кал“. Дъното на ямата не е твърда земя, върху която псалмистът, в своето опустошение, би могъл да стои, а слюзеста кал (виж Пс. 69:2, 14, 15). Всеки опит да се измъкне от калта вероятно го е тласкал само по-дълбоко.

Върху скала. За разлика от калната глина. Псалмистът е стъпил здраво на твърда земя. (виж Пс. 27:5), за да ходи безопасно (виж Пс. 37:23).

3. Нова песен. Бог дал на псалмиста нови причини да хвали небесния си Отец. Идеята е често срещана в псалмите (Пс. 33:3; 96:1; 98:1; 144:9). Християнинът, който се държи близо до Бога, ежедневно ще намира нови причини да Го хвали (виж Плач 3:22, 23). Песента на изкупените ще бъде нова песен, песен на личен опит, песен на победата.

Нашият Бог. Псалмистът включва своя народ в хвалата си (виж Йоан 20:17).

Ще се уповават. Мнозина ще видят избавлението, което Бог е донесъл на псалмиста и научете се също да Му се доверявате. Хората приемат Христос като свой Спасител, защото са видели какво е направил Той за другите. Спасената душа е най-добрият аргумент за християнството (виж МН 470; 9Т 21). Пеенето на Павел и Сила през нощта обърна мислите на затворниците към Бога (Деяния 16:25).

4. Благословен. Вижте Пс. 1:1.

Човек. Евр. гебер, „човек в силата на живота“.

Не уважава. Или „не се обръща към“.

5. Много. Споменът за особената доброта, която Бог беше проявил към псалмиста, стана вдъхновение за този псалм. Божиите благословии бяха толкова много, че псалмистът беше напълно неспособен да ги подреди по ред, за да може да ги изброи. Всъщност, многобройните Божии благословии към човечеството надхвърлят човешките сили да ги изброим. Колкото и да се опитваме, за нас е невъзможно да „проброим“ многобройните си благословии. Добре е да се опита да изчислим, но времето няма да успее да завърши броя, защото дори докато броим, върху нас се изливат нови благословии. Фалшиво смирение е това, което пречи на човек да каже на другите как Бог му е помогнал (вж. АА 124, 125).

6. Жертва. Евр. зебах, принос, включващ кръв.

Принос. Псалмистът се чуди как може да благодари на Бога за Неговите чудни дела към него и заключава, че Бог изисква от него по-висша служба, отколкото може да бъде показана чрез всички приноси на храмовата служба. Тази по-висша служба е предмет на следното стихове.

Отворил ли си? Евр. карах, „издълбавам“, „копая“. Идеята изглежда е, че Бог е издълбал ушите на слугата Си, за да има безпрепятствено средство за комуникация между Бога и Неговия слуга (виж Исая 35:5; 50:5). Тук няма намек за обичая да се пробива ухото на слуга с шило, за да се покаже, че той е на господаря си завинаги (в този случай се пробива само външният ръб на външното ухо, виж Изх. 21:6). Идеята тук е да се издълбае, да се отпуши вътрешният проход на ухото. Ухото е отворено за Божието Слово. Послушанието е по-висше от обикновената жертва (виж Пс. 51:16, 17).

Пс. 40:6–8 е цитиран в Евр. 10:5–7. Обаче, тълкуването на LXX, а не на Там се среща и еврейски език. Вместо изречението „отворил си ми ушите“ (Пс. 40:6), в Евр. 10:5 се чете „но тяло си ми приготвил“. Това е тълкуването на ръкописите Ватикански, Синайски и Александрийски на LXX (виж DA 23). Версиите на Акила, Симах и Теодотион, от друга страна, четат „уши“, както и еврейският вариант.

Всеизгаряне. Жертва, напълно погълната от огън (вижте върху Лев. 1:3). Сравнете Ис. 1:11.

Принос за грях. Вижте Лев. 4:1–35 (вижте върху Лев. 4:2).

7. Тогава казах аз. Когато ухото му се отвори, за да разбере Божието послание (приложено в Евр. 10:7 до Месията).

Ето, идвам. Приложени към Месията, тези думи се отнасят до Неговото първо пришествие. В дните на псалмиста томът (буквално „свитък“, тоест свитък) е представлявал писанията на Моисей, които са предсказали идването на Месията (виж Бит. 3:15; Втор. 18:15; Лука 24:27).

8. Аз се наслаждавам. Христос изпитваше радост да се подчинява на Своя Отец; Неговото послушание беше радостно. Когато законът е вписан в сърцето, послушанието се превръща в удоволствие. Вместо да се разглежда като поредица от външни правила, които трябва да се спазват формално, законът се разглежда като отражение на Божия характер. Истинското познание за Бога е довело до интелигентно оценяване на божествения характер и е създавало желание да се копира този характер. Чувството за безкрайната цена на спасението поражда по-нататъшно оценяване, така че то става

най-висшата наслада за християнина е да живее в хармония с небесните принципи (виж 1 Йоан 5:3; виж върху Притчи 3:1).

Закон. Евр. Тора (виж върху Притчи 3:1).

В сърцето ми. Буквално „всред утробата ми“. За Исус спазването на Божия закон беше въпрос както на интелект, така и на чувство, на ума и сърцето (виж Втор. 4:29; 6:5).

Стихове 6–8 посочват една от основните цели на ученията на Месията. За евреите външните аспекти са били съвкупността от религията. Исус е учил, че те са само средство за постигане на цел и че самата цел е хармония с Божията воля. Основната функция на плана за спасение е да възстанови в човека Божия образ (Изд. 15) и всяка религиозна система, която подчинява тази функция на придържането към церемонии и традиции, по този начин замъглява основната цел на истинската религия.

9. Проповядвах. Тук е илюстрирана отговорността на християнина да проповядва евангелието и на другите. Това не е праведност, която се пази за себе си. В стихове 9, 10 пет глагола са струпани, за да изразят нетърпението на псалмиста да покаже своята благодарност към Бога: „Проповядвах“, „не се въздържах“, „не скрих“, „изявих“, „не скрих“.

10. Не съм се скрил. Това е нехристиянска религия, която кара притежателя си егоистично да трупа ползите от вярата си, без да ги споделя с другите. „Когато Христовата любов е заложена в сърцето, като сладък аромат, тя не може да бъде скрита“ (SC 82).

13. Бъдете доволни. Със стихове 13–17 сравните Пс. 70 (вижте коментарите там). Изразът „бъдете доволни“ е от еврейската дума *gasah*, коренът на думата, преведена като „ще“ (буквално „това, което е приятно“) в стих 8.

Побързай. Виж Пс. 22:19; 38:22.

14. Засрамен. Вижте Пс. 35:4, 26.

15. Аха, аха. Езикът на презрението и укора (виж Пс. 35:21).

17. Размишлява. Евр. хашаб, коренът, от който произлиза думата, преведена като „мисли“ в стих 5.

Не се бавейте. Сравнете стих 13. Замисленият завършек на този псалм има деликатно човешко докосване. Вярата на псалмиста остава твърда докрай. В скръбта можем да знаем, че Бог мисли за нас и ще ни изпрати избавление.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1 МЛ 297

1–ЗМН 255

2 LS 320; МН 470; 2Т 297; 4Т 328

3 МВ 127; МЛ 174; 7Т 40; МҮР 201

5 МҮР 409

7 ДА 23

7, 8 ДА 410; МЛ 74; 4Т 121; 6Т 59

8 COL 60, 282, 312; ДА 24, 176, 209, 329; GC 466; МВ 161; PP 372; SC 66

10 ЗТ 543

17 ПП 351

ВЪВЕДЕНИЕ.—Псалм 41 разглежда период на тежка болест в живота на псалмиста.

Страданието е още по-трудно за понасяне от осъзнаването на псалмиста, че онези, които преди са били приятели, сега са предатели. Псалмът започва с благословия към онези, които с любов помагат на нуждаещите се, продължава с описание на предателството на бившите му приятели и завършва с молитва за надежда за възстановяване. Псалмът наподобява Псалм 38.

За надписа вижте стр. 616, 627.

1. Благословен. Вижте върху Пс. 1:1.

Обмисля. Или „обръща внимание на“. Той изучава най-ефективния начин да помогне. Тук не е просто благотворителност чрез даване. Глаголът предполага фундаментален принцип на социалната икономика, включващ правилното решаване на проблеми като бедността и болестите.

Бедните. Евр. дал, „унижените“, „беспомощните“, „унижените“, „бедните“.

Време на скръб. Буквално „денят на злото“.

2. Господ ще опази. Тези обещания трябва да се разбират в светлината на Божиите първоначалния план за народа на Израел (вж. Втор. 28:1–14; срв. Пс. 1:3; 37:3, 4, 11, 23–26, 37).

Воля. Евр. нефеш (виж върху Пс. 16:10; 27:12).

3. Укрепете го. Както е служил на нуждите на болните, така може да очаква, както общ принцип, че Бог ще му даде възможност да понася болести, когато те дойдат при него. Добротата е наградата за добротата.

Ще направя. Евр. *haphak*, „да обърна“, „да променя“. Ако езикът е буквален, той предполага утехата, която се дава на болния, когато леглото му се сменя. Нищо не отличава опитната медицинска сестра по-добре от способността ѝ да оправи леглото на болния, без да го безпокои. Ако езикът е преносен, псалмистът говори за облекчение от страданието, вероятно имайки предвид, че Бог ще промени леглото от такова на страданието в такова на възстановяване. Бог не обещава винаги да изцелява, но обещава облекчение и утеха (виж 1 Кор. 10:13).

4. Казах. Началната позиция на местоимението „аз“ в еврейския език го прави емфатично. Псалмистът си спомня какво е казал, когато е бил болен. Той не се позовава на собствените си заслуги, а на Божията милост.

Душа. Евр. нефеш, просто „аз“ (виж върху Пс. 16:10). Не е необходимо да се заключава нищо повече от физическа болест.

Съгреших. Псалмистът разглежда болестта като пряк резултат от и наказание за неговия грях (вижте Пс. 38:3).

5. Да пропадне името му. Враговете му злорадстваха от очакването на ранната му смърт и перспективата паметта му да бъде забравена.

6. Ако дойде. Говори се за един от враговете, който, ако посети болния, говори лицемерни думи, събира материали, за да му навреди, и изнася клеветнически истории от стаята на болния. Това е графична картина на някой, който се представя за приятел, но е най-лошият от враговете.

Говори суета. Или „говори празнота“. Добрите му желания са кухи.

7. Шепнете си. Продължение на картината от стих 6. Лицемерният посетител се присъединява към другите врагове на болния и заедно обсъждат окаяното състояние на бедния страдалец и се надяват на най-лошото.

Те кроят планове за мое зло. Това е обяснено в стих 8. Докъде ще стигнат клеветите и лицемерието! В книгата Йов приятелите на Йов всъщност стигат дотам, че го обвиняват в най-тежките грехове (виж Йов 22:5-10; и др.).

8. Зла болест. Буквално „нещо Велиал“ или „нещо безполезно“ (виж Съдии 19:22; виж също Пс. 18:4). Вероятно се има предвид морално зло.

Лъжа. Враговете се убеждават, че за него няма надежда; затова те могат свободно да говорят за него. Страданието на псалмиста е още по-силно, защото го смятат за доказателство, че е виновен за шокиращо престъпление.

9. Мой собствен близък приятел. Буквално „човекът на моя мир“. Тези, които твърдят, че този псалм е написан от Давид на фона на бунта на Авесалом, прилагат този стих към Ахитофел (2 Царе 15:31; виж върху Пс. 55:12).

Който яде от моя хляб. Поведението, предложено тук, е особено позорно (виж 2 Царе 9:10-13; 3 Царе 18:19). Този пасаж се отнася до Юда (виж Йоан 13:18).

Фактът, че част от този псалм е показала друго приложение освен по-очевидно локалното приложение, не означава, че целият псалм първоначално е бил замислен като предсказващ. Най-добре е винаги първо да се тълкуват тези древни писания в техния исторически контекст и да се прилагат допълнително към бъдещето само онези части, които по-късно вдъхновени писатели са приложили по този начин (вижте Втор. 18:15).

Вдигна петата си. Фигурата навежда на мисълта за кон, който рита... човек, който го храни, за другите идеята да спъне някого. Такава долна неблагодарност прояви Юда, който беше приел три години благоволение от ръката на Исус.

10. Вдигни ме. От леглото ми на болестта, против надеждата на враговете (виж стих 8).

Отвърни им. За обяснение на привидния дух на отмъстителност виж стр. 624.

11. По това знам. Сравнете Пс. 20:6. По същия начин, по който псалмистът е разбрал погрешно истинската философия на страданието (вижте върху стих 4; вижте също върху Пс. 38:3), той погрешно е смятал, че просперитетът и здравето са специални знаци на небесната благосклонност. Вярно е, че Бог дарява тези благословии на хората (вижте Яков 1:17), но те се даряват както на праведните, така и на нечестивите (Мат. 5:45), така че небесните дарове не могат непременно да се приемат като доказателство за божествено одобрение върху получателя. Погрешното разбиране на този факт обяснява някои твърдения, направени от псалмиста в Пс. 73.

Никога не трябва да приемаме свободата от съдебен процес като доказателство, че всичко е наред между нас и... Бог. Единственият ни сигурен водач е стандартът на Божието Слово и потвърждаващото го свидетелство на Духа (Римляни 8:16; Евреи 4:12).

12. А аз. Буквално „И аз“. Изречението е недовършено, или по-скоро е завършено в друга граматическа форма. Псалмистът започва от първо лице и след това рязко насочва вниманието си към Бога, който го подкрепя.

Честност. Буквално „съвършенство“, в смисъл на завършеност. Стихът подсказва, че псалмистът се възстановява от болестта си.

Завинаги. Тази мисъл е в контраст с надеждата на враговете, че той скоро ще умре (ст. 5).

13. Благословен да бъде Господ. Славословие, отбелязващо края на първа книга (виж стр. 626). Въпреки това, доксологията е особено уместна и след наблюдението на стих 2. Сравнете края с другите части на псалмите (Пс. 72:18, 19; 89:52; 106:48; 150).

Амин. Евр. „амин“ – „със сигурност“, дума на тържествено потвърждение, двойно по-категорично подчертана в този момент чрез повторение. Повторението може също да подсказва реакцията на хората, когато псалмът е бил използван в публично богослужение.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1 МХ 201; 5Т 150

1, 2 Изд. 141

1-3МВ 41; 6Т 306

КНИГА ВТОРА

ПСАЛМ 42

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 42 е жалка плачевна молитва на Давид, „преследван беглец, намиращ убежище в скалите и пещерите на пустинята“ (Изд. 164), изгнан от Божия дом, където е намерил радостта си в участието в светите служби. Формата на псалма е изящна, състояща се от две части с подобна дължина, всяка от които е последвана от припева, който се среща първо в стих 5, а след това в стих 11 (и трети път в Пс. 43:5).

Тези, които смятат Пс. 42 и 43 за едно цяло, посочват следните причини: Няколко еврейски ръкописа ги обединяват в един псалом (двойно повтарящият се рефрен на Пс. 42 се появява отново в края на Пс. 43); 43 е единственият псалом във втора книга без надпис; настроенията в Пс. 42:4 и 43:3 са подобни. Ако обаче „светият хълм“ (Пс. 43:3) се отнася за Йерусалим, тогава Пс. 43 едва ли е могъл да бъде написан, докато Давид е бил беглец от Саул.

За надписа вижте стр. 617, 627.

1. Харт. Евр. 'ауаа, „мъжки елен“, вероятно се пише 'ауааа, „женски елен“, в съответствие с глагола „рanteth“, който на иврит е женски род.

Стихове 1–6 съставляват първата строфа на елегията.

Пантет. Евр. „араг“, „копнея за“. „Араг“ се среща само тук и в Йоил 1:20, където се превежда като „плач“, но където вероятно би трябвало да има същото значение, както тук.

Душата ми. Или „аз“ (вижте върху Пс. 16:10).

2. Жаден. Цифрата се засилва от наблюдението, че земите, в които Давид е бил беглец, ставали изключително горещи през лятото и водата често била оскъдна. Дивите зверове често пречели на плахите елени да се доближат до малкото налични водоизточници.

Живият Бог. Силната нужда на псалмиста от Бога е подчертана в този псалм и следващото чрез внимателно подбраните наименования за Бога (виж стихове 8, 9; 43:2, 4).

Яви се пред Бога. Вижте Изх. 23:17; Пс. 84:7 за употребата на този израз по отношение на поклоненията до светилището. Идеята за това да бъдеш в Божието присъствие е важна в този псалм (вижте Пс. 43:5; Изх. 34:24; Втор. 16:16; 31:11). Светилището е било считано за специално място, където хората се срещат с Бога.

3. Сълзи. Вижте Пс. 80:5.

Месо. Евр. lechem, „хляб“. „Месо“ е староанглийски термин за храна като цяло. Интересно е да се отбележи, че където псалмистът говори за сълзите като за своя храна, угаритският поет (виж стр. 618, 619) говори за пиене на „сълзи като вино“.

Те... казват. Враговете на Давид му се подиграват с най-горчивата от всички подигравки, намеквайки, че Богът, на когото Давид се доверяваше, изобщо не се интересува от неговото благополучие.

4. Тези неща. В изгнанието си Давид си спомня случаите, когато се е покланял в Божия дом с общността на онези, които са се радвали в Божието присъствие. Такова спомняне е направило положението на страдащия още по-трудно за понасяне. „Венеца на скръбта е спомнянето за по-щастливи неща“ (Тенисън). От друга страна, спомнянето за Божиите провидения може да даде на страдащия по-голяма сила.

5. Защо? Стих 5 представлява рефренът на стихотворението (повтаря се с леки вариации в стих 11; Пс. 43:5). С оглед на тези приятни спомени, Давид се упреква, че е депресиран.

Повалих се. Буквално „повалих се“.

Душа. Псалмистът се обръща към себе си.

Неспокоен. Евр. *hamah*, което означава ръмжене като животно, рев.

като вълните (виж Пс. 46:3) или стенещи като вятъра.

Надежда. Вижте Пс. 25:3; 27:14; Плач 3:24. Търсим утеха в себе си, когато единствената ни надежда е в Бога.

И все пак. В Божието време всичко ще бъде наред, ако продължим да се доверяваме.

За помощта на лицето Му. Буквално „спасенията на лицето Му“ (виж Пс. 13:1). Божиите спасения са многобройни. Казва се, че когато Лутер бил на ръба на отчаянието, той задавал въпроса от този стих и казвал на Меланхтон: „Ела, Филип, да изпеем 46-ия псалом.“

6. Боже мой. Стихове 6–11 съставляват втората строфа на елегията. Поетът отново възстановява изражението си на униние, но в малко по-спокоен тон.

Душата ми е унила. Откровено признание за дълбочината на депресията на псалмиста (вижте припева на стихове 5, 11; Пс. 43:5).

Ще те помня ли? Дори в изгнание Давид обещава да помни Бога. В това е силата му.

Хермонити. Буквално „Хермонс“, вероятно обозначаващ планинската верига, от която Планината Хермон, с надморска височина от 2814 м, е главният връх. Някои разбират под „хермонити“ жителите на Хермон.

Хълмът Мицар. Или „планина Мицар“, като „Мицар“ буквално означава „дреболия“, „няколко“. Идентичността на върха не е известна. Хълмът вероятно е бил един от по-малките върхове на планинската верига Хермон, откъдето извира водите на река Йордан.

7. Бездната зове бездната. Псалмистът сякаш се намира в онази част на земята, където водопадите от топящите се снегове на Ермон отекват и отекват над хълмове и надолу по дерета. Тези природни явления сякаш представляват проблемите, които го обземат.

Водни смерчове. LXX, *katarakt*, от която произлиза английската ни дума „катаракта“.

Псалмистът може да има предвид бързите води на река Йордан, особено по време на наводнение.

Вълни. Вероятно продължение на образа, взет от каскадите и бурните потоци на горния Йордан по време на наводнение. Разбиващите се вълни и търкалящите се талази представляват непосилните душевни скърби на псалмиста, особено с оглед на изгнанието му от Божия дом. Давид потъва в моментно разочарование и обезсърчение, като давещ се човек (виж Пс. 88:7), но веднага се издига с вяра и увереност, че Бог ще направи всичко добре.

8. Ще заповяда. Насред почти униинието си, Дейвид вижда лъч надежда.

Бог ще заповяда на любовта Си да стане действена. Както Бог контролира могъщите потоци на природата, така Той ще контролира водите на страданието и ще помогне на Своя слуга да ги преживее.

Любяща доброта. Евр. хесед, което тук може да се преведе като „божествена любов“ (вж.

Допълнителна бележка върху Пс. 36).

През нощта песента му. Вижте Йов 35:10; Пс. 32:7; 63:6; Деяния 16:25.

9. Ще кажа. С оглед на надеждата си в Господната доброта, псалмистът решава да продължи да моли Бог да му обясни причината за страданието му.

Боже, моя скала. Сравни Пс. 18:2.

Защо? Сравни Пс. 22:1.

10. Меч. Значението на еврейската дума, преведена по този начин, не е ясно. Тя произлиза от корен, означаващ „да убия“, „да убия“. Среща се другаде само в Езекиил 21:22, където е преведена като „клане“. LXX предава първото изречение на Пс. 42:10 като „докато костите ми са смазани, гонителите ми ме укоряват“.

Те казват. Вижте стих 3; вж. Йоил 2:17; Михей 7:10.

11. Защо си унил? Второто появяване на припева. В този случай минорно.

появяват се промени във формата, като рефренът е допълнен от думите „и моят Бог“. Обърнете внимание на промяната от „лицето Му“ (ст. 5) на „лицето Ми и моят Бог“ в този стих.

В стих 5 Давид се обръща към душата си; тук той сякаш претендира за Бог за свой, с поразителна интимност (виж Пс. 43:5).

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1 КОЛ 270; GW 257; 1 Ц 159, 161; 4 Ц 534 2, 4 4 Ц 535 7 AA 572; 2 Ц 97 11

Изд 164; МН 255; SC 69;

2 Ц 319; 5 Ц 315; 6 Ц 480 ПСАЛОМ 43

ВЪВЕДЕНИЕ. — Вижте въведението към Псалм 42 и обърнете внимание на третото появяване на припев в Пс. 43:5. Пс. 43 е единственият псалом във втора книга (виж стр. 626) без надпис.

1. Пледирам. Евр. ребро, „да се боря“, „да водя дело срещу“ (виж върху Пс. 35:1; срв. 1 Царе 24:15).

Нечестив народ. Псалмистът вероятно има предвид собствения си народ, за който знае, че е далеч от Божия идеал.

Неправедният човек. Може би трябва да се разбира колективно като враговете на псалмиста.

2. Защо? Въпросът от Пс. 42:9 е повторен в по-силна форма. Давид не само е забравен, но и е отхвърлен.

3. Твоята светлина и Твоята истина. Милост и вярност (виж Пс. 4:6; 25:10; 26:3; 27:1 36:9; 1 Йоан 1:5).

Твоят свят хълм. Ако псалмът е написан след превземането на Йерусалим от Давид (виж въведението към Псалм 42), изразът очевидно се отнася до планината Сион. Преди издигането на Храма ковчегът е бил помещаван във временно жилище в Йерусалим (2 Лет. 1:3, 4). Древната скиния е била в Гаваон (1 Лет. 16:39).

4. Моята извънредна радост. Буквално „радостта на моята радост“.

Арфа. Евр. киннор, „лира“ (виж върху Пс. 33:2, 3; виж стр. 34). Когато радостта е неизразима в човешката реч, музиката дава израз далеч отвъд ограниченията на езика.

5. Защо си унил? Припевът към Пс. 43 или третото появяване на припева към цялата елегия, ако Пс. 42 и 43 се считат за едно цяло (виж върху Пс. 42:5, 11). На еврейски език припевът тук е идентичен с припева на Пс. 42:11. Няколко еврейски ръкописа и LXX имат и трите припева в практически идентична форма (виж Пс. 42:11). В този рефрен е олицетворение на човешкия опит на християнина: проблемът със страданието, увереността в помощ, увереността в крайната победа чрез вяра (виж 1 Йоан 5:4).

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

3 ML 321

5 6T 480

ПСАЛМ 44

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 44 е искрена молитва към Бога да се намеси и да избави народа Си от враговете им. Псалмът има четири части: стихове 1–8, Божията доброта към Израел в древни дни; стихове 9–16, настоящото тъжно положение на Израел; стихове 17–22, твърдението на псалмиста, че Израел е останал верен на Бога; и стихове 23–26, апелът на псалмиста към Бога да избави Израел. Сравнете Пс. 59 и 89.

За надписа вижте стр. 617, 627.

1. Нашите бащи. Разказът за чудните Божии дела се е предавал от баща на син (виж Изх. 10:2; 12:26, 27; Втор. 6:20–25; 32:7). Изразът „в техните дни“ датира от времето на влизането в Ханаан (виж Пс. 44:3).

2. Езичници. Евр. *goyim*, „народи“, тук народите на Ханаан. В целия този раздел се подчертава идеята, че победата над врага е спечелена не чрез силата на Израел, а чрез намесата на Бог.

Тях. Тоест, децата на Израел.

Хората. Тоест, народите на Ханаан.

Изгонете ги. Вместо това, „освободете ги“, тоест, израилтяните. Двойният паралелизъм може да бъде илюстриран със следния парафраза:

Ти изгони ханаанските народи с ръката Си и насади израилтяните;

Ти оскърби ханаанския народ и освободи
израилтяните.

3. Лице. Думата, преведена по този начин, е предадена като „присъствие“ в Изх. 33:14, 15. Божието присъствие беше символизирано от облачния стълб (Изх. 13:21).

Имах благоволение към тях. Или „възхищавах се на тях“.

5. Чрез теб. Победата се приписва на Бога.

Бутам надолу. Евр. *naḥaḥ*, използвано за блъскане на рогат добитък във Втор. 33:17.

8. Хвалят се. Или „хвала“. Бог е единственото основание за хвала. Сравнете Исая 25:1–4.

Села. Вижте стр. 629.

9. Но. Рязък контраст между ранната победа на Израел под силната Божия ръка и настоящото жалко положение на нацията. Псалмистът използва нетехнически език на библейските писатели, които толкова често описват Бог като вършещ онези неща, които не пречи (вижте 2 Лет. 18:18). В известен смисъл подобно описание е правилно, но езикът трябва да се разбира в светлината на цялостното откровение на вдъхновението.

Страданието и смъртта дойдоха на този свят в резултат на греха и вината за тяхното присъствие

трябва да се постави на вратата на Сатана, а не на Бога. Бог посял „добро семе на нивата Си“, но „неговият враг дойде и посея плевели между пшеницата“ (Матей 13:24, 25).

В известен смисъл Бог понякога е по-пряко отговорен за бедствията. В свят, в който съществува зло, изглежда е необходимо грехът да носи наказание, за да могат злите наклонности на човешкото сърце да бъдат обуздани. Така Бог е постановил гражданско наказание за отделните хора, а също и националните престъпления да бъдат наказани върху нацията (виж 2 Лет. 22:8). Бедствията на Израел спадат или към тази категория, в който случай те не са незаслужени, или към общата категория на страданията, с които врагът тормози човешкото семейство. В такъв случай Бог не бива да бъде държан отговорен за тях. Страдащият не винаги може да определи веднага причината за своите страдания.

Докато търси отговор, той трябва да внимава да не обвинява Бога „глупаво“ (Йов 1:22).

Отхвърлил си. Сравни Пс. 43:2.

11. Овце, определени за храна. Буквално „овце за храна“, т.е. овце, предназначени за клане за храна (виж стих 22).

Езичници. Народи (вижте на стих 2).

12. За нищо. Буквално „защото не са богатства“. Сякаш Израел беше предаден на произвола на съдбата, като безполезен.

Не увеличавай богатството си. Или „не си спечелил с покупната им цена“.

Някои предпочитат да превеждат като „не изисквайки висока цена за тях“ (RSV).

13. Укор. Сравни Пс. 39:8.

14. Наречие. Евр. машал, дума с редица значения, като например „притча“, „поговорка“, „пророческа фигуративна реч“ или „песен на подигравка“, както тук и във Втор. 28:37 и 1 Царе 9:7.

15. Объркване. Или „обида“.

Покрил ме е. Сравни Пс. 69:7.

16. Защото. Или „поради“.

Поради. Буквално „заради лицето на“.

Този стих завършва описанието на псалмиста за безпомощното състояние на народа на Израел.

17. Не те забравих. Псалмистът твърди, че причината за бедите на Израел не може да се отдаде на отстъпничеството от Бога; че въпреки че народът е останал лоялен, той е бил наказан.

В Твоя завет. Трудно е да се разбере как псалмистът е могъл да твърди, че Израел е останал верен, предвид продължаващото му отстъпничество. Може би той има предвид, че въпреки че отделни хора – дори мнозинството от тях – са нарушили завета, все пак, като нация, тя не се е отрекла официално от Бога. Или може би в силата на скръбта си, той говори хиперболично, както е обичайно на Изток.

19. Драconi. Евр. tannim, „чакали“, да не се бърка с tannin, „морско чудовище“ (Бит. 1:21; Пс. 148:7) или „змия“ (Изм. 7:9, 10). „Мястото на чакалите“ означава дивото, пусто място, което такива същества често посещават. Псалмистът твърди, че еврейският народ е бил ограбен и е направен подходящо място за обитаване на диви зверове (виж Йер. 9:11; 10:22). Това е силна хипербола.

Сянка на смъртта. Вижте върху Пс. 23:4; вижте също Йов 3:5.

20. Протегнахме ръце. Сравнете 1 Царе 8:22; 2 Лет. 6:12, 13.

21. Той знае. Ако това беше истина, Бог щеше да знае. Това е тържествен апел към Божието всезнание.

От сърцето. Вижте Евр. 4:12.

22. Заради теб. Псалмистът твърди, че страданията не са били, защото хората бяха нарушили завета, а защото бяха Божи народ. Павел цитира този стих, за да опише страданията на християните (виж Рим. 8:36).

23. Събудете се. Сравнете Пс. 3:7; 7:6; 35:23; 78:65. Изглежда, че Бог е изоставил напълно народа на Израел. Псалмистът сега започва да Го умолява. По-вярна картина на Божиата бдителна грижа над Израел се намира в Пс. 121.

24. Защо се криеш? Сравни Пс. 13:1.

25. Нашата душа. Или „ние“ (вижте върху Пс. 16:10). Стихът показва крайна скръб и унижение.

26. Заради Твоите милости. Или „заради Твоята любов“ (виж върху Пс. 36:7). Въпреки почти пълното отчаяние от позорното положение на нацията, псалмистът се придържа здраво към вярата си в Божиата любов. Проблемът му беше неспособността му да разбере Божиите пътища. Силата му се криеше в увереността му в Божиата неизменна любов.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

4-7 ПП 716

10

ПСАЛМ 45

ВЪВЕДЕНИЕ. — Пс. 45 е брачен химн, който възхвалява брака на цар с принцеса. Някои коментатори са склонни да смятат, че псалмът е изцяло месиански.

Няма съмнение, че части от него са такива. Стихове 6 и 7 са цитирани в Евр. 1:8, 9 като думите, които Бог Отец е адресирал към Сина. Стих 2 също е обявен за месиански: „Божествената красота на характера на Христос... за когото Давид, като Го видя в пророческо видение, каза: „Ти си по-красив от човешките чада“ (МВ 79). Това твърдение също така посочва факта, че Давид е авторът на псалма. Тъй като месианското предсказание толкова често се смесва с очертания на местен характер, често е невъзможно да се определят границите между бъдеще и местно приложение на даден пасаж. Безопасният курс е да се приемат за месиански само такива пасаж, за които вдъхновението положително заявява, че са от такъв характер. Други пасаж, макар че може да изглеждат с месианско приложение, трябва да се тълкуват предимно в местния им контекст и да се считат, ако изобщо, за предполагаемо месиански.

След увода на един стих, вдъхновеният поет се обръща към младоженеца (ст. 2-9), а след това булката (ст. 10-17); последните два стиха представляват благословия върху съюза.

За надписа вижте стр. 617, 627, 628.

1. Включва. Евр. рахаш, дума, срещаща се само тук в Стария завет. В постбиблейския еврейски език означава „да бъде активно развълнуван“. Такова определение отговаря на настоящия контекст. Давид е толкова развълнуван от чудото и красотата на видението си (виж МВ 79), че трябва да му даде израз. Развълнуващата душата проповед, подобно на великата поезия, идва от душа, която е развълнувана (виж Матей 12:34).

Езикът ми. Дейвид иска изражението му да е като на бърз писател – топло, свободно, преливащо от емоции.

10 Никъл, Ф. Д. (1978). Коментар на Библията на адвентистите от седмия ден: Светата Библия с ексегетични и обяснителни коментари. Серия с коментарни справки (Пс. 34:5). Вашингтон, окръг Колумбия: Асоциация на издателствата „Ревю енд Хералд“.

Писалка. Евр. 'eṭ, „стилус“, инструмент за писане, използван за изписване на букви върху камък (виж Йов 19:24).

Това необичайно официално въведение придава тържественост и важност на темата на стихотворение.

2. По-красива. Давид описва пророческото си видение за Исус, сиянието на славата на Отца (МВ 79). Че юдеите са отдавали месианско значение на този стих, се вижда от арамейски перифраз, който гласи: „Красотата ти, Царю Месия, е по-голяма от тази на човешките синове.“

В стихове 2–9 царят е изобразен като мъж, като воин, като владетел и накрая като младоженец в деня на сватбата.

Благодат. След като споменава физическата красота на царя, Давид обръща внимание на неговата грациозна реч (вижте 5:16; Исайя 50:4; Матей 7:29; 13:54; Лука 2:47; Лука 4:22).

Следователно, даровете на красотата и убедителното красноречие се считат за доказателство за Божията забележителна благословия.

3. Препаша меч си. Царят е не само красив и любезен в речта си; той е и силен в битка. Поетът предсказва победата си, когато тръгва на война. Предполага се, че церемонията по рицарството се основава на тези думи.

4. Кротост. Царството трябваше да бъде установено не върху гордост и арогантност, а върху смирение, кротост, нежност.

5. Твоите стрели. Този стих е драматично представяне на идеи, по-скоро може да се преведе като: „Твоите стрели са остри — народите падат под тебе — [стрелите потъват] в сърцето на враговете на царя.“ Картината е на пълна победа.

6. Твоят престол, Боже. Тази фраза е предадена по различен начин в преводите и в полетата на преводите. Типични сред преводите са следните: „Твоят престол е престолът на Бога“, „Твоят престол, даден от Бога“, „Твоят престол е Божий“, „Твоят божествен престол“. Тези преводи очевидно са опит на онези, които вярват, че земната сватба трябва да бъде подчертана, да дадат превод на фразата, който би бил в хармония с тази концепция. Правилното разбиране на принципите на старозаветното пророческо тълкуване (вижте Въведение към Пс. 45; вижте също Втор. 18:15) позволява незабавно и локално приложение на псалма, както и приложение към бъдещето на определени части, за които чрез вдъхновение е потвърдено, че имат такова приложение. В светлината на тези съображения няма нужда да се отклоняваме от простия и най-естествен превод на еврейския език, който се намира в KJV и древните преводи. За по-пълно обсъждане на проблемите с превода на този стих вижте Проблеми в превода на Библията, стр. 148–150.

Стихове 6 и 7 са цитирани в Евр. 1:8, 9, за да покажат, че Месията е възвишена над ангелите (вижте въведението към Пс. 45).

За вечни векове. Няма да има край на господството на Месията (вижте Откр. 11:15).

Десен скипър. Буквално „скипър на праведност“.

7. Боже, твоят Бог. Бог Отец е помазал Христос Сина. Възможно е този израз да се преведе като „О, Боже, твоят Бог“, като в този случай директното обръщение към Христос Сина (както в стих 6) продължава, като Бог Отец се счита за Негов Бог.

Помазан. Евр. машах, коренът на думата „Месия“ (вижте Изх. 29:7; Чис. 3:3).

8. Всичките ти дрехи. Изречението гласи буквално „мира, алое и касия, всичките ти дрехи“. Дрехите Му са толкова напоени с благовония, че сякаш представляват самата му дреха.

Смирна. Ароматен секрет от дърво, срещащо се в Арабия (виж Бит. 43:11; Естир 2:12; 5. Сол. 4:6; Мат. 2:11; Йоан 19:39).

Алое. Ароматно вещество, получено чрез изгаряне на ароматна дървесина от Индия и...
Цейлон (виж Притчи 7:17; 5. Сол. 4:14). Да не се бърка със съвременното горчиво лекарство, наречено алое.

Касия. Кора, наподобяваща канела, но по-малко ароматна, отглеждана в Индия.

Дворци от слонова кост. Дворци, украсени със слонова кост, като прочутия дворец на Ахав в Самария (виж върху 1 Царе 22:39; срв. Амос 3:15).

При което. Евр. *minni*, архаично от *min*, което означава „от“ или „откъдето“. Лека промяна до *minnim* води до превода „струнни инструменти“ (виж RSV; вж. Пс. 150:4). Древните преводи подкрепят четенето на еврейския текст.

9. Царски дъщери. Тъй като сватбената сцена се развива сред разкоша на кралското семейство В двора е уместно придружителите да бъдат жени с кралска кръв.

Твоята десница. Почетното място (виж 1 Царе 2:19).

В офирско злато. В дрехи, бродирани или украсени с най-отбраното злато. Защото местоположението на Офир, виж върху 3 Царе 9:28; вж. Йов 28:16.

10. Вслушайте се. Псалмистът сега се обръща към булката, представена в стих 9, като я съветва да обмисли внимателно новата връзка, в която е на път да влезе.

Забравете. Булката е увещавана, всъщност: „Не копнейте за собствения си дом, не сравнявай новото със старото, не се опитвай да внасяш чужди идеи в новата си среда; разчупи всички връзки, които биха могли да стоят между теб и твоя цар; отъждестви се напълно със съпруга си.“
Красив пример за вяност към друг се намира в историята на Рут и Ноемин (виж Рут 1:16–18).

11. Желание. Предаността към съпруга ѝ ще засили чара ѝ в очите му. Искрена. обичта свързва мъжа и съпругата.

Господ. Сара се обърна към Авраам с „господарю мой“ (вж. върху Бит. 18:12; срв. 1 Петрово 3:6).

Поклонение. Евр. *shachah*, буквално „да се поклоня“, действие, извършвано както пред хора, така и пред Бог (Бит. 27:29; 33:7; 1 Царе 25:23; и др.).

12. Дъщеря на Тир. Богати или високопоставени хора ще донесат сватбени подаръци, считайки за привилегия по този начин да почетат брака. Сравнете израза „дъщеря на Сион“ (Ис. 1:8). По времето на псалмиста, Тир е бил вероятно най-богатият търговски град, познат на евреите. За богатството на Тир вижте Исая 23:1–8; Езекиил 26; 27.

13. Царската дъщеря. Невестата, дъщеря на друг цар (виж стих 9).

Вътрешно. Тук не става дума за славата и красотата на сърцето, а за булката, докато тя се появява облечена за сватбата в собствения си дом, преди да излезе да посрещне младоженеца.

От ковано злато. Вижте стих 9.

14. В облекло от бродерия. Евр. *rikamot*, сега се смята, че се отнася до пъстър материали като например многоцветни дрехи (виж Съдии 5:30; Езекиил 16:10).

Девици. Нейните булчински слугини.

15. С радост. Шествието на булката излиза да посрещне младоженеца и да бъде отведени в двореца на царя. Този стих завършва обръщението към булката.

16. Твоите деца. Потомците на царя ще заемат видни позиции.
Славата на бъдещото царство ще замени тази на предишното царство.

Стихове 16 и 17 са заключителна благословия за кралския брак, отправена към царя.

17. Име. Вижте върху Пс. 5:11; 7:17.

Да се запомни. Думите на този стих могат да се разберат като описание на хваленията, дължими на Бога (виж МН 101).

Хората. Буквално „народи“.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1 Ев 172

2 COL 336; СТ 240; МВ 79

17 МХ 101

ПСАЛМ 46

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 46 е определен като Псалм на Лутер, защото великият реформатор, който е бил свикнал да го пее във време на беда, го е перифразирал в своя химн „Могъща крепост“, № 261 в „Църковен химнал“. Псалмът е славен химн на темата, че сред сътресенията на народите Божият народ е в безопасност.

За да изрази тази тема, толкова уместна и за последните дни, псалмистът избира стихотворна форма, необичайно правилна за еврейската поезия. Три строфи, практически еднакви по дължина, с подходящо разположени рефрен и Села, представят картини, включващи поразителни контрасти: бучащи води и люлеещи се планини, и тиха река; народи в смут и земята, топяща се от гласа на Господа; опустошението на войната и Бог, управляващ тихо над народите. След забележителна победа в дните на Йосафат, израилтяните пяхи този химн (виж Пс. 201–203). Пс. 46, 47, 48 са тясно свързани по мисъл и вероятно споделят един и същ произход. Че Давид е авторът на Пс. 46, може да се заключи от Пс. 203.

Разказва се, че Оливър Кромвел помолил хората да пеят този псалм, казвайки: „Това е рядко срещано Псалом за християнин. Бог е нашето убежище и сила, много скорошна помощ в беда. Ако папа, испанец и дявол се обадят срещу нас, пак в името на Господа ще ги унищожим. Господ на Силите е с нас, Богът на Яков е нашето убежище.“ Псалом 46 е бил пят в Париж от революционерите през 1848 г.; в Индия от силно притиснатите британци по време на бунта на сипаите. Той може би е химнът на Божия народ по време на нарастващите опасности на последните дни. Сравнете химна на Исак Уотс „Бог е убежището“, № 89 в „Църковният химнал“.

За надписа вижте стр. 617, 629.

1. Настояща помощ. Пълният израз гласи буквално „помощ в беди Той е бил „намерено изключително.“ Тъй като Бог винаги е доказвал Своята помощ, на Него може да се разчита в тежки обстоятелства.

Стихове 1–3 съставляват първата строфа, която изобразява сигурността на Божия народ, дори когато основите на земята се разклатят.

2. Следователно. Тоест, с оглед на казаното от Давид в стих 1.

Природните сътресения, земетресението, което хвърля планините в морето, ревът на вълните, катаклизмът на приливната вълна – тези явления, както и всякакви сътресения и революции в политическия свят, не е нужно да разтърсват този, който се уповава на Бога. Каквото и да се случи, Бог е доказано убежище.

3. Села. Думата тук отбелязва края на първата строфа. Относно възможното значение на Села виж стр. 629.

4. Река. Красива фигура на Божията защита. Тя представлява състояние на спокойна сигурност. в рязък контраст с буйния океан от стих 3. Втората строфа (ст. 4–7) изобразява мира на Божия град, докато всичко извън стените му е в състояние на смут.

Потоци. Вероятно изобразяващи канали, водещи от реката до водни градини и жилища. Божията защита се разпределя свободно чрез безброй канали. Град, добре снабден с вода, е картината, която пророците представят за Йерусалим, който е могъл да бъде (Езекиил 47:1–5; Йоил 3:18; Захария 14:8). Новият Йерусалим ще има свой поток от жива вода (Откр. 22:1).

Божият град. Йерусалим, където Бог е бил представен като имащ Своето място на обитаване (виж Пс. 48:1).

Скинии. По времето на Давид ковчегът, символът на Божието присъствие, се е помещавал в временно жилище (2 Лет. 1:3, 4).

5. Посред града. Бог, като помощник и защитник, е представен като намиращ се посред града (виж Исая 12:6).

Няма да се поклати. Вижте Пс. 15:5; 16:8.

Точно рано. Буквално „в зазоряване“, тоест, на разсъмване, когато утрото се появява (виж Изх. 14:24; Плач. 3:22, 23).

6. Езичниците. Или „народите“.

Земята се стопи. Силен език, образно показващ абсолютната сила на Бог. Поредицата от кратки изречения, без съюзи (риторичната фигура на асиндетон), придава сила на живото описание.

7. Господ на Силите. Вижте върху Пс. 24:10. Стих 7 е припевът на втората строфа (вижте стих 11). Припевът звучи като основна нота на псалма.

Е с нас. Сравни Пс. 23:4.

Убежище. Или „сигурна височина“, „място за отстъпление“. Глаголът, от който произлиза еврейското съществително производно се използва в Пс. 20:1: „името на Бога Яковов ще те защити [ще те постави на високо място]“.

Села. Вижте стих 3.

Утешен от този стих, Джон Уесли смело посрещна приближаващата смърт. Той го цитира в нощта преди смъртта си и беше чут да повтаря обещанието му през цялата нощ.

Нашата сила не е в себе си, нито в съюза със светската власт, а в Бога. Калвин е казал: „За да могат верните да научат, че без никаква помощ от света, само Божията благодат е достатъчна за тях. ... Следователно, макар Божията помощ да ни достига само на тънки струйки, ние трябва да се радваме на по-дълбоко спокойствие, отколкото ако цялата сила на света беше натрупана наведнъж за наша помощ.“

8. Елате, вижте. Третата строфа (ст. 8–11) изобразява Божията сила, проявена в Неговата господство над могъщите движения на народите и величието на Неговото спокойно възвисяване над тях.

9. Прекратява войните. Еврейската форма означава продължаващо действие.

Колесница. Евр. „агалот“, не е обичайната дума за бойни колесници. Тя означава по-скоро „кари“, „транспортни каруци“ (виж Бит. 45:19; 46:5; 1 Царе 6:7).

Стихът представя картина на бойно поле, осяяно със счупени оръжия и изгорели превозни средства. Победата е пълна.

10. Бъдете тихи. Буквално „оставете“, „престанете“, „откажете се“. Самият Бог изрича тези възвишени думи. Първото изречение на този стих е перифразирано: „Тихо! Прекратете суматохата си и

„...познайте, че Аз съм Бог.“ Говорим твърде много и слушаме твърде малко. Липсва ни християнско самообладание и стабилност поради непрестанната ни заетост. Моисей прекара 40 години в Мадиямската земя (Деяния 7:29, 30), Павел 3 години в пустинята (Галатяни 1:17, 18; АА 125–128), а Исус 40 дни в пустинята (Матей 4:1, 2), в подготовка за отговорностите на божественото призвание.

Знай. Хората се запознават с Бога, като наблюдават Божиите дела.
Ще бъде възвишен. Темата на Пс. 47.

11. Господ на Силите. Стих 11 е припевът на третата строфа (вижте на стих 7).
Села. Вижте стих 3.

Пс. 46 ще донесе особена утеха на Божия народ във време на скръб (вижте ВЦ 639). В онзи страшен час, когато мощно земетресение, каквото никога не е имало, ще разтърси земята; когато слънцето, луната и звездите ще се разклатят от пътищата си; когато планините ще се разтреперят като тръстика и назъбени скали ще се разпръснат навсякъде; когато морето ще се разярява и цялата повърхност на земята ще се разруши; когато планинските вериги ще потънат и островите ще изчезнат (Мат. 24:29, 30; Лука 21:25, 26; ВЦ 637; ЕВ 34, 41), светиите ще намерят защита в Бога.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1 АН 186; СН 286; ЕВ 105; ЕВ 306; ФЕ 248; ЛС 176, 249, 265; МН 268; МЛ 317; МР 87; РК 203, 211, 340; СР 102, 127; 4Т 616; 5Т 34, 195, 215, 315; 7Т 86, 126, 213
1, 2 Изд. 165; ЛС 258
1–3ГС 639
2 9Т 96
2, 3 ТМ 446
4 ЕВ 39; 6Т 366; 8Т 27
4–7, Изд. 165
7 МЛ 290; 4Т 286
9–11РК 203
10 ДА 363; Ед 260; ФЕ 441; МН 58; МЛ 149; ЛС 253; ТМ 282, 516; 1Т 111; 8Т 279

ПСАЛМ 47

ВЪВЕДЕНИЕ. — Пс. 47 е празничен химн на най-чиста хвала към Йехова, който е възвеличен като Бог не само на Израел, но и на всички народи на земята. Може да се счита за развитие на темата от Пс. 46:10. Стихове 46, 47, 48 са тясно свързани. Като химн за публично богослужение, Пс. 47 вероятно е бил изпълняван антифонно от два хора, единият пеейки стихове 1, 2 и 5, 6, редувайки се с другия, пеейки стихове 3, 4 и 7, 8; и двата се обединяват в пеене на стихове... 9. Този триумфален псалм се чете в съвременната синагогална служба на Нова година, преди да се затръби шофарът (овнешки рог); на този ден в ритуала се подчертава всемирното управление на Йехова.

За надписа вижте стр. 617, 627.

1. Глас на триумф. Вижте 2 Царе 6:15; 1 Лет. 15:28. Нищо друго освен демонстрации като ръкопляскане и викане не изглеждаше достатъчно за псалмиста, за да изрази хвалата, която се дължи на Бога (вижте Пс. 148, 149, 150).

2. Господ. Евр. Яхве (виж том I, стр. 171, 172).

Ужасен. Или „да бъдеш почитан“. Бог е достоен за дълбоко благоговение.

По цялата земя. Виж Пс. 46:10; Мал. 1:14.

4. Превъзходството на Яков. Или „гордостта на Яков“, тоест земята Ханаан, земя на красотата и плодородие.

Села. Вижте стр. 629. Думата стои в точката на разделяне на мисълта: стихове 1–4 изразяват надеждата на псалмиста; стихове 5–9 изобразяват осъществяването на тази надежда.

5. Бог се е възнесъл. Картина на Бог, който се завръща в Своето обиталище, след като е слезе, за да извърши едно от Своите чудни дела.

6. Пейте хвалебствени песни. Евр. *zamar*, коренът на *mizmor*, „псалм“ (виж стр. 627). Обърнете внимание на силата на четирикратното повторение на фразата.

7. Цар на цялата земя. Вижте стих 2; Пс. 46:10. Това е темата на псалма.

С разбиране. Евр. *maškil*, дума с неясно значение (виж стр. 628). Тъй като терминът се появява в надписа на редица псалми (32, 42, 44 и др.), вероятно като техническо обозначение на такива псалми, изречението вероятно би трябвало да се преведе като „пея маскил“ (виж RSV, „пея хваления с псалом“).

9. Принцеси. Или принцовете на Израел, или на хората от други народи.

Дори хората. Думата „дори“ е добавена. RV (верният превод) добавя „да бъде“, а RSV (рецитабелът на превода) „като“, като и двете четения подкрепят идеята, че хората от други народи ще се обединят с народа на Бога на Авраам. Обърнатите към Господа се считат за деца на Авраам (вижте Битие 17:4; Римляни 4:13–18; Галаяни 3:7).

Идеите от стихове 8 и 9 са разширени в Пс. 97 и 99.

Щитове. Може би тук е фигура на князете, като защитници (вижте Осия 4:18, където думата за „владетели“ буквално е „щитове“). В LXX „щитове“ се чете „могъщ“, очевидно от друга еврейска дума. Тези, които управляват, са под управлението на Йехова.

Тъй като еврейската дума *maḡen*, „щит“, означава също „молба“, „прошение“ (вижте върху Пс. 7:10), пасажът вероятно би трябвало да се преведе като „Към Бога отиват молбите на земята; Той е превъзвишен“.

Силно възвишен. Вижте върху Пс. 46:10. Темата на псалма се повтаря в последното му изречение.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

9 ML 291

ПСАЛМ 48

ВЪВЕДЕНИЕ.—Подобно на Пс. 46 и 47, Пс. 48 е песен за избавление, предназначена вероятно за използване в поклонението в Храма. Тя възхвалява грижата на Йехова за Йерусалим и избавлението на Неговия народ от ръката на врага. Пс. 48 е едно от най-радостните стихотворения на Давид (виж Пс. 203). То е изпято от войските на Йосафат след забележителна победа (виж Пс. 201–203).

За надписа вижте стр. 617, 627.

1. Велик. Давид започва с възвишено възхваляване на Йехова, който се е показал като избавител от голяма опасност (ст. 4–8).

Градът. Йерусалим (виж Пс. 46:4; 48:8).

Планината. Планината Сион (виж Пс. 2:6; 68:16; виж на 48:2).

2. Разположение. По-скоро „височина“. Издигането на Йерусалим над околната земя е може би най-поразителната черта на топографията му. Градът е разположен на един от най-високите хребети в страната. Надморската му височина вероятно е карала нашествениците да се страхуват да го атакуват (виж стихове 4, 5).

Радост на цялата земя. Хиперболичен израз на патриотичното уважение на поета към столицата на неговия народ (виж Пс. 50:2; Плач. 2:15).

Страни на север. Точното значение на този израз не е напълно ясно, макар че Следното обяснение изглежда разумно. Първоначално планината Сион се е отнасяла само до частта от града, превзета от йевусейците (2 Лет. 5:2; вж. 2 Царе 5:7). Планината Мория се е намирала на север от хълма Сион и именно на този северен хълм по-късно са построени Храмът и дворецът на Соломон (2 Лет. 3:1; вж. 3 Царе 8:1). Географски двете възвишения Сион и Мория образуват един хребет. След построяването на Храма целият хребет става известен като Сион (виж Ис. 8:18; Йоил 3:17). Поради наличието на светилището и двореца в северната част на билото от времето на Соломон, северната част се превръща в най-важния район на града. Следователно с изречения „страни на север“ псалмистът може би се е опитал образно да представи седалището на гражданското и религиозното управление и по-специално обиталището на Бога, както показва контекстът на псалма. Това тълкуване хвърля светлина и върху Ис. 14:13, където Луцифер е представен като стремящ се да седне „в страните на север“. Да седи в такава позиция означава да участва в Божиите съвети и да се влезе в божествените цели.

Именно това е била амбицията на Луцифер (виж стр. 37).

Тъй като Давид е авторът на Пс. 48 (вижте въведението към Пс. 48), всякаква известност, която той дали на северната възвишеност на Мория е било в пророческо очакване, или пък е написал псалма, след като подробните планове за Храма, включително определянето на мястото, са били завършени (2 Лет. 3:1).

Град на великия Цар. Вижте Пс. 46:4. Исус цитира тази фраза като апелатив на Йерусалим (Мат. 5:35).

4. Бяха събрани. Стихове 4–6 представят графично описание на настъплението и внезапното унищожение на вражеска армия. Езикът е силно сбит. Липсата на съюзи в стихове 4 и 5 увеличава силата на описанието (вижте върху Пс. 46:6).

5. Побързаха да се отдалечат. Врагът погледна непревземаемия град, осъзна, че може не го взели, видели, че собствената им безопасност е застрашена и избягали прибързано.

6. В родилни мъки. Това сравнение, обозначаващо най-силната болка, е често срещано в Стария завет (виж Йеремиа. 4:31; 6:24; Михей 4:9, 10).

7. Тарсисските кораби. Второ сравнение, което показва Божията сила, разкрита в объркване и разпръскване на врага. Таршиш обикновено се отъждествява с класическия Тартес в Южна Испания, северно от Кадис, въпреки че може да се имат предвид и други места. „Тарсисските кораби“, считани преди за кораби, способни да плават до Тартес, сега се считат за „рафинерии“ (вижте 1 Царе 10:22). Както буря разруши тези кораби, така и Бог отмести врага.

8. Както чухме. Нашите бащи са ни разказвали за чудните Божии избавления на минало. Сега видяхме със собствените си очи.

Господ на Силите. Вижте Пс. 24:10.

Градът на нашия Бог. Вижте върху стих 1; вж. Пс. 46:4.

Бог ще утвърди. Настоящото избавление е залог за бъдещ триумф.

Завинаги. Сравнете РК 46, 564; DA 577.

Села. Вижте стр. 629.

9. Мислили сме. Буквално „сравнявали сме“.

Любяща доброта. Евр. хесед, „божествена любов“ (вижте върху Пс. 36:7).

Твоят храм. Вижте Пс. 5:7. Честото посещение на Божия дом насочва мислите ни към Бога.

10. Твоето име. Както е известно Божието име до краищата на земята, дотук трябва да се простира Неговата хвала.

11. Хълмът Сион. Вижте стих 2.

Дъщерите на Юда. Вероятно тук е използвано преносно за градовете на Юда (виж Исус Навин 15:45).

12. Обиколи я. За да разгледаш и да се възхитиш на града, който Бог е създал по този начин запазен от врага чрез чудна демонстрация на Неговата сила.

Кажи. Или „брой“. „Кажи“ все още се използва в този смисъл във фрази като „да кажеш пари“ „да преброят гласовете“ (виж Пс. 22:17; 147:4).

13. Отбележете. Буквално означава „насочете сърцето си“, тоест „наблюдавайте внимателно“.

Разкажи. Дай обяснение като доказателство за правото на Бог на всеобщ суверенитет. Давид, справедливо горда с Йерусалим, отдава цялата си слава на Бога, своя Избавител.

14. Този Бог. Богът, който се е заселил в града и го е защитил от врага.

До смърт. Бог ще бъде наш водач през целия живот; Той ще ни придружава до самия край. Ако християнинът има тази увереност, той не трябва да се страхува. Пастирът ще поведе стадото Си към вечността (виж Пс. 23:6).

Съществува известен въпрос дали еврейският израз „ал-мут“ е правилно преведен като „до смърт“. Възможно е думата да е музикален термин (вж. Мут-лабен, Пс. 9, надпис; виж стр. 628, 651). LXX гласи „завинаги“.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1, 2 ПП 539

2 DA 576; GC 17; PP 637, 731

10, 11, 14 РК 203

14 Ед 165; ЗТ 458; 8Т 278

ПСАЛМ 49

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 49 съдържа отговор на въпроса: „Защо богатите изглеждат с предимство в живота?“ Псалмът учи, че богатството не може да отложи смъртта и че при смъртта богатите са сведени до същото ниво като бедните. След въведение от четири стиха, тази дидактична поема разглежда преходността на човека, с особено внимание към светските богати (ст. 5–13); и след това утехата, която може да се получи от крайната цел на праведните, която е вечният живот, в контраст с тази на нечестивите (ст. 14–20).

Пс. 49 се рецитира в съвременния ортодоксален еврейски дом през седмицата на траур след смърт в семейството.

За надписа вижте стр. 617, 627.

1. Всички вие, хора. Проблемът, който ще бъде обсъден, заслужава вниманието на цялото човечество.

Стихове 1–4 представляват уводно увещание, тържествено и официално (виж Втор. 32:1; Пс. 50:1; Ис. 1:2; Михей 1:2).

Свят. Евр. хелед, „продължителност на живота“. Хелед се използва също за обозначаване на „света“ като съставен от преминаващите поколения хора (виж Пс. 17:14).

2. Ниски и високи. Буквално „синове на обикновени хора [евр. „адам“] и синове на големци [евр.

„иш“]“ (виж върху Пс. 4:2; Пс. 8:4). Псалмът учи смирените да не завиждат или да се страхуват от богатите, а богатите да не се уповават на богатствата си или да ги използват несправедливо, за да господаруват над бедните. Така богатите биват предупреждени, а бедните – утешени.

3. Мъдрост. В еврейския език думите за „мъдрост“ и „разбиране“ са в множествено число, което насочва вниманието към различните аспекти на тези качества. Вижте Притчи 1:2 за определенията на „мъдрост“ и „разбиране“.

4. Притча. Евр. машал, „подобие“, „поговорка“, „песен“ или „стихотворение“ (виж стр. 945).

Тъмна поговорка. Или „загадка“, въпрос, толкова неясен, че се нуждае от разплитане.

Арфа. По-добре „лира“ (виж стр. 34). Чувствата, които си струва да се запомнят, често се съхраняват най-добре в ума, когато са поставени на музика. „Малко са средствата, които са по-ефективни за запомняне на Неговите [Божии] думи от това да ги повтаряме в песен“ (Изд. 167).

5. Защо? Псалмистът поставя утешителните резултати от размишленията си на първо място, преди Той продължава с дискусията. Сигнал е до заключението, че няма причина за страх.

7. Може по всякакъв начин да изкупи. Отричане, категорично изразено на еврейски. Никой човек с богатството си не може да спаси друг от смърт, дори собствения си брат. Никой човек не може да прехвърли отговорността си или да приеме чужда.

8. Изкупление. Стих 8 е в скоби.

Тяхната душа. „Те самите“ (вижте върху Пс. 16:10). Изкуплението на индивида от смъртта е темата на дискусията на псалмиста.

Скъпоценен. Или „скъпоценен“. Богатството не може да спаси човек от смърт.

Престава завинаги. Богатството е недостатъчно, независимо колко дълго може да се използва, за да спаси едно човешко същество от гроба.

9. Корупция. Вижте върху Пс. 16:10.

10. Той. Богатият човек (ст. 6). Стих 10 заявява самоочевиден природен закон. Дори не Мъдростта предпазва притежателя си от смърт.

Груб. Или „глупав“.

11. Вътрешните им мисли. Богатите сякаш забравят, че рано или късно мъжете забравят името на човека, който някога е притежавал именията им, и паметта за него преминава в забрава.

12. С почит. Или „с блясък“.

Не пребъдва. Стих 12 е припевът на псалма. Появява се отново с вариации като стих 20.

Пребъдва. Евр. лин, „да пренощува“, не остава завинаги. Той дори няма да прекара „нощта“ на живота, а скоро ще почине.

Погинат. Буквално „са доведени до мълчание“ или „са доведени до покой“.

13. Тяхното потомство. Онези, които ги следват, са глупави като бащите си.

Одобрявайте думите им. Буквално „наслада в устата им“. Тези глупави потомци също намират удоволствие да изказват същите глупави чувства като богатите си предци. Злото се увековечава.

Села. Вижте стр. 629.

14. Гроб. Евр. шеол (виж върху Притчи 15:11).

Ще се храни с. Евр. ра'ах, „да пасе стадо“, „да изпълнява функцията на пастир“.

Идеята не е смъртта да ги изяде, а смъртта да бъде техен пастир.

Красота. Тялото се разпада на прах.

15. Душата ми. „Аз“ (вижте на Пс. 16:10).

От силата на гроба. Буквално „от ръката на преизподнята“ (вижте Притчи 15:11), ярко олицетворение.

Той ще ме приеме. По-добре казано, „Той ще ме приеме за Себе Си“. В това кратко изречение, още по-силно поради своята краткост, е внушение за доктрината за бъдещ живот и възкресението от мъртвите (вижте РК 264). В Битие 5:24 друга форма на същия глагол описва превъплъщението на Енох (вижте 4 Царе 2:10).

Села. Вижте стр. 629.

16. Не бой се. Псалмистът преминава от това да насърчава себе си към насърчаване на другите.

Слава. Това може да се разглежда като разкош, който богатството осигурява.

17. Не вземай нищо със себе си. Вижте Йов 1:21; Екл. 5:15; Лука 12:20; 1 Тим. 6:7.

Слава. Вижте стих 16. Богатството на богатия не може да слезе с него в гроба.

Въпреки обичая на много народи да погребват богатство с починалия, тялото се връща в праха.

18. Благословена душата му. Картината е тази на богат човек, който се хвали за мъдростта си при натрупването на богатство (виж Втор. 29:19; Лука 12:19).

Мъжете ще те хвалят. Мнозина са готови да хвалят човек за това, че е натрупал това, което е всеобщото желание сред хората. Това всеобщо признание не е доказателство за краен успех.

19. Той ще си отиде. Тоест, несправедният човек, за когото се говори в псалма.

Няма никога да видят светлина. Богатият грешник и неговите прадеди никога вече няма да погледнат нещата, които за тях бяха източник на гордост и самодоволство (виж Йов 33:30).

20. Като зверове. Припевът от стих 12 се повтаря с леки промени. Вместо „не пребъдва“, в този стих има „не разбира“, въпреки че в редица еврейски ръкописи и тук се чете „не пребъдва“. В LXX има „не разбира“ и в двата случая. В иврит има разлика само от една буква между двете четения.

Според стих 12, хората като цяло са като зверове, които загиват; според този стих, хората загиват като зверове само ако нямат истинската мъдрост.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

6–82Т 198

7, 8 МХ 210

15 РК 264

18 КОЛ 258

20 СОЛ 258; ГВ 18; 4Т 526

ПСАЛМ 50

ВЪВЕДЕНИЕ.— Известните думи на Самуил към Саул: „Послушанието е по-добро от жертва, и чулостта — от тлъстината на овни“ (1 Царе 15:22), могат да се считат за тема на Псалм 50. Псалмът е дидактичен по природа и има голяма съвременна стойност. На фона на великолепно описание на съд, който може да се приложи към последния съд (ст. 1–6; вж. ВБ 642), псалмът разгръща посланието си като укор към поклонника, който следва религиозна церемония, но му липсва искреност на сърцето и чистота на поведението. Основната част на псалма има две части: осъждане на злините на чистия формализъм в поклонението (ст. 7–15) и осъждане на лицемерието (ст. 16–21). Кратко заключение (ст. 22, 23) обобщава посланието на поемата.

Относно авторството на псалма вижте ДА 434.

За надписа вижте стр. 617, 627.

1. Могъщият Бог, дори Господ. Евр. „Ел“ Елохим Яхве. Забележителен комбинация от имената на Бог (вж. том I, стр. 170–173; вж. Исус Навин 22:22).

Земята. Като свидетели на тържественото събитие, всички народи са призовани да присъстват на съда за беззаконията на Израел.

От възхода. Фразите в този стих подчертават универсалността. Целият свят е призован (виж Пс. 113:3; Ис. 59:19). Описаната тук сцена ще получи уникално изпълнение при второто пришествие на Христос (Мат. 24:30; ВБ 300, 642; ПП 339).

Стихове 1–6 представляват възвишено въведение към псалма, по-дълго от обикновено се среща в Псалмите.

2. От Сион. Вижте Пс. 48:2.

3. Ще дойде. Тоест, на съд, в първичен смисъл, за да се говори с жителите на земята, както показва основната част на псалма. В уникален смисъл думите са и предсказание за съда в края на света (виж Матей 25:31; Деяния 17:31; 2 Тим. 4:1; виж върху стих 1).

Няма да мълчи. Бог ще се произнесе относно поведението на човека.

Огън. Образът може да е извлечен от Божието проявление на планината Синай (виж Изх. 19:16, 18).

5. Съберете се. При второто пришествие на Христос ангелите ще бъдат натоварени със задачата да събират на изкупените (виж Матей 24:31).

Моите светии. Евр. хасидим (вижте Допълнителна бележка към Пс. 36). „Сред бурята на божествен съд, Божиите деца няма да имат причина за страх“ (PP 341).

Жертва. Евр. зебах, принос на заклано животно (Бит. 31:54; 46:1; Лев.

3:1; и др.). Древният Синайски завет е бил потвърден чрез жертвоприношение на волове и поръсване с кръв (Изх. 24:5–8; вж. Бит. 15:9–18). Новият завет е бил потвърден чрез кръвта на Христос (Евр. 9:18–23; стр. 371). При идването на Христос светиите, които ще бъдат събрани, са онези, които са приели завета, запечатан чрез жертвата на Христос.

Тъй като английската дума „жертва“ включва и значението на предаването на някои нещо желано, думите от Пс. 50:5 понякога са били използвани, за да насърчат себеотрицанието и посвещаването на парични дарове. Но псалмистът тук не говори за парични дарове. Ако текстът се използва, за да се отправи апел за дарения, трябва да се посочи ясно, че езикът на английския превод е пригоден, за да дефинира иначе очевидна истина.

6. Неговата праведност. Този текст ще получи окончателно, уникално изпълнение по време на второто пришествие на Христос, когато „се яви на небето ръка, държаща две каменни плочи, сгънати една към друга. ...

Този свят закон, Божиата праведност, ... сега е разкрит на хората като правило за съд“ (GC 639).

Бог е самият съдия. Човешката преценка често е била погрешна, както когато престъпници са били оправдавани или свети мъченици са осъждали най-подлите престъпници. Но в последния велик ден „Бог е самият съдия“ (вижте GC 650) и всеки може да очаква справедливост.

Села. Вижте стр. 629.

7. Чуйте. Бог говори директно на Израел. В този раздел псалмистът разглежда главно дълга на човека към Бога и злините на чистия формализъм в религията (вижте Исая 1:11–15).

Ще свидетелства. Съдията е и ищецът.

Боже, дори твоят Бог. Богът, който е защитил Своя народ, има право да обяви принципите на истинското поклонение, върху които е установено Неговото управление.

8. За твоите жертви. Аргументът започва отрицателно. Бог не обвинява Израел с пренебрегване на формите и церемониите на религията. Грехът им се състоеше в това, че не осъзнаваха, че действието няма стойност, освен ако значението му не е разпознато и не е

извършвани в дух на благодарност и послушание (вижте 1 Царе 15:22; Исая 1:12–17; Михей 6:6–8). Относно публичните и частните приноси, споменати тук и в следващите стихове, вижте том I, стр. 698–710.

Да си бил. Тези думи са предоставени. Клаузата гласи просто: „Изгорял си приносите са постоянно пред мен.“

9. Бълок. Вижте Изх. 29:11, 36; Лев. 4:4.

10. Мое. След като всички създания принадлежат на Бога, защо Той би се нуждаел от дарове от човешките Си създания?

12. Ако бях гладен. Бог не е установил жертвоприношението, за да осигури прехрана за Себе Си в месо от бикове и кръв от козли.

Светът е мой. Вижте Пс. 24:1; 89:11.

14. Принос. Евр. zebach, „жертва“ (виж на стих 5). Не просто жертвоприношение на животни, както Хората обикновено разбирали термина „жертва“ като приемлива за Бога, но само жертвата, която идва от сърце, изпълнено с благодарност и признателност. Аргументът продължава в положителна посока.

Обещания. Вижте Пс. 22:25; 116:14; срв. Лев. 7:16. Само животи, изпълнени с покаяние, любов, Благодарността, послушанието и предаността могат да бъдат приемливи в очите на Бога.

15. Призови ме. Молбата, както и хвалението, е част от истинската религия. Трябва да призоваваме Бога от искрено сърце. Правилното служение на Бога е от духовно естество, от сърце (виж Йоан 4:24).

Избави те. Вижте Пс. 46:1.

Прославете ме. Не можем да почитаме Бога по по-добър начин, отколкото да Му се доверим, дори когато не разбираме Неговите отношения с нас.

16. На нечестивите. Бог продължава да говори, сега насочвайки вниманието Си към нечестиви. Стихове 16–21 се занимават главно с дълга на човека към неговите близки.

Докато стихове 7–15 се занимават с обикновени формалисти по въпросите на религията, стихове 16–21 се занимават с лицемери, онези, които учат другите на закона и всъщност го нарушават в собствения си живот.

Какво имаш да правиш? Сравни Рим. 2:17–24.

Приемете Моя завет. Тяхното непослушание ги направи негодни дори да формулират думите на заветът на устните им (вижте на стих 5).

17. Инструкция. евр. musar, „дисциплина“ (виж Притчи 1:2). Злите хора мразят дисциплината.

Зад теб. Лицемерът показва колко дълбоко презира Божиите думи, като хвърляйки ги зад себе си.

18. Когато видя. Винаги, когато имаше възможност да сподели резултатите от кражбата, той беше готов да участва.

20. Срещу брат си. Лъжата и клеветата изглеждат още по-отвратителни, когато престъплението е извършено срещу най-близкия роднина.

21. Аз мълчах. Бог търпеше глупостта на нечестивите, докато дойде време да се намеси с присъда.

Като себе си. Лицемерът си мислеше, че Бог е като него и ще се задоволи с обикновен формализъм в религията и външно благочестие като прикритие за личен грях. Но Бог счита принципите, справедливостта, искреността за предпоставки за духовно поклонение. Грешникът винаги е склонен да възприема Бог от гледна точка на собствените си греховни цели.

Подреди ги. Бог сега открива пред грешника пред съдийския престол, преди да наложи наказанието, за да разбере естеството и степента на неговата вина.

22. Сега помислете за това. Стихове 22, 23 са заключението на поемата, повтаряйки сбито поуката от стихове 7–21. Бог говори, заявявайки, че изисква сърцето и ума на човека като единствената приемлива жертва. Тук има предупреждение за нечестивите и насърчение за благочестивите.

Забравете Бога. Въпреки че уж се покланяте на Бога.

Няма кой да избави. Ще дойде време, когато дори Изкупителят ще престане да защитава грешникът и ще пожъне това, което е посаял (виж Исая 13:9; Соф. 1:14–18; Откр. 6:15–17; 20:9; 5С 120).

23 Прославя ме. Вижте стих 15. Тази част от стиха е адресирана към формалистите на стихове 7–15. Искрената благодарност е основен елемент в истинската религия. Изненадващо е колко малко значение понякога отдаваме на значението на духа и изразяването на благодарност в живота на християнина. Склонни сме да приемаме Божиите благословии като въпрос на курс.

Разговор. Вижте върху Пс. 37:14.

Божие спасение. На този, който служи на Бога с искрено сърце и по този начин се справя себе си в съответствие с божествената воля за него, Бог ще разкрие Своето спасение.

Псалмът е вечен в своето приложение. Можем да участваме във всички църковни обреди, да бъдем постоянни служители на божествена служба, да даваме щедро, за да помагаме на бедните, да се занимаваме с много мисионерска дейност и въпреки това да бъдем осъдени, ако не успеем да служим на Бога в духа си или ако таим грях в сърцата си.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1–6Изд. 181

2–4ГК 300 3,

4 ГК 642; РР 339 3–5 2С 198

5 СН 302, 558;

EW 47, 57, 121 5, 6 РР 341 6 COL 179; ГК

639, 650 10 CS

303; РР 525; ТМ 177; 1С 536; 2С

652; 3С 390, 549 10–12СН 168; DA 434; ТМ 198 12 3С 390 14, 15 DA 129

15 COL 172; РК 631; ТМ 380; 5С 195 16–

191С 338 21

Изд. 144; МВ 43 23

COL 298; ML 33, 91, 153; РР 289; SC 109; 5С 319;

6С 62 ПСАЛОМ

51

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 51 е покаян псалм (виж стр. 624). Съставен е от Давид „след големия си грях [с Витсавее], в мъката на разкаяние и самоотвращение“ (Изд. 165). Това е израз на неговото „покаяние, когато посланието на укор дойде при него от Бога“, предназначено „да бъде изпятото в публичните събрания на неговия народ, ... за да могат другите да бъдат научени от тъжната история на неговото падение“ (ПП 724, 725). Това е молитва за прошка и за освещение чрез Светия Дух. Молбата е придружена от клетви за благодарност за Божията милост и обещания за бъдещето. Може би никой друг Старозавет не е такъв.

Този пасаж рисува толкова ясна картина на истински разкаялия се грешник, уповаващ се на Божията сила да прости и възстанови, както този портрет на преживяването на прегрешението на Давид. Псалмът трябва да се изучава в светлината на 2 Царе 12:1–13 и Пс. 32.

Пс. 51 е бил любим на Джон Бънян. Точно преди екзекуцията си (1554 г.), лейди Джейн Грей рецитира думите на този псалм на английски, на колене на ешафода.

За надписа вижте стр. 616, 627.

1. Смили се. Съкрушен от съзнанието за големия си грях срещу Урия и Витсавее, смазан под тежестта на вината, Давид вика към Бога за милост. В този вик няма извинение, няма извинение, няма опит за реабилитация, няма оплакване срещу справедливостта на закона, който го осъди. В истинско смирение Давид не обвинява никого освен себе си.

Любяща доброта. Вижте допълнителната бележка към Пс. 36. Когато нямаме чувство за грях, ние говорим за справедливост; когато усещаме нуждата от Спасител, говорим за любов.

Множество. В необятността на Божията милост Давид можеше спокойно да се уповава.

Заличавам. Изтривам от книгата, в която се съхраняват записи на човешките действия (виж Изх. 32:32, 33; Исайа 43:25; 44:22; Деяния 3:19).

2. Измий ме обилно. Буквално „умножи се, за да ме измий“ (виж Йер. 4:14; Зах. 13:1). Еврейската дума се използва за пране на дреха (Бит. 49:11; Изх. 19:10). „Добре“ е архаична форма на „старателно“ (виж Йер. 6:9; 7:5; и др.).

Беззаконие. Вижте Пс. 32:1, 2 за различните думи за грях, използвани в този и следващите стихове. Разглеждат се различните аспекти на греха.

4. Срещу теб, само срещу теб. Давид не е искал да каже, че не е сторил зло Урия и Витсавее, но всеки грях, в крайна сметка, е грях срещу Бога. Когато беше осъден от Натан, Давид заяви: „Съгрших против Господа“ (2 Царе 12:13). Йосиф също призна, че ако се поддаде на изкушението, грехът му ще бъде против Бога: „Как тогава да извърша това голямо зло и да съгреша против Бога?“ (Битие 39:9).

Зло в твоите очи. Сравни 2 Царе 11:27; 12:9.

Най-вероятно ще бъде оправдан. Когато Бог осъжда, Той е чист от всяко обвинение в несправедливост (виж Рим. 3:4).

5. Бях създаден в беззаконие. Давид осъзнаваше, че децата наследяват природа със склонност към зло (виж Йов 14:4; Пс. 58:3; РР 61, 306; МН 372, 373; ГС 533). Той не се опитваше да извини греха си, а се опитваше да подчертае още по-голямата нужда от Божията милост поради вродената си склонност да върши зло (виж РР 64).

6. Във вътрешните части. Сравни Пс. 15:2.

Скрита част. Дейвид копнее за мъдростта, която ще го води по чист начин.

7. Очистване. Евр. *chata'*, чиято проста форма означава „грешеш“, в смисъл на не уцелва целта. Използваната тук форма означава „да се извърши изкупление“.

Исоп. Според левитския закон исопът е бил използван в церемонии за пречистване (вижте на Изх. 12:22; срв. Лев. 14:4; Числа 19:18). Давид осъзна, че само лекарството с най-голяма пречистваща сила може да го очисти от неговата нечистота.

Измий ме. Вижте стих 2; вж. Исайа 1:16, 18. Давид разбираше духовното значение на церемониалния закон.

Християнинът трябва да направи тази молитва на Давид своя собствена във времена, когато грехът го е направил той не уцелва целта (виж СОЛ 206; РК 320).

8. Да чуе радост. Давид копнееше за сладкия глас на Божията прошка (виж върху Пс. 32:1, 2). Това беше неговото най-висше желание.

Кости. Сравни Пс. 6:2.

9. Скрий лицето си. Сравни Пс. 13:1. Давид подновява молитвата си за прошка, с най-искрена молба и със сълзи. Задраскайте. Вижте стих 1.

10. Създай. Евр. *bara'* (виж върху Бит. 1:1). Бог не просто очиства сърцето; Той създава в Своето простено дете ново сърце (виж Ез. 36:26). „Думите „Ще ви дам и ново сърце“ означават „Ще ви дам нов ум“. Промяната на сърцето винаги е съпроводена с ясно убеждение за християнски дълг“ (EGW RH 18 декември 1913 г.). Молитвата за прошка винаги трябва да бъде придружена от молитвата за обновление и освещение на сърцето (виж Ер. 24:7; 11:19; Рим. 12:2; Еф. 2:10; 4:24).

Прав дух. Или „постоянен дух“. Молитвата на Давид е за дух, който е непоколебим в своята вяра и следователно постоянен в своето послушание. Псалмистът желае изцяло нова умствена и морална природа. „Давид имаше истинското разбиране за прошка“, когато се молеше с тази молитва (MB 167). Това трябва да бъде молбата на всяка душа (PP 460).

11. Не ме отхвърляй. Истинското щастие се намира само в присъствието на Бога (виж Пс. 13:1; 16:11; 30:7; срв. Бит. 4:14).

Твоят свети дух. Въпреки че осъзнаваше, че греховете му са наскърбили Светия Дух, Давид моли се да не бъде лишен от ръководството на този Дух (виж Исая 63:10). Сравнете Еф. 4:30.

12. Възстановяване. Давид желае да си върне радостта, която е изпитвал преди големия си грях.

Със свободния си дух. Думите, преведени като „със твоя“, са допълнени. „Свободен дух“ е по-добре да се преведе като „охотен дух“. Давид се моли да бъде поддържан в настроение, желаещо и готово да се подчинява на Бога и да Му служи.

13. Тогава ще поучавам. Давид преминава от молба към обещание. Той обещава да напътства другите относно пагубността на греха, за да могат да се отвърнат от злите си пътища и да намерят милост и прошка.

Твоите пътища. Виж Пс. 18:21.

Ще се обърнат. От примера на Давид хората ще научат, че Бог дава милост на онези, които изоставят греховете си, независимо колко дълбоко са паднали. Микеланджело поставя този текст като мото на портрета си на Савонарола.

14. Кръвна вина. Очевидно специфично позоваване на убийството на Урия (виж 2 Царе. 11:14–17). Давид се моли присъдата да не го сполети.

Бог на моето спасение. Вижте Пс. 18:46; 25:5; 27:9. Давид признава, че спасение може да бъде намерено само в Бога.

15. Отвори устните ми. Прощка на греха и облекчение на съвестта отварят устните на грешниците и карат хвала да блика изобилно (виж Пс. 40:3).

16. Не желае жертва. Вижте върху Пс. 40:6–8; вж. Ис. 1:11–17. Мойсеевият закон предписвал смърт като наказание за убийство (Изм. 21:12); никаква обикновена жертва не можела да бъде достатъчна.

17. Жертвоприношения на Бога. Тоест, жертвите, които Бог одобрява.

Съкрушен дух. Радостта от прошката не изключва скръбта и разкаянието за греха (виж РК 78).

18. Към Сион. Давид се моли Божието неодобрение да не сполети Сион (виж върху Пс. 48:2), градът на сърцето му, поради греха му. Характерно за псалмиста е да включва народа си в молитвата си (виж Пс. 25:22; 28:9). Давид вероятно е добавил стихове 18, 19, за да направи тази силно лична покаянна молитва подходяща за публично богослужение (виж PP 725).

Съгради стените. Давид се молеше нищо да не попречи на продължаващото развитие на укрепленията на свещения град (виж 2 Царе 5:9; 3 Царе 3:1; 9:15, 16). Образно казано, фразата може да се отнася до Божията благосклонност и благословия.

19. За правдата. За разлика от жертвата, обсъждана в стих 16, жертвите, приемливи за Бога, са жертви на правдата (виж Пс. 4:5), принесени в правилен дух и с правилен мотив.

С всеизгаряне. Външните форми на религия имат своето място. Христос е този, който е установил церемониалния закон (виж РР 366, 367). Различните служби, предписани в този закон, са имали важна поучителна стойност. Грехът на хората се е състоял в това, че са превърнали тези външни форми в сбор от религията. Давид е разпознал значението и стойността на формите на публично поклонение, когато те са външни знаци за искрения дух на поклонника. Трябва да се грижим най-формалните части на публичното поклонение да запазят духа на смиреното поклонение. Няма нищо лошо в следването на определени форми на поклонение, а по-скоро в липсата на искрена религия, която да мотивира формите.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1 5Т 343, 639

1–7 Изд. 165; стр. 724

1–14SC 28

4 5Т 639

6 1С 163; 2С 335

7 COL 206; PK 320; PP 277; TM 95; 4Т 122

8–14 ПП 725

10 CG 418; DA 174; MB 167; ML 85; PP 460; SC 39; TM 328; 1Т 158; 4Т 122; 9Т 23

10–13ТМ 95

12 4Т 122; 8Т 103

12, 13 6Т 43

13 EW 120

16, 17 ПП 725

17 COL 297; CS 153; DA 280; Ev 510; FE 370; GC 484; PK 436; SC 30; 1Т 205, 537; 2Т

147, 303; 5Т 339 (виж под Пс. 34:18; Ис. 57:15)

ПСАЛМ 52

Праведните срещу нечестивите

11

11 Никъл, Ф. Д. (1978). Коментар на Библията на адвентистите от седмия ден: Светата Библия с екзегетични и обяснителни коментари. Серия с коментарни справки (Пс. 45:1). Вашингтон, окръг Колумбия: Асоциация на издателствата „Ревю енд Хералд“.

Когато, при тежка духовна депресия, бягството изглежда единственият изход и се наложи да изоставим онези, които би трябвало да познават Бога, но са се оказали неверни на повереното им доверие, Бог остава постоянен в Своя интерес и съвет. Онези, които чувстват, че всички добри намерения само са осигурили още повече капитал за врага, трябва, както направи Давид, да признаят непоколебимата любов и всемогъщата защитна сила на Бога. Независимо от отношението на другите, ние трябва отново да решим да провъзгласяваме божественото име. Псалм 52:1-4, 8, 9
12

ВЪВЕДЕНИЕ. — Пс. 52 осъжда безскрупулния клеветник или пакостник, който уповава на богатството си, а не на правдата. Псалмистът е твърдо убеден, че такъв ще бъде изтръгнат, но праведните ще почиват в безопасност под Божията закрила. Надписът отбелязва историческия контекст на псалма. Доик, водещ човек в дома на Саул, играе ролята на доносник, разкривайки на Саул посещението на Давид при свещеника Ахимелех (виж 1 Царе 21:1-9). В последвалото клане Доик поема водещата роля (виж 1 Царе 22:11-19).

За надписа вижте стр. 616, 628.

1. Защо се хвалиш? Стих 1 заявява темата на псалма: греховните замисли на човека е безполезно, защото Божията доброта се проявява постоянно в защитата на Неговите деца.

12Никъл, Ф. Д. (1978). Коментар на Библията на адвентистите от седмия ден: Светата Библия с екзегетични и обяснителни коментари. Серия с коментарни справки (Битие 1:1).

Вашингтон, окръг Колумбия: Асоциация на издателствата „Ревю енд Хералд“.

Доброта. Евр. хесед, „божествена любов“ (вижте Допълнителна бележка към Пс. 36). Божията Добротата и милостта са постоянни.

Бог. Евр. „Ел“, титла, за която се смята, че обозначава Бог като могъщ (виж том I, стр. 171).

Божията величие е противопоставено на дребността на пакостника.

Непрекъснато. Буквално „през целия ден“.

2. Пакости. Стихове 2–4 описват клеветника. Подвеждащият доклад на Доик донесе за клането на свещениците (виж 1 Царе 22:9, 10, 18). Осъждането на злия език е често срещана тема в Псалмите (виж Пс. 12:3; 55:9; 78:36; 109:2).

3. Села. Появата на този термин в рамките на сбита мисъл (както и в стих 5) изглежда показва, че тук няма връзка с разделението на мисълта (виж стр. 629).

5. Ще те унищожа. Става дума за клеветника. Идеята за пълно унищожение е подчертана от три допълнителни словесни фрази: „ще те отнесе“, „ще те изтръгне“, „ще те изкорени“.

Жилище. Буквално „шатра“.

Изкоренявам те. Както дърво бива изтръгнато от корените и оставено да погине, в рязък контраст със състоянието на праведните, изобразено в стихове 8, 9.

6. Ще видя. Вижте Пс. 37:34.

Ще се смеят. Вижте върху Пс. 2:4; вж. Откр. 18:20; 19:1–3.

7. Човек. Евр. *geber*, „силен мъж“; използвано тук, за да се подчертае контрастът с неговото падение.

Неговата сила. Вината на Доик произтича от липсата му на зависимост от Бога.

Богатство. Без съмнение Саул е възнаградил Доег за безскрупулната му дейност, като е измамно се е отнесъл с Давид (виж РР 659). Доег може би е бил богат сам по себе си и следователно е бил склонен да разчита на богатството си, а не на Бог.

8. Зелено маслиново дърво. За разлика от тиранина (виж стих 5), Давид процъфтява като живо дърво и дава плод (вижте върху Пс. 1:3; 92:12–14).

Аз се доверявам. За разлика от Доик, който се уповаваше на богатството си, Давид направи Бога свое упование.

Божия милост. Очевидно алюзия към втората половина на стих 1.

9. Ти го направи. Давид изразява вярата си, че молитвата му е била чута (вж. Пс. 54:7): той е бил избавен от предателството на Доик.

Чакай името Си. Вижте Пс. 25:3, 5; 27:14. Давид изразява абсолютно доверие в Бога и зависимост от Него.

Светии. Евр. *хасидими* (вижте Допълнителна бележка към Пс. 36). За голямата милост, показана му в това дело, Давид се заклева да предложи публична хвала (вижте Пс. 22:25; 35:18). Събранието за свидетелстване има истинско ценно място сред Божиите „светии“ на последните дни.

ПСАЛМ 53

Божествено избавление чрез молитва

13

ВЪВЕДЕНИЕ. — Пс. 52 осъжда безскрупулния клеветник или пакостник, който уповава на богатството си, а не на правдата. Псалмистът е твърд в

13Никъл, Ф. Д. (1978). Коментар на Библията на адвентистите от седмия ден: Светата Библия с екзегетични и обяснителни коментари. Серия с коментарни справки (Пс. 52:1).

Вашингтон, окръг Колумбия: Асоциация на издателствата „Ревю енд Хералд“.

знание, че такъв ще бъде изтръгнат, но праведните ще почиват в безопасност под Божията закрила. Надписът отбелязва историческия контекст на псалма. Доик, водещ човек в дома на Саул, играе ролята на доносник, разкривайки на Саул за посещението на Давид при свещеника Ахимелех (виж 1 Царе 21:1–9). В последвалото клане Доик поема водещата роля (виж 1 Царе 22:11–19).

За надписа вижте стр. 616, 628.

1. Защо се хвалиш? Стих 1 заявява темата на псалма: греховните замисли на човека е безполезно, защото Божията доброта се проявява постоянно в защитата на Неговите деца.

Доброта. Евр. хесед, „божествена любов“ (вижте Допълнителна бележка към Пс. 36). Божията Добротата и милостта са постоянни.

Бог. Евр. „Ел“, титла, за която се смята, че обозначава Бог като могъщ (виж том I, стр. 171).

Божията величие е противопоставено на дребнотата на пакостника.

Непрекъснато. Буквално „през целия ден“.

2. Пакости. Стихове 2–4 описват клеветника. Подвеждащият доклад на Доик донесе за клането на свещениците (виж 1 Царе 22:9, 10, 18). Осъждането на злия език е често срещана тема в Псалмите (виж Пс. 12:3; 55:9; 78:36; 109:2).

3. Села. Появата на този термин в рамките на сбита мисъл (както и в стих 5) изглежда показва, че тук няма връзка с разделението на мисълта (виж стр. 629).

5. Ще те унищожа. Става дума за клеветника. Идеята за пълно унищожение е подчертана от три допълнителни словесни фрази: „ще те отнесе“, „ще те изтръгне“, „ще те изкорени“.

Жилище. Буквално „шатра“.

Изкорени те. Както дърво бива изтръгнато от корените и оставено да погине, в рязък контраст със състоянието на праведните, изобразено в стихове 8, 9.

6. Ще видя. Вижте Пс. 37:34.

Ще се смеят. Вижте върху Пс. 2:4; вж. Откр. 18:20; 19:1–3.

7. Човек. Евр. *geber*, „силен мъж“; използвано тук, за да се подчертае контрастът с неговото падение.

Неговата сила. Вината на Доик произтичаше от липсата му на зависимост от Бога.

Богатство. Без съмнение Саул е възнаградил Доег за безскрупулната му дейност, като е измамно се е отнесъл с Давид (виж РР 659). Доег може би е бил богат сам по себе си и следователно е бил склонен да разчита на богатството си, а не на Бог.

8. Зелено маслиново дърво. За разлика от тиранина (виж стих 5), Давид процъфтява като живо дърво и дава плод (вижте върху Пс. 1:3; 92:12–14).

Аз се доверявам. За разлика от Доик, който се уповаваше на богатството си, Давид направи Бога свое упование.

Божия милост. Очевидно алюзия към втората половина на стих 1.

9. Ти го направи. Давид изразява вярата си, че молитвата му е била чува (вж. Пс. 54:7): той е бил избавен от предателството на Доик.

Чакай името Си. Вижте Пс. 25:3, 5; 27:14. Давид изразява абсолютно доверие в Бога и зависимост от Него.

Светии. Евр. *хасидими* (вижте Допълнителна бележка към Пс. 36). За голямата милост, показана му в това дело, Давид се заклева да предложи публична хвала (вижте Пс. 22:25; 35:18). Събранието за свидетелстване има истинско ценно място сред Божиите „светии“ на последните дни.

ПСАЛМ 53

Божествено освобождение чрез молитва

14

Когато бивши приятели се отдръпнат и говорят с клеветнически език, а вратата за бягство изглежда сигурно затворена, молитва на доверчиво предаване често ще отвори вратата рязко. Наистина, „ангелът Господен разположи стан около онези, които Му се боят“. Независимо дали душата е измъчвана от слухове отдалеч или от празни въображения на обвинителна съвест, Бог се радва да изпрати избавление и Неговата помощ трябва да бъде призната чрез обновена отдаденост. Псалм 54

15

Исторически контекст на 1 Царе 23:19–29 ВЪВЕДЕНИЕ.

—Пс. 53 представя ярка картина на всеобщото безбожие в един упадъчен свят, с уверението, че Бог ще спаси Своя народ. Псалмът е лека вариация на Пс. 14 (който виж), направена може би, за да го направи подходящ за други обстоятелства.

14Никъл, Ф. Д. (1978). Коментар на Библията на адвентистите от седмия ден: Светата Библия с екзегетични и обяснителни коментари. Серия с коментарни справки (Пс. 52:1).

Вашингтон, окръг Колумбия: Асоциация на издателствата „Ревю енд Хералд“.

15Никъл, Ф. Д. (1978). Коментар на Библията на адвентистите от седмия ден: Светата Библия с екзегетични и обяснителни коментари. Серия с коментарни справки (Битие 1:1).

Вашингтон, окръг Колумбия: Асоциация на издателствата „Ревю енд Хералд“.

Върху надписа вижте стр. 616, 628, 629. Фразите „До главния музикант“ „Псалом на Давид“ са идентични в Пс. 14 и 53.

За коментари по този псалом вижте Пс. 14. Следните коментари се отнасят само до пасажи, където текстовете се различават.

1. Беззаконие. Вместо „и извърших гнусно беззаконие“, Пс. 14:1 използва „извърших отвратителни дела.“

2. Бог. Евр. „Елохим“. Пс. 14:2 гласи „Господ“, евр. Яхве. Същата промяна се случва и в стихове 4, 6. Името Яхве не се появява в Пс. 53, докато и „Елохим“, и Яхве се появяват в Пс. 14 (виж том I, стр. 170–173).

3. Върнаха се. Пс. 14:3 гласи „всички се отклониха“. Смисълът е почти идентичен, като всяко изречение показва отклонение от Бога.

4. Вършещите беззаконие. Думата „всички“ предшества тази фраза в Пс. 14:4. „Бог“ е „Господ“ в Пс. 14 (виж върху Пс. 53:2).

5. В голям страх. Стих 5 показва значително отклонение от Пс. 14:5, 6.

Където нямаше страх. Нямаше причина за страх, тъй като Бог беше на тяхна страна. Някои предполагат, че този израз е добавен от вдъхновен книжник, за да адаптира псалма за употреба по време на някакво велико избавление, както по време на поражението на армията на Сенахирим (виж 4 Царе 19:20–36).

Разпръснаха костите. Телата на нашествениците бяха оставени непогребани (виж Езекиил 6:5). Идеята, че мъртвото тяло не получава почетно погребение, е била най-отвратителна за ориенталския ум. Тази част от псалма изглежда посочва контекста на атака срещу Йерусалим, която е била отблъсната, или на обсада на града, която врагът е вдигнал.

Засрами ги. Лъжливостта на твърдението „Няма Бог“ беше доказана. чрез поражението на тези присмехулници чрез Божие действие, а не чрез превъзходната сила на Израел.

Презиран. Евр. ма'ас, „отхвърлен“.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

5 ГК 117

ПСАЛМ 54

ВЪВЕДЕНИЕ.—Според надписа историческият контекст на псалма е случаят, в който зифийците уведомяват Саул за скривалището на Давид южно от Хеврон (1 Царе 23:19–24). Псалмът се състои от две части, с рязка промяна от първата към втората. Стихове 1–3 са искрена молитва за избавление; стихове 4–7 са израз на благодарност за избавление, което псалмистът вижда с цялата сигурност на свършен факт.

За надписа вижте стр. 616, 628, 629.

1. В името си. Сравнете Деяния 4:12. Името означава характер (вижте върху Пс. 7:17).

3. Чужденци. Евр. зарим. Тъй като зарим обикновено се отнася до чужденци, много учени отхвърлят автентичността на надписа към Пс. 54, доколкото зифите не са били чужденци. Зар обаче се използва за неааронци и нелевити (Лев. 22:10; Чис. 1:51; 3:10), както и за тези от друго семейство (Втор. 25:5). Възможно е също така Давид да е използвал термина презрително.

Пред тях. Те не са действали както в Божието присъствие. Не обръщат внимание на Божията власт.

Села. Вижте стр. 629.

4. Помощник. С драматична рязкост псалмистът сега изразява абсолютната си увереност в Божието избавление. Псалмистът знае, че Бог е с него, въпреки че хората са против него.

Тези, които поддържат. В LXX този израз е в единствено число. В LXX второто изречение на стиха гласи буквално: „И Господ е помощник [или защитник] на душата ми.“

5. В твоята истина. Тоест, „в твоята грижа за това, което е правилно“. Така молитвата надхвърля отношението на лична отмъстителност. Давид се моли Божията воля да надделее в унищожаването на злото.

6. Свободно. Евр. binedabah, „с желание“, „с спонтанност“. Позоваването е на доброволен принос (виж Изх. 35:29; 36:3; Лев. 7:16; Числа 15:3), за разлика от такъв, изискван от закона. Увереността, изразена в стих 4, вече се е превърнала в сигурност.

Име. Вижте Пс. 7:17.

7. Избави. Ако псалмът е написан преди самото избавление, този стих е израз на абсолютната увереност на Давид в окончателното избавление.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

4 Те 258; 5 Те 514

ПСАЛМ 55

ВЪВЕДЕНИЕ. — Пс. 55 е молитва за помощ, на фона на псалмиста отчаяно положение. Псалмът завършва с израз на убеждение, че Бог ще се намеси. Той има чести повторения и смесва оплакване, копнеж, проклятие, възмущение, увереност и надежда (Калан). Псалмът е сърдечният вик на някой, който би намерил убежище от скръбта в чиста самота.

За надписа вижте стр. 616, 628, 629.

1. Вслушайте се. Четирите молби от стихове 1 и 2 разкриват интензивността на нуждата на псалмиста.

Не се крийте. Вижте Пс. 13:1; 27:8; вж. Пс. 10:1.

2. Скъря в оплакването си. Буквално „скитам се в тревогата си“.

3. Потисничество. Евр. 'aqah, „натиск“. Думата носи идеята да бъдеш смачкан от тежка тежест.

4. Ужасите от смъртта. Знаейки, че само смъртта би задоволила заговорниците, Псалмистът вече усещаше сянката на смъртта над себе си (виж Пс. 116:3).

5. Ужас. Евр. pallašuth, което изглежда показва дълбоко вълнение в резултат на страх, е рядко срещано (виж Йов 21:6; Исая 21:4; Езекиил 7:18). Поетът използва графичен език, за да изрази интензивността на емоциите си.

6. Изящната поетична красота на този стих (виж Йер. 9:2) дава трогателен израз на желанието на всеки християнин, който копнее за облекчение от някаква продължаваща беда. Колко често си пожелаваме да можем да избягаме на място, където да бъдем в безопасност от всички досади! Забравяме, че на тази земя носим проблемите си със себе си, освен ако не ги предадем на Исус. Нека не забравяме, че има свят, в който проблемите не могат да влязат; този свят е небето (вижте Откр. 21:4).

Отлетете. Трябва да внимаваме да не следваме инстинкта, който ни подтиква да избягаме от обстоятелства. Ако това желание стане навик, то е болестен знак. Нашата работа, нашият дом, нашите взаимоотношения, нашите отговорности са дисциплина, необходима за развитието на християнския характер. Вместо да „отлетяме“, ние трябва да „призовем Бога“ (ст. 16).

Бъдете в покой. Буквално „обитавайте“, „пребивайте“.

7. Пустиня. Място, необитаемо от човек (виж Матей 4:1). Казва се, че гълъбите са в изобилие.
в диви скалисти места в Палестина, далеч от жилищата на хората.

Села. Вижте стр. 629.

10. Те. Някои предполагат, че „насилието и раздорите“ (ст. 9) тук са персонифицирани и представени като обкръжаващи града. Възможно е обаче темата да са личните врагове.

11. Измама и коварство. Обществото като цяло беше дезорганизирано.

Улици. Буквално „широко място“, „пазар“ (RSV), където се е извършвала гражданска работа, където е трябвало да се раздава правосъдие.

12. Враг. Псалмистът преминава от общата маса заговорници към един индивид.

Укорен. Или „подиграван“.

Понесе го. Не е трудно да се изправиш срещу клеветата на отявлен враг; това е клевета на някой, който някога е бил наш близък приятел, която е трудна за понасяне и често е непоносима.

Скрих се. Вместо да отворя сърцето си за него.

13. Ти. Вижте на стих 12.

14. Взехме. Еврейското имперфектно време тук означава обичайно действие. Имаше чести, интимни съвети.

Сладък съвет. Евр. *sod*, „ясно, интимно общение“.

В компания. Те не само се радваха на общуване насаме; те също така общуваха в публично богослужение. В този стих има голям патос.

15. Слез долу. Вижте Пс. 9:17; вж. Числа 16:30.

Ад. Евр. *she'ol*, „образното обиталище на мъртвите“ (вижте Притчи 15:11).

В жилищата им. Вижте стихове 3, 9–11. Нечестие изобилства в домовете им, в делата им, в сърцата им. Добре е за обществото нечестието да бъде наказано.

16. Що се отнася до мен. В еврейския език местоимението стои в началото на изречението и следователно е категорично. Псалмистът говори от свое име и противопоставя отношението си на поведението на предателите.

17. Вечер и сутрин. Даниил се молеше три пъти дневно (Дан. 6:10). Истинска религия се подсилва от редовни и чести молитви (виж Пс. 119:164).

19. Пребъдва от древността. Вижте Втор. 33:27; Пс. 90:2.

Села. Появата на тази дума в стих е необичайна (виж Пс. 57:3). Вижте стр. 629.

20. Той. Предателят, който е бил близък приятел на псалмиста (виж стихове 12–14). Псалмистът се връща към обсъждане на предателството на своя приятел.

Завет. Връзка, подразбираща се в близко приятелство.

21. По-гладък от масло. Той беше откровен лицемер (виж Пс. 28:3; 57:4).

Конкретните образи в този стих са графични и впечатляващи.

22. Бремя. Евр. *йехав*, дума, срещаща се само тук в Стария завет; следователно значението ѝ е несигурно. Талмудът му приписва значението „бреме“. LXX има меримна, „грижа“, „тревожност“, „притеснение“. Меримна се среща в 1 Петрово 5:7, „Всичките си грижи възложете на „него.“ Глаголът *merimnao* се среща в Матей 6:34 и е преведен като „грижа се“, по-добре преведен като „грижа се“.

Тези обещания, дадени на праведните, които се покланят с вяра на Бога, псалмистът си повтаря и ги споделя с всички, които искат да се поучат от неговия опит. Бог не винаги премахва товара, но подкрепя онези, които продължават напред с вяра.

В ораторията си „Илия“, Менделсон използва думите на този стих по красив начин хор за четири гласа, изпълнен след молитвата на Илия за дъжд на планината Кармил.

23. Те. Враговете на псалмиста, мъжете, описани в следващото изречение.

Ямата на разрушението. Вижте Пс. 28:1.

Кърпави и измамни мъже. Буквално „мъже на кръв и измама“. Те бяха предполагаемите убийци на псалмиста.

Половината от дните им. „Дължината на дните“ беше белег за Божието благоволение (виж Притчи 3:2). Бог иска децата Му да живеят нормалната продължителност на живота. Угаждането на нечестieto е склонно да съкращава живота.

В теб. Псалмистът няма да се уповава на насилие или измама, а само на Бога (виж Пс. 7:1; 11:1). Упованието в Бога е една от възвишените концепции на книгата Псалми.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

6 EW 20; 1T 70

14 ML 199

17 5T 164; 7T 44

22 COL 51; ML 10; 4T 285; 7T 297; 8T 126; 9T 17

ПСАЛМ 56

ВЪВЕДЕНИЕ.—Псалми 56 и 57 са наречени „близнаци“ поради сходства в съдържанието и развитието на темата. Те започват с едни и същи думи, състоят се от две сходни части, въплъщаващи молитва за желано избавление и хвала за постигнато избавление; и използват припев в края на всяка част. Написани при обстоятелства на тежки трудности, и двата изразяват пълното доверие в Бога, което побеждава всеки страх. Двете части на Псалм 56 (ст. 1–4, 5–11) са сходни по мисъл, като втората е по-категорична от първата. Всяка завършва с припев, допълнен при второто си появяване.

Към поемата са добавени два стиха на благодарност. Според надписа, Пс. 56 е дело на Давид (както е известен Пс. 57; вижте въведението към Пс. 57), съставен в резултат на преживяването му с филистимците в Гет (вижте 1 Царе 21:13).

Върху надписа вижте стр. 616, 628. „Йонат“ произлиза от еврейската дума йона, която означава „гълъб“. Възможно е заглавието на мелодията, на която е бил изпят този псалм, да е било внушено от чувствата на Давид, прогонен от дома си, търсещ убежище в отдалечен край, подобно на гълъб, прогонен от гнездото си. В това предположение се крие нещо жално и нежно.

1. Бъдете милостиви. Вижте Пс. 51:1; 57:1.

Човек. Евр. 'енош, „човек в неговата слабост“ (виж върху Пс. 8:4). Контрастът между „Бог“

Всемогщият, а Енош е силен.

Погълни ме. В LXX се казва „стъпчи ме“. Сравни стих 2.

Дневно. Сравнете с 2, 5.

2. О, Ти Всевишни. Евр. *тагот*, неизползвано другаде като титла на Божеството и е съмнително е дали тук е имало такова намерение. Лека промяна в посоката на гласните води до четенето „от височина“, което може да се тълкува като „надменно“.

3. Ще се уповавам. Основната нота на псалма. Когато страхът ни потиска, чрез акт на воля ние можем да се уповаваме на Бога. В подобна резолюция се крие солидна основа за християнски опит. Трябва да отстояваме доверието си.

4. Какво може да направи плътта. Вижте Матей 10:28. Стих 4 е припевът на псалма и се повтаря в допълнена форма в стихове 10 и 11.

6. Те се събират. Коварните методи, използвани за преследване на псалмиста, са представени от бързата последователност на изреченията без изразена граматическа връзка.

Душа. Вижте Пс. 16:10.

7. Ще се избавят ли чрез беззаконие? Така преведената фраза на еврейския език е неясна. Ако преводът в KJV е правилен, псалмистът всъщност пита: „Могат ли да намерят безопасност в нечестие? Възможно ли е враговете да дължат привидната си безопасност на голямото си нечестие?“

Хората. Буквално „племените“. Псалмистът може би тук разширява обхвата на думата „врагове“, за да включи всички нечестиви хора, цялото нечестие в своето проклятие (виж стр. 624).

8. Разказвам. Броя, преброявам или вода броене (вижте на Пс. 48:12). Давид се обръща рязко от проклятие към нежна молба за себе си.

Моите скитания. Вижте 1 Царе 21:10.

Сложи сълзите ми. Сякаш Бог забеляза сълзите му, капка по капка.

Илюстрацията е признание за нежната загриженост на Бог към Неговото дете.

Бутилка. Евр. но'д, мехът, използван от източните хора като съд за вода, мляко, вино и др.

Псалмистът се моли сълзите му да бъдат поставени в мех, за да бъдат запомнени пред Бога.

Книга. Сравнете Пс. 69:28; 139:16;; Мал. 3:16. „В книгата на Божия спомен“

... всеки акт на жертва, всяко страдание и скръб, изтърпени заради Христос, са записани“ (ГК 481).

9. Това знам. Псалмистът е сигурен, че Бог е на негова страна. Такава сигурност не търпи поражение. Добре е да преброим „Аз знам“ от християнския опит (виж Йов 19:25; Пс. 20:6; 135:5; 140:12; 2 Тим. 1:12).

10. Ще хваля ли. Цялото това изречение е убедително допълнение към по-ранния припев (ст. 4).

11. Човек. Евр. „адам“ (виж върху Пс. 8:4); паралелното изречение в стих 4 гласи „плът“.

12. Твоите обети. Два стиха на благодарност завършват поемата („двойният псалом“, Пс. 57, завършва с припев, без стихове от този тип, имайки общо само 11 стиха). Псалмистът се е заклел да изрази благодарността си към Бог за това, че е отговорил на молитвата му. Сега той продължава да изпълнява задължението си.

Хвалебни думи. Евр. todoth, също представляващи „благодарствени приноси“ (вижте Йер. 17:26; 33:11).

13. Пред Бога. Фразата внушава съгласие с Божията воля. Бог каза на Авраам: „Ходи пред Мен и бъди непорочен“ (Битие 17:1).

Светлина на живите. Сравни Йов 33:30.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

3 AA 467; MB 156; PP 692

4 ML 297

8 GK 481

11–13МН 101

ПСАЛМ 57

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 57 е подобен по тема, структура и стил на своя „близък“, Пс. 56 (вижте Въведение към Пс. 56), но отразява по-триумфален тон. Псалмът започва с молитва за милост, вдъхната от пълно доверие в Божията сила да спаси; след това накратко описва бедата на псалмиста и завършва с възхвала на Божията доброта. Псалмът има две части, всяка от които завършва с припев. Давид е композирал този красив лиричен стих в пещерата Одолам (вижте 1 Царе 22:1; стр. 658).

За надписа вижте стр. 616, 628, 629.

1. Бъди милостив. Вижте Пс. 56:1, 3, 4. Стихове 1–5 съставляват първата част на псалма.

Сянка на крилете ти. Вижте върху Пс. 17:8; вж. Рут 2:12; Мат. 23:37. Нежната обич към Бога, изразена тук, е напълно различна от отношението на езичниците към техните езически богове.

2. Бог Всевишни. Евр. „Елохим“ Елион (виж том I, стр. 170–173). Тази титла за Бог се среща и в Пс. 78:56.

Бог. евр. Ел (виж том I, стр. 171).

Изпълнява. Евр. *gatah*, „да доведе до завършек“ (виж Пс. 138:8).

3. Села. Вижте върху Пс. 55:19; вижте стр. 629.

Неговата милост. Вижте Пс. 25:10; 26:3.

Бог „по-скоро би изпратил всеки ангел от слава на помощ на верните души, за да ги огради с ограда, отколкото да ги остави да бъдат измамани и подведени от лъжливите чудеса на Сатана“ (EW 88).

4. Душа. Или просто „аз“ (вижте върху Пс. 16:10).

Лъвовете. Враговете на псалмиста са като свирепи лъвовете (виж Пс. 7:2; 10:9).

Са подпалени. Те пламтят от желанието да унищожат Давид.

Остър меч. Образ на клевета (виж Пс. 55:21).

5. Бъди възвишен. Стих 5 е припевът на стихотворението, повтарян в стих 11.

6. Пригответе мрежа. Сравнете Пс. 9:15. Стихове 6–11 съставляват втората част на псалма.

Душата ми. Вижте стих 4.

Триумфална увереност във време на опасност

16

16Никъл, Ф. Д. (1978). Коментар на Библията на адвентистите от седмия ден: Светата Библия с екзегетични и обяснителни коментари. Серия с коментарни справки (Пс. 53:1).

Вашингтон, окръг Колумбия: Асоциация на издателствата „Ревю енд Хералд“.

Когато поради ограничен подход към проблемите се допускат грешки, които застрашават благополучието на близките сътрудници, Бог все още има изход. Такива грешки могат, по Божието провидение, да бъдат превърнати в стъпала за по-нататъшно развитие на характера. Бог е доволен да надхвърли обещанията Си. Колкото по-наистинно една душа вика за помощ, толкова по-силна става решимостта да изостави всичко и да следва Бога, и толкова по-ясен става пътят, очертан от Бога. Неговото тайнствено ръководство е отвъд човешкото разбиране. Псалм 57:1-3, 9, 10 17

Исторически контекст на 1 Царе 22:1 Те изкопаха

яма. Вижте Пс. 7:15.

Села. Вижте стр. 629.

7. Фиксиран. Евр. *nakon*, „здравео установен“.

Стихове 7–11 се появяват, с вариации, като Пс. 108:1–5 (вижте коментарите там).

8. Псалтир. Евр. *nebel*, „арфата“ (виж стр. 33, 34).

Арфа. Евр. *kinnor*, „лирата“ (виж стр. 34–36).

Аз самият ще се събудя рано. Или „Ще събудя зората“. Псалмистът е осъзнал стойността на посвещаването на първите мигове от деня на поклонение (вижте върху Пс. 5:3). Сравнете стиха на Милтън: „Весело събудете спящата утро.“

17Никъл, Ф. Д. (1978). Коментар на Библията на адвентистите от седмия ден: Светата Библия с екзегетични и обяснителни коментари. Серия с коментарни справки (Битие 1:1).

Вашингтон, окръг Колумбия: Асоциация на издателствата „Ревю енд Хералд“.

9. Хората. По-скоро „племените“. Еврейското съществително е в множествено число. Великото избавление на Давид го подтиква да разкрие Божиата доброта сред народите. Така Давид изразява осъзнаването си, че Израел е бил призван да бъде светлината на народите.

10. Твоята милост. Вижте Пс. 25:10; 26:3; 36:5, 7.

11. Бъди възвишен. Припевът, идентичен със стих 5. „Небето и земята са... взаимно преплели а историята си и благословеният, славен край на това е в изгрева на Божествената слава над двете“ (Делич).

Нека славата ти бъде. Видимият блясък на божествената слава е само напомняне за безкрайното съвършенство и красота на божествения характер. Това, което може да се види, е винаги да отпечатва върху сътворените същества безкрайната доброта на Бога.

ПСАЛМ 58

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 58 е осъждане на несправедливите съдии и следователно яростно укоряване и предупреждение за всички, които участват в несправедливост и потисничество. Силен по образност и общ стил, псалмът обвинява в несправедливост, произнася присъда за наказание и се радва на справедливостта на Бога, великия Съдия. В този псалм контрастът между несправедливите съдии на земята и Бога, праведния Съдия, е най-поразителен.

За надписа вижте стр. 616, 628, 629.

1. О, събрание. Евр. „елем“, чието значение е неясно и са предложени много определения. Преводът на RSV, „богове“, е от „елим“. LXX и Вулгата считат „елем“ за интензивно наречие, което допълнително подчертава наречието „наистина“. Невъзможно е да се знае точно какво е възнамерявал да изрази псалмистът с „елем“.

Ироничните риторични въпроси от стих 1 въвеждат темата на псалма. Те са адресирано до несправедливите съдии в страната.

2. Вие претегляте. Вместо да претегляте справедливост, те претеглят насилие. Псалмистът изявлението е направено със сарказъм.

Ръце. В контраст със „сърце“. Беззаконието се зачева в сърцето и се извършва с ръцете.

3. Те се отклоняват. Обобщение, че нечестивите обикновено проявяват склонност към зло от ранно детство.

4. Тяхната отрова. Злобните думи, които изричат (виж Пс. 140:3; Рим. 3:13).

Глухата ехидна. Тяхното упорито зло се сравнява с ината на ехидна, или аспида, който отказва да се подчини на змиеукротителя. Змията всъщност не е глуха, но изглежда такава поради трудността да бъде омагьосана. Изразът „глух като ехидна“ вероятно може да се проследи до това известно споменаване на омайването на змии (Екл. 10:11; виж Йер.

8:17). Широко разпространеното погрешно схващане, че ехидна е глуха и че змиите реагират само на жестовете на змиеукротителя, е адекватно опровергано.

5. Чаровници. Чаровниците на змии винаги са били често срещани на Изток и са особено известни в Индия. Те се прехранват, както като демонстрират властта си над змиите чрез показност, така и като ги измъкват от скривалищата, където дебнат като опасност за пътниците.

6. Счупете им зъбите. Поетът се обръща от образа на змията и змиеукротителя към картина на млади лъвове, чиито зъби трябва да бъдат счупени, за да не продължат грабежите си (виж Пс. 3:7).

Стихове 6–9 съдържат енергични проклетия, трупайки метафора върху метафора (виж стр. 624). Те показват, че Бог ще направи несправедливите съдии безсилни в техните планове. Тъй като нечестивите не могат да бъдат поправени, псалмистът се моли те да бъдат обезсилени.

7. Разтопете се като води. Молитвата на псалмиста е враговете му да загинат, както придошлите води на порой се губят в пустинните пясъци или пресъхват напълно в лятната суша (вижте 2 Царе 14:14; Йов 6:15–17).

8. Който се топи. Вероятно се отнася до общоприетото поверие, че охлювът постепенно се вехне, както може да подсказва слюзестата му следа. Други смятат, че изразът се отнася до свиването на охлювите през сухия сезон.

Преждевременното раждане. Сравни Йов 3:16.

9. Пред вашите съдове. Картината не е напълно ясна. Някои смятат, че това е пустинни номади, които палат огън на открито; порив на вятъра гаси огъня, преди съдовете за готвене да се затоплят. Силата на илюстрацията е да изрази желанието на псалмиста унищожението на нечестивите да се случи бързо.

10. Ще се радват. Сравнете Втор. 32:41–43.

Ще му измие краката. Вероятно е препратка към практика, за която се смята, че е била често срещана във войните от този период (виж Пс. 68:23). Например, в угаритската литература (виж стр. 618) се казва, че богинята на войната Анат „измива ръцете си в кръвта на воини“.

11. Човек. Всеки човек, или мъжете като цяло, ще разпознае истината, че Бог намесва се в човешките дела, възнаграждавайки праведността и наказвайки греха.

Награда. Буквално „плод“ (виж Притчи 1:31; Исая 3:10; 1 Тим. 4:8).

Съди на земята. Въпреки че понякога може да изглежда, че Бог допуска неправдата и несправедливостта на земята да продължи безпрепятствено, факт е, че Неговото око е върху всички злодеяния на грешните хора, че Той води строга сметка и че в определеното време ще се намеси. Винаги има граница, отвъд която нечестивите хора не могат да преминат. Този урок е тясно свързан с този, който цар Навуходоносор научил по време на седемте си години лудост.

ПСАЛМ 59

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 59 е подобен по произход на Пс. 56, 57, 58. Това е вик за избавление от голяма опасност, завършващ с внезапен драматичен обрат на благодарност, че избавлението е сигурно. Псалмът има две основни части: стихове 1–10, съдържащи молба за избавление от враговете, и стихове 11–17, съдържащи молба за наказание върху тях.

Енергичният, но формален стил на псалма се характеризира с повторението както на живописен стих (виж стихове 6 и 14), така и на припев (виж стихове 9 и 17) на съответните места в двете части.

Според надписа, поводът за написването на псалма е инцидентът, при който Саул изпраща мъже да пазят дома на Давид с цел да го убият (виж 1 Царе 19:11–18).

За надписа вижте стр. 616, 627, 629.

1. Избави ме. Или „грабни ме“. Това е повтарящата се молитва на псалмиста (виж Пс. 7:1; 17:13; 22:20; и др.). Давид желае защита от всички свои врагове, независимо дали са в собствения му дом, в двора, в народа или сред други народи.

Защити ме. Буквално „възвиси ме“, тоест „направи ме недостъпен“ (виж Пс. 18:48).

2. Кървави мъже. Буквално „кръвни мъже“, тоест убийци.

3. Причакват. Врагът е оприличен на диви зверове, готови да се нахвърлят върху плячката си (вижте Пс. 7:2).

Душата ми. Или „мен“ (вижте върху Пс. 16:10). Според повествованието от 1 Царе 19:11–18, съпругата на Давид, Михала, дъщерята на Саул, разказала на Давид за убийственото намерение на Саул и му помогнала да избяга през прозорец през нощта.

Могъщите. Или „свириците“, онези, които Саул е използвал, за да изпълни зловещото си намерение.

„Не за моето прегрешение.“ Псалмистът твърди, че е невинен.

4. Бягай и се приготи. Езикът на военната дейност.

Без моя вина. Тоест, „без моя вина“.

Събудете се. Вижте Пс. 7:6; 35:23.

Да ми помогне. Буквално „да ме срещне“, с идеята да ми донесе помощ.

5. Ти. Местоимението получава допълнителна сила от позицията си в началото на изречението.

Господ, Бог на Силите. Вижте върху Пс. 24:10; вижте също Пс. 80:4, 19; 89:8; Ис. 1:9.

Бог на Израел. Вижте върху Пс. 14:7; вижте също Пс. 72:18. Тази поредица от заглавия привлича вниманието към безкрайната сила на Бог и Неговата особена загриженост към Неговите деца (вижте том I, стр. 170–173).

Да посещавам. Евр. raqad, дума, описваща не само акта на посещение, но и това, което посетителят постига чрез посещението си (виж върху Пс. 8:4). Тук целта на посещението очевидно е да се накаже.

Всички езичници. Псалмистът включва в молитвата си не само своите нечестиви, лични врагове, но всички врагове на Бога (вижте върху Пс. 2:1; 9:5).

Не бъди милостив. За обяснение на духа на привидна отмъстителност, към който Давид дава израз в стихове 5, 8, 10–15, виж стр. 624.

Села. Сравнете стих 13. Терминът се появява на съответстващи позиции в двата основни раздела на псалма (вижте Въведението към Псалм 59). Относно значението на „села“ вижте стр. 629.

6. Издайте шум. Или „ръмжете“, или „ръмжете“.

Като куче. Псалмистът сравнява враговете си (ст. 1, 2) с полугладуващите, полу—диви кучета от Изтока, които спят скрити през деня и влизат в градовете и селата през нощта, за да обикалят в търсене на храна (вижте Пс. 22:16).

Обиколете града. Враговете патрулират из града, за да се уверят, че псалмистът няма да избяга. Еврейският текст на този стих е почти идентичен с еврейския от стих 14 (вижте за стих 14).

7. Изригам. Или „изливам“, „направя да бълбука“ (виж Притчи 15:2).

Чува ли. Вижте Пс. 10:11.

8. Ти. Вижте на стих 5.

Ще се смеят. Вижте Пс. 2:4.

Езичниците. Вижте стих 5.

9. Неговата сила. Много еврейски ръкописи и LXX, както и други версии, прочетете „моята сила“, като по този начин предават мисълта, че с този израз псалмистът се обръща към Бога (вижте стих 17; Пс. 28:7, 8). Фразата „заради“ не се среща в еврейския език. Стихове 9, 10 представляват рефрен, който се повтаря с вариации в стих 17.

Ще чакам ли? След освобождението не трябва да има отпускане на усилията, за да не дадем даваме на врага възможност да предприеме нова атака, докато ние сме неподготвени.

Защита. Буквално „сигурна височина“, „крепост“.

10. Милост. Евр. хесед (вижте Допълнителна бележка към Пс. 36).

Ще предотврати. Буквално „ще се изправи срещу“ (вижте върху Пс. 18:5; 21:3).
Ще ми позволиш да видя. Вижте Пс. 54:7.

11. Не ги убивайте. Тоест, не веднага. На Каин му беше позволено да се скита по земята като жив пример за нещастните последици от омразата и убийството (вижте Битие 4:12–14).
Пс. 59:11 започва втората част на псалма. Стихове 11–15 съдържат поредица от силни проклетия, призоваващи за постепенно възмездие върху злите врагове на псалмиста, може би за да се даде време на хората да видят пълните последици от греха (вижте на стих 5).

Мои хора. Израз, внушаващ нежното отношение на псалмиста към Израел. Той чувства че цялата нация трябва да бъде загрижена за всеобщото беззаконие.

Забравете. Когато сме се радвали на пълно освобождение, сме склонни да забравим опасностите от които сме били избавени (виж Пс. 78:11, 42; 106:13, 21; и др.).

Щит. В хармония с угаритската употреба (виж стр. 618), еврейският *magen* вероятно би трябвало може да се преведе като глагол „умолявам“, „моля“, както и другаде в псалмите (вижте върху Пс. 84:9).
Тогава изречението би било преведено като „Умоляваме Те, Господи“.

12. Грехът на устата им. Вижте стих 7.

Бъди хванат. Буквално „бъди хванат“, тоест като в капан или примка (виж Пс. 55:23).

В гордостта си. Може би докато бяха уверени в успеха си.

13. Поглъщам. Буквално „слагам край“ или „завършвам“. Не веднага, а след като Божиите дела са били ясно видени от всички. Изразът е повторен с цел акцент (вижте Пс. 57:1).

Че Бог управлява. Че Бог е вселенският суверен, наказващ нечестието и възнаграждаващ праведността (вижте 1 Царе 17:46).

Яков. Вижте Пс. 14:7.

Краищата на земята. Бог владее над всички царства на света, не само над Израел.

Села. Вижте стр. 629.

14. И вечер. Вижте стих 6. Еврейският текст от стих 14 е същият като този от стих 6, с изключение на добавянето на съюза „ние“ – „и“ – в началото на стих 14. Стих 6 описва поведението на враговете; стих 15 описва наказанието, което псалмистът налага на тези врагове в светлината на тяхното поведение. Езикът е този на триумф. Враговете може да се върнат и да вият, но ще бъдат разочаровани.

15. Нека се скитат. На еврейски този стих започва с „хема“, обикновено превеждано като „те“, но тук не е обяснено от превода на KJV. Угаритският превод (виж стр. 618) показва, че „хема“ също е частица, със значението „ето“, „виж“ или „наистина“. Такъв превод тук пасва добре на контекста. Тогава изречението трябва да се преведе като „Ето, те се скитат нагоре-надолу за храна“.

Месо. Староанглийската дума за храна. Псалмистът беше желаната плячка.

Злоба. Евр. *lin*, буквално „да прекараш нощта“. Лека промяна в соченето на гласните дава *lun*, което означава „да мърмориш“. Тази промяна е възприета от LXX, KJV и други версии. Враговете търсят плячка цяла нощ, но напразно.

16. Но аз. В рязък контраст с враговете от стих 15.

Сила. Евр. 'oz, „сила“ в стих 9.

Сутринта. Привидно е в контраст с „вечер“ (ст. 6, 14).

Убежище. Или „място за бягство“. Въпреки че псалмистът е използвал свои собствени средства, за да постигне това бягството си (виж 1 Царе 19:12), той правилно отдаде избавлението си на божествената милост.

17. На теб. Припев, подобен на този от стихове 9, 10.

ПСАЛМ 60

ВЪВЕДЕНИЕ.—Според надписа, Пс. 60 е написан от Давид по време на войните му с едомците. Псалмът изобразява унижението на Израел след голямо поражение (ст. 1–3), призовава Бог да изпълни обещанията Си за победа (ст. 4–8) и изразява увереност в крайната победа над враговете на Израел (ст. 9–12). Псалмът се отличава с голяма бързина на стила, използва ярки метафори и изобилства от изрази на надежда.

Относно надписа, който е необичайно подробен, вижте стр. 616, 627.

1. Ти. Осемкратното повторение на това местоимение в началото на последователните изречения в стихове 1–4 в KJV (риторична фигура, наречена анафора) прави английския език на пасажа поразително силен от риторична гледна точка.

Отхвърли ни. Сравни Пс. 43:2; 44:9–11.

Разпръснати. Или „разбити“. Така преведената еврейска дума предполага или поражението на армия, чиито редици са разбити, или събарянето на стена чрез използването на обсадни оръжия (виж Съдии 21:15; 2 Царе 5:20; 6:8).

Недоволен. Псалмистът смятал поражението за доказателство за Божието недоволство.

Обърни се към нас. Или „възстанови ни“.

2. Земята да трепери. Метафората за земетресение се използва, за да се изобрази паниката, която обзема една страна по време на поражение.

Проломи. Тоест „счупвания“ или „сривове“. Псалмистът се моли Бог да напълни разрушенията, причинени от земетресението, тоест поправяне на опустошенията, причинени от врага.

3. Трудни неща. Или „сурови неща“, тоест неща като разочарования, поражения, изпитания.

Вино на удивлението. Буквално „вино на замаяност“. Народът, така да се каже, беше накаран да пие опияняващо вино, което го накара да се замая като пиян човек (виж Пс. 75:8; Ис. 51:17, 22; Ер. 25:15–17).

4. Знаме. Евр. *nes*, „стандарт“, „знаме“, „сигнал“, „знак“. Въпреки унижението на нацията, псалмистът вижда надежда в призива към Израел да се обедини под знамето на Бога.

Истината. Божият народ е призван да отстоява принципите на истината и справедливостта, за да може светът да бъде привлечен от религията на Христос.

Села. Вижте стр. 629.

5. Възлюбени. Псалмистът сякаш говори за народа на Израел (виж Втор. 33:12).

Твоята десница. Виж Пс. 17:7; 44:3.

Чуй ме. Самият еврейски текст гласи „отговори ми“, което древни еврейски учени променено в полето на „отговори ми“ или „чуй ме“. Тази промяна е подкрепена от много древни версии. Изглежда обаче няма основателна причина за отклонение от четенето на еврейския текст.

Стихове 5–12 се появяват с леки вариации като Пс. 108:6–13 (вижте коментарите там).

6. Бог говори. Бог беше обещал Ханаанската земя на Израел (виж Бит. 12:7; 13:15; 17:8; Пс. 105:8–11). Молбата на Давид е Бог да изпълни пълните намерения на обещанието.

В своята святост. Божията святост често се споменава от библейските писатели във връзка с наблюдението, че на Неговите обещания може да се разчита (виж Пс. 89:35; Амос 4:2).

Аз ще разделя. Вижте Исус Навин 1:6; 13:6, 7; 14:5 и т.н.

Сихем. Името на този град вероятно се използва тук, за да обозначи целия регион на запад от Йордан (по образен начин, главен град тук означава цяла територия).

Сихем е втората спирка на Яков в Палестина, когато се завръща от Месопотамия (Бит. 33:18).

По-късно той става важен град, ако не и главният град на Ефрем (виж 1 Царе 12:1). Споменаването на Сихем в този каталог с места е значимо. Близо до Сихем е прочетен законът, когато Израел завладява Обетованата земя (виж 27, 28; Исус Навин 8:33–35; виж върху Бит. 12:6).

Сокхот. Място на изток от Йордан, където Яков разположил лагер при завръщането си от Месопотамия (Бит. 33:16, 17).

7. Галаад. Регион на изток от Йордан, отреден на Гад и Манасия (виж Числа. 32:39, 40; Исус Навин 17:1; виж върху Пс. 22:12).

Ефрем. Ефрем и Юда бяха главните племена на запад от Йордан.

Сила на главата ми. Или „крепостта на главата ми“, разглеждана от някои учени като образно обозначаваща шлем (виж RSV). Ефрем е описан като главната защита на цялата страна. След разделянето на царството, Ефрем е основното племе на северното царство (виж Втор. 33:17).

Юда. Едно от главните племена по положение, численост и пророческо обещание (виж Битие 49:8–12).

Законодател. От еврейското *shaqaf*, „да постановявам“. Използваната тук форма означава „предписващ закони“, следователно „военнослужещ [на войските на бойното поле]“ или „военен жезъл [като символ на власт]“. На Юда е поверено управлението на Израел (вижте 1 Царе 16:1; 2 Царе 2:4; 2 Царе 5:1–3; Пс. 78:68).

8. Моав. Страна, простираща се на изток от Мъртво море до пустинята, на север до реката Арнон и на юг до Едом. Моав е планирал да унищожи Израел по времето на влизането на Израел в Ханаан (виж Числа 22). Валаам пророкува за покоряването на Моав (виж Числа 24:17). Давид изпълни пророчеството (2 Царе 8:2).

Умивалник. Или „умивалник“. Метафора, изразяваща крайно презрение, оприличаваща Моав на леген, в който завоевател мие краката си.

Едом. Страна в региона южно от Мъртво море. Едомитите са били потомци на Исав.

Изхвърли обувката ми. Коментаторите предлагат следните значения за тази донякъде неясна фигура: (1) Едом е роб, на когото господарят хвърля обувките си, за да бъдат почистени или да се погрижи за тях по друг начин. (2) Едом е земя, която се завладява чрез символичния акт на събуване на обувката и хвърлянето ѝ върху парче земя (вижте върху Рут 4:7, 8).

Филистимци. Филистимците са били традиционни врагове на израилтяните. Техните територии лежеше по крайбрежието на Средиземно море на запад от Юдея.

Триумфирай заради мен. Или „възкликни триумфално над мен“ – израз, очевидно ироничен. В Пс. 108:9, където този стих сякаш се повтаря с леки вариации, изразът гласи: „ще триумфирам над Филистимия“. Някои променят текста на Пс. 60:8, за да го приведат в съответствие с четенето на Пс. 108:9 (виж RSV). И двата четения могат да бъдат вписани в контекста. Подобно на другите врагове на Израел, Филистимия не трябва да триумфира, а да бъде победена.

9. Силният град. Най-вероятно става дума за Села, столицата на Едом, вероятно градът по-късно наречен Петра, до който можело да се стигне само през тясно дефиле със скалисти, понякога вертикални стени. Градът бил издълбан в скалата и практически недостъпен за нашественика (виж Авдия 1, 3). Давид изразява желание да превземе тази крепост. За илюстрирано описание на по-късния римски град Петра вижте The National Geographic Magazine, 67:129–165, февруари 1935 г.

Заведи ме в Едом. Този стих е буквално боен вик. Дължаната победа всъщност е постигната от Йоав и Ависей по време на царуването на Давид (вижте върху 2 Царе 8:12, 13; вижте също върху 1 Царе 11:15).

10. Отхвърли ни. Сравни Пс. 43:2; 44:9–11.

11. Помогни ни. Псалмистът признава, че Бог е истинският му източник на помощ.

12. Действай храбро. Буквално „постигай мощ“ (виж Пс. 118:16). Еврейската дума за „могъщество“ (chayil) съдържа идеята за сила или способност за постигане. Chayil се използва, за да опише стойността и ефикасността на жената (виж Рут 3:11; виж върху Притчи 31:10); също и доблестта на смел воин (Исус Навин 1:14; 1 Лет. 5:24).

Нашите врагове. Псалмът, макар и да започва със смирение, завършва с уверена надежда (виж Пс. 44:5). На Давид му беше позволено да види отговора на молитвата си. Преди края на царуването му Израел значително разшири границите си. Обещанията към Авраам започваха да се изпълняват (виж Бит. 15:18; виж върху 3 Царе 4:21).

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

12 ST 487

ПСАЛМ 61

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 61 е молитвата на изгнаник, копнеещ за възстановяване на радостите в Божието светилище. Някои коментатори смятат, че е възможно да е съставена, когато Давид е бил в изгнание по време на бунта на Авесалом. Твърди се, че тази красива молитвена поема се е пеела ежедневно на сутрешното богослужение в ранните векове на християнската църква.

За надписа вижте стр. 616, 629.

1. Моят плач. Вижте Пс. 17:1.

2. Краят на земята. Изразът очевидно е хиперболичен и не е задължително означават разстояние. Езикът вероятно отразява психическото състояние на писателя. Поетът описва живо чувството си на откъснатост от светилището. Той изглежда толкова далеч, сякаш е наистина в края на земята. За него Йерусалим е центърът на земята.

Е претоварен. Буквално „е слаб“, вероятно предполага обезсърчение.

Скала, която е по-висока. Ориенталският пътешественик е възхитен, когато може да открие, стърчаща високо над безграничната пламтяща пустиня, голяма скала, под чиято сянка той може да си почине или на чийто връх може да намери безопасност от зверове и други мародери (виж Исаия 32:2). Добре е да се молим не толкова за избавление, колкото за издръжливост и издигане. Проблемите са склонни да намаляват, когато се наблюдават от височина. Вижте химна на Е. Джонсън „О, понякога сенките са дълбоки“, № 633 в „Църковният химнал“, в който припевът е вдъхновен от този стих.

3. Подслон. Евр. махсе, „убежище“, т.е. нещо, което предлага подслон или защита.

Кула. Евр. мигдал, обикновено се отнася до изкуствено създадено възвишение, като например наблюдателница. кула в поле (виж Пс. 18:2, където тази идея е разширена в поредица от метафори).

4. Ще пребъда. Или „нека пребивам“. Псалмистът се моли за деня, когато отново той ще има привилегията да се покланя в светилището (вижте върху Пс. 15:1).

Скиния. Буквално „шатра“, отнасяща се до временния характер на светилището по това време.

Завинаги. Виджте Пс. 23:6.

Покривало на крилето ти. Виджте върху Пс. 17:8; виджте също 36:7; 57:1; 63:7; 91:4.

Села. Виджте стр. 629.

5. Чух. Псалмистът очевидно е дал конкретни обещания на Бога. Изглежда, че имайки ги предвид, той е насърчен да настоява за своите молби.

Клетви. Обещания, дадени от псалмиста, вероятно по време на изгнание.

Наследство. Очевидно е препратка към наследството на псалмиста в Ханаан, образно обозначаваща всички временни и духовни благословии на Божиите обещания.

Бой се от името Си. Виджте Пс. 5:11; 7:17.

6. Ще удължиш. Изречението гласи буквално: „Ще направиш да се добавят дни към дните на царя.“ С абсолютна увереност псалмистът се моли за удължаване на живота на царя чрез Божието провидение.

7. Той ще пребъде. Или „нека пребъде“.

Милост и истина. Красива молитва за дълъг и ползотворен живот в Божието присъствие. живот, управляван от милост и истина (вижте върху Пс. 57:3; 85:10; Притчи 20:28).

8. В Твоето име. Виджте Пс. 5:11; 7:17.

Обещания. Виджте стих 5. Псалмът завършва с израз на дълбокото желание на псалмиста да участва в службата и поклонението на Бога.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1-3ML 105

2 ПП 413

2, 3 5T 130

3 EW 44

ПСАЛМ 62

ВЪВЕДЕНИЕ.—Псалм 62 съдържа няколко прилики във фразеологията с Псалм 39, но е различен по тема. Псалмът съветва хората, в каквито и изпитания да се окажат, да се уповават изцяло на Бога, защото никое човешко същество не може да бъде от съществена помощ. Това е възвишен израз на триумфалната вяра на псалмиста в Бога. Той използва изключително благородство на фразирането.

Псалмът се характеризира с шесткратното използване на еврейската дума „ак“

(преведено „наистина“, „само“, „със сигурност“) в началото на стихове 1, 2, 4, 5, 6, 9. Припевът се намира в стихове 1, 2 и 5, 6, като предхожда, а не следва мисловните единици.

За надписа виджте стр. 616, 617.

1. Наистина. Евр. 'ак, което означава също „само“, „сигурно“. 'Ак засилва силата на думата или фразата, към която е прикрепена. Среща се шест пъти в този псалм (виж стихове 2, 4, 5, 6, 9). В стих 1 'ак подчертава израза „върху Бога“. На еврейски така преведеният израз следва

непосредствено след 'ак. Изречението предава мисълта, че псалмистът чака само на Бога,

изключвайки всички останали. Друга илюстрация на силата на 'ак

За да се засили значението на следващото непосредствено, се използва Пс. 39:5, 6, където на еврейски „ак“ (преведено като „наистина“ или „със сигурност“) се среща в началото на три последователни реда, за разлика от шест тук.

Душата ми. Използва се идиоматично за „аз“ (вижте върху Пс. 16:10).

Чака. Евр. думия, съществително, а не глагол. Изразената идея е „тишина“, „мълчалив“.

чакане“ или мълчаливо очакване (виж Пс. 65:1). Умът на псалмиста е в покой с Бога.

Това спокойствие идва при онзи, който оставя всичко в Божиите ръце.

Моето спасение. Вижте Пс. 35:3; 37:39.

2. Само. Евр. 'ак, „само“, „сърс сигурност“, втората поява на думата в този псалм (виж на стих 1).

Скала. Сравни Пс. 18:2, 61:2.

Моето спасение. Псалмистът отбелязва, че не само неговото спасение идва от Бога

(ст. 1); Бог е неговото спасение.

Силно развълнуван. Вижте Пс. 37:24; Михей 7:8. Сравнете стих 6, където псалмистът, с все още по-голяма увереност, казва, че той изобщо няма да се поклати. Това представлява триумфа на вярата.

3. Ще си измисляте ли пакост? Еврейската дума, използвана тук, се среща само веднъж в Стария завет и значението ѝ е донякъде неясно. Някои смятат, че произлиза от еврейската дума huth, на която приписват значението „да викам“ или „да атакувам“. Други я извеждат от еврейската дума hathath, на която приписват значението „да говоря непрестанно“ или „да засипвам с укор“. И в двата случая псалмистът отправя укор към враговете си заради злите им дела или думите, които са изrekli срещу него.

Мъж. Псалмистът очевидно говори за себе си.

Като огънатата стена. Тоест, стена, която се извива или издува, е на път да падне (виж Исаия 30:13).

4. Само. Евр. 'ак, третото срещане на думата (виж на стих 1). Враговете нямат друга мисъл, освен да свалят псалмиста. Нищо не би им се харесало повече.

Села. Вижте стр. 629.

5. Чакай. При първото си появяване рефренът изразяваше оставката на псалмиста (виж ст. 1; виж също въведението към Пс. 62). Тук, при второто си появяване, той призовава псалмиста да се предаде на Божиите грижи.

Само. Евр. 'ак, четвъртото срещане на думата (виж на стих 1).

Очакване. Сравнете стих 1. Можем уверено да очакваме с нетърпение окончателното, пълно спасение. „Онзи, Който е започнал добро дело във вас, ще го извърши до деня на Исус Христос“ (Фил. 1:6).

6. Само Той. Вижте на стих 2. Евр. 'ак, петото срещане на думата (вижте на стих 1).

7. Скала на моята сила. Вижте върху Пс. 18:2; вижте също Пс. 9:9; 46:1; 94:22.

8. Вие, хора. Псалмистът често включва „хората“ в изразите си на надежда. Както е използвано тук, „хората“ може да се отнася по-специално до онези, които не са го изоставили в часа на беда (виж 2 Царе 17:2). Но в най-широкия си смисъл терминът включва всички хора при всякакви обстоятелства, които могат да чуят думите на този псалм.

Излей. Вижте Пс. 42:4; 142:2.

Села. Вижте стр. 629.

9. Със сигурност. Евр. 'ак, шестото срещане на думата (виж на стих 1); в този случай 'ак засилва „суетата“.

Мъже от ниско положение. Вижте Пс. 49:2.

Лъжа. Неоснователна, недостойна да се разчита на нея.

Да бъдеш положен на везните. Буквално „да се качи на двата везни“. Когато хора, независимо дали са от висок или нисък ранг, бъдат поставени на везните, те са дори по-леки от суетата.

10. Ако богатството се умножава. Дори ако богатството се умножава естествено, без грабеж или изнудване, не се уповавайте на него.

11. Веднъж; два пъти. Сравнете Йов 33:14; 40:5. Сравнете също угаритския (виж стр. 618) израз: „Две жертви мрази Ваал, три – Ездачът на облаците.“

12. Милост. Евр. *chesed*, „божествена любов“ (вижте Допълнителна бележка към Пс. 36). Бог е едновременно Бог на силата и Бог на любовта. Мъжете трябва да познават не само Божията сила, но и непоколебимата Божия любов. „Сила без Любов е жестокост, а Любов без Сила е слабост“ (Пероун).

Според неговото дело. Псалмът завършва с универсална аксиома. Когато човек е възнаграден за добри дела, това е по Божия милост, защото никой човек сам по себе си не заслужава награда.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

2 MYR 81

5 GW 99; MB 35; 6T 354

7 AA 572; DA 413; PP 413

8 SK 97

9 TM 438

10 ST 261

ПСАЛМ 63

ВЪВЕДЕНИЕ.—Давид е написал Пс. 63, когато е бил в Юдейската пустиня, беглец от гнева на цар Саул (виж надписа; вж. 1 Царе 23:13, 14, 23, 24; Царе 24:1–3; Ед. 164). Псалом 63 е един от най-нежните псалми. Той не съдържа нищо под формата на молба; има радост, хвала, благодарност, копнеж за общение с Бога, но нито дума на молба за временна или духовна изгода. Химнът се състои от три части: гладът на Давид за Бога (ст. 1–4), радостта му в общуването с Бога (ст. 5–8), увереността му в окончателното унищожение на нечестивите и собствения му триумф в ръцете на Бога (ст. 9–11).

За надписа вижте стр. 616, 627.

1. Ще търся рано. Евр. *shachar*, „да търся на разсъмване“, следователно „да търся усърдно“ или „да търся нетърпеливо“.

Душата ми. Използва се идиоматично за „аз“ (вижте върху Пс. 16:10).

Жаден. Вижте Пс. 42:2.

Лонгет. Или „припада от копнеж“.

2. Твоята сила и Твоята слава. Давид сякаш си спомня доказателствата за Божието присъствие в службите на светилището, като например Шекина (виж PP 349). Най-голямото доказателство за Божието присъствие днес е преобразяването на човешкия живот.

3. По-добре от живота. За Давид осъзнаването на Божията любов беше по-сладко от живота, който човек обикновено смята за най-ценното си притежание.

4. По този начин. Тоест „следователно“ или „съответно“.

Благославям. Евр. *barak*. Тази дума отразява няколко нюанса на значението. Когато Бог благославя човек, това означава, че Бог го дарява с благотворни дарове или обявява човека за такъв. Когато човек благославя Бога, това означава, че признава Бога за този, който им ги дава.

на благотворни дарове. В Стария завет често се казва, че мъжете благославят Бога (виж Пс. 63:4; 103:1, 2, 20–22; 145:2; и др.). Когато човек благославя друг човек, той изразява желанието този човек да бъде надарен с благотворни дарове. В LXX, barak обикновено се предава като eulogeo, „да говориш добре за“. Рядко barak се използва, за да изрази противоположното значение, „да проклинеш“ (виж върху Йов 1:5).

Вдигни ръцете ми. Вижте върху Пс. 28:2; вижте също Пс. 134:2.

5. Ще се насити. Вижте върху Пс. 36:8. Докато в стих 1 образът е бил на вода, освежаваща жадните, тук е на храна, която засища гладните.

6. На леглото ми. Тоест, през нощта. В такъв момент трудностите на деня са склонни да се увеличат. Давид несъмнено е прекарвал много време в размисъл за Бога през тревожните нощи в пустинята. Би било добре да обърнем мислите си към Бога през безсънните си часове.

В нощните стражи. Нощта обикновено се е разделяла на три стражи (виж Плач. 1:2). 2:19; 1 Царе 11:11). Без съмнение на Давид му е било трудно да заспи, когато е преследван, но въпреки това е бил достатъчно спокоен, за да прекарва безсънните си часове в медитация.

7. Защото. Божиите минали благодеяния винаги са причина за настояща благодарност и уверение за бъдеща помощ.

Сянка на крилете ти. Вижте върху Пс. 17:8; вижте също Пс. 36:7; 57:1; 61:4.

8. Следва здраво. Евр. dabaq, „прилепвам се към“, „държа се здраво за“ (виж върху Втор. 4:4; 10:20; срв. Бит. 2:24).

9. Но тези. Псалмистът противопоставя съдбата на враговете си на собственото си бъдеще под Божието ръководство. Онези, които планират да унищожат псалмиста, ще погинат. Божията десница с любов подкрепя праведните. Същата тази десница ще унищожи нечестивите.

10. С меч. Буквално „с ръцете на меч“. „Меч“ е персонифициран, изобразен като имащ ръце.

11. Царят. Псалмистът сега говори за себе си в трето лице. Въпреки че беглец, в моментна опасност да бъде убит от Саул, Давид все още показва увереността си, че в крайна сметка ще стане цар в изпълнение на помазанието му от пророк Самуил (виж 1 Царе 16:13). В употребата на термина от Давид има нежен патос. Думите му представляват акт на вяра от негова страна.

Чрез него. Тоест, чрез Бога. Относно значението на клетвата вижте Втор. 6:13; вижте също Втор. 10:20; Ис. 65:16.

Които говорят лъжи. Онези, които се стремят да триумфират чрез лъжа, ще бъдат посрамени. Давид е уверен, че ще бъде защитен от убийствените планове на Саул и че враговете му ще бъдат унищожени. Привилегия на човека, който се уповава на Бога, е да осъзнае, че върховната радост и триумф със сигурност ще бъдат негови.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1–7 Изд. 164

3–7МН 101

8 Те 105

ПСАЛМ 64

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 64 е въздействаща картина на зли мъже, които кроят заговор срещу живота на псалмиста (виж Пс. 52; 57 до 59). Псалмът има две основни части: молба за избавление от враговете (ст. 1–6) и израз на увереност и благодарност за тяхното унищожение (ст. 7–9). Стихотворението завършва с куплет на насърчение (ст. 10).

За надписа вижте стр. 616, 627.

1. Молитва. Евр. *śiach*, „загриженост“; превежда се също като „оплакване“ (Пс. 55:2).

2. Таен съвет. Или „доверителен разговор“ (вижте върху Пс. 25:14).

Въстание. Евр. *rigšah*, „врява“, в контраст с тайните разговори споменати в първата част на стиха.

3. Горчиви думи. Тоест, думи на злоба; фразата е станала често срещана в английския език.

Няма нищо по-жестоко от нападението на лъжлив език.

4. Тайно. Буквално „в скривалища“ (виж Пс. 10:8).

Свършен. Евр. *tam*, „завършен“, „праведен“, „мирен“ (виж върху Йов 1:1). Псалмистът тук говори за себе си като за морално безупречен по отношение на нещата, в които е обвинен.

Не бой се. Враговете на псалмиста очевидно не се страхуват нито от Бога, нито от човека (виж Пс. 55:19).

5. Материя. Буквално „дума“. Езикът на нечестивите заговорници е зъл.

Казват си. Тоест, на себе си.

Кой ще ги види? Те се ласкаят, че Бог не им обръща внимание.

6. Търсят. Те търсят и проучват всеки план, който би могъл да им помогне осъществявайки своите зли намерения.

Усилено търсене. Стихове 2–6 описват неспокойната дейност на нечестивите. Подпомогнати от Като гений на злото, несправедните ревностно „издирват“ беззаконието, внимателно планират изпълнението му, старателно се подготвят за действие и нанасят внезапни удари, когато моментът е удобен.

Би било добре праведните да бъдат също толкова усърдни в практикуването на праведност. Твърде често благочестието се превръща в изцяло пасивен въпрос. Не се забелязва никакъв растеж в благодатта, не се планират нови подвизи за Бога. Думите на Христос са уместни: „Чадата на този свят са по-мъдри в своето поколение от чадата на светлината“ (Лука 16:8).

7. Ще стреля. Псалмистът доказва увереността си, че Бог ще защити каузата му.

Със стрела. Положението ще се обърне. Вместо враговете на псалмиста да стрелят срещу другите (ст. 3), Бог ще стреля със Своите стрели по тях.

8. Собственият им език. Инструментът, който са използвали, за да нараняват другите, ще бъде, подобно на меч (виж стих 3), средство за тяхното собствено унищожение.

Ще избяга. Според някои източници, от еврейската дума *nadad*, „да се оттегли“ или „да бягаш“; според други, от *nud*, „да бъдеш разтърсен докрай“ или „да се разтърсиш [неодобрително]“.

9. Ще размишляват мъдро. Те ще видят доказателства, че Бог избавя децата Си от машинациите на нечестивите.

10. Радвайте се. Псалмистът изразява своята благодарност за избавлението.

Всички праведни. Целият Божий народ, независимо дали е въввлечен в опасността, която е тема на псалма, или не, ще се радва на триумфа на псалмиста.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 65 е наречен славен химн на жетвата, хвалебствена песен към Бога. Трите му части изразяват хвала към Бога за (1) Неговите морални качества (ст. 1–4), (2) Неговата сила и величие в природата (ст. 5–8) и (3) изобилната жетва (ст. 9–13). Третата част е една от най-изящните демонстрации на идилична природна поезия в псалмите.

За надписа вижте стр. 619, 627.

1. Хвала те чака. Буквално „за теб е тишината – хвала“ (виж върху Пс. 62:1).

„Когато всеки друг глас е заглушен и в тишина чакаме пред Него, тишината на душата прави гласа на Бога по-отчетлив“ (Жан Жаклин, 363).

Сион. На други места в Стария завет винаги „Сион“ (вижте на Пс. 48:2).

2. Който чува. Характеристика на Бог, често отбелязвана в псалмите (виж Пс. 69:33).

Всяка плът. Вярата на псалмиста се простира отвъд Израел, до хора от всички раси и климати (виж Пс. 22:27, 28).

3. Беззакония. Буквално „думи за беззакония“ или „неща, извършени от беззакония“. Псалмистът споменава собствената си вина, преди да спомене тази на своя народ (виж Дан. 9:20).

Ще ги очисти. От еврейската дума *karhar*, обикновено превеждана като „изкупвам“ (Исх. 29:37; и др.; виж върху Пс. 32:1).

4. Благословен. Вижте Пс. 1:1.

Живей в дворовете си. За израилтяните беше уникална привилегия да се покланят в свещените дворове на светилището. Три пъти годишно всички зрели еврейски мъже бяха длъжни да идват в светилището за отслужване на религиозни служби. Тези, които живееха наблизо, можеха да имат постоянен достъп до дворовете му.

Храм. Евр. *hekal*. Думата може да се отнася или до Храма (на Соломон), или до скиния (вижте върху Пс. 5:7).

5. Ужасни неща. Тоест, неща, които вдъхват страх или благоговение у мъжете и с осъзнаване на Божията сила и слава.

Ще отговориш ли? За молитвата на псалмиста виж стих 2.

Бог на нашето спасение. Вижте Пс. 27:1; 62:2, 6.

Краищата на земята. Както в стих 2, псалмистът включва като бенефициенти всички мъже, които признават Бога като единствен източник на увереност (виж стих 8).

В морето. Паралелно с предходния израз (вижте Пс. 107:23–30). Освен че трябва да се уповават на ветровете и морските течения, на навигационните способности и на плаваемостта на корабите, моряците трябва да се уповават и на Бога.

6. Планините. Вижте Пс. 36:6; 95:4. Малко неща дават по-възвишена представа за Божията сила от съзерцанието на високи планини. Алпите, Хималаите и Скалистите планини са мълчаливи свидетели на Божията сила.

Препасан. Бог е образно представен като препасан със сила (виж Пс. 93:1), алюзия към практиката човек да се препаше, когато е на път да упражни силата си. В библейските земи все още е често срещана гледка да се види мъж, който събира свободните гънки на горните си дрехи и ги пъха под колана си, за да не бъде възпрепятстван в задачата, която е на път да изпълни.

7. Стиллет. Божията сила в утихването на бурята е особено важна за хората, които нямат контрол над морето. Авторите на Стария завет често споменават това проявление на Божията сила (виж Йов 38:8–11; Исаия 50:2; 51:10; вж. Матей 8:23–27; Марк 4:36–41).

Шум. евр. *sha'on*, "дин" или "рев".

Вълнението на народа. Водите и хората често се споменават заедно.
(виж Исаия 17:12; срв. Исаия 8:7; Откр. 17:15).

8. Най-отдалечени части. Региони, далеч от цивилизовани земи, чиито жители може да не са познавали Бога, както е било привилегия на евреите да Го познават.

Страхуват се от твоите знаци. Те са поразени от доказателствата за Божията сила в силите на природата (виж Рим. 1:19, 20; ДА 638). Благоговение е подобаващо за онези, които виждат в природата Божията слава.

Изходи. Буквално „изходи“, „места на тръгване“ или „изгрявания“. Може би поетът има предвид великолепните картини на изгрева и залеза. Щастлив е човекът, който намира насладата си в природата и е воден към Бога на природата.

9. Ти посещаваш земята. Бог е обожаван като Дарител на изобилна реколта. В

В красивите стихове от тази част на псалма (ст. 9–13) псалмистът възхвалява Бога за Неговото щедро провидение по време на жътвата, проследявайки различните стъпки в процесите на природата, докато се достигне славната кулминация. Стиховете са графично описание на хълмовете и долините на Палестина, терасирани ред след ред и покрити с маслини, лозя и простори от пшеница, ечемик и просо. Особено заради тази част от поемата, Псалом 65 е наречен „Псаломът на земеделеца“. Природата не се възхвалява сама по себе си, а само защото сочи към Бога.

Уотерест. Сравнете Йов 36:27, 28; 37:6; Йов 38:26–28.

Божията река. Препратка към изобилието от осигурена вода. Божият резервоар на водата в небесата винаги е пълна.

Царевица. Евр. *dagan*, „зърно“, общ термин, който включва всяко зърно, обикновено използвано за приготвяне на хляб.

Така е предвидил. Бог подготвя земята за жетвата и след това дава жетвата.

Жътвата зависи от подготовката на земята и от дъжда, а и двете зависят от Бога. Бог следва реда на нещата, който е предопределил, действайки чрез естествения закон.

10. Хребети. На други места „бразди“ (виж Йов 31:38, 39:10).

Утаявам. Буквално „изравнявам“ или „причинявам да се сляза“.

Бразди. По-скоро „буци“. Еврейският текст съдържа идеята, че дъждът пада върху буците между браздите и изравнява земята.

Изникването му. Растителността, която изниква от почвата под благословията на дъжда.

11. Ти коронясваш. Красотата и изобилието от цветя, плодове и зърно са като корона на главата на годината.

12. Те падат. Тоест, с „тлъстината“, отхвърлена от Бога.

Дива местност. Не е задължително пустата пустина, а необитаем район, който може да произвежда диви треви, цветя и храсти до известна степен.

Радвайте се отвсякъде. Буквално „опасани сте с радост“. Хълмовете, покрити с лози и дървета, са олицетворени като опасани с щастие.

13. Долини. Обработваемите и плодородни долинни земи са покрити с вълнообразно зърно (виж на стих 9), както хълмовете са облечени със стада.

Вик. Като кулминация на олицетворението, поляните в долините, богати на вълнообразни зърна, викат и пеят за самата радост от битието. Цялата природа се радва в Бога.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

5-7МН 418

5-118Т 275

6 ДА 20; ГК 66

8 МХ 418

8-13РК 133

9-11СОЛ 81

11 Изд. 43; МЗ 418

ПСАЛМ 66

ВЪВЕДЕНИЕ.—В Пс. 66 Давид (виж 4Т 533) слива личната благодарност с общата благодарност в чест на избавлението от някакво голямо лично или национално бедствие. Псалмът вероятно е съставен, за да се пее преди жертвоприношение в изпълнение на обет, който псалмистът е дал, когато е бил в беда (виж ст. 13–15). Петте строфи и заключителната доксология на псалма имат забележителна особеност: стихове 1–12 използват множествено число при употребата на първото лично местоимение; стихове 13–20, единствено число. Може би поетът, след като е говорил от името на цялото събрание, продължава, като говори за себе си като член на събранието. Или може би стихове 1–12 е трябвало да бъдат изпети от хора на левитите; стихове 13–20, от солов глас. Този псалм често е бил изпълняван от Христос (виж ЕГВ, Допълнителни материали, върху стихове 1–5).

За надписа вижте стр. 627.

1. Издайте радостен звук. Вижте Пс. 98:6.

2. Чест. Евр. *kabod*, което означава също „слава“ и е подходящо преведено така тук (виж Пс. 62:7; 72:19).

Име. Вижте Пс. 5:11; 7:17.

3. Ужасно. Божиите избавления на преследваните са ужасни за преследвачите (вж. върху Пс. 65:5; вж. Откр. 15:3).

Подчиняват се. Евр. *кахаш*, „преструват се на покорни“, „смиряват се“ (виж Пс. 18:44).

Подчинението, за което се говори тук, е кухо, неискрено, престорено; предизвикано единствено от проявата на Божията сила. Истинското подчинение на сърцето е предизвикано от откровението на Божията любов.

4. Цялата земя. Вижте Пс. 22:27.

Име. Вижте върху Пс. 5:11; 7:17.

Села. Вижте на стр. 629.

5. Елате и вижте. Вижте Пс. 46:8.

6. Той обърна морето. Относно прекосяването на Червено море (виж Изх. 14:21, 22; Изх. 15:1–21).

През потопа. Препратка към преминаването на Йордан (вж. Исус Навин 3:14–17).

С поетична щедрост псалмистът обединява този епичен епизод с този за преминаването през Червено море в една грандиозна картина на Божията намеса за Израел.

Радвахме ли се? Радостта на евреите беше изразена в песен (виж Изх. 15:1–21).

7. Ето. Бог непрестанно наблюдава как се държат народите (вижте Пс. 11:4; вижте Пс. 535, 536).

Той ревнува за Своя народ и няма да позволи той да бъде смазан от врага.

„... Зад мрачната неизвестност Стои Бог в сянката, бдейки над своите.“

ДЖЕЙМС РЪСЕЛ ЛОУЕЛ, „ Настоящата криза“.

Бунтовните. Тези, които са нетърпеливи под Божието ограничение или които се противопоставят на Бога.

Те не бива да се издигат с гордост, защото в крайна сметка трябва да се подчинят на Божията сила.

Села. Вижте на стр. 629.

8. Вие, хора. Или „О, вие, племена“; еврейската дума е в множествено число, очевидно отнасяща се за народите.

Стихове 8–12 съставляват третата строфа, сърцевината на псалма, в която хората са поканени да хвалят Бога за избавлението, преди да се обединят с псалмиста в акта на жертвоприношение (ст. 13–15).

9. Нашата душа. Тук е използвано идиоматично за „нас“ (виж върху Пс. 16:10). Божият народ беше запазен жив въпреки понесената опасност (виж Пс. 3:2; 7:2).

Да бъде преместен. Вижте Пс. 121:3; Притчи 3:23, 26.

10. Доказал си. Бог беше позволил бедствие да сполети Израел като изпитание за неговата лоялност към Него.

Както се изпитва среброто. Вижте Захария 13:9; 1 Петрово 1:6, 7; вж. Пс. 12:6. В древността рафинирането на среброто е било бавен процес. Израел е страдал дълго.

11. В мрежата. Както дивите животни са хванати в капан (вижте Осия 7:12).

Скръб. Бог никога не позволява Неговият народ да бъде изкушаван отвъд силите си (виж 1 Кор. 10:13). Този стих може да загатва за мъките на робството в Египет.

12. Мъже. Евр. 'енош, „човек в своята слабост“ (виж върху Пс. 8:4; 9:19).

Яздете над главите ни. Фигура, вероятно произлизаща от древния обичай на ориенталските завоеватели, победоносно яздещи върху телата на победените.

През огън и през вода. Тази фраза, вече неразделна част от английския език, е графично представяне на многото опасности, на които са изложени хората.

Богато място. Евр. *gewayah*, „изобилие [от питие]“. *Rewayah* се среща и другаде само в Пс. 23:5, където е преведено като „прелива“ (буквално „преливащ“). Може би идеята за „изобилие“ е замислена и псалмистът твърди, че Бог е довел израилтяните в състояние на изобилие. LXX има *anapsuche*, сякаш от еврейското *gewachah*, което означава „облекчение“, „отдых“. Ако *gewachah* е правилното четене, тогава може би има алюзия към облекчението, изпитано, когато израилтяните стигнали до Обетованата земя.

13. Всеизгаряния. Вижте том I, стр. 698–700; вж. Исаия 1:11.

Стихове 13–15 образуват четвъртата строфа. Илюстрираната тук смяна на местоименията е често срещано в еврейската литература.

Обещания. Обещанията, които Давид беше дал (вижте върху Пс. 22:25; Пс. 50:14). Мозайката законът е имал разпоредби относно различни видове обети (виж Лев. 27:1–8; виж върху Лев. 27:9–30; Числа 6:2–21).

14. Изрекъл съм. Устните се отвориха под влияние на дълбока емоция.

В беда. Особено в трудни времена хората са склонни да дават обещания на Бога (виж Съдии 11:30, 31; 1 Царе 1:11). Колко внимателни трябва да бъдат те, за да спазват тези обещания! Колко често ги забравят, когато здравето и благоденствието се завърнат.

15. Всеизгаряния на угоени животни. Тоест, на угоени животни, подходящи за жертвоприношение.

Телата с кози. И двете са били необходими в богослужението, предписано от Мойсей (относно използването на тези животни в жертвоприношения вижте том I, стр. 698–703).

Села. Вижте на стр. 629.

16. Всички вие, които се боите от Бога. Давид беше готов да свидетелства за Божията доброта пред всички, независимо дали са били негови сънародници или не (вижте 2 Царе 15:18).

Стихове 16–19 са петата строфа. Давид призовава всички верни поклонници на Бога да признаят заедно с него, че Бог отговаря на молитвите на онези, които са искрени и честни.

Ще заявя. Давид говори от свое име и е възможно да е говорил от името на народа, чийто цар и водач е бил.

Душата ми. Използва се идиоматично за „мен“ (вижте върху Пс. 16:10).

18. Ако гледам на беззаконието. Аксиома в християнския опит. За да бъде молитвата приемлива за Бога, тя трябва да бъде съчетана с цел да се изостави всеки познат грях (виж Притчи 1:1). 28:9; Исаия 1:15; 58:3–5; вж. Пс. 34:15; Йоан 9:31; Яков 4:3; СС 99, 100; РР 584). „Когато в сърцето е да се покоряваш на Бога, когато се полагат усилия за тази цел, Исус приема това разположение и усилие като най-добрата служба на човека и Той компенсира недостатъка със собствените Си божествени заслуги“ (EGW ST 16 юни 1890 г.).

19. Бог чу. Давид не се съмняваше в отговора на молитвата си; той изрази увереността си в Божието одобрение (виж Пс. 116:1, 2).

20. Не се е отвърнал. Нашият Бог е Бог, Който чува молитви и отговаря на молитви. (виж Пс. 65:2; 1Т 120, 121).

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

12 МН 486 13,

14 4Т 471 16 6Т

227; 8Т 182 17, 18 4Т 533

18 МН 227; РР 329;

1Т 214; 2Т 148, 158, 350, 351; 3Т 238, 249; 4Т 332; 5Т 592 ПСАЛМ 67

ВЪВЕДЕНИЕ. — Пс. 67 е призив към всички народи на земята да се радват в Бога и Цар на света, за да Му се доверят и да разберат Неговото вселенско управление. Някои предполагат, че псалмът е официален отговор на събранието на Аароновата благословия (Числа 6:24–26), особено подходящ по време на събирането на жетвата.

За надписа вижте стр. 627, 629.

1. Боже, бъди милостив. Мисълта и езикът на този стих са ехо от благословията на първосвещеника (виж Числа 6:24–26). За други фрази, подобни на изразите, открити в Аароновата благословия, вижте Пс. 4:6; 31:16; 80:3, 7, 19.

Върху нас. Буквално „с нас“. Фразата внушава интимно общение с Бога.

Села. Вижте стр. 629.

2. Твоят път. Методите и принципите на Божието управление, във връзка не само за Израел, но и за целия свят. Бог е възнамерявал Израел да бъде светлината на света. Колко различна би била историята на Израел, ако беше изпълнил висшето си призвание (вижте ДА 577). В опита на Израел се крие урок за църквата на остатъка.

Спасяване на здраве. Евр. йешуа, обикновено се превежда като „спасение“; но се превежда и като „благополучие“ (Йов 30:15); „помощ“ (Пс. 3:2; Пс. 42:5); „избавление“ (Пс. 18:50; 44:4; Ис. 26:18); „помагане“ (Пс. 22:1); и „здраве“ (Пс. 42:11).

Сред всички народи. Призив за мисионерска служба. Бог е възложил на църквата отговорността да донесе знание за спасението на всички народи.

3. Нека народът те хвали. Този стих е рефренът на поемата. Същият рефрен се среща отново в стих 5.

4. Съдия. Божието управление е управление на праведен съд. С праведност Той управлява света.

Управлявам. Евр. *nachah*, „да вода“ или „да напътствам“. Бог е великият Пастир на всички народи (виж Пс. 23:3). *Nacha* се използва за това как Бог води Израел през пустинята (виж Пс. 78:14). Както Бог е водил Израел, Той ще води всички народи, които Го приемат за свой Пастир.

5. Нека хората. Повторението на припева (виж на стих 3) подчертава волята на псалмиста изрази желание всички хора – не само Израел по плът – да хвалят Бога за Неговата доброта към тях.

6. Ще даде ли земята плод. Или „земята даде плод“. Езикът може да се тълкува като отнасящ се до скорошната реколта в цялото ѝ изобилие. От това кратко споменаване на реколтата някои са заключили, че псалмът е благодарност за реколтата.

Нашият собствен Бог. Фразата изразява интимност на общение с Бога.

Ще благослови. Изречението може да се преведе и като израз на пожелание: „Нека Бог, нашият Бог, ни благослови!“

7. Бог ще ни благослови. Псалмът завършва с израз на същия копнеж за Божията благословия, с който е започнал. Чрез Израел целият свят е трябвало да бъде благословен. В познанието за Бога на Израел като Бог на всички народи, светът ще споделя Божията благословия над Израел. Пълното оценяване на този псалм е възможно само с дълбоко оценяване на вечната Божия цел в призоваването на Израел като Негов избран народ. Той е по същество мисионерски псалм и трябва да бъде ценен за църквата в нейната световна мисионерска програма.

Че псалмът е бил предназначен за публично богослужение, е очевидно от препратката към Аароновата благословия, използването на припева и изобилието от думи, обичайни за публичното богослужение, като например „хвала“ и „благославям“.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1, 2 Ев 357; 9С 47

2 КОЛ 299

3 5Т 319

5 ПП 290

ПСАЛМ 68

ВЪВЕДЕНИЕ. — Пс. 68 възхвалява победоносното водачество на Господа над Израел от времето на Изхода до дните на псалмиста. Псаломът изобразява с поразителни детайли пътуването на Израел през пустинята, завладяването на Ханаан, бягството на враждебни царе и окончателното утвърждаване на Йерусалим като религиозен център на нацията. Месианският тон на поне част от Псалом 68 е засвидетелстван от цитата на Павел в Ефесяни 4:8. Части от Псалом 68 често са били пети от Христос (вижте EGW, Допълнителни материали, върху Псалом 66:1–5).

Поради многото уникални думи и фрази в строфите си, Псалом 68 е поставил множество проблеми при тълкуването. През 1851 г. Едуард Ройс публикува малка книжка, в която събира материали от 400 коментара, написани върху този псалом с течение на времето. Твърди се, че оттогава са се появили поне още 400 коментара. Единственият реален напредък към по-добро разбиране на този псалом обаче е настъпил след откриването на угаритската литература (виж стр. 618). Тази литература също така доказва, че псалмиста е използвал много древна терминология. У. Ф. Олбрайт и Т. Х. Робинсън смятат, че псаломът е сборник от начални строфи на множество известни химни.

За надписа вижте стр. 616, 627.

1. Да възкръсне Бог. Вижте върху Пс. 3:7. Пс. 68 започва с поредица от твърдения, подобни на изразите от формулата, използвана „когато ковчегът тръгна“ в пустинята (Чис. 10:35). Соломон използвал подобна фразеология, когато ковчегът бил поставен в Храма (2 Лет. 6:41).

2. Като дим. Фигурите в този стих изразяват пълната слабост на враговете пред Божията сила (виж Пс. 37:20; 97:5; Осия 13:3; Михей 1:4). Последната част на стих 2 и първата част на стих 3 показват известна степен на сходство с последния стих от песента на Девора (виж Съдии 5:31).

3. Радвайте се. Призивът за радост е подчертан чрез трикратно повторение. Стих 3 завършва въведението към тази радостна песен на победата.

4. Възхвалявам. От еврейската дума *salal*, която има основното значение „да издигна“, „да възвелича“.

Който язди по небесата. Евр. *rokeb ba'araboth* е представлявал много трудности при тълкуването. Преводът на KJV „небеса“ за *araboth* е забележителен, тъй като във всеки друг случай *'arabah* очевидно означава „пустиня“. Въпреки това, на угаритски език, където *'arabah* се изписва с *r* вместо с *b*, думата означава „облаци“. Угаритският термин без гласни *rkb 'rpt*, „ездач на облаците“, е често срещан епитет на Ваал. По този начин, като превеждат „небеса“, преводачите на KJV се доближават забележително до това, което сега се смята за истинско определение на термина.

Ях. Евр. Ях, съкратена форма за Яхве (виж Изх. 6:3; том I, стр. 171–173; виж върху Изх. 15:2). Това е единственото срещане на английската кратка форма „Ях“ в KJV.

5. Баща. Бог разкрива характера Си на хората чрез благоденствията Си. Колкото по-ясно хората общуват с Него, толкова по-ясно осъзнават Неговата милостива грижа за децата Си. Христос „разпъна шатрата Си до шатрите на хората, за да може да живее между нас и да ни запознае с божествения Си характер и живот“ (Живот, 23).

Фразата „баща на сираците и съдия на вдовиците“ се появява два пъти в угаритските текстове описващ древен праведен цар.

6. Бог оставя самотните. Картината може да е тази на беден ерген, който няма пари да плати за булка (вж. Яков; Бит. 29:18) и затова не може да се ожени. Бог се грижи за него и му помага да основе семейство. Фигурата намира паралел в угаритски език, където се появява твърдението: „домът на неженените е затворен“.

Вериги. Евр. кошарот, дума, срещаща се само тук в Стария завет. Преводът на KJV „вериги“ е съмнително. Последните коментатори предполагат значението „щастие“ или „просперитет“. На угаритски език думата означава „певици“, така че фразата може да се преведе като „извежда затворници под [акомпанимента на] певци“.

7. Когато ти излезе. Този стих въвежда славната тема на псалма. Тук започва плеяда от алюзии за триумфалния поход на Израел през пустинята към Ханаан, като Бог винаги е водил пътя. Историческият поглед се простира до стих 18.

Села. Вижте стр. 629.

8. Изпуснат. Обикновено е взето от еврейската дума *patarh*, „да изпускам“, „да капя“. Въпреки това е вероятно произлиза от *ṭarar*, „хвърлям“, арабски *ṭaffa*, „размахвам криле“ и арамейски *ṭrṭr*, „да трепна“. По този начин се получава перфектен паралел с първия ред. „Земята се разтресе, небесата се разтърсиха.“

Дори Синай. Въпреки че Божието присъствие непрекъснато се проявяваше по време на дългото пътуване през пустинята, Неговото славно величие беше особено показано на Синай (виж Изх. 19:16–18; стр. 339, 340).

Еврейската дума „зех Синай“, обикновено превеждана като „този Синай“, е била разпозната от Х. Гримере е стара титла на Йехова и може да се преведе като „Онзи от Синай“.

9. Изобилен дъжд. Вероятно алюзия към манната, за която се казва, че Бог е дал „валя дъжд“ (Пс. 78:24).

10. Събор. Евр. *shaуyah*, „стадо“. Бог е нежният Пастир на Израел (вижте върху Пс. 23:1).

Бедните. Описва се за Божието стадо по времето, когато са се скитали в пустинята, изцяло зависими от Бога.

11. Даде думата. Стихове 11–14 намекуват за завладяването на Ханаан.

Тези, които са публикували. Евр. *mebaššeroth*, „гласници“, от глагола *bašar*, „да обявя“. Формата е женски род, множествено число и следователно се отнася до жени гласители. В контекста на псалма *mebaššeroth* вероятно са били групи или трупички от жени певици, които са празнували големи събития, например завръщането на победоносните армии (виж 1 Царе 18:6, 7, виж върху Изх. 15:20, 21).

12. Царе. Ханаански царе (вж. Исус Навин 24:11–13).

Бягаха бързо. Или „те бягат, те бягат!“ – силно, интензивно повторение. Когато Исправени пред мощта на израилевия Бог, земните царе бързо се разпръскват.

13. Залог сред съдовете. Този труден пасаж е изяснен от Угарит (вж.

стр. 618). Евр. „*shephattayim*“, преведено като „гърнета“ в KJV и „кошари“ в RSV, всъщност означава огнища. Древните домове са имали две огнища, както и домовете на много арабски номади днес. Освен това, пасажът трябва да се преведе като въпрос и да се свърже с предишния стих: „Ще останете ли да седите до огнищата?“ Въпросът засрава онези, които по време на национална извънредна ситуация си стоят вкъщи, когато са заложили големи въпроси.

Покрито със сребро. Красив образ, внушаващ играта на слънчевата светлина върху оперението на гълъб в полет. Няколко думи и фрази, използвани тук, намират близки паралели в угаритския език. Целта на изображението на този летящ гълъб в контекста на този псалм обаче е неясна.

14. Разпръснати царе. Очевидно е препратка към смущението на ханаанските царе, когато Исус Навин нахлул в земята (Исус Навин 10:10, 11).

Сняг в Салмон. Бог разпръсна царете, докато снегът изчезва от планината Салмон. В Съдии 9:48 се споменава планина Салмон, хълм близо до Сихем. Този хълм почти никога няма сняг, висок е само около 3000 фута. По-вероятно е „Салмон“ тук да е Джебел-Хаурон, източно от Галилейското езеро, Асалманът на Птолемей. Върховете му от 6000 фута са покрити със сняг почти всяка зима.

15. Божият хълм. Евр. *хар*–'Елохим, буквално „планина Божия“, идиоматично „могъща планина“ (виж RSV).

Хълмът Басан. Басан е бил високопланински район на изток от морето Хинерет (виж Палестина по време на периода на съдиите).

16. Защо скачате? По-скоро „Защо гледате със завист?“ (RSV). Високите планини са описани като завистливи към хълмовете на Йерусалим. Бог почете Сион, като избра да постави Храма Си там (виж Пс. 132:13–16).

17. Двадесет хиляди. Този израз може да се преведе и като „безброй“. Мисълта е, че ангелите образуват безбройно множество.

Ангели. Евр. *shin'an*, тук предполагаемо преведено като „ангели“. Повечето коментатори считат думата „шин'ан“ за производна от корена „шана“, „да повтарям“, и следователно означава „повторения“. Думата се появява в угаритски като *tnn*, „воин“ и вероятно би трябвало да бъде преведена така и тук. Тогава препратката би била към Божиите воители, ангелското войнство, както в KJV.

Както в Синай. Самият Бог, придружен от небесните войнства, носещ със Себе Си цялото величие и слава, показани на Синай, сега е установен на планината Сион. Какъв славен завършек на историческия поглед назад!

18. Ти си се възнесъл. Псалмистът използва образа на завоевател, завръщащ се победоносно с множество пленници, за да опише небесния Цар, възлизащ към Йерусалим. Тук може да има специално позоваване на изнасянето на ковчега (2 Царе 6:17). Павел възприема образа на псалмиста и го прилага към възнесението на Христос (Еф. 4:8).

Дарове за хората. По-скоро „дарове сред хората“. Приемането от страна на Бог предполага даване; Той дава, за да получи. „Чрез възлюбения Син животът на Отца се разлива към всички; чрез Сина той се връща, в хвала и радостно служение, като вълна от любов към великия Източник на всичко“ (Жан Жаклин 21).

Господ Бог. Евр. *Yh Elohim* (виж на стих 4).

Описанието на триумфалното шествие тук е прекъснато с възхвала и описанието не е възобновено до стих 24.

19. Натоварва ни. Еврейският глагол внушава „носене като овчар“ или „носене на бреме“ (вижте Захария 12:3).

Села. Вижте стр. 629.

20. Проблеми. Буквално „изходи“ или „бягства“. Думата за „спасение“ е буквално „избавления“, като се набляга на множеството конкретни случаи на спасение, а не просто на абстрактната идея.

21. Окосмен скалп. Горната част на главата, жизненоважна част от тялото. Смъртта е неизбежна наказание за грях, в който се отдава умишлено.

22. Ще върна. Бог ще намери нечестивите, където и да се опитат да се скрият, и ще ги накаже (вижте Амос 9:1–3). Обърнете внимание, че думите „моите хора“ са добавени. Очевидно не се отнася до Божия народ, а до грешниците, споменати в стих 21.

Васан. Вижте стих 15.

23. Потопен в кръвта. Фигура, описваща унищожението на враговете (вижте върху Пс. 58:10).

Кучета. Вижте върху 1 Царе 21:23.

24. Те видяха. Картината на триумфалния марш се възобновява.

25. Тимпани. Вероятно вид барабан (виж стр. 30).

26. Благословите Бога. Този стих вероятно е песента, изпята от жените, споменати в стих 25.

27. Малък. Евр. *ṣā'ir*, което означава също „млад“ или „нисък“. Прилагателното се отнася до владетеля на Вениамин, вероятно Саул. Пасажът трябва да се преведе като „Ето го Вениамин, най-малкият го управлява“.

Вениамин. В този стих се споменават четири племена. Планината Сион е била на границата между Вениамин и Юда. Завулон и Нефталим може би са били използвани за представяне на племената, намиращи се на крайно разстояние от планината Сион (вижте Палестина по време на периода на съдиите; вж. Съдии 5:18).

Техният съвет. Евр. *rigmah*. Думата е неясна. Коментаторите я обясняват като „тълпа от хора“, „вик“ или „шум от оръжия“.

28. Заповядах силата си. Псалмистът сякаш умолява Бога да изпълни проява на Неговата сила и дори да направи тази проява още по-впечатляваща в предстоящите непредвидени обстоятелства.

29. Твоят храм. евр. *hekal* (виж Пс. 65:4).

30. Изобличение. Вижте Пс. 9:5.

Група копиеносци. По-скоро „див звяр от тръстиката“, вероятно използвано символично за Египет, водеща световна сила по това време.

31. Принцове. Евр. *chashemannim*, заемка от египетската дума *ḥsmn*, означаваща „натрон“, „мед“ или „бронз“. Натронът е бил известен артикул за износ от Египет, а медта е била внасяна в страната на Нил. Възможно е тук да се има предвид натрон, препарат, често използван вместо сапун в древността, когато сапунът все още е бил непознат.

Египет; Етиопия. Тези страни са посочени като примери за могъщи и богати нации, които най-накрая ще потърсят Бога. Относно приложението на този стих към „благодарните намерения на Йехова за спасението на езичниците“ вижте РК 370, 371.

32. Пейте Богу. Псалмът завършва с покана към всички народи да хвалят Върховния Бог, Който толкова славно е проявил Своята сила и доброта, водейки Израел в неговия триумфален поход от Египет до планината Сион. Когато Христос се възнесъл при Своя Отец, ангелите Го приели в небесните дворове, пеейки триумфално думите от стихове 32-34 (вижте АА 32, 33). Сравнете също подобната употреба на Пс. 24:7-10. Вижте коментара там.

Села. Вижте стр. 629.

33. Небесата на небесата. Вижте върху стих 4; Втор. 10:14; вижте също Втор. 33:26.

Глас. Вижте Пс. 29:3.

34. В облаците. Божието величие и сила са особено показани в драматичния небесен явения: гръм, мълния, буря.

35. Твоите свети места. От Своето обиталище Бог извършва могъщи дела, които вдъхват страхопочитание, а понякога и страх, в сърцата на всички хора.

Сила. Божията сила е дадена на Неговия народ (виж Пс. 29:11; Ис. 40:29). Каква благословена мисъл: на Своите собствени деца Бог дава силата Си и по този начин ги прави способни да се справят с всяка ситуация, която може да възникне (виж Мат. 28:18-20).

Власт. Буквално „сили“. Относно силата на множественото число вижте стих 20.

Благословен да бъде Бог. Съзерцанието на Божия характер, както е изобразен в това стихотворение, предизвиква този почит на хвала от сърцето на всяко благодарно Божие дете (виж Пс. 66:20).

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

5 МН 202; WM 216; 2Т 314

8 ПП 340

10 COL 256; MB 164; WM 15

10, 11 Ев 565
13 COL 206; МН 182
19 КС 17
31 РК 370
32-34АА 32
35 СН 367

ПСАЛМ 69

ВЪВЕДЕНИЕ. — Пс. 69 е плачът на човек, сведен от скръб и измъчван поради враждебността на своите събратя, страдайки заради вярата си в Бога. Въпреки че псалмистът изобразява собственото си страдание, няколко пасажа са показани от новозаветните писатели, че се отнасят до Христос, безгрешния Страдалец. Павел потвърждава Давидовото авторство на този псалм (Римляни 11:9).

За надписа вижте стр. 616, 628.

1. Спаси ме. Стих 1 е основната нота на псалма.

Води. Символизира голяма беда (вижте върху Пс. 32:6; 42:7).

Душата ми. Използва се идиоматично за „мен“ (вижте върху Пс. 16:10).

2. Дълбока тиня. Вижте Пс. 40:2.

Няма правостояще. Тоест, „няма земя, на която да се стои“.

Наводнения. Евр. шиболет, „течащ поток“, преведено като „канал“ в Исаия 27:12.

Шиболет е думата, която ефремците не са могли да произнесат, когато са били предизвикани от Йефтай (вижте Съдии 12:6).

3. Плач. Евр. кара', не плач, а зов към Бог за помощ.

Изсъхнал. От прекомерно говорене (вижте върху Пс. 22:15).

4. Мразете ме без причина. Исус приложи този език към Себе Си (виж Йоан 15:25).

5. Моите грехове. Въпреки че псалмистът вярва, че страда „без причина“ (ст. 4) според обвиненията на враговете си, той въпреки това признава, че е грешник.

Не са скрити. Сравнете Пс. 139:1–4.

6. Заради мен. Тоест, „заради мен“. Псалмистът обещава да не прави нищо, което би засрамило верните Божии деца. Принципът, формулиран тук, е отлично мото за достойно християнско поведение. Нека никога не правим нищо, което би донесло позор на Божието дело.

Този стих е отличен пример за синонимичен паралелизъм (виж стр. 24), двамата половини, имащи едно и също основно значение.

7. Заради теб. Истинската причина за враждата беше предаността на псалмиста към Бога. Грешните хора презират онези, които служат на Бога (вижте МВ 53). Поведението на Божиите деца засрамва грешниците.

Срам. Тук става дума за клеветническите обвинения, отправени срещу псалмиста (виж Пс. 44:15, 16).

8. Децата на майка ми. В икономика като тази на евреите, децата на един и същ баща често са били само полубратя (виж Пс. 50:20).

С езика на този стих, както и на стихове 9 и 20, Христос предсказа чрез Давид отношението, което щеше да получи от хората (виж АА 225).

9. Ревността за Твоя дом. Светилището е обект на ревността на псалмиста. Давид показва ревността си, като донесе ковчега на планината Сион (виж 2 Царе 6:12–19); като желаше да построи

постоянно жилище за Господа в Йерусалим (виж 2 Царе 7:2); в събирането на строителни материали за сградата, която не му е било позволено да построи (виж 1 Лет. 28:14–18; 29:2–5); и в наставляването на Соломон относно Храма (1 Лет. 28:9–13). Когато Исус изгони обменителите на пари и търговците на пазарлък от пределите на Храма, учениците си спомниха, че е писано за Него: „Ревността за Твоя дом ме изяде“ (виж Йоан 2:17; ДА 158; виж също АА 225). Няма място за небрежен слуга в службата на Бога.

Упреците. Павел приложи това изречение към Христос, който „не угаждаше на себе си“ (вж. Рим. 15:3; вж. Пс. 89:50, 51; Джер. 20:8).

10. С пост. Псалмистът се е старал да дисциплинира себе си чрез себеотрицание.

За мой укор. Враговете се подиграваха на псалмиста, защото се опитваше да бъде искрен последовател на Бога (вижте стихове 7–9).

11. Вретище. Признак на покаяние и смирение (виж върху Пс. 30:11).

Притча. Евр. машал, „пословична поговорка“ или „подигравателна поговорка“; преведена като „на дума“ в Пс. 44:14.

12. Седящите. Или препратка към магистрати (виж върху Рут 4:1), които след това биха били изобразени като присъединяващи се към тълпата в осмиването на псалмиста, или алюзия към безделници, които се мотаят край градските порти (виж върху Пс. 9:14).

Говорете против мен. Псалмистът е обект на всеобщи разговори.

Пияници. Буквално „пиячи на силно питие“. Псалмистът е обект на сатиричните, неприлични песни на опиянени мъже (виж Пс. 35:15, 16); той е обект на техните ниски шеги (виж Йов 30:9).

13. Приемливо време. Буквално „време на благодат“ (виж Исаия 49:8). Псалмистът очевидно е смятал, че никое време не може да бъде по-приемливо от настоящето, когато е бил несправедливо укоряван.

14. Извън тинята. Сравни стих 2.

15. Яма. Вижте върху Пс. 28:1.

16. Нежни милости. Вижте върху Пс. 51:1.

17. Не скривай лицето Си. Вижте върху Пс. 4:6; вж. Пс. 13:1; Пс. 30:7.

Чуй ме бързо. Буквално „отговори ми бързо“. Псалмистът несъмнено чувства, че ще погине, ако не получи бързо облекчение.

18. Приближете се. Псалмистът не може да понася вечно чувството за разстояние между себе си и Бога.

Душата ми. Използва се идиоматично за „мен“ (вижте върху Пс. 16:10).

19. Ти знаеше. Псалмистът намира утеха в уверението си, че Бог знае (виж Йов 23:10).

20. Укор. Стихове 20, 21 имат месианско приложение (виж Мат. 27:34, 48; ДА 746; АА 225; РК 691).

Да се смилиш. Сравни Исаия 63:5. В Гетсиманската градина Спасителят копнееше за съчувствие в Неговото страдание (виж ДА 687, 688). По-късно Той беше изоставен от всичките Си ученици (виж Мат. 26:56; Марк 14:50). Стихът е израз на върховна самота.

Двете последни изречения на стиха представляват перфектен синонимичен паралелизъм, подредени в преплетена форма:

„И очаквах някой да се смили, но нямаше
такъв;“

И за утешители,

но не намерих нито един.“

Патетичните думи на този стих са перифразирани в речитатива за тенор „Твоят „Укорът му е съкрушил сърцето“ в ораторията на Хендел „Месията“.

21. Гал. Евр. рош, „отровна билка“, преведено като „отрова“ във Втор. 32:33; „отрова“ в Йов 20:16; и „бучиниш“ в Осия 10:4. Според Марк 15:23 „жлъчката“, предложена на Исус, била смирна.

Месо. Евр. baruth, „хляб на утеха“, означаващ храната, давана на опечален от неговите симпатизанти. Употребата на думата подчертава лицемерието на техните действия.
Оцет. За месианското изпълнение на пророчеството вижте Мат. 27:34, 48; Марк 15:23; Йоан 19:29, 30.

22. Нека трапезата им бъде. Стих 22 започва поредица от проклетия, продължаващи до стих 28. (относно Проклинателните псалми вижте стр. 624). Павел цитира стихове 22, 23, за да опише закоравелите грешници от своето време (вижте Рим. 11:8–10).

23. Помрачавам се. Фигура, обозначаваща недоумение (виж 2 Кор. 3:14).

24. Излейте. Вижте Пс. 79:6; Джер. 10:25 ч.

25. Жилище. Евр. тира, „стан“ или „ограда“, като кръга от шатри на номадско племе, следователно всяко място за обитаване, лагер, замък или дворец. Псалмистът се моли мястото за обитаване, заето от враговете му, да бъде празно и те да загинат.
Този стих се прилага към длъжността, заемана от Юда (виж Деяния 1:20).

26. Говорете със скръбта. Тоест, те допринасят за мъката на страдащия, като клеветят неговата характер и чрез погрешно тълкуване на изразите му на нетърпение по време на изпитание (виж върху Пс. 41:5–8). Този стих посочва допълнителна причина за проклятието на псалмиста.

27. В Твоята правда. Псалмистът се моли грешниците да бъдат третирани така, както заслужават, не като че ли са праведни.

28. Заличен. Вижте върху Изх. 32:32; вж. Пс. 56:8; Дан. 12:1; Фил. 4:3; Откр. 3:5; 13:8.

29. Но I. Псалмистът използва личното местоимение, за да въведе рязък контраст между него и враговете, споменати в предходните стихове.

Беден. Тоест, „измъчван“ или „угнетен от нещастие“. Както псалмистът се моли враговете, които са горди и високомерни, да бъдат повалени, така той се моли и този, който сега е в дълбините на страданието, да бъде „въздигнат... нависоко“. Подобно на Пс. 22 (вижте стихове 22–31), Пс. 69 завършва с обети на благодарност и изрази на надежда и хвала.

30. Име. Вижте върху Пс. 5:11; 7:17.

С песен. Този псалм е изпълнение на обета за хвала на псалмиста.

31. Ще се хареса. Вижте върху Пс. 40:6–8; 51:16, 17; 1 Царе 15:22.

Вол или теле. Най-съвършените левитски жертвоприношения не трябваше да се сравняват с жертви на благодарното сърце.

32. Смирен. Или „кротки“, „бедни“. Божият народ вижда избавлението на псалмиста и се присъединява към него в благодарност.

Ще живее. Тоест, ще бъде насърчен, съживен (виж Пс. 22:26).

33. Господ чува. Увереността на псалмиста за избавление се основава на принципа, посочен в този стих: Бог се грижи за страдащите (вижте стих 29), „ниските духом“ (вижте Матей 5:3).

Затворници. Тези, които страдат, са направени пленници заради Него.

34. Небето. Призивът за хвала включва цялото творение (виж Пс. 96:11; 148).

35. Сион. Вижте върху Пс. 2:6; 9:14; 68:16.

Градове на Юда. Вижте върху Пс. 51:18.

36. Семе. Или „потомство“ (виж Исаия 65:9).

Име. Вижте върху Пс. 5:11; 7:17. Благословиите, обещани на потомството на Авраам, ще бъдат осъществени от духовното потомство на Авраам (вижте върху 2 Царе 7:13).

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

8, 9 AA 225

9 DA 158; MB 53; 4T 396

20 AA 225

20, 21 DA 746; PK 691

30 бр. 70; 5T 317

ПСАЛМ 70

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 70 се различава само леко от Пс. 40:13–17. Това е викът на душа в дълбока мъка, вероятно представителен за народа на Израел в осъзнаването на пълната му нужда от Бога. Той има две контрастни строфи: стихове 1–3 се отнасят до враговете на Бога; стихове 4, 5 – до онези, които Го търсят. Предполага се, че тези стихове може да са взети от Пс. 40, за да образуват отделен псалом за използване в храмовото богослужение. За допълнителни коментари върху Пс. 70 вижте Пс. 40:13–17. Коментарите по-долу се отнасят само до точки на разлика между двата псалма.

За надписа вижте стр. 616.

1. Побързай. Фразата е предоставена. На еврейски псалмът започва рязко с „Боже, да ме избавиш“, което подсказва интензивността на страданието на псалмиста – сякаш дори няма достатъчен контрол над емоциите над интелекта, за да направи граматическата конструкция завършена.

О, Боже. Евр. „Елохим. Пс. 40:13 има Яхве (том I, стр. 170–173).

2. Нека се засрамят. Първото изречение се различава само леко от Пс. 40:14; думата „заедно“ след „посрамяха“ и изразът „да я погубят“ след „душата ми“ не се появяват в Пс. 70.

3. Обърна се назад. Фразата е по-мека от думата „пуст“ от Пс. 40:15. Фразата „към мен“ от Пс. 40:15 не се появява в този стих. Това може да е пропуск, предполагащ промяна от лично към национално приложение.

4. Бог. Евр. „Елохим“. Пс. 40:16 има Яхве (виж на стих 1).

5. Побързай към мене, Боже. Вместо това изречение, Пс. 40:17 казва „Господ мисли за мене“. Също така, вместо евр. „Адонай“ – „Господ“ (Пс. 40:17), Пс. 70:5 казва „Елохим“ – „Бог“ (вижте стих 1). За обсъждане на значението на различните божествени имена вижте том I, стр. 170–173.

Господи. Евр. Яхве. Пс. 40:17 има „Елохим“. Изповядването на доверие в Бога (ст. 1–4) тук се променя във вик за нужда, а тонът на стихотворението завършва в жално настроение. Че тази промяна в имената няма специално значение, се вижда от факта, че промяната се случва и в двете посоки (вижте върху ст. 1, 4).

ПСАЛМ 71

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 71 дава съвет на възрастните. Молитвата на този псалм е провокирана от осъзнаването на Давид, че напредването на годините носи нещастие на възрастните, което се дължи отчасти на засилването на лошите черти на характера (вижте EGW, Допълнителни материали, към Пс. 71:9, 17, 19). „Давид беше дълбоко развълнуван; той беше

измъчван, докато очакваше с нетърпение времето, когато щеше да остарее. ... Давид чувстваше необходимостта да се пази от злините, които съпътстват старостта" (1Т 423).

1. В Тебе, Господи. Сравни Пс. 31:1–3, с който Пс. 71:1–3 е, на практика, идентичен.

3. Ти си дал заповед. Вижте Пс. 44:4; 68:28.

4. Нечестивите. Вижте Пс. 13:2; 17:13; 41:6, 9, 11; 55:13, 14.

5. Надежда. Вижте 1 Тим. 1:1.

Доверие. Вижте Пс. 40:4.

6. На Тебе съм се подкрепил. Буквално „На Тебе се подпрях“. Както дете се обляга с цялата си тежест на родителя си, така и Давид намираше постоянна подкрепа в Бога (виж Пс.

22:9, 10; Исая 46:3, 4).

Моята хвала. Вижте Пс. 71:14–16, 22–24; 145:1, 2.

7. Чудо. Евр. *morheth*, „знак“, „белег“ или „поличба“.

Ти си моето силно убежище. За коментар вижте Пс. 18:2.

8. Твоята хвала. Хвалата е примесена с молитвата от първата част на псалма.

9. Не ме отхвърляй. Виж Пс. 51:11.

Старост. Преосмислянето на миналото му кара Давид да погледне към бъдещето, особено към онова време, когато старостта, „последната сцена от всички, която слага край на странната, изпълнена със събития история“, го сполявява. Размишлявайки върху превратностите на старостта, той чувства нуждата от специална благодат (виж 1Т 422–424).

Силата отслабва. Ако Бог е бил „скалата“ и „крепостта“ на Давид, когато псалмистът е бил в пълната си мъжественост, Бог би трябвало да бъде по-голяма подкрепа, когато псалмистът се е изправил пред старостта с нейните физически и психически немощи. За славата на старостта вижте Притчи 16:31.

10. Моите врагове. Вижте Пс. 3:2; 41:7.

Душа. Вижте Пс. 16:10.

12. Не бъди далеч. Виж Пс. 22:11, 19; 38:21, 22; 40:13.

13. Нека се посрамят. Виж Пс. 35:4, 26; 40:14.

14. Хвалете Те още повече. Псалмистът се обръща към благодарност, уверен, че молбата му е чута.

15. Твоята правда. Виж Исая 45:24, 25; Фил. 3:9.

Не знам. Божиата праведност и спасение са неизчислими (виж върху Пс. 40:5; вж. Пс. 139:17, 18).

17. Чудесни дела. Вижте върху Пс. 9:1.

18. Не ме оставяй. Вижте стих 9.

Твоята сила. Буквално „твоята ръка“; инструментът и следователно символът на сила (виж Исая 52:10; Езекиил 4:7).

На всеки един. Тоест, на идните поколения.

19. Върши велики дела. Виж Пс. 89:6, 8; вж. Изх. 15:11.

20. Ще ме съживи. Надеждата за бъдещето е основана на спомена за миналото.

Дълбините на земята. Метафорично, крайностите на страданието и депресията (виж Пс. 88:6; 130:1). Давид изразява положителна увереност, че Бог ще го избави от дълбините на бедствието и ще го постави на сигурно място.

21. Ще се умножи. В бъдеще Бог не само ще възстанови, но и ще разшири Своите величие и царствено великолепие.

22. Псалтир. За описание вижте стр. 33.

Арфа. Вижте стр. 34. Споменаването на псалтир и арфа предполага публично богослужение, в което тези инструменти са били най-често използвани.

Светият Израилев. Сравни Пс. 78:41; 89:18.

24. Твоята правда. Вижте стихове 15, 16, 19. Ако се говореше повече за Божията праведност, ще има по-малко наше собствено възвеличаване (вж. Исаия 64:6).

През целия ден. Вижте Пс. 1:2.

Те са объркани. Давид е толкова сигурен в победата над нечестивите, че говори за това като за вече постигнато. Подобно на много от псалмите, Псалм 71 завършва с триумф (виж Псалм 3:7, 8; 7:17; 26:12; и др.). Бог води от тъмнината към светлината.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

3 ПП 413

5 FE 348

5, 6 МН 101; РК 341

6 МХ 100

7 СТ 537

9 1Т 423

9, 12 РК 341

14 МЛ 327

17, 18 1Т 423

18 РК 341

22, 23 4Т 71

22–24МН 101

ПСАЛМ 72

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 72 е портретът на идеален цар в идеално царство, поне отчасти предвещаващ и описващ царуването и царството на Христос, Месията (виж РК 686). Той изобразява характера на царя и природата, обхвата и трайността на Неговото царство. Тази красива описателна поема, която завършва втора книга на Псалтира, вероятно е съставена от Давид за сина му Соломон при възкачването му на трона, като стимул за осветено управление. Тя вдъхва духа на последните думи на Давид, както е записано във 2 Царе 23:1–5. „Славен е дарът, даден на Давид и на дома му, дар, който гледа към вечните векове и намира пълното си изпълнение в Христос“ (РР 754); вж. РР 755). Части от този псалм често са били изпълнявани от Христос (виж ЕГВ, Допълнителни материали, върху Пс. 66:1–5).

За надписа вижте стр. 617.

1. Дай царя. Псалмът започва с молитва за идеален цар. Царуването на Соломон би било „царуване на праведност“ като описаното в този псалм, ако беше последвал божествено вдъхновения съвет на баща си (вж. Псалом 26; вж. надписа към Псалом 72).

Твоите съдби. Идеалният цар ще взема решенията си според Божията воля (виж Втор. 1:17).

2. Той ще съди. Или „нека съди“. Този глагол и основните глаголи в целия текст Псалмът може да се преведе като фючърси, описващи идеалния цар, какъвто ще бъде; или като оптативи, изразяващи желание, „нека той съди“ и т.н. (вижте 1 Царе 3:6–9; Исаия 11:2–5; 32:1).

Твоите бедни. Праведният съд на бедните, които често са жертви на несправедливи съдът предполага безпристрастно правораздаване (вижте Втор. 1:17).

3. Мир. Мир ще царува в земята като резултат от правдата (вижте Исаия 32:15–17). Мирът носи материални благословии на страната, докато войната разпространява опустошение. Месията, Царят на правдата, трябваше да бъде Цар на мира (виж Исаия 9:5, 6; 11:9; Захария 9:10; срв. Евр. 7:2).

4. Той ще съди. Вижте стих 2. Стихове 4–8 ще имат своето пълно изпълнение в Цар на царете (виж РР 755).

6. Като дъжд. Управлението на идеалния цар, или Цар Месия, е като нежните дъждове, които карат окосената трева да пониква отново свежа и красива (виж 2 Царе 23:3, 4; вж. Втор. 32:2; Ис. 55:10, 11; СС 72; МВ 18).

7. Процъфтявам. Буквално „пониквам“, „пъпкувам“, носещ образа от стих 6 (виж Пс. 92:13).

8. От море до море. Вижте Бит. 15:18; вижте върху Изх. 23:31; вж. Числа 34:3, 6; Пс. 89:25; Зах. 9:10; Ж.В. 458.

9. Оближи праха. Фигура, изобразяваща поклон с глави, докосващи земята, Ориенталски символ на пълно подчинение (виж Исаия 49:23). Асирийските барелефи изобразяват пленници, клекнали с лица на земята, премръзнали в краката на своите завоеватели.

10. Тарсис. Вижте върху Пс. 48:7.

Шеба. В югоизточна Арабия, откъдето царицата дошла да посети Соломон (виж върху 1 Царе 10:1).

Относно идентификацията на Шева и Сева вижте Бит. 10:7.

Дарове. Сравнете 1 Царе 10:10, 25 за изпълнението им по времето на Соломон.

12. Защото. Царят е заслужил подчинението, описано в стих 11, заради справедливостта и милостта на своето управление.

14. Изкупвам. Евр. ga'al (виж върху Рут 2:20), „да действам като роднина“.

Скъпоценно. Бог няма да позволи кръвта на светиите да остане неотмъстена (виж 1 Царе 26:21; 4 Царе 1:13; Пс. 116:15). „Никога изкушаваната от буря душа не е по-обичана от своя Спасител, отколкото когато понася укори заради истината“ (виж АА 85, 86).

16. Царевича. Зърно (вижте върху Пс. 65:9).

Върховете на планините. Много обработваеми ниви в Палестина са били терасирани до върховете на планините.

Като Ливан. Картина на зърнените ниви по високите възвишения, шумолящи на вятъра като полюшващите се кедри на планината Ливан (вижте Пс. 29:5).

Тези от града. Благоденствието ще изобилства навсякъде, по откритите места на планините и в градовете.

Като трева... Сравнете картината на просперитета по времето на Соломон (1 Царе 4:20).

17. Ще пребъде. Този стих ще достигне своето окончателно и пълно изпълнение по време на царуването на Христос по цялата земя (виж РР 755).

Ще бъдат благословени. Вижте Гал. 3:14; Еф. 1:3; срв. Бит. 12:3; 18:18; 22:18; 26:4.

Ще го нарека блажен. Вижте Мат. 21:9; 23:39; Лука 19:38. Този стих описва крайно прославяне на Месията (вж. Мат. 25:31).

18. Богът на Израел. Вижте върху Пс. 41:13. Стихове 18, 19 представляват доксология, отбелязваща край на втора книга (виж стр. 625, 626).

Чудни неща. Сравни Изх. 15:11; Йов 5:9; Пс. 86:8, 10.

19. Име. Вижте върху Пс. 5:11; 7:17.

Амин и амин. Вижте върху Пс. 41:13; вж. 89:52. В Стария завет повторението на „Амин“ със съюза се среща само в славословиите на псалмите.

20. Молитви на Давид. Този стих вероятно е надпис за идентификация (колофон) в края на втора книга, за да се обозначи фактът, че в първа и втора книга има повече Давидови псалми, отколкото в трета книга (която носи името на Давид само в един надпис). Забелязано е обаче, че стихът може да се тълкува като отнасящ се само до Псалом 72 в смисъл, че Давид не е имал за какво повече да се моли във връзка с това по това време.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1–19PK 26, 27

2 5T 31

3 GK 66

4 PK 686; WM 312

4–8ПП 755

6 МБ 18; СК 72

8 DA 458

12 COL 173; GW 263

14 AA 86

17 ПП 755

18, 19 PK 314

КНИГА ТРЕТА

ПСАЛМ 73

Подобно на Пс. 37, Пс. 73 разглежда конфликта, съществуващ в ума на този, който наблюдава, че в този живот очевидно нечестивите преуспяват, а праведните са преследвани. Но Пс. 73 отива по-далеч в своето решение от Пс. 37. Пс. 73 ни отвежда отвъд настоящия живот към вечността на славата, където човек ще намери крайното решение и крайното си удовлетворение в присъствието на Бог.

Както в много от псалмите, първо се излага заключението; след това стихотворението е разделено приблизително по равно между формулирането на проблема и неговото решение. В недоумението си псалмистът на практика се е отказал от Бога. Анализът му на проблема и опитът му да го реши са безплодни, докато не влезе в светилището. Там той намира задоволителен отговор. Стихотворението завършва с израз на пълната му увереност в спасението на праведните и унищожението на нечестивите. В този псалм поетът отправя красноречив призив за искрено участие в божествената служба като място, където можем да очакваме да получим отговор на въпросите, които озадачават душите ни.

Подобно на книгата Йов, псалмът ни дава урок за търпение към този, който честно съмнява. Псалмистът вярваше в Божията праведност, но не можеше да разбере нейното приложение към човешките нужди. Търсейки честно отговор на проблема, той се появи в светлината на триумфалната вяра.

Относно авторството на псалма вижте EGW, Допълнителни материали, върху Пс. 77:7, 10–12.

За надписа вижте стр. 617, 627.

1. Наистина. Евр. 'ак (виж върху Пс. 62:1). 'Ак се появява също в стих 13 (преведено като „наистина“) и в стих 18 (преведено като „със сигурност“).

Бог е добър. Въпреки привидното противно.

„И все пак, в безумния лабиринт от неща, разтърсван от бури и наводнения, духът ми се придържа към едно непоколебимо упование; знам, че Бог е добър!“

Уитиър, Вечната доброта.

Това е заключението, до което е стигнал псалмистът след период на голямо недоумение. Псалмът обяснява как е стигнал до това заключение.

От чисто сърце. Или „от чисто сърце“ (виж Пс. 24:4; 51:10; 73:13; Мат. 5:8).

2. Но що се отнася до мен. Фразата съсредоточава вниманието ни върху псалмиста и преживяванията, през които е преминал, за да стигне до решението на проблема в псалма: Защо злите благоденстват, а добрите страдат?

Почти бяхме изчезнали. Поразителна метафора, означаваща, че псалмистът почти беше загубил вярата си (виж Пс. 44:18).

Едва не се подхлъзнах. Вижте Пс. 17:5. Псалмистът беше на ръба да се подхлъзне от скалата на вярата в ямата на скептицизма.

3. Завистлив. Вижте върху Пс. 37:1. Такава завист разкрива дух, който отдава по-голямо значение на нещата от този свят, отколкото на Божията благосклонност.

Просперитет. Буквално „мир“.

4. Окови. Или „мъки“. За псалмиста изглеждало, че нечестивите не страдат мъки на смъртта, но че те ще дойдат до мирен край (виж Йов 21:13, 23).

Твърдо. По-добре „дебело“.

5. Проблеми. Те сякаш избягват това, което е признато за обикновена съдба на хората (вижте Йов 5:7).

Като другите мъже. От еврейската дума „енош“, „човек в своята слабост“ (вижте върху Пс. 8:4).

Като другите мъже. От еврейската дума „адам“, „човечество“ (вижте върху Пс. 8:4).

6. Верижка. По-добре „огърлица“, като украшение (виж Притчи 1:9; 3:22).

Като дреха. Насилието (виж Бит. 6:11) е толкова обичайно за тях, колкото и облеклото им (виж Пс. 109:18, 19).

7. Дебелотата. Не са отслабени от труд, както другите мъже, а напълняват от охолния живот.

Те имат. Те имат каквото пожелаят. Трябва само да пожелаят нещо и това желание е задоволено; удовлетворението надминава очакванията.

8. Потисничество. Този стих може да се преведе като „Те са покварени и говорят нечестиво; за потисничеството говорят високомерно.“ Каква картина на високомерното излъчване, което си приемат нечестивите!

9. Срещу небесата. Или „в небесата“, което може да се разбира като „Те говорят, сякаш са в небесата“. Фразата е балансирана с „през земята“ (буквално „в земята“) във второто изречение на синонимния паралелизъм. Те говорят с предполагаема власт. Те са заети да ходят навсякъде, говорейки „нечестиво“ (ст. 8).

10. Неговият народ. Точното значение на този стих не е ясно. LXX дава различно тълкуване: „Затова Моят народ ще се върне тук и ще се намерят пълни дни за него.“ RSV получава своето тълкуване чрез промяна на еврейския текст. Еврейският текст, такъв какъвто е сега, е бил тълкуван по различен начин, като някои приемат местоимението „неговият“, за да се отнася до Бог, други - до нечестивия човек. Ако праведните са обект на стиха, „върнете се тук“ може да се отнася до връщане към проблема, подчертан в псалма; ако нечестивите са обект, фразата описва нечестивите, които се завръщат, за да общуват със своя нечестив водач.

11. Как Бог знае? Вижте Пс. 10:4, 11, 13; 14:1.

12. Които преуспяват. Сравнете Йов 21:7–15.

13. Наистина. евр. 'ak (вижте ст. 1).

Напразно. С оглед на наблюденията на псалмиста (ст. 3–12), той смята, че няма предимство в това да бъде чист пред Бога (виж Йов 9:27–31).

Измих си ръцете. Символ на невинност или чистота (виж Йов 9:30).

14. Мъчени. Псалмистът преди това е твърдял, че нечестивите не са „мъчени“ (ст. 5).

Всяка сутрин. Укорът на псалмиста идваше с завръщането на всеки нов ден (виж Йов 7:18).

15. Ако кажа. По-скоро „ако бях казал“, може би, на себе си. Тук започва триумфът на вярата.

Ще говоря така. Ако трябва да изразя всичко, което мисля.

Трябваше да ги обидя. Трябваше да ги нараня, трябваше да им изневеря, трябваше са им поставили спънка на пътя. Затова псалмистът предпочете да мълчи. Възвишена мълчаливост (виж Яков 3:2)!

16. Твърде болезнено. Псалмистът размишляваше върху проблема, търсейки да обясни очевидното несправедливост в Божието управление, но крайният резултат беше само объркване; проблемът беше твърде дълбок, за да го реши.

17. Докато. Проблемът е на път да намери решение.

Светилището. Псалмистът прекрати опитите си да си проправи път с разсъждения до решение на проблема и отишъл в светилището (виж 2 Царе 19:14). Истинските проблеми на живота се решават само в общение с Бога.

Разбрах I. В тишината на светилището съмненията на псалмиста се стопиха.

Бог му дал истинското решение на проблема. Освен всичко друго, той научил, че е изгубил перспективата си и е преувеличил просперитета на нечестивите.

Техният край. Колкото и проспериращи да изглеждат нечестивите, положението им е несигурно. Те нямат сигурна опора и могат да паднат всеки момент. Аргументът е още по-силен, когато се приложи към окончателното унищожение на нечестивите (Откр. 20:9, 14, 15).

18. Унищожение. Това, което възстановява вярата на псалмиста, е неговото осъзнаване на края. на нечестивите в този свят, на тяхното падение сред тяхното благоденствие. Загубата на перспектива е попречила на псалмиста да види възмездие, което често сполетяваше нечестивите, докато не влезе в светилището и не се предаде изцяло на Бога. Той беше забравил, че Содом и Гомор бяха унищожени от огън от небето; че земята на фараона беше опустошена от язвите и армиите му бяха удавени в морето.

19. Като в един миг. Просперитетът на нечестивите хора или на нечестивите правителства често се срива в един миг. Проблемът, изложен в псалма, е решен само с оглед на края на нечестивите, който може да дойде всеки момент.

С ужаси. Бедствия, които им носят ужас (виж Йов 18:11; 24:17; 27:20).

20. Като сън. Благоденствието е като сън (виж Исая 29:7, 8); реалността се завръща, когато спящият се събуди.

Техният образ. В спокойствието на вечността Бог няма да обърне внимание на мечтите за човешкото съществуване на земята; вечността ще се занимава с онези елементи, които съставляват истинския характер на човека.

21. Следователно. Или „защото“. Причината за неуспеха му да намери решение на проблема се криеше във факта, че не беше в състояние да обмисли въпроса спокойно. Той „се наскърби“, буквално, „се вкисна“, като еврейската дума се използва за квас (виж Изх. 12:34, 39). Сърцето му беше загубило сладостта си, сякаш под действието на фермент. Депресираните духове увреждат човешкото

преценка. Псалмистът откровено признава грешката си, опитвайки се да реши проблема в огорчено състояние на ума, според привидностите, а не според вечните ценности.

Юзди. Вижте Пс. 7:9.

22. Глупаво. Сравнете Пс. 92:6; Притчи 30:2. Псалмистът не е разбрал случая.

I. Еврейското местоимение заема емфатична начална позиция в стиха.

Пред Тебе. Глупостта на псалмиста би била достатъчно лоша, дори и да беше сам, но беше напълно осъдителна пред Бога (виж Пс. 51:4).

23. I. Емфатичната начална позиция, както в стих 22. Въпреки че се оплаквам и се съмнявам в Божията справедливост, Бог е с мен; Той няма да ме отблъсне от присъствието Си.

В стихове 23–28 псалмистът изразява окончателното решение на проблема на псалма. Това решение е в Бога и в съзнанието за Неговото присъствие и Неговото ръководство в този живот и във вечния живот. Едва ли е възможно да се изрази възвишената красота на този изящен пасаж, както в мисълта, така и в речта.

Дясната ми ръка. Сравни Пс. 18:35; 63:8.

24. Със съвета си. Псалмистът разпознава Божието ръководство, според божествения план за живота си в този свят. Тъй като не е потърсил напътствия и съвети от Бога, той почти се е поддал на съмнение (виж Пс. 48:14).

След това. Когато този живот свърши.

Към слава. Тук поетът внушава увереността си в бъдещ живот. В славата на небето Няма да има място за съмнение. Славата, истинският блясък на вечния живот е противопоставен на „образа“, „мечтата“, „суетната показност“ на съществуването на нечестивия човек.

25. На небето. Няма никой на небето, който може да се сравни с Бога. Никой „може да бъде за мен това, което е Бог“ (Барнс).

Никой на земята... Бог е всемогъщ. Цялото ми щастие е съсредоточено в Него. Тази интимност на преданост е едно от основните учения на книгата Псалми (виж Пс. 42:1, 2; 63:1).

26. Сила. Буквално „скала“.

Дял. Не приятели, нито чест, нито богатство, нито каквото и да е земно нещо, а Бог е бил източникът на щастието на псалмиста. Бог е бил неговото всичко във всичко. Подтикнат от този стих, Чарлз Уесли (1707–1788), на смъртния си одър, диктува на жена си един от своите 6500 химна, в който се появяват думите: „Исусе, ... сила на моята отслабваща плът и сърце.“

27. Далеч от теб. Да бъдеш с Бога е живот; да бъдеш далеч от Него е смърт. Псалмиста Осъзнаването на този факт реши проблема с Божиите отношения с хората (виж стихове 3–12).

Блудни. Божиите отношения с Неговия народ често се сравняват с тези на брака (вижте Пс. 45; Йер. 3:8, 9, 14; 5:7; 13:27; 2 Кор. 11:2; Еф. 5:25; Яков 4:4). Когато Божиите деца са отчуждени от Него, те са неверни на брачните си клетви. Фразата „блудствам“ се състои от предлога „а“ и отглаголното съществително „блудствам“.

28. Приближете се до Бога Вижте Евр. 10:22. Когато ние се приближаваме до Бога, Той се приближава до нас (вижте Яков 4:8). Съществува красива взаимна връзка между човека и Бога: колкото по-близо се приближаваме до Него, толкова по-пълно Той е способен да ни се разкрие.

Господи Бог. На еврейски език думата е „Адонай Яхве“, необичайна комбинация (виж том I, стр. 171–173). Под съмненията на псалмиста винаги е имало известна доза доверие в Бога. Отсега нататък не би трябвало да има повече съмнение, а само спокойно доверие.

За да заявя. Псалмистът осъзнава отговорността си да разкаже на другите как е преминал от съмнение към увереност, как е решил в Господ Йехова проблема, който е темата на псалма. Псалмът завършва с този тържествен обет.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

8 ПП 124

9–11, Изд. 144

11 КОЛ 177; ГК 274

12 5Т 397

24 СН 290; GW 263; ML 25; 1Т 408; 5Т 547

24, 25 6Т 367

26 ПП 413

ПСАЛМ 74

18

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 74 вероятно е написан след превземането на Йерусалим от Навуходоносор. Той живо изобразява страданието на евреите, с особен акцент върху разрушаването на Храма. Псалмът трябва да се сравни със съпътстващата го елегия, Пс. 79, която поставя акцент върху клането на жителите на Йерусалим. Тази елегична поема се състои от седем неправилни строфи. Има поразително сходство между езика на Пс. 74 и Плачът на Йеремиа.

Твърди се, че Пс. 74 е бил един от бойните химни на шотландските ковенантисти и на френските севеноли. Воденските изгнаници, след ужасното си зимно пътешествие през Алпите, пяхи Пс. 74, когато влизали в Женева, техния „град-убежище“, а приветстващите ги тълпи ехтели в песента им. През 1689 г., водени от Анри Арно, 700 от тези воденци се завръщат у дома под пеенето на същия този псалм.

Относно надписа виж стр. 617, 628. Ако псалмът е написан след изгнанието, както е общоприето, „Асаф“ вероятно трябва да се разбира като име на племе, отнасящо се в същата степен и за неговите потомци.

1. Отхвърли ни. Вижте Пс. 13:1; 43:2; 44:9; 79:5. Изглежда, че Бог се е отрекъл от Своя народ (вижте Плач 5:20).

Дим. Димът внушава огън; гневът често се сравнява с огън (виж Втор. 32:22; Пс. 18:7, 8; вж. Плач 2:3).

Овце от пасбището Ти... Сравни Пс. 79:13; 95:7. Като нарича хората Божии овце, псалмистът засилва нежността на своя призив. Колко странно, внушава той, че Бог отхвърля беззащитния Си народ, който най-много се нуждае от Неговата грижа.

2. Ти си купил. Вижте Изх. 15:16.

Жезълът. Евр. shebet, „тояга“. „Тоягата“ започва да обозначава племето, вероятно поради употребата ѝ като символ на власт, религиозна или светска.

Наследство. Вижте Пс. 28:9; срв. Втор. 32:8. Израил е наречен „жезълът на Твоето наследство“ (вижте Йер. 10:16).

Ти си изкупил. Вижте фразеологията на Изх. 15:13.

Хълмът Сион. Вижте Пс. 48:2.

18Никъл, Ф. Д. (1978). Коментар на Библията на адвентистите от седмия ден: Светата Библия с екзегетични и обяснителни коментари. Серия с коментарни справки (Пс. 57:7). Вашингтон, окръг Колумбия: Асоциация на издателствата „Ревю енд Хералд“.

3. Издигни нозете си. Псалмистът умолява Бога да дойде бързо да посети руините на планината Сион и да се намеси.

Вечни развалини. Руини, толкова обширни, че изглеждаха пълни и вечни. Изглеждаше, че никога няма да бъдат построени отново.

Свърши се. Вавилонците бяха отнесли всичко ценно (виж 4 Царе 25:13–17) и бяха подпалили Храма (виж Пс. 74:7). Описание на оскверняването следва в стихове 4–8. Тези подробности са насочени към установяване на историческия фон на псалма, както е дадено във въведението.

4. Рев. Става дума за бурята на войната, като нахлуващите и разорители са оприличени на дивите зверове (виж Исая 5:29; Йеремиа 2:15).

Знамена. Те нагло поставиха бойните си знамена на мястото на истинските символи на Йехова. Святото място попадна под властта на чужда сила (виж Числа 2:2). Езическите знамена, поставени в Храма, бележеха върха на позора за евреите.

5. Вдигнати бравди. Вражеските войници са изобразени как секат дървените елементи на Храма.

6. Но. Или „и“. Действията в стихове 5 и 6 са непрекъснати и съвременни, а не контрастни.

Резбована работа. Вижте 3 Царе 6:29. Това е било отсечено, отчупено, вероятно заради златното покритие (вижте 3 Царе 6:22, 32, 35).

7. Хвърлиха огън. Вавилонците всъщност подпалиха Храма (виж 2 Царе 25:9).

Жилище. Вижте Изх. 20:24; Втор. 12:11.

До земята. Храмът беше осквернен, като беше превърнат в купчина руини (виж Плач 2:2).

8. Синагоги. Буквално „места за срещи“. Преводът „синагога“ се среща тук несъмнено защото не е било известно, че синагогата е била късна (след изгнанието) институция.

Еврейската дума за синагога е бет хаккенесет.

9. Нашите знаци. Вижте стих 4.

Всеки пророк. Сравнете Плач. 2:9; Езек. 7:26.

Колко дълго. Този стих представя чашата на страданието на Израел като пълна; това е най-тъжният стих в псалма.

10. Похули името си. Сравнете подобен призив в стихове 18, 22. Изглежда, че бедствията никога няма да спрат. Този призив към Божиата чест е често срещан в Стария завет (вижте Изх. 32:12, 13; Числа 14:13–16; Втор. 9:28).

11. От пазвата ти. Защо Бог не протяга ръка, за да избави Израел? сякаш държи ръката Си в гънките на дрехата Си. Псалмистът изразява нетърпение, защото смята, че Бог трябва да демонстрира силата Си, като унищожи нашествениците.

12. Защото. Псалмистът намира утеха в размишленията си върху предишните Божии избавления на Неговия народ. Преразказването на миналото дава утеха за настоящето и надежда за бъдещето (виж ЛС 196).

Царю мой. Вижте Пс. 44:4. Поетът е сигурен, че въпреки привидното, Бог все още управлява.

Спасение. Буквално „спасения“, тоест „божествени действия на спасение“.

Посред земята. Сравни Изх. 8:22.

13. Ти. В еврейския език местоимението е в емфатична начална позиция тук и във vs. 14, 15, 17 (виж Пс. 65:9–11).

Раздели морето. По времето на преминаването на Червено море (виж Изх. 14:21; вж. Пс. 77:16).

Драconi. Евр. таниним, „виждам чудовища“, вероятно символ на египетската власт (виж Езекиил 29:3). Алюзията изглежда е за унищожението на фараоновите армии в Червено море (виж Изход 14:27–30; 15:4).

14. Глави на левиатан. Вижте Исая 27:1. Очевидно е още един намек за силата на Египет (вижте стих 13).

Хора, обитаващи. Дивите създания на пустинята (виж Притчи 30:25, 26). Буквалният език изобразява чудовищата от дълбините, убити, изхвърлени на брега и превърнати в храна за дивите създания.

15. Ти се приклеци. Алюзията може да е за това как Бог е извадил вода от скалата по заповед на Моисей (виж Изх. 17:6; Чис. 20:8; вж. Пс. 78:15, 16), или за преминаването на Червено море (виж Исус Навин 2:10), или за прекосването на Йордан (виж Исус Навин 3:13; 4:23; 5:1).

Пресъхнали могъщи реки. Очевиден намек за преминаването на Йордан (виж Исус Навин 3:13; 4:23; 5:1).

16. Твоят. Погледът на поета се разширява от Божиите чудеса в избавлението на Неговия народ до по-широкия поглед върху Божията постоянна сила и слава в природата.

Светлина. Евр. *ma'or*, „светило“, тук вероятно слънцето (виж Бит. 1:15, 16; вж. Пс. 136:7–9).

17. Граници. Естествени сухоземни и морски граници (виж Бит. 1:9; Йов 26:10; Йер. 5:22).

18. Запомнете. Сравнете стих 2.

Укори. Вижте Плач 1:7; 2:7, 15, 16; вижте върху Пс. 74:10; вж. стих 22.

Име. Вижте върху Пс. 5:11; 7:17.

19. Гургулица. Божиите деца са изящно сравнени с нежна и кротка гълъбица, обичана от Бога.

22. Умолявайте. Псалмистът осъзнава, че причината е Божия и че става въпрос за Божията чест. Всичко, което се прави на Божиите деца, се счита за направено на Него. Добре е за немощния човек да разпознае Божията крайна грижа и да се приспособи като инструмент в Божиите ръце, за да изпълнява Божията воля.

23. Не забравяйте. Псалмистът завършва молитвата си с молба за справедливо възмездие срещу враговете (вж. 2 Царе 19:28).

Смут. Очевидно става дума за враговете, нахлуващи в Йерусалим с гръмки бойни виковете.

Онези, които се въстаняват срещу теб. Онези, които се противопоставят на Божиите целите си, като работят срещу назначените от Него водачи, често се заблуждават, вярвайки, че техният начин на действие не е от особена важност за Бога (виж Изх. 16:8; 1 Царе 8:7).

Увеличава се. По-скоро „възлиза“.

Псалмът сякаш прекъсва почти рязко, сякаш псалмистът е спрял в насред изобразяването на нарастващите опустошения в земята.

ПСАЛМ 75

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 75 е химн за избавление от врага. Напълно вероятно е да е бил използван, за да се отбележи избавлението на Израел от Асирия по време на отстъплението на Сенахирим (4 Царе 19:35, 36). Подобно на Пс. 46 и 47, на които донякъде прилича, поемата е ярко драматична, особено в представянето на Бога като

праведен съдия. В своето оправдание за навременността на Божията справедливост, псалмът е укор към човешкото нетърпение.

За надписа вижте стр. 617, 629.

1. Благодарим ли? Употребата на местоимението от първо лице в множествено число предполага, че Псалмът е бил предназначен за публично богослужение. Повторението на фразата придава литургичен акцент.

Име. Вижте върху Пс. 5:11; 7:17.

Е близо. В проявлението на силата Си при избавянето на Израел от врага, Бог изяснява Своята близост (виж Втор. 4:7).

Твоите чудни дела разказват. Или „разказват за Твоите чудни дела“.

2. Събор. Евр. mo'ed, „определено време“, „събрание“, „място на събранието“. Бог е представен като Говорител (виж Пс. 46:10). Той избира подходящото време, точния момент, който най-добре отговаря на Неговите цели. В човешкото си нетърпение ние сме склонни да изпреварваме Бога (виж Авак. 2:3).

Праведно. Когато Бог съди, има еднаква справедливост за всички (виж 2 Царе 23:3; Пс. 58:1).

3. Разтварят се. Когато земята сякаш ще се стопи пред нашественика, Бог се намесва, за да я подкрепи. Без Бог всичко би се провалило.

Стълбове. Земята е сравнена със здрава сграда, поддържана от стълбове.

Села. Вижте стр. 629.

4. Рог. Често символ на сила (виж 1 Царе 2:10; Пс. 89:24).

5. С скован врат. Тоест, арогантно, властно, упорито; фразата „скован“ „врат“ е често срещано явление в Петокнижието (виж Изх. 32:9; 33:3, 5; Втор. 9:6, 13; 31:27).

6. Повишаване. Буквално „издигане“. Успехът не идва от естествените географски предимства или от народите, обитаващи регионите по четирите посоки на компаса, а от човешкото съответствие с вечния Божи план (виж МН 476, 477). Крайният въпрос се решава от Бог (виж стих 7).

7. Съдия. Вижте Бит. 18:25; Пс. 50:6; 82:1; 94:2.

Понижава. Вярно е както за отделните хора, така и за народите (вижте 1 Царе 2:7, 8; Пс. 147:6; Дан. 2:21; 4:17).

8. Чаша. Бог е представен като държащ в ръката Си чаша, от която хората да пият (вижте върху Пс. 60:3; вж. Иса. 51:17, 22; Откр. 14:9, 10).

Пълно със смес. Смесено с подправки, за да направи виното по-силно и да увеличи вкуса му. опияняваща сила (виж Притчи 9:2; 23:30; Исаия 5:22).

Утайка. Нечестивите трябва да изпразнят чашата, изпивайки цялото ѝ съдържание. Това впечатляващо Картината на праведния Божи съд е добре изчислена, за да вдъхне страх от греха.

9. I. Псалмистът говори от свое име и, като акт на публично поклонение, от името на народа на Израел.

Ще заяви. Псалмистът се заклева да заяви правдата на Бога отношения с мъжете (виж стих 1).

10. Рог. Вижте стих 4.

Ще отсека ли. „Аз“ може да означава Бог; еврейският език изобилства от такива внезапни промени в личностите. Псалмистът може да говори от името на Бог или псалмистът може да говори от името на хората, уверен, че Бог ще им помогне да победят нечестивите.

Псалмът завършва с универсално твърдение за справедливото Божие управление.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

ПСАЛМ 76

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 76 е ода на благодарност за избавлението на Йерусалим от голяма опасност. Псалмът е бил подходящо използван за отбелязване на поражението на асирийските войски под командването на Сенахирим (вж. Пс. 361, 362; вж. ГК 23). Псалмистът гледа отвъд сцените на непосредствената победа и вижда в тях оправданието на Божията справедливост, доказвайки както безумието на човешкия гняв, така и мъдростта на подчинението на Бога. Псалмът се състои от четири строфи от по три стиха всяка. Твърди се, че тази ода е била използвана от англичаните след поражението на Испанската армада и от шотландските ковенантисти след поражението на Клейвърхаус през 1679 г.

За надписа вижте стр. 617, 629.

1. Познат ли е Бог. Вижте Пс. 9:16; 48:3.

Име. Вижте върху Пс. 5:11; 17:7.

Израел. Синонимният паралелизъм на двете изречения в този стих показва, че „Израел“ е синоним на „Юда“. Очевидно имената тук не се отнасят до двете разделения на нацията, които разделения най-вероятно са извършени след времето, когато е бил съставен псалмът (вижте GC 23).

В стихове 1–3 Йерусалим е прославен като обиталище на Бога, откъдето Той проявява силата Си. 762. Салем. По-краткото и по-старо име за Йерусалим; „мирното“ място, където пребивава Божието присъствие (виж върху Бит. 14:18; виж също PP 703). Сион. Вижте Пс. 48:2.

3. Там. В Сион, където се прояви Божията сила.

Стрели на лъка. Буквално „пламъци на лъка“, вероятно описващи летящи стрели със скоростта на светкавицата.

Битка. Идеята е, че планове на враговете са били напълно осуетени от Божията сила (виж Пс. 46:9).

Села. Вижте стр. 629.

4. По-славни. Стихове 4–6 описват внезапното унищожение на нашествениците.

Планини на плячката. Вероятно са наречени така, защото се смятат за крепост на разбойници, от която тези бандити са излизали да плякосват. Бог, Който е създал планините, ги превъзхожда по сила и слава. В LXX се казва „вечни планини“.

5. Смелите сърца. Нашествениците, хвалеши се със силата си.

Спали са съня си. Те са мъртви (вижте Пс. 13:3).

Намериха ръцете си. Силните мъже са парализирани, неспособни да използват ръцете си, за да се съпротивляват.

6. При Твоето смърмяне. Когато Бог проговори, те се смутиха.

Колесницата и конят. Колесничари и конници (чрез фигурата на метонимия; вж. Исаия 43:17).

7. Ти, дори ти. Подчертано повторение. Стихове 7–9 описват унищожението на врага като акт на съд, който дава урок на целия свят.

Изкуство, от което да се страхуваме. Или „изкуство, от което да се почита“, защото Неговата сила е сваляла врага.

Веднъж. По-добре „от времето“. Ако такива нашественически армии са били победени от внезапната проява на Божията сила, кой би могъл да се противопостави на Бога с някаква надежда за успех?

8. Съд. Победата над врага се е смятала за небесен съд.

Беше тихо. Земята сякаш мълчеше, слушайки благоговейно гласа на Бога.
произнасяне на съд (виж Пс. 114:3–7).

9. Когато Бог възкръсна. Вижте Пс. 3:7; 7:6; 44:26; 68:1.

Села. Вижте стр. 629.

10. Ще Те хвалят. Нечестието на човека дава повод за велики дела от страна на Бога.
Враждебността на човека към Бога дава възможност за проява на Божиата сила, която Му носи хвала
(виж Изх. 9:16; 18:11).

Сдържай. Буквално „ще се препашеш“. Паралелизмът на двете изречения в стиха показва, че
Бог облича, като украшение, последните безсилни усилия на слабия човек да утвърди собствената
си сила, обличайки Себе Си по този начин за Своя собствена слава. Преживяването на Даниил е
забележителен пример за действието на този принцип (вижте П.К. 543, 544).

11. Обет. Поетът се обръща към Божия народ (виж Пс. 22:25).

Носете подаръци. Нашата благодарност понякога се проявява в подаръците, които даваме.

12. Той ще отсече. Бог ще отсече гордостта им, визирайки това, което е направил, както е възпано
в този псалм. „Отсече“ предполага работата на лозар, който подрязва лозите или отрязва гроздовете
(виж Исаия 18:5).

Дух. Евр. руах, буквално „вятър“ (виж върху Екл. 12:7).

Царе. Бог осуетява плановете както на царе, така и на князе, когато Неговата благоволя го
диктува. Псалмът завършва с израз за окончателността на Божието отношение към злите хора.
Сравнете Откр. 6:15–17; 19:17–21.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1–12РК 362

2 ГК 23

10 РК 543; 5Т 453

11 4Т 471

ПСАЛМ 77

ВЪВЕДЕНИЕ. — Пс. 77 е поетичен разказ за душа, която се опитва да намери причина за
привидното си изоставяне от Бога и се опитва да открие изход от тъмнината, като най-накрая
преодолява скръбта си, като си спомня за миналите Божии милости към Израел. Псалмът
естествено се разделя на две части, стих 11 отбелязва прехода от скръб и увещание към надежда и
увереност. Псалмистът говори не само за себе си, но и за Израел като народ.
Относно авторството на псалма вижте EGW, Допълнителни материали, върху Пс. 77:7, 10–12.

За надписа вижте стр. 616, 627.

1. Плаках. Стихове 1–6 показват интензивността на чувствата на псалмиста. Има
колебание между твърдение на факти и изразяване на желание и емоция.

2. През деня. Вижте Пс. 50:15; вж. 35:3. Пс. 77:2, 3 показва реалността и интензивността на
молитвата. Всичко, което псалмистът правеше, дори размишляването върху Бога, сякаш само
засилваше скръбта му.

Моята рана. Буквално „ръката ми“. Тълкуването „рана“ идва от идеята, че
„ръка“ може да е символ на „удар“ (виж Йов 23:2, където „удар“ буквално е „ръка“). Преводът
„ръката ми е протегната“ (RSV) очевидно е базиран на Йероним. Еврейският глагол, преведен
като „бяга“, изглежда винаги другаде има значението „бяга“, „тече“, „излива се“ (виж 2 Царя 14:14).

Душата ми. Или „аз“ (вижте върху Пс. 16:10).

Отказан. Сравнете Бит. 37:35; Йер. 31:15. Опитът на псалмиста би трябвало да ни даде утеха за онези, които не успяват да намерят незабавен отговор на честните въпроси на душата си.

3. Беше обезпокоен. Колкото повече псалмистът размишляваше върху неразбираемото управление на Божието управление, толкова по-тъжен ставаше и толкова по-склонен да се разбунтува.

Съкрушен. Сравни Пс. 143:4, 5.

Села. Вижте стр. 629.

4. Ти държиш очите ми будни. Буквално „Ти държиш моите стражи“
очи.“ Бог му пази да не спи, така че той се тревожи цяла нощ.

5. Древни дни. Псалмистът преглежда историята на Израел в опит да отговори на въпроси на сърцето му (виж LS 196; вж. стихове 14–20; виж също Втор. 32:7; Ис. 63:11).

6. Песен. Евр. *peḡinah*, вероятно „музика на струнни инструменти“. Множествената форма на думата се появява в надписите към много от псалмите (например Пс. 4; 55; 76).

През нощта. Псалмистът показва привързаност към размисъл и молитва в тишината на нощта (виж Пс. 16:7; 17:3).

Общуване. Неговите общения са изразени под формата на въпроси (ст. 7–9).

7. Отхвърлен завинаги. Въпросите, които най-много вълнуваха псалмиста, бяха: Ще ме изостави ли Бог напълно? Ще изостави ли Израел?

8. Милост. Или „любов“, евр. *hesed* (вижте Допълнителна бележка към Пс. 36).

Обещание. Очевидно обещанието към патриарсите (виж Бит. 17:7–13; 26:24; и др.).

Завинаги. Буквално „от поколение на поколение“. Божиата любов и Неговото обещание са опорите на вратата на псалмиста, както могат да бъдат и на нашата.

9. Милостив. Псалмистът сякаш смята, че Бог е изоставил един от главните качества на Неговия характер (виж Изх. 34:6).

Нежни милости. Вижте Пс. 25:6.

Села. Вижте стр. 629.

10. Моята немощ. Псалмистът не намира недостатък у Бога, а признава своята собствена неспособност да разбере Божиите пътища, собствената си слабост на духа.

Години. Евр. *shenoth*. Думата може да се тълкува или като „години“, или като „променящ се“. Ако се тълкува като „години“, смисълът на стиха изглежда е: „Това е моята скръб, че самият спомен за Божиата помощ в минали времена увеличава моята скръб и недоумение.“ Ако думата се тълкува като „променящ се“, смисълът изглежда е: „Моята скръб е, че десницата на Всевишния се е променила“ (RSV); в който случай псалмистът е объркан, защото не вижда как Бог се отнася с него така, както се е отнасял с него в минали времена.

11. Ще помня. Сравнете Пс. 143:5. Стих 11 отбелязва прехода от скръбта и препращане на първата част на поемата към надеждата и увереността на втората част.

13. В светилището. Или „в святост“. Божият начин, въпреки че хората може да не разбират то винаги е свято, справедливо и правилно (виж Бит. 18:25). Ако се приеме преводът на KJV „в светилището“, стихът може да се тълкува в смисъл, че Божият път се разбира най-добре на мястото, където Му се покланяме, и от принципите, изложени там (виж ФК 49, 50).

14. Заяви силата си. Както например в преживяването при Червено море, описано в прямо 16–20.

Хора. Буквално „народи“ (множествено число), езическите народи, които чува за унищожението на фараона и враговете на Египет (вж. Изх. 15:14–16).

15. Твоята ръка. Ръката е символ на сила (виж Изх. 6:6; 15:16; Пс. 10:15; 98:1).

Изкупени. Чудото на избавлението на Израел от Египет е представено като върховен пример за Божията сила да спасява и следователно като залог за Неговата непрекъсната сила да спасява Своя народ (виж Пс. 78:12, 13; 106:21, 22; 114:1–5; и др.).

Яков и Йосиф. Яков е споменат очевидно, защото е бил бащата на дванадесетте племена; Йосиф, вероятно защото е играл толкова важна роля в делата на Египет.

Села. Вижте стр. 629.

16. Водите те видяха. Стихове 16–20 са изключително компактни и възвишено драматични. описанието на чудото на избавлението при Червено море. Подробностите в тези стихове предоставят ценни допълнителни елементи към повествованието в Изход (виж РР 287). Сравнете повествованието в Изх. 14:27–29.

Видях. Олицетворението, в което водите са представени като разпознаващи присъствието на Бог и бягащи от страх, е изключително възвишено. Водите са се разбягали, за да направят път за Божия народ.

Те се страхуваха. Буквално „те изпитваха болка“, сякаш родилни мъки.

17. Стрели. Светкавици. Стихове 17 и 18 описват бурята, урагана, гръмотевицата, светкавицата, съпътстващи отдръпването на водите (вижте върху Пс. 18:6–14; стр. 287).

18. Глас. Вижте върху Пс. 29:3.

Осветли света. Сравни Пс. 97:4.

19. Твоят път. Макар и невидим, Бог беше със Своя народ, докато те преминаваха през сухото дъно на морето (виж Изх. 15:13; Пс. 78:52, 53). Бог винаги е с децата Си, когато те следват Неговото ръководство.

20. Като стадо. В рязък контраст с величието и силата на Бог, изобразени в предходните стихове, псалмистът сега представя нежността на Добрия Пастир (виж Пс. 78:52; Иса. 63:11 виж DA 480).

Моисей и Аарон. Бог беше истинският Водач; Моисей и Аарон бяха Неговите инструменти (виж Числа 33:1). Както Бог избави Израел при Червено море, така Той ще избави Своя народ във време на опасност. Това осъзнаване трябва да ни помогне да Му се доверяваме по всяко време. Псалмът завършва с увереност в изкупителната сила на Бога.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

13, 14 бр. 50
17–20 стр. 287
20 DA 480

ПСАЛМ 78

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 78 е най-дългият от националните химни на Израел (вижте Пс. 105, 106). Той разглежда историята на Израел от Египет до установяването на царството под управлението на Давид. Псалмистът се обръща към миналото с неговите повтарящи се събития, бунт и последващи страдания и наказания, с цел да предупреди Израел да бъде верен на Бога в настоящето и в бъдещето. Псалмът е по същество дидактичен: той има за цел да напътства към праведен живот. Като такъв, той не следва историческия поток с хронологична точност. Псалмистът подрежда историческия материал така, че най-добре да отговаря на неговата цел, за да покаже Божията доброта въпреки бунта на Израел. Няма правилна строфа.

Разделението е очевидно; основните разделения са като параграфи в проза. Стихотворението изобилства от бързи, вълнуващи фрази и брилянтни образи. Като поезия, Пс. 78 трябва да се сравни с чисто фактологичните разкази в историческите книги на Стария завет.

За надписа вижте стр. 617, 628.

1. Мои хора. Стихове 1–8 обявяват целта на псалма. Разказът за историята на Израел, който предстои да бъде разказан, трябва да даде предупреждение за настоящето и съвет за бъдещето (виж LS 196).

Закон. Евр. тора, „учение“ (виж върху Притчи 3:1).

2. Притча. Евр. машал (виж върху Пс. 49:4; вж. Мат. 13:34, 35). Притчата изисква внимание и размисъл за пълно разбиране.

4. Идното поколение. Пътят на традицията е посочен. Това е свещено доверие за всяко поколение да предава на следващото историята за Божието провидение.

5. Установил закон. Бог е възнамерявал Неговият закон да бъде преподаван от поколение на поколение и да се превърне в жива сила в живота на израилтяните (виж Изх. 10:2; 13:8, 14; Втор. 4:9; 6:7, 20).

9. Ефрем. Това племе вероятно е посочено по име, защото за известно време е било най-многобройното и агресивно от племената. Исус Навин е бил от племето на Ефрем (Чис. 13:8, 16). За какъв конкретен инцидент, ако има такъв, става дума тук, не е известно. Ефрем може тук да означава цялото царство.

11. Забравих. Вижте Пс. 106:13; вж. Пс. 78:7.

12. Зоан. Египетски град-склад на източния бряг на танитския ръкав на Нил. Градът е бил известен още като Танис, а в Изх. 1:11 е наречен Раамзес.

13. Разделени. Вижте Изх. 14:16. Пс. 78:13–16 изброява случаи на забравяне с почит към преживяването при Червено море, облачния стълб и огнения стълб в пустинята и осигуряването на вода в пустинята.

Като грамада. Вижте Изх. 15:8.

14. Облак. Вижте Изх. 13:21; Пс. 105:39.

15. Разцепи скалите. Вж. Изх. 17:6; Числа 20:11.

17. Провокиране. Вижте Втор. 9:22; Евр. 3:16. Пс. 78:17–31 описва роптането на Израел за месо и пиене и последвалото наказание.

Пустиня. Евр. *šiyuāh*, което означава сух, безводен регион.

18. Изкушаван. Евр. *nasah*, буквално „изпитан“ или „опитан“.

Чрез питане. Чувствата на сърцето се изразяваха в активно мърморене.

Месо. Евр. „окел“, „храна“, общ термин, означаващ всичко, което се яде.

Заради похотта им. Буквално „за душата им“, тоест, за самите тях (вижте Пс. 16:10).

19. Подреди маса. Вижте Пс. 23:5. Въпросите от стихове 19, 20, поетично поставени в Устните на мърморещите правят историческия разказ по-жив. Мърморенето им беше „срещу Бога“, който им беше дал всички основания да Му се доверят.

20. Хляб също. Според историческия разказ, редът на тези чудеса е бил обратен (виж Изх. 16:8, 12; 17:6; Числа 11:31, 32; 20:8–11). Псалмистът се отклонява от строг хронологичен ред.

Плът. евр. *she'er*, „месна храна“ (вж. стих 18).

21. Огън. Вижте Числа 11:1; Пс. 106:18.

23. Небесни врати. Сравнете 4 Царе 7:2, 19; Мал. 3:10. Пс. 78:23–25 е изцяло поетично описание на дара на манната.

24. Беше валяло. Вижте Изх. 16:4. В целия поетичен разказ в този псалм има тясна идентичност с фразеологията на историческия запис.

Царевица. Евр. *dagan*, „зърно“ или „хлебни продукти“ (виж Изх. 16:4; Пс. 105:40; вж. Йоан 6:31). Маната наподобявала „семе от кориандър“ (Изх. 16:31).

25. Храна на ангелите. Буквално „хляб на силните“. Силните Божии са ангелите (Пс. 103:20). LXX гласи „хляб на ангелите“. Не бива да заключаваме от това твърдение, че манната е храната на ангелите. Фразата просто означава „храна, осигурена... от ангелите“ (Пс. 297).

26. Той причини. Стихове 26–31 са графично поетично описание на чудото с пълпидъците и резултатите от чудото.

27. Пълт. Вижте Изх. 16:13; Числа 11:31.

29. Бяха добре наситени. Вижте Числа 11:20; вж. Пс. 106:15.

32. Не вярвах. Вижте Евр. 4:2, 6. Пс. 78:32–55 продължава разказа за уроците. неучен, възобновявайки разказа за Изхода в стих 42.

34. Те се върнаха. Стихове 34–39 са най-трогателна картина на човешкия грях и наказание, временното му завръщане при Бога и безкрайното състрадание на Бог към Неговото грешно дете.

36. Те лъжеха. Тяхното покаяние не беше отвращение от греха, а страх от наказание (вижте върху Пс. 32:6).

40. Провокира го. Вижте стих 17.

41. Изкушаван. Вижте стих 18.

Ограничен. Или „поставяне на ограничения“ на силата на Безкрайния, Всемогъщия.

Светият Израилев. Сравни Пс. 71:22.

42. Не се помни. Вижте Пс. 105:5.

43. Неговите знамения. Разказът за бедствията е възобновен от стих 12. Псалмистът сякаш да спомене само шест от десетте бедствия, започвайки с първата, продължавайки с четвъртата, втората, осмата и седмата, в този ред, и завършвайки разказа си с десетата. Псалмът не е научен трактат, а вдъхновена поема, избираща само достатъчно факти от историческия преглед, за да създаде желаното впечатление.

Зоан. Вижте стих 12.

44. Реки в кръв. Първата напасть (Изх. 7:17–21). Множественото число означава Нил и неговите канали.

45. Мухи ... жаби. Четвъртата и втората бедствия (Изх. 8:20–24, 1–6).

46. Скакалци. Осмата бедствия (Изх. 10:4–15; вж. Пс. 105:34; Йоил 1:4).

47. Градушка. Седмата язва (Изх. 9:18–26). Градушката унищожи продуктите на земя и унищожи добитъка.

Слана. Евр. *chananai*, дума, срещаща се само тук. Значението ѝ е съмнително. От подобен арабски корен някои извличат значението „опустошително наводнение“. „Слана“ е тълкуването на LXX.

48. Горещи гръмотевици. Евр. *reshaphim*, „пламъци“, тук вероятно описва „светкавици“ (виж Изх. 9:24).

49. Свирепост. Стихове 49–51 описват десетата напасть (Изх. 12:29, 30).

Зли ангели. Тоест, ангели, носещи зло.

51. Главен на тяхната сила. Паралел с „първороден“ в литературната структура и значение (виж стр. 24).

Шатрите на Хам. Или „шатрите на Хам“. Хам е баща на Мицраим, прародителят на египтяните (виж върху Бит. 10:6; срв. Пс. 105:23, 27).

52. Като овце. Този стих изобразява Пастиря на Израел, който води овцете Си от пасбище на пасбище през пустинята (виж върху Пс. 23:1 вж. Пс. 77:20).

53. Морето се разля. Кратко връщане към обсъждането на избавлението при Червено море, с идеалистичния контраст между увереността на Израел и ужаса на египтяните (Исх. 14:13, 25).

54. Към тази планина. С поетична бързина псалмистът обхваща разстоянието между преживяването при Червено море и влизането в Ханаан в един стих. Израилтяните са на границите на Обетованата земя.

55. Наследство. Вижте Числа 34:2; Исус Навин 23:4.

56. Изкушаван. Сравнете със с. 17, 18, 41. Стихове 56–64 преразказват тъжната история на бунт и наказание.

57. Измамен лък. Такъв, който не стреля право в целта и който е следователно, разочароващо за стрелеца с лък (виж Осия 7:16).

58. Високи места. Центрове на идолопоклонническо поклонение.

Ревност. Вижте Исх. 20:5; 34:14. Бог изисква да Му служим с нищо по-малко от цялото си същество (вижте Втор. 6:13, 20–25; Мат. 4:10).

59. Отвратителен. По-скоро „отхвърлен“.

60. Сило. В продължение на около 300 години скинията и ковчегът са били в Сило, място на около 16 км северно от Ветил (виж Исус Навин 18:10; Съдии 18:31; 1 Царе 4:3). След като ковчегът е заловен от филистимците (1 Царе 4) и възстановен, той никога не е върнат в Сило, а накрая е отнесен в Йерусалим (виж РР 514; вж. Йер. 7:12, 14).

61. Неговата сила. Ковчегът (виж 1 Царе 4:3, 21; Пс. 132:8).

62. Под меч. Вижте 1 Царе 4:2, 10.

63. Огънят, погълнат. Картина на опустошение: млади мъже, погълнати в битка, неомъжени девойки, убити свещеници (виж 1 Царе 4:11), мъртвите неоплакани (виж Йов 27:15). Помислете за опустошението на земя, в която няма брачни церемонии или подходящи погребални обреди.

65. Като някой, събуден от сън. В тази мощна фигура псалмистът представя Бог като напълно безразличен към Своя народ, а след това се пробуждащ, за да действа в тяхна полза. Използването на тази странна фигура и на фигурата на силния мъж, който вика на глас, събуждайки се от пиянски ступор, изглежда чуждо на нашето съвременно западно мислене, но по никакъв начин не е неестествено за ориенталския ум.

67. Скинията на Йосиф. В продължение на много години светилището се е намирало в територията на Йосиф (вижте стих 60). По-късно Йерусалим, в територията на Юдея, става дом на ковчег (2 Царе 6:1–18).

70. Избери Давид. Псалмът завършва с красивата картина на пастиря на стадото, който по Божи избор става пастир на Израил (виж 1 Царе 16:11–13; 2 Царе 3:18; 7:5, 8).

71. Следване на овцете. Верният пастир не само води овцете; той следва овцете, за да може да вземе, когато е необходимо, новородените агнета от стадото.

72. Храни ги. Красива почит към царя-пастира на Израел: той управляваше с почтеност и умение (вижте 1 Царе 9:4).

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1–45Т 37
4–7МН 448
5–85Т 38
7 РК 378
10 8Т 276
15, 16 ПП 298; СР 132
18–21 стр. 378
19 СН 495; ЕВ 56; ФЕ 319; МН 200; РК 242; 6Т 178
24 КОЛ 287; МХ 202, 311
24, 25 ПП 297
25 мм 277; SR 130; 6Т 372
32–35, 37–39, стр. 410
37–39, Изд. 45
38, 39 8Т 276
41 3Т 209
52, 58, 60, 61 ПП 545
61 8Т 276
68, 69 ГК 23

ПСАЛМ 79

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 79 е елегия за опустошението на Йерусалим по времето на Вавилонски плен (виж Пс. 74). Започва с графично описание на Йерусалим в руини и неговите жители, предадени на меч, продължава с молитва за избавление и възмездие срещу нашествениците и завършва с хвалебствена песен и обещание за вечна благодарност. Псалмът, макар и неправилен в строфическа форма, протича плавно в мисълта си. Той е бил любим на френските хугеноти и на английските пуритани.

Относно надписа вижте въведението към Пс. 74; също стр. 617, 627.

1. Езичници. Или „народи“ (вижте върху Пс. 2:1). Стихове 1–4 графично оплакват ужасното бедствията, които сполетяха Израел.

Наследство. Вижте Пс. 28:9; 74:2; 78:62.

Оскверниха ли го? Като нахлуха в него, откраднаха свещените му принадлежности, разрушиха обзавеждането му и го подпалиха, вавилонците го оскверниха (виж 2 Лет. 2:1). 36:17, 18; Джер. 52:17–23; вж. Пс. 74:4–7).

Върху купища. Вижте 2 Лет. 36:19; Йер. 9:11; 26:18; Михей 3:12.

2. Трупове. Този стих описва ужасното клане, когато Йерусалим е превзет от халдейците. Мъртвите са оставени непогребани, храна за диви животни и лешояди (виж 2 Лет. 36:17; срв. Втор. 28:26; Йер. 7:33; 8:2; 9:22; и др.).

3. Няма кой да погребва. Вижте Йер. 14:16. За древните, не да им се отдава почетно погребение се смяташе за голям позор. Дори езекутираните престъпници трябваше да бъдат погребани подобаващо (виж Втор. 21:23).

4. Съседни. Вижте стих 12.

5. Колко дълго? Сравнете Пс. 74:1, 10; 77:7–9; 89:46.

Ревност. Вижте Пс. 78:58.

6. Излей. Със стихове 6 и 7 сравни Йер. 10:25, който е поразително подобен.

Не съм знаел. Може би по-добре „не съм признавал“. На всички народи е било дадено степен на божествено откровение (виж Рим. 1:18–25; 2:14–16).

8. Предишни беззакония. Или „беззаконията на онези, които са били преди нас“. Молитвата е Бог да не им позволи да страдат от последствията от греховете на своите предци (виж Изх. 20:5; Плач 5:7).

Предотврати. Вижте върху Пс. 18:5; вж. Пс. 59:10.

9. Бог на нашето спасение. Псалмистът има вяра в Божията сила да спасява.

Слава на Твоето име. Бог е помолен да дойде на помощ на Израел, не заради Израел – той не го заслужава – а за Своя собствена слава (виж Изх. 32:12). Два пъти в този стих се отправя апел към Божието име (виж Пс. 5:11; 7:17).

Очисти. Евр. *karhaq*, обикновено превеждано като „изкупи“ (виж Изх. 30:15).

10. Защо? В древността победата над чужда сила се е смятала за триумф над нейните богове. Псалмистът е ревнив за реабилитацията на Божията сила. Моисей отправя подобна молба поне два пъти (Изх. 32:12; Числа 14:13–19).

Езичниците. Народите (вижте върху Пс. 2:1; 9:5).

Нека бъде познат. Псалмистът умолява Божият съд да дойде върху нечестиви народи, които са проливали кръвта на Неговите слуги.

11. Въздъхване. Става дума за стенанието на евреите в плен (виж Пс. 137:1–6; Плач 1:3–5).

Предопределени да умрат. Буквално „деца на смъртта“ (виж Пс. 102:20).

12. Съседи. Народите, заобикалящи Израел, които се хвалеха с нещастията на Израел вместо да се опитват да ѝ помогнат срещу нашественика (виж върху стих 4; вж. Пс. 44:13; Дан. 9:16).

Седмкратно. Идеята е за пълно отмъщение, като седем е символ на завършеност (виж Бит. 4:15, 24; Пс. 12:6; Мат. 18:21, 22).

13. Овце от пасбището ти. Вижте върху Пс. 74:1; вж. Пс. 78:52.

Покажете. Израел, разположен на „пътя на народите“, трябваше да бъде светлината на света (вижте Исаия 43:21).

До всички поколения. В химн на възхвала, поетът обещава да продължи напред към успеха поколения историята за Божията доброта.

ПСАЛМ 80

ВЪВЕДЕНИЕ. — Пс. 80 е написан във време на големи национални бедствия. Това е молитва за възстановяване на Божията благосклонност към Неговия народ. В тази красива и патетична елегия псалмистът оприличава Израел на някога внимателно отглеждана лоза, пресадена от Египет, но сега изложена на разруха. Псалмът е белязан от повтарящ се рефрен, с леки вариации, в стихове...

3, 7, 14, 19. Подредбата на строфите е неправилна.

Относно авторството на псалма виж COL 214; вж. стих 8.

За подписа вижте стр. 617, 628.

1. Вслушай се. Вижте Пс. 20:1; 55:1.

Пастир на Израел. Израел е Божието стадо (виж върху Пс. 23:1–4; срв. Пс. 74:1; 77:20; Пс. 78:52; 49:24).

Херувими. По-скоро „херувими“ (вижте в Пс. 18:10). „Херувими“ всъщност е двойно множествено число, образувано чрез добавяне на *s*, знакът за английско множествено число, към *im*, знакът за еврейско множествено число. За херувимите върху ковчега вижте в Изх. 25:18.

2. Ефрем. Трите племена, споменати тук, са потомци на една и съща майка (виж Бит. 46:19, 20; Чис. 2:18–24; 10:22–24).

3. Обърни ни отново. Припев, появяващ се в различни разширени форми в стихове 7, 14 и 19.

Бог. Евр. „Елохим“. Припевите в стихове 7 и 14 носят „Елохим Себаот“, „Бог на Силите“ (виж върху Пс. 24:10; (виж том I, стр. 170–173).

Лицето Ти да блести. Виж Пс. 4:6; 67:1.

4. Господ, Бог на Силите. Вижте върху Пс. 24:10; вж. 59:5; 80:19; 84:8.

Против молитвата. Бог сякаш се гневи дори когато Неговият народ се моли (виж Плач. 3:44).

5. В голяма степен. Бог сякаш отмерваше скръбта им, както човек отмерва пий за друг. За угаритски паралел виж Пс. 42:3.

7. Бог на войнствата. Припевът е допълнен от „О, Боже“ на „О, Боже на войнствата“, вероятно в опит да се покаже по-дълбока сериозност (виж на стих 4).

8. Ти си довел. Псалмистът сега описва Израел такъв, какъвто е бил и какъвто е сега, под образа на лоза. Описанието е извършено с голяма красота и патос (ст. 8–19).

Лоза. Често използвана като символ на Израел (виж Исаия 5:1–7; Осия 10:1; ДА 675).

На входа на Храма по времето на Исус лоза, изработена от злато и сребро, представлява Израел като плодородна и процъфтяваща лоза (виж ДА 575; вж. Йоан 15:1–5).

Бог изгони народите на Палестина заради греха им и позволи на Израел да наследи земите им (виж Изх. 3:8; 33:2).

9. Подготвен. Евр. панах, тук внушава идеята „да се изчисти“. Божията любяща грижа е ясно изобразена.

Запълнено. Обхватът на владенията на Израел е представен от пищна лоза, разпростираща се върху обширна площ.

10. Хубави кедри. Допълнителните думи „бяха като“ е по-добре да се пропуснат. Пасажът по-просто се превежда като „красивите кедри бяха покрити с клоните си“. Псалмистът изобразява границите на Израел, простиращи се на север до Ливан.

11. Море. Средиземно море, на запад.

Река. Ефрат, източната граница (виж Исус Навин 1:4; виж върху 3 Царе 4:21).

12. Живи плетове. Вижте Исаия 5:5. Изглеждаше, че Бог е оставил границите на Израел незащитени.

13. Разорение. Както дивите животни, като свирепата дива свиня, лъвът, тигърът, вълкът, съсипват лозето, така и враговете на Израел опустошават земята.

14. Бог на войнствата. Вижте стих 4.

Небе. Божието обиталище (виж 1 Царе 8:30, 34, 36, 39, 43 и др.).

Посетете. Не с гняв, а с милост.

16. Изгорено. Този стих описва опустошителното състояние на лозето, сякаш разрушено от огън и бравда.

18. Оживи ни. Тоест, съживи ни.

Призовавам името Ти. Тоест, покланям Ти се. Псалмистът говори от името на нацията. Ако църквата ще спазва обетите си, колко скоро може да се свърши Божието дело на земята.

19. Господ, Бог на Силите. Вижте стих 4. Псалмът завършва с припева в най-пълната му форма.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1 ПП 62

1–11РК 356

8 ГК 19

12–15, 18, 19 PK 359

ПСАЛМ 81

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 81 е празничен химн, вероятно композиран за използване на един от големите еврейски празници – вероятно Пасха или Празникът на шатрите. Той започва с радостен призив да се присъединим към богослужението на празника (ст. 1–5), а след това продължава да представя значението на празника, като преглежда Божиите отношения с Израел в миналото и отправя увещания към Неговия народ, призовавайки ги да ходят по Неговите пътища (ст. 6–16). В първата част на псалма псалмистът говори; във втората част Бог се обръща към хората и изисква послушание в светлината на миналите благословии и обещава бъдещи благословии в резултат на послушание. В съвременния синагогален ритуал Пс. 81 се пее на еврейската Нова година.

За надписа вижте стр. 617, 629.

1. Пейте на глас. Това показва голяма сериозност и искреност (вижте 2 Лет. 20:19; Пс. 33:3). Пс. 81:1–5 е призив за поклонение.

Сила. Вижте Пс. 27:1; 28:8.

2. Тимбан. Вероятно барабан (виж стр. 30).

Арфа. Вижте стр. 34.

Псалтир. Вижте стр. 33.

3. Тромпет. Евр. шофар, за разлика от хашошера, също се превежда като „trompet“ (виж стр. 39, 40).

Новолуние. Вижте Лев. 23:24; Числа 29:1.

Назначено време. Евр. кесех, „пълнолуние“.

Тържествен празник. Някои смятат, че се отнася до Празника на шатрите (виж 1 Царе 8:2, 65; 12:32; Неем. 8:14; 2 Лет. 5:3; 7:8). Между Празника на тръбите, на първи Тишри, и Празника на шатрите, който започвал на 15-ти Тишри, идвал Денят на изкуплението на 10-ия ден от месеца. Този ред на празниците направил Шатрите главния годишен празник. Според някои коментатори, Пасхата се има предвид с израза „нашият тържествен празничен ден“, поради мястото, отредено на Пасхата в ритуалния календар.

4. Защото. Празниците трябва да се празнуват с радост, защото Бог ги е определил и защото се считат за специална привилегия на Божия народ (виж Лев. 23:23–25).

5. Йосиф. Народът на Израел, представен от Йосиф, вероятно поради известността му по време на пребиваването му в Египет (виж Пс. 80:1; вж. Бит. 49:26). Той буквално е бил „спасител“ на своя народ.

През земята. Вероятно се отнася до времето на Изхода и до язвите през по-специално. Може би се прави специален акцент върху десетата язва, която е довела до освобождението на израилтяните.

Където чух. Изречението, започващо с тази фраза, вероятно би трябвало да е свързано със следващия стих и по този начин да въвежда Божията реч на увещание, която заема стихове 6–16. Няма словесно указание за смяна на говорещите. Такива резки преходи не са необичайни в иврит.

6. Бreme. Египетските роби често носели бремето си на раменете си. Бог премахнал бремето на робството, като освободил евреите от Египет (виж Изх. 1:11–14; 5:4–17).

От съдовете. Или „от кошницата“, вероятно отнасящо се до кошницата, в която Робите носели глината, която трябвало да се превърне в тухли.

7. Ти призова в беда. Вижте Изх. 2:23; 3:9; 14:10.

Тайно място на гръмотевици. Вероятно препратка към облачния стълб (виж Изх. 14:24) или към преживяването на Синай (виж Изх. 19:17–19), където Бог е встъпил в заветни отношения с Израел.

Мерива. Вижте Изх. 17:1–7; Числа 20:13; вж. Пс. 78:20.

Села. Вижте стр. 629.

8. О, народе мой. Въпреки че е бунтовен, Израел все още е Божий народ (виж стих 11).

Блажена мисъл: Бог не отхвърля лесно Своя народ.

9. Всеки чужд бог. Алюзия към втората заповед от Декалога (вж.

Изх. 20:4–6; Втор. 5:8–10).

10. Аз съм. Вижте Изх. 20:2; вж. Втор. 5:6. С оглед на склонността на Израел да забравя, това напомняне е било постоянно необходимо.

Отвори широко устата си. Бог изкупи Израел от Египет и след това снабди всичките им нужди, материални и духовни. О, изобилие от Божиите дарове (виж Еф. 3:20)!

„Идваш при Цар, носиш големи
молби; Защото Неговата благодат
и сила са такива, че никой никога не
може да поиска твърде много.“

11. Моите хора. Вижте стих 8. Основната беседа е възобновена от стих 7.

Не искаше да послуша. Виж Втор. 32:15, 18; Пс. 78:10, 41, 56; вж. 4 Царе 17:14; 2

Лет. 36:15, 16; Езек. 20:8; Осия 9:17.

12. Аз се отказах от тях. Божият Дух не винаги се бори с хората (виж Бит. 6:3).

Когато хората упорстват в бунт и коравосърдечие, Бог им позволява да си постъпват по своя път и да страдат от последствията от своя избор. Божието управление е управление на свободния морален избор; Бог не насилва волята. Той предупреждава човека, че непослушанието носи разруха, но не пречи на човека да направи обратния избор (виж РР 440, 441).

13. Моите хора. Вижте стих 8. Обръщението се обръща от Израел в миналото към Израел в настоящето, показвайки какви биха били резултатите от вярното подчинение на Божиите заповеди.

Беше се вслушал. По-скоро „щеше се вслуша“.

Беше ходил. По-скоро „щеше да ходи“ (виж Втор. 5:29; 32:29; Ис. 48:18; Лука 19:42).

„Защото от всички тъжни думи, изречени на език или перо, най-тъжните са тези: „Можеше да бъде!“

—ДЖОН ГРИНЛИФ УИТИЪР, „Мод Мюлер“.

14. Трябваше скоро да покори. По-скоро „скоро трябва да покори“. Апелът е към Израел от времето на псалмиста. Покаянието и послушанието са цената на избавлението от врага.

15. Трябваше да подаде. За предпочитане „би трябвало да подаде“.

Тяхното време. Тоест, като нация.

16. Той трябваше да нахрани. По-скоро „Той трябваше да нахрани“. Такива внезапни промени от „аз“ на „той“ са чести в еврейската поезия (виж Пс. 22:26).

Най-фин. Буквално „дебел“ (виж Втор. 32:14; Пс. 147:14). Когато Бог дарява Своите дарове,

Той избира най-доброто. Няма нищо стиснато в щедростта на нашия Отец.

Мед от скала. Най-добрият и най-чист мед, съхраняван от пчелите в скалистите крепости на планините (виж Втор. 32:13).

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1, 2 8Т 12

11, 12 ПП 441; 3Т 73

12 3Т 172

ПСАЛМ 82

ВЪВЕДЕНИЕ. — Пс. 82 е Божието обвинение срещу несправедливите съдии, които носят власт над Израел. Вероятно е написан във време, когато е имало много несправедливо и покварено в правораздаването. Псалмът има три части: (1) Бог е представен като Върховен Съдия (ст. 1); (2) Бог продължава да осъжда несправедливите съдии и покварения съд (ст. 2–7); (3) псалмистът умолява Бог да се издигне в съд (ст. 8). Псалмът съдържа уроци за всички Божии деца в отношенията им помежду си. Псалм 58, който е подобен по тема, но различен по отношение на третирането, и Исаия 3:13–15 са от сравнителна стойност при изучаването на този кратък, но впечатляващ псалм. Опитът на Йосафат също е достоен за изучаване (виж 2 Лет. 19:8–11; Пс. 197, 198).

За надписа вижте стр. 617, 627.

1. Бог. Евр. „Елохим“ (виж том I, стр. 170, 171).

Стои. Или „заема позицията Си“, както при свикване или присъединяване към събрание.

Могъщ. Евр. „Ел“, „Бог“ (виж том I, стр. 171). „Събранието на могъщите [Бог]“ може да се отнася за Израел като цяло (виж Числа 27:17; 31:16; Исус Навин 22:16, 17) или по-специално, от контекста, за събранието на магистратите, на които Бог делегира властта да раздават правосъдие.

Богове. Евр. „елохим“, тук вероятно „съдии“, както елохим е преведено в Изх. 21:6; Изх.

22:8, 9. Съдиите могат да бъдат наречени „елохим“ в смисъл, че съдиите са представители на Божия суверенитет (виж Изх. 7:1).

2. Докога? Бог, Върховният Съдия, говори на съдиите на Израел.

Приемете лицата. Проявяването на пристрастие поради обстоятелства или положение е било забранено в Израел (виж Лев. 19:15; Втор. 1:17; Деяния 10:34).

Села. Вижте стр. 629.

3. Защиатавай. Сравнете Иса. 1:23; Джер. 5:28.

Отдайте справедливост. Не само изслушайте каузите им, но и отдайте истинска справедливост в решенията.

4. Отървете се от тях. Или „грабнете ги“.

5. Те не знаят. Този стих изглежда е вмъкнато наблюдение на псалмиста, като прави живо, като чрез илюстрация, Божието осъждане на несправедливите съдии (виж Пс. 53:4; 73:22).

В тъмнина. Отказвайки да познават Бога, те са негодни за божествено наложеното им задължение да съдят справедливо (вижте Притчи 2:13; Йоан 3:19).

Основите на земята. Вероятно тук са основните принципи на моралното управление.

Разбира се, че не е така. Когато несправедливи съдии прилагат закона, основите на моралното управление се разклащат и падат. Земното управление, което би трябвало да отразява Божието управление, се превръща в анархия.

6. Богове. Евр. „елохим“ (вижте на стих 1). Относно употребата на този стих от Спасителя вижте Йоан 10:34–38.

7. Мъже. Евр. „адам“, „човечество“ (виж върху Пс. 8:4; също върху Бит. 1:26).

Принцове. Лица с възвишен ранг. Въпреки че са били наричани „елохими“ (вижте стих 1, 6), те ще умрат заради неверността си.

8. Стани. Сравни Пс. 3:7.

Наследете всички народи. По думите на Йоан: „Царствата на този свят станаха царствата на нашия Господ и на Неговия Христос“ (Откр. 11:15; срв. Дан. 2:44, 45).

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1, 3, 4 РК 198

ПСАЛМ 83

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 83 отправя страстен апел към Бога за избавлението на Израел и за продължаването на светия народ. Срещу Израел е сформирал заговор от народи; вероятно се говори конкретно за съюза на Моав, Амон и Едом по времето на Йосафат (виж 2 Лет. 20; Пс. 200). Посланието се отнася за всеки период, когато Божиите деца са обсадени от коалиция от врагове и се нуждаят от божествена помощ. Това е един от проклинателните псалми (виж стр. 624). Твърди се, че Крюгер е използвал стиховете му често по време на Бурската война в обръщения към Фолксраад и в депешите, изпращани до неговите офицери.

За подписа вижте стр. 617, 627.

1. Не мълчи. Виж Пс. 28:1; срв. Ис. 62:7. Псалмистът знае, че ако Божиите са да бъдат спасени хората в кризата, Бог не трябва да стои неподвижно. Стремителното поредица от кратки изречения е езикът на молбата във време на крайност.

2. Които те мразят. Сравни Пс. 81:15.

4. Отсечете ги. Стихът показва наличието на добре замислен заговор от страна на околните народи, за да изтребят Израел измежду народите, вероятно с намерението да си разделят земята му помежду си (виж 2 Лет. 20:11; Пс. 138:7).

Няма повече спомен. Сравнете Втор. 32:26; Пс. 34:16; 109:13. Винаги е било желанието на Сатана да унищожи Божията църква. За врага думите „Христос“ и „християнин“ са обект на върховно презрение.

5. Заедно. Вижте Пс. 2:2.

6. Скинии. Буквално „шатри“, тук означава „обитатели на шатри“ (по образа на метонимия). Думата добре описва номадския живот на арабските племена.

Стихове 6–8 споменават заговорническите народи. Тъй като няма исторически доказателства, че всички тези народи са били обединени срещу Израел по всяко време, може би е най-добре да се разбира каталогът на народите като служещ на целите на поезията. Събирането на такъв внушителен набор от врагове засилва колорита на кризата, като придава голямо значение на опасността за Израел от ръцете на граничните врагове. Израел, заобиколен от вражески народи, няма друг призив освен към Бог. Понякога Бог отрязва хората от всякаква материална помощ, за да могат те да се научат да разчитат на Него.

Агаряни. Номадски народ, който е живял на изток от Галаад и е воювал с израилтяните по времето на Саул (виж 1 Лет. 5:10, 19–22). Израел ги е победил и е окупирал земята им.

7. Гевал. Вероятно планинската област в северната част на Едом (виж Йосиф Флавий, Древности ii. 1. 2).

Амалик. Народ, живеещ на юг от Палестина между Идумея и Египет. Те били древен народ, заклет на врагове на Израел. Противно на Божията заповед да унищожат напълно амаличаните, Саул пощадил Агаг, техния цар (виж 1 Царе 15:8–23), и поради тази причина бил отхвърлен от царския пост.

8. Ашур. Асирийците, които са заемали централната част на долината на Тигър (вижте върху Бит. 10:22).

Холпен. Тази дума е остаряло минало причастие на глагола „помагам“.

Деца на Лот. Моав и Амон (виж Бит. 19:37, 38; Втор. 2:9, 19). Тези народи използват „ръката“ на другите народи, за да изпълнят своя зловещ план за унищожаване на Израел.

Села. Вижте стр. 629.

9. Мадияците. Става дума за победата на Гедеон над мадияците (виж Съдии 7; 8), която е била смятана за една от най-славните победи в историята на Израел (виж Исаия 9:4; 10:26).

Сисара. Историята за поражението на армиите на Явин и смъртта на Сисара от ръцете на За Девора е разказано в Съдии 4 и е възпята във възвишената поезия на Съдии 5.

Кисон. Или „Кисон“ (вижте Съдии 4:13).

10. Загинаха в Ен-дор. Вижте 1 Царе 28:7.

Като тор. Мъртвите им тела наторяваха почвата (виж 4 Царе 9:37).

11. Орев. Орев и Зеев бяха мадияшки князе, убити от ефремците под Гедеон (виж Съдии 7:25).

Зевей. Зевей и Салмана бяха царе на Мадиям, убити от Гедеон (виж Съдии 8:5, 21). Клането на Мадиям сигурно е било изключително ужасно, защото Исаия го споменава заедно с унищожението на египтяните при Червено море като типично за унищожението, което ще сполети войските на Сенахирим (Исаия 10:26).

12. Къщи. Евр. pe'oth, или „обиталища“, или „пасища“. Заговорническият враг народите кроели заговор да завладеят земята, където Бог живеел сред Своя народ.

13. Колело. Евр. галгал, обикновено „колело“, въпреки че изглежда, че галгал е бил и използва се за изсушената чашка на магарешки бодил с форма на колело (виж Исаия 17:13). Молитвата е врагът да бъде прогонен в пълно унищожение, както нашият съвременен превъртащ се плевел бива прогонен от вятъра.

Слама. Или „пльава“ (виж Пс. 1:4). Тези предмети описват нещо, което е напълно леко и безполезно (Йов 13:25; Мал. 4:1), годно само за унищожение.

14. Като пламък. Сравни Ис. 9:18; 10:17, 18; Зах. 12:6.

Планини. Тоест, растителността, която расте по планините.

15. Преследвайте ги. Сравнете Пс. 35:4–6.

16. Напълнете лицата им. Разочарованието и объркването обикновено се показват по лицето.

Търси името Си. Вижте Пс. 5:11; 7:17. Молитвата на псалмиста не е враговете на Израел може да бъде накаран да страда, но чрез събитията, които Бог допуска да им се случат, те да бъдат водени да Го признаят и да се обърнат към Него като свой Бог. Псалмистът иска тяхното унижение да доведе до подчинение на Божията воля.

17. Нека се посрамят. Псалмистът се моли враговете на Израел да бъдат унижени и доведени дори до ръба на унищожението, за да се обърнат към Бога с искреност и истина (виж Исаия 37:20).

18. Мъже. По-скоро „те“, по отношение на конфедеративните нации.
Йехова. Вижте Изх. 6:3.

Всевишният. Псалмистът се моли за унищожението или почти пълното унищожение на враговете на Израел, не от лична отмъстителност, а за да покаже, че Йехова е върховният владетел на света. Целта на съда е хората да познаят Бога! С тази възвишена нота завършва псалмът.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

ПСАЛМ 84

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 84 е съставен от Давид, „помазаникът“ на Господа (ст. 9; 4Т 534), вероятно когато е бил изгнан от Йерусалим. Това е страстен лирически израз на преданост и любов към дома на Йехова и Неговото поклонение. Псалмът сякаш описва благословението на онези, които живеят в свещените места (ст. 1–4, 9–11); благословението на онези, които правят поклонения в светилището (ст. 5–8); и благословението на онези, които, лишени от привилегиите действително да се покланят в Божия дом, въпреки това се уповават на Бога. Патосът на това нежно стихотворение е подсилен от елегичния ритъм, в който са изписани еврейските стихове. Чувствата на тази изящна свещена лирика са повече от лични; те са най-дълбоките чувства на всяко Божие дете, което, лишено от привилегиите да общува със събратя християни, някога е копнеело за общение със своите братя и сестри в общото поклонение на Бога. Пс. 84 може да се сравни с Пс. 42. Разказва се, че Изабел Алисън и Марион Харис, шотландски последователки на Ковенанта, са изпяли думите на Пс. 84 с мелодията „Мъченици“, докато са отивали към ешафода.

За надписа вижте стр. 617, 629.

1. Приветлив. Или „прекрасен“.

Скинии. Буквално „жилища“.

2. Душата ми копнее. Такава искреност и пламенност трябва да характеризират молитвата на християнина (виж 4Т 534).

Вика. Евр. гапан, общо взето, „да плачеш от радост“ (виж Пс. 98:4).

Живият Бог. За разлика от идолите, които са мъртви (виж Пс. 42:2), единственият друго място в Псалтира, където се появява изразът „жив Бог“; вж. Исус Навин 3:10; Осия 1:10. В Новия завет изразът „жив Бог“ се среща често (вж. Мат. 16:16; Йоан 6:69; Деяния 14:15; Рим. 9:26; 2 Кор. 3:3; Евр. 3:12; Откр. 7:2; и др.).

3. Вrabче. Както вrabчето, така и лястовицата са били често срещани в Палестина.

Твоите олтари. Светилището (чрез метонимия).

Общото значение на стиха, чието заключение поетът само загатва, е, че дори птиците имат свободен достъп до свещените места на светилището, те се установяват там необезпокоявано, докато псалмистът е изгнан от източника на своята радост, отказана му е привилегиата да се покланя в свещената ограда. Носталгичната привлекателност на този стих е един от най-деликатните и красиви изрази на носталгията в цялата област на литературата. Идеята е подчертана в стих 10.

4. Благословени. Вижте върху Пс. 1:1. Първата благословия е дадена на онези, които живеят в светите места (вижте 1 Лет. 9:19 26:1; обърнете внимание на уместността на надписа към псалма). Псалмистът завижда на онези, които посвещават живота си на служба в светилището.

Все още хвали. Светилището е място за непрестанна хвала, предвкушане на рая.

Села. Вижте стр. 629.

5. Благословени. Вижте Пс. 1:1. Втората благословия е дадена на онези, които държат Бога в сърцата им, докато правят поклонение в Йерусалим (виж стихове 4, 12) по време на големите национални празници.

Сила. Блажен е човекът, който осъзнава, че Бог е източникът на неговата сила (виж стих 7).

Пътица. Евр. mesiloth, „магистрали“. Следното тълкуване на пасажа е беше предложено: щастлив е човекът, който медитира върху пътищата, водещи към светилището, който се готви да пътува по тях, който е решен да извърши поклонението

към Йерусалим и поклонение в светилището. При всяко следващо поклонение той очаква познатите ориентири на пътя; и винаги след това всяка стъпка от познатия път остава в паметта му.

6. Бака. Евр. *baka'*. Значението на думата е съмнително. На други места *baka'* се превежда като „черниче“, но точната ботаническа идентификация е несигурна (вижте 2 Царе 5:23). LXX и Вулгата превеждат фразата „долина на Бака“ като „долина на сълзите“. В своята вяра, надежда и радост поклонниците превръщат „долина на сълзите“ в „кладенец“. Това е красива илюстрация на ефекта на истинската религия, разпространяваща радост и утеха там, където преди е имало само скръб и проблеми (виж Исая 35:1, 2, 6, 7).

Кладенец. Истинските поклонници по пътя към небесния Сион отварят извори в пустинята за тези, които следват пътя. Християните винаги са правили света по-добро място за живеене. Ако сърцата ни са прави с Бога, ще намерим освежение дори от нещастните преживявания в живота.

Пълни локвите. Поетът вижда безводната земя, покрита с локви вода. Божията благословия почива върху всичко, което поклонниците виждат, защото сърцата им са изпълнени с радост, докато извършват поклонението си.

Затворът на Бъниън в Бедфорд се превърнал в извор на благословия за другите благодарение на „Пътят на поклонника“. Опитът на Флорънс Найтингейл с треска, микроби и гангрена довел до революция в болничните грижи.

7. От сила на сила. Няма трайна умора в пътуването на тези поклонници. Те са привлечени от радостното очакване за поклонението в Сион. Всяка проява на сила в пътуването дава допълнителна жизненост, увеличена мощ за следващия етап от поклонението (виж Исая 40:31; Йоан 1:16; Римляни 1:17; 2 Коринтяни 3:18). Ето една прекрасна илюстрация на живота на християните, пътуващи заедно към Новия Йерусалим – чрез тяхната хвала, молитва и взаимна утеха, окуражавайки се взаимно по пътя, укрепвайки вярата си в Бога и правейки пътя по-лесен, докато се приближават към града (виж Евр. 10:25; 5Сол. 93).

Явява се пред Бога. Поклонението е успешно завършено.

8. Вслушай се. Вижте Пс. 20:1

(Села). Вижте стр. 629.

9. Щит. Както е показано в угаритския превод (виж стр. 618), *magen* може да е глагол, означаващ „да се умолявам“. Тогава фразата може да се преведе като „Умоляваме, виж, Боже“.

Твоят помазаник. Вижте 1 Царе 16:1; 2 Царе 22:51; Пс. 89:20. Давид се моли Бог да погледни с благоволение към Него (виж Пс. 119:132). Има голяма деликатност в преминаването към трето лице в този стих.

10. По-добре от хиляда. Давид би предпочел да прекара един ден в дворовете на светилището, отколкото хиляда дни където и да е другаде на земята. Твърдението на Давид е особено трогателно, тъй като той е бил в изгнание, когато е написал псалма. Истинското Божие дете винаги се наслаждава да участва в божественото поклонение.

Вратар. Псалмистът би предпочел да бъде служител на светилището, отколкото да се наслаждава почит сред нечестивите, отчуждени от Бога и светилището.

11. Слънце. Бог е източникът на светлина, материална и духовна (виж Пс. 27:1; Ис. 60:19, 20; Мал. 4:2; Откр. 21:23; 22:25). Изразът „Слънце на правдата“ се прилага към Месията (Мал. 4:2).

Щит. Вижте върху Пс. 3:3; вж. GC 673.

Благодат и слава. Християнинът намира вътрешна благодат тук, в царството на благодатта; външна слава там, в царството на славата (виж Откр. 21:11, 24).

Нищо добро. Вижте Пс. 34:10; 1 Кор. 2:9; Еф. 3:20; Фил. 4:19.

Благословени. Вижте Пс. 1:1. Третата и последна благословия на псалма пада върху онези, които, отнета привилегията да живеят в Божиите дворове или да правят поклонение в светилището, въпреки това се покланят на Бога с окото на вярата, в дух и истина (виж Йоан 4:20–24), като Му се доверяват напълно. Тази благословия е върховното преживяване на този, който се уповава на Бога за лично и настоящо спасение. Сравнете ученията на апостол Павел по тази тема, както са изложени в Галатяни 2:20.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

2 EW 110; GW 257; 2T 223; 4T 534

7 CSW 49; RC 71; TM 425, 441; 1T 179; 2T 405; 5T 93; 9T 200

11 GC 673; MH 481; ML 102; MYP 123; SC 72; SR 102, 429; 1T 120; 9T 75

ПСАЛМ 85

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 85 се състои от благодарност за избавлението на Израел от пленителите (ст. 1–3); молитва за по-пълно възстановяване (ст. 4–7); и предвкушане на отговора на молитвата на псалмиста за крайното даряване на духовни и материални благословии. Няма достатъчно доказателства, за да се свърже псалмът с конкретна дата. Сред върховните олицетворения на книгата Псалми са ярките образи, представени в Пс.

85:10–13. Твърди се, че псалмът е бил любим на Оливър Кромвел.

За надписа вижте стр. 617, 627.

1. Беше благосклонен. Бог благоволи да превърне бедствията на евреите в благословии.

Твърдението предполага, че псалмистът е чувствал, че е имало моменти, когато Бог не е бил милостив (виж Пс. 77:7–9).

Простено. Пленът е дошъл в резултат на греха; Божието опрощение на наказанието беше считано за доказателство, че Бог е простил националния грях.

Покрито. Вижте Пс. 32:1.

Села. Вижте стр. 629.

4. Обръщане. Бог милостиво се е обърнал към Своя народ. Молитвата на псалмиста сега е Бог да доведе Своя народ до покаяние. Не можем да се обърнем от себе си; нуждаем се от Божията благодат (вижте Пс. 80:3, 7, 19).

Бог на нашето спасение. Вижте Пс. 27:9; 51:14.

Да престане. Вербално това твърдение изглежда противоречи на твърдението от стих 3, но може да се разбира като отнасящо се до последиците от Божия гняв. Пленът беше възстановен, но земята все още беше в състояние на запустение.

5. За всички поколения. Буквално „от поколение на поколение“.

6. Само ти, Бог, можеш да съживиш Своя народ.

Съживи се. Ездра се моли за „малко съживяване в робството ни“ (Ездра 9:8).

Може да се радваме. Възраждането на религията носи радост (виж Неем. 12:27).

В теб. Не само в земните благословения, но и в Бога, дарителя на всичко.

8. Ще чуя. Псалмистът е изразил скръбта си и се е помолил; сега той ще чака спокойно, тихо, отговор на мир. Това, което Бог ни казва, е по-важно от това, което ние Му казваме.

Мир. Евр. шалом. Малко еврейски думи са по-сладки в своите конотации от думата „мир“ (виж Пс. 29:11; 72:3, 7; 122:6–8; Числа 6:26; Ис. 9:6, 7; Зах. 6:13).

Светии. Евр. хасидими (вижте Допълнителна бележка към Пс. 36). Хасидимите показват любовта си за Бога чрез начина си на живот и Бог показва любовта Си към тях (виж Пс. 4:3).

Безумие. Ако след избавлението си Израел се върне към своето безумие, последният му край ще бъде още по-лош (виж Матей 12:45; Йоан 5:14). Вместо „да не се връщат към безумието“, LXX гласи „към онези, които обръщат сърцето си към Него“.

9. Слава. Тук, очевидно, се завръща земната слава и просперитет, както в миналото.

10. Милост и истина. Изящният пример за синонимичен паралелизъм, показан в Този стих свързва във всяко изречение двете основни качества на Божия характер (виж Пс. 25:10; 72:3). В живописни фигури на олицетворение е олицетворен целият план на спасение (виж 5Т 633; РР 349; ДА 762).

Целунаха се. Правосъдието и прошката, привидно отчуждени едно от друго, се прегръщат като любящи приятели (виж ДА 762).

11. Погледни от небето. За да срещнеш „истината“ (вж. Пс. 85:10; Ис. 45:8).

12. Добре. Вижте Пс. 84:11.

13. Ще вървят пред Него. Вижте Исая 58:8. Праведността е олицетворена като подготовка на пътя за възстановяване на божествената благосклонност (вижте Матей 3:3).

Ще ни постави. Праведността, като вестител, подготвя пътя за идването на Йехова, който носи спасение на Своя народ.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

10 хиджра 311; CSW 171; ДА 762, 834; Ев 292; GW 156; РР 349; 5Т 633; 6Т 60; 7Т 209 ПСАЛМ 86

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 86 е псалм с голяма красота и сладост, пропит с дух на нежно благочестие. Той няма ясна линия на развитие на мисълта, а по-скоро се състои от взаимосвързана поредица от изблици на молба, хвала и благодарност. Характерът му предполага различни настроения като молба, покаяние, изповядване на вяра и хвала. Псалмът е особено забележителен, защото дава причини за молитва и за сигурността на отговора на молитвите.

За надписа вижте стр. 616, 628.

1. Бедни и нуждаещи се. Нашата безпомощност е основата за нашето обръщение към великия Помощник (виж Пс. 40:17; срв. Пс. 9:18; Лука 18:10–14; виж върху Мат. 5:3).

2. Свят. Евр. хасид (вижте Допълнителна бележка към Пс. 36). Както едно дете може да очаква своето родителите да му помогнат, така че псалмистът има право да очаква Божията помощ.

Уповава се на Тебе. Сравни Пс. 34:22; 37:40; 57:1.

4. Радвайте се. Или „развеселете се“. Молитвата на псалмиста отива отвъд воля за облекчение до молба за радост на сърцето (виж Пс. 16:11).

5. Многомилостив. Сравни Изх. 34:6, 7; Пс. 86:15. Псалмистът основава молбата си за помощ относно основните качества на Божия характер.

7. Ще отговориш. Псалмистът е уверен, че Бог чува и милостиво отговаря. молитва.

8. Сред боговете. Сравнете Пс. 89:6; 95:3.

Няма подобен на Тебе. Виж Изх. 15:11; вж. Ис. 40:18, 25.

Като твоите дела. Вижте Второзаконие 3:24. Тъй като в Своя характер и сила Бог не бива да се сравнява с лъжливи богове, псалмистът разсъждава, че Бог е способен да го избави от бедствието му.

9. Всички народи. Вижте Пс. 22:27; 66:4; 72:11, 17; 82:8; Ис. 66:18, 23. Стихът отива отвъд просто лична надежда и е признание за световно мисионерско движение.

Прослави името Си. Езическите народи ще оставят лъжливите си богове и ще се поклонят на истинския Бог.

10. Чудни неща. Вижте Пс. 72:18; 77:13, 14; вж. Пс. 83:18.

Ти си единствен Бог. Виж Втор. 6:4; 32:39; срв. 4 Царе 19:15; Ис. 37:16; 1 Кор. 8:4.

11. Научи ме. Вижте Пс. 25:4; 27:11; 119:33. Пътят Господен не може да бъде познат интуитивно; човек трябва да бъде поучаван, докато седи в нозете на Бога и учи уроците, които животът може да му предложи.

В Твоята истина. Само когато сме научени от Бога, можем да ходим в Неговата истина (виж Пс. 26:3).

Обедини сърцето ми. Сравни Йер. 32:39; Втор. 6:5; 10:12; Мат. 6:21–23. Псалмистът се моли за единство на целта. Нека нищо не пречи, моли се той всъщност, на тази единствена върховна цел (виж Пс. 57:7). Фразата предвещава думите „с цялото си сърце“ от стих 12. Разделеното сърце никога не може да принесе приемлива служба на Бога (виж върху Мат. 6:24).

12. Слава на Тебе. Вижте Пс. 9:1; 145:1, 2.

Сърцето ми. Вижте стих 11.

13. Твоята милост. Вижте Пс. 57:10; 103:11.

Избавен. Вижте Пс. 56:13; 116:8.

Моята душа. „Аз“ (вижте на Пс. 16:10).

Ад. Евр. she'ol (виж върху Притчи 15:11). В тази хипербола псалмистът изразява ужаса, мрака на състоянието, от което Бог го е избавил (виж Втор. 32:22).

14. Гордите. Сравнете Пс. 54:3; Пс. 119:51, 69, 85, 122.

Пред тях. Тези нечестиви мъже нямат уважение към Бога и нямат уважение към Неговите присъствие в живота им (виж Пс. 10:4).

15. Пълен със състрадание. Псалмистът се обръща към Бога въз основа на Божията слава характер (вижте на стих 5). Поради самата природа на Своя характер Бог не може да изостави душа в нужда. Това обръщение към Бога въвежда искрената молитва, записана в стихове 16, 17.

16. Обърни се. Вижте Пс. 85:3, 4; вж. Пс. 25:16.

Твоята сила. Сравни Пс. 71:16; 2 Кор. 12:9.

Синът на твоята слугиня. Нежният намек на поета за майка му (виж Пс. 116:16; вж. 2 Тим. 1:5). Вероятно в този стих се загатва за надеждата на псалмиста, че Бог ще си спомни и ще отговори на молитвите на благочестива майка за сина си.

17. Знак. Псалмистът се моли за някакво доказателство, че Бог се занимава с него за негово добро, така че дори враговете му да признаят, че Бог е на негова страна.

За добро. Сравнете Неем. 5:19; 13:31; Йер. 21:10; 24:6; 44:27.

Засрамете се. Вижте Пс. 6:10; 119:78. Ако дойде избавление, това ще докаже, че Бог е на страната на псалмиста и срещу враговете му.

Утешен. Псалмът завършва с интимна нотка на тихо задоволство.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

2 ML 205

12 бр. по 70

15 РК 311

ПСАЛМ 87

ВЪВЕДЕНИЕ. – Някои коментатори виждат в този псалм изображение на града за Сион като столица на Божието вселенско царство, като граждани на всички народи се прераждат

в неговото гражданство. Съмнително е дали донякъде неясният език на псалма може да се тълкува по този начин (вижте стих 4). Стихотворението има две кратки строфи от по три стиха, последвани от лирически заключение, състоящо се от един стих.

За надписа вижте стр. 617, 627.

1. Неговата основа. Това е Сион, който Бог основа и където Той „обитава“ (виж Исаия 14:32).

Свети планини. Йерусалим е обграден от хълмове; в самия град са хълмовете на Сион и Мория (виж върху Пс. 48:2; срв. Пс. 133:3).

2. Портите на Сион. Портите на града са били местата, където се е извършвала търговия, където са се провеждали съдебни заседания, където се е усещал пулсът на човешката дейност (виж Пс. 9:14; 122:2; Ис. 29:21). Символично „портите“ представляват целия град. Бог с голямо удоволствие наблюдавал множествата, които се натискали през портите по пътя си към Сион.

Жилища. Може би различните места, където са живели евреите; или по-точно различните места, където е почивал ковчегът, преди да бъде донесен в Йерусалим от Давид.

3. Божият град. Вижте Пс. 46:4; 48:1.

Села. Вижте стр. 629.

4. Раав. Поетично обозначение за Египет (виж Исаия 30:7). Контекстът, обединяващ „Раав“ с „Вавилон“ пояснява препратката към Египет: двата народа бяха еднакво горди и арогантни в антагонизма си към Израел.

Филистимия и Тир. Вижте Пс. 83:7; вж. Пс. 68:31.

Този човек е роден там. Някои коментатори твърдят, че наречието „там“ обозначава Сион; оттук и тълкуването, което представя Сион като столица на вселенско царство (вижте Въведението към Псалм 87). Изглежда по-естествено да се приложи наречието към местата, споменати в непосредствено предходния контекст: Египет, Вавилон, Филистия, Тир и Етиопия. Такова приложение се вижда ясно в следния перифраз на стих 4: „Ще спомена Египет и Вавилон на моите близки; вижте Филистия, Тир или дори Етиопия. Еди-кой си се роди там.“ Псалмистът сякаш подчертава, че отвъд най-искрения патриотизъм на местните жители на тези земи е привилегията да бъдат родом от Сион. Целият псалм изглежда е грандиозна хвалебствена реч за Светия град като родно място.

5. В нея гражданството в Сион е представено като върховна привилегия.

Утвърди я. Виж Пс. 48:8.

6. Ще броя. Красива картина, която допълнително подчертава ценната привилегия да можеш да запишеш Сион като свое родно място.

Села. Вижте стр. 629.

7. Свирачи на инструменти. Евр. cholelim, „танцьори“. Върху танците като фактор в религиозно поклонение, виж Изх. 15:20; виж върху 2 Царе 6:14.

Всичките ми извори. Милтън перифразира този стих: „И тези, които пеят, и тези, които танцуват със свещени песни, са там; в теб бликат свежи потоци и тихи ручей, и всичките ми извори са бистри.“

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

7-мо издание 307; РК 730

ПСАЛМ 88

ВЪВЕДЕНИЕ.—Псалм 88 е наречен най-тъжният и унил от псалмите. Този псалм, приписван на Давид (РК 341), вероятно е бил написан по време на

най-тежко физическо и психическо страдание. В него няма нито един лъч надежда (освен в доверчивото обръщение: „Господи, Боже на моето спасение“). Това е един дълъг вопл на неразредена скръб, завършващ с думата „мрак“. Давид страда, страхува се от смъртта, моли се за облекчение, но не показва никакво очакване да получи отговор на молитвата си. Въпреки това, той се държи спокойно за Бога и продължава да се моли с проста вяра, че Бог ще чуе (ст. 1, 2, 9, 13).

За надписа вижте стр. 617, 629.

1. За моето спасение. Това изглежда е единственият лъч светлина в целия псалм. Въпреки всеобхватния мрак на псалма, Давид се уповава на Бог като на свой Спасител. Божието дете никога не бива да стига до място, където да се отказва от отчаяние.

3. За бедите. Вижте Йов 10:15; Пс. 123:4. Тонът на псалма наподобява оплакванията на Йов в първите глави на книгата Йов.

Гроб. Евр. шеол (виж върху Притчи 15:11). Псалмистът посочва крайността си като причина Бог да го чуе. Болен до смърт, Езекия можеше да се моли, както направи Давид (виж Пс 340, 341).

4. Яма. Вижте Пс. 28:1.

5. Сред мъртвите. Тоест, псалмистът е бил считан за мъртъв.

„Ти вече не помниш нищо.“ В мрака си псалмистът осъзнава, че Бог забравя човека, когато той си ляга да спи със съня на смъртта.

От твоята ръка. Или „от Твоята сила“, като ръката е символ на силата.

7. Твоят гняв. Давид смята страданието си за резултат от Божия гняв (виж върху Пс. 38:3).

Всичките ти вълни. Вижте Пс. 42:7.

Села. Вижте на стр. 629.

8. Прибери. Вижте стих 18; вж. Пс. 31:11; 38:11; 69:8; Йов 19:13–17.

Мерзост. Тоест, нещо, което трябва да се отвращава, да се отвращава и следователно да се отбягва като нечисто.

Млъкни. Вероятно като нечист или заподозрян в нечистота (виж Лев. 13).

10. Мъртъв. Евр. *hera'im* (виж върху Йов 26:5). На угаритски (виж стр. 618) *grhwm* също означава „мъртъв“. Псалмистът сякаш разсъждава с Бога по следния начин: Защо ме осъждаш на смърт, когато Твоята сила и доброта не могат да бъдат демонстрирани в гроба (виж Йов 10:21, 22)?

Села. Вижте стр. 629.

11. Любяща доброта. Мъртвите хора не могат да оценят качествата на Бог. Само живите могат да хвалят Бога за Неговата любов (виж Пс. 89:1).

Унищожение. Евр. „абаддон“ (виж върху Йов 26:6).

12. Земя на забравата. Земя на забравата, където мъртвите нито помнят, нито биват запомнени.

13. Плаках ли. Псалмистът сякаш осъзнава, че не е в гроба, а все още е в живата плът. Макар и на ръба на гроба, той ще продължи да се моли Бог да го спаси.

На сутринта. Вижте Пс. 5:3.

14. Душата ми. Или „мен“ (вижте върху Пс. 16:10). Несъзнавайки тежкия грях, той не може разбира защо е трябвало да страда толкова тежко.

Защо се криеш? Вижте Пс. 13:1. На Давид му се струва, че Бог умишлено е обърнал Вниманието му се отдръпна от него в бедата му.

15. От младостта ми насам. Тази фраза може да означава, че псалмистът е бил поразен в ранна възраст и е страдал в продължение на много години, или може да е хиперболичен език на дълбока емоция: страданието му е толкова силно, че споменът му за него сякаш се връща към младостта му.

17. Като вода. Псалмистът е като човек, който е на път да се дави (виж Пс. 42:7).

18. Любим и приятел. Сравнете стих 8. Псалмистът повтаря оплакването си като последно жалка нота в песента му. Дори онези, от които е имал право да търси помощ и съчувствие в тежкото си положение, са го изоставили (виж Йов 19:13–21).

Добре е да се отбележи, въпреки безнадеждността на псалма, че Давид изповядва Бога като своя Спасител (ст. 1); признава Неговата любяща доброта, вяност, сила и праведност (ст. 10–12); и продължава да се моли (ст. 13). Можем да бъдем сигурни, че въпреки че псалмът завършва в тъмнина, светлината в крайна сметка е изгряла и всичко е било наред (вижте Йов 5:18; 13:15). Псалмът е върховен пример за съвършена вяра: въпреки че Давид не вижда избавление, той остава твърд в Бога.

Моят познат. В поетическия паралелизъм на стих 18 тези думи стоят като еквивалент на „любим и приятел“. „Познат“, вероятно, би бил в по-неинтимни отношения от „любим и приятел“; въпреки това Давид скърби за загубата на приятелството дори на онези, които не са му най-близки сътрудници.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

2, 3 РК 341

ПСАЛМ 89

19

ВЪВЕДЕНИЕ.—Псалм 89 е наречен Псалмът на завета. Той припомня обещанието, че тронът на Давид ще бъде утвърден завинаги, и след това изразява загриженост относно факта, че Бог очевидно е нарушил завета. Псалмът естествено се разделя на две контрастни части, като рязката промяна от стихове 1–37 към стихове 38–52 е маркирана с думата „но“. В рамките на двете по-големи части се появяват следните идеи: основната нота на хвалението (стихове 1–4), хвала към Бога за Неговото величие и за Неговите обещания (стихове 15–37), оплакване с оглед на очевидния провал на Божиите обещания (стихове 38–45), молба за изпълнение на обещанията и възстановяване на Божието благоволение (стихове 46–51), славословие и двойно Амин (стих 52).

Единството на този псалм се вижда от повтарящата се употреба на думите „вяност“, „милост“ и „любяща доброта“ (ст. 1, 2, 5, 8, 14, 24, 28, 33, 49), както и на думата „завет“ (ст. 3, 28, 34, 39).

За надписа вижте стр. 617, 628.

1. Милости. Евр. *chasadim* (вижте Допълнителна бележка към Пс. 36).

2. Изграден. Псалмистът изглежда сигурен, че въпреки настоящата привидност, обещанието Направеното на Давид в крайна сметка ще бъде изпълнено. Като добре построен дворец, то ще стои вечно.

19Никъл, Ф. Д. (1978). Коментар на Библията на адвентистите от седмия ден: Светата Библия с екзегетични и обяснителни коментари. Серия с коментарни справки (Пс. 74:1).

Вашингтон, окръг Колумбия: Асоциация на издателствата „Ревю енд Хералд“.

4. Твоето потомство. Вижте 2 Царе 7:12, 13; вж. 1 Царе 2:4; Лука 1:32, 33. Буквалните потомци на Давид се провалиха, но славните обещания, дадени на Давид и неговия дом, намират своето окончателно изпълнение в Христос (вижте РР 754, 755; вижте също том IV, стр. 30–36).

Села. Вижте стр. 629.

5. Небесата. Тук, образно, е обозначение за обитателите на небето.

Чудеса. Вижте Пс. 88:10, 12.

6. За кого? Риторичните въпроси в този стих убедително изразяват идеята, че Бог, Авторът на завета, е върховен над всички останали.

Синове на могъщите. Вероятно ангелите, както е показано от поредицата от паралели и от общия смисъл на пасажа (виж върху Пс. 29:1 вж. Пс. 103:20).

7. Събор на светиите. Или „съвет на светиите“, тоест ангелите. Това продължава паралелите, започнати в стих 5.

9. Буйството на морето. Изключително впечатляваща е силата, която Бог притежава над бушуващите морски вълни (виж Йов 38:8–11; Пс. 65:7; 107:23–30; Мат. 8:26, 27). Също толкова впечатляваща трябва да бъде Неговата сила над вълните от беди и страдания, които се разпростират над главите ни, които Той успокоява, така че нито една вълна от страдание да не наруши душевния ни мир.

10. Раав. Тук символично се използва за Египет (виж върху Пс. 87:4).

Разпръснати. Вижте Изх. 14:27–31; 15:6; вж. Числа 10:35.

11. Твои са. Сравни Пс. 8:3; 24:1, 2; 33:6, 9; 115:16. Бог е Създател и следователно Собственик.

12. Табор. Планина с височина около 561,7 м, разположена на 19,2 км западно. на мястото, където река Йордан напуска Галилейското езеро (виж Съдии 4:6).

Хермон. Планина северно от Палестина, издигаща се на 9 232 фута (2 911 м) надморска височина.

14. Жилище. Или „основа“. Божият престол е установен върху принципи на праведност и справедливост (виж Исая 16:5; вж. Пс. 97:2).

Милост и истина. Вижте върху Пс. 85:10; вж. Пс. 25:10; 26:3.

Ще върви пред. Или „ще предхожда“. Където и да отива Бог, Неговата милост и истина Го придружават Него. Разказва се, че след убийството на Ейбрахам Линкълн, когато една грешна дума е можела да предизвика клане, Джеймс Гарфийлд е извикал към развълнуваната тълпа: „Съграждани, „Справедливостта и правосъдието са обиталището на Неговия трон.“

Благословен. Вижте Пс. 1:1.

Лице. Блажени са онези, които се греят в светлината на Божията усмивка (виж Числа 6:25, 26).

„Иисусе, самата мисъл за Теб изпълва
гърдите ми със сладост; но е по-сладко
да видя лицето Ти и в Твоето
присъствие да си почина.“

17. Слава. Тяхната сила получава красотата си от Бога.

Рог. Символ на сила (виж върху Пс. 18:2; срв. 1 Царе 2:1; Пс. 92:10; Пс. 112:9).

18. Защита. Евр. таген, обикновено превеждано като „щит“. Може да означава и „молба“, както е показано в угаритския превод (виж стр. 618). Първата половина на стиха може да се преведе като „Защото Господ е нашата молба“.

19. След това. Очевидно се отнася до събитията, записани във 2 Царе 7:8–17.

Във видение. Вижте 2 Царе 7:4–8.

Твоят свят. Вероятно Натан, на когото е било направено откровението (виж 2 Царе 7:4, 17).

От този момент до края на стих 37 псалмистът записва посланието на видението, не дословно, а с реторична окраска.

Положи помощ. Бог даде на Давид способност за задачите, за които беше призван. Божията „наддаването е средство за подпомагане“ (COL 333).

От народа. Вижте 1 Царе 16:1–13. Бог избра Давид измежду редиците на обикновените хора, а не измежду благородниците. Затова още по-очевидно беше, че силата му идва от Бога (вижте 2 Царе 7:8; Пс. 78:70–72).

20. Намерих Давид. Вижте Деяния 13:22.

21. Укрепи го. Бог беше постоянната помощ и защита на Давид (виж 1 Царе 18:12, 14; 2 Царе 5:10; 7:9).

22. Нанесете му удар. Или „прелъстете го“.

25. Морето. Вижте Пс. 72:8; 80:11.

Реките. Божието обещание към Авраам се разбира в думите на този стих (виж Бит. 15:18; виж върху Изх. 23:31).

26. Баща ми. В този стих нежно е описана връзката между Давид и Бог.

Давид нарича Бога с имена, които показват интимност и доверие; той е напълно зависим от Бога, своя Отец и своя Спасител (виж 2 Царе 7:14; 22:2, 3, 47; срв. Втор. 32:15).

27. Моят първороден. Както Давид нарича Бог Отец, така и Бог смята Давид за Свой първороден син. Давид беше първият, от когото линията на царските потомци щяла да се простира до Месията (виж Изх. 4:22; Йер. 31:9).

По-високо. Вижте Числа 24:7.

28. Моят завет. Вижте Исаия 55:3; вж. Пс. 89:33–37. Буквалните потомци на Давид нарушиха завета, но обещанията ще бъдат изпълнени в Христос (вижте върху 2 Царе 7:14–16; 23:5).

29. Ще издържи вечно. Вижте 2 Царе 7:12, 16. Ако Давидовият род беше останал верен на Бога, Това обещание би имало буквално изпълнение. Това предсказание сега ще има своето изпълнение в Христос, потомството на Давид, и в духовния Израел.

30. Отхвърли закона ми. Синът на Давид, Соломон, започна да отхвърля Божия закон (виж 1 Царе 11:1–8). Много от царете, които го последвали, „вършели зло пред Господа“.

32. Ще посети ли. Такова наказание е необходима част от дисциплинирането на децата Му от страна на Отца (вижте Евреи 12:6–11). Божиите наказания в този живот са благотворни, прилагани с цел поправяне на грешниците.

33. Да се провалиш. Бог не може да бъде неверен на Себе Си. Неговата вяност е била обещана в Неговия завет. От дома Давид, в града на Давид, се роди Месията, в когото обещанието, дадено на Давид, намира своето окончателно изпълнение (виж 2 Царе 7:15, 16; 3 Царе 11:12, 13, 34–39; 15:4, 5).

34. Нито да променя. Бог не може да промени характера Си (виж Яков 1:17; Малахия 3:6; вж. Пс. 111:5, 9).

35. В Моята святост. В завета Бог обеща собствената Си свята природа. Ако Бог Ако не изпълни Своята част от споразумението, това би доказало, че Бог не е свят Бог.

Няма да лъжа. Божията вяност към Давид е само един възвишен пример за Неговата постоянна вяност в отношенията си с децата Си (виж стихове 3, 4).

36. Устоявайте довека. Вижте стих 29.

Като слънцето. Вижте Пс. 72:5, 17.

37. Като луната. Вижте Пс. 72:5.

Верен свидетел. Тук вероятно е луната, както е показано от паралелизма на изреченията. Тъй като луната е неподвижна, правилна и трайна, така и Божиите обещания към Давид не могат да се провалят.

С този стих псалмистът завършва своята възхвала на качествата на Бог, върху които изпълнението на обещанието зависи.

Села. Вижте стр. 629.

38. Но. На това място в псалма има рязка промяна от хваление и радост до оплакване и скръб. Въпреки сигурността на Божиите обещания и залога за Неговата вяност, изглежда, че заветът е нарушен и че не добро, а само зло е сполетяло Израел и помазаника Господен. Как е възможно това? пита псалмистът. Какъв ще бъде резултатът? Дали Божията вяност се проваля? Стихове 38–45 са поредица от упреци (виж върху Пс. 44:9–22). Псалмистът излага очевидните факти, но чрез вяра триумфира над привидностите.

Ти. Местоимението в еврейския език е емфатично, сякаш псалмистът казва: Ти, Бог, Който си обещал вяност в заветните отношения, си същият Бог, Който е фалшифицирал обещанието Си и е отхвърлил помазаника Си.

40. Всичките му живи плетове. Всички царски стени и укрепления са разрушени (виж Пс. 80:12; 2 Лет. 11:5–10; вж. Ис. 5:5, 6).

41. Разглези го. Сравни 4 Царе 24:2.

Укор. Сравни Неем. 1:3; 2:17; виж Пс. 79:4.

42. Да се радваме. Всяко падение на Израел караше враговете да се радват.

43. Обърна острието. Тоест, обърна острието на меч на настани, така че когато мечът се спусна, за да удари, да не пореже целта, към която се е насочил. Израел беше претърпял неуспех в битката.

45. Съкрати ли? Младежката му сила е прекъсната. Периодът на благоденствие на царя е намален.

От срам. Кралският род беше низвергнат в позор. Всичко във външния вид и обстоятелствата на царя сякаш показваше Божието неодобрение.

Села. Вижте стр. 629.

46. Докога, Господи? Упрекът на псалмиста отстъпва място на молба. Той умолява Бога за прекратяване на бедите. Този преход е ключът към нашето разбиране на упрека на псалмиста. Тук крехкият човешки дух, усещайки неправилното състояние на нещата, се обръща към Бога да поправи нещата. Молбата се състои от два стиха от по три стиха. Стихове 46–48 спорят за краткостта на човешкия живот; стихове 49–51 – за безчестието, което сполетява Бога, когато враговете Му спечелят победа.

47. Моето време. Евр. хелед, „продължителност на живота“. Псалмистът умолява, че ако Бог някога ще намеси се, Той трябва да го направи бързо, защото псалмистът скоро ще почине.

Напразно. Сравни Йов 7:6; 14:1; Пс. 39:5, 11.

49. Твоите предишни милости. Тоест, многобройните доказателства за изпълнението на обещанието в древността.

Суарест. Вижте стихове 3, 35; вж. Пс. 132:11.

50. В пазвата ми. Псалмистът сякаш носи в сърцето си укорите на целия Израел. Подобно на Моисей (виж Числа 11:11–15), псалмистът чувствал, че бремето на целия му народ лежи върху него и че вече не е в състояние да носи тежестта им.

52. Благословен. Доксологията и двойното Амин (не са съществени части от самия псалм) бележат края на трета книга от Псалтира (виж стр. 626; виж върху Пс. 41:13; 72:18; 106:48;

150). Въпреки това, посланието на стиха е изключително уместно в този момент: въпреки всичко, „Благословен да бъде Господ!“

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

3–29ПП 755

5–7SL 56

7 CG 538; ML 281; MYP 265; PK 236; 5T 268, 320

13–18 стр. 33

14 ПП 34; 2Т 448

14, 15 5Т 190

15 Ев 121; ТМ 111; 8С 145

19 MYP 59; 1Т 698; 2Т 321; 5Т 312; 9Т 280

31–33ПП 738

33 8Т 276

34 FE 450; PK 165, 187; 8Т 10, 39

37 GK 262

ЧЕТВЪРТА КНИГА

ПСАЛМ 90

ВЪВЕДЕНИЕ. — Пс. 90 е описан като мелодия на Божията сила и цел, с подтекстове, осъждащи крехкостта и преходността на човека. Това е може би най-величественото стихотворение, писано някога за суетата на човешкия живот, в светлината на живата вяра на поета в Божиите обещания. Айзък Тейлър нарича Пс. 90 „най-възвишеното от човешките композиции, най-дълбокото по чувство, най-възвишеното по богословски концепции, най-величественото по образност“. Народите и хората могат да се променят, да остарееят и да загинат; Бог остава непроменен, вечен в Своето величие. „Удовлетворението, радостта, успехът в работата трябва да произтичат от правилното отношение на човека в неговата крехкост към вечния Господ Кембъл Морган).

Грубият стил, „печатът на дълбоката древност“, обширността на темата, честото сходство с езика на Второзаконие – тези елементи подкрепят мнението, че Моисей е авторът на Псалом 90.

За надписа вижте стр. 617, 628.

1. Господи. евр. Адонай (виж том I, стр. 173).

Жилище. Евр. ма'он, „жилище“ или „обиталище“ (виж Втор. 26:15; Пс. 26:8; 68:5; 91:9).

2. Планини. Сравни Пр. 8:25, 26.

От вечността до вечността. Бог е от вечността в миналото до вечността в бъдещето (виж Пс. 93:2; Притчи 8:23; Михей 5:2; Авак. 1:12). Той е „Старият по дни“ (Дан. 7:9). Не би могло да има по-възвишено твърдение за вечността на Бога. Човекът, който признава вечността на Бога и разглежда собствения си живот като свързан с Вечния, има мощен стимул за достоен, достоен живот.

3. Човек. Евр. 'енош, „човек в своята слабост“ (виж върху Пс. 8:4).

Унищожение. Евр. dakkā, „смачан“, преведено като „разкаян“ в Пс. 34:18; Ис. 57:15; тук вероятно означава смачкана материя като прах.

Завръщане. Привидно препратка към смъртта. Няма по-отрезвяваща мисъл от тази, че всички, независимо от ранг, националност, богатство или друг отличителен белег, трябва да умрат.

4. Хиляда години. Миналото време не означава нищо за вечния Бог. Дори животът на един Матусал (виж Бит. 5:27) би бил, в сравнение с вечността на Бога, само като един-единствен ден; да, като вчерашния ден, който, когато е отминал, ни се струва още по-кратък (виж 2 Петрово 3:8).

Часовник. Идеята на първото изречение е засилена: хиляда години за Бога са не повече от част от една-единствена нощ. Обърнете внимание на бързата последователност от образи в стихове 4–6.

5. Като трева. Вижте Пс. 37:2; 72:16; 103:15; Ис. 40:7; Яков 1:10, 11.

7. Ние сме погълнати. Преминавайки от обобщенията за вечността на Бога и преходния живот на човека, псалмистът продължава да представя слабостта и греховете на себе си и на своя народ като причина за Божието неодобрение.

8. Тайни грехове. Греховете на сърцето, които сме се опитвали да скрием от очите на хората; или може би грехът, който сме забравили.

9. Разказ. Евр. *hegeh*, „шепнещ“, „стенащ“. Фразата „което се разказва“ е предоставена в KJV. Животът минава с бързината на въздишка; мисълта щом дойде, тя си отива.
Толкова е несъществен животът!

10. Дните на нашите години. Сравнете израза в Бит. 25:7; 47:9. Псалмистът сякаш определя обикновената продължителност на живота. Несъмнено е имало много изключения от общото правило.

Поради силата. Поради изключителната си енергия.

Труд. Евр. „амал“, „изморителен труд“ (виж Йов 5:7).

Скръб. Евр. „awen“ – „безпокойство“, „умора“, „грях“, „престъпление“, „измама“ (виж Притчи 22:8; Исаия 41:29). Самото удължаване на живота не гарантира щастие (виж Екл. 12:1).

Отлитаме. Дори животът да се удължи до 80-годишна възраст, той изглежда само кратко време и ние отлитаме като насън (вижте Йов 20:8). Думите идват с особено значение от човек, стоящ на самия праг на смъртта и поглеждащ назад към дните на своето поклонение.

11. Кой знае?

„Не сега, но в идните години, може би в по-добрата земя, ще прочетем значението на сълзите си и там, някога, ще разберем.“

12. Приложете сърцата си към мъдростта. Или „придобийте мъдро сърце“. Само Бог вижда края от началото, но ние трябва да се молим за благодат да действаме така, сякаш виждаме този край. Трябва да размишляваме върху краткостта на живота, за да можем мъдро да използваме времето, което Бог ни е отредил.

13. Колко дълго? Виж Пс. 6:3, 4; 13:1.

Покай се. Псалмистът използва човешки език. Бог не се разкайва като хората. покаят се, но Бог изглежда се разкайва, като оттегля Своите наказания, като показва милост там, където може да се очаква само наказание (вижте Числа 23:19).

14. Рано. Буквално „сутрин“. Псалмистът се моли след нощ на скръб и страдание, Бог ще даде утро на радост и мир (виж Пс. 143:8).

16. Твоето дело. Тоест, Божиите дела на милост, Неговите действия на намеса, Неговото провидение.

17. Красота. Евр. но'ам, „доброта“ (виж Пс. 27:4). Когато видим красотата на характера на Бога, ние сме „преобразени чрез Неговата благодат“ (виж Ед 80; МБ 95) и „красотата на Господа, нашия Бог“ е „върху нас“.

Делото на нашите ръце. Обикновените задачи от ежедневието, както и професионалните и заетите задължения на прехраната ни. Повторението на молитвата прави по-категорично желанието на псалмиста Бог да им помогне да изпълняват работата по такъв начин, че да бъдат благословени от Него.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

2 ГК 479; ММ 92 2–6, 12,

14–178 Сборник 270 17 СТ

431; Изд. 80, 303; ГК 645; МВ 95; МЛ 270 Псалом 91

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 91 съдържа послание на утеха за всички, които преминават през времена на беда, и особено за „пазещия Божиите заповеди народ“ (виж 8С 120) и за онези, които ще преживеят „времето на беда“ и опасностите на последните дни (виж Ед 181; РР 110; РК 538; GC 630; 8С 120, 121). Псалмът има за тема сигурността на този, който се уповава на Бога. Промяната в местоименията в стихове 1–13 вероятно се обяснява с литургичната употреба, към която е бил приложен този псалм, като различните му части са били скандирани по време на богослужението от солови гласове или гласове, отговарящи си един на друг антифонно. Псалмът може да се сравни с описанието на живота на добрия човек от Елифаз (виж Йов 5:17–26), но е по-възвишен (виж Притчи 3:21–26).

1. Обитава. Идеята е за тиха почивка, както в жилище.

Тайно място. Когато сме „допуснати до най-тесна интимност и общение с „Бог“ (МВ 188), може да се каже, че обитаваме „в тайното място на Всевишния“.

Всевишни. Евр. „Елион“. Вижте том I, стр. 170–173, за това име на Бог и за трите други имена, използвани в стихове 1, 2: „Всемогъщият“ (Шадай), „Господ“ (Яхве), „Бог“ („Елохим“).

Под сянката. Вижте Пс. 17:8.

Стихове 1 и 4 ще донесат особена утеха на онези, които се вслушват в Божието предупреждение в „деня Господен“ (виж стр. 167).

2. I. Псалмистът превръща това чувство в специален личен израз на задоволяването на своята нужда.

Убежище. Вижте Пс. 18:2; 144:2.

Ще се уповавам ли. Вижте Пс. 31:6; 55:23. „На Бога се уповаваме“ е мотото, сечено върху монети от Съединените американски щати.

3. Със сигурност той. Емфатично на иврит.

Примка. Вижте Пс. 124:7. Сатана поставя много примки за Божиите деца.

Зловеща зараза. Буквално „чума на разрушения“. Във време на скръб „Божият народ няма да бъде свободен от страдание; но докато е преследван и угнетен, докато понася лишения и страда от липса на храна, няма да бъде оставен да погине“ (Велика божествена книга 629).

4. Щит. Евр. sinnah (виж върху Пс. 5:12).

6. Мор. Евр. deber, „чума“, олицетворявано като ходене навън в тъмнината на нощта, когато движенията му не могат да бъдат засечени.

Унищожение. Евр. кетeb, вероятно името на някаква болест. Предпазва мъжете от такива злини са дело на ангелите (DA 348; AA 153).

7. Хиляда ... десет хиляди. Поетично използване на големи кръгли числа за реторични цели ефект. Еврейската дума, преведена като „десет хиляди“, понякога означава просто неопределено голямо число. В угаритски език (виж стр. 618) тази дума също често се използва в паралелни конструкции с „хиляда“ и просто обозначава големи числа. Не бива да се правят изчисления от такава фигуративна употреба на числата.

Близко до теб. Каквато и опасност да има, тя няма да докосне този, чието упование е в Бога. Под Божията закрила той е в безопасност. Това е убеждението, което дава на човека непоколебим поглед на вярата в часа на най-голяма опасност.

8. С очите си ще видиш наказанието на нечестивите, но няма да имаш никакъв дял в него (виж Пс. 37:34). Израилтяните бяха наблюдавали как египтяните загиват в Червено море (виж Изх. 14:31); в земята Гесем те бяха наблюдавали бедствията, които сполетяха египтяните.

9. Всевишният. Вижте стих 1.
Жилище. Вижте върху Пс. 90:1.

11. Ангели. Вижте Пс. 34:7; Бит. 24:7, 40; вж. Евр. 1:14. Верните Божии деца са под постоянната грижа на ангелите (вижте DA 240; GC 512, 513; MH 105; 6T 366, 367).

Във всичките си пътища. Сравнете употребата на този стих от Сатана при изкушението на Христос в пустинята (Матей 4:6; Лука 4:10, 11).

12. Ще те търпя. Сравни Притчи 3:23, 24.

13. Лъв. Фигуративен символ за жесток враг.

Пепелянка. Евр. pethen, вид отровна змия (виж Втор. 32:33; Йов 20:14, 16;

Исая 11:8 за други случаи на петен).

Дракон. Вижте Пс. 74:13. Думата вероятно означава морско чудовище. Този, който се доверява Бог е в безопасност сред най-страшните опасности, сякаш ходи невредим сред отровни змии.

14. Задай любовта си. Чрез рязка и драматична промяна Бог става Говорител; сякаш не бяха достатъчни, за да се насърчават децата Му едно друго (както в стихове 1–13), Бог сега говори от Своето Собствено Лице и потвърждава върху псалма печата на собственото Си обещание (виж Пс. 50:15, 23).

Ще го избавя ли? Божието одобрение на изповядването на Неговите слуги, както е изразено в стихове 3, 7, 10–13.

Име. Вижте Пс. 5:11; 7:17. Познаването на Божието име предполага вяра и доверие в Него.

15. Ще отговоря. Сравни Исая 65:24.

В беда. Вижте Пс. 46:1; вж. Втор. 4:7; Ис. 43:2.

16. Ще го задоволя ли? Крайното удовлетворение, което Бог обещава, ще бъде животът в Неговата присъствие (виж Пс. 17:15). Нищо по-малко от това не може да задоволи човешкото сърце.

Моето спасение. Истинската религия благославя човека в този живот и в идния (виж 1 Тим. 4:8). С оглед на вечното удовлетворение, което Бог обещава, как можем да изразходваме енергията си за просто преходни, дребни земни придобивки и едва да помръднем пръст, за да осигурим изпълнението на обещанията?

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1–168T 120

1 AH 274; CH 362; MB 188; PP 167

1, 2 4С 525 3–

10ГК 630 4 ПП

167 6 АА 153;

ДА 348 9, 10 Изд 181; ПК

538; ПП 110 11 ЕВ 271; ФЕ 177; ГК 517,

560, 629; МЛ 31, 56, 160, 302; ПП 256; Те 35, 286; ЗС 363 (виж под Пс. 34:7)

14 ПП 110 16

КОЛ 289; ПП 167

ПСАЛМ 92

ВЪВЕДЕНИЕ. — Пс. 92 е литургичен химн, възхваляващ унищожението на злото и триумфът и щастието на верните Божии деца. Псалмът е вдъхновен от общуването на поета с Твореца в съботния ден и от наблюдението му на Божията сила в природата (виж ДА 281, 282). Преданието разказва, че е бил път от левитите сутринта по време на възлиянието, при принасянето на първото агне (виж Числа 2:1).

28:3–9). Това е един от псалмите в сефарадската литургия. В събота е добре да обърнем погледа си от озадачаващите въпроси на този свят към вечния свят, където ще бъдем над всяко съмнение и недоумение.

За надписа вижте стр. 627.

1. Да пеем хвалебствени песни. Хвалено е особено подходящо в съботен ден (виж Ед 251).

Име. Вижте върху Пс. 5:11; 7:17.

Всевишни. Евр. „Елион“ (виж том I, стр. 173).

2. На сутринта. Вижте върху Пс. 5:3; срв. Плач 3:23; СС 74, 75.

Всяка нощ. Буквално „през нощите“ (виж върху Пс. 4:4; срв. Пс. 16:7). Моисеевият закон осигурено за поклонение сутрин и вечер чрез установяването на сутрешната и вечерната жертва (виж Изх. 29:38, 39).

3. Върху инструмент. Вижте върху Пс. 33:2; вж. Пс. 57:8. Стихът предполага използването на псалма в публичното богослужение. Инструментите вероятно не са били използвани обикновено в частни молитви.

4. Чрез твоето дело. Или делото на сътворението, чествано чрез установяването на съботата (виж ДА 282), или Божиите дела като цяло, или някаква конкретна демонстрация на Божията сила.

Ще триумфирам. Или „Ще плача от радост“.

5. Твоите дела. Вижте Пс. 40:5.

Мисли. Божиите цели, Неговите замисли, както са разкрити в творението и в Неговите непрестанни провидения, са отвъд разбирането на човека (виж Исая 55:8, 9; Римляни 11:33, 34; вж.

1 Кор. 2:9).

6. Груб човек. Мъже, груби, необразовани, глупави, с тъпо възприятие, не могат да разберат.

7. Като тревата. Проблемът, който е смушавал Йов (Йов 21:7–21) и който се появява толкова често в Псалмите (виж Пс. 73:2–15), не смушава автора на този псалм. Той е формулиран и незабавно решен чрез осъзнаването, че унищожението на нечестивите следва техния триумф (виж Пс. 73:18–20). Унищожението е естествен и неизбежен резултат от нечестията.

8. Всевишни си. Боже, незасегнат от просперитета или падението на нечестивите, остава възкачен на трон във висините (виж Ед 173; МН 417).

9. Ще погинат. Повторението на фразата „защото, ето, враговете ти“ подчертава идеята, че щом Бог трябва да бъде възвеличен, нечестивите трябва да погинат.

Вършещи беззаконие. Вижте стих 7.

10. Рог. Символ на сила (виж Втор. 33:17). Псалмистът имал такава увереност в приятелството си с Бога, че се доверявал на Бог да го издигне.

Еднорог. Див вол (вижте Йов 39:9).

Прясно масло. Не масло, което е старо и гранясало (виж Пс. 23:5).

12. Ще процъфтява. Вижте Пс. 1:3; Пс. 52:8; Осия 14:5, 6; МН 286.

Като палмата. Палмата е била славена заради способността си да остане зелена както през зимата, така и през лятото (вижте Сол. 7:8; Йер. 10:5). Обърнете внимание на контраста със стихове 7, 9, 11.

Като кедр. Вижте Пс. 29:5; 104:16, 17; вижте 5С 514, 515.

14. В напреднала възраст. Праведните ще продължат да бъдат продуктивни и да прославят Бога чрез добрите си дела. Старостта може да е най-плодотворната част от живота на човека. Годишите в пенсия може да са най-продуктивни.

Пълни и процъфтяващи. Те ще бъдат здрави и енергични. Метафората, започната в стих 12, е запазена.

15. Да покаже. Фактът, че старостта на праведните е щастлива и плодотворна, доказва верността на Бога и показва, че Той спазва обещанията Си.

Няма неправда. Последните две изречения от стиха вероятно зависят от първото част от стиха, „за да се покаже, че Господ е праведен“.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1–48Т 12

2 мл 200

4 МХ 463

4, 5 DA 282

12 Изд. 116; РР 450; 5Т 514

12–14МН 286

13 2Т 466

ПСАЛМ 93

ВЪВЕДЕНИЕ. — Пс. 93 възхвалява Йехова като Върховен владетел на вселената. Това е картина на величественото възкачване на Божеството на трон, установен от вечността до вечността. Псалмът е първият от поредица царски псалми (Пс. 93 до Пс. 101), прославящи Бога като Създател и Господ. Пс. 93 показва Неговата сила в контрола над творението, в побеждаването на Неговите врагове, във верността на Неговото слово и в светостта на Неговия дом. LXX включва в надписа си фразата „за деня преди съботата“.

1. Утвърден. Архаична дума за „установен“.

2. Вечен. Вижте Пс. 90:1, 2; 8Т 270.

3. Потоците. Или „реки“. Водите тук може да представляват народи, нашественически войски (виж Исаия 8:7, 8). Или псалмистът може да прославя Бога като всемогъщ над Своето творение.

4. Е по-могъщ. Стих 4, отговорът на стих 3, може да е бил изпят антифонно.

5. Завинаги. Само вечността ще бъде достатъчна, за да покаже, че святостта характеризира управлението на Божия дом. Святостта е характеристика на божествения суверенитет. Едва във вечността смъртните, които са крайни, ще започнат да разбират безкрайните характеристики на Божеството.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1, 2 8Т 271

ПСАЛМ 94

ВЪВЕДЕНИЕ. — Пс. 94 се обръща към Бога за отговор на проблема с привидното триумфът на нечестивите (ст. 1–7), се обръща към несправедливите водачи, които се хвалят с привидното Божие отчуждение от проблема (ст. 8–11) и намира краен отговор в Божията защита на праведните и окончателния триумф на праведните (ст. 12–23). Псалмът е гаранция, че въпреки привидността, справедливостта в крайна сметка ще възтържествува (виж Пс. 92). LXX има в надписа фразата „за четвъртия ден от седмицата“. Пс. 94 има отличителните белези на литургичен псалм.

1. Отмъщението е на мястото си. Молбата се повтаря, подчертавайки нейната сериозност.

Покажи се. Евр. яфа', „блесни с блясък“ (виж Пс. 50:2; Пс. 80:1).

2. Въздигни се. Вижте Пс. 7:6.

Съдия на земята. Вижте Бит. 18:25; Пс. 58:11.

Възнаградете. Вижте Пс. 28:4; Плач 3:64.

3. Докога? Вижте Пс. 6:3; 13:1. Уморени от привидното върховенство на злото, Псалмистът се чуди защо Бог е толкова бавен в проявяването на Себе Си.

5. Счупвам на парчета. Или „смачкам“ (виж Плач 3:34; срв. Притчи 22:22; Исаия 3:15).

6. Убийте вдовицата. Престъпленията, споменати в този стих, са особено отвратителни, защото тези хора са слаби и незащитени (вижте Пс. 68:5; Пс. 82:3; Изх. 22:22–24; Втор. 10:18). Езикът сякаш показва, че потисниците са в рамките на общността на Израел.

7. Те казват. Не непременно на глас, а чрез поведението си (виж Пс. 10:11, 13).

Господ. Евр. Ях (вижте на Пс. 68:4).

Няма да видя. Стих 7 завършва оплакването и воля за възмездие (виж Пс. 14:1, 2).

8. Груб. Вижте Пс. 92:6; вж. Рим. 3:11.

11. Мисли. Вижте Пс. 7:9; 26:2; вж. 1 Кор. 3:20.

Те. Мъжки род на еврейски и следователно не може да се отнася до „мисли“, което е женственост; самите мъже са „суета“.

Суета. Вижте Пс. 39:5, 6; вж. Екл. 2:14, 15.

12. Благословен. Вижте Пс. 1:1. На пръв поглед това може да изглежда странно блаженство! Стихове 12–19 представят забележителна плеяда от благословии, които Бог дарява на праведните. Той наказва, наставлява, дава покой, никога не изоставя, съди праведно, помага срещу зли хора, подкрепя във време на опасност и утешава (вижте Ефесяни 3:20). Преживяването на псалмиста сякаш подсилва тези твърдения за божествения принцип.

Целомъдрен. Евр. *uasar*, „дисциплина“, „поправям“, „наставлявам“, „наказвам“. Виж Втор. 8:5; Йов 5:17; Пс. 89:32, 33; 119:71; вж. Йов 33:15–30. Ако христианинът приема дисциплина, той е щастлив! Една от главните ценности на наказанието е, че то дава на страдащия по-пълно съчувствие с другите.

Закон. Евр. Тора (виж върху Притчи 3:1).

13. Дай му почивка. Тишината и душевният мир са резултат от приемането на Божия начин на живот.

Дни на несгоди. Вижте Пс. 49:5.

14. Не отхвърлени. Колкото и дълго да продължава Божието наказание, Неговите верни деца могат да почиват с увереността, че Бог няма да ги изостави (виж Втор. 31:6; 1 Царе 12:22; Пс. 37:28; Рим. 11:1, 2).

15. Ще се завърне. Справедливостта отново ще се съобрази с вечните принципи на Божиите характер и управление.

Ще го следват. Праведните ще заявят открито своята вяроност към справедливостта.

16. За мен. В стихове 16–19 псалмистът очевидно записва собствения си опит, започвайки личното си приложение с въпрос (ст. 16), на който отговаря в стихове 17–19.

17. Душата ми. Или „аз“ (вижте върху Пс. 16:10).

В мълчание. Тоест, в смърт (виж Пс. 31:17, 18; срв. Пс. 115:17).

19. Мисли. Евр. *śar'appim*, „тревожни мисли“ (вж. Мат. 6:25–34; ДА 313; МВ 141–146).

Утехи. Твърдото доверие в Бог премахва тревожните мисли и ги замества с „утешителни мисли“.

Наслада. Божиите утехи дават мир и спокойствие, увереност (виж Пс. 63:5, 6; 2 Кор. 1:3, 4; 1 Петрово 5:7).

Душата ми. Или „аз“ (вижте Пс. 16:10).

20. Имайте общение. Риторичният въпрос изисква отрицателен отговор. Въпросите от стихове 3 и 4 са задоволително отговорени чрез унищожението на нечестивите. Теб. Боже.

Чрез закон. Чрез правен статут, чрез съдебно решение, те постигат своите злонамерени цели (вижте 1 Царе 21:10–13).

21. Душа. Вижте върху Пс. 16:10.

Осъдете невинните. Вижте Пс. 10:8; вж. Мат. 27:4.

22. Моята защита. Вижте Пс. 18:2.

23. Собственото им беззаконие. Вижте Пс. 7:16; 35:8.

В собственото си нечестие. Докато всъщност извършват греховни дела (виж Пс. 5:10).

Нашият Бог. Поетът разширява личната нотка (ст. 22), за да включи и събранието, хора, събрани за общо богослужение.

Отсечете ги. Подчертаното повторение придава обобщаваща сила на заключението на псалма (вижте стих 1).

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

14, 15, 21 ПП 456

22 ПП 413

23 ПП 456

ПСАЛМ 95

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 95 до 100 представляват група псалми, представляващи „празничен химн“, предназначени за благодарност в публичното богослужение. Като такава, групата показва един вид структура на махалото, като съдържанието се колебае между хвала към Йехова и причини за тази хвала. Първият псалом от групата, Пс. 95, понякога наричан „Призивен псалом“, поради традиционната му употреба в християнската църква като пламенна покана за хвала, има две отделни части: покана за поклонение (ст. 1–7а) и предупреждение срещу неверие и непокорство (ст. 7б–11).

Относно авторството на псалма вижте Евр. 4:7.

1. Пейте. евр. *gaḡan*, „разказвай с радост“.

Издайте радостен звук. Сравнете Пс. 98:4; 100:1.

Скала. Вижте Втор. 32:15; Пс. 89:26; 94:22; вижте върху Пс. 18:2.

2. С благодарност. Нашето първо задължение и привилегия в публичното и личното богослужение е да изразяваме своята благодарност.

3. Господ. Евр. Яхве (Вижте том I, стр. 171, 172) Стихове 3–7 посочват три причини за нашето поклонение с радостни и благодарни сърца: Бог е Върховният Цар, Бог е Създател, Бог е Пастир на Своя народ.

Велик Бог. Вижте Пс. 77:13; 145:3.

Над всички богове. Тоест, над всички други, така наречени богове (виж Изх. 12:12; Втор. 10:17; вж. Пс. 82:1,6; 96:5; 97:7; мал. 1:14).

4. Дълбоки места. От най-дълбоките дълбини на земята до най-високите висоти, всички неща принадлежат на Бога и са под Негов контрол.

Сила. Буквално „върхове“.

5. Морето. Вижте Бит. 1:9, 10; Пс. 104:24, 25; ДА 20. Съзercанието на творението трябва да води до поклонение на Създателя (вижте МН 413).

6. Поклонение. Вижте ГК 436, 437; 6С 351.

Коленичето. Външната и видима промяна на позицията по време на поклонение често отразява вътрешната и духовна природа на упражнението. Както показваме уважение към хората, като се изправяме пред тях, така трябва да показваме уважение към Бога, като заемаме подходящи пози в поклонение. Колениченето в благоговение и поклоните са подходящи начини да покажем такова уважение (вижте 2 Лет. 6:13; 7:3; Ис. 45:23; Лука 22:41; Деяния 7:60; Фил. 2:10; Ед. 243; П.К.).

Нашият създател. Богът, който ни е създал, ни е изкупил, е установил завета Си с нас (виж Втор. 32:6, 15; Пс. 100:3; 149:2).

7. Нашият Бог. Не само „велик Бог“ (виж стих 3), но и „нашият Бог“, доведен докрай заветни отношения с Неговия народ.

Хора от пасбището Му. Пс. 23:1–3; 74:1; 79:13.

Днес. Фразата подсказва, че е крайно време за важно решение. Божието Заповедите и поканите трябва да се изпълняват и приемат веднага. Колкото пъти християнинът повтаря този псалм, той трябва да осъзнае отново силата на категоричното „днес“. Всеки път, когато се окаже неверен на Бога, той трябва да чуе отново милостивото „днес“, обещаващо му прошка и възстановяване.

Ако искате да чуете. По-добре като израз на желание „О, дано само чуете.“ Изречението принадлежи към това, което следва, а не към съдържанието на стиха (вижте Евр. 3:7–11). В допълнение към благодарността, псалмът предоставя увещание и наставление за хората.

8. Провокация. Евр. мериба, „спор“ (виж Изх. 17:1–7).

Изкушение. евр. маса (вж. Изход 17:1–7; Второзаконие 6:16).

9. Моето дело. Тук, Божиите провиденциални действия (виж Пс. 90:16; 92:5). Въпреки чудотворното проявление на Божията сила в Египет и при Червено море, Израел не успя да се научи да се доверява на своя Избавител.

10. Четиридесет години. Вижте Числа 14:33; Втор. 2:7; 8:2; 29:5.

Бях наскърбен. Евр. qut, „чувствам отвращение към“. Сравнете употребата на qut в Йов 10:1; Езек. 6:9; 20:43; 36:31.

Това поколение. Буквално „едно поколение“ (думата „това“ е добавена); поколение, което излезе от Египет.

11. Заклех се. Вижте върху Числа 14:21–23; вж. Втор. 1:34, 35.

Моята почивка. Тоест, почивка в Ханаан (Втор. 12:9; вж. ГК 458; виж върху Евр. 4:5–11).

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1, 2 CG 520
1-118T 121
1 ML 29
1-68T 13
1-76T 351
3 PK 48
3-6 Ред. 243
4-6МН 413
5 ДА 20
6 ГК 437; ML 29; PK 48
7, 8 5T 216

ПСАЛМ 96

ВЪВЕДЕНИЕ.—В Псалм 96 псалмистът призовава всички народи на земята да признаят всеобщия суверенитет на Йехова. Той е наречен „Мисионерски химн за всички векове“. Псалмът възхвалява Йехова като Създател и Чудотворец от древността (ст. 1–6), като Владетел на света в настоящето (ст. 7–9) и като изкупителен Съдия при възстановяването на всички неща (ст. 10–13). Той се характеризира с често повторение на ключови фрази (вижте стихове 1, 2, 7, 8, 13).

Тринадесетте стиха от Псалом 96 са до голяма степен идентични със стихове 23–33 от псалма, записани в 1 Лет. 16:8–36, който Давид е композирал за церемонията по поставянето на ковчега в Йерусалим. Вариациите от оригиналната форма на псалма вероятно се дължат на адаптиране за литургична употреба.

1. Пейте Господу. Сравнете Пс. 33:3; 98:1; Ис. 42:10. Изразът се повтаря три пъти в стихове 1, 2; подобно повторение е характерно за този псалм (виж стихове 7, 8, 13).

Цялата земя. Псалмистът призовава не само своите събратя евреи, но и всички народи на земята, за да празнуват Божията хвала.

2. Име. Вижте върху Пс. 5:11; 7:17; вж. Пс. 100:4; 145:1, 10, 11.

Известявам. Или „обявявам“, „информирам“ (виж Исая 52:7).

3. Сред езичниците. Не само сред израилтяните, но и сред всички народи на земята.

Сред всички хора. Буквално „сред всички племена“ на земята (вижте стих 7; РК 313).

4. Велик. Божието величие изисква голяма хвала (виж Пс. 95:3).

Над всички богове. Сравни Исая 40; 41; 44.

5. Идоли. Евр. „елилим“, „нищо“. Очевидно има игра на думи между „елохим“, боговете на народите, и „елилим“, „неща от нищото“ (виж 1 Кор. 8:4).

Направил небесата. Тъй като само Бог е създал, само Той трябва да бъде хвален (виж Бит. 1:1; Пс. 95:5; 115:15; Иса. 42:5; 44:24; Джер. 10:11; GC 436, 437).

6. Сила и красота. Сравнете 1 Лет. 16:27, където се появява думата „радост“ вместо думата „красота“ и думата „място“ вместо думата „светилище“.

7. Дай. Обърнете внимание на трикратното повторение на думата в стихове 7, 8 (вж. подобното повторение от „пеем“ в стихове 1, 2). Трябва да влизаме в Божия дом, за да даваме, а не просто да получаваме.

Истинската молитва прави повече от това да отправя молби – тя приписва 8. Име. Вижте върху Пс. 5:11; 7:17.

Принос. Евр. minchah, зърнена или „месна“ жертва (вижте върху Лев. 2:1; Пс. 40:6).

9. Красота на святостта. Вижте върху 1 Лет. 16:29; Пс. 29:2.

Страх. Пс. 97:4; върху 1 Лет. 16:30.

10. Господ царува. Пс. 93:1; 97:1; виж върху 1 Лет. 16:31.

Праведно. Пс. 67:4; вж. Пс. 9:8; 96:13.

11. Радвайте се. Цялата природа е поканена да участва в хвалата на Бога, когато Христос дойде да въведе вечното царство на праведността (вижте ГК 300; Пс. 148:7–10; вж. Пс. 98:7–9). В този псалм стихове 11–13 представяме плеяда от поетични олицетворения.

13. Той идва. Ярка картина на идването на Христос, за да открие Неговото царство праведност. Повторението на фразата придава сила и оживление на пасажа.

Да съдим. Идването на Христос на съд ще доведе до установяване на морален ред. на земята и установяването на вечен мир и щастие (виж Йоан 5:22; Деяния 17:31).

С праведност. Вижте Пс. 72:2–4; Ис. 11:1–9.

Хора. Буквално „народи“. Защото царството на Месията е основата на сигурността в вечното царство, всички хора са призвани да се радват на Неговия изкупителен съд.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1–138Т 122

3 ML 288; РК 313

5 ГК 437

6 ПП 34

9 6Т 363

11, 13 ГК 300

ПСАЛМ 97

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 97 възхвалява възкачването на Йехова като праведен Владетел над цялата земя и показва, че идолите са нищо и че праведните са реабилитирани. До теофанията (или проявлението на Божията слава) от Авак. 3, Пс. 97 представя една от най-бляскавите картини на божествената слава, които се намират в Стария завет (вижте Изх. 9:1).

19; Пс. 18). „Господ царува“ е темата на този литургичен псалом.

1. Господ царува. Вижте Пс. 93:1; 96:10; 99:1. Християнинът трябва често да прави това славно твърдение.

Земя, радвай се. Вижте Пс. 96:1.

Множество острови. Буквално „много острови“; думата, преведена като „острови“, може да означава както „острови“, така и „крайбрежни земи“. Тук очевидно се имат предвид предимно островите и крайбрежните земи на Средиземно море (виж Пс. 72:10; вж. Ис. 60:9).

2. Облаци и тъмнина. Описание на това как величието на Бог се разкрива пред очите на смъртния човек. Има мистерии относно Божеството, които човек не може да проумее (виж Рим. 11:33; Ед. 169; SC 111; PP 43).

Праведност и съд. Вижте Пс. 89:14. Няма значение колко голямо може да е злото, правдата в крайна сметка ще възтържествува.

„Истината, смачкана в земята, ще се въздигне отново;“

Вечните години на Бога са нейни;

Но Грешката, ранена, се гърчи от болка,

И умира сред поклонниците си.“

—УИЛЯМ КЪЛЪН БРАЙЪНТ, „Бойното поле“

3. Огън. Вижте Пс. 18:13; 50:3.

4. Неговите светкавици. Вижте Пс. 77:16–18 вж. 104:32; Авак. 3:6–10.

Земята. Сравнете Съдии 5:4; Пс. 68:8; 114:7.

5. Хълмовете се разтопиха. Сравнете Съдии 5:5; Михей 1:4; Наум 1:5; 2 Петрово 3:10; Откр. 20:11. Божественото проявление на Синай сякаш е в съзнанието на поета.

Присъствието на Господа. Повторението подчертава всеобхватната титла Божество (виж Исус Навин 3:11, 13; Михей 4:13; вж. Захария 4:14; 6:5).

6. Небесата оповестяват. Вижте върху Пс. 19:1; 50:6.

Хора. Буквално „племена“ (виж стих 1; вж. Исая 40:5).

7. Смутени. Описание на впечатлението, което се прави върху езичниците, когато се явява Божията слава. Идолите са безсилни пред Бога.

Всички вие, богове. Вижте Пс. 82:1, 6. Ако се говори за боговете на езичниците, то е само в фигура, защото тези богове всъщност не съществуват. LXX гласи: „Поклонете Му се, всички Негови ангели“ (вижте върху Пс. 8:5). Вулгата казва: „Поклонете Му се, всички ангели“.

8. Сион. Вижте Пс. 2:6; 9:14; 68:16; вижте върху Пс. 48:2. Пс. 97:8 описва впечатлението, което е направено върху Израел, когато се появява Божията слава. Сион се радва, когато чу радостните неща, че Господ царува.

Дъщери на Юда. Вижте върху Пс. 48:11.

Заради Твоите съдби. Те се радват, не отмъстително, а защото истината е възтържествувала.

9. Висок. Евр. „Елион“ (виж том I, стр. 173; Пс. 83:18).

Над всички богове. Вижте Пс. 95:3.

10. Мразете злото. Псалмистът завършва с призив да мразим злото (вижте Пс. 45:7; СТ 397; вж. Пс. 34:14–22; 2 Кор. 6:14–18). Злото ни отделя от Бога. Безразличието към злото отваря пътя на Сатана да влезе в живота. Където в сърцето има любов към греха, не може да има истинска религия (вижте Притчи 8:13).

Души. Вижте върху Пс. 16:10.

Светии. Евр. хасидими (вижте Допълнителна бележка към Пс. 36).

Избавя ги. Сравнете Дан. 3:16–30; 6:16–23.

11. Посява се. От еврейската дума *zara'*, „сея [като семе на полето]“. Думата се използва преносно по отношение на морални теми, като например да сеят „правда“ (Притчи 11:18), „беззаконие“ (Притчи 22:8), „нечестие“ (Йов 4:8) – неща, които, когато бъдат посетени, могат да произведат съответна реколта. „Светлина“ тук може да се разбира като посято семе, готово да поникне и да даде плод за честния търсач на истината. „Всяка истински честна душа ще дойде към светлината на истината. „Светлина се посява за праведните.“ И никоя църква не може да напредва в святост, освен ако членовете ѝ искрено не търсят истината като скрито съкровище“ (Велика божествена книга 522).

Вместо зара, един еврейски ръкопис има зарах, „да блести“. Това четене е подкрепено от LXX, сирийския превод и Таргумите. Зарах е използвана в Пс. 112:4 в твърдението „За праведните изгрява светлина“.

12. Радвайте се. Пс. 32:11; 33:1.

Благодарете. Пс. 30:4. Най-висшата радост на човека трябва да бъде в знанието, че има Бог и че Той е Бащата на Своите земни деца.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

2 COL 177; Ed 169; PP 43; SC 111; 5T 197, 699 10–12CT 397 11 CW 34; GC 522

ПСАЛМ 98

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 98 е превъзходен призив към всички народи и към всички сили на природата да хвалят Бога, Върховния съдия на вселената (вижте въведението към Пс. 93, 95). Псалмът е наречен ехо на Пс. 96, въпреки че показва по-определен модел на форма от този псалм. Ясно се разграничават три строфи с подобна дължина, всяка от които представя единна идея: причина за хваление (ст. 1–3), начин на хваление (ст. 4–6), покана за хваление (ст. 7–9). Псалмът притежава голяма свежест и спонтанност на духа.

За надписа вижте стр. 627.

1. Нова песен. Пс. 33:3; 96:1. Стихове 1–3 посочват причините за хвалене на Йехова.

Псалмът започва с възвишена хвалебствена нотка.

Чудесни неща. Общи благословии и конкретни ползи (виж Изх. 15:11, 21; Пс. 77:14).

Дясна ръка. Пс. 44:3; вж. Изх. 15:6; Ис. 52:10; 59:16; 63:5.

2. Изяви. Чрез дела на освобождение (виж Исая 52:10).

Открито. Буквално „пред очите“.

Езичници. Или „народи“ (вижте върху Пс. 2:1). Божиите дела бяха толкова публични, че всички народи около Израел можеха да видят Неговата сила (вижте Пс. 97:6).

3. Неговата милост и Неговата истина. Вижте Пс. 25:10; 26:3.

Краищата на земята. Вижте Исая 52:10; вж. Пс. 98:2; Лука 2:10; 3:6; Рим. 10:12, 18.

4. Радостен шум. Вижте Пс. 66:1; Пс. 95:1; 100:1. Стихове 4–6 посочват начина на хваление на Йехова.

Цялата земя. Псалмът се отличава с универсалната си привлекателност за всички народи.

Пей хвалебствена песен. Евр. *затаг*, „създавай мелодия“, било то с глас или инструмент, или и с двете.

Духовно надарените създания трябва съзнателно да показват хвала на Бога – хората имат гласове, с които да изказват Неговата хвала, и са надарени със способността да изработват инструменти, с които да Го хвалят.

5. Арфа. За музикалните инструменти, споменати в стихове 5, 6, вижте стр. 30, 34, 39.

6. Радостен шум. Тук няма „приглушени цигулки“; „всички струни на органа са извадени в пълен диапазон.“

7. Морски рев. Вижте Пс. 96:11. Стихове 7–9 отправят покана към цялата природа да се присъедини към хвалението на Йехова.

8. Наводненията пляскат. Олицетворение, вероятно внушено от разбиващите се вълни в брега.

Хълмовете да се радват. Сравнете Пс. 65:9–13 за изяснена картина на природата в цялата ѝ красота, хвалеща Бога.

9. Той идва. Вижте Пс. 96:13. Изкупените и всички дела на природата гледат

с неизразимо очакване очакваме времето на изкупителния съд.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

9 СН 303

Псалом 99

ВЪВЕДЕНИЕ. — Пс. 99 възхвалява царската власт на Йехова, призовавайки всички хора да изповядват Неговото величие и се покланяйте на Този, Който единствен е свят. Псалмът повтаря посланието на Пс. 93, 97 в разнообразна форма – и трите започват с фразата „Господ царува“ – и подобно на Пс. 93, поставя специален акцент върху святостта като главно качество и изискване на Бог (вижте Пс. 93:5; Пс. 99:3, 5, 9). Сложната и красива структура на Пс. 99 разкрива два по-големи рефрена (в леко разнообразна форма, в края на първия и третия

строфи: стихове 5, 9) и три по-малки припева (стихове 3, 5, 9), допълнени до „Господ, нашият Бог, е свят“ при третото си срещане.

1. Господ царува. Вижте Пс. 93:1; 96:10; 97:1.

Хората. Буквално „народите“.

Треперете. Когато Йехова изявява царската си власт, хората треперят пред Него (вижте Исаия 64:2).

Между херувимите. Вижте Пс. 80:1; 5Т 754.

Бъдете трогнати. Сравнете Пс. 77:18; 114:7.

2. Велик в Сион. Вижте върху Пс. 48:1, 2; вж. Пс. 95:3.

Хората. Буквално „людите“, тоест народите. Богът, чиято столица е Сион, управлява всички народи.

3. Ужасно име. Вижте Пс. 111:9; вижте върху Пс. 5:11; 7:17; вж. Втор. 28:58.

На еврейски „*hi*“ може да се отнася или до „име“, представляващо основния характер на Йехова, или до „Господ“, в който случай трябва да се преведе като „той“. Преводът „Той е свят“ е по-съвместим с повторението на припева в стихове 5 и 9. Няма съществена разлика между двата превода. Святостта е едно от върховните качества на Бог. Святост се изисква и от Божиите деца (виж Лев. 19:2). Това е първата поява на по-малкия припев (виж Въведението към Пс. 99; също стихове 5 и 9).

4. Силата на царя. Първото изречение от стих 4 вероятно би трябвало да е свързано с предходната мисъл и пасажът, преведен като „Той е свят и силен, Цар, обичаш справедливостта“. Царят очевидно е Йехова (виж стих 1). Съществената сила на Божия характер е в полза на справедливостта (виж Исаия 61:8).

Ти. Емфатично на еврейски, вероятно за да се покаже контрастът между великия Цар и земните царе.

5. Възвеличаване. Вижте Пс. 30:1; Пс. 34:3. Стихът представлява първата поява на по-голям припев (вижте Въведението към Пс. 99; също стих 9).

Защото е свят. Второто срещане на по-малкия припев (виж на стих 3). Изречението може да се преведе като „защото е свято“, като в този случай „то“ би се отнасяло до Божието подножие. В угаритската религиозна литература (виж стр. 618) подножието на божеството е важна част от божественото обзавеждане.

6. Моисей и Аарон. С поразителна поетична рязкост този стих представя примери за представителни свети мъже, които са се покланяли на Бога, ходатайствали за своите ближни и получавали отговори на молитвите си. Изводът е, че всички – свещеници и хора – трябва да се покланят на Йехова. Бог призовава за велики ходатаи днес.

Въпреки че обикновено не е смятан за свещеник, тук Моисей е причислен към свещениците може би заради позицията му на духовен водач и заради работата му, свързана със светилището (виж Изх. 24:6–8; 32:30–32; 40:18–33; Лев. 8:6–30).

Самуил. Самуил е споменат по-специално, заедно с Моисей, като притежаващ сила с Бога в молитва (виж Йер. 15:1; срв. 1 Царе 7:8, 9; 1 Царе 12:19–23).

Име. Вижте Пс. 7:17.

7. Облачен стълб. Вижте Изх. 33:9; Числа 12:5.

Те спазваха. Те се подчиняваха на Божиите закони и Той отговаряше на молитвите им. Подчинението на божествената воля е условието за отговорена молитва.

8. Който прости. И Моисей, и Аарон съгрешиха, но Бог в Своята милост прости (виж Изх. 32:1–24; Числа 20:12, 13; вж. Пс. 106:32). „Тях“ вероятно се отнася до хората като цяло.

Отмъсти. Божието наказание се разпростира дори до светите мъже, споменати в стих.
6. Моисей и Аарон били изгонени от Ханаан заради греха си при Мерива (виж Числа 20:12).

Изобретения. Буквално „дела“; контекстът предполага своеволни дейности. Сравни Екл. 7:29.

9. Възвеличайте Господа. Стих 9 е втората поява на по-големия припев, леко
модифицирана форма (вижте на стих 5).

Неговият свят хълм. Сион, седалището на националното поклонение (вижте върху Пс. 48:2).

Господ, нашият Бог, е свят. Третото срещане на по-малкия припев, допълнено (виж върху стихове
3, 5).

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1 РК 176

1–3МН 438; 8Т 285

1–5РК 29

9 МХ 415; 8Т 264

ПСАЛМ 100

ВЪВЕДЕНИЕ.—Сред псалмите на триумфалната благодарност, Пс. 100 стои на първо място. Той е славна кулминация на поредицата от псалми, започващи с Пс. 95. В този псалм всички народи на земята са поканени да се присъединят към Израел във всеобщо възхваляване на Йехова, защото Неговата любяща доброта и вяност са вечни. Пс. 100 вероятно е произходът на Old Hundredth, нашата Доксология, започваща с „Слава на Бога, от Когото произтичат всички благословии“. Мелодията е композирана от Луи Буржоа през 1551 г. През 1561 г. Уилям Кете композира перифразата, започваща с „Всички хора, които живеят на земята“, за мелодията на Буржоа. Може би никой друг псалм не се използва по-често днес в синагога или църква.

То учи за всеобщото пастирство на Бога. В него няма нито една тъжна нота.

За надписа вижте стр. 627, 628.

1. Радостен шум. Вижте Пс. 66:1; 98:4.

Всички земи. Буквално „цялата земя“.

2. Радост. Това е основната нота на псалма.

3. Той ни е създал. Божието право на хвала се основава преди всичко на факта, че Той ни е направил
Свой народ (виж Пс. 95:6; срв. Втор. 32:6, 15).

Не ние самите. Редица еврейски ръкописи, Таргумите и полетата на еврейската Библия гласят „ние
сме Негови“. От друга страна, LXX и сирийският превод подкрепят тълкуването на KJV.

Овце. Сравнете Пс. 95:7; вижте върху Пс. 23:1–4. Мисленето за тези възвишени мисли води
псалмиста да благодари.

4. Порти ... дворове. Вероятно се отнася до светилището, но в по-широк смисъл до всички места,
където се покланяме на Бога.

Ден на благодарността. Вероятно жертвите на благодарността (виж Пс. 96:8). Картината е
този на благодарните поклонници, които принасят своите дарове на благодарност в светилището.

Хвала. „Мелодията на хвалението е атмосферата на небето; и когато небето дойде
в допир със земята има музика и песен – „благодарност и глас на мелодия“ (Ед. 161; вж. Ис. 51:3).

Име. Вижте Пс. 7:17.

5. Добро. Вижте 1 Лет. 16:34; 2 Лет. 5:13; 7:3; Пс. 106:1; 107:1; 118:1 и др.

Неговата милост е вечна. На еврейски, същото като повтарящия се рефрен, преведен като „Неговата милост е вечна“ (Пс. 136; вижте също Пс. 118:1–4, 29).

До всички поколения. Буквално „до поколение и поколение“. Картина на едно поколение след друго, всички радващи се на Божията доброта и вяност. Бог заслужава нашата хвала, защото ни прави такива, каквито сме, изкупва ни, обича ни, цели всичко добро за нас сега и осигурява нашето щастие в бъдещето.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1–4МН 415; 8Т 264

2 ПП 594

2–4DA 288

3 ГК 437; 6С 351

3, 4, изд. 243

4 АН 474; ML 171; 5Т 317, 491

4, 5 ЗТ 240

ПСАЛМ 101

ВЪВЕДЕНИЕ. — Пс. 101 представя сбита таблица на принципите, които трябва да ръководи владетеля в неговата държава. То е от особена ценност за родителите, когато „пазят влиянията на дома“ (СТ 119). Стихове 1–4 се отнасят до личния живот на владетеля; стихове 5–8 – до неговите обществени дейности.

Псалмът е съставен от Давид (СТ 119), вероятно в ранната част на неговото царуването. Това е красив израз на благородството на душата на цар Давид.

За надписа вижте стр. 616, 627.

1. Милост. Евр. хесед (вижте Допълнителна бележка към Пс. 36).

2. Държа се мъдро. Царско решение, достойно за царска душа.

Кога? Въпросът е внезапният изблик на благочестивата душа, копнееща за изпълнението на своето решение, което е възможно само когато Бог влезе изцяло в живота ѝ. Давид имаше силно желание за общение с Бога.

В моята къща. Благочестието започва у дома.

3. Зло нещо. Буквално „нещо на Велиал“ (вижте Втор. 13:13).

Пред очите ми. Давид решава да не гледа злото (виж 1 Йоан 2:16; срв. 2 Коринтяни 3:18), за да не имитира животът му това, което би видял. До голяма степен ние сме това, което обичайно виждаме. „Не чувайте зло, не вижте зло, не говорете зло.“ Относно високата оценка на Йов за личната чистота вижте Йов 31:1, 7.

Не се прилепвам. Дори да вляза в контакт със злото, веднага ще се отделя. от него. „Не можем да попречим на птиците да летят над главите ни, но можем да ги предпазим от това да свиват гнезда в косите ни.“

4. Непокорен. Евр. 'иккеш, „крив“, „извратен“ (виж Притчи 11:20). В този момент псалмистът преминава от решения от личен характер към решения, които засягат обществения му живот като владетел.

5. Тайно. Насаме, тайно.

Не аз страдам. Като цар, Давид решава да не толерира в официалното си домакинство онези, които са характеризирани както по-горе.

6. Моите очи. Давид решава да бди за верни мъже, които ще достойни членове на неговия двор.

По съвършен начин. Вижте стих 2. Давид желае неговите официални сътрудници да бъдат като него. Те ще бъдат избрани заради присъщите си достойнства, а не заради висш произход или талант. Това, което Давид изисква от себе си, той изисква и от другите.

7. Който върши измама. Сравни Откр. 14:1, 5; виж върху Притчи 12:17; 20:17.

8. Ранно унищожи. На никое зло няма да бъде позволено да продължи. При първата си поява то ще бъде унищожено.

Град Господен. Йерусалим, столицата на Давид. Ако столицата на една нация е морално чиста, Така даденият пример вероятно ще бъде последван в цялата страна.

Със сигурност високите решения на този псалм, ако бъдат спазени, биха направили един цар достоен за похвалата на Давид, както е изразено във 2 Царе 23:3, 4.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

3 АН 404, 406, 409; МЛ 86, 88

3–7СТ 119

ПСАЛМ 102

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 102 е един от най-тъжните от седемте покаяни псалма. Изглежда е молитвата на изгнаника, съставена в земята на неговия плен. В елегични тонове той разказва за болка и скръб, за преследване и малодушие. Но прави повече от това; разпознава надеждата в замяна от плен и възстановяването на духа. Стихотворението се люлее между двете идеи, но завършва с възвишена нота на увереност във вечното постоянство на Бог в отношенията Му с човешките чедра. Псалмът се разделя на четири части: въведение (ст. 1, 2), оплакване (ст. 3–11), утеха (ст. 12–22), заключение (ст. 23–28). В него християнинът от последните дни може да намери израз за своите изпитания и уверението в небесна утеха във времена на необичайна беда.

Надписът „Молитва на наскърбения, когато е съкрушен и излива жалбата си пред Господа“ е уникален сред надписите към псалмите. Той характеризира псалма и посочва целта, за която е съставен (виж стр. 624, 628).

1. Чуй. Вижте Пс. 18:6; 39:12.

2. Не се крийте. Вижте Пс. 4:6; 13:1.

Бързо. Вижте Пс. 69:17. Дълбочината на униинето на псалмиста и интензивността на неговото Призивът е подчертан от кумулативните молби за божествена помощ в стихове 1, 2.

3. Защото. Стих 3 бележи началото на оплакването на псалмиста.

4. Забравете да ядете. Вижте Йов 33:20; Пс. 107:18.

5. Костите ми се счупват. Вижте Йов 19:20; Плач 4:8.

6. Пеликан. Евр. qā'ath, преведено като „корморан“ в Ис. 34:11; Соф. 2:14. Точният вид птица, за която става въпрос, не е известен, въпреки че е наблюдавано, че пеликанът е подходящ символ на пълна самота и меланхолия.

7. Аз наблюдавам. Или „Аз съм буден/будна“.

Врабче. Евр. sippor, общ термин за крилати животни (виж Бит. 7:14; Втор. 4:17).

„Сама“ е може би алюзия към птица, лишена от партньора си.

9. Пепел. Вижте Исус Навин 7:6; Йов 2:7, 8; Плач на Йехова 3:16. За угаритски паралели вижте Пс. 42:3.

11. Сянка, която се спуска назад. Поразителен образ на приближаването на смъртта (виж Йов 14:2). Самюъл Бътлър е казал: „Годините ми се изплъзват през мен като вода през сито.“

12. Но ти. Внезапно псалмистът намира утеха в съзерцанието на вечния суверенитет на Бога и се издига над оплакването си. Тъй като Бог не се променя, Неговите обещания са сигурни, въпреки очевидното Му пренебрежение към страданието на псалмиста засега.

Ще издържи. Вижте Пс. 9:7; Плач. 5:19.

Спомен. Вижте Изх. 3:15; Пс. 135:13.

14. Камъни. Изгнаниците дори се наслаждават да съзерцават натрупаните камъни и прах от това, което някога е бил техният славен град Йерусалим, толкова дълбоко са влюбени в Сион (виж Неем.

4:2, 10; Пс. 79:1). В концепцията на този стих има жалък оттенък на носталгия. Дори руините на дома ни от детството са ни скъпи.

15. Ще се уплашат. Според Божия план, възстановеният Сион ще съставлява народ, изпълняващ божествената съдба в избора на Израел. Мисионерската дейност ще обърне много от езичниците и просперитетът на новата държава ще привлече много народи.

За съжаление, Израел се провали. Ако бяха верни, цялата земя щеше да бъде подготвена за първото пришествие на Христос (РК 703, 704; виж също том IV, стр. 26–30).

16. Той ще се яви. Месията щеше да дойде във възстановеното състояние (вижте на стих 1). 15; вижте също статията „Ролята на Израел в пророчествата на Стария завет“, том IV).

18. Написано. Това изглежда е единственото споменаване в псалмите, където е описано Казва се, че Божиите провидения са писани.

Господи евр. Ях (виж Пс. 68:4).

19. От небето. Вижте Втор. 26:15; вижте също Пс. 14:2.

20. Тези, които са обречени на смърт. Буквално „деца на смъртта“ (виж Пс. 79:11).

21. Име. Вижте върху Пс. 5:11; 7:17.

23. Моята сила. От утехата на вечния Божий суверенитет псалмистът отново се връща за миг към собствената си слабост и краткостта на живота си – но това е само за миг. Почти веднага той отново е погълнат от съзерцанието на неизменността на Бога.

24. Посред. Молитвата на псалмиста очевидно е подтикната отчасти от желанието му да види възстановяването на Йерусалим. Той не може да понесе мисълта да умре, преди да види изпълнението на надеждите си. Пред лицето на вечното съществуване на Бог той чувства колко мимолетни и преходни са собствените му дни (виж стихове 11, 12; Пс. 90:2; Авак. 1:12).

25. Положил ли си. Вижте Бит. 1:1. Стихове 25–27 са цитирани в Евр. 1:10–12 като обръщение към Христос. Авторът на посланието до евреите доказва, че Христос, като Божий Син, също има превъзходно място над ангелите. Тук е и доказателство за позицията на Христос като Създател.

26. Дреха. Угаритската литература (виж стр. 618) също сравнява небесата с дреха което „ще се износи“.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

15, 18–22РК 370

19 МХ 438; 8Т 285

ПСАЛМ 103

ВЪВЕДЕНИЕ.—Псалм 103 е описан като един от най-жизнерадостните от псалмите. Той е спонтанният израз на сърце, изпълнено с хвала към Бога за Неговата благодат и състрадание. В него Давид хвали Бога за благословиите в собствения си живот (ст. 1–5), разказва за любящата доброта, която Бог проявява към децата Си като цяло (ст. 6–14), показва зависимостта на човека от милостта на Бога (ст. 15–18) и кани цялото творение да Му се поклонни.

Бог (ст. 19–22). Пс. 103 и 104 са съпътстващи псалми, като първият възхвалява чудесата на Бог в Неговото състрадание и милост, а вторият възхвалява чудесата Му в творението.

Относно авторството на псалма виж МВ 167. Относно надписа виж стр. 616.

1. Благословете Господа. Вижте Пс. 63:4.

Душа. Вижте Пс. 16:10.

Всичко, което е в мен. Нищо по-малко от използването на всичките ни способности не е достатъчно, за да хвалим Господа.

Име. Вижте Пс. 33:21; вижте също върху Пс. 7:17. Обръщането на реда, в който са представени идеите (риторичната фигура на хиазм), е приятна риторична вариация в синонимния паралелизъм.

2. Не забравяйте. Предупреждение, често отправяно от Моисей (вж. Втор. 4:9, 23; и др.). „Няма от какво да се страхуваме за бъдещето, освен ако не забравим начина, по който Господ ни е водил, и Неговото учение в миналото ни“ (LS 196). „Да не забравим“ е рефренът на викторианското юбилейно стихотворение на Ръдиард Киплинг „Recessional“.

3. Който прощава. Вижте Пс. 32:1.

4. Любяща доброта. Евр. хесед, „божествена любов“ (вижте Допълнителна бележка към Пс. 36).

5. Като на орела. Древната история разказва, че след определено време орелът се е линеел и подновяването на младостта ѝ е без научна основа. Птицата линее незабележимо. Може би псалмистът има предвид факта, че орелът живее по-дълго от много други птици и запазва жизнеността си. Простеният грешник показва свежестта на обновената младост.

С това лично приписване на хвала, Давид се обръща към преживяването на Божиите деца. Обърнете внимание на шестте благословии в стихове: 3–5: прощава, изцелява, изкупва, коронясва, насища, подновява.

7. До Моисей. Вижте Изх. 33:13. Божиите пътища са „неизследими“ (Рим. 11:33). Те трябва да бъде „опознати“, понякога чрез божествено откровение, както на Синай (Изх. 20).

8. Милостив и благодатен. Сравни Изх. 34:6; Пс. 86:15.

10. Възнагради ни. В Христос наказанието за греха е смекчено.

11. Е високо. Божията любов е неизмерима като безкрайното разстояние между небето и земята.

12. Премахна нашите прегрешения. Сравнете Исаия 38:17; Михей 7:19. Не можем да разберем необятността на вселената, но можем да разберем бащинството (вижте стих 13).

13. Като баща. Вижте Втор. 32:6.

14. Познава нашата структура. Крехкостта и преходността на човека са силни призови към Божията любяща доброта (виж Бит. 8:21; Пс. 89:5; Пс. 139:1–18).

Прах. Вижте Бит. 2:7; 3:19; Йов 34:15.

15. Човек. евр. 'енош (вж. Пс. 8:4).

Като трева. Сравнете Исаия 40:6–8; Исаия 51:12.

19. Приготвил е. Царуването на Царя на вселената не е национално, нито дори имперско, а вселенско. Бог е Цар на царете и Господ на господарите (Откр. 19:16), не просто цар на народа на Израел.

Давид започна псалма със собствения си опит и след това, поетично, го включи с себе си всички, които се боят от Господа, участвайки в Божията благост. Сега той призовава цялото творение, одушевено и неодушевено, да се обедини в благословията на Господа.

20. Превъзхождайте със сила. Картината на ангелите, изпълняващи „неговите заповеди“, обвързва небесното семейство, близко до семейството на спазващите Божиите заповеди деца на земята.

21. Домакинства. Вижте върху Пс. 24:10; Лука 2:13.

Служители. Паралелно с „множества“ (виж Пс. 104:4; Дан. 7:10; Евр. 1:14).

22. Всичките му дела. Псалмистът призовава цялото творение на небето и на земята, одушевени и неодушевени, за да се присъединят към хора на благодарността (виж Пс. 148).

Благословете Господа. След всеобщата хвалебствена химна, в повторението на фразата, с която започва псалмът, от страна на Давид се крие безкраен патос. Осъзнавайки, че вселената сега е гласна с хвала на Бога, той искаше и неговият собствен глас да бъде чул.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1 CP 129

1, 2 ПП 294

1-4CT 243

1-14MH 79

2, 3 ML 154

2-4CH 502

3 DA 270; MH 77, 111, 243

3, 4 MX 113

8 4T 67

8-188T 272

12 MB 167

13 COL 204; CS 17; Ед 245; GW 210; MB 113; 4T 177; 5T 177, 315

13, 14 CH 375; MH 123, 225

14 COL 362; GW 244; MM 296; MYP 226; 8T 191

17, 18 ПП 754

19 GC 511; PK 50

20 DA 779; GC 512, 517, 630; MM 94; PK 602; PP 100; Те 291; 1T 301, 346; 2T 171

591; 3T 526, 450; 8T 17; 9T 17

20, 21 ML 305

21 GK 512

ПСАЛМ 104

ВЪВЕДЕНИЕ.—Както Пс. 103, неговият съпътстващ псалом, възхвалява Божиите чудеса в Неговото състрадание и нежност, така и Пс. 104 възхвалява Божиите чудеса в творението. Подобно на Пс. 103 по отношение на жизнерадост, Пс. 104 е песен за спонтанната наслада на поета от делата на Божието творение. С езика и маниера на поета, а не на учения, псалмът обсъжда делата на творението, винаги разпознавайки в творението своя Създател. Псалмът е забележителен с движението и живостта на образите, които се тълпят в картината на творението. В това отношение той вероятно е ненадминат в литературата. Някой е казал, че би си струвало да се изучава иврит в продължение на десет години, ако в резултат на това изучаване ученикът може да прочете този псалм в оригинала.

За обсъждане на по-висшия критичен възглед, който авторът на този псалм е заимствал предимно от египетски химн, вижте Допълнителна бележка в края на този псалм.

1. Благославяй. Подобно на съпътстващия го Пс. 103, този псалм започва с хвала (виж върху Пс. 103:1).

Облечен. Вижте Пс. 93:1; 8:5.

2. Облечи се. Бог е представен като облечен в роба от светлина. Робърт

Химнът на Грант „Поклонете се на Царя“ във втората си строфа съдържа фразата „чиято дреха е светлината, чието балдахинно пространство“. Светлината едновременно скрива и разкрива (вижте Йоан 1:4-9; 1 Йоан 1:5).

Стихове 2–4 могат да бъдат сравнени с делото на първите два дни на сътворението, когато светлината и небесният свод бяха създадени, за да заменят тъмнината и хаоса (вижте Битие 1:3–8). Като завеса. Вижте Исаия 40:22.

3. Полага гредите. Поетично представяне (виж Пс. 18:11; Амос 9:6).

Камари. Буквално „горни камери“.

Облаци. Вижте Исаия 19:1. „Колесниците Му на гнева образуват гръмотевични облаци“ (вижте химна, цитиран в стих 2).

Криле на вятъра. Вижте Пс. 18:10.

4. Неговите ангелски духове. Вижте Евр. 1:7. Преводът на някои от по-късните версии, „Който прави ветровете Своите посланици“ е граматически и лексикално възможно.

5. Основи. Псалмистът поетично изобразява земята като лежаща върху здрава основа (вж. Йов 38:4–6; вж. Йов 26:7), вероятно за да подчертае стабилността на Божието творение.

Сравнете със стихове 5–9 работата през първата част на третия ден на сътворението (вижте Битие 1:9, 10).

6. Покри го. Сравнете простата проза с поетичния разказ на стихове 6–8 твърдението от Бит. 1:9, 10.

8. Те се издигат. Пасажът е по-добре предаден като „планини се издигат, долини потъват“ – въздействаща картина на Божието дело по отделянето на водите от сушата и определянето на контурите на земята.

9. Поставете граница. Вижте Йов 26:8–10; Йов 38:8–11.

10. Изпраща изворите. Темата е разгледана с изящни поетични детайли, с акцент върху любящата грижа на Създателя.

13. От покоите си. Вижте стих 3; Пс. 147:8. Бог напоява земята чрез дъжд, както и чрез водните потоци.

14. Херб. Евр. 'ešeb. Думата се появява в Бит. 1:11, 12, 29, 30.

В служба на човека. Или „билки за обработка на земята от човека“ (виж 1 Лет. 27:26; Неем. 10:37).

15. Вино. Вижте Втор. 14:26.

16. Пълни са със сок. Буквално „са наситени“ или „са задоволени“, тук вероятно с вода.

18. Кони. Евр. šerphannim, вероятно скални язовци (вижте Притчи 30:26).

19. Луна. Картината на нощта предшества тази на деня. Сравнете със стихове 19–23 разказа за Сътворението относно небесните тела (Битие 1:14–19).

Сезони. Вижте Бит. 1:14. Относно еврейския лунен календар вижте том II, стр. 112–117.

20. Създава мрак. Ярка картина на нощта в гората, дивите същества, които крадливо се промъкват, за да намерят плячката си, с лъва, цар на зверовете, като кулминация (виж Пс. 17:12; 58:6).

22. Поставете ги на земята. При изгрев слънце дивите същества търсят прикритие, за да не бъдат открити.

23. До вечерта. Денят е определен за труд на човека.

24. Колко многообразно. Сякаш вече неспособен да съдържи хвалението си в съзерцанието на Божието творение, псалмистът спира, за да извика на удивление пред мъдростта на Създателя.

25. Море. Поетът възобновява историята за сътворението, споменавайки морските създания (вж. Бит. 1:20–22).

Безброй. От най-малкия обитател на дълбините до левиатана от стих 26.

26. Кораби. Странно човешко докосване. Псалмистът внася в картината един-единствен пример за „създаването“ на човешкото умение.

Левиатан. Вижте Йов 41:1.

27. Тези чакат. Вижте Пс. 145:15.

29. Дъхът им. Сравни Пс. 146:4.

В праха им. Вижте Бит. 3:19.

30. Дух. Евр. руах (виж на Пс. 31:5).

33. Ще пее. Както псалмистът желае Бог да се радва на Своето творение, така и той ще пее хвала на своя Създател, докато е жив. Ето един цикъл на всеобща радост (виж ДА 21).

34. Моят размисъл. Вижте Пс. 19:14.

35. Хвалете Господа. Евр. hallelu – Ях. Това е първата поява на израза в псалмите.

Терминът е станал част от езика на молитвата и хвалението (виж Пс. 105:45; Пс. 106:1, 48; и др.).

ДОПЪЛНИТЕЛНА БЕЛЕЖКА ВЪРХУ ПСАЛМ 104

Фараонът от 14-ти век, Ехнатон, бил известен като еретичния цар, защото се отказал от многото богове на Египет и въвел краткотрайна форма на монотеизъм, като провъзгласил Атон за единствен бог на земята (виж том II, стр. 19, 20). По това време бил съставен химн, почитащ слънчевия диск Атон като върховен и единствен бог на сътворението, вероятно от самия цар. Тъй като този химн съдържа определени мисли и изрази, които се срещат и в Пс. 104, много библейски учени твърдят, че авторът на Пс. 104 е заимствал материала си от египетския химн на Атон и го е приложил в модифицирана форма към своя Бог.

Признава се, че съществуват някои паралели в мисленето и изразяването между химна на Атон и Пс. 104 и че химнът на Атон, или части от него, може да е бил известен отвъд границите на Египет по времето на Ехнатон. Няма обаче причина който и да е изследовател на Библията да се откаже от убеждението си, че Пс. 104 е оригинално произведение, и то по следните причини: (1) Паралелите не са многобройни. От 149-те реда на Химна към Атон в превода на Дж. Х. Брейстед („Зората на съвестта“ [1933], стр. 281–286), само 17 показват някои паралели със 104-ти псалом, оставяйки 132 реда без паралели. (2) Паралелите не са толкова поразителни, колкото твърдят защитниците на зависимостта на Пс. 104 от химна на Атон. (3) Религията на Атон е била смятана за ерес в Египет след краха на движението на Ехнатон около 1350 г. пр.н.е. и химнът на Атон, който не е бил използван след това време, по всяка вероятност скоро е бил напълно забравен. Този факт прави много малко вероятно еврейски автор да го е познавал в Палестина много векове по-късно. (4)

Всеки поет, който възхвалява своя бог като създател, почти сигурно ще използва илюстрации, изрази, образност и език, подобни на използваните в Пс. 104 или химна на Атон.

Следователно, Пс. 104 и химнът на Атон вероятно са оригинални.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1–348Т 273–275

5 ПП 44

5–12РК 134

10, 12, изд. 118

13, 14 CS 17; FE 414

14 CSW 140

14, 15 РК 135

18 CG 59; Ed 118

20, 21 ПП 115

24 Ед. 99, 104; МЗ 412

24-28РК 135

27 ЗТ 228

27, 28 ПП 115

27-30, Изд. 131

33, 34 МХ 101

ПСАЛМ 105

20

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 105 е национален химн на Израел (виж Пс. 78; Пс. 106). Той илюстрира Божиите отношения с Израел от времето на Авраам и неговите потомци до завладяването на Ханаан, с акцент върху заветните отношения между Бог и Израел. В химна Йосиф е представен като свързващото звено между Египет и Ханаан. Античният размер на химна продължава в поредица от радостни куплети, величествени в простия си паралелизъм.

Стихове 1–15 от този псалом са практически идентични със стихове 8–22 от псалма, записан в 1 Лет. 16:8–36, който Давид е композирал за церемонията по поставянето на ковчега в Йерусалим. Вариациите от оригиналната форма на псалма вероятно се дължат на адаптирането му за литургична употреба на по-късна дата.

Пс. 105, 106 са съпътстващи псалми. Пс. 105 трябва да се изучава в светлината на съветите, дадени в 8Т 107–116; ТМ 98; и LS 196.

1. Благодарете. Божията любов, показана в историята на Израел, изисква пълно признание. Това е темата на псалма.
Неговото име. Вижте Пс. 7:17.

Хора. Буквално „народи“. Всички народи трябва да познават Божиите „дела“, Неговото „свято име“ (ст. 3), Неговите „чудни дела“ (ст. 5), Неговите „съдби“ (ст. 5). Псалмът започва с мисионерски звън.

4. Неговата сила. Само чрез Божията сила Израел беше спасен; само така можем да бъдем спасени и ние.

5. Запомнете. Сравнете Втор. 32:7.

Чудеса. Тук става въпрос главно за чудесата в Египет, тъй като те съставляват голяма част от съдържанието на псалма (виж Изх. 6:6; 7:4).

6. Потомство на Авраам. Вижте стих 42.

Избрани. Буквално „избрани“ (виж стих 43).

7. Нашият Бог. Стихове 7–11 възхваляват Бога като този, който помни завета Си.

8. Хиляда поколения. Поетична хипербола за дълъг период от време (виж Втор. 7:9).

9. С Авраам. Вижте Бит. 12:7; 13:14–17; 15:18–21; 17:2; 22:15–18 и др.

До Исаак. Виж Бит. 26:3; вж. 28:13.

13. На друг. Авраам напусна Ур Халдейски (виж Бит. 11:31 до 12:5).
патриарсите били принудени да мигрират от Ханаан (виж Бит. 12:10; 26:1; 28:10).

14. Порицани царе. Вижте Бит. 12:17; 20:3.

15. Не докосвай. Вижте Бит. 26:11.

Помазан. Вероятно в смисъл на това да бъдеш избран за специална мисия.

20Никъл, Ф. Д. (1978). Коментар на Библията на адвентистите от седмия ден: Светата Библия с ексегетични и обяснителни коментари. Серия с коментарни справки (Пс. 89:1).
Вашингтон, окръг Колумбия: Асоциация на издателствата „Ревю енд Хералд“.

Пророци. Вижте Бит. 20:7.

16. Призова глад. Вижте Бит. 41:53–57.

17. Преди тях. Вижте Бит. 45:5.

Продаден. Вижте Бит. 37:28, 36.

19. Неговото слово дойде. Тоест, докато не се сбъдна предсказанието на Йосиф за мечтите му за превъзходство над братята му (виж Битие 37:5–11).

Опитано. Интервалът между предсказанието и неговото изпълнение беше период на изпитание за Йосиф.

20. Царят изпрати. Вижте Бит. 41:14, 40, 41, 44, 46–49, 45:8.

22. Връзвам. LXX, сирийският и Йероним четат *uasag*, „да наставлявам“, вместо *евр.*

„асар“ – „да връзвам“. Разликата се състои само в една буква. Подобно тълкуване би направило първата част на стиха успоредна на втората. Идеята може да се илюстрира с египетски обичай, според който е било задължение на министър-председателя или везира да контролира образованието на царските деца.

Удоволствие. *Евр.* нефеш (виж върху Пс. 16:10). Преводът „удоволствие“ е в хармония с угаритската употреба (виж стр. 618).

Сенатори. Буквално „старейшини“.

23. Земята на Хам. Египет, както показва паралелизмът (виж Пс. 78:51; виж върху Бит. 10:6).

24. Умножи народа си. Сравни Изх. 1:9–16.

25. Обърнаха сърцата им. В библейската фигура Бог често е описван като деятел, който прави това което Той не предотвратява (вижте 2 Царе 12:11; 16:22; 24:1; 3 Царе 12:15).

Фино. Вижте Изх. 1:10.

26. Моисей, негов слуга. Виж Изх. 14:31; Втор. 34:5; Исус Навин 1:2.

Аарон. Вижте Изх. 4:14–17, 27.

27 Сред тях. Тоест, египтяните.

Хам. Вижте стих 23.

28. Тъмнина. Деветата напаст (виж Изх. 10:21–23). Псалмистът не следва последователността на разказа за напасти от Изход.

29. Кръв. Вижте Изх. 7:14–25.

30. Жаби. Вижте Изх. 8:1–15.

31. Мухи. Вижте Изх. 8:20–24.

Въшки. Вижте Изх. 8:16–19.

32. Град. Вижте Изх. 9:18–35.

Пламтящ огън. Вижте Изх. 9:23, 24.

34. Скакалци. *Евр.* 'арбе (виж Изх. 10:1–20).

Гъсеници. *Евр.* йелек, смята се, че представляват некрилата фаза на скакалците. В

В повествованието за Изход е използвана само една дума („арбех“) .

36. Първороден. Вижте Изх. 11, 12.

37. Сребро и злато. Вижте Изх. 12:35, 36. Преди да напуснат Египет, израилтяните поискаха обезщетение за неплатения си труд (виж РР 281).

Нито един слаб човек. Буквално „нито един спънат“.

38. Радвам се. Вижте Изх. 12:33.

39. Облак. Да показва пътя и да предпазва от палещото слънце (виж Изх. 13:21; ПП 282). Стихове 39–41 представят три от основните чудеса в пустинята: защитата и напътствието на облака и огъня, пъдпъдъците и манната, водите, бликащи от скалата.

Преминането през Червено море не се споменава.

40. Пъдпъдъци. Вижте Изх. 16:13.

Хляб небесен. Вижте върху Пс. 78:24, 25.

41. Отвори скалата. Вижте Изх. 17:6; вж. Пс. 78:15, 20. Пс. 105:40, 41 подчертава изобилието от Божии дарове.

43. Радост. Евр. *rinpah*, „звънящ вик на радост“ (виж Изх. 15).

45. Пазете законите Му. В грижите на последните дни е добре да помним Божиите благословии върху Неговия народ през всички поколения и да подредим живота си съответно.

Хвалете Господа. Вижте Пс. 104:35.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1–458Т 107–109; ТМ 98

1, 2 МХ 101

2, 3 МН 255; РК 566

9 1Т 203

14, 15 стр. 131; 3Т 94; 4Т 229

15 РК 571

18 ПП 218

21, 22 Изд. 53; РР 222; 6Т 219

23 МХ 101

26, 27 РК 16

37 ДА 824

39 ПП 282

41 ПП 411

42–45, Изд. 40

43–45 стр. 334

44, 45 бр. 120

ПСАЛМ 106

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 106 обикновено се счита за продължение на Пс. 105. Той е национален химн на Израел и подобно на Пс. 105 преглежда ранната история на Израел, за да покаже Божията вярност към завета. Той обаче има тази поразителна разлика: псалмистът показва колко хронична е била нелоялността на Израел и какви ужасни последици е претърпял той в резултат на греховете си. Псалмът обхваща историята на Израел от Египет през скитането в пустинята и историята му в Светата земя през периода на съдиите. Този химн показва колебание на мисълта между слабостта и глупостта на Израел и силата на Бог, както е показано както в избавлението, така и в наказанието, в редуващи се неравностойни строфи. Той започва и завършва с хвала и молитва. Псалмът е първият от така наречените алилуйски псалми (вижте също Пс. 111–113; 117; 135; 146–150). Подобно на Пс. 105, Пс. 106 трябва да се изучава в светлината на 8Т 107–116; ТМ 98; и ЛС 196.

1. Милост. Евр. *chesed*, „божествена любов“ (вижте Допълнителна бележка към Пс. 36). Божията непоколебимост Любовта беше предпазила Израел от пълно отхвърляне. Цялото изречение „Неговата милост е вечна“ е повтарящият се рефрен на Пс. 136. Думите от Пс. 106:1 се появяват в псалма на Давид за церемонията по поставянето на ковчега в Йерусалим (1 Лет. 16:34). В

По времето на Христос този стих се е пъл като част от храмовите празненства на Празника на шатрите (виж DA 448).

2. Хвала. Евр. тегила. Техилим е еврейското заглавие на Псалтира (виж стр. 615).

3. Благословен. Вижте Пс. 1:1.

4. Спомни си за мен. Общата молитва от стихове 1–3 сега се превръща в лична молба.

5. Нация. Думите „избран“, „нация“ и „наследство“ са синоними.

6. Съгрешихме. Стихове 6–39 разглеждат нелоялността на Израел от Египет до Ханаан, като цитират осем прегрешения, за които народът прави изповед.

7. Неразбрано. Липсата на внимателно обмисляне на Божиите съдби над Египет накара бащите да забравят Неговите милости (виж Втор. 32:28, 29). Подобно на израилтяните, ние сме склонни да приемаме Божиите благословии просто като факт, не позволявайки на тези знаци на благодеяние да ни направят трайно впечатление.

Провокира го. Първото от осемте прегрешения (виж върху стих 6; виж Изх. 14:11, 12).

8. Заради Неговото име. Вижте Пс. 31:3.

9. Укорен. Вижте Изх. 14:21, 22; вж. Пс. 104:7.

11. Покриваха враговете си. Вижте Изх. 14:27–30; 15:5.

12. Повярваха те. Вижте Изх. 14:31. Песента на Моисей (Изх. 15:1–21) е великолепно поетично разширение на избавлението при Червено море. Но израилтяните скоро забравиха Божията доброта.

13. Скоро забравиха. Стихове 13–33 са изповедта на греховете на Израел в пустинята: тяхната похот към плътта, бунтът им срещу Моисей и Аарон, грехът на златния телец, инцидентът с шпионите, грехът във Ваал-фегор и роптането в Мерива.

Последователните грехове, споменати в псалма, следват без формален преход. Тази склонност за незабавно преминаване от епизод към епизод без изразена връзка е пример за риторичната фигура, наречена асиндетон. Тя е характеристика на Псалом 106 (виж ст. 6, 7, 13, 24 и т.н.). Ефектът от асиндетона е да остави впечатление за почти спиращо дъха спомняне за историческите грешки на израилския народ, сякаш хората бързат да направят пълно изповедание.

Не чакаха. Те изпревариха Божия план за тях. Винаги, когато не изчакаме Бог да ни разкрие плана Си, ние изпадаме в беда.

14. Изпитваше прекомерна похот. Вижте Числа 11:4–6.

Изкушаван. Евр. *nasah*, „изпитан“, „опитан“.

15. Тяхната молба. Вижте Числа 11:31.

Мършавост. Евр. *gazon*, „мършавост“ (виж Числа 11:33, 34).

16. Завиждал на Моисей. Вторият грях в пустинята: бунтът срещу Моисей и Аарон (виж Числа 16; 17).

Свещ. Буквално „светият“. Недоволната група протестира, че цялото събрание е свято (виж Числа 16:3).

17. Датан. Вижте Второзаконие 11:6. Записано е, че „синовете на Корей не умряха“ (вижте Числа 26:11).

18. Нечестивите. Вижте Числа 16:2, 26, 35.

19. Хорив. Стихове 19–23 описват третия грях в пустинята: грехът на златния телец (вж. Изх. 32; вж. Втор. 9:8–12).

20. Тяхната слава. Тоест, славата Божия (Йеремия 2:11; Римляни 1:23). Контрастът между Божията слава и звяр, който яде трева, е поразителен. До какви дълбини се спуска плътският човек!

21. Те забравиха. Вижте върху стих 13; вижте Втор. 6:12. Стихове 21, 22 обобщават събитията в Египет по време на Изхода.

Спасител. Вижте Исая 43:3.

22. Хам. Вижте върху Пс. 105:23.

23. В пролома. Вижте Изх. 32:10–14, 32–34, вж. Езек. 22:30.

24. Приятната земя. Вижте Втор. 8:7; Йер. 3:19; Езек. 20:6. Пс. 106:24–27 описва четвъртия грях в пустинята: бунтът, който се е случил след завръщането на съгледвачите (вижте Числа 13; 14).

Не вярвах. Вижте Втор. 1:22; вж. Евр. 3:18.

26. Вдигна ръката си. Бог е изобразен на човешкия език като човек, който вдига ръка, за да се закълне (вижте Изх. 6:8, където „заклех се“ буквално е „вдигнах ръката си“).

27. Разпръснете ги. Сравнете Езек. 20:23.

28. Присъединиха се. Стихове 28–31 описват петия грях в пустинята:

разпуснато гуляйстване във връзка с поклонението на Ваал-фегор (виж Числа 25).

Ваал-Пеор. Вижте бр. 23:28; 25:18; Числа 31:16; Исус Навиев 22:17. За култа към Ваал вж върху Съдии 2:11; виж също том II, стр. 40.

Жертвоприношения на мъртвите. Вижте РР 684; 1 Кор. 10:20; вж. 1 Кор. 8:4–6.

29. Мор. Вижте Числа 25:8, 9, 18; РР 455.

30. Финеев. Вижте бр. 25:7, 8.

31. За праведност. Сравнете Бит. 15:6. В резултат на този акт на вяра, Господ обеща продължаването на свещенството (вж. Числа 25:10–13).

32. Водите на раздора. Шестият грях в пустинята: бунтът срещу Моисей и Аарон при водите на Мерива (вж. Числа 20:2–13).

Болен с Моисей. Вижте Числа 20:10–12; вж. Втор. 1:37; 3:26.

33. Говорил необмислено. Евр. бата', „да говориш прибързано“, „да говориш необмислено“ (вж. Том I, стр. 953, 954). Изповедта на шестте гряха в пустинята е завършена.

34. Не унищожи. Израелтяните не унищожиха идолопоклонническите народи, както Бог беше направил заповядано (виж Изх. 23:32, 33; Втор. 7:2; Исус Навин 23:12, 13; Съдии 1:21, 27; и др.).

Подчинението на тази заповед беше от най-голяма важност, защото именно контактът с езичниците доведе Израел до неговата гибел.

Стихове 34–39 обсъждат продължаващото грешене след влизането в Ханаан.

35. Научиха делата си. Подробностите са дадени в стихове 36–39. До какви нива Непослушанието понижава израелтяните! Ето урок за духовния Израел.

36. Примка. Вижте Изх. 23:33; 34:12; Втор. 7:16.

37. Принасян в жертва. Поклонението на Молох включвало човешки жертвоприношения (вижте върху Лев. 18:21; 1 Царе 11:7). Това беше един от най-отвратителните обреди на езичниците.

Дяволи. Вижте 1 Кор. 10:20; РР 685, 686.

39. Блудствах. Те извършиха духовно прелюбодеяние, нарушавайки заветната си връзка с Бога. Връзката между Израел и Бога е представена чрез образа на брака (вижте Йеремия 3:14; Езекиил 16).

40. Гняв. Вижте Пс. 78:59. Идеята се промъква като тъмна нишка през цялата история за съдиите.

Стихове 40–43 описват наказанието в резултат на непослушание.

43. Много пъти. Вижте Съдии 2:16.

45. Спомня си. Това не означава, че Бог е забравил Своя завет. Еврейската дума за „помня“ често означава повече от запазване в съзнателната памет или внезапно припомняне на факт, който може да е избягал от ума. Думата често обозначава действието, което е резултат от „спомнянето“ на дадено обстоятелство. Бог сега ще действа във връзка с клаузите на завета.

Милости. Евр. хасадим (вижте Допълнителна бележка към Пс. 36).

46. Да бъдеш съжаляван. Вижте 3 Царе 8:50 (вж. Неем. 1:11; Дан. 1:9).

48. Амин. Славословият текст бележи края на четвърта книга (виж Пс. 41:13; 72:18, 19; 89:52; виж също стр. 626 и въведение към Пс. 105).

Хвалете Господа. Вижте Пс. 104:35. Въпреки дългия разказ за ината, бунта и греха на Израел, псалмистът завършва с възвишена нота на благодарност за Божията милост.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1–488Т 109–112; ТМ 98

1 ДА 448

2 МХ 101

9 РК 16

15 МХ 312; ЗТ 171

16 ПП 320

19, 20 ПП 317

28 GC 556; PP 684

33 ПП 420; CP 165

34–36, Изд. 45

34–38ПП 544

37, 38 ПП 686

40 ПП 544

КНИГА ПЕТА

ПСАЛМ 107

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 107 открива пета книга от Псалмите (виж стр. 626). В смисъл на Поетична красота, това стихотворение заема мястото си сред най-възвишените произведения във всяка литература. То е с уникална структура и очевидно е било предназначено да се пее в отговор. Всяка строфа е симетрична по композиция. Първо има описание на бедствието, след това вик за помощ, последван от незабавен отговор. След това идва призив за благодарност, допълнен от причината за призива. Двойните рефрени с техните вариации са поразително ефективни (виж ст. 6–9, 13–16, 19–22 и 28–32). След въведението (ст. 1–3), в която изкупените са поканени да хвалят Бога, псалмистът представя четири поразителни мисловни последователности в четири строфи.

Първата строфа (ст. 4–9) обсъжда Божията грижа за скитниците в пустинята. Втората (ст. 10–16) изобразява Бог като освободител на затворниците. Третата строфа (ст. 17–22) представя Бог като велик лекувател. Четвъртата (ст. 23–32) представя Бог като суверен на морето. В този момент литературната структура на поемата се променя. Стихове 33–42 говорят за благословието, което сполетява праведните, и проклятието, което е участието на нечестивите. Псалмът завършва с призив към мъдрите да размислят върху представените факти, за да могат по-добре да разберат Божията любяща доброта (ст. 43).

1. О, благодарете. Общ призив, призоваващ мъжете да издигнат гласовете си в хор на благодарност към Йехова. Това е най-малкото, което хората могат да направят в замяна на това, което Бог е направил за тях. Хвалението е угодно на Бога и гласовете ни трябва често да се издигат в песни на благодарност.

Добро. Евр. *ṭob*. Добротата е едно от великите качества на Бог. Бог не е само добър в Себе Си, но и изворът, от който извира всяка доброта.

Милост. Евр. *chesed*, „божествена любов“ (вижте Допълнителна бележка към Псалм 36). Псалмистът беше съзнавайки, че Божията доброта и милост го следват постоянно (виж върху Пс. 23:6). Във всички трудни житейски обстоятелства е утешително да знаем, че великото Божие сърце е изпълнено с любяща доброта и нежна милост към човешките чедра.

2. Нека изкупените. Чрез греха хората са се продали на противника, но Небето плати безкрайна цена, за да ги откупи (вижте ГС 416). Изкупените, от всички хора, имат най-много основания да кажат, че Бог е добър и че Неговата милост е вечна. Много повече от нас, ние трябва да разказваме какво е направил Христос за нас и нашата любов към Него ще се задълбочи, когато я изразяваме (вижте СОЛ 298).

3. Събра ги. Посланието за изкупление ще достигне до всички тъмни места на земята и хора от всеки народ, племе, език и люде ще откликнат с благодарни сърца (вижте Матей 24:14; Откровение 14:6–12).

4. Те се скитаха. Това се отнася предимно за израилтяните. Ние също сме поклонници и нямаме постоянен град тук; но сме под ръководството на един всемъдър Бог, който ще ни води по правилния път и накрая ще ни отведе в небесния град (вижте Евреи 11:10).

5. Душата им припадна. Ярка картина на тежкото им положение. Отчаянието ги беше обзело поради нещастните им обстоятелства. Такова състояние не подобава на изкупените. Бог желае Неговият народ да бъде радостен. За онези, които твърдят, че Му се уповават, „униинето е греховно и неразумно“ (РК 164).

6. Те плакаха. Този рефрен се повтаря през целия псалм (ст. 13, 19, 28). В бедата си хората извикаха към Този, Който можеше да им помогне. Когато стигнаха до крайна нужда, те започнаха да се молят (вижте Съдии 3:9).

7. Прав път. Буквално „прав път“ или „равен път“. Правилният път е правият път. Пътищата на греха са криви пътища. Правият път е най-бързият и лесен път към нашия вечен дом.

8. О, тези хора. Тук псалмистът избухва в пламенен призив към всички да се присъединят към него в хвала на Изкупителя. Когато си спомняме какво е направил Бог за нас, като ни е избавил от робството на греха, със сигурност бихме били неблагодарни, ако не слеем гласовете си в хвала и благодарност към Този, който е извършил толкова чудесно за нас.

9. Той насища. Дори в пустинята нуждите на Израел бяха задоволени. Бог им даде вода от кремъчната скала и им даде хляб от небето. Същият Бог е все още жив. Той ще насити всички, които гладуват и жадуват за правда (Матей 5:6).

Той никога не отправя никого с празен дъх.

10. Седи в тъмнина. Вижте Пс. 23:4. Древните затвори обикновено са били тъмни подземия и Краката и ръцете на затворниците често били оковани в железни окови. В тази мрачна, тъмна килия обвиняемият щял да чака присъдата си. Това е картина на всяко дете на Адам, преди великият Избавител да дойде, за да отвори вратите на затвора и да го освободи. Делото на Изкупителя било да отвори затвора за вързаните и да прогласи освобождение на пленниците (виж Исая 61:1; Лука 4:17, 18).

Сянка на смъртта. Вижте върху Пс. 23:4.

11. Презряха съвета. Те не само не се подчиниха; те презряха Божия съвет. Когато хората и народите не следват Божия план и са нелоялни към Него, те си навличат объркване и проблеми.

13. Тогава те извикаха. Когато стигнем до края на земните си ресурси и се обърнем към Бог, Той никога не пропуска да отговори. Отново и отново израилтяните бяха побеждавани в битки и подчинявани от врага, но веднага щом извикаха към Господа за помощ, Той издигна избавител, за да ги спаси (Съдии 3:7–9, 12–15; 4:1–4; 6:1–14; и др.).

14. Сянка на смъртта. Вижте върху Пс. 23:4.

15. О, тези мъже. Вижте стихове 8, 21.

16. Медни порти. Тоест, „медни или бронзови порти“ (вижте Изх. 25:3). В древността, за да се обезопасят портите на градовете, е било обичайно те да се покриват с дебели месингови и железни плочи. Това е било защита срещу врага. Но медните порти или железните решетки не могат да предпазят града от попадане в ръцете на инструмента, избран от Бога, за да избави Неговия народ (вижте Ис. 45:2).

17. Поради прегрешението им. Буквално „от пътя на прегрешенията им“, което предполага постоянство в зъл път.

Са страдащи. Грехът носи страдание на онези, които му се отдават. Той може да си осигури определено фалшиво удоволствие за мимолетния миг, но накрая то носи страдание и болка.

18. Душата им се гнуса. Сравнете Йов 33:20–22. Безумните (ст. 17) са загубили апетита си; те се приближават до мрачните порти на гробницата.

19. Тогава те плачат. Великият Лечител чува и най-слабия шепот и изпраща незабавно облекчение.

20. Той изпрати словото Си. Чрез Неговото слово Бог създаде небесата и цялото им войнство (вижте Пс. 33:6). Това слово е манна за гладната душа и източник на духовна храна (вижте Йер. 15:16; Мат. 4:4). По-пълното откровение на това слово се вижда в Христос, живото Слово, което стана плът и живя сред нас (Йоан 1:14).

21. О, тези хора. Вижте на стих 8. Защо хората не трябва да хвалят такъв Лечител, такъв Живот-дарител, такъв Бог! Трудно е да се разбере защо хората, за които Бог е направил толкова много, трябва да забравят за Неговата милост. Когато Учителят ходеше по равнините на Палестина и лекуваше всякакви болести, Той постоянно се сблъскваше с неблагодарност. „Не бяха ли десет очистени?“, попита Той, „а деветте къде са?“ Само един прокажен се върна да благодари и той беше самарянин (Лука 17:15–18).

22. Денят на благодарността. Евр. *today*, „песен на благодарност“. Когато е придружена с отричане от грях, тя представлява изповед. Жертвоприношението на животно е трябвало да бъде придружено с искрено посвещение, за да бъде ценно в очите на Бога (виж Исая 1:11; Йеремия 6:19, 20).

23. Към морето. В стихове 23–30 псалмистът описва буря в морето. Внезапно бурята се разразява и малкият кораб е мятан нагоре-надолу по вълните. Моряците са в ужасен страх и отчаяние за живота си.

24. Чудеса в дълбините. Моряците имат прекрасната възможност да изучават силата и величието на Бог. Този, който управлява могъщите дълбини и говори на бушуващите вълни, ще ни отведе безопасно до другия бряг.

25. Той заповядва. Бог е Създателят и всички елементи и закони на природата са подчинени на Неговата заповед. Той обаче не е отговорен за всички природни бедствия (вижте GC 589, 590).

26. Душата им е разтопена. Моряците се страхуват, че ги очаква смърт. Цялата надежда достигането до брега е изчезнало.

27. Те са на края на ума си. Буквално „цялата им мъдрост се е объркала“. уменията им като навигатори са безполезни и единствената им надежда е да се обърнат към Господаря на вълни.

28. Тогава те плачат. Над дивия рев на стария океан се чува викът на моряците към Бога и бурята отшумява също толкова внезапно, колкото е възникнала.

29. Спокойствие. Бог контролира цялата природа. Както Той носи спокойствие на развълнуваното море, така Той ще прошепне мир на разтърсвания от бурята моряк по вълните на живота днес. Над шума и рева на развълнуваните води на живота, Божието дете може да чуе гласа Му с нежни тонове, който казва: „Моят мир ви давам. ... Да се не смущава сърцето ви“ (Йоан 14:27).

30. Желано убежище. На кормилото стои капитан, който ще ни отведе безопасно в небесно пристанище, убежището на нашата наслада. „Ах, помислете да стъпите на брега и този бряг, небето; да стиснете протегнатата ръка, а тази ръка, Божията.“

31. О, тези хора. Четвъртият призив да хвалим Бога (вижте стихове 8, 15, 21).

32. В църквата. В църквата трябва често да се чува хвала на Бога.

Стилът на псалма се променя тук. Припевът, който беше характерен за предходните четири строфи, не се появява в останалата част на псалма. Псалмистът противопоставя Божиите отношения с праведните и нечестивите.

33. В пустошта. Поради нечестието на жителите ѝ, добре напояваната и плодородна земя става безплодна и неплодородна.

34. Безплодие. Евр. *telechah*, „соленост“, „солена земя“. Когато враг желаше да обрече едно място и да го направи непродуктивно, той го засяваше със сол (виж Съдии 9:45; вж. Бит. 19:24–28).

36. Жаден за живот. Няма бедност у Господа и онези, които Му се уповават, ще не пропускат да бъдат задоволени техните нужди.

37. Плодове на умножението. Бог сътрудничи с онези, които обработват земята.

39. Намаляване. Архаична английска дума, означаваща „да се намали“ или „да се намали“. Когато Бог не е признат за Този, Който причинява растежа, хората се гордеят с материалния си успех. Бог ги смирява с бедност, за да спаси душите им.

40. Излива презрение. Променящите се съдби на силните на земята ни помагат да осъзнаем, че „Всевишният владее над царството на човечите и го дава комуто ще“ (Дан. 4:17).

41. На небето. Сравнете преживяването на князете (ст. 40) с възвисяването на бедни и смирени. Под Божията благословия онези, които са били подценявани, стават проспериращи.

42. Праведните ще го видят. Многобройните доказателства за всеобхватното Божие провидение привличат вниманието на праведните и тяхното зрение се просветлява от вяра, докато нечестивите остават в съмнение и недоумение.

43. Който е мъдър. Глупавият човек често вижда само непосредствените обстоятелства и може да каже „в сърцето си: Няма Бог“ (Пс. 14:1), но онзи, който е мъдър и наблюдава Божиите отношения с праведните и нечестивите, както е изобразено в този забележителен псалм, вижда в тези отношения откровение за Божията любов. Такава мъдрост обаче не е продукт на земята, а слиза от небето върху онези, които я молят с вяра (вижте Яков 1:5).

Те ще разберат. Такива хора първо ще осъзнаят болезнено слабостта и окаяността на човека, а след това ще започнат да схващат нещо от великата Божия милост.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1–438Т 112, 113
1, 2 МН 255; РК 566
8 ПП 289; СК 108; 5Т 318
9 РК 566
9–15МН 255
10 4Т 80; 8Т 306
10, 13, 14 РК 273
17–20МН 225
19 4Т 328
20 РК 273
29, 30 ДА 336
30 ТМ 516
43 СК 92

ПСАЛМ 108

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 108 е във форма, подходяща за пеене като национален химн. Първата част (ст. 1–5) съответства по мисъл и формулировка на втората част на Пс. 57; втората част (ст. 6–13) е практически същата като втората част на Пс. 60 (за контекста на тези псалми вижте въведението към Пс. 57 и към Пс. 60). Съответните части от тези псалми може да са били комбинирани в Пс. 108 за литургични цели и по този начин използвани в храмовата служба.

За надписа вижте стр. 616, 627.

1. Сърцето е непоколебимо. Псалмистът е определил пътя си и няма да се отклони от него то. Непоколебимостта в целта е черта на характера, която всички трябва да култивират.

Стихове 1–5 се появяват с леки вариации като Пс. 57:7–11 (вижте коментарите там).

Моя слава. Псалмистът ще въздаде хвала на Бога с интелекта, езика си, поезията си способности и музикални умения. Той е посветил всичките си таланти на своя Създател.

2. Събуди се, псалтирию. Сладкият певец на Израел не се задоволява само с гласа си; Той призовава музикални инструменти, които да го акомпанират в неговите хвалебствени песни. Тези, които имат музикален талант, имат привилегиата и задължението да използват този дар, за да прославят Дарителя.

Събудете се рано. Ранните сутрешни часове, прекарани в лично молитвено посвещение, дават сила за дневните задължения и предпазват от изкушение. Спасителят често ставал, за да се моли много преди зазоряване (вижте ДА 90; МН 52; вижте върху Марк 3:13).

4. Над небесата. Божията милостива любов и истина са безгранични и дълбоки. Земята не може да ги побере. Те се простират отвъд небето.

5. Бъди възвишен. Човешката хвала на Бога трябва да бъде според изобилието на Божията любяща доброта. Звукът на могъщия хор трябва да изпълни земята и всички дворове на славата.

6. Твоите възлюбени. Молитвата на един благочестив човек достига до много други и често оформя съдбата на цял народ (вижте Яков 5:17, 18). Възлюбените ще бъдат избавени от Този, който ги обича.

Стихове 6–13 се появяват с леки вариации като Пс. 60:5–12 (вижте коментарите там).

7. В Неговата святост. Божията природа е свята и тази природа прави невъзможно за Него да наруши обещанието Си (виж Числа 23:19; Тит 1:2). Когато Бог говори, Неговото слово е непоклонимо.

Долината Сокхот. Вижте Исус Навин 13:27.

8. Юда е моят законодател. Юда беше царското племе, от което скипърът не искаше тръгвайте, докато дойде Сило (вижте Битие 49:10).

9. Моав е моят умивалник. Моав беше известен с гордостта си (виж Исаия 16:6). Тук псалмистът сравнява този надменен народ със съд, в който победоносен воин мие краката си.

Филистимци. В началото на царуването си Давид покорява филистимците (виж 2 Царе 8:1). Бог ще триумфира над всички врагове на Своя народ.

10. Силен град. Вижте Пс. 60:9. Псалмистът се обърна към Бог за помощ да превземе тази крепост и не е търсил напразно (виж 2 Царе 8:14).

11. Ти ни отхвърли. По онова време изглеждаше, че Бог е изоставил избрания Си народ, но не е така. Той поведе израиеловото войнство срещу непревземаемите височини на Едом и те станаха слуги на Израел (вижте върху 1 Царе 11:15). Днес Той може да ни въведе в здравата цитадела на врага. Нищо не може да устои на онези, които Му се уповават.

12. Напразно. Когато човешката помощ е безполезна, божествената помощ идва на помощ. Когато доверието в човека е разклатено, Божието дете се обляга още по-силно на ръката на Безкрайния.

13. Доблестно. Божията помощ ни вдъхновява да си помогнем сами. От Него черпим смелост, мъдрост и сила, за да постигнем победа над враговете си. С Бог за свой водач църквата може да излезе победоносно и да побеждава.

ПСАЛМ 109

ВЪВЕДЕНИЕ. — Пс. 109 е посветен на главния музикант. Вероятно е бил предназначен да се пее по време на службите в скинията и Храма. Това е предупреждение срещу онези, които отвръщат с омраза за любов и с неблагодарност за доброта. Новият завет препраща към част от този псалм като отнасяща се до преживяването на Юда (виж Деяния 1:16–20). Псалмът се разделя на три части: псалмистът призовава за помощ срещу враговете си (ст. 1–5); той призовава за възмездие срещу водача на тази коварна група (ст. 6–20); той избухва в песен на благодарност към Йехова след молба за избавление (ст. 21–31).

За надписа вижте стр. 616, 627.

1. Не мълчи. Враговете клеветяха псалмиста и се подиграваха на неговия Бог. Давид познаваше своя Господ толкова интимно и увереността му беше толкова дълбока, че смело помоли приятеля си да наруши мълчанието и да проговори.

2. Лъжлив език. Лъжливите свидетели подкрепят неоснователните обвинения срещу псалмиста. Трудно е да понасяме лъжливи слухове, но сме увещани да се радваме, когато за нас се говори лъжливо всякакво зло заради Христос (Матей 5:11).

3. Думи на омраза. Сравни Йер. 18:18.

4. Към молитва. Вместо да отмъщава, псалмистът се отдава на молитва и ходатайство. Щастлив е човекът, който може да намери убежище от всяко изпитание и лъжливо обвинение в тайното място на общение с Бога.

5. Заради моята любов. Добротата на псалмиста към враговете му е била изисквана от по-жестоката омраза от тяхна страна. Най-голямата демонстрация на любов към враговете е била видяна в Христос, Божият Син (виж Рим. 5:7–10). Никога не е била проявявана любов като Неговата. Въпреки проявата на тази любов, Той беше предаден и разпнат. И все пак, в смъртта Си

агония Любовта Му към враговете Му не загуби нищо от пламенността си, докато се молеше: „Отче, прости им, защото не знаят какво правят“ (Лука 23:34).

6. Зъл човек над него. Бог често позволява на зъл тиранин да контролира грешен народ.

7. Нека молитвата му стане грях. Буквално „молитвата му ще стане грях“. Глаголът, използван тук, е в бъдеще време, различен от формата, определяща желание. Молитвата на нечестивия не произтича от истинско покаяние, а от скръб за резултатите от греха. Такива молитви Бог не може да приеме (виж Притчи 28:9; Исаия 1:15).

8. Нека дните му бъдат малко. Еврейският превод позволява алтернативния превод „дните му ще бъдат малко“ (вижте на стих 7).

Длъжност. Евр. пекуда, означаващо длъжността на надзирателя. Този стих е цитиран от Петър като санкция за запълване на мястото на Юда чрез избирането на друг апостол (виж Деяния 1:20).

9. Без баща. В този греховен свят „неизбежно е децата да страдат от последствия от родителските грехове“ (РР 306; вижте върху Исус Навин 7:15). И обратно, Господ е милостив към потомството на праведните и проявява милост към следващите поколения (Изм. 20:6).

11. Изнудвач. Този, който дава парите си за лихварство. Тук е представен като човек, който изисква всичко, което длъжникът му притежава.

12. Да проявиш милост. Тоест, да направиш милостта да продължи или да трае. Макар че е вярно, че любовта на Господ е вечна (виж Йер. 31:3), има край на молбите на Светия Дух и на проявяването на милост към неблагодарните грешници (виж Бит. 6:3).

13. Следващо поколение. Израилтянинът, със силното си чувство за семейна солидарност, очаквал с нетърпение името му да живее в потомството му. Изчезването на семейното име се смятало за ужасно бедствие (вижте Бит. 38:8).

17. Нека дойде. Тук, както в стих 7, съдбата на нечестивите е изразена не толкова в под формата на желание, а в простата историческа форма, като неизбежен резултат от решението, което нечестивите са си произнесли чрез поведението си.

20. Награда. Тези, които въпреки Божията любов и Неговата благодат, си навличат проклетие. Тяхното наказание е награда за действията им, неизбежният резултат от собствения им избор.

23. Сянка. Когато денят залязва, сянката се удължава, докато изчезне в спускащия се мрак.

Подхвърлян нагоре-надолу. По-добре „отърсен“. Псалмистът се чувства безпомощен като бедния скакалец.

26. Помогни ми. В заключителната част на псалма викът за помощ е подновен и Псалмистът се предава изцяло на Божията милост. Псалмът завършва с радостната перспектива, че след страданието ще дойде славата, а след кръста - короната.

28. Благослови те. Какво значение има дали сме прокълнати от нечестиви хора, стига да знаем ли, че небесната благословия почива върху нас?

29. Облечен със срам. Грехът винаги носи срам и позор (виж Битие 3:7-11).

30. Хвалете Го. Трябва да хвалим Господа публично. Той е винаги до нас, за да ни помага. И да ни спаси от онези врагове, които се опитват да ни унищожат.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 110 е написан от Давид (виж Мат. 22:41–45; Марк 12:35–37; Лука 20:41–43). Псалмът заема своето място сред най-величествените песни на еврейската литература. Той е наречен „перлата на месианските псалми“. Христос е представен не само като Цар и Владетел на този свят, но и, чрез тържествена клетва на Бог, като вечен Свещеник. Сравнете Зах. 6:13, където Месията е посочен едновременно като Свещеник и Цар.

Угаритските паралели (виж стр. 618) са многобройни в Пс. 110. Изчислено е, че около 46% от речника на всички псалми намира паралели на угаритски език. В Пс. 110 процентът е 71. Същият висок процент се среща и в Пс. 29 и 93.

За надписа вижте стр. 616, 627.

1. Господ каза на моя Господ. Замествайки еврейските думи за „Господ“, имаме

следното: „Яхве каза на Адони“ (вижте том I, стр. 35). Според изявлението на Исус разговорът се е състоял между Бог Отец и Бог Син. Христос е седнал на мястото на най-висша почит във вселената, отдясно на Своя Отец (вижте Ефесяни 1:20–23; вж. 1 Коринтяни 15:24–28).

Подножие. Вижте Пс. 99:5.

2. Жезъл на твоята сила. Често срещан символ на власт и сила (виж Йеремиа 48:17).

3. Твоят народ ще бъде доброволен. Буквално „твоят народ доброволен ще принесе приноси“. Когато Когато царят събере армията си за великия ден, когато враговете на Сион ще бъдат свалени, ще има готов отговор. Хората ще се подчинят доброволен на своя водач.

Красоти на святостта. Много еврейски ръкописи, както и Симахов и Йероним, гласят „планини на святостта“. Ако това тълкуване е правилно, то изобразява планините Сион като сборен пункт на армиите на Израел.

Росата. Вероятно символ на огромността на армията (виж 2 Царе 17:11, 12) или на свежест и енергия (виж Пс. 133:3; Осия 14:5).

4. Покайте се. Който разбира края от самото начало, не променя Своята цел (вижте 1 Царе 15:11). Въпреки че човешкият провал може да наложи временно прекъсване на Божия план, накрая всичко ще се изпълни според Неговата първоначална цел.

Свещеник завинаги. Използва се възможно най-силният език, за да се покаже, че Христос е вечен Свещеник. Той е такъв по силата на Божие обещание, потвърдено с клетва (виж Евр. 7:21). Това урежда постановлението без никакво съмнение.

Редът на Мелхиседек. В Христос свещенството и царството са обединени, както бяха в Мелхиседек, цар на Салим, свещеник на Бога (виж Бит. 14:18; Евр. 5:6, 10; 6:20; 7:1–3, 11, 15, 17, 24, 28).

5. Ще порази царете. Земните могъщи няма да успеят да се противопоставят делото Господне. Господ ще направи така, че делото Му да триумфира над земните владетели.

7. Пиене от потока. Фигура, вероятно внушаваща освежаване наред тежка задача. Уморените армии и техните водачи приветствали възможността да пият вода от „поток по пътя“ (вижте Съдии 7:5).

Вдигнете глава. Това означава, че всички следи от умора са изчезнали и водачът е готов да продължи напред с нова енергия, за да изпълни задачата си (вижте Лука 21:28).

Псалом 111

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 111 се състои от двадесет и два реда, като всеки ред започва с буква от еврейската азбука. Подобна конструкция се среща в Пс. 112 и поради тази причина те са наречени двойни псалми (за обсъждане на акростихичните псалми вижте стр. 625). Пс. 111, 112 са хвалебствени псалми и започват с „Алилуя“ (вижте на стих 1).

1. Хвалете Господа. Евр. халелу Ях, изразът, от който произлиза „алилуя“.

2. Търсени. Детайлите на Божиите дела не винаги са очевидни за случайния наблюдател. Те трябва да бъдат изследвани и открити чрез усърдно изучаване. Както миньорът копае в земята, за да намери богатствата ѝ, така и Божиите дела отдават съкровището си на този, който е готов да копае за него.

4. Да бъдем запомнени. Изречението гласи буквално: „Той направи паметник [или „спомен“ или „споменаване“] за Своите чудесни дела.“ Съботата е паметник на сътворението (Битие 2:2, 3; ДА 281). Паметникът е бил почитан като свят от патриарсите и пророците. Бог е повтарял и отново подчертавал светостта на съботата, когато е провъзгласил святия Си закон от Синай (Изход 20:8–11). Когато тук, на земята, Христос се е покланял в синагогата в съботния ден (виж Марк 1:21; Лука 4:16). Апостол Павел, години след възкресението на Христос, е спазвал седмия ден, съботата (виж Деяния 13:14; 17:2).

5. Месо. Евр. тереф, „храна“. Както Бог се е погрижил за нуждите на Израел в пустинята, като им е осигурил манна, така Той ще се погрижи и за нуждите на Своя народ във времена на беда (виж Исая 33:16; ВБ 626, 629).

7. Разбира се. От евр. „аман“, „да бъдеш здраво установен“, „да бъдеш надежден“. Божиите заповеди, в които са изложени задълженията на човека, са надеждни и истинни. Те остават непоколебими завинаги, те са непроменими.

8. Те стоят здраво. Господ има определени непроменими принципи, чрез които управлява вселената. При Бога „няма промяна, нито сянка на промяна“ (Яков 1:17).

9. Преподобни. От еврейската дума уага', „страхувам се“, или човек (Бит. 50:19), или Бог (Втор. 1:24). 6:13). Формата на глагола, използвана тук, пога', означава буквално „да се страхуваш“ или „да се почиташ“. Нора' се среща 44 пъти, но тук се превежда като „почитан“. На други места обикновено се превежда като „страшен“ (Второзаконие 7:21; Неемия 1:5; и др.). Превежда се също като „да се страхуваш“ (1 Лет. 16:25; Пс. 96:4), „страшен“ (Дан. 9:4) и „да се почита“ (Пс. 89:7). Думата „нора“, макар и обикновено да се прилага към Бог, се използва и за неща или действия (Изм. 34:10; Втор. 8:15; Пс. 45:4; и др.), макар че очевидно се отнася до божествени действия. Нора никъде не се прилага за човешки същества, освен в два случая, където се прилага за народ (Ис. 18:2, 7), но дори и тук изглежда, че наименованието се използва по отношение на Божиите дела. Относно употребата на титлата „преподобен“ вижте ДА 613.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

2-4ML 175

4 ДА 281; 5Т 74

7, 8 GC 288, 434; MB 81; PP 342

8 Изд. 30

9 CG 538; DA 613; Ед 243; Ev 133; EW 70, 122; GW 178; MB 157; ML 282; PK 49, 236;

ПП 307; 1Т 410

10 CG 23, 87, 316, 493; СТ 108, 502; CSW 21; Ev 136; FE 136, 169, 328, 381; МҮР 27, 190, 290, 329; PK 34; ТМ 161; СТ 491; 4Т 27, 208, 425, 553; 5Т 84; 8Т 199 (Повече под Пр. 9:10)

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 112 е допълнение към предходния псалом и има подобна акростихова конструкция (вижте Въведението към Пс. 111).

1. Доставя голяма радост. Тайната и източникът на цялото истинско щастие и просперитет е страх от Господа. Такъв страх води до радостно и стриктно послушание на Божиите заповеди.

2. Могъщ. Евр. gibbor, „енергичен“ или „героичен [в битка]“.

3. Праведността е трайна. Характерът на добрия човек е отражение на характера на Бога. „Характер, оформен по божествен образ, е единственото съкровище, което можем да вземем от този свят в следващия“ (COL 332).

4. Светлина в тъмнината. Господ е светлината, която изгрява в тъмнината за онези, които са искрени към Него: Той е „Слънцето на правдата“ (Малахия 4:2). Той е милостив и пълен със състрадание. Прилагателните, използвани тук, са в единствено число, докато думата за „праведен“ е в множествено число. От общия тон на псалма обаче изглежда ясно, че се описва благочестивият човек. Праведният човек споделя божествените качества. Той става участник в божествената природа (вижте 2 Петрово 1:4).

5. Дискретност. Евр. mishpat, „решение“ или „преценка“. Добрият човек проявява добра преценка. Той е осветил здравия разум.

6. Вечен спомен. Името на добрия човек е вечно благословено (виж Притчи 10:7). Както Бог направи така, че да бъде запомнен чрез чудните Си дела (Пс. 111:4), така и благочестивият човек е запомнен заради делата Си на милост и доброта. Никой не желае да бъде забравен. Всички обичат да бъдат запомнени.

7. Фиксиран. Тоест, „твърд“ или „утвърден“. Праведният човек има чиста съвест и тихо доверие; той не е като нечестивия човек, който е непрестанно измъчван от предчувствия за нещастие (виж Притчи 10:24).

8. Утвърден. Буквално „подкрепен“, „подкрепен“ или „укрепен върху“ (виж върху Пс. 71:6). Сърцето на праведния е подкрепено от Бога и почива на твърда основа на вяра в Него.

9. Той е разпръснал. Тоест, той е щедър, щедър и споделя това, което притежава. с нуждаещите се. Поради щедрите си дела той непрекъснато се умножава (виж Притчи 11:24).

10. Разтопете се. Нечестивите гледат и се яростно разгневяват на крайния просперитет на праведните. Грешникът умира разочарован човек и крайният му край е погибел. Както восъкът се топи пред слънцето и го няма вече, такъв ще бъде краят на нечестивите (вижте Пс. 68:2).

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

4 DA 47; GC 346; ML 237; PK 378 5 MB 183 6

PP 481; TM

429 6, 7 ML 182

Псалом 113

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 113–118 съставляват Халел, който се рецитира на големите празници на юдеите. По време на Пасхата Пс. 113 и Пс. 114 са били пеени преди трапезата, а Пс. 115–118 – след нея. Строфи от тези псалми са били изпяти от Исус и учениците в горницата в нощта на предателството (Мат. 26:30; Марк 14:26; Ед. 166; ДА 672). Пс. 113 се състои от три равни строфи, всяка от които съдържа три стиха.

1. Хвалете Господа. Вижте върху Пс. 104:35; Пс. 111:1; вижте също Пс. 148; 150.

3. До залеза. От ранна сутрин до късна вечер, песента на хвалението се чуваше да се издига от стана на Израел. Така трябва да бъде и на събиранията на Божия народ днес. Липсата на благодарност за небесните благословии често бележи началото на отстъпничеството (Римляни 1:20–22).

4. Всички народи. Бог е изобразен като възседнал на трона в небесата, с всички народи под Неговата власт контрол (виж Дан. 2:21).

6. Смирива се. С цялото славно величие на Бог, няма нищо твърде малко, което да не убягне от Неговото внимание. Каква утеха за слабото и крехко човечество е да знае, че Господарят на вселената се интересува от всички дела на нашия живот! Тази велика истина има дълбочина на смисъла, която никоя човешка философия не може да проумее.

7. Извън купчината тор. Картина на избавление от крайна бедност и социална изолация.

8. С принцове. Фигура, предполагаща издигане до най-висок ранг и достойнство (виж Йов 36:7; вижте върху 2 Царе 9:7). Господ издига истински смирените от най-дълбоката яма и ги кара да живеят на най-високото място.

9. Радостна майка. Сравнете преживяването на Анна (1 Царе 1).

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

2, 3, изд. 166

3 ПП 342

5, 6 Изд. 132; МХ 435; 8С 283

Псалом 114

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 114 е известен със съвършенството на формата си и драматичната си живост. Това стихотворение се състои от четири строфи от по два стиха. Във всяка строфа доминиращата нота е изложена с кратък език.

2. Юда. Тук, земята Юда, както е показано от женската форма на еврейския глагол. Разделянето на редовете в този стих е ритмично, а не логично. Няма намерение за контраст между думите „Юда“ и „Израел“.

3. Морето го видя. Червено море тук е олицетворено и е представено като бързащо към пригответе път, по който израилтяните да преминат по суша.

Йордан беше отблъснат. Чудесните провидения бяха видени както в началото, така и в края на пътуването на Израел от Египет до Ханаан. Можем да се осмелим да вярваме, че същият Бог, който ни изведе от египетското робство на греха, ще ни преведе безопасно през бурните вълни на Йордан до Обещаната земя на отсрещния бряг.

4. Планините подскачаха. Очевидно поетично описание на земетресението, което е съпътствало даването на закона на Синай (виж Изх. 19:18). Между двете чудотворни чудеса на Изхода от Египет и влизането в Светата земя стои великото откровение на Бога, когато с голяма тържественост Той е дал светия Си закон на Синай.

5. Какво те мъчи? Поетът моли природата да обясни странното си поведение, да обясни факта, че тя сякаш се е отклонила от обичайния си курс.

7. Треперене. Отговорът на въпросите, повдигнати в предходните стихове. Божието присъствие е променило хода на природните закони.

8. Обърна скалата. Богът, Който накара водата да тече от скалата в Рафидим и от скалата при Кадис (виж Изх. 17:6; Числа 20:8–11), осигурява потоци от жива вода за Своите верни слуги (виж Йоан 4:14). Този, който продължава да пие от тази вода, никога няма да ожаднее, но водата ще се превърне в него в непресъхващ извор, който да освежава както него, така и уморения му спътник по небесния път.

Псалом 115

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. Пс. 115 излага абсурдността на почитането на идоли, които са дело на човешките ръце. Псалмистът призовава всички верни да възхваляват и хвалят живия Бог.

В LXX, Пс. 114 и Пс. 115 са комбинирани, за да образуват един псалом, който е номериран като 113 (виж стр. 627).

1. Не за нас. Отказ от самохвалство. Псалмистът желае Бог вече не трябва да бъде обект на обиди и подигравки от езичниците.

Мъжете винаги са нетърпеливи да си приписват похвала или други устни да ги хвалят. Те също така са свободни в ласкателствата си към другите. Поради склонността на човешкото сърце към гордост, на мъжете е съветвано да „внимават да не дават или получават ласкателства или похвали“ (COL 161).

2. Къде? Бог беше проявил силата Си в Египет, когато фараонът зададе въпроса, „Кой е Господ?“ (Изм. 5:2). Сега същият подигравателен въпрос е зададен от езичниците и псалмистът е обезпокоен, защото Бог сякаш позволява името Му да бъде пренебрежително говорено по този начин.

3. На небесата. Господът на Израел царува във висините и е върховен над всички враждебни сили. Неговият престол остава непокатим, а целите Му – непроменени въпреки заплахите от смъртни хора.

4. Идоли. Изваяните богове на езичниците са само безжизнени изображения. Колко неразумно е това е, че хората трябва да се покланят и обожават това, което самите те са създали!

5. Не говори. Тези идоли нямат сила да общуват с хората. Те не могат да учат своите поклонници, нито пък са наясно с нуждите на онези, които се обръщат към тях.

6. Не слушайте. Някои езически божества са били изобразявани от изображения с чудовищни уши, но никаква молитва никога не е била чула от тези богове. Подигравайки се с пророците на Ваал, Илия ги помолил да викат по-силно към езическото си божество; но нямало отговор. Ваал останал безмълвен (вижте 1 Царе 18:27–29),

8. Като тях. Човек не се издига по-високо от обекта на своето поклонение (виж РР 19). По подобен начин, този, който се покланя на Господа, се преобразява по Негов образ и напредва от слава в слава (виж 2 Кор. 3:18).

10. О, доме Ааронов. Тоест, свещениците. Като духовни водачи и учители, свещениците трябва да дават пример за твърдо упование в Господа.

11. Бойте се от Господа. Тоест, всички, които се боят от Бога. Призивът да се уповаваме с увереност на Неговата всемогъща сила е за всички.

12. Той е бил внимателен. Бог никога не забравя и най-малкия от децата Си. Той ще помни Своя народ по всяко време и при всички обстоятелства (виж Исая 49:15).

13. Малък и голям. Така преведената фраза е еврейски идиом, който означава „млад и стар“, когато се прилага към хора. Например, по-големият от двамата братя винаги се нарича „голям“ или „голям“, а по-малкият се нарича „малък“ или „малък“, въпреки че по-малкият може да е с по-голям ръст от брат си. Изразът не се отнася до физически размер или социален ранг. Идиомът е често срещан в Писанията (виж Бит.

19:11; Втор. 1:17; 1 Сам. 5:9; и т.н.).

15. Създал небето и земята. За разлика от боговете на езичниците, които самите те са били оформени от човешки ръце, нашият Бог е всемогъщият Създател, Създателят на всичко.

16. Той е дал. Бог създаде земята, за да бъде обиталище на човека (виж Бит. 1:28; Исаия 45:18). „Бог създаде света, за да разшири небето. Той пожела по-голямо семейство“ (EGW RH 25 юни 1908 г.). Същата тази планета ще бъде последният дом на изкупените. Той е обещал, че кротките „ще наследят земята“ (Матей 5:5).

17. Не хвалете. Мъртвите са в състояние на безсъзнателен сън и не знаят нищо, което се случва на земята или небето. „Мъртвите не знаят нищо“ (Екл. 9:5; вж. Пс. 146:4; 1 Сол. 4:13–17). Популярната концепция, че душите на хората си отиват при смъртта и съществуват в състояние на съзнателно блаженство в горните светове, се опровергава от твърдението на псалмиста. Човек би очаквал, че такива изкупени души биха били нетърпеливи да отдадат хвала на Този, Който е извършил такова чудно изкупление за тях. Но мъртвите спят безсъзнателно в гробовете си и не проявяват никаква хвала.

18. Но ние. Тоест, ние, които сме живи, за разлика от мъртвите (виж стих 17).

Завинаги... Тоест, докато животът продължава, защото мъртвите не могат да благославят Господа (виж стих 17).

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1 ПП 289; 5Т 219

3 МБ 156

8 ПП 91

17 ГК 546; 1Т 299

Псалом 116

ВЪВЕДЕНИЕ. — Пс. 116 е псалом на благодарност, в който псалмистът възхвалява преживяване на лично освобождение. Псалмът възхвалява Божията спасителна сила.

В LXX, Пс. 116 се появява като два псалма: стихове 1–9 като Пс. 114 и стихове 10–19 като Пс. 115 (виж стр. 627).

1. Чул е. Времето на еврейския глагол позволява превода „чува“.

По този начин се внушава, че псалмистът хвали Бога за многократните отговори на молитви.

2. Стига. Псалмистът обещава постоянство в молитвените си навици.

3. Ад. Евр. she'ol, не ад на мъчения, а фигуративното обиталище на мъртвите, и двете праведните и нечестивите (вижте върху Притчи 15:11). Този текст не подкрепя доктрината за вечно горящ ад. Псалмистът прилага изразите „смъртни мъки“ и „мъки на ада“ към себе си като описание на преживявания, през които е преминал в този живот и от които е бил избавен. Следователно изразът „мъки на ада“ не може да има връзка с преживяване след смъртта. Изпитанието, през което е преминал псалмистът, очевидно го е довело близо до смъртта.

6. Простият. Евр. pethi, „неопитен младеж“ или „прост младеж“. LXX има періа, „младенци“, думата, използвана в Матей 11:25. Както любящ баща пази и напътства нежните крачета на своето бебе, така и Господ в Своята милост напътства децата Си по житейския път.

7. Покой. Истински покой се намира само чрез пълно доверие в Бога. Такава почивка прогонва тревожността и безпокойство (виж Матей 11:29).

9. Ще ходя. Да ходя пред (буквално „в присъствието на“) Бог означава да съм в хармония с Него. Двама не могат да ходят заедно, освен ако не са съгласни (вижте Амос 3:3).

10. Вярвах. Или „доверявах се“.

Следователно. По-добре „когато“. Молбата на псалмиста за избавление е била отправена със силна вяра.

11. В бързината си. При тежки страдания хората често правят прибързани преценки относно техните събратя; но прибързаните изказвания често са последвани от горчиви разкаяния. Въпреки че мъжете изглеждат измамни и често не са надеждни, ситуацията рядко е толкова безнадеждна, колкото изглежда на пръв поглед.

12. Неговите благословии. Когато очевидно сме изоставени от хора, от които сме очаквали помощ, ние се научаваме да ценим помощта и благодеянията, които идват от небето. Псалмистът се чуди как най-добре може да изрази благодарността си към Бога за всички благословии, дадени му.

14. Изпълнете обетите си. Сериозно нещо е да не изпълнявате обети, дадени на Господа (вж. Деяния 5:1–10).

15. Смъртта на Неговите светии. Господ не гледа с безразличие на смъртта на Своите светии (виж Матей 10:29–39). Ангели хранители придружават светиите през долината на сянката на смъртта, отбелязват местата им за покой и са първите, които ги поздравяват в славната утрин на възкресението (Ед 305). Казва се, че много от преследваните християни в ранната църква са отишли на мъченичество, повтаряйки този стих, и че посланието му е вдъхнало смелостта им, докато са преминавали в тъмната долина.

17. Ден на благодарността. Вижте Пс. 107:22.

18. Изпълнете моите обети. Вижте стих 14.

19. В съдилищата. Хвалението към Бога не трябва да се ограничава до скришната стая.

Гласовете на мъжете, свидетелстващи за Божията доброта, трябва да се чуват в събранието на светиите.

Публичната похвала, както и личната преданост, са препоръчани в Божието Слово.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1–8 Изд. 166

12 стр. 187; 5Т 87, 220

12–14ДА 348; МН 101

13 5Т 317

15 5Т 317

18, 19 ПП 539

ПСАЛМ 117

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 117 е покана към всички народи да хвалят Господа за Неговата милостива доброта към Неговия народ. Това е най-краткият от псалмите, но въпреки това възвишен по темата си. „Преди да напусне горницата, Спасителят поведе учениците Си в хвалебствена песен. Гласът Му се чу не в звуците на някакъв тъжен плач, а в радостните ноти на пасхалния халел. ... Пс. 117“ (Ж.В. 672).

В LXX „алилуя“, завършваща Псалом 116, започва Псалом 117. По същия начин „алилуя“ завършващият Пс. 117 започва с Пс. 118.

1. Всички вие, хора! Никое племе или народ не е пропуснато в славната покана да хвалим Господа. Павел цитира думите на този стих, показвайки, че в Христос Божията милост е била разпространена както към езичниците, така и към юдеите (Римляни 15:11).

2. Милостива доброта. Евр. хесед, „божествена любов“ (вижте Допълнителна бележка към Пс. 36).

Е страхотно. Евр. gabaq, „да се отличава“.

Истина. Евр. „емет“, дума, означаваща „твърдост“, „надеждност“, „стабилност“, „вярност“, както и „истина“. Тези качества на Бог са толкова вечни, колкото и самият Бог.

Сред човешката нестабилност и несигурност Божието дете може да почива спокойно в Божията любов.

„Хвалете Господа. “ Псалмът завършва с още едно „алилуя“.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1, 2 DA 672

ПСАЛМ 118

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 118 е национален химн на благодарност. Обикновено се смята, че е съставен за някакъв национален празник. Псалмът изглежда се разделя на две основни части: стихове 1–19, за които се смята, че са били изпяти от процесията на израилтяните по пътя им към Храма, за да принесат жертви или да отпразнуват някакъв празник; стих 19, рецитиран от групата, когато е стигнала до портата и е поискала разрешение да влезе; стихове 20–28, разговорът между тези в Храма и тези, които са пристигнали; и накрая, мощен хор от цялата група (ст. 29).

1. О, благодарете. Темата на псалма е благодарност. Всички са поканени да се включат този велик хор от хваления.

Милост. Евр. *chesed*, „любов“ (вижте Допълнителна бележка към Пс. 36).

2. Нека Израел сега каже. Израел беше специалният получател на Божията любов. Господ беше избавил народа от Египет и го беше превел през пустинята до Обетованата земя.

3. Домът на Аарон. Синовете на Аарон бяха отделени за своята свещена служба.

4. Този страх. Всички, които са приели поклонението на Йехова, независимо дали са юдеи или езичници, свещеници или хора, са искрено призовани да се присъединят към песента на хваление.

5. Голямо място. Или „просторно място“. Тоест, Господ ни извежда на място, където Не сме обезпокоени от обстоятелствата, а от мястото, където можем свободно да се движим.

6. На моя страна. Буквално „за мен“. Псалмистът беше спокоен и уверен, въпреки че беше сред врагове, които непрекъснато крояха планове да отнемат живота му. Той знаеше, че ако Господ е с него, никой не може да устои срещу него (виж Рим. 8:31).

7. Заема моя страна. Бог се присъединява към онези, които помагат на псалмиста и го води към победа.

Моето желание. Тези думи не са в еврейския текст. Изречението гласи буквално: „И ще погледна онези, които ме мразят.“

8. В Господа. Доверието, възложено на човека, често бива предано, но Господ никога не разочарова. онези, които Му се доверяват.

9. В принцовете. Дори на онези, които са благородни по ранг и могъщи по власт, не може да се разчита изцяло. Въпреки най-добрите си намерения, човек е склонен да се провали поради човешките си слабости.

12. Огън от тръни. Такъв огън пламва ярко и свирепо за кратко време и след това бързо угасва.

14. Моята сила и песен. На еврейски този стих е идентичен с първата част на Изх. 15:2. Псалмистът може би си е припомнил великото избавление на Израел при Червено море. Избавителят, който спаси израилтяните от Египет, все още е жив.

15. Скинии. Буквално „шатри“ или „жилища“.

17. Няма да умра. Псалмистът изразява уверението си, че в този момент той няма да умре и по този начин даде повод на враговете си да се радват. Когато мрак и тъмнина са обгърнали Божиите светии и те са се отчаяли от живота, този текст е донесъл утеха в обезсърчените им сърца. Тези думи са изречени от великия английски реформатор,

Джон Уиклиф, който от болничното си легло обяви, че ще живее, за да разкрие злите дела на монасите (виж GC 88).

18. Господ ме наказва. От време на време Господ допуска страдание за народа Му, за да ги отбие от земните неща. Наказващата пръчка изглежда твърда, но се прилага от всемъдра и вселюбяща ръка (виж Йов 5:17; Притчи 3:11; Евр. 12:5, 7, 11).

19. Порти на правдата. Очевидно е препратка към портите на Храма, може би наречени „порти на правдата“ заради стандарта на праведност, към който Бог се стремеше да доведе онези, които влизаха през него.

21. Ти ме чу. Буквално „ти ми отговори“.

22. Камъкът. Пророчество, основано на действителен исторически инцидент, случил се по време на построяването на Соломоновия храм (виж DA 597, 598).

Главният камък. Тоест, главният камък на ъгъла. На Исая беше показано, че този камък е символ на Христос (Ис. 8:13–15; 28:16; вж. Деяния 4:11; 1 Петрово 2:6). В Своето унижение Христос беше презрян и отхвърлен, но в Своето прославяне Той стана глава на всичко, както на небето, така и на земята (Еф. 1:22).

23. Господне дело. Възвеличаването на Христос не е дело на човек. Самият Бог „има високо го превъзвиси“ (Фил. 2:9).

24. Денят. Този стих е тълкуван от Атанасий, Адам Кларк, Албърт Барнс и други като отнасящ се до неделята като ден за поклонение в новозаветната църква. Човек може да се запита как този пасаж, без никаква контекстуална връзка с който и да е седмичен ден за поклонение, би могъл да се приложи към първия ден от седмицата. Тези коментатори правят такова приложение, като свързват стих 24 със стихове 22, 23. Те твърдят, че тъй като Христос е главният крайъгълен камък на Своята църква (виж стихове 22, 23) и цялата структура на християнството е построена върху Него, следователно денят на Неговото възкресение е денят, в който Той е направен „главен камък на ъгъла“ и че този ден на възкресението е денят, за който се говори в стих 24.

Други коментатори отхвърлят това тълкуване, твърдейки, че не виждат основание в контекст за препратка към който и да е ден от седмичното богослужение. Сред тази последна група са Августин, Лутер, Калвин и много съвременни тълкуватели. Те вярват, че Псалом 118 е съставен или във връзка с честването на Празника на шатрите по времето на Неемия (виж Неемия 8:14–18) и следователно прилагат израза „това е денят“ към това събитие, или във връзка с друг специален ден на радост, който псалмът е предназначен да отбележи.

Пс. 118 е песен на хваление на всички. Стих 19 сякаш изобразява група поклонници, стоящи пред портите на Храма, които плачат за достъп. Стих 20 дава отговора на свещениците в Храма. „Това е портата Господня; праведните ще влязат през нея“ (RSV). Когато процесията влиза в свещените места, те викат в екстаз: „Това е денят и т.н.“ Стихове 20 и 24 започват с еврейското указателно местоимение зех. В стих 20 текстът сочи към портата, настояща реалност. Стих 24 сочи към деня, в който се е влизало през портата, също настояща реалност. Очевидно е, че неделя дори не е загатната в този текст.

25. Спаси сега. Евр. hoshia'ah nna', което може да се преведе и като „спаси, моля те“. „Осанна“, изпята по случай триумфалното влизане (виж Матей 21:9), очевидно произлиза от тези две еврейски думи.

26. Благословен да бъде той. Когато Христос влезе триумфално в Йерусалим, учениците възкликнаха: „Благословен да бъде Царят, Който иде в името Господне“ (Лука 19:38).

27. Показва ни светлина. Както Бог изведе светлината в зората на сътворението (виж Бит. 1:15), така Той ще прогони тъмнината на нощта на бедствието и ще разкрие светлината на Своето благоволение.

Жертва. Евр. *chag*, „празник“. *Chag* се среща 61 пъти и е преведено като „жертва“ само тук и в Изх. 23:18 и Ис. 29:1. Преводът е открит и много преводачи предпочитат да бъдат последователни, като предават *chag* като „празник“ или „пиршество“ и в тези три случая. За „врѣвчици“ (евр. 'abothim) някои от древните преводи гласят „клони“.

Тази комбинация от идеи предполага силно декоративен пир, с клони, украсяващи процесията или маршрута на процесията чак до „роговете на олтара“. Изглежда няма задоволително обяснение на пасажа, ако се запази оригиналният превод.

29. О, благодарете. Подходящо до такъв царски псалм.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

8, 9 5Т 427

17 1Т 96

19 ПП 539

22 ДА 597

26 ДА 592

27 1Т 169, 398

Псалом 119

Въведение. — Пс. 119 описва радостта и щастието, които сполетяват човека, приемащ закона Господен за свой съвет и ръководство.

Псалмът е акростих, състоящ се от 22 части, всяка от които съдържа 8 стиха, представляващи 22-те букви от еврейската азбука (виж стр. 14). На еврейски език всички стихове от първата част започват с „алеф“, първата буква от еврейската азбука; всички стихове от втората част започват с „бет“, втората буква от еврейската азбука; и т.н.

Относно Давидовото авторство на Псалом 119 вижте ДА 398, GW 257, 4Т 534. Първият стих всъщност е текстът, върху който се основава останалата част от псалма. Всички стихове на псалма, с изключение на стих 122, съдържат известна препратка към изричното откровение на Бог към човека.

В раздела „алеф“ се появяват следните думи : „закон“, „свидетелства“, „пътища“, „правила“, „устави“, „заповеди“ и „съдби“. Тези изрази сочат към различните аспекти на божественото откровение (вижте върху Пс. 19:7). Тези вариации добавят много красота към псалма и избягват монотонното повторение на една и съща дума.

1. Благословен. Евр. „ашре“ (виж върху Пс. 1:1). Псалмът започва с произнасяне на благословия върху онези, които са послушни на закона Господен.

Неосквернен. Евр. *temimim*, „завършен“, „безупречен“, преведено като „съвършен“ в Бит. 6:9, но по-добре преведено като „непорочен“.

Които ходят. Светият живот се описва като ходене в закона.

Закон. Евр. тора, „учение“ или „наставление“ (виж върху Втор. 31:9; Пс. 19:7; Притчи 3:1).

2. Свидетелства. Вижте върху Пс. 19:7.

Цяло сърце. В службата на Господа не бива да има разделено сърце (виж Втор. 6:5; Мат. 6:24; 12:30; Лука 16:13).

3. Не вършат беззаконие. Тоест, цялата им цел е да бъдат в хармония с Божията воля.

4. Предписания. Евр. *riqqudim*, „заповеди“, „предписания“, обозначаващи конкретни предписания, посочващи нашия дълг към Бога (вижте върху Пс. 19:8). Божиите предписания изискват внимателно подчинение и не могат да бъдат нарушени без катастрофални последици, независимо дали става въпрос за хората или за народите.

5. Устави. Евр. *chuqqim*, „предписани въпроси“, „устави“, от *shaqar*, „до гравирам“ или „надписвам“.

6. Заповеди. Евр. *mišwoth*, „заповеди“, „заповеди“ (вижте върху Пс. 19:8).

7. Учен. Псалмистът се представя като ученик в училището на закона.

Съдби. Евр. *mišpaṭim*, „решения“ или „съдби“ (вижте върху Пс. 19:9).

Мишпатим може да се използва и в смисъла на „съдебните действия на Бога“.

8. Не ме оставяй. Когато хора или народи упорито изоставят закона, Бог не може да направи нищо друго, освен да ги остави на техния избор (вижте Осия 4:17). Той никога не изоставя онези, които не изоставят Неговия закон.

9. Твоето слово. Победата в изкушението идва при онези, които ефективно използват „меча на Духа, който е Божието слово“ (Еф. 6:17). „Писано е“ беше начинът, по който Учителят посрещаше коварните изкушения на Сатана (виж Мат. 4:4, 7, 10). Днешните младежи трябва да използват същите духовни оръжия. Умът трябва постоянно да се храни със Словото, в противен случай защитата на душата ще се срина и Сатана ще спечели предимство. Пренебрегването на изучаването и размишлението върху Словото дори за един ден води до сериозна загуба.

10. О, нека не се скитам. Макар че трябва да напъваме всички сили на душата си в борбата срещу греха, ние все още се нуждаем от Господната помощ. Грехът може да бъде устоят и преодолян само чрез могъщото действие на третото лице на Божеството (вижте ДА 671), но Бог не може да направи нищо за нас без нашето съгласие и сътрудничество (вижте ДА 668). Ние сме толкова склонни да се скитаме. Като овцете по планинския склон, колко често се заблуждаваме (вижте Исая 53:6).

11. Скрил ли съм се? Този стих съдържа тайната на истинския християнски живот. Самото познание на Словото няма да ни предпази от греха, но когато Словото е съкровище в сърцето, ние имаме оръжията, с които да посрещнем и победим коварния враг (вижте Йов 23:12; Притчи 2:1, 9; Йеремиа 31:33).

12. Благословен си ти. Вижте Пс. 63:4.

Научи ме. Всички ние трябва да се учим в Божието училище. Каква привилегия е да се молим за това, и каква привилегия е да получиш божествен Наставник (виж Йоан 14:26; 16:13)!

13. Заявих ли. Всеки верен ученик ще разказва на другите за голямата си радост в Божието Слово и ще ги кани да споделят това благословено преживяване (виж Втор. 6:7; вж. Мат. 12:35).

14. Във всички богатства. Вярващият в Словото намира повече удовлетворение в неговите съкровища, отколкото прави ли богатият човек със земни богатства. Божието слово е много по-желано от злато или скъпоценни камъни. Земните съкровища вехнат, но небесните съкровища пребъдват до вечността (вижте Матей 6:19–21).

15. Ще размишлявам. Когато душата размишлява върху истините на Божието Слово, тези истини стават част от живота. Прибързаното четене без размисъл не постига много полза. Тихият размисъл позволява на Светия Дух да приложи по подходящ начин общите принципни твърдения към индивидуалния опит. „Една от причините, поради които няма

по-искрено благочестие и религиозен плам е така, защото умът е зает с маловажни неща и няма време за размишление, изследване на Писанията или молитва“ (CW 125).

Медитацията помага да се предпазим от изкушението. Умът, изпълнен с Божиите заповеди, няма място за евтини и унижителни мисли. Младият човек, чийто ум е съхранен по този начин, ще върви по чист път.

16. Ще се наслаждавам. Насладата естествено следва медитацията, бидейки резултатът или плод от него. Законът престава да бъде бремe и се превръща в източник на най-голяма радост и наслада. Тези, които живеят в хармония с небето, тръпнат от удоволствие, когато четат свещените страници на Божието Слово. Истинската религия не ограничава човешките сили, а им дава най-големия им обхват.

17. Разпределяй щедро. Сравни Пс. 13:3, 6. Животът и послушанието са тясно свързани (виж Лука 10:28).

18. Отвори. Евр. галах, „да разкрия“, „да разкрия“. Псалмистът се моли всичко, което покрива очите му, да бъде премахнато. Не можем да проникнем в дълбините на Бога с естествените си възприятия. „Естественият човек не приема това, което е от Божия Дух“ (1 Кор. 2:14). Трябва да се молим Господ да премахне мрака от душата ни и да ни даде Светия Дух, Който единствен може да ни разкрие Божиите неща (1 Кор. 2:10).

19. Чужденец. Евр. гег, „пришълец“, този, който пребивава временно на място без пълно граждански права. Престоят ни тук на земята е само временен; небето е нашият дом (виж Евр. 11:13, 14).

Не скривай заповедите си. Намирайки се в чужда земя, псалмистът се нуждае от пътеводител. Той намира това в Божиите заповеди.

20. Душата ми се къса. Давид беше обзет от копнеж за по-добро разбиране на Божиите съдби. Бог се радва да задоволи такива копнежи (виж Матей 5:6).

21. Изобличи горделивите. Горделивите са самодостатъчни и отказват да ходят по пътя на Божиите заповеди. Смирението знаят, че „пътят на човека не е в него самия“ (Йер. 10:23). Те осъзнават нуждата си от Божията помощ, за да не се отклонят краката им.

23. Князе. Вижте стих 161.

24. Съветници. Вместо да следват съвета на „князите“ (ст. 23), които бяха Критикувайки поведението му, псалмистът избра да ръководи живота си от критерия на Божията разкрита воля.

25. Прилепва към праха. Образ, обозначаващ дълбока скръб (виж Пс. 22:29; 44:25).

Ускори. Или „съживи“.

26. Изявих пътищата си. Псалмистът беше разкрил тайните на живота си на Бога.

27. Да разбере. Давид копнееше за по-дълбоко разбиране на Божиите заповеди. Той не искаше да им се подчинява сякаш. Той желаше интелигентно да разбере техните широкообхватни претенции.

28. Мелтет. Евр. далаф, дума, срещаща се само три пъти. В Екл. 10:18 се използва за покрив, от който капе вода, а в Йов 16:20 вероятно за плач, както е възможно и тук. В LXX и Вулгата се казва „спи“.

По-добре е да се разтопи човек от скръб, отколкото да се закорави от инат. Господ се радва да превърже раните на разкъсваната душа. Молитвата е чудесна благословия в такива моменти на скръб.

29. Път на лъжата. Истиннороденото Божие дете се отвръща от всяка лъжа и говори „истината в сърцето си“ (виж Пс. 15:2).

30. Избран. Псалмистът избира пътя на верността и истината, а не „пътя“ на лъжата“ (ст. 29). Има само два пътя – пътят на живота и пътят на смъртта – и всеки трябва да направи своя собствен избор. От този избор зависи вечната съдба.

31. Заседнал. Евр. dabaq, „прилепвам се“, „държа се за“. Изборът на Давид не е бил непостоянен. първо; той беше твърдо решен да остане непоколебим.

32. Разшири сърцето ми. Може би в смисъл на премахване на ограниченията на тревогите и потискащи страхове. Тези, които са обременени с тревога и съмнение, не са способни да се насладят на пълните благословии на небето.

33. Уча. Евр. яра, „да преподавам“, „да ръководя“ или „да наставлявам“. Съществителното тора (закон) е произлиза от този глагол (вижте на стих 1). Няма учител като Бога (вижте Йов 36:22).

Пазете го. Залог за постоянство в религиозния опит (вижте Мат. 24:13; Фил. 1:6).

34. Дай ми разум. Вижте Притчи 1:1, 20.

От все сърце. Вижте стих 2.

35. Аз се наслаждавам. Вижте Пс. 40:8.

36. Алчност. Евр. beša', „печалба“, „изгода“, преведено като „печалба“ в Притчи 1:19; Съдии 5:19; Йов 22:3 и др. Спазването на Божиите заповеди ще ни предпази от това да станем жертва на прекомерно желание за печалба (виж Кол. 3:5).

37. Гледане на суета. Ако очите не виждат, сърцето е по-малко склонно да пожелае.

38. Утвърди словото Си. Тоест, направи словото Си вярно за мен и направи ме сигурен в него.

Колкото повече можете изучават Божието слово, толкова по-вероятно е да бъдат сигурни в неговата истинност и стабилност (вижте върху Пс. 19:9; Прит. 1:7).

Страх. Когато Божието Слово се утвърди в сърцето, благоговението към Бога ще да се види в живота. Тези, които са отдадени на Божия страх, са избавени от други страхове.

39. Моят укор. Вероятно е препратка към презрението, което псалмистът чувства, че хората биха проявили към него, ако не успее да изпълни изповедта си, или препратка към Божието недоволство от неговото непокорство. Страхът (от евр. yagar), споменат в този стих, обаче е много различен от благочестивия страх (евр. yir'ah, „своято благоговение“), за който псалмистът говори в стих 38.

Добро. Божиите съдби са добри и те не бива да бъдат опозорявани чрез каквито и да е неправомерни действия от страна на онези, които твърдят, че управляват живота си според тях.

40. Оживи ме. Псалмистът се нуждаеше от нова сила, за да се справи с нови извънредни ситуации, затова той поискана е съживителна сила (виж стих 37).

В твоята праведност. Онези, които са облечени в Христовата праведност, са съюзени с небето. Те постоянно ще получават нови дарове от физически и умствени сили (Ж.В. 827).

41. Милости. Евр. chesed, „божествена любов“ (вижте Допълнителна бележка към Пс. 36). Върховното доказателство за любовта, която Бог изпитва към нас, е в дара на Неговия Син за спасението на човешкия род (1 Йоан 4:9, 10). Ако не беше милостивата Божия любов, никой човек не би могъл да бъде спасен.

Според твоето слово. В Божието слово пътят на спасението е толкова ясен, че Никой не бива да го пропуска. „Бог е говорил с най-ясен език по всяка тема, която засяга спасението на душата“ (EGW RH 5 февруари 1901 г.). Писанията от Битие до Откровение са коментар за Божията любов и милост, докато тези качества действат, носейки спасение на грешниците.

42. С какво да отговоря. Сравнете 1 Петрово 3:15. Победоносният християнин сам по себе си е най-големият аргумент в полза на истинската благочестивост (вижте GW 122).

43. Не приемайте думата наум. Този стих изглежда е свързан със стих 42. Ако е така, псалмистът се моли, когато говори в защита на вярата си, да говори със свобода и по начин, достоен за високото му изповядване.

45. На свобода. Буквално „на широко място“. Няма нищо ограничено или тясно в подчинението на Божия закон. Добре е казано, че подчинението на закона е свобода. Няма робство в истинската святост (вижте Притчи 3:1). Но за необърнатия човек Божието присъствие изглежда като постоянно ограничение, а Божият характер – като израз на „Не бива“.

46. Пред царете. Човекът, който живее в компанията на Царя на царете, не е нужно страхуват се от присъствието на земен владетел. Сравнете преживяванията на Даниил (Дан. 5:17), Неемия (Неем. 2:1–7) и Павел (Деян. 26:27).

47. Утешавам себе си. Вижте Пс. 40:8. Хората често мислят за заповедите като за предназначени да породят обратното на радостта, но не е така с Божиите заповеди. Този, Който ни е създал, знае кое е за наше най-висше добро.

48. Издигам. Вероятно става дума за издигане на ръце в молитва (виж Пс. 28:2).

49. Накара ме да се надявам. Божиите думи са солидна основа, върху която можете могат безопасно да градят надеждата си (вижте Матей 7:24–27). Господ не само ни е дал Словото Си, но и е вложил надежда в сърцата ни чрез това благословено Слово.

50. Защото. По-добре „това“. Божието Слово е утеха във всяко време на изпитание. Тези, които се нуждаят от утеха, ще намерят неизчерпаем източник в Божието Слово. Дори ако божествената утеха не премахне страданието, тя ще издигне страдащите над него.

51. Горд. Евр. *zedim*, „нахален“, „дръзък“. Тези безбожни души бяха презирани и осмивал псалмиста заради вярата му в Бога, но той отказвал да се отклони от послушанието към Божия закон. Нечестивите се наслаждават да се подиграват на праведните, но подигравките, далеч не обезсърчителни, трябва да служат за укрепване на решимостта на праведните да следват Божиите заповеди.

52. Староеврейско „олам“, израз, обозначаващ време с дълга продължителност без непременно всяко позоваване на вечността (вижте Изх. 12:14; 21:6).

Утеших се. Да си спомням за отношенията на Господа със светиите Му в миналото е източник на непрестанна утеха и постоянно успокоение. Подходящо е от време на време да преглеждаме провиденческото ръководство на Господа в нашия собствен минал опит. Това ще ни даде настояща смелост и бъдеща надежда.

53. Ужас. Евр. *zala*, „раздразнение“, „възмущение“. Както е мислил псалмистът за нечестивите, които не спазваха Божия закон, той беше обзет от негодувание. Той беше изумен, че хората могат да бъдат толкова безчувствени и небрежни. Това, че нечестивите му се подиграваха, не изглеждаше да го тревожи толкова много, колкото фактът, че те изоставяха закона. Той знаеше, че в крайна сметка те ще бъдат унищожени заради това.

54. Моето поклонение. Поклонническите песни развеселяват самотния пътник (виж Ед. 167, 168). Псалмистът е съчинил много такива химни и е с удоволствие ги пеел. Ние сме поклонници на тази земя. Нашият истински дом е небето и дори сега можем да пеем песните на това прекрасно царство. Темата на нашите песни трябва да бъде тази на псалмиста, прекрасният характер на Бога, както е разкрит в закона.

55. През нощта. Безсънните часове могат да бъдат прекарани с ползотворна полза в размишление върху Бога и Неговия закон. За важността на размишлението вижте стих 15.

56. Това имах. Буквално „това беше за мен“, тоест „това ми дойде“, „това се случи“. „...към мен.“ Псалмистът е имал тази утеха, тази смелост, тази сила да пее и тази надежда, защото е спазвал Божиите заповеди. Всички тези благословии идват по пътя на послушанието.

57. Моят дял. Сравнете Пс. 16:5; 73:26. Най-голямото притежание на християнина е неговият Бог.

58. Умолявах Те за благоволенieto Ти. Сравни Пс. 45:12.

59. Мислех за моите пътища. Самоанализът е от съществено значение за християнския растеж. Формирането на благороден християнски характер не е лесна задача. Трябва внимателно да се самокритикуваме и да не позволяваме нито една неблагоприятна черта да остане некоригирана (виж COL 331). Причината мнозина да попадат толкова лесно в изкушение е, че не приемат греховете си присърце и не скърбят за тях.

60. Побързах. С оглед на миналото си, псалмистът (виж стих 59) се обърна с пълна скорост от собствения си зъл път към пътя на правдата. Когато ни сполети осъждане, е добре да се подчиним незабавно. Отлагането е опасно. Отлагането е крадец не само на времето, но и на вечността.

61. Ограбиха. Буквално „обграбиха“. Зли мъже се бяха обединили и обграбиха го, така че изглеждаше, че няма начин да избяга. Те обаче не можеха да го държат далеч от Бога, нито пък Бог далеч от него. Съзнанието за неговата вяроност към закона му даваше смелост пред лицето на враговете му.

62. В полунощ. Часовете на полунощния мрак, докато другите спяха и всичко беше мирни и тихи, бяха прекарани в хвала и преданост (вижте на стих 55).

63. Другар. Тези, които обичат Бога, намират най-скъпите си приятели сред Божиите хора. Харесва ми подобното, а човек се познава по компанията, която си избира.

64. Пълен с Твоята милост. Няма място, където да не се намира Божията любяща доброта. Може да бъдем прогонени от дома, но никоя сила не може да ни отнеме от любящата грижа на Бог.

65. Добре се отнасях с него. Докато псалмистът преглежда живота си, той чувства, че Бог е бил добър към него. Въпреки че понякога е преминавал през трудни и изпитателни преживявания, Господ винаги е бил до него.

66. Добра преценка. Давид желаше деликатна морална проникателност и добър вкус във всичко делата на живота. Тези качества са дарове на Духа, дадени на онези, които се стремят да приведат живота си в пълна хармония с разкритата Божия воля.

67. Измъчван. Много от най-великите ни духовни уроци и най-ценните ни преживявания се намират в долината на страданието.

„Дървото се вкоренява по-
бързо, което е издържало на зимния вятър!“

Заблуди се. Страданието, през което е преминал псалмистът, го е върнало на правилния път (вижте Пс. 38:3).

68. Добро. Дори в скръб хората могат да открият Божията доброта. Раздразнителните оплаквания са едновременно греховни и неразумни (виж 5Т 313, 314).

69. Фалшив. Буквално „омазан“, „опетнен“.

70. Дебели като грес. Може би определяйки сърцата на тези нечестиви мъже като нечувствителни към по-фините неща на духовния живот. Докато други се отдаваха на чувствени удоволствия, псалмистът намираше удоволствие в размишлението върху закона.

71. Добре за мен. Въпреки че страданието често идва от зли хора, то е отменено от Бог за добро (вижте Пс. 38:3). Въпреки че скръбта и страданието изглеждат трудни за понасяне, уроците, извлечени от подобни преживявания, са безценни за развитието на християнския характер.

72. Злато и сребро. Стойността на парите не бива да се сравнява със стойността на истината. Светските притежания често изчезват, но никой не може да ни лиши от благословиите, които идват от спазването на Божия закон.

73. Създаден. Или „утвърден“ (виж Втор. 32:6). Тъй като Бог беше направил своите телесно, Давид моли Господ да усъвършенства духовното му разбиране.

74. Ще се радват. Праведните ще се радват, когато видят чудната трансформация, която Бог е извършил в псалмиста. Тези, които излъчват надежда, са източник на радост за другите.

75. Правилно. Всички Божии закони са в пълно съответствие със стандарта за праведност.

Верност. Бог е верен. Той отменя страданието с цел милост (виж Плач. 3:33). Той никога не ни моли да изтърпим повече, отколкото можем да понесем (вижте 1 Кор. 10:13).

76. Утеха. Вижте стих 50.

77. Живей. Вижте Деяния 17:28.

78. Горд. Евр. зедим (виж на ст. 51).

80. Здрав. Евр. тамим, „завършен“, „непорочен“ (виж на стих 1). Непорочното сърце е по-важно от високото уважение на приятелите. „Пълнотата“ на преживяването идва чрез единение с Христос, който дава сила за послушание (Римляни 8:1–4). Само онези, чиито сърца са пречистени от омърсяване, ще могат да устоят в изпитанията на последните дни (вижте ГС 620). Външното изповядване ще бъде безполезно без вътрешното обсебване от Христовия Дух.

81. Примърствам. Евр. калах, буквално „да стигна до край“. Когато се използва във връзка с „душа“, изразът означава „да бъде погълнат от копнеж“.

82. Провал. Евр. калах (виж на стих 81). Очите също са обзети от копнеж, както търсената надежда е отложена.

83. Бутилка. Някои съдове за вода в древността са били направени от кожа. Давид се оприличава към изсъхнал или опушен мех.

84. Колко? Сравни Пс. 90:10, 12.

85. Ями. Фигурата е заимствана от ямите, използвани от ловците, за да ловят плячката си. Врагът се опитваше с всички възможни средства да хване Давид в капан (виж Йеремия 18:20, 22).

Според Твоя закон. Тоест, според Твоя закон.

86. Верен. Божиите заповеди, както и Неговият характер, са верни (вижте на стих 75).

87. Почти погълнат. Псалмистът е решил, че нищо, което хората биха могли да му направят, няма да го отклони от целта му да се подчинява на светите Божии заповеди. Бог почита човека, който е готов да умре, вместо да се отклони от правилния път.

88. Оживи ме. Или „съживи ме“.

89. Утвърдено. Божието слово е установено завинаги и е непроменимо. То е високо над случайностите на случайността и стои здраво както на небето, така и на земята. Човешките учения относно словото могат да се променят, но словото стои непоклонимо.

90. То пребъдва. Постоянството на природата може да се счита за уверение в Божиата вяроност в отношенията Му с Неговите деца. Бог е верен на обещанията Си във всички епохи, по всяко време и на всички места.

91. Постановления. Евр. *mishpatim*, „решения“ или „съдби“ (виж на стих 7). Небето и земята се подчиняват на постановленията на своя Създател. От най-могъщото създание до най-малкото насекомо, от най-голямото слънце до най-малкия атом, всички са послушни на Всемогъщия Бог (виж 8Т 259, 260).

92. Загина. В Божието откровение за Себе Си Давид получи нова надежда и свеж кураж, които съживиха угасналия му дух. Същото слово, което пази небесата и земята, ще запази и подкрепи и Божия народ във времето на най-голямо изпитание и най-дълбока мъка.

93. Никога не забравяйте. След като веднъж сме почувствали оживотворяващата сила на Божието Слово, никога не бива да се връщаме назад към преживяното. Забравянето на Божието ръководство е негодно на Бога и ни носи обезсърчение. „Няма от какво да се страхуваме за бъдещето, освен ако не забравим пътя, по който Господ ни е водил“ (ТМ 31).

94. Аз съм твой. Сравни 1 Йоан 3:1.

95. Помислете. Силата в Словото даде възможност на псалмиста да победи всичко заговорите на враговете си. Ако врагът на душите не е в състояние да отклони умовете ни от размишленията и размишленията върху Светото Слово, той ще бъде неуспешен във войната си срещу нас.

96. Съвършенство. Евр. *tiklah*, дума, срещаща се само тук и следователно със съмнителен оттенък на значение. Думата „тикла“ произлиза от корена „кала“, което означава „да свърша“, „да завърша“, „да завърша“ и следователно може да обозначава „граница“, „предел“. В LXX има „перас“, което означава точно това. Очевидно псалмистът е виждал ограничение във всичко човешко, но за разлика от това откровението на Бог му се е сторило непостижимо.

Изключително широко. Няма край на съкровищата, които могат да бъдат открити в размишленията върху великите истини, съдържащи се в Божия закон. Никога не можем да изчерпим неговата тема. Той е като фонтан, който никога не пресъхва. Той е съвършено представяне на божествената святост и ние сме водени да признаем колко несвършени сме, когато съдим живота си по неговите възвишени стандарти.

97. Колко обичам аз! Можем да четем, слушаме, говорим и проповядваме за Божия закон, но ако не обичаме неговите предписания, няма да има полза. Любовта и законът са тясно свързани. „Любовта е изпълнение на закона“ (Римляни 13:10). Само в сърце, където обитава любовта, Божият закон може да бъде истински почитан и спазван.

98. По-мъдър. Онзи, който ръководи живота си според Божиите предписания, е истински мъдър. Онзи, който е научен от Бога, притежава практическа мъдрост, с която никой враг на истината не може да се конкурира (виж Ед 124; Св 175).

100. Древните. Тези, които усърдно изучават Божието Слово, имат повече истинско познание от възрастния философ, който не се е навел да пие от източника на цялата истинска мъдрост (вижте на стих 98).

101. Въздържа се. Давид се стараеше да избягва онова, което би попречило на духовния му напредък. Страничните пътеки на греха може да са гладки и цветущи, но онези, които са привлечени от тях, изоставят Божието слово.

103. Сладко. Псалмистът не само слушаше Божиите думи; той се беше хранил с тях. Те бяха по-сладки от мед за него (виж Пс. 19:10).

104. Разбиране. Човекът с истинско разбиране отвращава греха и лъжата и обича правдата и истината.

105. Лампа. Божието слово осветява пътя, за да могат хората да ходят безопасно в духовната тъмнина на този свят. Този, който има тази светлина, за да го води, не трябва да се спъва, дори ако пътят му е обсаден от зло (виж 2 Петрово 1:19).

106. Ще изпълня. Псалмистът обеща да се подчинява на закона и прояви голямо старание при изпълнението на това обещание. По подобен начин ние трябва да положим всички усилия да сътрудним с Бога и да спазваме всяко достойно решение на сърцето си.

107. Измъчван. Службата на Бога не гарантира свобода от трудности или страдания (Фил. 1:29). Изпитанията развиват благородни характери.

108. От устата ми. Очевидно приноси на благодарност и молитва. Авторът умолява Господ да ги приеме, тъй като ги предлага доброволно. Господ се наслаждава на доброволни приноси.

109. В ръката ми. Символ на опасност (виж 1 Царе 19:5). Псалмистът изразява решимостта си да не се отклонява, за да намери спасение в греха и по този начин да забрави закона; той ще рискува живота си, ако е необходимо, заради закона.

112. Наклони сърцето ми. Вижте Пс. 66:18.

114. Скривалище. Когато сме обзети от изкушение, можем да намерим убежище в Бога. Когато стрелите на врага са насочени към нас, можем да ги отблъснем с „щита на вярата“ (Еф. 6:16). Когато сме измъчвани от мрак и обезсърчение, винаги можем да намерим надежда в Божието Слово.

115. Махнете се от мен. Вижте 1 Кор. 5:9; 2 Сол. 3:14. Давид се тревожи да не бъде в компанията на нечестивите, защото те спъват духовния му растеж. Добре е да се култивира приятелството с онези, чието влияние се издига на по-високо ниво на духовност.

116. За да живея. Псалмистът чувстваше, че е толкова зависим от Божията поддържаща сила, без която не би могъл да живее.

Не се срамувайте. Никога не трябва да се срамуваме от надеждата си, защото тя почива на сигурната основа на Божието Слово (вижте Рим. 5:5; Фил. 1:20; 1 Йоан 2:28).

117. Непрестанно. Способността да устоим докрай идва чрез божествена сила (виж Юда 24).

118. Потъпкани. Или „отхвърлени“, „отхвърлени настрана“. По свой собствен избор нечестивите се самоунищожават (виж 5Т 120; вж. Осия 13:9). Те нямат желание да ходят с Бога и Бог няма друга алтернатива, освен да ги унищожи.

119. Като шлага. Шлакът и благородният метал са заедно сега, но скоро ще дойде ден на разделяне, когато Пречистителят ще завърши делото Си на пречистване (Мал. 3:3; вж. Мат. 13:30).

120. Страхувам се. Вижте върху Пс. 19:9; Притчи 1:7.

121. Съд и справедливост. По въпроса, по който Давид беше обвинен, съвестта му беше чиста. Той се беше старал да бъде справедлив в отношенията си със своите близки. Беше направил най-доброто, на което беше способен, и уверено очакваше, че Господ ще отговори на молитвата му. Той се обърна към великия Съдия, за да бъде избавен от несправедливостта на своите потисници.

122. Бъдете сигурни. Сравнете Бит. 43:9.

123. Слово на Твоята правда. Псалмистът копнееше да чуе праведния съд от Бога относно него. Враговете му бяха очернили характера му и се бяха опитали да му нанесат лоша слава, но той знаеше, че Бог ще говори справедливо за него.

125. Тоят слуга. Псалмистът се радваше да се нарича „слуга“ на Бога (виж Пс. 19:11, 13; 27:9; 69:17; и др.).

126. Да работи. Нечестивите са стигнали до такива дълбини в непослушанието, че Давид чувства Господ трябва да се намеси и да им донесе бърз съд. Бог обаче е дълготърпелив и бавен да унищожи когото и да било. Той копнее всички да се покаят и да се отвърнат от злия си път (виж Езекиил 33:11; 2 Петрово 3:9).

127. По-скъпо от чистото злато. Най-добрите земни притежания не бива да се сравняват със съкровищата на Божието Слово.

128. Всеки лъжлив път. Любовта към истината е съпроводена с омраза към лъжата. Истината и лъжата са взаимно изключващи се. Самият факт, че обичаме истината, ни кара да мразим грешката. „Когато сме облечени в правдата на Христос, няма да имаме удоволствие от греха“ (EGW RH 18 март 1890 г.).

129. Чудесен. пелаот, термин, често използван за откровението на Божията сила чрез чудотворни дела (виж Изх. 15:11; Пс. 77:11, 14). Божиите думи и Божиите дела са тясно свързани.

130. Просто. Вижте върху Пс. 19:7. Онези, които се нуждаят от наставление, които усещат липсата си, получават проникателност чрез изучаване на Словото (вижте върху Притчи 1:4).

132. Както си правил преди. Буквално „според преценката“, вероятно в смисъл на „според правото на.“ Тези, които обичат името на Бог, имат право да Го призовават. Господ е доволен, когато Му отправяме молбите си и претендираме за Неговите обещания.

134. Потисничество. Давид знаеше от опит какво е потисничество. По време на ранните си В живота си той беше преминал през много изпитания и трудности. Той се молеше да бъде избавен от всичко, което би му попречило да спазва Божиите заповеди.

135. Лице, което да блести. Вижте върху Числа 6:25. Човекът, който е благословен да зърне сиянието на Божието лице, ще бъде издигнат над мрака и тъгата на земята (вижте 2 Коринтяни 3:18).

136. Реки от води. Ориенталска хипербола за обилен плач. Възмущението на Давид (ст. 118, 119) заради греховете на нечестивите е отстъпило място на съжаление и съчувствие към тях в тяхната слепота.

138. Ти си заповядал. Божествена власт е създала свидетелствата и те носят отпечатъка на своя Създател. Не е работа на човека да поставя под въпрос тези царски заповеди. Те са праведни и верни, както е и Господ, който ги е провъзгласил.

139. Ревността ми ме погълна. Вижте Пс. 69:9.

140. Много чист. Буквално „изключително пречистен“. В Божието Слово няма примес от грешки.

141. Малък и презрян. Давид беше готов да се подценява. Великите мъже никога не са велики според собствената си преценка.

142. Истина. Божият закон не е само истина, но е самата истина; той не само съдържа истината, той е истината. Тези, които са послушни на този закон, ходят в истината, но тези, които не се подчиняват, живеят в заблуда и лъжа.

143. Моите удоволствия. Радостта на псалмиста не зависи от външни обстоятелства, но произтичаше от вътрешен мир, мир, произтичащ от изучаване на Божието Слово.

144. Вечен. Хората променят законите си, за да се съобразят с променящите се стандарти, но Божият закон е непроменим.

Дай ми разбиране. Човек може истински да разбере целта на своето съществуване само когато живее в хармония с Божия закон (виж Йоан 7:17).

145. Цялото ми сърце. Искрената молитва на Давид произтичаше от копнеж, който поглъщаше цялото му същество (виж 4Т 534). Сърдечните молитви достигат небето, докато само на думи са безполезни.

147. Аз предотвратих зората. Тоест, „Изпреварих зората“. Преди зазоряване псалмистът отправя своите молби към Бога за помощ (виж Марк 1:35).

148. Предотвратявам. Или „предхождам“ (вижте върху стих 147). Нощта обикновено се е разделяла на три стражи (Плач 2:19; вижте върху Съдии 7:19; 1 Царе 11:11). Псалмистът се оприличава на човек, назначен за дежурство по време на тези нощни стражи. Преди времето на назначението си той е буден и размишлява върху Божието Слово.

149. Според. Трябва да молим Бог да отговори на молитвите ни не според нашите желания, а в светлината на Неговото всемъдро провидение.

151. Близо. Антитеза: нечестивите се приближават с изкушенията си (ст. 150); Бог също е близо, но за да помогне.

153. Помислете за моята скръб. Давид преминаваше през тежко изпитание и се обърна към Бога за помощ със своя случай. Никое Божие дете в скръб никога не вика към Господа напразно. Бог може да не даде желаното избавление, но ще даде смелост и вяра, за да издържи изпитанието (вижте 2 Кор. 12:7-9).

154. Защитете делото ми. Псалмистът и враговете му са представени като съдени. Давид моли Бог да бъде негов защитник и да вземе неговата страна в спора.

155. Далеч от нечестивите. Всяка стъпка, която грешникът прави по пътя на злото, премахва го отдалечава по-далеч от Божията спасителна благодат. Освен ако не промени курса си, най-накрая ще стигне до мястото, където милостта вече не се задържа (виж 5Сол. 119, 120).

156. Нежни милости. Или „състрадания“.

158. Беше наскърбен. Евр. *qut*, „да чувствам отвращение“. Докато псалмистът наблюдаваше пътищата на нечестивите, той се отблъскваше от поведението им.

160. От самото начало. Евр. *rosh*, буквално „глава“, тук вероятно в смисъл на „сум“ като *rosh* е преведено в Пс. 139:17.

161. Князе. Вижте стих 23. Хората, които е трябвало да съчувстват на Давид, са били сред най-заклетите му противници. Тези царски водачи били назначени да отмъщават за потиснатите и да защитават безпомощните. Вместо да изпълняват дълга си, те прекарвали времето си в преследване на праведните.

162. Голяма плячка. Сравни Исая 9:3.

164. Седем пъти. Числото седем означава пълнота. Хвалбата, отправена към Бога от псалмиста, не зависи от неговите чувства или обстоятелства. В изпитание, в скръб или в радост гласът му се издигаше в благодарствени химни на хвала.

165. Голям мир. Въпреки че има смут и борби отвън, има мир вътре сърцето на онзи, който обича Божия закон.

Нищо не трябва да ги съблазни. Буквално „нищо не е за тях препъни камък“. Тези Който обича закона, няма място за препъване. Той ходи с твърди и стабилни стъпки по правия път на Божия закон и не се отклонява по страничните пътеки на греха.

166. Надявах се. Давид възложи надеждата си на Бога. Той погледна само към Него за спасение и полагали искрени усилия да се подчиняват на заповедите.

168. Пред Тебе. Няма нищо скрито от Божия поглед (Евр. 4:13). Колко утешителна е мисълта, че когато сме неразбрани от хората, нашите пътища са известни на Бога!

170. Молба. Евр. техина, „молба за благоволение“.

171. Изричам. Евр. паба', „да бълбукам“ или „да изливам“. Псалмистът желае от живота и устните му винаги да излизат песни на благодарна хвала.

172. Праведност. Заповедите не само са правилни сами по себе си, но и същността на праведността. „Законът е свят, и заповедта е свята, и праведна [буквално „праведна“], и добра“ (Римляни 7:12). Този закон е отражение на святия и праведен характер на Бога. Трябва да оформяме живота си според неговите наставления.

173. Избран. На човека е дадена свобода на избор (виж Втор. 30:19). Щастливи са онези, които, подобно на Давид, избират Божиите заповеди за свой пътеводител.

175. Ще те хвали. Давид моли Бога за дълъг живот, а не за да задоволи някого егоистично желание, а да прекара дните си в свидетелство за Божията любов.

176. Изгубена овца. Сравни Исая 53:6. Когато една овца се отклони от кошарата, тя рядко намира пътя си обратно без помощ. Както всички останали от нас, псалмистът се е скитал по забранени пътеки, но Господ го е потърсил и го е върнал обратно у дома.

Потърси слугата Си. Добрият пастир не се връща от търсенето си с празни ръце. Пътят може да е дълъг и труден, пътеката груба и трънлива, но пастирът упорства и не се отказва, докато не намери изгубената си овца (Матей 18:12–14; Лука 15:4–7).

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1 АН 311

1, 2 МХ 463

1–3ДА 89

1–6ТМ 120; 8Т 323

9 СГ 466; СТ 54; ДА 89; ФЕ 102; МН 463; МЛ 85; ММ 143; МҮР 446; РР 460; 2Т 409;
8Т 323

11 СТ 121; ДА 89, 123; Ед 190; СГ 600; СГ 250; МН 181, 463; МЛ 85; РР 460; Те
107; 4С 616; 8С 323

14–16ДА 89; МЛ 160

18 АН 401; СС 39; СТ 31, 172, 430; ФЕ 183, 185, 238, 386; СГ 600; МН 463; МЛ 291;

МҮР 260; СС 62; 4Т 633; 5Т 388; 8Т 323

20 4Т 534

24 Изд. 291; МХ 463; 2Ц 295; 5Ц 264, 507, 547; 8Ц 323

27 ФЕ 133, 134

30 МХ 463; 8Т 323

30, 31 МЛ 73

32 3Т 436, 476

35, 36 МЛ 79

40 СГ 257; 4Т 534

45 Изд. 291; СГ 466; МХ 463; 8С 323

46 СГ 207

48 Изд. 252

54 МХ 463; 8Т 324

63 МЛ 216

64 МХ 418

72 Изд. 137; МХ 463; 8С 323

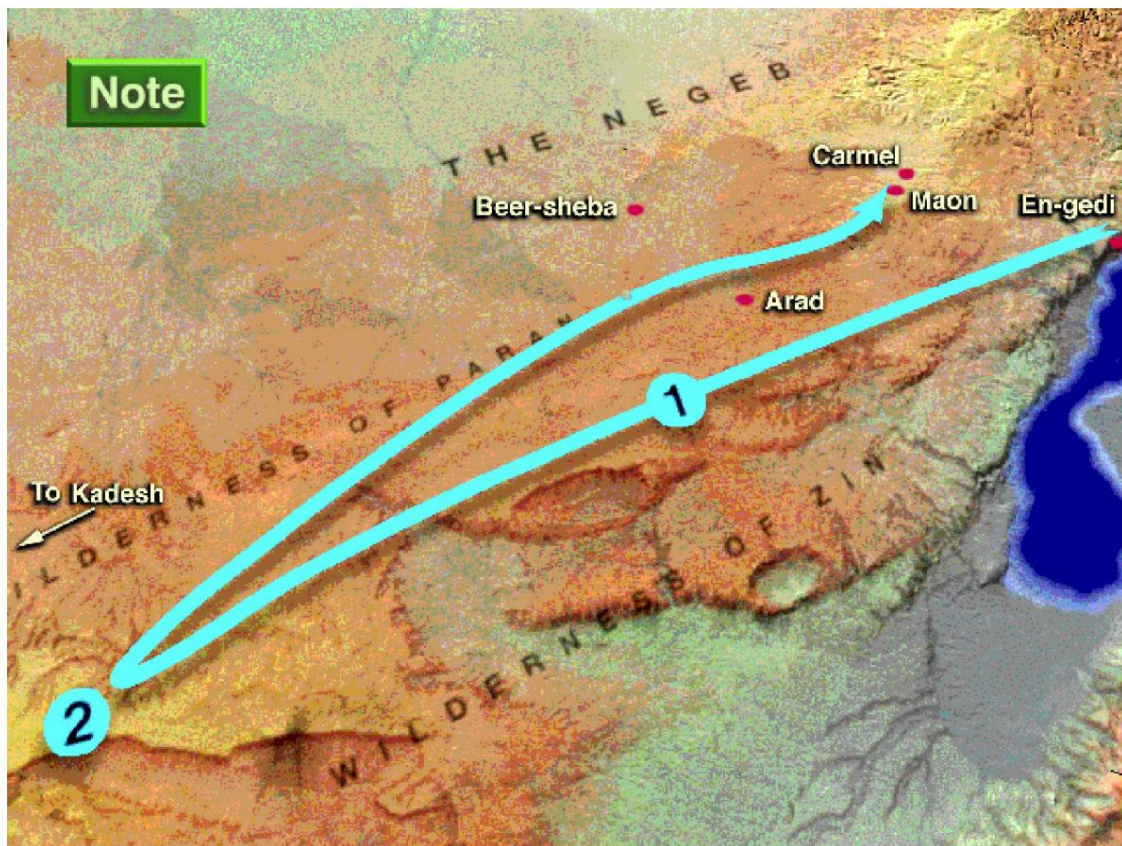
89 GC 434; MB 81; PP 342, 365
89-91MH 416
96 FE 238
97 GK 468; MX 463; CK 69; 4T 526
97-1048T 324
98 6T 416
98-100MH 464
99 GK 602
99, 100 DA 398
104 GC 602; MH 464; PP 596
104-112, Изд. 48
105 COL 406; CS 18; CSW 112; CT 422, 461; FE 103, 131, 307; GC 267; GW 250; ML
27; MYP 446; Te 193; 2T 396; 4T 27, 616; 5T 329, 507, 539
111 MX 464; 8T 324
121 AH 311
126 XC 155; Ев 236; TM 373; 5T 136, 452; 9T 92
126-128TM 21
127 5T 136
129 MX 463
129, 130 8T 324
130 AA 284; CT 37, 425, 442; DA 163; Ev 464; FE 84, 129, 131, 133, 377, 390, 405, 459;
GC 94, 195, 320; GW 78; ML 27; MH 458, 464; MM 124; MYP 65, 257; TM 94, 159,
257, 345; 4T 553; 5T 329, 686; 6T 433; 8T 324
140 MX 463; 8T 324
142 GK 467, 469
148 4T 526
152 MB 81
160 M3 464; 4T 336; 8T 324
165 DA 305; MH 464; ML 51, 150; MYP 98; TM 247
165-1678T 324
166, 167 MX 464
172 GC 467; MB 34; PP 596
174 GW 257; 4T 534
174, 175 8T 324
175 MX 464
176 КОЛ 186

ПСАЛМ 120

Бог, вечно будният страж

21

21Никъл, Ф. Д. (1978). Коментар на Библията на адвентистите от седмия ден: Светата Библия с екзегетични и обяснителни коментари. Серия с коментарни справки (Пс. 105:1). Вашингтон, окръг Колумбия: Асоциация на издателствата „Ревю енд Хералд“.

Когато смъртта отнеме уважавани приятели и ценни съветници, тогава хората осъзнават отново, че не трябва да се уповават на князе, а на вечно живия, вечно бдителния Господ. Въпреки че гласът на поранните съветници изглеждаше незаменим, а бдителните предупреждения – безценни, те не могат да се сравнят с обещаното ръководство от Този, който никога не дреме и не спи. Бог е толкова желаещ да прояви благотворното Си ръководство днес, колкото е желал и в дните на Давид. Псалм 121:2-8

22

ВЪВЕДЕНИЕ.—Според РР 664 Давид е написал Пс. 120 и 121 малко след смъртта на Самуил. Премахването на този благочестив човек беше голяма лична загуба за Давид. Той осъзна, че сега, след като съдържашото влияние на Самуил беше премахнато, Саул щеше да го преследва с по-голяма ярост от всякога.

Клеветникът (ст. 2) най-вероятно е Саул, въпреки че е предложен и едомецът Доик (1 Царе 22:22; виж върху 1 Царе 26:19).

Съществува значителна неяснота относно значението на израза „песен на степени“, може би по-добре преведено като „песен на възходите“, появяваща се в надписа към този псалм и в надписите към Пс. 121–134. Най-вероятното обяснение е, че тези псалми са били използвани като поклоннически псалми, пеени, докато израилтяните пътували към Йерусалим за годишните празници (виж стр. 538; виж също стр. 625, 627).

22Никъл, Ф. Д. (1978). Коментар на Библията на адвентистите от седмия ден: Светата Библия с екзегетични и обяснителни коментари. Серия с коментарни справки (Битие 1:1).

Вашингтон, окръг Колумбия: Асоциация на издателствата „Ревю енд Хералд“.

1. Той ме чу. Буквално „той ми отговори“. Господ не само чува молитвите; Той им отговаря според Своята безкрайна мъдрост.

2. Измамлив език. Вижте въведението към Псалм 120. За силата на езика вижте Яков 3:5, 6. Утеха, когато някой е клеветен, може да се намери в думите на Исус (Матей 5:10–12).

3. Лъжлив език. Клеветата огорчава и унижава душата на този, който говори зло. на ближния си и внася неразбиране и спорове в обществото.

4. Остри стрели. Стих 4 е отговорът на въпроса, повдигнат в стих 3. Очевидно тези Острите стрели представляват възмездие, което Господ донася на клеветника.

Хвойна. Евр. gethamim, смята се, че представлява растение, наречено метла, дървовиден храст с много клонки, но с малко листа (виж върху Йов 30:4). От тази метла арабите днес произвеждат дървени въглища с добро качество, които образуват силно силен огън.

5. Мешех. По-скоро „Мешех“ (вижте върху Бит. 10:2).

Кидар. Вижте върху Бит. 25:13. Мошех и Кидар очевидно са използвани преносно за земите на Давидовото изгнание.

6. Който мрази мира. Вероятно е препратка към цар Саул (вижте въведението към Псалм 120).

7. Аз съм за мир. Буквално „Аз съм мир“. Опитите на Давид да живее мирно със Саул и неговите зли съветници бяха посрещнати с омраза и враждебност.

ПСАЛМ 121

ВЪВЕДЕНИЕ. — Пс. 121 е красива песен за доверие и увереност в Бога. Тя е една от едно от най-ценните библейски стихотворения в цялото наследство на еврейската поезия. Давид композира Пс. 121 в пустинята Фаран, веднага след като научава за смъртта на Самуил (PP 664). Когато Давид осъзнава, че последният му влиятелен земен приятел е изчезнал, той се обръща към Господ за единствената му останала помощ. Псалмът е бил голяма благословия за безброй хиляди, които в един или друг момент са се озовавали в обстоятелства, горе-долу подобни на тези, в които се намира псалмистът.

Пс. 121 е бил пеен от поклонници по пътя към годишните празници в Йерусалим (виж стр. 121). 538; виж също въведението към Пс. 120).

1. Към хълмовете. Много коментатори приемат тези хълмове за планините на Йерусалим. Поради наличието на светилището, Йерусалим е бил разглеждан като обиталище на Бога и в този смисъл може да се счита за източник на божествена помощ.

Друго тълкуване свързва тези хълмове с планините на Палестина, на чиито височини езичниците са издигнали своите идолопоклоннически светилища. По време на пътуването си към празника, „като видяха около себе си хълмовете, където езичниците са имали навика да палят олтарните си огънове, израилтяните пяха: „Дали да повдигна очи към хълмовете? Откъде ще дойде помощта ми?“ (PP 538).

Откъде. По-скоро „откъде?“ Не от хълмовете или планините Божиите деца получават помощ, но от Бога (вижте Йеремиа 3:23).

2. От Господа. Отговорът на въпроса в стих 1. Бог е способен да се справи с всяка извънредна ситуация, която може да възникне в необятната вселена на Неговото творение.

3. Няма да страда. Използваното тук еврейско отрицание, 'ал, използвано и в израза „няма да задреме“, прави стиха израз на желание или молба: „Нека не позволи кракът ти да се поклати; нека Онзи, Който те пази, не задреме.“ Тези думи вероятно са били изпяти от една група поклонници, а друга група е отговорила по същество: „Не, няма нужда от такава молитва, защото Онзи, Който пази Израел, нито дремва.“

нито спи; Стражът на Израел няма да бъде хванат неподготвен, както човешки страж на градска стена.“ Божията бдителност е неуморна. Вечният никога не се изтощава и винаги е внимателен към нуждите на Своите земни деца.

5. Твоята сянка. Фигура на защита, поразително силна за човек, живеещ в страна на ослепителна светлина и пареща жегата.

Дясна ръка. Божественият Защитник е леснодостъпен (виж Пс. 16:8).

6. Няма да поразят. В последните дни, когато на слънцето ще бъде дадена власт да изгаря човешките с голяма жегата (Откр. 16:8, 9), Божият народ ще намери утеха в това обещание (ВБ 628–630).

7. Зло. Евр. ра', обозначаващо както морално, така и физическо зло.

8. Твоето излизане. Господ непрестанно бди над всички начинания на децата Си.

„Бог да те пази от зло и грях,
Духът ти пази; Господ да бди над теб
Излизането ти, влизането ти
Отсега нататък, завинаги.“

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1, 2 ПП 538

2–8ПП 664

3 5Т 754

3, 4 РК 176

4 DA 65; MB 175; ML 10, 88; RC 70; 7T 17

5–7GC 629

ПСАЛМ 122

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 122 е друг от поклонническите псалми (вижте Въведението към Пс. 120). Това е израз на радост от привилегията да се отиде в Йерусалим, за да се поклониш.

1. Зарадвах се. Псалмистът се радваше на възможността да се присъедини към другите за пътуването, за да се поклонят в Йерусалим. Има радост в поклонението в обществото на сродни души.

2. Нозете ни ще стоят. Или „нозете ни стояха“, сякаш казано в ретроспекция. Псалмистът несъмнено е бил благословен от миналите си посещения в Светия град и в светлината на тези посещения той е очаквал със свята радост друга възможност да се поклони там.

3. Съвместим. Евр. *shabar*, „да бъде обединен“, „да бъде съединен“; съответното еврейско съществително, *shaber*, означава „спътник“ или „събрат“. Някои виждат в това алюзия към събирането на Божия народ за духовно общение. Идеята за общение е по-категорично изразена в LXX, което тук може да се преведе като „Йерусалим е построен като град, чието общение [гръцко *metoche*] е заедно“.

4. Свидетелство. В смисъл на институция, постановена от Бога (вж. Втор. 16:16; вж. Пс. 81:3–5; вж. върху Пс. 19:7). Изречението гласи буквално „свидетелство за Израил, за да славят името на Яхве“. Думите „до“ преди „свидетелство“ са добавени.

5. Престоли на съда. Йерусалим, като седалище на управлението, е бил център на справедливостта за целия народ. Ако израилтяните бяха управлявали така, както Бог е замислил, техните правителства щяха да насърчават и запазват милостта, праведността, мира, радостта, любовта. Това са качествата, които идват от божествения трон.

6. Йерусалим. Самото име подсказваше, че градът трябва да бъде място на мир.

7. Мир. Сравнете 1 Царе 25:6; Лука 10:5; Йоан 20:19.

8. За моите братя. Беше в очевидна полза за целия Израел да има мир в Йерусалим. Стихове 8, 9 излагат два велики принципа, които трябва да ръководят всеки християнин: (1) любов към братята, (2) любов към църквата. Тези, които обичат Бога, ще обичат и братята, от които е съставена Божията църква.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1–6ПП 538

2 DA 76, 448; PP 412

7 DA 76; PP 539

ПСАЛМ 123

ВЪВЕДЕНИЕ. — Пс. 123 е искрен апел към Бога за помощ във време на беда. Промяната от единствено число в множествено число (виж стихове 1, 2) поставя апела на национална основа.

Относно надписа вижте въведението към Пс. 120; също стр. 625, 627.

1. Възвисявам се. Окоето на вярата и надеждата винаги трябва да бъде издигнато към Бога, Върховния Владетел на вселената.

2. Слуги. Както слугите в едно домакинство търсят подкрепа от господаря си, така и християните са зависими от Бог за физическа помощ и духовна подкрепа. Когато слугата е несправедлив или наранен, той търси защита от господаря си. Така вярващото дете трябва да се обърне към ръката на Господа, за да го избави (виж 1 Кор. 4:3, 4).

Погледнете ръката. Сравнете Пс. 145:15, където псалмистът изобразява всички създания от Божията ръка, които търсят в Него за ежедневните си нужди.

3. Прекалено изпълнен. Няма достатъчно данни, за да се определи за каква криза в националната история на Израел намерява псалмистът.

4. Спокойствие. Сравнете Езек. 16:49; Амос 6:1; Зах. 1:15. Свобода от страдание и Животът на комфорт и лекота не е почвата, в която се развива характерът. Господ позволява страданието да сповети Неговия народ, за да ги отбие от безгрижния живот и да ги накара да копнеят за небесния си дом. Трябва да благодарим на Бога за ръката на страданието, която потъва в прахта гордостта на човека.

ПСАЛМ 124

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 124 е химн на благодарност към Бога за Неговото могъщо избавление по време на национална криза. Точният повод не е посочен. Околните врагове са били постоянна заплаха за Израел. Много пъти е изглеждало, че избраният народ ще бъде унищожен. Господ обаче е осигурил път за бягство.

Относно надписа вижте въведението към Пс. 120; също стр. 616, 625, 627.

1. Бях Господ. Подходящо признание за източника на избавлението.

Твърде често източникът на благословение се забравя, след като молбата е реализирана и кризата е отминала (вижте Лука 17:12–17). Поразително послание. Бог е бил съюзник на Израел. С Бог на страната на Израел, хората не трябва да се страхуват от враг.

3. Погълна ни. Нечестивите отразяват духа на великия разрушител, самия Сатана (вижте Йоан 8:44).

5. Горди води. Както придошлите води помитат всичко пред себе си и сякаш презрително се отнасят към противоположните обекти, така и нечестивите биха погълнали праведните и биха довели до тяхното унищожение, ако Бог не ги възпре (вижте GC 614).

6. Плячка. Метафората се променя. Противниците на Израел са оприличени на диви зверове, готови да погълнат плячката си, но държани под контрол от Бога.

7. Примката е скъсана. Израел е оприличен на уплашена, беззащитна птица, хваната в капан, но внезапно освободена чрез скъсването на примката.

8. Небето и земята. Докато съществуват тези два велики паметника на могъщата творческа сила на Бог, Божиите деца не е нужно да се страхуват от това, което може да им направи жалък човек. Този, Който е създал небето и земята, е безкраен по ресурси; всички сили на вселената са в Неговия поглед и са послушни на Неговата воля.

ПСАЛМ 125

ВЪВЕДЕНИЕ. — Пс. 125 развива темата, че праведните могат да бъдат уверени в Господната закрила над тях непрестанно. Както Йерусалим е сигурен чрез географското си местоположение, така и онези, които се уповават на Бога, ще бъдат защитени от машинациите на нечестивите. Те са в безопасност от всички огнени стрели на врага.

Относно надписа вижте въведението към Пс. 120; също стр. 625, 627.

1. Хълмът Сион. Вижте Пс. 48:2.

2. Около Йерусалим. Йерусалим е бил уникално разположен на планински хребет (вж. върху Пс. 48:2), отделен от околните хълмове от долината Кедрон на изток, долината Еном на юг и древния град от долината Тиропеон на запад. Околните хълмове като цяло са били по-високи. Например, Елеонската планина достига надморска височина от около 2723 фута в най-високата си точка, в сравнение с надморската височина от около 2470 фута за най-високата точка на древния град.

Около народа Му. Както този пояс от планини обгражда града, така и все по-разширяващият се кръг на Божията любов обгражда Неговия народ. Този кръг ги държи в Неговото стадо и също така предпазва онези, които биха причинили вреда, от влизане.

3. Жезълът на нечестивите. Езическият скиптр. Праведните няма да продължат да бъдат доминирани от нечестивите, за да не би продължителното потисничество и непрекъснатото общуване със зли хора да накарат Израел да възприеме някои от техните зли пътища.

5. Мир. За разлика от объркването и безпокойството, в които се намират нечестивите, праведните изпитват мир (вижте Пс. 122:6-8).

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1, 2 ПП 538

1-3AA 86

ПСАЛМ 126

ВЪВЕДЕНИЕ.—Много коментатори смятат, че Пс. 126 възхвалява завръщането от вавилонски плен (виж Ездра 1). Други смятат, че изразът „върна плен“ сам по себе си не е достатъчен, за да се определи конкретна криза, доколкото думите могат метафорично да опишат общо завръщане на просперитета. Аргументът не е убедителен. Какъвто и да е бил пленът, освобождаването от него донесе изобилие от радост. Преживяването изглеждаше почти твърде хубаво, за да е истина. Втората част на псалма (ст. 4-6) сякаш внася нотка на тъга. Изглежда, че или хората отново са се оплели и са поискали отново свободата си, или са поискали, след завръщане в земята си, пълно възстановяване на предишното си положение.

Относно надписа вижте въведението към Пс. 120; също стр. 625, 627.

1. Обърна се отново. Вижте въведението към Пс. 126.

2. Сред езичниците. Или „сред народите“. Народите, заобикалящи Израел, бяха постоянно напомнян за Божията чудотворна сила в полза на Неговия избран народ. Бог е замислил подобни демонстрации на сила да бъдат средство за запознаване

езичниците с истинския Бог, „за да търсят Господа, дано Го напипат“ (Деяния 17:27).

4. Обърнете се. Вижте въведението към Псалм 126.

Юг. Евр. Негев, южната част на Палестина, суха пустиня през по-голямата част от годината; но Винаги, когато завали и потоците започнат да текат, в провинцията се заражда нов живот. И така, псалмистът се моли, нека Бог изпрати нов живот и жизненост на Своя народ.

5. Сейте със сълзи. Сълзи на тревога и несигурност, сърцето се чуди, докато семето се хвърля в земята, дали ще има реколта.

Радост. Евр. ринна, често „вик на радост“. Рина се появява и в стих 2 и е там преведено като „пеене“. Когато дойде времето за жътва, сълзите отстъпват място на звънливи песни на радост, защото Господ е благословил плода на земята.

6. Този, който излиза. Евангелският служител може да намери утеха в този текст, докато разпръсква доброто семе на евангелието, без да знае какъв успех ще съпътства усилията му (виж COL 65). Ако продължи вярно да сее, може да бъде уверен, че в подходящото време ще може да представи снопите си в краката на Учителя и да чуе благословения възглас: „Браво!“ (Матей 25:21, 23). Сълзи от тревога и труд ще отстъпят място на песните на радостта.

Радостта ще заеме мястото на тъгата „и скръбта и въздишките ще побягнат“ (Исая 35:10).

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1–3РК 559

3 2Т 234

5 МҮР 98; 5Т 134; 6Т 420

5, 6 Ев 63; Ев 64

6 COL 65; Ed 105; FE 264; GW 187; TM 175; 2Т 120; 3Т 234, 481; 5Т 395; 6Т 305; 7Т

23

ПСАЛМ 127

ВЪВЕДЕНИЕ.—„Човек замисля, а Бог разполага“ може да се счита за тема на първата строфа на Псалм 127. Човешкият труд по изграждането е суетен, ако не е благословен от Бога. Втората строфа възхвалява радостта от бащинството. На пръв поглед тези теми може да изглеждат независими. Те обаче са били тясно свързани в съзнанието на евреите.

За надписа вижте въведението към Пс. 120; също стр. 617, 625, 627. Изразът „за Соломон“ може да се преведе и като „на Соломон“.

1. Освен Господа. Този стих показва безсмислието на опитите за каквото и да е начинание, освен ако Господното благословение да бъде върху нашите планове.

Труд. Евр. „амал“, с акцент върху труд, включващ умора и проблеми.

2. Дава на любимия си сън. Този стих разглежда тревожните труженици, онези, които не намират радост в живота поради постоянната си тревога. Рано и късно те работят и са толкова загрижени за материални неща, че не се радват на спокоен сън.

Това не е така за онези, които почиват в спокойна зависимост от Бога. Този текст обаче не е одобрение за безделие, а е укор към онези, които се тревожат и безпокоят, вместо да се упоават на Бога.

4. Като стрели. Фигура, обозначаваща едновременно защита и завоевание.

Деца на младите. Тоест, деца на млади родители.

5. В портата. Откритото пространство пред градската порта беше мястото, където се уреждаха спорните въпроси (виж Бит. 19:1; Ис. 29:21; Амос 5:12). Тези синове не се срамуваха да защитават баща си. Те бяха готови да го защитят от всякакви лъжливи обвинения. Голямото семейство има своите грижи, но има и своите награди.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1 CW 97; GW 435; 6T 108

2 1T 205

3 АН 159, 280, 471; COL 195; СТ 143; FE 416

Псалом 128

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 128 е идилична картина на семейното благочестие и щастие.

Относно надписа вижте въведението към Пс. 120; също стр. 625, 627.

1. Благословен. Вижте върху Пс. 1:1.

Това се бои. Страхът от Бога е основата на всяко истинско щастие. Това не е треперещият страх, който идва от съзнателната вина, а страхът, който възниква от пламенна любов и дълбоко благоговение към Бога.

2. Труд на ръцете ти. Трудолюбието на добрия човек е благословено и усърдният работник се радва на възнаграждение за труда си. Писанията не дават одобрение на мързел, а навсякъде подкрепят достойнството на труда. Животът на човек, изпълнен с труд и грижи, е определен с любов (виж РР 60), като защита за него в падналото му състояние (виж върху Бит. 3:17–19).

3. Плодородна лоза. Плодородността, грацията и зависимостта от подкрепата на лозата са подходящ символ на лоялната съпруга и майка в дома.

Маслинови насаждения. Евреите смятали лозата и маслината за едни от най-избраните плодове на земята. Така че благородната съпруга и послушните деца са най-великите дарове, които един мъж може да притежава на тази земя.

4. Благословен. Добрият човек не само е благословен; той е благословия за всички около него.

5. Благото на Йерусалим. Както евреите непрекъснато са имали предвид просперитета на Йерусалим, така и християнинът непрекъснато ще работи за изграждането на Божията църква на земята.

6. Деца на децата. Човекът, който се бои от Господа, ще доживее до дълбока старост и ще види рода си процъфтяващ.

Мир на Израел. За предпочитане е тези думи да се приемат като прощална благословия: „Мир на Израел“.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1 CS 155 1, 2

4T 495 ПСАЛМ

129 **ВЪВЕДЕНИЕ.**—Пс. 129 е песен, възхваляваща националното избавление. Псалмистът говори за изпитанията, през които е преминал Израел като народ, и за това как Господ се е намесил в тяхна полза и е донесъл обръкване на враговете им. Това е песен за провинцията и има много алюзии към земеделски занимания. Точният исторически инцидент, който може да е бил повод за този псалм, е въпрос на предположение. Псалмистът не е толкова загрижен за инцидента, колкото за поуката, която трябва да се извлече от него.

Относно надписа вижте въведението към Псалм 120; вижте също стр. 625, 627.

1. Много. Или „в изобилие“, т.е. „често“.

От младостта ми. Вижте Йеремиа 2:2; Осия 2:3, 15; 11:1. Израел беше прекарал своята „младост“ в жестоко робство в Египет и сега гледа назад към избавлението на Господа от тази тъмна земя.

2. Не е победен. Който се уповава на Господа, макар и често в беда, се нуждае никога не бъде победен (виж 2 Кор. 4:8–10). В Христос той винаги побеждава.

3. Оран на гърба ми. Картина на гърбовете на израилтяните, разкъсвани от жестоките удари на техните потисници. Бичовете обръщаха плътта, както плугът обръща браздите на полето.

6. Като тревата. Вятърът или може би някоя птица носи семе и щом падне върху плоския покрив на ориенталска къща, то пониква много бързо, но тъй като няма дълбочина в земята, скоро изсъхва и по този начин не дава реколта (Матей 13:5). Така е и с онези, които кроят планове срещу Израел. Плановите им отначало изглеждат успешни, но не дават плод.

7. Не насища. Няма да има снопи и следователно няма зърно.

8. На теб. Сравни Рут 2:4. Нямахте нищо сравнимо с този вид поздрав по отношение на враговете на Сион.

ПСАЛМ 130

ВЪВЕДЕНИЕ. — Пс. 130 е изповедта на грешник, който в отчаяние вика към Господа за прошка. Той осъзнава, че ако Господ постъпи с него според греха му, случаят му ще бъде безнадежден. Господ се разкрива на този грешник като прощаващ Бог.

Относно надписа вижте въведението към Псалм 120; вижте също стр. 625, 627.

1. От дълбините. Латински, *de profundis*; оттук псалмът е наречен *De profundis*. Псалмистът е бил в дълбока мъка, но е осъзнал, че Господ се радва да отговори на молитва при такива обстоятелства.

3. Трябва да се отбележи. Буквално „трябва да се наблюдава“, „трябва да се бди“. За да устоим във великия ден на проверка, трябва изцяло да се уповаваме на Божията прощаваща милост и прощаваща любов и да се молим за праведността на Христос.

4. Проща. Бог се наслаждава да прощава на каещия се грешник. Неговата природа е милостива и прощаване. Но има предварителни условия за прошка (вижте върху Пс. 32:1).

5. Чакам. Отговорът може да не дойде толкова бързо, колкото би искал псалмистът, но поради увереността си в това слово, той чака търпеливо с надежда. Дори нощта на скръбта да изглежда дълга, той знае, че утрото скоро ще се развидели. Когато тъмните, черни облаци на нощта се разсеят, ще се видят ярките лъчи на „Слънцето на правдата“ (вижте Малахия 4:2).

7. Нека Израел се надява. Псалмистът помоли народа си да се присъедини към него в тази благословена надежда.

Милост. Евр. *hesed*, „божествена любов“ (вижте Допълнителна бележка към Пс. 36).

Изобилно изкупление. Има неограничена сила у Бога и Той е способен и желаещ, да, Той се радва да прави за нас „много повече, отколкото искаме или мислим“ (Еф. 3:20).

8. Той. Емфатично на еврейски. В никой друг няма спасение (Матей 1:21; Деяния 4:12). Псалмистът е излязъл от дълбините на смазващо чувство за грях и сега стои на върха на планината на изкуплението и прощката.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

7 КОЛ 245

ПСАЛМ 131

ВЪВЕДЕНИЕ. — Пс. 131 е песен, изразяваща детско доверие и смирено примирение. Псалмистът беше развил изкуството на самодисциплина до степен, в която вече не се стремеше към най-високото място.

Относно надписа вижте въведението към Псалм 120; вижте също стр. 616, 625, 627.

1. Не е надменен. В училището на опита псалмистът е трябвало да се отрече от гордостта и егоизма и да развие кротък и смирен дух. Великите мъже в Божиите очи са мъже с дълбоко смирение. Христос заявява, че сред родените от жени не се е въздигнал по-велик от Йоан Кръстител (Матей 11:11), и въпреки това той е бил един от най-смирнените мъже.

Йоан достигна върха на себеотрицанието (виж Йоан 3:30). „Най-близо до самия престол ще бъде подножието на смирението“ (виж Йеремиа 45:5). Никой освен искрено смирнените не е истински велик.

2. Отбито дете. Псалмистът беше отбит от светските амбиции и желания и сега се радваше на сигурност и удовлетворение в Бога.

3. Нека Израел се надява. Тонът на личния опит се променя в молба за целия Израел. След като се откъсна от собствените си егоистични желания, псалмистът успя да произнесе молитва за своя народ Израел. Той живееше за Господа и насърчаваше всички свои приятели и сънародници да следват примера му. Личната победа се превърна в модел, който целият Израел да следва.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

3 ТМ 15

ПСАЛМ 132

ВЪВЕДЕНИЕ. — Пс. 132 е песен, която отбелязва желанието на Давид да построи дом за поклонение и благодатните обещания на Господа към царя-пастира (виж 2 Царе 7:1–13; 1 Царе 203).

Относно надписа вижте въведението към Псалм 120; вижте също стр. 625, 627.

1. Всичките му страдания. Вижте 1 Лет. 22:14. Някои от изпитанията, които Давид претърпя, бяха на негово собствено дело, други го нападаха отвън.

2. Заклевам се. Вижте 2 Царе 7:1–13. Историческият разказ не споменава клетвата.

3. Няма да дойда. Давид реши да направи построяването на дом за Господа въпрос от първостепенна важност в своите дела.

4. Не дава сън. Ориенталска фигура (виж Притчи 6:4). Псалмистът не можеше да се наслади на почивка, докато не беше приготвил място за почивка на Божия ковчег. Той беше толкова сериозен в Божието дело, че всичко останало отстъпваше на второ място.

6. Чухме за това. Рязък преход на мисълта към празния ковчег.

Ефрата. Значението на този поетичен пасаж е неясно. Някои виждат в „Ефрата“ препратка към Витлеем, тъй като Ефрата е било древното име на този град (вижте Бит. 35:19). Други виждат препратка към Кириат-Иарим (1 Лет. 2:24, 50), където ковчегът е бил 20 години (1 Царе 7:2).

Дърво. Евр. *ya'ar*, което вероятно би трябвало да се преведе като собствено име, *Jaar* (виж RSV), което от своя страна вероятно е съкратена форма на Кириат-иарим, евр. Кириат Йеарим.

8. Стани. Молитва Господ да заеме мястото за почивка, което Израел Му е осигурил (виж 2 Лет. 6:41, 42).

9. С праведност. Чистота и святост се изискват от онези, които служат в свещени длъжности (виж Йов 29:14; Откр. 19:8).

Светии. Евр. хасидими (вижте Допълнителна бележка към Пс. 36).

10. Твоят помазаник. Тази молитва би могла да бъде отправена уместно, когато всеки наследник в рода на Давид се възкачва на трона и встъпва в свещената си служба.

11. Господ се е заклел. Вижте 2 Царе 7:12.

12. Ако. Обещанията към Давид бяха обусловени от послушание (вж. 1 Царе 8:25; срв. 2 Царе 7:14; вижте върху 2 Царе 7:12–16).

14. Моята почивка. По-добре „мястото ми за почивка“. „Ако Израел като нация беше запазил верността си към Небето, Йерусалим щеше да пребъде вечно, Божият избраник“ (Великата божествена книга 19; вижте ДА 577).

15. Нейното осигуряване. Временно благополучие щеше да бъде участва на Израел, ако беше следвал божествения план (вж. Втор. 18:1–14).

16. Облечете свещениците й. Отговор на молитвата от стих 9. Израел трагично се провали в своето мисия. Вместо да бъдат облечени в спасение, нейните свещеници станаха осквернители на истинското поклонение (Езекиил 22:26).

Светии. Евр. хасидими (вижте Допълнителна бележка към Пс. 36).

17. Да пъпкувам. Евр. самах, „да пониквам“ или „да изниквам“. Съществителното име самах, „клон“, „клонче“ или „кълн“ се използва като титла на Месията (вижте Йер. 23:5; 33:15; Зах. 3:8; 6:12).

Лампа. Сравнете 1 Царе 15:4.

За моя помазанник. Тоест, за царя, тук става дума за Давид. Думата „помазан“ произлиза от еврейската дума mashiach, буквално „месия“, от корена mashach, „помазвам“.

18. Корона. Евр. pezer, „посвещение [за длъжност]“, също „диадема [или знак за посвещение]“. Може да се приложи по подходящ начин към царска корона или към диадема на първосвещеник (виж Изх. 29:6). LXX чете „моята светост“ вместо „неговата корона“.

Разцъфтявам. Евр. şuṣ, „да цъфтя“. Şuṣ е използвано тук в смисъла „да блести“, „да блясък“ или „да блести“. Съответното съществително име şîṣ, „цъфтеж“ или „предно украшение“, се използва по отношение на блестящата златна плочка с надпис „Святост на Господа“, която първосвещеникът носел на митрата си (виж Изх. 28:36, 37).

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

11 1Т 203

13 ГК 19

14 ПП 732

ПСАЛМ 133

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 133 е кратко, но красиво стихотворение, възхваляващо благословието на братско единство. Такова единство характеризираше срещите на израилтяните по време на големите празници в Йерусалим. Хармонията и братската любов преобладаваха по време на тези поводи.

Относно надписа вижте въведението към Псалм 120; вижте също стр. 616, 625, 627.

1. Братя. Терминът обозначава връзка на интимна връзка. Давид пях Пс. 133, когато Неговите роднини и приятели се криели в пещерата Адулам (виж РР 658).

2. Миро. Евр. shemen, „елей“, тук очевидно не обикновено масло, а свещеното масло, с което е бил помазан първосвещеникът (Изм. 29:7; 30:23–33). То е имало сладък аромат; било е свято; било е разпространявано. Когато е било излято върху главата на Аарон, то е капело върху дрехите му. Така е и с братската любов. То благославя всички със своето сладко и свято влияние.

3. Роса от Ермон. Символ на освежаване. Братската любов, родена от небето, освежава и съживява. Тя е предвкусване на общението, на което се радваме в небесния дом. Поради съчувствието и обичта, които неговите събратя му проявявали, Давид можел да пее този псалом, докато бил в пещерата Адулам (PP 658).

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1 АН 179; МЛ 276; РР 658

ПСАЛМ 134

ВЪВЕДЕНИЕ. — Пс. 134 се състои от призив към нощните служители в светилището да се покланят на Йехова (ст. 1, 2) и отговор (ст. 3).

Този кратък псалом е последният от „Песните на възкачванията“ (вижте Въведение към Пс. 120; вижте също стр. 625, 627).

1. Благословете Господа. Вижте Пс. 63:4.

През нощта. Левитите бяха заети със свещената си работа както през нощта, така и през деня (виж 1 Лет. 9:33).

2. Вдигнете ръцете си. Жест на благословия (вижте Лев. 9:22), както и отношение в молитва (виж Пс. 141:2).

3. Това е специален белег на разграничение между истинския Бог и лъжливите богове (вижте върху Пс. 115:15).

Теб. Всеки един поотделно, както и цялата общност.

От Сион. Благословията от Създателя на вселената е представена като идващи от града на Великия Цар.

ПСАЛМ 135

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 135 е призив да хвалим Господа заради това, което е направил за Своя народ, и заради това, което е Той за Своя народ. Първата част (ст. 1–14) съдържа призив да хвалим Господа за Неговата доброта. Това е последвано от осъждане на идолите и допълнителен призив да благославяме името Божие (ст. 15–21).

1. Хвала. Вижте Пс. 113:1; вижте върху Пс. 104:35.

2. Вие, които стоите. Призив, отправен специално към свещениците и служителите (вижте стихове 19, 20).

3. Приятен. Отнасящ се или до пеенето на хвалебствия към Божието име, или до самото име (виж Пс. 147:1).

4. Собствено съкровище. Евр. segullah, „лично имущество“ (виж Втор. 7:6, 7; 14:2; вж. 1 Петрово 2:9).

5. Над всички богове. Други богове не са имали реално съществуване (вижте стихове 15–18).

6. Каквото и да е. Вижте Пс. 115:3. Божието благоволение се осъществява във всички области на Неговата необятна вселена.

8. Порази първородните. Египетските бедствия бяха мощно проявление на Божия суверенитет. Десетото бедствие беше особено тежко и следователно особено впечатляващо (вижте Изх. 12:29).

11. Сихон. Сихон и Ог се опитали да попречат на израилтяните да стигнат до земята Палестина (Числа 21:21–35; Втор. 2:30–37; 3:1–13).

12. Наследство. Териториите на Сихон и Ог били окупирани от рувимците, Гадовите синове и половината от племето на Манасия (Числа 32:33).

13. Възпоменание. Евр. *zekeg*, „споменавам“. Паметта на хората е забравена, но Божията името ще бъде „споменавано“ за цяла вечност.

14. Съди народа си. Вижте Втор. 32:36.

Ще се покае. Евр. *nacham*. Във формата, използвана тук, *nacham* означава „да съжаляваш“.

15. Сребро. За стихове 15–18 вижте Пс. 115:4–8.

19. Благославяй. Вижте Пс. 63:4.

Домът на Аарона. Свещениците (виж Изх. 29:9). Тези, които заемат висок духовен пост трябва да бъде на първо място в благославянето на Господа.

20. Домът на Леви. Когато Израел изпадна в идолопоклонство и Моисей отправи призив към онези, които бяха на страната на Господа, всички синове на Леви откликнаха (виж Изх. 32:26) и те бяха отделени за свята служба (виж Числа 18:6).

21. От Сион. Вижте върху Пс. 134:3.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

2-5ТМ 15

4 1Т 282

6 МХ 416

ПСАЛМ 136

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 136 е известен сред евреите като Голямата Халел.

Повтарящият се рефрен „защото милостта Му е вечна“ несъмнено е бил изпят като отговор, или от поклонниците, или от храмовия хор.

1. О, благодарете. Няма време, когато е неуместно да благодарим на Бога за Неговата доброта и милост към човека.

Неговата милост трае до века. Буквално, „защото до века е Неговата любов“. Думата, преведена „Милост“ е хесед, което означава „божествена любов“ (вижте Допълнителна бележка към Псалм 36). Припевът се повтаря във всеки куплет на тази песен.

2. Богът на боговете. Сравнете Втор. 10:17; 1 Кор. 8:5, 6.

3. Господ. евр. „Адон“ (вж. том, стр. 171–173).

4. Велики чудеса. Бог е несравним чудотворец. Само Същество на безкрайността разумът би могъл да създаде вселената с нейните неописуеми чудеса.

5. Чрез мъдрост. Каква мъдрост се крие в тайните на вселената, създадена от Бог! Научните открития непрекъснато разкриват все повече и повече от чудесата на Неговото творение. Дизайнът се наблюдава във всеки аспект на природата.

6. Над водите. Вижте Бит. 1:9, 10.

7. Велики светлини. Препратка към чудесата от четвъртия ден от седмицата на сътворението, както записано в Бит. 1:14–19.

9. Луна и звезди. Нито един час от деня не е без правило. Когато погледнем към небето през нощта и видим небесните светилници, си спомняме за голямата Божия любов към нас. Луната радва сърцето, а трепкащите звезди сякаш ни носят послания за утеха.

11. Изведе Израел. Фараонът и неговите робовладелци бяха решени да не позволят Израилтяните напускат робството си в Египет. Когато обаче Господ планира и обещава да освободи народа Си и Неговият народ сътрудничи, няма сила на земята или

ад, който може да Му устои. Когато гордият монарх Му се противопостави и откаже да сътрудничи, той го прави за своя собствена погибел.

13. Раздели Червено море. Вижте Изх. 14. Както Господ направи път през Червено море, така че израилтяните да ходят по суша, така Той ще отвори пред нас път през водите на негодите, които нахлуват пред нас и които изглеждат непроходими за нашето безверно око.

16. Водеше народа си. През цялото пътуване през пустинята Господ беше Хранителят и Водачът на Своя народ. Той водеше Израел чрез огнен стълб през нощта и облака през деня (Изх. 13:21). Той им осигуряваше вода и им изпращаше храна от небето (виж Изх. 16, 17).

19. Сихон. Вижте върху Пс. 135:11.

21. Наследство. Ханаанската земя е дадена на Израел чрез дар от Бога. Той е имал обещана на Авраам, че неговото потомство ще наследи тази страна (Битие 15:18).

23. Ниско положение. Израел беше доведен до ниско положение на робство и робство в Египет, но Господ не ги забрави в тяхната беда. За всички, които са паднали ниско в скръб, болест или грях, колко утешително е да знаят, че Господ не забравя, а изпраща помощ и избавление.

25. Дава храна. Бог поддържа всички Свои живи създания (виж Пс. 104:27).

ПСАЛМ 137

ВЪВЕДЕНИЕ. — Псалм 137 е подходящо наречен „Песен на пленника“. Той изобразява израилтяните в земята на изгнанието. Техните певци мълчат, докато пленниците им се подиграват, като ги молят да настроят арфите си и да изпеят една от песните на Сион. Сърцата на пленниците са натежали. Жалната нотка в този псалм е такава, която никога не пропуска да предизвика съчувствие у читателя към огорчените и обезсърчени пленници.

1. Реките на Вавилон. Вавилон е бил известен като земята на „много води“ (Йеремия 51:13). Най-важният воден път е бил Ефрат, който има много притоци. Пленниците са се прибягнали до бреговете на тези потоци.

Плакахме. Споменът за Светия град и особено за техния Храм, който сега беше в руини, натъжи сърцата им толкова много, че те не можеха да сдържат сълзите си. За тях нямаше земя като Ханаан. Това беше добра земя (Второзаконие 8:7–9). Тя пазеше много ценни спомени за тях.

2. Окачихме арфите си. Музиката на лирата (виж стр. 34) беше сладка и възхитителна за тях, но сега, когато бедствието ги беше сполетяло, арфите им замлъкнаха.

3. Изискваше се от нас песен. За асирийско илюстративно представяне на този стих вижте фиг. 9, стр. 35, заедно с коментарите, направени там.

Песни на Сион. Господарите им им се подиграваха и ги молеха да изпеят една от свещените им мелодии.

5. Ако забравя. Да съм се съгласил да пея песен на Храма при тези условия би изглеждало на израилянина като невярност към любимия му град, който той обожаваше с цялото си сърце. По-скоро би забравил най-ценното си притежание, отколкото да забрави Сион, гордостта и славата на Израел.

6. Разцепване на езика. Тоест, загуба на способността да се говори.

7. Децата на Едом. Едом проявявал небратски дух към Израел няколко пъти. Въпреки родството си с потомците на Яков, едомците помагали на вавилонците срещу израилтяните (Авдия 10–14). Едом многократно е

осъждан от пророците заради безсърдечното си отношение към братски народ (Йер. 49:7; Плач. 2:1). 4:21; Ез. 25:12-14; Йоил 3:19; Амос 1:11).

9. Срещу камъните. Убийството на невинни деца, макар и обичайно в древността войната беше една от най-жестоките и отвратителни практики (2 Царе 8:12; Исаия. 13:16; Осия 10:14). Предвид факта, че вавилонците са се отнасяли с такова сурово отношение (виж Йеремиа 51:24), псалмистът просто формулира закон на живота – „както си правил, така ще ти се направи“ (Авдия 15; вж. Матей 7:2).

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

2 ДА 28

ПСАЛМ 138

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 138 е псалом на благодарност. Псалмистът проявява смелост, сила и вяроност и обещава да признае своя Господ пред всички богове на езичниците или пред царе и владетели на власт.

За надписа вижте стр. 616.

1. Богове. Евр. „елохим“, тук вероятно езическите богове. Псалмистът не смята, че тези езически богове имат реално съществуване; той ги нарича само такива, каквито са съществували в мислите на техните поклонници. LXX предава „елохим“ като „ангели“, както в Пс. 8:5 (вижте коментарите там; вижте също том I, стр. 171).

2. Над всичко Твоето име. LXX превежда изречението като „защото си възвеличил святото Си име над всичко“. Това тълкуване избягва очевидната трудност да се разглежда Божието слово над Божието име, доколкото „име“ често означава „личност“ или „характер“ (вижте върху Пс. 7:17). Тук обаче „име“ може да се мисли в смисъл на репутация. Името или репутацията на Йехова бяха силно опозорени заради греховете на Израел. Изпълнението на словото или обещанието на Бога би довело до възстановяване на доверието в доброто име на израилевия Бог.

4. Хвалете Те. Когато земните царе чуят какво прави Бог за Своя народ, те също ще се присъединят към хвалата. Псалмистът започва мисията си да разказва на другите за Божиата доброта с пълна увереност, че ще постигне целта си.

5. Те ще пеят. Щом човек познае и започне да се подчинява на Божиите пътища, той има всички основания да пее.

6. Смирени. Въпреки че Бог е възвишен високо над небето, Той се свежда ниско, за да докосне смирените на земята. Той гледа благосклонно на бедните духом и е обещал да живее с тях (Исаия 57:15). „Смирението на сърцето е силата, която дава победа на последователите на Христос; то е знак за тяхната връзка с горните дворове“ (Животът и силата 301).

Горд. Самонадеяността е непреодолима бариера между човека и Бога. Гордостта беше грехът, което доведе до падението на Луцифер (Исаия 14:13, 14).

8. Господ ще усъвършенства. Сравни с Филипяни 1:6.

Твоите собствени ръце. Псалмистът се обръща към Бога като към свой Създател. Когато ние по този начин Когато разпознаем Бога, имаме основание да Му се доверим, че ще задоволи нуждите ни.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

6 ДА 301; FE 371

ПСАЛМ 139

ВЪВЕДЕНИЕ. — Темата на Псалм 139 е всезнанието и вседесъщността на Бог.

Псалмистът разпознава Бога като присъстващ навсякъде, Този, който е не само всемогъщ, но и всезнаещ, Този, който е създал човека от утробата и Този, чието присъствие

човек не може да избяга. Езикът на този псалм много наподобява този на книгата Йов. Ритмичната структура е правилна. Има четири строфи, всяка от които се състои от шест стиха. Първата част (ст. 1–6) се спира на всезнанието на Бога; втората (ст. 7–12) – на Неговото вездесъщество. Третата (ст. 13–18) дава причината за дълбокото убеждение в тези истини, с които е изпълнено сърцето на поета. В последната строфа (ст. 19–24) псалмистът променя темата си и изразява неприязънта си към нечестивите хора. След това той завършва с молитва сърцето му да бъде право с Бога и да бъде воден от Него по вечния път.

Относно авторството на псалма виж 2Т 536; 6Т 375; за надписа виж стр. 616, 627.

1. Издирван. Господ изследва сърцето на всеки (Йеремия 17:10) и само той знае какво има в него. Човекът често е невеж за истинското си състояние.

4. Нито дума. Еврейският текст на това изречение може да се разбира като внушаващ, че преди Мисълта е била оформена в думи, Господ го знае. Всичко е открито и прозрачно пред Бога.

5. Обкръжи ме. Господ ни обгражда отвсякъде, така че няма възможност бягайки от Неговото присъствие.

6. Твърде чудесно. Божието познание е отвъд обсега на ограничения ум.

7. От твоя дух. Псалмистът не загатва във въпроса си, че желае да избяга от Божия Дух, а по-скоро, че няма място в необятната вселена, където присъствието на Духа да не се усеща.

8. Небе. Сравнете Амос 9:2.

Ад. Евр. she'ol (вижте Притчи 15:11).

9. Криле на зората. Сравнете Пс. 18:10; Мал. 4:2). Зората бързо се разпростира над небето е изобразено като имащо крила.

10. Дръж ме. Могъщата „десница“ на Бог придружава Неговите деца във всичките им пътувания. Мисионерът в своето далечно, самотно място може да претендира за утехата на това обещание.

11. Ще бъде светлина. Невъзможно е да се скриеш от Бога в тъмнината. Онези, които мислят Те могат да продължават зловещото си дело през нощта, без всевиждащото око на Бог да ги види, грешат. Нощта може да се крие от хората, но не и от Бога.

13. Притежавал съм. Евр. qanah, тук се приема, че означава „създавам“, както вероятно и в Битие 14:19, 22; Пр. 15:16; Втор. 32:6.

Юзди. Буквално „бъбреци“, тук вероятно се използва за вътрешните органи като цяло.

Покрих. Евр. sakak, което според някои източници означава „да плета“ заедно“, „да тъкат“, „да сплитат“; според други, „да пазят скрито“.

14. Чудесно направено. Съществува значителна несигурност относно точния превод на този стих. LXX гласи: „Ще ти благодаря, защото си страшно чуден.“ Другите древни преводи подкрепят това тълкуване. Еврейският е склонен да подкрепи превода на KJV. Според това, псалмистът възхвалява чудесата на човешкото тяло (виж Ед 201; 6Т 375, 376). Големият напредък в медицинските познания, откакто е написан този стих, е разкрил досега неизвестни чудеса в човешкия механизъм.

15. Тайно. Подобно на велик художник, който не показва картината си, докато не е завършена, Бог не повдига завесата на човешкото съществуване, докато новият живот не е съвършен по симетрия и красив по форма.

Любопитно изработено. Буквално „изтъкано“.

Най-ниските части на земята. Фигуративна алюзия към утробата.

16. Бяха написани. Както архитектът чертае своя план и подготвя своите спецификации за ново жилище, така и Бог планира какъв ще бъде всеки индивид, дори преди душата му да се роди на света. От индивида зависи да реши дали ще следва божествения план или не.

19. Махни се от мене. Внезапен преход. Псалмистът насочва вниманието си към наличието на злото в света. За него грехът е бил тясно свързан с грешника, така че молитвата му за прекратяване на злото е била формулирана с думи, осъждащи грешника.

21. Не съм ли наскърбен? Буквално „не се ли гнуся?“ (вижте върху Пс. 119:158).

22. Съвършена омраза. Отражение на дълбоко чувство на праведно негодувание срещу злото. Тези, които обичат Бога, трябва да бъдат също толкова всеотдайни в омразата си към злото, колкото и в любовта си към добротата и истината.

23. Познай мислите ми. Отново сърцето е отворено пред погледа на милостивия Бог (виж стих 1).

24. Води ме. Само Бог, който познава най-съкровените ни мисли, може да ни води безопасно. Всички ние се нуждаем от непогрешим Водач.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1–3ТМ 439

1–6МН 433; 8Т 282

2–6 Ред. 133

7–10, Изд. 132

12 ГК 346

14 CD 17, 20; CG 104; CH 38, 41, 390, 504; Ed 201; ML 127; MM 80; Те 11, 213, 215;

1Т 487; 2Т 536; 3Т 136; 6Т 375; 8Т 260

14, 15 CG 360; FE 426; 8Т 264

16 МХ 415

17, 18 LS 339

23, 24 SC 39; 5Т 333

ПСАЛМ 140

ВЪВЕДЕНИЕ. — Пс. 140 е молитва за избавление от безскрупулни врагове.

За надписа вижте стр. 616, 627.

1. Зъл човек. Това, че псалмистът има предвид не само един човек, а клас от зли и „насилствени“ мъже, е видно от множественото число в стих 2.

2. Представете си пакости. Враговете сякаш непрекъснато кроят и планират някаква нова форма на зло.

3. Отрова на ехидни. Клеветническите думи на тези нечестиви мъже (виж Яков 3:8). Павел цитати от този стих, за да покажат нечестията на естествения, необърнат човек (Римляни 3:13).

4. Моите стъпки. Или „моите стъпки“. Нечестивите непрекъснато се опитват да осуетят целите на праведните, опитвайки се да накарат стъпките на нищо неподозиращите да се подхлъзнат и да накарат жертвите им да паднат по пътя.

7. Покрих главата си. Божествената защита е по-добър щит от всеки земен шлем от мед или желязо (виж Еф. 6:13, 17).

8. Освен това, не. Псалмистът се обърна към Господа да предотврати успеха на злите замисли на нечестивите.

9. Собствените им устни. Вижте ст. 3. Отровата на клеветата е такава, че клеветникът страда от собствените си думи. Всеки израз на съмнение или зло въздейства както върху говорещия, така и върху слушателя (вижте SC 124).

10. Нека горят въглени. Често срещан спорт сред тези зли заговорници е бил да хвърлят главни сред враговете си. Псалмистът желае тези зли мъже да получат дял от това, което са отмерили на невинните.

12. Знаем. Псалмистът е сигурен, че Господ е на страната на праведните и че онези, които страдат заради Него, не са незабелязани от Него.

13. Присъствие. Сравни Пс. 16:11; 51:11.

Псалом 141

ВЪВЕДЕНИЕ. — Пс. 141 е молитва за напътствие и защита. Псалмистът започва с апел за приемане от Господа (ст. 1, 2), моли речта му да бъде запазена чиста (ст. 3, 4), изразява желанието си да бъде порицан от праведните, вместо да приема измамни ласкателства от нечестивите (ст. 5, 6) и завършва с молба да бъде спасен от жестоките планове на враговете си (ст. 7–10).

Относно авторството на псалма виж стр. 667. Относно надписа виж стр. 616, 627.

1. Побързайте. Бог е доволен, когато децата Му са искрени в молбите си до степен на свята смелост.

2. Като тамян. Тамянът на светилището е бил внимателно приготвян (виж Изх. 30:34), запалван със свещен огън и представян на Бога. Той е бил принасян сутрин и вечер от свещениците върху олтара за тамян (виж Изх. 30:7, 8). Тамянът е представлявал „заслугите и ходатайството на Христос, неговата съвършена праведност, ... които единствени могат да направят поклонението на грешните същества приемливо за Бога“ (виж PP 353).

Жертва. Евр. *minchah*, правилно обозначаващо приноса или хлебния принос, който придружаваше ежедневното всеизгаряне (вж. Изх. 29:38–42; виж върху Лев. 2:1).

3. Поставете стража. Фигура, извлечена измежду стражите, разположени на градските порти през нощта. Важността на това да се пази езикът е убедително изложена от Яков (виж Яков 3). Онези, които поставят постоянна стража на устните си, вършат това, което е угодно на Бога (2Само 54).

4. Не се накланяй. Пътят, към който се накланя сърцето, е пътят, който скоро поема животът. Псалмистът се молеше усърдно Господ да го пази от делата на злите хора. Не бива да заключаваме от езика на този стих, че Бог някога накланя сърцето на човека към зло. Изрази като тези сякаш са възникнали от концепцията, че каквото и да се случи в живота, Бог го извършва или поне го допуска (вижте върху Пс. 44:9). Псалмистът просто е използвал нетехнически език на библейските писатели, чрез който Бог е представен като вършещ това, което не предотвратява. Познатият израз в молитвата „Отче наш“ „не ни въвеждай в изкушение“ (Мат. 6:13) трябва да се разбира в същата светлина.

5. Нека порицава. Укорът на приятел ще се окаже благословия, ако бъде приет в правилния дух. Само този, който е готов да даде живота си за брат си, ако е необходимо, е подходящо подготвен да отправи укор към грешен брат (виж МВ 184). Абигейл доказва, че е верен приятел чрез тактичното си укоряване на поведението на Давид (виж PP 667).

Отлично масло. Еврейският текст на втората част на стих 5 е неясен и от него не може да се извлече напълно задоволително значение. Дали LXX отразява истинския оригинален еврейски, не може да се знае. Той превежда втория ред на тази строфа така: „Нека маслото на грешника не помаже главата ми.“ LXX обаче премахва неяснотата от последния ред на строфата, като чете: „Защото молитвата ми ще бъде и в техните

удоволствия.“ Това тълкуване може би се разбира като отнасящо се до молитва да не бъдем наранени от тези удоволствия.

6. Каменисти места. Буквално „ръце като скала“. Еврейският текст в стих 6 е неясен (вижте стих 5).

7. Костите ни са разпръснати. Точният исторически инцидент, за който става въпрос, е въпрос на предположение. Последният период от царуването на Саул е изпълнен с объркване (виж РР 663, 664). Давид може би е имал предвид някои от инцидентите, свързани с този неспокоен период.

Цепи дърво. Думата „дърво“ е добавена. Еврейският текст изглежда по-скоро предполага цепане на самата земя. Но значението на текста е неясно.

8. В Тебе е моето упование. Буквално „в Тебе търся убежище“.

10. Собствените си мрежи. Виновните ще пожънат наградата за несправедните си дела, докато Бог ще избави праведните от погибел.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

2 8Т 178

3 ML 81; РК 348; 2Т 54, 185; 4Т 495, 521

3, 4 ТМ 418; 7Т 259

5 ПП 667

ПСАЛМ 142

ВЪВЕДЕНИЕ. — Пс. 142 е искрен апел към Бога за помощ във време на огромна беда.

Според надписа този псалм е съставен, докато Давид се е криел в пещера, но пещерата не е идентифицирана. Възможно е да е била Одолам (1 Царе 22) или Ен-Геди (1 Царе 24), или дори пещера, която не е спомената в историческия разказ. Въз основа на Пс. 142:6 някои смятат, че от двете споменати, Ен-Геди е по-вероятната.

За надписа вижте стр. 616, 628.

1. Плаках. Вижте Пс. 107:13.

2. Оплакване. Евр. *síach*, което означава също „загриженост“. Псалмистът не е имал оплакване срещу Божиите отношения с него. Той се оплакваше на Бога, а не от Бога.

3. Ти знаеше. Когато псалмистът изля оплакването си, то не беше с идеята да уведоми Бога, а по-скоро с идеята да сподели проблемите си с небесния си Приятел.

4. Дясна ръка. Вижте Пс. 121:5.

Щеше да ме познае. Изглеждаше, че никой не е склонен да признае приятелството му за псалмиста поради свързаната с това опасност.

5. Порция. Вижте върху Пс. 119:57.

Нашето убежище в крайност

23

Има моменти, когато духът е обгърнат от недоумение и разстроен от лъжливи обвинения. Под напрежението на емоциите интелектуалните способности за добра преценка често са объркани и душата не знае накъде да се обърне. В такъв момент човек може да отвори сърцето си към Бога и да се довери напълно на Неговото всевластно провидение. Тогава животът ще бъде изпълнен с щедростите на Господа, а депресията и ужасът, които преди измъчваха душата, ще си отидат. Псалм 142:3

24

Исторически контекст на 1 Царе 24, ако „пещерата“ на този Псалм е в Ен-Геди.

7. Компас. Евр. катар. Формата, която се среща тук, означава „да се събере около човек“.

Очевидно онези, които са били истински последователи на Бога, са се радвали, когато псалмистът е бил освободен, и са споделяли с него благодарност.

Разполагайте щедро. Въпреки че настоящето може да е трудно, а бъдещето - зловещо, Псалмистът очаква с увереност времето на своето избавление.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

4 МХ 172

ПСАЛМ 143

24Никъл, Ф. Д. (1978). Коментар на Библията на адвентистите от седмия ден: Светата Библия с екзегетични и обяснителни коментари. Серия с коментарни справки (Битие 1:1). Вашингтон, окръг Колумбия: Асоциация на издателствата „Ревю енд Хералд“.

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 143 е призив за избавление и израз на увереност в Божията любов и милост. По тон и фон Пс. 143 много наподобява Пс. 142.

Псалмът се състои от две равни части, разделени от Села. Във всяка част стиховете са подредени по двойки.

За надписа вижте стр. 616, 627.

1. В Твоята правда. Псалмистът се обръща към Божията същностна доброта и справедливост, в което той има безусловно доверие.

2. Пред Тебе. Въпреки че Писанията често наричат хората „праведни“ (виж Бит. 18:23, 24; и др.), псалмистът признава, че в абсолютния смисъл, в сравнение с Бога, никой човек не е праведен (виж Йов 9:2). Човек може да получи праведността на Христос само чрез вяра. Човешките усилия никога не могат да направят човека праведен (Еф. 2:8, 9). Делата са плод на вярата; те не са коренът на вярата. Вярата е на първо място и където има истинска вяра, делата със сигурност ще последват.

4. Сърцето ми. Привидно безнадеждната ситуация, в която се е озовал псалмистът. притъпи сърцето му. Чувство на ужасна самота обзе душата му.

5. Спомням си. Такова възпоменание може да донесе както тъга, така и надежда. Псалмистът беше тъжен, защото настоящето не беше като миналото. Като си спомни предишните проявления на Божията сила, сърцето му се насърчи с надеждата, че Господ отново ще отговори на молитвата му. Той се осмели да продължи молбата си.

6. Като жадна земя. Както земята по време на дълъг период на суша се отваря в зеене пукнатини, сякаш отварящи устни в безмълвни молби за вода, за да утолят жаждата си, така псалмистът копнееше за небесните дъждове, които да напоят душата му.

Села. Вижте на стр. 629.

7. Чуй ме бързо. Вижте Пс. 69:17.

Духът ми отслабва. Вижте Пс. 84:2.

Не скривай лицето си. Виж Пс. 4:6; 13:1.

Яма. Вижте Пс. 28:1.

8. На сутринта. Вижте Пс. 90:14. Псалмистът се надяваше, че сутринта ще свърши неговата скръб. Както светлината на зората разпръсква тъмнината, така и той моли светлината на Божието присъствие да прогони тъмнината от душата му. Колко подходяща е ранната сутрин за преданост, за размисъл върху любящата доброта на Господа!

Накарай ме да узная. Вижте Пс. 25:4.

9. Избави ме. Вижте Пс. 59:1.

Прибягвам до Теб, за да се скрия. Буквално „при Теб съм се скрил“. Бог е скривалище. когато бурите на живота бушуват и са на път да ни залееят (виж Пс. 46:1).

11. Заради Твоето име. Вижте Пс. 31:3. Псалмистът се позовава на святото име като причина, поради която Господ трябва да чуе молбата му.

Псалом 144

ВЪВЕДЕНИЕ. — Пс. 144 е песен, възхваляваща Божията сила и помощ както във война, така и в мир. Псалмът завършва с нота, провъзгласяваща радостта и щастието, които сполетяват онези, чийто Господ е Бог.

Относно авторството на псалма виж СТ 496. Относно надписа виж стр. 616.

1. Сила. Евр. *šur*, „скала“ (виж върху Пс. 18:2, 31, 46). *šur* се използва преносно, за да обозначи нещо твърдо, трайно и неподвижно.

Ръцете ми за война. Вижте Пс. 18:34. Псалмистът не прославя самата война. Давид осъзна, че Бог му е дал умението да победи арогантния и могъщ Голиат. В конфликта Давид не се уповаваше на никакви човешки доспехи, а отиде облечен в небесните оръжия.

2. Доброта. Евр. хесед (вижте Допълнителна бележка към Пс. 36).

Моята крепост. Вижте Пс. 18:2.

Висока кула. Вижте 2 Царе 22:3.

Щит. Евр. magen, преведено като „щит“ във 2 Царе 22:3 (вижте коментарите там).

3. Какво е човек! Вижте Пс. 8:4.

4. Суета. Евр. hebel, тук вероятно означава „дъх“. Колко преходен е този наш живот! Едва сме развили физическите и умствените си сили, когато смъртта ни поема.

6. Хвърляйте мълнии. Когато небесната артилерия се задейства, колко слаба е силата на човека да ѝ устои. При второто пришествие на Христос ще има по-страшни проявления на Божията сила, отколкото са били виждани досега (вижте стр. 109).

7. Големи води. Псалмистът променя образа. Големи води означават непосилно опасности и тук несъмнено се отнасят до враговете на Давид, които са били отвсякъде.

8. Дясна ръка. Вероятно означава, че лъжата им е била с дясната ръка, т.е. са лъжели сръчно.

9. Нова песен. Псалмистът се отвръща от лъжата, за да се покланя на истината. Уморен от земните лъжци и измамници, той се обръща към Бога с нова песен – свежа хвалебствена песен. Ръката му също ще помогне на езика му, защото ще използва инструмент с десет струни за свой акомпанимент.

Псалтир. Вижте стр. 33.

Инструмент с десет струни. Вижте стр. 36.

10. До царете. Царете са изложени на особена опасност и Давид не е бил изключение. Бог го беше запазил в много битки, но преди всичко това Той му беше дал спасение като виновен грешник.

11. Странни деца. Тоест, чуждестранни противници.

12. Като растения. Стихове 12–15 представят картина на една нация, щедро благословена от Бога. Семейството, нивите и хамбарите са били изобилно проспериращи.

Крайъгълни камъни. Евр. zawiyyoth, дума, срещаща се само тук и в Захария 9:15, където Отнася се за ъглите на олтара. Някои от гръцките преводи четат „ъгли“. LXX вместо това има причастие „украсени“. Красотата на формата без красотата на характера е безполезна (Притчи 31:30). Домът е дворец, когато синовете са благородни мъже, а дъщерите са като принцеси. Истинското образование в детството и младостта е предназначено да развие тази красота на характера у нашите деца (виж СТ 496).

13. Всякакви запаси. Земята ще бъде толкова благословена, че ще произвежда голямо разнообразие и изобилие от провизии за всички.

14. Забранено е проникване с взлом. Или „без пробив“, т.е. в градската стена или загражденията за добитък. Излизане. Или на война и плен, или на бягство на добитък от загражденията им.

15. Щастлив. Евр. „ашре“ (вижте върху Пс. 1:1). Няма по-голямо щастие от това да знаем, че принадлежим на Бога и Той на нас.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

5, 6 ПП 109

10 мл 291

12 AA 599; AH 234; CT 496; Ev 573, 635; FE 158, 513; MB 24; MH 376; ML 268; PK

36; Te 182; TM 17; 4T 48, 541; 6T 363; 7T 264; 9T 37

15 ML 161; PP 117

ПСАЛМ 145

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 145 е първият от триумфалните химни. Псалмите от тази група са 145–150. Те очевидно са били съставени за литургична употреба. 145-ият е единственият псалом, който има в заглавието си еврейското Техила, „хвала“ или „песен на хваление“. Псалмът е акростих (виж стр. 625). На иврит началните букви на стиховете следват еврейската азбука по ред, с едно изключение: буквата нун не се появява, което представлява 21 стиха вместо 22, ако всички букви бяха представени, както в Пс. 34. Псалмът не е белязан от ясно очертани разделения; той е един и неделим.

Относно авторството на псалма виж MB 70. Относно надписа виж стр. 616, 628.

1. Царю. Давид, земният цар на Израел, се покланя на Бога, който е неговият Цар. Щастлива е онази земя, където царският водач е лоялен към небесния Монарх.

2. Всеки ден. Хвалението на Давид не беше прекъснато – не един ден от седем, а всеки ден; не за кратък период, а завинаги. Нашата любов към Бога и нашата хвала към Него трябва да бъдат ежедневие. Всеки ден Бог изпраща безброй благословии на Своите деца и има всички причини, поради които трябва да Го хвалим ежедневно.

Благословен да си. Вижте Пс. 63:4.

3. Незиследи. Не всички велики умове на всички векове са достатъчни, за да проникнат в дълбините на неизмеримите богатства на Божията благодат, слава и сила. Божията слава и величие са неизразими, Неговата доброта и милост са всеобщи и изобилни.

4. Едно поколение. Хората ще предават от баща на син разказа за могъщите Божии дела на избавление. Израилтяните изпитвали голямо удоволствие да разказват за чудните избавления, извършени от Бог за техните предци в Египет и при Червено море. Едно поколение след друго си отива, но хвалата и преклонението пред Бога продължават.

5. Величие. Подходящо е царят Давид да говори за величието на Царя. на царете. Той изпитва трудности да намери език, с който да изрази адекватно качествата на Бог.

7. Ще пея. Божията праведност трябва да бъде темата на песента на християнина. Пеенето е подходящ начин да отдадем хвала на Бога. Сърцата и гласовете ни трябва често да бъдат издигани към небесния Цар в свети химни. Най-високите и най-сладки мелодии на музиката ни помагат да възвеличим нашия Създател.

8. Милостив. Сравни Изх. 34:6. Както Бог се откри на Моисей и на Давид, така Той ни се разкрива днес като Бог, пълен с нежна милост и благодат. Той се отнася към всички с най-нежно съчувствие, особено към онези, които преминават през долината на страданията.

Бавен на гняв. Бог е дълготърпелив с извратените грешници. Неговото голямо желание е те да се покаят и да се обърнат към Него (виж Езекиил 33:11). Той търпи дълго и продължава да умолява хората да се покаят за греховните си пътища. Боли сърцето Му да се откаже от всяко дете на Адам. Чрез пророк Осия Той задава жалния въпрос: „Как да те откажа, Ефреме?“ (Осия 11:8).

9. Добро към всички. Този стих показва универсалността на Божията доброта. Бог е безпристрастен в отношенията Си с хората. Неговото слънце грее и Неговият дъжд вали както върху злите, така и върху добрите (Матей 5:45).

10. Благословен да си. Вижте Пс. 63:4.

12. Разгласявайте. Славните дела на Бога трябва да бъдат разгласявани по целия свят и Тази отговорност лежи върху светиите. Само онези, които са изпитали нещо от Божията сила в живота си, са квалифицирани да вършат това дело. Светиите трябва да са нетърпеливи другите да разберат и оценят могъщата сила на техния Изкупител.

13. Вечно царство. Господ никога не абдикира от трона Си. Земните царе и владетели могат да се променят, но Владетелът на вселената не се променя. Вечността на Божието царство се откроява в контраст с преходния характер на царствата на този свят (Дан. 2:44).

14. Всички, които падат. Или „всички, които падат“. Господ е готов да подкрепи всички, които потъват под житейските бремена или които падат пред изкушението (вижте Матей 11:28). Той ще ги подкрепи, ако Го призоват.

15. Сезон. Бог е изобразен като великия Доставчик, разпределящ храна на всички, когато имат нужда от нея. Господ е Добрият Пастир, който храни стадото Си и ги води там, където пасището е зелено, а водите са тихи (Пс. 23:2). Всяко създание във вселената е зависимо от Него. Неговите ресурси са неограничени. Той има изобилие от провизии за всички.

16. Твоята ръка. Господ осигурява с отворена ръка не само физическите нужди на човека, но и щедри запаси от благодат за всички, които ги търсят. Той винаги е на страната на даващия; Неговата ръка на благодат е винаги отворена. Той е способен и желае да направи несравнимо повече от всичко, което Неговите деца искат или мислят (Еф. 3:20).

17. Свят. Евр. хасид (вижте Допълнителна бележка към Пс. 36).

19. Изпълнете желанието. Светите сърца ще желаят само това, което е свято, така че Бог няма проблем да изпълни такива желания. Той не обещава да изпълни желанието на грешника. Не би било нито мъдро, нито мило да го направите.

Чуй плача им. Докато нежната майчина любов е насочена към плача на детето си, така ухото на Господа е винаги настроено да чува виковете на Неговите деца.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

3–21МН 435; 8Т 283

5, 6 МБ 70

9 ПП 443

10 ГК 671

14 FE 305

14–16МН 418; 8Т 275

15, 16 СК 9

16 CG 59; Изд. 118

17 ПП 39

18 ПП 125

20 ГК 541

Псалом 146

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 146 е първият от петте псалма „Алилуя“, с които завършва книгата Псалми. Темата му е хвалебствена реч за ползите от това да имаш Бога за помощник. Псалмът предупреждава да не се уповаваме на човека, независимо колко власт притежава той.

Относно авторството на псалма вижте GC 545.

1. Хвалете Господа. евр. hallelu-Yah, транслитерирано „алелуя“. Изражение

това трябва да се произнася с благоговение и свят страхопочитание.

2. Докато съм жив. Този смъртен живот е кратък, но всичките му дни трябва да бъдат прекарани в благословия и възхвала на името Божие. „Хвала“ е темата на химните към Бога, които се пеят от небесните обитатели. „Нека научим песента на ангелите сега, за да можем да я пеем, когато се присъединим към техните блестящи редици“ (стр. 289). Небесните песни ще донесат радост и сила, за да облекчат бремето на този живот.

3. Принцове. Има по-надежден Защитник и Помощник дори от най-благородния от всички. земя. Въпреки че принцовете са от царска кръв, те са само хора. Само Бог заслужава нашето пълно доверие и увереност. Без Него ние сме безпомощни пред много от житейските проблеми (9С 203).

4. Мисли. Евр. 'eshtonoth, дума, срещаща се само тук. Тя произлиза от глагола 'ashath, който се среща само два пъти, веднъж в Йер. 5:28, преведен като „блестя“, и веднъж в Йона 1:6, със значението „да обмислям“. Арамейски глагол, 'ashith, означаващ „да възнамерявам“, „да планирам“, се среща веднъж в Дан. 6:4. Преводът „планира“ (RSV) очевидно идва от това, че 'eshtoneth се основава на арамейското 'ashith. Такава връзка обаче е съмнителна в светлината на Давидовото авторство на псалма (виж GC 545). Изглежда по-разумно да се счита 'eshtoneth от евр. 'ashath, „да обмислям“, и следователно да се запази преводът „мисли“. LXX и Вулгата подкрепят този превод.

Загинете. Тоест, съзнанието престава. Библията не подкрепя популярното доктрина за съзнателно състояние между смъртта и възкресението и освен това категорично опровергава подобно учение (виж Пс. 115:17; Екл. 9:5). Често срещана метафора за смъртта е „сън“ (Втор. 31:16; 2 Царе 7:12; 3 Царе 11:43; Йов 14:12; Дан. 12:2; Йоан 11:11, 12; 1 Кор. 15:51; 1 Сол. 4:13–17; и др.). Че такъв „сън“ не е съзнателно общение с Господа от страна на праведните, е ясно подразбиращо се в изказването на Исус, който утешава учениците Си с мисълта, че при второто пришествие, а не при смъртта, учениците ще бъдат съединени със своя Господ (Йоан 14:1–3). Павел по подобен начин посочва второто пришествие като времето, когато всички праведни, онези, които живеят по време на пришествието, и мъртвите, които ще бъдат възкресени в този момент, ще бъдат заедно обединени с Христос, без предимство от страна на живите (1 Сол. 4:16, 17).

5. Богът на Яков. Това, което Бог направи за Яков, Той е способен да направи и за нас. Ние също можем бъдете победители – с Бога.

Надежда. Надеждата е балсамът на живота и радостта от съществуването. Тя ободрява духа ни, докато ние срещат изпитания и скърби по пътя.

6. Което е създало. За разлика от слабостта на човечеството, Бог е Създателят на необятната вселена. Няма нищо твърде трудно за Него да постигне. Той никога няма да се провали в изпълнението на обещанията Си към децата Си.

Пази истината. Тъй като Бог „пази истината“, не е нужно да се страхуваме да Му се доверим и да Му се доверим. Неговото слово е истина (Пс. 119:160) и Той е обещал да пази словото Си не за известно време, а завинаги.

7. Освобождава затворниците. Сравни Исая 61:1.

8. Отваря очите. Освобождаването от затвора и отварянето на слепите очи са свързани заедно от Исая като делото, което Христос трябваше да извърши (Ис. 42:7). Този, Който е създал

Деликатният механизъм на окото знае точно как да го отвори, когато е сляпо. Той също така дава духовно зрение, за да могат хората да виждат нещата на Духа.

9. Сираче. Сравни Втор. 14:29.

Обръща се с главата надолу. Бог побеждава злите замисли на нечестивите.

10. Господ ще царува вечно. За разлика от земните принцове, които с времето си отиват, Бог, Великият Цар, е винаги на Своя трон. Той никога не абдикира, нито пък някога ще бъде лишен от короната Си.

Слава на Господа. евр. hallelu-Yah, както в стих 1.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1, 2 GW 435

1-36T 108

2 ПП 289; 5T 319

3 РК 596; 9T 203

3-5FE 222

4 COL 270; GC 545; PP 685

5 MH 417; РК 378

Псалом 147

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 147 е вторият от псалмите „Алилуя“. Псалмистът отдава хвала на Бога за Неговата доброта към избрания Му народ и за Неговите благословии към земята. Псалмът се състои от три части, всяка от които започва с призив за подновена хвала.

Тъй като Бог е лечител, възстановител, снабдител и управител на цялата природа, псалмистът призовава за всеобща хвала. Относно авторството на този псалм вижте FE 371.

1. Хвалението е достойно. Вижте Пс. 33:1. Няма нищо по-подходящо от това човек, който дължи толкова много на Бога, да покаже благодарност към Господа. И все пак колко малко, дори сред изповядващите се за последователи на Исус, показват истинска благодарност.

3. Изцелява. Бог е Великият Лекар на душата и е докоснат от всяка болка, която раздира сърцето. „Нищо, което по някакъв начин засяга нашия мир, не е твърде малко, за да го забележи Той“ (SC 105).

4. Разказва. По-скоро „брои“ или „изброява“ небесните тела. Големите постижения на съвременната астрономия разкриват безсмислието на човешката способност някога да проникне до границите на Вселената, ако такива изобщо съществуват. Нови и по-големи телескопи, способни да достигат по-далеч в космоса, разкриват само повече звезди и системи.

Числото. Вижте на стих 5. Каква мъдрост и сила се проявяват при насочването на безбройните множество звезди и в насочването и задържането им в техните специфични сфери. Имена. Вижте Исаия 40:26.

5. Безкраен. Евр. 'en mispar, „без брой“. Mispar е преведено като „число“ в стих 4. Невъзможно е да се изчисли безкрайната дълбочина на Божието познание. Човешкото познание има граници, но Божието разбиране е неизследимо.

6. Въздига кротките. Онзи, който контролира могъщите слънца в орбитите им, се навежда, за да подкрепи онези, които са със смирен дух. Какво снизхождение!

7. Арфа. евр. киннор, лира (вж. стр. 34).

8. Който приготвя дъжд. Всички растящи растения зависят от Бога за дъжд, слънчева светлина и самият живот (виж Ед 104).

9. Млади гарвани. Сравнете Мат. 6:26; Лука 12:6, 7.

10. Силата на коня. За разлика от езическите народи наоколо, Израел не е трябвало да разчита на коне или колесници във война (виж Втор. 17:16). Господ има хиляди начини да осъществи плановите си и не е нужно да разчита на никое от Своите създания, за да Му помага.

11. Бойте се от Него. Вижте върху Пс. 19:9; Притчи 1:7.

13. Той е укрепил. Божията защита е най-добрата защита за всяка страна.

Без него другите защиты са напразни (виж Пс. 127:1).

14. В твоите предели. От военна гледна точка граничните градове са най-уязвими. Ако Има мир по периметъра на дадена територия, обикновено има мир в цялата земя.

Най-фината пшеница. Буквално „тлъстината на пшеницата“, което означава „отбрана пшеница“. Бог желае да даде на Своя народ както материални, така и духовни благословения.

15. Неговата заповед. Земята, както и онези, които живеят на нея, са подвластни на заповедите на Бог.

17. Залъци. Евр. *pittim*, тук използвано метафорично за градушка.

19. Шевет. Евр. *нагад*. Използваната тук форма означава „да се постави въпрос“ видно пред човек.“

20. Не се постъпва така. Сравни Рим. 9:4, 5.

Хвалете Господа. Псалмът завършва с „алилуя“ (вижте върху Пс. 146:1).

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

3 DA 329; PK 668; SC 105

3, 4 МН 71; ML 297; Те 120

3-7FE 371

4 ДА 329

5 МХ 433; 8Т 282

8 СТ 185; ММ 7; РР 115

11, 12 FE 371

16 МН 416; РР 115; 8Т 270

ПСАЛМ 148

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 148 е третият от псалмите „Алилуя“ (вижте Въведението към Пс. 146). Не само небесните същества, но и, поетично, самите небесни тела са поканени да се присъединят към хваленето на Бога. Псалмистът отправя поканата към всяко живо същество на земята и към неживата природа. Никой не е изключен от този всеобщ призив да отдава хвала на Създателя и Поддръжника на всички неща.

Псалмът се състои от две части: (1) Хвала на Бога на небето (ст. 1–6), (2) хвала на Бога на земята (ст. 7–14).

Относно авторството на псалма виж FE 371.

2. Всичките му ангели. Вижте Пс. 103:20, 21.

Всичките му войнства. Вижте Пс. 24:10.

3. Звезди на светлината. Поетично звездите, слънцето и луната са призовани да възхваляват Бога.

4. Небеса на небесата. Идиоматичен израз за най-висшите небеса.

Над небесата. Сравни Бит. 1:7.

5. Нека хвалят. Вижте стих 3.

6. Утвърди ги. Небесните тела дължат своята стабилност и постоянство на всемогъщата воля на Бога, техния Поддръжник.

Указ. Евр. *choq*, „нещо предписано“. *Choq* може да означава и „граница“ или „предел“, както в Йер. 5:22, и псалмистът може да има предвид факта, че Бог е определил орбитите, в които се движат небесните тела. Те извършват своите обиколки с безпогрешна точност в рамките на границите, които Той е предписал.

7. Дракони. Вижте Втор. 32:33; Йов 30:29. Призивът трябва да се разбира поетично.

8. Огън. Вероятно става дума за мълния, както в Пс. 18:12; 105:32.

9. Плодоносни дървета. Призивът се разпростира върху растителното царство.

10. Зверове. Евр. *chayyah*, „диви животни“.

Едър рогат добитък. Евр. *bekhema*, „домашни животни“. Призивът се разпростира до животинското царство.

11. Всички хора. Псалмистът поставя човечеството на последно място, може би като представител на върховното дело на сътворението, що се отнася до тази земя.

12. Млади мъже. Подкласификация на човешкото семейство, подчертаваща всеобхватността на призива за хвала. Всеки, независимо от възрастта или положението си, независимо дали е висок или нисък, млад или стар, трябва да хвали Господа.

14. Възвисява рога. Израз, обозначаващ увеличаване на силата и мощта (виж Втор. 33:17; 1 Сам. 2:1, 10; Пс. 18:2; и т.н.).

Хвалете Господа. Подобно на Пс. 146, 147, този псалм завършва с „алилуя“ (вижте върху Пс. 146:1).

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1–36Т 109

5, 6 МХ 416

8 ПП 509

Псалом 149

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 149 е четвъртият от псалмите „Алилуя“ (вижте въведението към Пс. 146). Тонът на псалма е ликуващ и радостен. Относно авторството на псалма вижте FE 371.

1. Нова песен. Бог желае Неговите светии да обновяват духовния си опит ден след ден (вижте Лука 9:23; 2 Коринтяни 4:16). С всяко обновено посвещение трябва да идва и нова песен. Доколкото Божиите милости са нови за нас всяка сутрин, нашата благодарност и благодарение също трябва да бъдат нови.

Светии. Евр. *hasidim* (вижте Допълнителна бележка към Пс. 36).

3. В танца. Свещеният танц на святата радост беше нещо различно от лекомисленото или унижителни танци на съвремието (вижте 2 Царе 6:14).

Тимбан. Малък ръчен барабан (виж стр. 30).

5. Пейте на глас. Евр. *ranan*, „да издавате звънлив вик на радост“. Енергията на езика показва силата на убежденията на Давид по този въпрос.

6. Двуостър меч. Върху стихове 6–9 вижте Допълнителна бележка за Исус Навин 6; вижте също за 2 Лет. 22:8; Пс. 44:9.

9. Хвалете Господа. Псалмът завършва с друго „алилуя“ (виж стих 1; виж върху Пс. 146:1, 10; 147:20; 148:14).

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

4 МБ 32; МЛ 253; СЛ 13

ПСАЛМ 150

ВЪВЕДЕНИЕ.—Пс. 150 е последният от псалмите „Алилуя“. Това е великото заключително „Алилуя“, или доксология, на Псалтира. Така книгата Псалми завършва с призив към всичко, което диша, да се присъедини към великия химн на хваление.

Относно авторството на Пс. 150 вижте FE 371.

1. Твърдението на Неговата сила. Както в Пс. 148, призивът за хвала се простира до обитатели както на небето, така и на земята.

3. Тромпет. Евр. шофар, рог (виж стр. 39).

Псалтир. евр. небел, арфа (вж. стр. 33).

Арфа. евр. киннор, лира (вж. стр. 34).

4. Тимпан. Евр. тоф, малък вид ръчен барабан (виж стр. 30).

Струнни инструменти. Евр. minnim (виж стр. 41; виж върху Пс. 45:8).

Органи. Евр. 'угаб, флейта (виж стр. 38; виж върху Бит. 4:20).

5. Чинели. Евр. şilşelim (виж стр. 30).

Високо звучене. евр. teru'ah, "пиърсинг".

6. Хвалете Господа. С едно последно велико „алилуя“ (вижте върху Пс. 146:1) завършва най-великата книга с песни, композирана някога. В голямата зала за слушане на псалмите, където сърцата ни са трептели от много вълнуващи душата хорове, ние се изправяме и стоим в благоговение, докато великата симфония достига своя връх. Бихме искали да присъединим гласовете си в последното велико „алилуя“ към Агнето.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

6 5T 315

25

25Никъл, Ф. Д. (1978). Коментар на Библията на адвентистите от седмия ден: Светата Библия с екзегетични и обяснителни коментари. Серия с коментарни справки (Пс. 142:5).

Вашингтон, окръг Колумбия: Асоциация на издателствата „Ревю енд Хералд“.